

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנְחַל
חֵלֶק סו

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנְחַל
הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדְתֶּם, עֲנִינִים נוֹרָאִים
וּנְפִלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת
לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא, יְהִי מִי שִׁיְהִי.

בְּנוֵי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, אֹר הַגְּנוּזִי וְהַצֶּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּגְנֵנו, מוֹרְנֵנו וְרַבְּנֵנו
רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנֵנו הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נְפִלְאָה, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיה
רַבֵּי נִתָּן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהר"אש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
ניצני הקודש הוצאה לאור
יבנאל ת.ד. 599
טלפקס: 151-774-419-808
דואר אלקטרוני: nizaniakodes@gmail.com

* * *

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות
"ניצני הקודש הוצאה לאור" - חנות

054-2287882

בני ברק - 052-7138892

הרצליה - 052-2491719

פְּתַח דְּבָר

הַנְּהַ חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מְהֻדְוֵרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיָא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַנְּהַ סְפָרִים אֱלֹה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֻדְר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרֶךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֻרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֻדְר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", מִהַמְּכַתֵּב הָרֵאשׁוֹן שְׁנִדְפֵס עַד עֵתָה, דְּבָר הַמְּסַתְּפָם בְּיֹתֵר מְעַשְׂרִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסֻדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֻדְר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֶּף מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרָם רָאוּ אֶת עֵיַן הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵּן סֻדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשָׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֻדוּר וְהִלְפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׂמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִּיעַה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִי־סִים עֲתָה אֶת כְּרֶךְ סוֹ,
וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְנֶה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֶה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלֹהֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תַנ"ךְ וְעַל מֵאמְרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ בְּאִפְן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן לְשִׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מֵעִלְא לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְיָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עִיִן ל'א ר'אָתָה
אֲלֻקִּים זִוְלַתִּיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁל'מ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה ליצאת משגעונו ומשטיותו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו' וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או

סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי פי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחומר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכִּמָּה ספרים לאֲלָפִים
 ולרִבּוֹת מחברים בשביל עסקי העולם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בְּנֹו
 שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפִי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רִבּוֹת רִבּוֹת וְכוּ'
 ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל
 הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין
 לְעִצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים
 מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהִבְלִיוּ וּבִטְעִיּוֹתָיו וְכוּ',
 וכִּמָּה ספרים ותחבולות אין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
 יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ
 בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנִּי שַׁחַת,
 וּלְהַחֲיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצִחִיִּים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה
 וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נמצא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצְאִים
 בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן
 כִּמָּה ספרים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בְּתוֹרָה, מְכַל שֶׁכֵּן
 וְכָל שֶׁכֵּן לָבוֹא לְחֻדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנּוֹה, עַדִּין אֵינָם חִלְקֵ אֶחָד מֵאֵלֶּף מַעֲמָק
 רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרִזֵּי הַתּוֹרָה
 הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר
 הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא
 וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהֵר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז״ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים
 לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עִצְמָן
 בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עִצְמָן בְּסִפְרִים אֲחֵרִים
 דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יֵרָאֶה הַרוֹאֶה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהר"ן ז"ל: כשיגיע בכתובתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשא, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, פי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל

פרק סו

י"ג תרפ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות וכו'.

קדם ראה להיות נזהר לומר בכל לילה מעכשו בסדר תקון חצות, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמט), שתקון חצות כמו פדיון, וממתיק כל הדינים, ומוהר"ן ז"ל אמר, שתקון חצות זה המתקת כל העשרים והארבעה פתי דינים המובאים בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו); ולכן אפלו שעדין לא הלכת לישן, תאמר סדר תקון חצות, ותתבודד אז, ותבקש על נפשך, ואף שרבנו ז"ל אמר, שעקר עבודת איש הישראלי לקום מהשנה ולומר חצות, עם כל זאת מבאר בדבריו, אשר זמן חצות זה שתי שעות, ולכן אם אדם ער אז, אין למעלה מזה, לנצל את הזמן בעבור תפלות ובקשות בעבורו ובעבור כלל ישראל, שנמצאים בצרות גדולות, כי יש כל-כף הרבה סובלי חלאים, ויש כל-כף הרבה מחסרי פרנסה, ויש כל-כף הרבה רוקים ורוקות, וממש כלם צריכים רחמים מרבים, ובפרטיות שאמות העולם הם כשבעים זאבים, הרוצים רק לטרף את הכבשה העניה, שהיא נשמות ישראל. ולכן ראה לומר בכל לילה סדר תקון חצות, ואחר-כך תתבודד עמו יתברך, שיעזור לך לתקן מה שצריכים לתקן. והעקר שאנחנו לא נהיה מאלו המעכבים את בנין בית-המקדש, כי העבר כבר עבר,

וּנְחָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְלָכֵן צָרִיכִים לְרְאוֹת שְׁאֲנוּ לֹא נֶעֱכַב אֶת בְּנֵינוּ,
כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז).

וְהַדְּבָר הַשְּׂנִי וְהַעֲקָרִי — תְּרָאָה לְהַתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְתִשְׁמַע תָּמִיד כְּלֵי זָמֵר (קְלָטָת שֶׁל שִׂמְחָה), כִּי אֲסוּר לָךְ לְמַשְׁךָ
עֲצָמְךָ אֶל שְׂבָרוֹן לֵב וְכוּ', כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד מְסַפֵּן לְעֲצָבִיךָ, הַהֲכָרַח
לָךְ לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׂיחָיָה,
וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ מְאֹד, כִּי שִׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שְׁגָם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ, שִׂשְׂמְחָה
הִיא רְפוּאָה לְכָל הַמַּחֲלוֹת וְהַחֲלָאִים רָעִים, וְלָכֵן אֵל תִּקַּח אֶת זֶה
בְּנִגְלָל, רַק תִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר (קְלָטוֹת שֶׁל
שִׂמְחָה), וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְאֶה בְּעֵינֵי נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְהַיּוֹם יֵשׁ
לְהַשִּׁיג אֶת כָּל כְּלֵי זָמֵר: תֶּף וְנִבֵּל וְכַנּוֹר וְכוּ', בְּקְלָטָת קִטְנָה, וְלִשְׁמַע
אֶת זֶה בְּבֵיתוֹ, כְּדֵי לְרַחֵק מִמֶּנּוּ הָעֲצָבוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תרפא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לּוֹמַר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', שֶׁמְסַגֵּל לְתִשׁוּבָה, כְּמוֹבָא
בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה
לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר תְּהִלִּים, אֲשֶׁר מְבִיא לְאָדָם יְשׁוּעוֹת
גְּדוּלוֹת, וְיָכוֹל לְרְאוֹת נְסִים נִגְלִים. וּמוֹבָא, אֲשֶׁר (שְׁמוֹת כג, כו): "ל'א
תִּהְיֶה מִשְׂכָּלָה וְעַקְרָה בְּאַרְצֶךָ" — רְאֵשֵׁי תִבּוֹת תִּהְיֶה לִי, כִּי
אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּלֶת שְׂאֵשָׁה לֹא תִפְּיֵל פְּרִי בְטָנָה, וְכֵן שְׂמַחְסְרֵי
בָּנִים יִפְקְדוּ בְּזֹרַע שֶׁל קִימָא, וְכֵן (שם יט, ו): "וְאַתָּם תִּהְיֶינּוּ לִי
מִמְּלַכַת כְּהַנִּים" — רְאֵשֵׁי תִבּוֹת תִּהְיֶה לִי, כִּי עַל-יְדֵי אֲמִירַת

תהלים נשמות ישראל נעשים ממלכת כהנים עובדי השם יתברך.
ולכן אשרי מי שגומר בכל שבוע את כל ספר תהלים, ואז יזכה
לרב טוב הצפון והגנוז.

בענין ההלואה, תשמר מאד למי אתה מלוה, אם הוא איש
הגון, וכן תקח ערבות וכו', כדי שלא תהיה מהצועקים ואינם נענים.
הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תרפב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא,
שימתקו ממך הדינים על-ידי פלא עליון.

עליך לזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים (אבות ד, י): אם בטלת
מן התורה, יש לך בטלים הרבה כנגדך, הינו ברגע שאתה נותן
לבטולים שיבטלו אותך מלמוד תורה, אזי יבוא לך בטול אחר
בטול, ואף פעם לא תלמד תורה, ולכן אתה צריך לקיים את עצת
רבנו ז"ל, שגלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפד), שאדם צריך
לגזול מזמנו וללמד תורה, ובפרטיות בעניני חדושי תורה,
כשמבריק לאדם איזה ברק, שהוא איזה רעיון, איזה חדוש,
תכף-ומיד יתפס עט ונעת ויכתב את זה, וכך היה נוהג מוהר"ן
ז"ל, ואמר בפרוש: אם הוא אינו כותב את זה, כבר אף פעם לא
יכתב את זה. ותתאר לעצמך, אם לא היה כותב את כל חדושו,
היינו עניים גדולים בלי אוצרות כאלו המחיים נפש כל חי.

אקנה שתוציא רמזים מהמכתב הזה.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

יד אֲשֶׁר י"ג תרפג — י"ג תרפד בַּנְחַל
י"ג תרפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, שְׁלִצְעָרֵי הָרַב אָסוּר לְהֶאֱמִין לְאֵף אֶחָד וְכוּ', אֵין דְּבַר
כְּזֶה חֶבֶר טוֹב וְכוּ', כָּל זְמַן שֶׁהוּא צָרִיךְ אוֹתָךְ, הוּא יֵרָאֶה לְךָ שֶׁהוּא
הַחֶבֶר שֶׁלְךָ, אָבֵל אַחֲר־כֵּן שְׁלֵא יִצְטָרֵךְ לְךָ יִתֵּן לְךָ בְּעִיטָה כְּזוֹ,
שְׂיִכָּאֵב לְךָ כַּמָּה שָׁנִים, וְלֹא תוּכַל לְחַזֵּר אֶל עֲצָמְךָ וּלְהִתְאוּשֵׁשׁ.

תֵּאֱמִין לִי, יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְ... כִּי לִי יֵשׁ גִּסְיוֹן מֶר בְּדְבָרִים כְּאֵלוֹ,
וְלִכְּנֵן אֵל תֵּאֱמִין לְאֵף אֶחָד.

הַרְגַּל עֲצָמְךָ רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא נִמְצָא וְאֵין בִּלְעָדִיו
נִמְצָא, וְאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ יְכוּלִים לְמַצֵּא בְּכֹל מְקוֹם, וְכֹל מֵה שְׁאַתָּה צָרִיךְ
תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ל"ב): אִם
הִתְפַּלֵּל אָדָם וְלֹא נִעֲנָה, יִחַזֵּר וְיִתְפַּלֵּל; הֵעֵקֶר רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וְלֹא מִבְּשֵׁר וְדָם, שֶׁהִכַּל שֵׁר, וְכִמּוֹ שְׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קטז,
יא): "אֲנִי אִמְרָתִי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כּוֹזֵב", וְזֶה פֶּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, וְלֹא
בְּדַרְךָ מְלִיצָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תרפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן בְּחִינָה בִּיְדֵי אָדָם, וְכֹל אֶחָד
יְכוּל לְשַׁנּוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וְכַמוּבָא (רַמְבַּ"ם, פֶּרֶק ה' מֵהִלְכוֹת תְּשׁוּבָה, הִלְכָה

כ), אֵל יַעֲבֹר בְּמַחְשַׁבְתְּךָ דְּבַר זֶה שְׂאוּמְרִים טַפְשֵׁי אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְרַב גּוֹלְמֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גּוֹזֵר עַל הָאָדָם מִתַּחֲלַת בְּרִיתוֹ לַהֲיֹת צְדִיק אוֹ רָשָׁע, אֵין הַדְּבָר בֶּן, אֶלָּא כָּל אָדָם רְאוּי לוֹ לַהֲיֹת צְדִיק כְּמִשָּׁה רַבָּנוּ, אוֹ רָשָׁע כִּיְרַבְעָם, אוֹ חָכָם אוֹ סָכָל, עֵינִי שָׁם; וְרַבָּנוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ (שיחות-ה"ן, סימן סו), שְׂיִכּוּלִים לְרַפָּא אֶת כָּלָם, אִם רַק יִרְצָה, אֶף הַצָּרָה הִיא, שְׂמִשְׁגָּע אוֹמֵר: אֵתָּה מִשְׁגָּע, וְאוֹתָךְ צְרִיכִים לְרַפָּא, אֶבֶל לֹא אוֹתִי וְכוּ', עֵינִי שָׁם; נִמְצָא, שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מִמָּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. עִם כָּל זֹאת הַבְּחִירָה בִּיְדֵי הָאָדָם, אִם רוּצָה — יָכוֹל לְהִרְאוֹת דְּבָרִים גְּדוּלִים וְנִפְלְאִים, אִם הִרְצוֹן שְׁלוֹ? הֲיֵיהָ חֲזוֹק לְהַשְׁתַּנּוֹת וְכוּ', לְבָנוֹת וּלְהַקִּים וְכוּ', הַכֹּל יָכוֹל לְהַתְּהַפֵּךְ, כְּמוֹכֵן עִם הַרְבֵּה תַּפְלָה שְׂתַלְוָה אֶת רְצוֹנוֹ. וְלָכֵן חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לָנוּכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחֲזוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל מִכָּל מַה שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ. עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי עוּבֵר בְּזֵה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שְׂעוּבֵר — מְרִירוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנּוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד.

וְכָל זֶה לְמַד רַבָּנוּ וְ"ל, שֶׁהוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ לְדַבֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמֵנוּ תָּמִיד אֶל אוֹר וְחַיּוֹת זֵיו אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכָל זֶה אָנוּ זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁנֵה מַה שְׂמִשָּׁה רַבָּנוּ הַתְּחִיל אֶת הַתּוֹכְחָה שְׁלוֹ בְּלִשׁוֹן 'אֵלָה', "אֵלָה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֵּר מִשָּׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל" (דְּבָרִים א, א), וַיֵּשׁ לוֹמֵר, כִּי

'אֵלֶּה' — ראשי תבות: הַנְּסִתְרוֹת לְהַיְיָהּ אֶלְקָנוּ (שם כט, כח), כִּי מִשֶּׁה רַבְּנוּ רָצָה לְגַלוֹת אֶת הַנְּסִתְרוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְכֵן 'אֵלֶּה' רֵאשֵׁי תבות: הַיְיָבְנוּ אֶבְיָנוּ לְתוֹרָתָךְ, הֵינּוּ לְזִכּוֹת לְהַשִּׁיג אֶת הַנְּסִתְרוֹת לְהַיְיָהּ אֶלְקָנוּ, זֶה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם כְּשֶׁאָדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה, וְלוֹמַד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל־כֵּן רָאָה לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּלִמּוּד שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם, וְהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדֵאֵי יַעֲזוֹר לָךְ, כִּי עַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם הִיא עַל־יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט גַּם־כֵּן טוֹב.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת הַסְּפָרִים, וְתַכְתֵּב לִי כַּמָּה מְחִירִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרפו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסִדְר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֵל שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵהַ שְׁעוֹבֵר, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי יָמֵי חַיֵּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וַיְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סא), כִּי הַשְּׁבָעִים שָׁנָה הֵם בְּדַגְמַת חֲמִשָּׁה־עָשָׂר רְגָעִים, הָאֵם בְּשִׁבְלֵי חֲמִשָּׁה־עָשָׂר רְגָעִים כְּדָאֵי לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ כְּל־כָּךְ, וְלִפְלֵ תָמִיד בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת?! וּבִפְרָט שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׁכָל־כָּךְ מְרִים לָךְ הַחַיִּים, שְׂאֵתָה מְתִיאֵשׁ בְּכָל יוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְקָשָׁה לָךְ לְחַזֵּר אֶל עֲבוֹדָתְךָ וְכוּ' וְכוּ'.

וְהִנֵּה הָאָדָם צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ שְׂתַמִּיד יַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ בְּזֶה שְׂאָדָם תָּמִיד חוֹשֵׁב רַק

ממנו יתברך, הוא אינו מפחד משום דבר שבעולם, רק בכל מקום שהוא צריך להיות בזה העולם, שם הוא מדבק את עצמו אליו יתברך, ולא אכפת לו אם הוא בבית-המדרש או בעבודה גשמית, מכל דבר הוא מוצא את הקדוש-ברוך-הוא, וזה מתזק אותו מאד.

ועל-כן ראה להמשיך על עצמו ערכות, ידידות, זיו חיות אלקותו יתברך, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה, ויהיה מה שיהיה. וצריכים לחזור על האמונה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, ואצלי אמונה הוא דבר גדול, ועקר האמונה כמו שהנשים והילדים מאמינים בתמימות ובפשיטות גמורה, פי זה היסוד ביהדות — האמונה הקדושה. וכשאדם פוגם בכריתו, אז נתקררת אצלו האמונה הקדושה, כי עמלק שמכשיל את האדם בפגם הברית, הוא מכשיל את האדם בספקות, ועל-כן עמלק בגימטריה ספק, והוא מקרר את האדם — הן בגשמיות והן ברוחניות, ומכניס בו תמיד חלישות הדעת וקטנות, ושובר אותו כאלו הוא כבר אינו שוה לשום דבר, ובאמת הכל שטות והבל; כי כל בר ישראל הוא חלק אלוך ממעל ממש, אשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

אני חוזר לך תמיד על האמונה הקדושה עוד פעם ועוד פעם, כי על זה צריכים לחזור בכל יום, כמו למדן שחוזר על למודו בכל יום, כמו-כן צריכים לחזור על האמונה הקדושה בכל יום ובכל שעה מתדוש, כי העקר הוא האמונה, ומי שמכניס את עצמו באמונה, אזי חיו חיים, כי מוצא את הקדוש-ברוך-הוא בכל דבר. ולזכות לאמונה הוא על-ידי הדבור שידבר אליו יתברך, וכל דבור ודבור שידבר אליו יתברך, יהיה אצלו יקר מאד, כי הדבור אליו יתברך מביא את הדבקות; אשרי מי שמרבה בזה, ואז טוב לו כל הימים!

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תרפז.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך, כי זה כבר עברו
כמה שבועות, שלא ראיתי כתיבת ידך, ומאד מאד אני מתגעגע
אחריך.

מה אמר לך, ידידי היקר! עליך לדעת, כי עקר חשיבות האדם
היא, כשהוא מקשר בעלמא דאתי, וזה עקר מעלת האדם יותר מכל
הנבראים, כי אף שהוא בתוך העולם, עם כל זאת יכול לקשר את
עצמו, ולדבק את עצמו בו ותברך, וזה עקר השלמות להיות למעלה
ולמטה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סח); כי המלאכים הם תמיד
למעלה, ולהפך הנבראים הם תמיד למטה, ועקר מעלת האיש
הישראלי הוא, כשזוכה מתוך העולם הזה הגשמי והחמרי פה
למטה, לקשר עצמו למעלה אליו ותברך, ולחשב תמיד בעלמא
דאתי, לקשר עולם הבא בעולם הזה, שאז האדם הזה נהפך להיות
רוחני, ואפלו אכילתו הגשמית כבר הולכת באפן אחר לגמרי, וכן
התנהגותו בין אדם לחברו היא כבר באפן אחר לגמרי, כי יודע
אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, ואז נקרא צדיק, כי
צדיק הוא מאן דאחיד בשמיא וארעא, הינו שייכול לקשר בין
העולם הזה לעולם הבא.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לרקוד ולשמח בכל יום
ויום, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, מעצות נוראות ונפלאות כאלו,
אשרי מי שיחזיק מעמד בזה העולם, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא ראה לכתב לי, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תרפח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה במה שעובר עליך בין ברוחני ובין בגשמי.

עליך לדעת, כי בנדאי עברו עליך משברים וגלים בחייה, ועדין עובר עליך מה שעובר, עם כל זאת עליך לעשות כל מיני מאמצים לפייס את אשתי, כי סוף כל סוף הגבהת והרמת עליה ידיים, וזה דבר שלא יכולים כל-כף מהר למחל וכו' וכו'. הן אמת שעברו עליך משברים כאלו, שרצית כבר פעמים להתאבד, שגם זה מגלה, שאינך יציב וכו', עם כל זאת תדע לך, אהובי, ידידי היקר! שיכולים לצאת מכל מיני משברים, אם רק לוקחים את עצמו בידיים, כי אפלו המשגע הכי גדול, אם רק יצית לחכם, הוא יכול לצאת מהשגיונות שלו, אף הבציה והצרה, שהוא אינו רוצה לציית (שיחות-הר"ן, סימן טו).

מאד מאד אבקש אותך, שתניח בכל יום תפלין, ותתחיל לשמר שבת, כי סוף כל סוף ימינו כצל עובר (תהלים קמד, ד), הנה אנחנו כאן, ועוד מעט נהיה שם, ובנדאי נראה לך כל הדבר הזה מוזר, אכל מדוע כשאדם הולך אל רופא, ונותן לו תרופות, ויכול להיות בתוך התרופות סם, עם כל זאת הוא מאמין לרופא, ונוטל אותן, אף שהוא ספק אם יתרפא אם לאו, וגם יתכן ההפך, שיכול להיות בתוך התרופות רעל וכו' וכו', עם כל זאת הוא לוקח את זה ומאמין לרופא, מדוע, אם-כן, לא להאמין לתורתנו הקדושה, תורת אמת, תורת חיים, שנתן לנו הקדוש-ברוך-הוא, שהזהירנו להניח תפלין בכל יום, וכל המניח תפלין בכל יום — ממשיך עליו חיים (מנחות מד.), וכן מי שזוכה לשמר שבת — זוכה לעשירות בגשמיות, ולאשר בחייו, ומשתקם בפרנסה ובהצלחה.

ראה להחיות את עצמך, ותחזר אל השרשים, ותתבונן היטב

מָה עָשׂוּ לָךְ, שְׁעָקְרוּ מִמֶּךָ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא יְרֵשָׁה
לָנוּ מֵאֲבֹרָהּ אֲבִינוּ, הָאֵב הָרָאוּשׁוֹן, שְׁגָלָה וּפְרָסָם אֶת הַקְּדוּשָׁתְךָ-
הוּא. וַחֲזוֹר אֶל הַקְּדוּשָׁתְךָ-הוּא, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב.

נָא וְנָא אֵל יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ דְּבָרֵי אֱלֹהִים קְלִים, אֲלֵא תִכְנִיס אֶת זֶה
בְּעֵמֶק לְבָבְךָ, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְבָשָׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

י"ג תרפ"ט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁעֲזָרְנִי עַד כֹּה, וְנִצַּלְתִּי מִמָּוֶת לְחַיִּים,
וְהַקְּדוּשָׁתְךָ-הוּא עָשָׂה עִמִּי נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, שֶׁהִחֲזִיר לִי אֶת הַחַיִּים.
וּכְבֹּד כְּתִבְתִּי לָךְ מִכְתָּב מִבֵּית-חֹלִים, שְׁאִינִי מְסִיחַ דַּעַת מִמֶּךָ, וּמְאֹד
מְאֹד רְצִיתִי לְרְאוֹת רַק אֶת הַטוֹב אֲצִלְךָ תָּמִיד, עַל-כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי,
יְדֵי הַיָּקָר! לְהֵיוֹת עִמִּי בְּקֶשֶׁר, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! צְרִיךְ לְהִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בּו
יִתְבָּרַךְ, לְזַכֵּר אֶת תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִית בְּכָל יוֹם, וְלֹא יִטְעֶה אֶת עֲצָמוֹ
כָּלֵל, כִּי הִתְכַּרַח לָמוֹת, בְּאֲשֶׁר נִסְתַּלְקוּ כָּל הַצְּדִיקִים, וְדוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר
בָּא, וְהָאֲרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת (קִהְלֵת א, ד), וְעַל-כֵּן בִּידִיעָה זֹאת יִשְׁתַּנֶּה
לְגַמְרֵי הַלֵּךְ מִחֲשֻׁבְתּוֹ, כִּי יִתְחִיל לְחַשֵּׁב מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת בְּזֶה
הָעוֹלָם? רַק לְחֻטֵּף טוֹב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם — תוֹרָה וּתְפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ
לְבֵין קוֹנֵנוּ, וְכָל מָה שְׁאֵדָם מְרַבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נִזְדַּכֵּךְ יוֹתֵר
מִחוּ, וְנִעֲשֶׂה עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן קט"ז), שֶׁהָאִישׁ כְּשֶׁר הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי, וְאֵף שֶׁמִּסְתַּוְּבַב

אֲשֶׁר י"ג תרצ בְּנַחַל כּא

כָּאן בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ הָאַחֲרִים, אֲבָל בְּפְנִימִיּוֹת הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרִי; אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יתְבַרְךָ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה עִם אֲשֶׁתְּךָ וְעִם הוֹרְיָה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים, כִּי תִדַּע, אֲשֶׁר שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁלוֹם (שַׁבַּת י.), וּכְשֵׁיִשׁ שָׁלוֹם — יֵשׁ בְּרָכָה.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה כָּל הַחֲגִים, וּמְאֹד רְצִיָּתִי שֶׁתְּהִיָּה עִמָּנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ עַל הַקְּבוּץ בְּיַבְנָאֵל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תַּמּוּז ה'תשמ"ט.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפְנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲקָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמַּחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, וּבְכַפְרֵי שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּזְכוּת הַרְבִּים לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, כִּי הִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם, וְהֵן לְהַפְיִץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד רָצָה, שֶׁנִּגְלָה וּנְפָרְסָם אֶת לְמוֹדוֹ בְּרַבִּים. וְעַקֵּר לְמוֹדוֹ הוּא אֲמוּנָה פְּשוּטָה, כְּמוֹ שֶׁבְּפְרוּשׁ גָּלָה לָנוּ וְאָמַר (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְּבַר קָטָן, וְאֲצֵלִי אֲמוּנָה הוּא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד. וְעַקֵּר הָאֲמוּנָה הוּא בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת וְחֻקִּירוֹת כְּלָל, וְכִּי בְּפִשְׁטוּת גְּדוֹל כְּמוֹ שֶׁהַנְּשִׁים וְהַמוֹן-עַם הַכְּשָׁרִים מְאֲמִינִים.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לִי בְּכָל יוֹם לְהַבְרִיא יוֹתֵר,

וְאֲנִי מְקַנְהָה וּמְצַפָּה בְּכָל עֵת וְרַגַע לִישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁתִּהְיֶה לִי רְפוּאָה
שְׁלֵמָה, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהִיּוֹת כָּל הַחֲגִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, אִם יִתֵּן
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים.

גַּא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת
בְּשָׁבוּעַ, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁקִּבַּלְתָּ בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", וְאִז
טוֹב לָךְ מִשְׁנֵי הַכּוּוּנִים; מִצַּד אֶחָד — אַתָּה בְּעֶצְמְךָ תִּתְעוֹרֵר, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל' (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפד): כְּשֶׁאֶחָד מִדַּבֵּר עִם
חֲבֵרוֹ בִּירְאָת שָׁמַיִם, נִעְשֶׂה אֹר יֵשֶׁר וְאֹר חוֹזֵר, וְלִפְעָמִים מְקַדִּים
הָאֹר חוֹזֵר קֹדֶם הָאֹר יֵשֶׁר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְהֵן שְׁתִּהְיֶה טוֹבָה
לְאַחֵרִים, אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן גָּמוּר לְפָנֶיךָ הַבְּרִית, כְּמוֹכָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן י"ד בְּסוּפּוֹ): לְהַחְזִיר בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה, שְׂזָה בְּחִינַת (יְרֵמְיָה
טו, טו, יט): "אִם תּוֹצִיא יָקָר מִזּוּלָּל", הוּא תְּקוּן קָרִי, אֲתָנוּן דְּדִין כְּאֲתָנוּן
דְּדִין.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ בְּלִי שׁוּם תְּרוּץ, אֲפִלוּ
כְּמָה שׁוּרוֹת, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תַּמּוּז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֶצְמְךָ 'לְגַנּוּב' עִתִּים לְתוֹרָה, כִּי בְּזֶה הַעוֹלָם
עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת, וְאִין לָךְ

יום שלא יעבר על האדם מה שיעבר, ואשרי מי שזוכה לגנב עתים לתורה מתוך בלבוליו דיקא. וכמו שהוכיח רבנו ז"ל את אחד שאמר, שאין לו פנאי ללמד, ואמר שזה מה שאמרו חז"ל (שבת לא.) ששואלים את האדם: קבעת עתים לתורה, קבע הוא לשון גזלה, כמו שפכתוב (משלי כב, כג): "וקבע את קבעיהם נפש", הינו ששואלים את האדם אם גזל מן הזמן שהוא טרוד בעסקיו — לעתים לתורה, כי צריך האדם לחטף ולגזל עתים לתורה מתוך הטרדה והעסק (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפה); ורואים, אשר מי שלא הטעה את עצמו, עשה טוב בזה העולם (ווער עס האט זיך נישט גענארט אויף די וועלט, האט זייער גוט גימאכט). ואני מסתכל חזרה על כל השנים שעברו עלי צרות ויסורים, בלבולים ומחלקת וטרדות וכו' וכו', וברוך השם, הקדוש-ברוך-הוא עזר לי לחטף את כל הקונטרסים שחטפתי מתוך הבלבולים דיקא, וכבר נדפסו כמה וכמה פעמים, וכן את כל הספרים, הקדוש-ברוך-הוא יעזרני לגמור; הספר "חסדי אבות", שאזכה בקרוב להדפיסו, והוא פרוש נפלא על כל משנה ומשנה במסכת אבות בדרך עבודה, להדביק את נפש כל בר ישראל אליו יתברך.

עליך להמשיך להפיץ את הקונטרסים, והקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליך שפע בפרנסה, ואשתך תחיה תעבר את ההריון בנקל ותוליד בנקל.

אמר לאשתך, שתזהר לאכל בכל מוצאי-שבת סעדת מלוה-מלכה, כמובא בשלחן ערוך, ארח חיים, סימן ש', לטל ידים על פת דיקא, עין שם; וזו מסגל להולדה קלה. גם תאמר בכל יום דף או שני דפים שמות הצדיקים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתבשרו לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תרצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלִמִידֵי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיהֶם תְּמִיד, וְיִזְכּוּ לְהַתְעַלּוֹת
בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם מַעֲלָה מַעֲלָה פְּרָצוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד לְהַחְזִיק בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ
ו"ל, וְהִיא שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה
כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְיִדוּעַ אֶצְלָנוּ, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ו"ל
סִפֵּר, כְּשֶׁזָּכָה לְהַפְגִּס אֶל רַבְּנוּ ו"ל בְּתַחֲלֵת הַתְּקָרְבוֹתוֹ בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה, וְסִפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ, וְרַבְּנוּ ו"ל צָוָה עָלָיו כַּמָּה הַנְּהַגוֹת
(עֵין שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קֹפֶה), וְהוּא — לְלַמֵּד פּוֹסֵק בְּכָל יוֹם, אֶפְלוּ בְּיוֹם
שְׂאִין לוֹ פְּנָאִי, יִלְמַד עַל-כָּל-פְּנָיִם סְעִיף שְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל מְקוֹם
שֶׁהוּא, וְכֵן צָוָה לוֹ לֹאמֹר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת וְכוּ', עֵין שָׁם;
וְאַחֲרֵיכֵן יֵצֵא עִמּוֹ מֵהַבַּיִת, וְהֵלֵךְ עִמּוֹ בַּחוּץ אָנָּה וְאָנָּה אֶצֶל
בֵּית-הַכְּפֻסָּת, וְדַבֵּר עִמּוֹ הַרְבֵּה דְּבָרִים הַמְּשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְהַחֲיָה
אוֹתוֹ מְאֹד, וּבְאִמְצַע הַשִּׂיחָה, לְקַחוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּיַדְיוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת סְבִיב
כְּתַפְּיוֹ, וְעֵנָה וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "אוֹן וְוִיטְעֵר סֵעַ זֵייעֵר גּוּט, אַז
מַע רַעֲדֵט זֵיךְ אוֹיִס דָּאָס הָאָרֶץ פֶּאָר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הִינּוּ אַזוֹי ווִיא
מַע רַעֲדֵט זֵיךְ אוֹיִס פֶּאָר אֵיין אָמְתִין גּוּטן פְּרִיִינְד" (טוֹב מְאֹד
כְּשֶׁמְּשִׁיחִים אֶת הַלֵּב לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁמִשְׁיחִים לְפָנֵי חֶבֶר
טוֹב וְאִמְתִּי), וּמִיָּד נִכְנָסוּ אֵלָיו הַדְּבוּרִים בְּלִבּוֹ כְּאִשׁ בּוֹעֶרֶת מִמֶּשׁ,
וְהַבֵּין תַּכְּף, שְׁעַל-יְדֵי עֲצָה זֹאת בּוֹדָאִי יִהְיֶה נְעֻשָׂה אִישׁ כְּשֶׁר כְּרָאוּי,
כִּי כָל מִינֵי מַחְשָׁבוֹת שְׁיִסְבֵּב הַבְּעַל-דְּבָר בְּדַעְתּוֹ, וְכָל מִינֵי מְנִיעוֹת
שְׁיִמְנָעוּהוּ, כֵּלָן יִסְפֹּר לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וַיִּבְקֶשׂ מֵאֲתוֹ רַחֲמִים
וְתַחֲנוּנִים עַל כָּל דְּבָר, שְׁיַעֲזְרוּ לְהִיּוֹת כְּרָאוּי לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי,

ועל־ידי אלו הדבורים קרבו להשם יתברך בהתקרבות גדולה מאד (עין כוכבי אור, אנשי מוהר"ן, סימן ד'); והיה מוהרנ"ת ז"ל רגיל לספר את כל זאת כל ימי חייו, איך שמיד אחר הליכתו מרבנו ז"ל התחיל לקיים את כל זאת בתמימות ובפשיטות גמורה, והרבה לדרבן עמו יתברך, וכן התחיל להתמיד בלמוד שלחן ערוך בהתמדה רבה יותר ויותר משהתמיד עד אז (כידוע שהיה מתמיד גם קודם התקרבותו לרבנו ז"ל), וכן התחיל לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים משניות, ואביו הקפיד עליו מאד מאד — למה נתן רבנו ז"ל לבנו תקון כזה — לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים משניות בדרך אמירה, וחרה לו על זה מאד, עם כל זאת מוהרנ"ת ז"ל לא הסתפל על כל זה, רק קיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, עד שזכה למה שזכה. והפל בשביל שצית את רבנו ז"ל.

לזאת ראו, אחי ורעי היקרים! לחקק בדעתכם דבורים אלו, וחקימו את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תסתכלו על שום מונע ומעכב, יהיה מי שיהיה, ויהיה איך שיהיה, כי ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן, ועוד מעט נהיה שם, אשרי מי שזוכה לחטף בכל יום טוב אמתי ונצחי, שהוא תורה ותפלה, ואינו מטעה את עצמו כלל. וראו בכל הדורות, כל אלו מאנשי שלומנו, שזכו להסתפל בכל יום על תכליתם הנצחית, וחספו בכל יום קצת למוד התורה הקדושה, וקבעו לעצמם שעורים קבועים פסדרן, כרצונו של רבנו ז"ל (עין שיחות־הר"ן, סימן עו, וסימן כח), על־ידי־זה זכו במשך חייהם לטיל ולהיות בכל מקומות התורה הקדושה, וכן בכל יום התפללו התפללות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, לאט לאט מלה במלה, בכונת פרוש המלות ובדבקות, וכן התבודדו עמו יתברך, וספרו לפניו יתברך את כל לבם וכל מה שעובר עליהם, וכן הרבו בתהלים ובתפלות, ועל־ידי־זה זכו כל אחד ואחד למה שזכו. על־כן, אחי ורעי היקרים! תחקקו דברי אלה, ותכתבום על לוח לבכם, ואז טוב לכם כל הימים. ואל יטעה אתכם יצרכם אחרת, כי דבר רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה. ואמר התנא הקדוש (אבות פ"ק ו'): אין מלוין לו

לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלָא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרצג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְעִשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שְׂיִשְׁרָה שְׁלוֹם בֵּינֶךָ וּבֵין אֲשֶׁתְּךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵי אֲפֹשֶׁר לְהִקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כְּשֶׁאֵין הָאָדָם מְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ (עֵינ שִׂיחוֹת-הַרְבֵּן, סִימָנִים: רסג, רסד).

רְאֵה לְהִיּוֹת וּתְרֵן בְּמִמוֹנֶךָ עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתִקְנָה לָּהּ כָּל מַה שֶּׁהִיא צָרִיקָה — בֵּין בְּבְגָדִים וּבֵין בְּאֲכָל, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁהַמְקַרֵּר שֶׁלְּךָ תָּמִיד יִהְיֶה מְלֵא עִם אֲכָל, שְׁלֵא יִחְסַר לָּהּ שׁוּם דְּבָר, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמֶּךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיָכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ, וּבְפִרְטֵי אִם אִתָּה עוֹסֵק בְּהַפְצַת הַקוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, תִּהְיֶה נִכוּן וּבְטוֹחַ, שְׂיִהְיֶה לְךָ שְׁפַע, כִּי כָּל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַשִּׁיף עָלָיו שְׁפַע, וְזֶה בְּדוּק וּמְנִסָּה, כִּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׁמְשׂ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל נוֹתֵן לוֹ חֲזָרָה, כִּי בְּזְכוּת הַצְדִּיק — תִּלְמִידָיו מִתְּפַרְנְסִין (עֵינ סִפְרֵי-הַמֵּדוּת, אוֹת צְדִיק, סִימָן לג).

מַה אֵמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! עֲכָשׁוּ כְּשֶׁהָרוּחַ סִעְרָה גּוֹבְרֶת בְּעוֹלָם,

ועובר על כלליות נשמות ישראל מה שעובר — אין לתאר ואין לשער מעלת האדם הזוכה להפיץ את אור רבנו ז"ל בין שכבות העם להחדיר בהם אמונה פשוטה, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתצית אותי ולא תתחרט.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תרצד.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

והנה עליך לדעת, כי בזה העולם עוברים על כל אחד ואחד משברים ונגלים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, כי הכל נסיונות מהשמים שמנסים אותך, לראות אל מי תברח בעת צרה. ועל-פן הרגל את עצמך לדבר עמו ותברך בלשון שאפה רגיל בה, ותספר לפניו ותברך את כל לבך.

ועליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והוא ותברך מחיה ומתנה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, שהתלבש את עצמו בלבוש הזה, והכל בשביל הבחירה והנסיון הסתיר את עצמו בכמה מיני הסתרות, והלביש את עצמו בכמה מיני לבושים, ורצונו שאנחנו נחפש ונבקש אותו. וכשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו ותברך בלשון שרגיל בה, ומתמיד בזה, על-ידי-זה לאט לאט יורדים ממנו ההסתרות והלבושים, וזוכה להכיר את הקדוש-ברוך-הוא פנים אל פנים, הינו כי אמונתו מתבררת בברור, וזוכה להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא אתו, עמו ואצלו.

אודות השדוּךְ וכו', אם יש אֲפִשְׁרוֹת לַחֲזֹר וּלְקַשֵּׁר קֶשֶׁר עִם הַכֶּלֶה — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הָאִמָּא כָּלֵל וְכו', כִּי כָּבֵד שָׁמְעוּ דְבָרִים כְּאֵלוֹ, שֶׁהָאִמָּא לֹא הִסְכִּימָה וְכו', וּבְפָרֵט שֶׁהֵייתֶם כָּבֵד מְאֹדִים, וְאֵל תִּתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

אֵל תְּהִיָּה שְׁבוּר, וּמְכַל שְׁכֵן שְׁלֹא תִפֹּל בְּדַעְתָּךְ, כִּי זֶה רַק עֲצַת הַיֵּצֶר לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ, וְלִהְפִּילְךָ בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וּבְקִטְנוֹת וְכו', כְּדִי שְׁלֹא תוּכַל לְהִתְרַפֵּז בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

אודות שְׁבַקְשֵׁת קוֹנְטֵרַס "מְצִיאַת הַזְּיוּג", נָא לִפְנוֹת אֶל הַכְּתָבַת ...

רְאֵה לְכָתֵב לִי מִהַנְּעִשָׂה עִמָּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפָדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ, כִּי אָדָם הוּא אִישׁ מְגֻשָּׁם, חֹמֶר עֵב וְגַס, וּמִסְתַּוָּבֵב בְּמִקּוֹם קְלָפוֹת וְהִסְתַּרְוֹת וּלְבוּשִׁים, עִם כָּל זֹאת הוּא מַעֲלָה וּמַגְבִּיָּה אֶת עֵינָי שְׁכָלוֹ, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּוְדַע שֶׁהַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רֹחַ, וְאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה מְאֹד יָקָר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַקֵּר הַדְּבָקוֹת זֹכִים עַל-יְדֵי תִפְלָה וּבְקִשָּׁה, שְׁצַרִּיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי כָּל

דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כָּלֵל, כי הדבורים הם הפלים לקבל בהם אורו ותברך.

ראוי לנו לשמח מאד, שזכינו להתודע מרבנו ו"ל, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל?!

ונזכור תזכור מה שאמר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קנב): עקר שלמות הנפש תלוי בקרבת הצדיקים, עין שם.

ראה לשמר את עצמך מאד מפעם ובפרט בביתך, כי כעס בבית הוא כאש שורפת, והאריו"ל הקפיד מאד מאד על ר' חיים ויטאל, שהיה פעם בכעס וכו', ונתן לו תקונים על זה, הרי, שזה היה אצלו עון חמור מאד מאד.

ראה שביתך יהיה תמיד מלא שמחה, ואל תקפיד על אשתך כלל בשום פנים ואפן, ותתן לה את כל צרכיה, ותמלא את המזונה עם אכל. והעצה היעוצה — לקנות כל-כף הרבה לכבוד שבת-קדש, עד שישאר לכל השבוע, כי חכמינו הקדושים אמרו (ביצה טז): כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה עד יום הכפורים חוץ מהוצאות שבת; נמצא, כשאדם קונה לכבוד שבת, זה כבר לא נכלל בתקציב שהקציבו לו בראש השנה, הינו אפלו שהקציבו לו סף מעט מאד על כל השנה, עד שיהיה, חס ושלום, עני וכו', עם כל זאת התקציב של שבת לא נכלל בתשבון, כי על זה יש תשבון אחר מידו של הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וכל מי שזוכה לשמר שבת ולענגנה, נותנים לו נחלה בלי מצרים (שבת קיח:), יהיה מי שיהיה, ועל-כן אם תקנה כל-כף הרבה בעבור שבת-קדש, עד שישאר לכל ימות השבוע, אז אין לך לקמץ ולצמצם, כי זה לא זיק לך, כמאמרם ו"ל: כל מזונותיו של אדם קצובים לו חוץ מהוצאות שבת, והבן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדַּל שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַה שְׁטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי קִדְּם שְׂמִתְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ז"ל, עוֹבְרִים עַל הָאָדָם
כָּל מִינֵי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְהוּא צָרִיךְ לְסַבֵּל מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ'
וְכוּ', וְכֹל זֶה עָבַר עַל כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמֵתִיִּים, שְׂרָצוּ לְהִתְאַחַז
בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה מִסְתָּרֵי הַבְּחִירָה; כִּי בְּאֵמֶת אִם הָיוּ כָּלֵם מְקַרְבִּים
אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הָיָה כְּבֹר הָעוֹלָם מְתַקֵּן, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה לָנוּ אֶת
אֲמֵתֵת מְצִיאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שְׂאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמָם,
צוֹמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי
יְדִיעוֹת אֵלוּ נִפְתַּח הַפֶּה וְהַמֶּחַ לְדַבֵּר וּלְחַשֵּׁב עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהַבְּעַל-
דָּבָר מְאֹד מִפְּחַד מְרַבְּנוּ ז"ל, עַל-כֵּן הוּא מְקִים כָּל מִינֵי הַסְּתָרוֹת עַל
רַבְּנוּ ז"ל מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְעֹבֵר וְלִקְפֹץ עַל הַכֹּל.

הַעֲקָר לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ מִחֲלִישוֹת הַדַּעַת, שְׁלֹא תִחְלַשׁ דַּעַתוֹ
מִשׁוֹם דָּבָר שְׂבַעוֹלָם, יְהִיָּה אֵיךְ שְׂיִהְיָה וְיִהְיָה מֵה שְׂיִהְיָה.

אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂעוֹבְרוֹת עֲלִיךָ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וּמְצַעְרִים אוֹתְךָ, עִם
כָּל זֹאת עֲלִיךָ לְעַבֵּד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה. אֲבָל
הַעֲקָר לְבִרְחַת תָּמִיד מְלִיצָנוֹת, כִּי לִיצָנוֹת הִיא פֶּתַח הַטְּמָאָה,
וּמוֹהֲרָנִי ת' ז"ל אָמַר, כִּי עַקֵּר הַפֶּתַח אֶל הַטְּמָאָה הִיא לִיצָנוֹת, כְּמוֹ
שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת קד.): 'הִבָּא לְטָמֵא — פּוֹתְחִים לוֹ',
שְׂנֵאֲמַר (מְשֻׁלֵי ג, לד): "אִם לִלְצִים יְלִיץ", הָרִי שְׂתַפֵּס לְהִבָּא לְטָמֵא
פּוֹתְחִים לוֹ עֲנִיָן שֶׁל לִיצָנוֹת, כִּי הַלִּיצָנוֹת הִיא הַפֶּתַח אֶל הַטְּמָאָה,
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂבוֹרַח מִמֶּדָּה מְגַנֵּה שֶׁל לִיצָנוֹת, וְנַעֲשֶׂה תָם וַיִּשֶׁר, וּבָא

אָשֶׁר י"ג תרצו בַּנְחַל לַא

אָלֵיו יתְבַרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, וְשׁוֹפֵף לְכַבּוֹ כַּמִּים, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה תְּלוּי בְּתַמִּימוֹת עֲמָקָה.

עֲלֶיךָ לְזַכֵּר, כִּי יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְוִוְרְדָא (שְׁבַת קַנְבּ.), עֶקֶר יִפִּי הַפְּרִיחַ הוּא כְּשֶׁהוּא עֲדִין בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ, כְּמוֹ-כֵן בְּחוֹר, עֶקֶר יִפִּיו הוּא כְּשֶׁהוּא עֲדִין בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ; וְלִכֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ דִּיקָא עֲכָשׁוּ בַּהִיּוֹתְךָ בְּחוֹר, וְתִדִּין אֶת עֲצָמָךְ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זֹו עֲצָה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ תְּמִיד מוֹמִים וּפְגָמִים וְכוּ' וְכוּ'. וְרַבְּנּוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַפּב), שְׁצָרִיכִים לְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ תְּמִיד נִקְדוֹת טוֹבוֹת.

אוֹדוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, תִּדְעַע כִּי לֹא שְׁנִיתִי אֶת דַּעְתִּי, כִּי הַקְּבוּץ הוּא רַק בְּאוֹמֵן, וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת שֵׁם מְאִיזוֹ סִבָּה שְׂרַק תַּהֲיֶה, יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת קְבוּץ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא בְּעוֹלָם. אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", אִם יִתֵּן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, וּמִי שְׁרוּצָה לְנִסְעַע לְאוֹמֵן לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה — הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה, וְזֶה אֵינוֹ סוֹתֵר כָּלָל.

נָא וְנָא תִדְבַר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ הַרְבֵּה, כִּי אִישׁ אֶת רַעְהוֹ יֵאמֵר חֲזַק, וְרַבְּנּוּ ז"ל רָצָה מְאֹד שְׁנִתְחַבֵּר יַחַד, וְנִדְבַר זֶה עִם זֶה בְּבַחֲיִנַת 'וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין', לְקַבֵּל נִקְדוֹת הַחֵבֵר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לַד).

נָא וְנָא אַל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲעוֹלָם, כִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ, וְאִסוּר לְהַסְתַּכֵּל עַל זוּלָתוֹ כָּלָל, יִהְיֶה לְכָל אֶחָד מֵה שְׂיֵשׁ לוֹ, וְאַתָּה תִלָּךְ עִם נִקְדוֹתְךָ, וְאִזּוֹ דִּיקָא תִרְאֶה נּוֹרָאוֹת נְפִלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

קַבְּלֵתִי אֶת הַרְשִׁימוֹת הַצָּעָה לְקוֹנְטְרַסִים, וְהוּא מְאֹד יָקָר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂאֲזוּכָה לַעֲשׂוֹת מְזֶה קוֹנְטְרַסִים יָפִים.

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחַיִּינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאש־חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְהִיּוֹת מְאָרִיךְ אָף, וְאֵל תִּפְּל בְּכַעַס, כִּי הַכַּעַס הוּא שְׂגָעוֹן
כְּמוֹ כָּל הַשְּׂגָעוֹנוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהֶאָרִיךְ אִפּוֹ וְלְהִיּוֹת סִבְלָן,
כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הַהֶכְרַח לְהִיּוֹת סִבְלָן, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
כָּל מִינֵי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאִי אֶפְשָׁר לְעֵבֵר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אִם
עַל-יָדֵי מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל יוֹם,
שְׂיִזְכֶּה לְהִיּוֹת סִבְלָן, וְאֵז בְּאַמַּת יִזְכֶּה לְהִיּוֹת סִבְלָן.

אֲשֶׁרֵנוּ מַה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִידַע
מִרְבֵּי אַמַּת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה, הַמְלַמֵּד אוֹתֵנוּ עֲצוֹת אֵיךְ לְהַחֲיוֹת
אֶת עֲצָמֵנוּ לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וּמַה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ
ז"ל.

רָאָה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׁלֵא יִחְסֹר לָהּ שׁוֹם דְּבָר,
רַק שְׂיִהְיֶה בְּבֵית אֶכָּל בְּשִׁפְעָה, וְאִם תִּצְטִיחַ אוֹתִי, אֵז בֵּיתְךָ יִהְיֶה בֵּית
מְבָרָךְ.

רָאָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם קִצָּת מִקְרָא, קִצָּת מִשְׁנָה, קִצָּת גְּמָרָא, קִצָּת
מִדְּרָשׁ, וְקִצָּת שְׁלִחַן עֲרוּךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ, שְׂקִצָּת גַּם-כֵּן טוֹב,
וְהַקִּצָּת מִתְחַבֵּר וּמִתְלַכֵּד אַחֲרֵי-כֵן לְאוֹצֵר שְׁלָם.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תרחצ.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש-חדש אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה לעסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה
בתקון הנשמה, כי בזה שמחדירים בעם ישראל אמונה, הקדוש-
ברוך-הוא מוחל על כל העוונות. והנה אנחנו צריכים לשוב
בתשובה אמתית בכל יום ויום, כולי האי ואולי נזכה, שיכפר לנו
הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותינו, וכל זה נזכה על-ידי שנפיץ את
הקונטרסים החדשים, שהם סלת ברוכה מספרי רבנו ז"ל, ונחדיר
את האמונה הקדושה בעם ישראל.

אם היית יודע, אהובי, אחי! מה פועלים הקונטרסים בעולם,
היית מתמיד בזה מדי יום ביומו. הן אמת שנכנסת בעסק הקסטות,
אבל גם מזה אל תנח את ירך — להפיץ את הקונטרסים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בערך תמיד, שאתה ואשתך וילדיך תצליחו בחיים,
ותעלו מעלה מעלה ברוחניות ובגשמיות, ולא יחסר לכם שום דבר
אף פעם.

ראה לכתב לי מכתב אחד, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תרצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֹל צַעְרִי לְשִׁמְעַ מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיךָ
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

וְאִם אֵמֵר לָךְ לְחִזְקֶךָ וּלְאַמְצָךָ, יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבְנֹדְאֵי
סִפְרֵי רַבְּנוּ וַ"ל בְּיַדְךָ, וּבְפִרְטִיּוֹת סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר
בְּנַחַל", אָשֶׁר שָׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ, וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל
הַמְּכַתְּבִים כְּתִבְתִּי רַק בְּעִבּוּרְךָ, כִּף אֶתָּה צָרִיךָ לְצִיֵּר לְעֶצְמָךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי תֵאֵנוֹת נְאוּף בּוֹעֶרֶת בְּאָדָם מְאֹד מְאֹד, וּבְפִרְט
בְּדוֹר הַזֶּה, וְהַעֲקָר לְהַנְצִל מִזֶּה אֵי אֶפְשֶׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי לְמוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כָּל מֵה שֶׁהָאָדָם לוֹמֵד יוֹתֵר תּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא
מִבְטָל מַעֲצָמוֹ תֵאֵנוֹת נְאוּף, כִּי אֵין הַתֵּאֵנוֹה הַזֶּה נִתְבַּטְּלַת מִן הָאָדָם,
אֶלָּא כְּפִי שֶׁמְכַנִּיס עֲצָמוֹ בְּתוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

מָה אֵמֵר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! הַחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצָאת זְרַע
לְבַטְלָה, הוּא חֲטָא אֵים וְנוֹרָא, כִּי הוּא מְמַשׁ רוֹצֵחַ אֶת זְרַעוֹ, כִּי אִם
מִסְתַּפְּלִים בְּמִיקְרוֹסְקוֹפ, יְכוּלִים לְרֹאוֹת בְּכָל טְפָה וְטְפָה וְלֹד שְׁלֵם
וְכוֹ', וּכְבֵר דְּבַר מִזֶּה רַבְּנוּ וַ"ל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֵק א', סִימָן קמ"א),
וְהִיָּה טוֹב אִם תִּלְמַד אֶת הַתּוֹרָה הַזֶּה, וְתֵאֵמֵר עָלֶיךָ אֶת הַתַּפְּלָה
מִ"לְקוּטִי-תַפְּלוֹת", וְהוֹצָאת זְרַע לְבַטְלָה עוֹקֶרֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנִּיסָה בּוֹ עַקְמִיּוֹת עֲצוּמָה. עַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהֵאִיר עַל
עֲצָמְךָ אֹר הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כָּל מֵה שֶׁתֵּאִיר עַל עֲצָמְךָ אֹר
הָאֵמוּנָה, כְּמוֹ-כֵן תִּתְבַּטְּלָנָה כָּל הַקְּלָפוֹת מִמֶּךָ.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר (תְּהֵלִים לד, יז): "פָּנֵי הַיָּיִה בְּעוֹשֵׁי רַע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ
זָכָרם", כִּי יְדוּעַ שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל פְּגַם-הַבְּרִית — הוֹצָאת זְרַע
לְבַטְלָה, נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה

אֲשֶׁר י"ג תש בנחל לה

רַע בְּעֵינַי ה'", וְהַחֲטָא הַזֶּה בּוֹרָא מְשַׁחֲתִים, וְהַמְשַׁחֲתִים הָאֵלּוּ מְכַנְיָסִים דְּכַאוֹן בְּאָדָם, וְאֵי אֲפָשָׁר לְהַכְרִית זְכָרָם מִהָאָרֶץ, אֲלֵא עַל-יְדֵי הָאָרֶת פְּנֵי ה', הִינוּ שְׂיָאִיר בְּעֶצְמוֹ אִמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה פְּנֵי הַנְי"ה בְּעוֹשֵׂי רַע, עַל-יְדֵי שְׂמַכְנִיסִים אֶת פְּנֵי הַנְי"ה — אִזּוּר הָאֵלְקִי, בְּאֵלּוּ אֲשֶׁר עוֹשִׂים רַע, שֶׁהוּא הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה לְהַכְרִית מֵאָרֶץ זְכָרָם, יִהְיֶה נִכְרַת זְכָר שֶׁל הַקְּלָפוֹת. וְזֶה גַם לְהַכְרִית מֵאָרֶץ זְכָרָם — רְאֵשֵׁי תְבוֹת: מוֹצִיא זָרַע לְבִטְלָה. וַיִּכְבֵּר אָמַר הַחֲקָם: אִם הֵלֵב שְׁלָם עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — הַכֹּל שְׁלָם, וְאִם הֵלֵב חָסַר עִמוֹ — הַכֹּל חָסַר; כִּי הַעֲקָר צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵפְלוּ שְׂעוֹשֶׂה מַה שְׂעוֹשֶׂה, אֵל יִכְרַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וַיִּכְשִׂיֶהָ חֲזַק בְּזֶה, אִזּוּ יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל יוֹם, וְלִשְׁלַח אֶת זֶה פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, בְּאִפְסָן שְׂתַהֲיֶה מִקְּשֶׁר אֵלַי, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹדֵף אַחֲרֶיךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְלַחֵט בְּכָל יוֹם לְמַקְוָה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַתְּ הַטוֹב מִמֶּךָ — אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְחֲזַק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִדַּע כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ בְּיָדָיו יוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל חֲשִׁקְךָ וְרִצּוֹנְךָ, שְׂתַלְּךָ לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְיִהְיֶה לָךְ בֵּית נִפְלָא, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲכַל אֵל תִּתְיָאֵשׁ, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר אֹרַב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי

בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵךְ יִבְנֵאל תְּהִיָּה "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְאֵף שְׂעֵדִין לֹא רוֹאִים
אֵת זֶה, סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים לְחֻזֵק אֵת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָךְ גַּם-כֵּן חֲזוּק, כִּי כְּשֶׁאָדָם צָרִיךְ חֲזוּק, עָלָיו לְלַכֵּת
לְחֻזֵק אֵת אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֹר יִשְׂר וְאֹר חוּזֵר,
כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ד; וְזוֹ הִיָּתָה דְרָכּוֹ שֶׁל
מוֹהַר"ן ז"ל, שֶׁבְּכֹל יוֹם דִּבֵּר עִם כַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו מֵעֲבוֹדַת
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְכִשְׁלֹא נִכְנָסוּ אֵלָיו, יֵצֵא לְחַפֵּשׂ אַחַר אַחַד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו, וְהִיָּה מְדַבֵּר עִמּוֹ מְדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם הוּא
הִתְחַזַּק.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הֵן אָמַת שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׂעוֹבֵר
— שְׁבָרוֹן לֵב וּמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל כְּבֹר אָמַר הַחֶכֶם: אֵין קֶרְבָּן
כְּשֶׁבָרוֹן הַלֵּב, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם בָּא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּשְׁבָרוֹן לֵב,
עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי "אֲשַׁכּוֹן אֵת
דְּכָא" כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה נז, טו), וְכֹל מֵה שְׂאָדָם יוֹתֵר שְׁבוּר וּבוֹרַח אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא אַל תִּתְיַאֵשׁ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֻדָּאֵי יוֹלִיךְ אוֹתְךָ
בְּדַרְךְ הָאָמַת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

נא תעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות תמיד שמח, ובפרט עכשו, שאתה זוכה לנסע אל ציון רבנו ז"ל, עליך לשמח בזה מאד מאד, כי אין לתאר ואין לשער מעלת הענין הזה, ומהרנ"ת ז"ל אמר: ענש הגלגול הוא ענש מר מאד, וכדאי להשאיר למעלה ולסבל מה שסובל, העקר לא לירד בזה העולם, אבל אם היה האדם יודע, שאם ירד עוד פעם לזה העולם, יהיה על ציון רבנו ז"ל — הכל כדאי, והבן עמקות הדברים, כי בזה העולם האדם בסכנה גדולה מאד, כי חס וחלילה, יכול לפל מהאמונה הקדושה, כי הכל נעלם ונסתר מהאדם, וכבר אמר החכם: אל עינים עורות לא יאירו המאורות; וזה עקר כחו של רבנו ז"ל, שהוא פותח לנו את העינים, שנוזק להסתכל על עצמנו, ולזכות להסתכל אליו יתברך (עין לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן א'; ובחלק ב', סימן סז); לכן כשאדם זוכה להוציא מהפח אל הפעל להיות בציון רבנו ז"ל, עליו לשמח מאד מאד, כי סוף כל סוף רבנו ז"ל יפתח את עיניו, ויזכה לראות את אמתת מציאותו יתברך בתוך זה העולם, אפלו שהוא מנח בתוך זה העולם.

אם אפשר לעזר לידידנו היקר והנפלא והנעלה ... לעבר ליבנאל, מה טוב ומה נעים, ובוא תבוא על שכרך בזה ובבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש-חודש אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף כמה מכתבים לבחורים, ותראה למסור לכל אחד ואחד את מכתבו, וראה לחזקו ולאמצו, כי עליך נפלה חובת היום. וזכור איך אתה היית בחור צעיר, והצרכת להתחזקות, והיה לך כל דבור וכל שיחה כמשיבת נפש, ועל-כן עכשו תתחיל אתה

לחזק את בני הנעורים. והעקר — שיהיו חזקים באמירת ח"י פרקים משניות.

מה אמר לך, ידידי הקר! יש מאמר החכם: "הלשון פלמת הלב", וכן אמר: "הלשון משרת הלב", כי עם הלשון יכולים לגלות את פנימיות הלב, ומה שאדם מדבר — לבו מדבר, ועל-כן כשאדם נופל לעמקא דתהומא רבא, הוא מדבר ככל העולה על רוחו, כל מיני פטפוטי דברים ושטיות, ובפרט כשאדם נופל בקטנות, הוא מתחיל לקלל, חס ושלום, ולדבר נבול פה וכו' וכו'. ולכן העקר רק לדבר דבורים של רבנו ז"ל, דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואמר החכם: "היפי בלשון", ואמר: "הלשון אחד ממיני היפי", ובפרט בדרך רבנו ז"ל העקר לדבר דבורי אמונה ויראת השם. כמוכא אצלינו ספור, שפעם ספרו למוהרנ"ת ז"ל, שיש אדם שאינו מדבר כלל, והפליגו במעלתו. ענה ואמר על זה מוהרנ"ת ז"ל: אצל רבנו ז"ל אין זו שום חשיבות, כי לא לדבר אין בזה שום חשיבות, אבל לדבר ולידע מה מדברים — זה עקר החשיבות ודו"ק; כי הדברים הם עמקים מאד מאד, כי האדם צריך להוליד נפשות, כמו שצריכים להוליד ילדים, בן צריכים להוליד נפשות להקדוש-ברוך-הוא. וחכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין צט:): כל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו כאלו ילדו; ועל-כן אשרי ואשרי מי שמדבר עם חברו בכל יום דבורי אמונה והשגחה פרטית.

ולכן ראה, אהובי, אחי הקר! להיות חזק מאד, לחזק ולשמח את בני הנעורים. והעקר — לקשרם אל עבדה טובה, תכף-ומיד לעוררם ולזרזם על ח"י פרקים משניות, ועל אמירת עשרה מזמורי תהלים, ועל התבודדות, והכל בבחינת 'מעט גם-כן טוב', כי אסור להעמיס על בחורים צעירים עבודות קשות.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא להיות בראש השנה ביבנאל, ואם אפשר לעורר את הבחורים שגם-כן יבואו אל הקבוץ הקדוש שלנו — מה טוב ומה נעים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש-החדש אב ה'תשמ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערךם
הקשה ממה שעובר בביתכם.

כל אלו שכתבת לי, שעוברים עליהם צרות ויסורים ומרירות
וכו', היה טוב שכלם יבדקו את מזוזות ביתם, ואם לא חסרה על
איזו דלת מזוזה, כי רב הצרות בביתו של אדם הן כשאין לו מזוזות
כשרות, ועל-כן כשעובר על האדם איזה צער ומכאוב, הדבר
הראשון הוא — לילך לבדק את המזוזות, וכן לראות אם לא חסרה
על איזו דלת מזוזה.

כדי להצליח בגשמיות וברוחניות צריכים לשמור שבת-קדש,
ואף שזה בא קשה מאד, עם כל זאת השבת מעשרת ברוחניות
ובגשמיות, וכל מי שזוכה לשמור שבת-קדש, השבת שומרת אותו
מכל רע, ואם היו עם ישראל יודעים את מעלת השבת-קדש, היו
שומרים אותה בשמחה, והיו מענגים אותה בענג גשמי, ועל-ידי-זה
היו זוכים לענג רוחני, והיה נשפע עליהם שפע דקדשה.

ראוי ונכון להדליק לכבוד שבת-קדש שבועה גרות, ולהוסיף
שני גרות של שמן זית, ולבקש בעת הדלקת הגרות כל מה שצריכים
— בין בגשמי ובין ברוחני, כי התפלה שהאשה מבקשת ומתפללת
בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

ראי למסור את זה לכל אלו שצריכים ישועה בביתכם, שיקימו
את כל זה, ואז ישתנה המצב בביתם, ואל תאמרו נואש, ובפרט
האח, ראו לחזקו ולאמצו, שיניח בכל יום תפלין, ואפלו שהוא
צועק שהוא לוקח נוצריה, רחמנא לצלן, עם כל זאת שיניח תפלין,

וְהַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִים חַיִּים עַל הָאָדָם (מְנַחֵת מ.ד.), הַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִים
 דַּעַת לְאָדָם, וּמִי שְׁחוּטָא — נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, כִּי אֵין אָדָם עוֹבֵר
 עֲבָרָה, אֲלֵא אִם כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת (סוּטָה ב.), וּבְזֶה שְׁתַּבְקָשׁוּ
 וְתַתְּמַסְרוּ לְאַחִיכֶם, וְתַפְעֵלוּ אֲצִלוּ שְׁיַנִּיחַ תְּפִלִּין, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 יִתֵּן לוֹ דַּעַת, וּכְשֶׁתְּהִיָּה לוֹ דַּעַת — יְהִיָּה לוֹ הַפֶּל, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נְדָרִים מ.א.): אִם דַּעַת קָנִיתָ — מָה חֲסָרְתָּ, אִם דַּעַת
 חֲסָרְתָּ — מָה קָנִיתָ?! כִּי הָעֵקֶר הוּא דַּעַת. וְלִזְכוּת לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת
 הוּא עַל-יְדֵי הַנַּחַת תְּפִלִּין.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל בֵּיתְכֶם, שְׂיִתְּהֶפֶךְ לְכֶם מֶרַע לְטוֹב, מִחֲשָׁךְ
 לְאוֹר גְּדוֹל, וּתְבַשְׂרוּ לִי בְּקִרְוֹב בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשרי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיִּקָּר לִי
 מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲמִסִּים דוֹלָר לְהַדְפָּסָה, יַעֲזוֹר לְךָ
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִשְׁפַּע עֲלֶיךָ שְׁפַע כְּהִנָּה וְכַהֲנָה, וְתֵצֵא מִכָּל
 מִינֵי צַעַר וּמְכָאוֹב.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיִּקָּר! אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר שְׁמַחְתִּי,
 שְׁעֵשִׂיתָ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ כְּזוֹ לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאִפְנֵי שְׁעֵשִׂיתָ
 וְכוּ' וְכוּ', אֵין מַלִּים בְּפִי לְסַפֵּר וּלְהַסְבִּיר לְךָ אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכָה
 לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה בְּתַקוּנֵי הָאָדָם, וְאִף
 שְׁהַסְמִיךְ-מ"ם אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ
 ז"ל, וְגוֹרֵם מִחֲלָקַת וּמְרִיבוֹת וְכוּ' וְכוּ', בְּפֶרֶט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, עִם כָּל

זאת עלינו למסור את נפשנו לנסע על-כל-פנים פעם אחת בתינו
אל ציון רבנו ז"ל, שמאד בקש אותנו שנבוא אליו.

ראה לחזק את אשתי, כי אין לאדם שמחה שלמה, כי אם עם
אשתו ובניו, ועל-כן אתה צריך לכבד מאד את אשתי, ועל-ידי-זה
אשתי תכבד אותך. וראה לחזק את אחיותיך, ותדבר על לכן
דבורים של נחומים, ותדע שכל דבור ודבור שתדבר עמהן —
מועיל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, כי הדבור יש לו כח גדול —
לטוב ולהפך. ותמסר להם, שאני מתפלל עליהן תמיד, שהקדוש-
ברוך-הוא ישלח להן רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף,
ויזכו למצא את בן זוגן מה שיותר מהר, העקר עליהן לשכח את
העבר, ולעשות התחלה חדשה.

ראה להמשיך להפיץ את אור רבנו ז"ל במקום עבודתך, ומי
יודע אם לא בשביל זה זכית להיות על ציון רבנו ז"ל ולשוב
בשלום, אלא כדי להפיץ את אור רבנו ז"ל. ואל תתפעל משום
בריה שבעולם.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש-חודש אב ה'תשמ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאף רוצה לבוא לארצות-הברית, כבר אמר החכם:
"אין לך דבר העומד בפני הרצון", וכבר אמרו חכמינו הקדושים
(עין ראש השנה טז:): 'משנה מקום משנה מזל'.

יֵעֶזֶר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכְּי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל רְצוֹנְךָ וְכִסּוּפְךָ.

נָא וְנָא לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, כִּי בְּלִי שְׁמִירַת שַׁבַּת הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְרוּרִים מְאֹד, וְאִם אַתָּה רוֹצֵה עוֹד אֲשֶׁר בַּחַיִּים, עָלֶיךָ לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְלִדְקֹדֵק מְאֹד עַל שְׁמִירַתָּהּ, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תשו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדַּל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁאֵתָה זוֹכָה וּמְזֻפָּה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי סוּף כָּל סוּף יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ כְּאֵן, וְעוֹד מְעַט נִהְיָה שָׁם, וּמָה יִשְׁאָר מֵאֵתָנוּ? רַק מָה שְׁאֵנוּ זוֹכִים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ לָזֶה.

וְהִנֵּה מָה שְׁאֵתָה כּוֹתֵב, שְׁאֵתָה סוֹבֵל הַרְבֵּה בְּזִיוּנוֹת, תִּדַּע שְׂרַבְנוּ ו'ל הַחֲלִיף אֶת כָּל הַתְּעַנְיּוֹת וְהַסְּגוּפִים, שְׁאֵנוּ צְרִיכִים לְהַתְּעַנּוֹת וּלְסַגֵּף אֶת עֲצָמֵנוּ בְּשִׁבִיל חֲטָאֵינוּ הַמְּרַבִּים — בְּבְזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְאִם הִיִּתּוּ יוֹדֵעַ אֵילוֹ בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים אֲנִי סוֹבֵל זֶה עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים, מִיּוֹם שְׁאֵנִי מְדַפֵּס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, הִיִּתּוּ מִתְּפִלָּא אֵיךְ אָדָם יָכוֹל לְסַבֵּל כָּל-כֶּף. וּמָה שְׁאֵתָה כּוֹתֵב, שְׁאֵתָה טוֹרַח מְאֹד מְאֹד בְּהַפְּצַת הַסִּפְרִים, תִּאֲמִין לִי, שְׁגַם אֲנִי הִלְכֵתִי כְּמָה שָׁנִים מִבֵּית-הַכְּנֶסֶת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וּמִבֵּית לְבֵית, וּמִיִּשְׁיבָה

לישיבה, להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, וסבלתי בזיונות ושפיכות דמים, ועכשיו כשאני מסתכל חזרה, איני מתחרט כלל, אדרבה מי יתן, והיו לי כחות חדשים בגשמיות, אזי הייתי הולך יותר ויותר, כי אין לך עוד דבר גדול בתקון הברית מזה, שזוכים לזכות את אחרים עם אור ונדעת רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר! זכיתי לנסים גדולים שעשה עמי הקדוש-ברוך-הוא, שנשארת בי בחיים אחרי תאונת דרכים קטלנית, והיה כפשע ביני ובין המות, רחמנא לצלן, ומאחר שהחזיר לי הקדוש-ברוך-הוא את נשמת, אמרתי להתחיל לשמש את רבנו ז"ל יותר ויותר.

ראה לשמח מאד מאד, וכן יהיו לך חשובות כל העבודות הקטנות שאתה עושה בשביל הקדוש-ברוך-הוא, כי אצלו יתברך העקר שעושים דבר עם לב אמת, כי אין הקדוש-ברוך-הוא מונה הדפים אלא שעות, הינו את הפסופים והרצונות אליו יתברך — זה חשוב אצלו יתברך, וכל מה שאדם זוכה לשעות יותר להשתוקק אחריו יתברך, וללמד התורה הקדושה — זה חשוב מאד מאד למעלה. ועקר הלמוד שאדם צריך ללמד, הוא רק כדי להפיר את הבורא יתברך שמו.

חזק ואמן מאד מאד, ואז תראה אור בחיך.

ראה לכבד מאד את אשתך, ובפרט אחרי שעברה מה שעברה, היא צריכה חזוק גדול, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אוקירו לנשיכו, כי היכי דתתעתרו. ורבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט), אשר כל העשירות והכסף באים לאדם בזכות אשתו, עין שם; ואמר החכם: "אשה לבעלה כגור בבית". ועם כל זה ראוי לכם לחזק אחד את השני, ובזכות זה יהיה לכם בית בריא.

ותקבלו על עצמכם, אם תתעבר אשתך ותוליד בן, שתקראנו על שמי, ואז הכל יעבר בשלום.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש-חודש אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה יגיעו אל הפחור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שזכית להתנדע מרבנו ז"ל.

ראה לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים, אשר הוא תקין גדול לפגם הברית. והרגל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר אין לה עוד דבר שהורג את היצר הרע כמו אמירת ח"י פרקים משניות. וזכור מאמרם ז"ל (שבת קנב.): ינקותא כלילא דורדא; עקר יפי הפרח הוא כשהוא עדין בצעירותו.

הרגל את עצמך לדבר בכל יום עמו יתברך, הינו שתלך למקום שאין שם בני-אדם, ותפרש את שיתתך אליו יתברך, ועל-די-זה יאיר עליך אור גדול ונורא מאד.

תשתדל לילך בכל יום למקוה, פי רבנו ז"ל אמר: התקון הראשון לפגם הברית הוא מקוה. וכתוב (תהלים לד, כ): "רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו הוי"ה", ויש לומר, פי צדיק הוא היסוד, והרבה רעות הינו כשרבות רעות מסובכות את הצדיק, הינו שאדם נכשל בפגם הברית שנקרא רע, אזי עצתו — שילך למקוה, ועל-די-זה ינצל מהיצר הרע. וזה סופי תבות: צדיק ומכלם יצילנו הוי"ה: מ'ק'ר'ה', הינו רבות רעות צדיק, כשמסבכות הרבה רעות ליסוד, פי החטא הזה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער בכור

אָשֶׁר י"ג תשח בנחל מה
יהודה רע בעיני ה"י, עֲצָתוֹ — שְׂיִבְרַח לְמִקְוֵהוּ, וְיִטְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ,
שָׁזָה "וּמִכְלָם יִצְיָלְנוּ הַיּוֹי"ה", שֶׁהוּא סוֹפֵי תְבוּת: מִקְנֵה כַּנְ"ל.
רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמָךְ לֹא לְהִתְנַכַּח עִם חֲבֵרִים, וְאִז תִּצְלִיחַ
בְּרִכָּה בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

י"ג תשח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁיחֵדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ
שְׂזַכִּיתָ לְהִתְדַבֵּעַ מִרְבֵּנוֹ ו"ל, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה
בְּאַמַּת לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֵל רַבֵּנוֹ ו"ל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל
לְשִׁבֵר אוֹתְךָ.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ לֹדֵמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי
הָאִמִּירָה בְּעֵלְמָא מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ וּמְדַבִּיקָה אֵל שְׂרָשָׁה הַעֲלִיּוֹן.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ
כַּמָּה דְּבוּרִים, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה
כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. שְׁמֹר אֶת אִמְרֵי פִיךָ, לְבַל תִּדְבַּר
לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִתְקַדֵּשׁ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַח לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁיחֵדֶשׁ אֶב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ אֵל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂזִכִיתָ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל. יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְהִשְׁאָר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל תָּמִיד, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כָּלָל, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׁהִהְכָרַח שְׁיַעֲבֹר עַל כָּל מִי שְׁרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל מֵה שְׁיַעֲבֹר, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן הַקִּים עָלָיו מִחִלְקַת עֲצוּמָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזִכָּה לְקַחַת אֶת עֲצוּמוֹ בְּיָדָיו, וּמִי־שֶׁב אֶת עֲצוּמוֹ אֵל אֵיזָה טוֹב נִצְחִי רַבְּנוּ ז"ל רוּצָה לְזַכּוֹת אוֹתָנוּ, שְׁאֵז שׁוֹם דְּכָר כָּבֵד לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתוֹ מִרַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצוּמְךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְהִלִּים שְׁגִלָּה רַבְּנוּ ז"ל, שְׁהֵם תִּקּוֹן לְפָנֵם הַבְּרִית, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְוֶה.

סְגִלָּה לְהִתְמַדָּה הִיא לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, וְהוּא תִקּוֹן גְּדוֹל לְנַפְשׁ, וּבְפֶרֶט כְּשֶׁאֲדָם בְּגִיל צָעִיר, וּמְרַגֵּל אֶת עֲצוּמוֹ לֹמֵר הַרְבֵּה מְשֻׁנּוּת — מְזַדְכֶּכֶת נַפְשׁוֹ.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם אֶפְלוּ כַּמָּה דְבוּרִים, כִּי כָּל דְבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׁאֵין לְשַׁעַר וּלְתֵאָר כָּלָל; אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצוּמוֹ כָּלָל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁיחֵדֶשׁ אֶב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מִחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ לֵילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן אֵתָה זוֹכָה לְזִכּוֹת אֶת אַחֲרִים — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל־כֵּן הַקִּים עֲלִיו מִי שְׁהַקִּים וְכוּ' וְכוּ', הָעֵקֶר לְהַסְתִּיר אֶת אֹרּוֹ, וְהוּא בָּא בְּכֹל מִינֵי חֻכְמוֹת — הֵן בְּבִיחַת וְהֵן בְּחוּץ, וּמְכַנִּים חֲלִישוֹת הַדַּעַת לְכֹל הַבֹּא לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד לְהַשָּׂאֵר אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכֹל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכָּה לְהַשָּׂאֵר אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כֹל זְמַן שְׁהָאָדָם עֹדֵין חַי, הוּא בְּסִכְנָה גְדוֹלָה שְׁלֹא יִתְרַחֵק מִרַבְּנוּ ז"ל.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לֹמֵר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹת, כִּי לְבַחֲוֹר צָעִיר הֵיא סְגֻלָּה לְהַנְצִיל מִכָּל רָע, וְאֶפְלוֹ שְׁעוֹבֵר עֲלָיו מַה שְׁעוֹבֵר, הָעֵקֶר לְהִיּוֹת חֲזֵק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹת.

וְכֵן הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לֹמֵר בְּכֹל יוֹם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שְׁגֻלָּה רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל־יְדִי־זָה תִזְכָּה לְמַח נְקִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תְּחַיֵּינִי.

י"ג תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁיחֵדֶשׁ אֶב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רֹאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִיַּי אֲוֹפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת
 בְּשִׁמְחָה, וְאֵל תִּתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֲשֶׁר
 עַל-יַדֵּי שִׁמְחָה זֹכִים לְזָכֹר בַּתְּכֵלִית הַנִּצְחִית, וְעַל-יַדֵּי עֲצָבוֹת
 שׁוֹכְחִים לְגַמְרֵי מֵהַתְּכֵלִית הַנִּצְחִית. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיַּי פְּעֻלוֹת
 שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת אִךְ שִׁמְחָה, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מִמֵּדַת
 הַלִּיצְנוּת, אֲשֶׁר הַמֵּדָה הַזֹּאת הִיא מְאֹד מְגִנָּה, וְתִשְׁמַר מְאֹד אֶת דְּבוֹר
 פִּיךָ, כִּי מִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת הַדְּבוֹר, אֲזַי אֵין עָלָיו שׁוּם מְקַטְרָגִים לְמַעַלָּה,
 וְתִשְׁתַּדֵּל לֹא לַעֲנוֹת לְאֹבִיךָ עַל כָּל הַבְּזִיווֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים שֶׁגִּוֵּרָם
 לְךָ וְכוּ' וְכוּ'.

רֹאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכֹל יוֹם, אֲשֶׁר הוּא
 זָכוֹךְ הַנֶּפֶשׁ, וּמִטְהַר אֶת הָאָדָם מִכָּל מִיַּי חֲלָדָה.

רֹאֵה לִוְמַר בְּכֹל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ז"ל
 בְּשִׁבְלֵי תְקוּנַת הַמַּחֲזִין.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֵךְ, וְתִלְךָ אֶל מְקוֹם מִיָּחָד, שֶׁאֵין
 שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִפְרֹשׁ לְפָנָיו יְתִבְרֵךְ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר
 עָלֶיךָ, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת.

רֹאֵה לְהִשְׁתַּדֵּל לְחִזֵּק אֶת חֲבֵרֶיךָ, וְתַעֲשֶׂה אֲצִלָּם הַתְּעוֹרְרוֹת
 לְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל. וּכְבֹר אֱמַר הַחֶכֶם: אֵין שְׁלֵמוֹת הַמְּמַשְׁלָה וְהַהוֹד,
 אֲלָא עִם הָאֲחֻדוֹת הַגָּמוֹר; עַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּאֲחֻדוֹת עִם
 חֲבֵרֶיךָ, וְתִדוּן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְקָרֵב מֵה שִׁיּוֹתֵר
 בַּחוּרִים בִּישִׁיבְתְךָ, וְאֵל תִּתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ
 שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה מֵה שִׁיְהִיָּה.

רֹאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמָּשׁ תְּחִינֵי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאש־חֲדָשׁ אֲב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁעֲדִין אַתָּה מַחְזִיק בְּתַמָּךְ, וְהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד, שְׁאֲנוּ זֹכִים
לִידַע מִרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא כְּזֶה, רַבֵּי הַמְחִזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוֹד כָּל
הָאֲדָם, וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד שֶׁנִּלְמַד בְּסִפְרֵי זֶה, וּבִשְׂבִיל זֶה בִּקֵּשׁ
לְהִדְפִּיסוֹ בְּפוֹרְמַט קַטָּן, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה בְּכִיסָנוּ תָּמִיד, שֶׁנוֹכַח לְעֵינֵי בּוֹ.

הֲרִגְלֵךְ אֶת עֲצָמְךָ לִוְמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, כִּי הוּא
יְסוֹד גְּדוֹל לְבִנְי הַנְּעוֹרִים, כִּי עַל-יְדֵי אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת,
נִטְהַר מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

וְעַל כֵּלָם — רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר
כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר
וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

גַּא וְנָא אֵל תִּכְנֶס בְּוִכּוּחִים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי מוֹהֲרֵנִי תָּ
ז"ל אָמַר, אֲשֶׁר כָּל אֵלוֹ שֶׁדְּבָרוֹ וְנִכְנָסוּ בְּוִכּוּחִים — לְבִסוּף נִתְקַרְרוּ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשיג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... נֵרוּ
יָאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שָׂאָתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְעֵינַי בְּכָל יוֹם בְּכַמָּה מִכְתָּבִים מְשֻׁאלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר
בְּנַחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמְךָ מִמַּחְלָקָת — הֵן בְּבֵית וְהֵן בִּישִׁיבָה,
תַּעֲשֶׂה כֹּל מִיְנֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם לְהִסְתִּיר אֶת הַתְּקַרְבוֹתְךָ אֶל רַבְּנוּ
ז"ל, כִּי אֵין לָךְ טוֹב מִהֲצַנִיעוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מִיכָה ו, ח): "הֲצַנֵּעַ לְכַת
עַם ה' אֱלֹקֶיךָ", וְכָל אֱלוֹ שֶׁהֲצַנִיעוּ אֶת הַתְּקַרְבוֹתָם, זָכוּ לְהַתְגַּדֵּל
מְאֹד.

רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, כִּי בְּחוּר צָעִיר
כְּשֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, מְאִירִים לוֹ
הַמַּחֲזִין בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרֵי.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית,
מְנוּחָה, מְעֵרִיב, מִתּוֹךְ הַסְּדוּר מְלָה בְּמְלָה. וְכֵן הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר הוּא
הַצְּלָחָה נְצַחִית, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וּמְצַיֵּת אֶת
רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרְכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשיר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשֶׁחֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד לִילֶךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וְתִהְיֶה רְגִיל לְבָרַח לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִדְבֵר שָׁם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּכֹל אֲשֶׁר עוֹלָה עַל לִבְךָ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל.

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר (תְּהִלִּים לַד, טז): "עֵינֵי הַגּוֹי"ה אֶל צְדִיקִים וְאֶזְנוֹ אֶל שׁוֹעֲתִים", הִינּוּ הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים תָּמִיד עֵינֵיהֶם דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְרוֹאִים אֶת שֵׁם הַגּוֹי"ה לְפָנָי עֵינֵיהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת תְּפִלָּתְךָ, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְהַרְגִישׁ שְׂשֻׁכִּינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל פְּנָיו, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמָעַת וְנִתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ. עַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבֵר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר יִהְיֶה נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל.

רְאֵה לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְזַכֶּכֶת אֶת נַפְשׁ הָאָדָם, וְזוֹכָה לְכָל טוֹב אֲמֵתִי וְנִצְחָחִי.

מוֹהַרְנ"ת ז"ל מְאֹד רָצָה שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִדְבְּרוּ אִחָד עִם הַשָּׁנִי בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ. וְעַל דְּבַר זֶה עוֹרֵר תָּמִיד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִדְבְּרוּ זֶה עִם זֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ בְּעִבּוּדַתְךָ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אם אֲתָה דִּיקָא רוֹצֵה לְדַעַת אֶת הָאֲמַת מַה שְׁיֵשׁ לִי לומר לְךָ וְכוּ', דַּע לְךָ, שְׂאִין עוֹד מְדָה טוֹבָה בְּעוֹלָם לְהַגִּיעַ אֵלֶיךָ כְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, שְׂזוּ הַמְּדָה הַכִּי יִקְרָה יוֹתֵר מֵהַכֵּל, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שֶׁל הָאָדָם הֵן מַחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וְאֶסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה. וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת סג.): הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה דּוֹחֶקתָּ, וְכָל הַנִּדְחָה מִפְּנֵי הַשְּׁעָה, הַשְּׁעָה גִּדְּחִית מִפְּנֵיו. וּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גּוֹזֵלָה, הַלְכָה ה'), שְׁעָקֵר הַצָּרוֹת שֶׁל הָאָדָם בָּאוֹת לוֹ רַק מַחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, שְׁמַכְרַח דְּבַר זֶה בְּשְׁעָה זוֹ דִּיקָא, וְאִם אֵין לוֹ אֶת זֶה, אֲזִי הוּא מְשַׁתַּגֵּעַ, אוֹ גּוֹנֵב וְגוֹזֵל, אוֹ עוֹבֵר עֲבָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלּוּן, אֲבָל אִם הָאָדָם קוֹנֵה לְעַצְמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, יַחֲכֶה וְיַחֲכֶה עַד שְׁיִקְבְּלָהּ בְּשִׁלְמוֹת, וּמַה עוֹשִׂים בֵּין כֵּן? מִבְּקָשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ'), שְׁגַם בְּתַפְלָה אֶסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַרַח לְעִשׂוֹת רְצוֹנוֹ, וְאִם לֹא, אֲזִי נוֹפֵל וְנִתְרַחֵק, אֵין דְּבַר כְּזֶה, רַק תָּמִיד לְבַקֵּשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ.

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין כט:): עֲבַר בֵּין עֲשָׂרִים וְלֹא נִשְׂא אִשָּׁה, כָּל יָמָיו בְּהַרְהוּרֵי עֲבָרָה, וּמַה יַּעֲשֶׂה בְּחוֹר שֶׁהוּא כְּבָר מוֹכֵן לְהִתְחַתֵּן מִגִּיל צָעִיר, וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ לוֹ, וּמַגִּיעַ לְגִיל לְמַעְלָה מִעֲשָׂרִים וְכוּ'? אֲלֹא עַל בְּחוֹר כְּזֶה הִיָּה לְהִתְחַיֵּל לְבַקֵּשׁ בְּגִיל צָעִיר, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ שְׂרוּצָה לְהִתְחַתֵּן, וְאִם לֹא עָלְתָה בְּיָדוֹ, הוּא אֵינוֹ חַיֵּב כָּלֵל, וְאֵין עָלָיו שׁוּם דִּין לְמַעְלָה, כִּי מֵאֲחֵר שֶׁהוּא אֶת שְׁלוֹ עֲשֶׂה, בְּקֵשׁ וְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַעֲקָר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר, רַק לְבַקֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה. וְכֵן הוּא בְּעֵינָיו לְמוֹד הַתּוֹרָה, לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, אֲלֵא לְלַמַּד בְּסִבְלָנוֹת פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק, דָּף אַחַר דָּף, סִימָן אַחַר סִימָן וְכו', עַד שְׂיִזְכֶּה לְסִימָן; הַכֹּל, שְׂעֵנֵן הַסִּבְלָנוֹת זֶה הַהֲכָרַח לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְחָבֵל לְאַבֵּד הַכֹּל עַל-יְדֵי פְּזִיזוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשטז.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרֵי יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאֵה לְגַנֵּב כָּל יוֹם דָּף גְּמָרָא, שְׂזָה חֵיוֹת לְנַפֵּשׁ, וְאֵל יִטְעוּ אוֹתָךְ וְכו', כִּי הַכֹּל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, וּמִי שְׂאוֹמֵר דְּבָר בְּזֶה, שְׂאִין צְרִיכִים לְלַמַּד גְּמָרָא, זֶה אֶפִיקוֹרְס, וְהוּא בְּכֹלֵל הַלּוֹעֵג עַל דְּבָרֵי חֻמְמִים, וְנִדּוֹן בְּצוֹאָה רוֹתַחַת עוֹד בְּחַיִּים חֵיוֹתוֹ (עֲרוּבִין כ"א:), שְׂרָאשׁוּ נַעֲשֶׂה מֵילָא מוֹתְרוֹת וְעֲשָׂנִים סְרוּחִים מְסַבְּכִים אוֹתוֹ.

וְדַע לָךְ, כִּי דָף גְּמָרָא שׁוֹרֵף אֶת הַקְּלָפָה לִילִי"ת שְׂמַמְנָה בְּאוֹת כָּל הַתְּאֵאוֹת שֶׁל גֵּאוֹף וְכו', שְׂמַשֵּׁם נִמְשָׁף עַל הָאָדָם עֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן פְּנִימִי. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְלַמַּד כְּמָה פְּעָמִים דָּף גְּמָרָא בְּיוֹם, אוֹ שְׂיַחְזוֹר עַל הַדָּף כְּמָה פְּעָמִים, אוֹ שְׂיִלְמַד כְּמָה דְּפִים בְּיוֹם, וְיֵשׁ בְּזֶה סִגְלָה לְשׁוֹרֵף אֶת הַקְּלָפָה הַמַּחְטָאֵת אֶת הָאָדָם. וְרוֹאִים שְׂהַסְמָה-מ"ם יִתֵּן לְאָדָם לְלַמַּד הַכֹּל, אֲפִלוּ סוּדוֹת הַתּוֹרָה, רַק לֹא לְלַמַּד גְּמָרָא, כִּי הוּא מִפְּחָד מִלְמוּד גְּמָרָא שְׂמַבְטְלוֹ לְגַמְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשיז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאוד להתחזק ביתר שאת לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבך, ולפרט בפרכי פרכיות כל מה שאתה צריך, ולכל תחשש כלל, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוכה תפלה ובקשה ויודי דברים וכו', ואל יקל בעיניך דבר זה, רק תראה להיות בשמחה, ותעשה את עצמך כאלו אתה בשמחה, ועל-ידי-זה תבוא באמת לידי שמחה. ויש לך במה להיות בשמחה, שאתה יודע מרבי אמת כזה, רבי הממשיך את רחמנותו יתברך עלינו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל? ! העקר לא לבלבל עצמך מאחרים כלל, אפלו מאלו הנקראים אנשי שלומנו, אסור לתן שיפילו אותך, כי לנו אין אלא דברי רבנו ז"ל, ויתר מזה כל השיחות והדבורים שמחלישים את הדעת, הכל הבל ורעות רוח, והכל בטל ומבטל כנגד דבור אחד מדברי רבנו ז"ל, ואת זה אני כותב לך אחר שגפלת בחלישות הדעת, ששמעת שיחה מאחד הנקרא מאנשי שלומנו... הכל הבל, מה ששמעו אומר בשם בעריל וכו', זכר כי לנו אין רק את דברי רבנו ז"ל, שגלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): אין שום גאוש בעולם כלל, אין דבר כזה להתנאש ולהשבר מאף אחד שבעולם.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

אֲשֶׁר י"ג תשיח — י"ג תשיט בַּנְחַל נה
י"ג תשיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּפְגַּע מִמָּה שְׁאֲכַתֵּב לְךָ. דַּע לְךָ, כִּי סִנְדֵּק צָרִיף לְחִזּוֹר
בְּתִשׁוּבָה, וּבִעֵת שֶׁהוּא סִנְדֵּק לְכוּן שֶׁהוּא נֹעֵשֶׂה עֲכָשׁוּ מִזְבַּח, שְׁעָלִיו
מִקְרִיבִין אֶת הַתִּינּוֹק לְקִרְבָּן. וְלָכֵן כְּדִי לְהִיּוֹת מִזְבַּח צָרִיף לְהִיּוֹת נְקִי
מִחֶטְא, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְחִזּוֹר הֵיטֵב בְּתִשׁוּבָה, וּבִעֵת שְׁמִחְזִיק אֶת
הַתִּינּוֹק לְזִכֹּר, שֶׁהוּא מִזְבַּח, וּמִקְרִיבִין עָלָיו קִרְבָּן. תִּתְאָר לְעֲצָמְךָ
אִיזוֹ הַרְגָּשָׁה זוֹ לְהַרְגִישׁ בְּעֵת הַבְּרִית שֶׁהוּא מִזְבַּח וְכוּ', הֲלֹא כָּל
הָאִיבָרִים שֶׁלָּךְ צָרִיכִים לְרַעַד וְלִפְחַד מְרַב פֶּחַד וְאִימָה וְכוּ',
וּבִפְרָטִיּוֹת שֵׁשׁ לְךָ קָפָה שֶׁל שְׂרָצִים וְכוּ', אֵיךְ אַתָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת
סִנְדֵּק, בְּשַׁעַת שֶׁאַתָּה עֹדֵן עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂי טִנְפָת וְכוּ'. בְּכֵן עֲצָתִי,
שְׁתַּחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ, כִּי אֵין לְךָ דְּבָר
הַעוֹמֵד נֶגְדַּת הַתִּשׁוּבָה, וְאִזּוּ בְּנִדְאֵי תוּכַל לְהִיּוֹת סִנְדֵּק.

וְזָכֹר, כִּי סִנְדֵּק צָרִיף לְהִרְהֹר כָּל הַזְּמַן בְּהִיּוֹתוֹ סִנְדֵּק בְּתִשׁוּבָה,
וְלִבְכוּת: "הוֹי, הוֹי, אֲנִי עֲכָשׁוּ מִזְבַּח, וּמִקְרִיבִים עָלֵי קִרְבָּן".

הַמְצַפָּה לְרְאוּתְךָ בְּקָרוֹב...

י"ג תשיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַק חִזּוֹק מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכֹל יוֹם
וּבְכֹל שַׁעַת וּבְכֹל רִגַע, כְּפִי מַה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, כָּל

יום צרות משנות וכו', כל אחד כפי בחינתו, וכמאמרם ז"ל (סוטה מט.): מיזם שחרב בית-המקדש, אין יום שאין קללתו מרבה מחברו. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג), שאצל כל אחד יש בו בית-המקדש, כי אמרו חכמינו הקדושים (ברכות לג.): מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית-המקדש בימיו. נמצא, מי שיש לו דעת, אזי אצלו בית-המקדש הפרטיל שלו קים, שזהו המחין שלו, אבל מי שאין בו דעת, הינו המחין שלו נתקלקלו, זה חרבן בית-המקדש הפרטיל שלו. ולכן מזה נשתלשל, שיש לאדם בכל יום צרות חדות, וכן אמרו חכמינו הקדושים (נדרים מא.): דעת קניית — מה חסרת, דדא ביה כלא ביה, מי שיש לו דעת, יש לו הכל.

ולכן מי שבאמת פגם בפגם הברית, על-ידי-זה קלקל את דעתו, ומזה הוא סובל יסורים וצרות. ולכן צריך התחזקות בכל יום מחדש, אשרי מי ששם לב אל דברים אלו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשכ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר את השמחה שיש לי, שאתה עוזר לי בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, כי זו כל חיותי, ומיום שנתקרבתי אל רבנו ז"ל בגיל חמש-עשרה וחצי, כבר נכנסה בי תבצרה עצומה להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, ולהפיצם לכלל נשמות ישראל. ובקשתי על זה כמה שנים, שתכף-ומיד אחר החתונה אצפה להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, וחפץ השם בידי הצליח, הקדוש-ברוך-הוא ענה לי בתפלותי, ואחר החתונה קפצתי בחובות עצומים וכו', והדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ומאז ועד עכשו זה

לי שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים, שְׁאֲנֵי מִדְּפִיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמְפִיצֵם, וְמָה גַם שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לִי לְחַדֵּשׁ בְּדַבְּרָיו ז"ל, וְגַם זֶה נִדְפָס וְנִתְפָּשֵׁט מְאֹד בְּעוֹלָם, וְנִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל מִתְקַרְבוֹת אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל עַל-יְדֵי-זֶה.

הֵן אָמַת, שְׁמֵאֵז הַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹצֶה רַק לְבַלְעֵנִי, וְהַקִּים עָלַי מִתְנַגְדִּים וְשָׁעִים אַרְוֵרִים הַמְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבַר אֶסוּר וְכו', עִם כָּל זֹאת אֲנִי בְּתַמִּי אֵלֶיךָ, לֹא אָנוּחַ וְלֹא אֶשְׁקֹט, עַד שֶׁיִּתֵּן לִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲוִיר לְנִשְׁמָה עַד הַרְגַע הָאֲחֵרוֹן מִחַיֵּי אֲדָפִיס וְאֶפִּיץ אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וְלִכֵּן בָּזָה שְׁאֵתָה עוֹזֵר לִי, מִמֶּשׁ אֵתָה מִחִיָּה אוֹתִי וְנוֹתֵן לִי חַיִּים חֲדָשִׁים כִּי זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי, וְיַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּשֶׁאֲצַא בְּשָׁלוֹם מִזֶּה הָעוֹלָם, אֶהְיֶה אֶסִּיר תּוֹדָה לְמִי שֶׁיִּדְפִּיס אֶת סִפְרֵי שְׁזָכִיתִי לְחַדֵּשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹזְרִים לְנִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵין לְאֵף אֶחָד רְשׁוֹת לוֹמַר: "כָּל הַזְּכוּת שְׁמוּרוֹת", כִּי אֲנִי נוֹתֵן רְשׁוֹת לְכָל אֶחָד לְהַדְפִּיס, רַק שְׁלֹא יִשְׁנֶה מִהַדְפּוּס, וְלֹא יִסְרֵס אֶת הַסֵּפֶר וְכו', לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּבִשְׁלוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם וְכו', אֲלֹא כְּמוֹ שֶׁהַדְפָּס כָּךְ יִדְפִּיס, וְיַפִּיצוּ. וְאֶהְיֶה לוֹ לְמַלְיָן יִשָּׂר בְּשָׁמַיִם, וְאֶתְפַּלֵּל בְּעַדּוֹ.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁיוֹם הַמִּיתָה וְהַקְּבוּרָה וְכו', לֹא מִשׁ מִדַּעַתְנוּ, עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַכְּנִיס בָּנוּ אֶת הַדַּעַת הָאָמַת לֹא לְהַטְעוֹת עַצְמוֹ, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֲלָק א', סִימָן נד), שְׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְשָׁמֵר עַל הַזְּכוּרֹן שֶׁלוֹ לְזָכֹר בְּעֵלְמָא דְאֵתִי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יֶאֱיֵר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּדַבְרִים אֵלּוּ לֹא כָדַאי לְהִתְעַרֵב וְכוּ', כַּמּוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קיג) עַל־פִּי הַמְשָׁנָה (אֲבוֹת, פָּרָק ד'): וְנִפְרָעִין
 מִן הָאֲדָם מִדַּעְתּוֹ וְשִׁלָּא מִדַּעְתּוֹ, שְׂאֲדָם דִּן אֶת עֲצָמוֹ אִם הוּא פּוֹסֵק
 עַל אַחֲרִים וְכוּ', וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַתְחַמֵּק מִזֶּה.

יֹתֵר טוֹב לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְהִתְבוּדֵד עִמּוֹ יְתִבְרָךְ, וְלִסְפֹּר לוֹ
 יְתִבְרָךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֲשֶׁרֵי
 מִי שְׂמַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרָךְ, וּמְסַפֵּר אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו
 בְּפִרְטֵי פִרְטוּיּוֹת לְפָנָיו יְתִבְרָךְ, שְׂזֵה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה
 זֶה וְדוּוֵי דְבָרִים, לְהִתְוֹדוֹת לְפָנָיו יְתִבְרָךְ, אֲשֶׁר רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר
 (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שְׂעוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם חֲקוּקִים עַל
 עֲצָמוֹתָיו; וּבְזֵה שְׂאֲדָם מִתְוֹדָה, הֲרִי זֶה יוֹצֵאֵן הָעוֹנוֹת מִהָעֲצָמוֹת,
 וְנַעֲשֶׂה כְּלִי שִׂיאִיר בּוֹ אִוְרוֹ יְתִבְרָךְ בְּגִלּוּי רַב וְנוֹרָא מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

אֵינִי מֵבִין אֵיךְ אַתָּה אֵינְךָ מִתְבַּיֵּשׁ לְדַבֵּר כֶּךָ ... הֲלֹא אַתָּה פָּגוּם
 מְאֹד בְּנֵאוּף, וְעֵבֶרְתָּ עַל כָּל מֵינֵי שְׂקוּץ, תַּעֲוֹב, זְהוּם וְכוּ' בְּעֵרִיּוֹת,
 עִם כָּל מֵינֵי אִסּוּרִים וְכוּ', רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן, וְאֵיךְ אַתָּה לֹא נִשְׁקָע
 בְּאֲדָמָה מֵרַב בּוֹשָׁה, אֵיךְ שְׂהִסְתּוֹכְבֶּתָ עִם גּוֹיּוֹת וְכוּ', וְלֶךְ יֵשׁ עוֹד
 הַחֲצָפָה לְדַבֵּר עַל אִישׁ כָּשֶׁר הַדְּבּוּק בּוֹ יְתִבְרָךְ? ! וְלֹא עוֹד, אֵלָּא גַם
 לֶךְ יֵשׁ כְּבָר דַּעְהָ ... תִּתְבַּיֵּשׁ לֶךְ, שֵׁב בֵּין תַּנּוּר לְכִירִים, וְתִשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל מַעֲשֵׂי הַנְּבִלָה שְׂעִשִׂיתָ יָמִים וְשָׁנִים, קִדְּם שְׂאֵתָה
 לוֹמֵד עִם אַחֲרִים, וְאוֹמֵר דַּעוֹת בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל. אִם לֹא תִפְסִיק לְדַבֵּר
 וְכוּ', אֲנִי אֶפְתַּח אֶת הַקַּפְסָה... אֲנִי אָרִים אֶת הַשְּׂטִיחַ... וְאֶסְפֵּר לְכֹל

אֲשֶׁר י"ג תשכג בְּנַחֵל נט

אֶת מַעֲשֵׂיךָ הַיְפִים'... אוֹי לְךָ, אוֹי לְנַפְשֶׁךָ, שְׁאַתָּה עוֹד מִתְחַצֵּף
וּמְדַבֵּר כֹּל דְּבַר אָסוּר עָלַי, בְּשָׁעָה שָׂרַק אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת הָעֵבֶר
הַמְּלַכְלֶךְ שְׁלֶךְ.

הַמְצַפָּה שֶׁתָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה...

י"ג תשכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְעַע כְּלִי זִמְרָה (קִלְטוֹת שֶׁל שִׂמְחָה), וּמָה שֶׁמוּבָא
(עֵינֵי אֵרוּחַ חַיִּים, סִימָן תְּקֵנָא), שְׁלֵא לְשִׁמְעַע כְּלִי שִׁיר מֵאִז חֲרַבֵּן הַבַּיִת, כֹּל
זֶה נֶאֱמַר לְהוֹלִלוֹת, זֶה אָסוּר בְּתַכְלִית הָאָסוּר, אָבָל לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָת
יְהוּדוֹתוֹ, זֶה מִצְוָה רַבָּה עַד מְאֹד, שֶׁהוּא שָׁשׁ וְשִׂמְחָה שֶׁנִּבְרָא מִזְרַע
יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, זֶה מִצְוָה גְדוֹלָה. וּבִפְרָטִיּוֹת
מִי שֵׁשׁ לוֹ עֲצָבִים חֲלָשִׁים, וְהוּא צָרִיךְ אֶת זֶה לְבְרִיאוֹתוֹ, שְׁלֵא יִפְלֵ
בְּעֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן, לוֹ מִצְוָה לְשִׁמְעַע כְּלִי זִמְרָה. וּבְאֵמֶת בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבֵּים, הַדּוֹר כָּל-כָּף חֲלוּשׁ, וּבְנֵי-אָדָם סוּבְלִים עַל הָעֲצָבִים, וְנִכְנָס
בָּהֶם דַּכְאוֹן פְּנִימִי, וּבְמִקוֹם לְלֶכֶת אֶל רוֹפְאִים, רוֹפְאֵי עֲצָבִים, אֲשֶׁר
נוֹתְנִים גַּם תְּרוּפּוֹת לְמַרְהָ שְׁחוֹרָה וְכוּ', שְׁקוֹרִין פְּסִיכִיאָטְרִים וְכוּ',
נִגְדָּה כֹּל זֶה מִתָּר בְּהַחֲלִט לְשִׁמְעַע כְּלִי זִמְרָה, אֲפֹלוּ בִימֵי הַסְּפִירָה וְכוּ',
כִּי מוּטָב לְהַצִּיל אֶת הָעֲצָבִים, וְלִצְאָת מִן הַדַּכְאוֹן, שְׂזוֹ מִחֲלַת עֲצָבִים
וְכוּ', וְעַל-כֵּן מִתָּר לְךָ לְשִׁמְעַע כְּלִי זִמְרָה, כִּי אֶתָּה עוֹשֶׂה זֹאת רַק
בְּשִׁבִיל רְפוּאָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֹזק וְאַמֶּץ תְּמִיד, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּמִי שֶׁשָּׂם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִבְטָחוֹ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמְרוֹ, וּמִבְטָח אוֹתוֹ שְׁלֵא יֵאָרַע לוֹ שׁוּם דְּבַר רַע.

וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁכְּתִבְתָּ וְהִתְלוֹנְנֶת וְכו', עָלִי לוֹמַר לָךְ, כִּי הִצַּלְתָּת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם כְּשִׁמְקִים (אֲבוֹת פָּרָק ג'): סִיג לְחֻכְמָה שְׁתִּיקָה; כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁרַק עוֹבְרוֹת עַל בְּנֵי-אָדָם, הֵן רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי הַדְּבּוּר, שֶׁמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, שְׁאֵז נִגְרָם לוֹ בְּלִבּוֹל בְּמַח, כְּמוֹבֵא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט) שֶׁהַדְּמִים מִתִּיזִים לְמַח. וְכֵן מוֹבֵא בְּדַבְּרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סֶעֶר" הַעֲשֵׂה דְבָרוֹ", הַדְּבּוּר עוֹשֶׂה רוּחַ סֶעֶרָה בְּמַחוֹ וּבְדַעְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה גוֹרֵם לְעֲצָמוֹ רַעוֹת רַבּוֹת.

תְּאַמֵּין לִי, שְׁאֵין עוֹד מְאֹשֶׁר בְּחַיֵּי כָּמִי שְׁבוּרַח בְּכָל יוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר לְתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, רַמְבַּ"ם טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, זֵהר וְתַקּוּנִים, שְׁאֵז מְרַגֵּישׁ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה. אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוֹ מִתְעַרֵּב בְּשׁוּם חִסִּידוֹת וְכו', בְּשׁוּם מַחְלָקַת בֵּין שְׁנֵי אַחִים, שְׂרַבּוּ עִכְשָׁו כְּמוֹ שְׂרַבּוּ וְכו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, אִישׁ חֵי רַב פְּעָלִים, וְחִיק וְחִסִּיד ... שְׁלִיט"א.

לנכון קבלתי את מכתבכם היקר לי.

בענין הערות והארות בדברינו וכו', מנהגי לא להכנס בטוען ונטען וכו', יסודותי הם על דברי חכמינו הקדושים בגמרא ומדרשים ובזהר הקדוש, כמו שיראה הרואה ברבוי הספרים שזכיתי כבר לחבר ולהדפיס. ולכן אין מה להתוכח וכו', וביותר כל דברי בנויים ומיסדים על דברי רבנו ז"ל, אשר זה לי בדם, כי מימי געורי אני שוקד על דבריו הקדושים, וכל מה שאני כותב ומחדש, הכל על-פי הקדמותיו הקדושות, שהן כלולות מהכל מנגלה ונסתר וכו'.

אנחנו למדנו אצל רבנו ז"ל אשר המעשה הוא העקר, הינו להוציא תמיד מדבריו הקדושים רק את העבודה למעשה מה שיכולים לקיים ובפרטיות התבודדות, שבזה כבר כלול הכל, כי אין עוד דבר טוב ויפה לאדם כמו השיחה בינו לבין קונו, שעל-ידי-זה ממשיך על עצמו הארת האין סוף ברוך הוא ועולמו יראה בחייו, אשרי המציית את רבנו ז"ל.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשכו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תשים לב אל מה שבני אדם מדברים עליך, החכם מכל האדם אומר (משלי ט, יב): אם חכמתך — חכמתך לך, ולצת — לבדך תשא; אם אתה חכם, ועוסק בכל יום בתורה שעורים פסדרן, על-פי דרך רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עו, עין שם), וזוכה לסיים מפעם לפעם תנ"ך, ששה סדרי משנה, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל המדרשים כלם, ותנא דבי אליהו, ופרקי דרבי אליעזר, ומכילתא, וספרא וספרי וכו' וכו', אז עולמך תראה בחיך,

וְאַתָּה חָכֵם לְעִצְמוֹךָ, אֲכַל מִי שְׁעוֹשֶׂה לְיִצְנוּת מְזֵה, הוּא עוֹשֶׂה לְיִצְנוּת מְעִצְמוֹ, כִּי בּוֹא יְבוֹא הַיּוֹם שְׂיִצְטָרֵךְ לְעֹזֵב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְהַתְנַא הַקְדוֹשׁ אָמַר (אֲבוֹת, פֶּרֶק ו'): לְפִי שְׁבִשְׁעַת פְּטִירְתוֹ שֶׁל הָאָדָם אֵין מְלוּיִן אוֹתוֹ לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלֶבֶד; הֲרִי שֶׁלְךָ לְפָנֶיךָ, מִי מְתְלוֹצֵץ מִמִּי לְבִסְפוֹךְ... וְלִכֵּן מִי שֶׁהוּא חָכֵם, הוּא חָכֵם לְעִצְמוֹ, וּמִי שְׁעוֹשֶׂה לְיִצְנוּת, הוּא לְיִצֵּן רַק מְעִצְמוֹ, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, קוֹנֶה לְעִצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשכז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהַחְזִיק מְעַמְד, וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי עֲקָר הַשִּׁמְחָה הִיא שִׁמְחַת נְקֻדַּת יְהוּדוּתוֹ, וְהַשִּׁמְחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשִּׁמְחוֹת. וְלִכֵּן עֲקָר הַשִּׁמְחָה הִיא שִׁמְחַת "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", וְאַתָּה זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְקַחַת מִמֶּךָ, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָא אוֹתְךָ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה שְׂבוּר מְכַל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, וּרְאֵה לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעִצְמוֹךָ רַק אֶת הַטוֹב, וְאַפְלוּ שְׁעִשִׂיתָ כְּבָר מֵה שְׁעִשִׂיתָ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְלְהַמְשִׁיךְ רַק לַעֲשׂוֹת טוֹב.

וְיָדוּעַ, שְׁפַעֵם בָּא אֶחָד אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְהַתְלוּנָן, שֶׁהֲרַע מְתַגְבֵּר עָלָיו מְאֹד מְאֹד, וּמִמֶּשׁ מְשִׁתַּגֵּעַ מְרַב תְּבַעֲרַת הַיִּצָּר הַבוֹעֵר בּוֹ וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: אֵתָּה עֲשֵׂה הַטוֹב, וְהֲרַע כְּבָר מִמִּילָא יִפְּל.

ולכן ראה לחזק את עצמך מאד לא להכניס עם פתוייך בטוען ונטען, כמובא בדברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן י'): לא תכניס עם פתוייך בטוען ונטען וכו', עיין שם; הינו לא לחשב הרבה, שקורין איבער טראכטיין, שזה חמור ביותר, וכמאמר ז"ל (יומא כט.): הרהורי עברה קשין מעברה, כי מכניס את מחשבתו בהרע שעשה, וחושב על זה פעם אחר פעם וכו', ונמצא, שמכניס את כל מחשבתו בהרע שעשה עד עכשו. ולכן עקר העצה להשכיח מדעתו את העבר, ולעשות התחלה חדשה, ולא להרהר שום הרהור רע, שאמרו חכמינו הקדושים (כתובות מו.) על פסוק (דברים כג, י'): "ונשמרת מפל דבר רע", אל יהרהר ביום, ויבוא לידי טמאה בלילה, וכתב הסמ"ג (לא תעשה קכו), דאסור הרהור הנלמד מ"ונשמרת" הוא מן התורה, וצריכים להזהר מאד מהרהור רע, וכמו שאמר רבנו ז"ל למוהר"ן ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד), שצריכין להזהר מהרהור מאד מאד, כי באמת עם המחשבה יכולין לעלות מעלה מעלה עד אין סוף, ויכולים לדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, על-ידי שמות ויחודים, ולהפוך — יכולים לפל עם המחשבות הרעות והרהורים רעים עד גקבא דתהומא רבא, והכל מתחיל עם הסתכליות רעות, כמאמר ז"ל (ברכות יב.) על הפסוק (במדבר טו, לט): "אחרי עיניכם" — זהו הרהור עברה, ואמרו (שבת סד.): מפני מה הצרכו ישראל שבאותו הדור בפרה? מפני שזנו עיניהם מן הערוה, וזה הביא אותם לידי הרהורים רעים, כמובא (שם): אם מעברה יצאנו, מידי הרהור לא יצאנו, כי הם זנו עיניהם מן הערוה, שהסתכלו בטנפת של נשי מדין, ואחר-כך באו לידי הרהורים רעים, שלא יכלו לנתק עצמם מזה, ולכן הרהורי עברה קשין מעברה, כי כשעובר עברה, רחמנא לצלן, וכשגמר כבר גמר, אבל הרהור עברה נדבק במחו, ואי אפשר לו להפרד ממנו בשום פנים ואפן, רק אם ישפך על עצמו הרבה אמונה, להכניס עצמו היטב היטב באמונה הקדושה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): כשמתגברים על האדם הרהורים רעים, עצה על זה לומר: שמ"ע ישראל! הוי"ה אלקיניו הוי"ה אח"ד, ברוך ש"ם כבוד מלכותו לעולם ועד, והסביר את זה מוהר"ן ז"ל באריכות בלקוטי-

הַלְכוֹת (קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ד'), שְׁנֵה סוֹכֵב עַל אַמוּנָה, אֲשֶׁר בַּךְ
עַל-יַד־יָנֵה יְכוּלִים לְבַטֵּל אֶת כָּל הַהִרְהוּרִים רְעִים שֶׁנִּדְבָקוּ בּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אֲב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד, וְאַל תַּהֲיֶה שְׁבוּר מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

דַּע לָךְ, כִּי אֵין עֲצָה אַחֲרַת לַתֵּן לָךְ — רַק תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת
וְשִׂיחָה בִּינְךָ לְבִין קוֹנֶךָ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ מִבֵּין אוֹתָךְ, וְהוּא אֲב
הַרְחֵמֵן הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְכִמּוֹ שְׁאוּמְרִים בְּשֵׁם צַדִּיקִים: כָּל פֶּה
(לְשׁוֹן מְאוּס), הֵינּוּ אָדָם שְׁאוּמְרִים עָלָיו פֶּע (מְאוּס), גַּם תְּפִלָּתוֹ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ. וְלִכֵּן אֶפְלוּ שְׁנִכְשֵׁלְתָּ כְּכֹר בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה
שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה וְכוּ' וְהַסְתַּכְּלִיּוֹת רְעוֹת, כְּמוֹ שְׁאַתָּה מְזַכֵּיר
בְּמַכְתָּבְךָ, עִם כָּל זֹאת רְאֵה 'לְגַנֵּב' חֲמֵשׁ-דְּקוֹת, וְתַכְּפֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
וְתַסְפֵּר לוֹ אֶת כָּל מַר לְבָבְךָ הַנִּשְׁבֵּר וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי רַק
זֶה עֲקָר הָעֲצָה, וְאַל תֵּאבֶה וְאַל תִּשְׁמַע אַחֲרַת, כִּי אֵלוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אֵינוֹ חֲפֵץ בְּךָ וְכוּ', הַכֹּל שֶׁקָּר וְדַמְיוֹן, הוּא יִתְבָּרַךְ אֲב הַרְחֵמֵן,
וּמוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, וּבִפְרֻטִּיּוֹת מִי שֶׁבָּא וּמִתְנַדֵּה לְפָנָיו, וְשׁוֹפֵךְ אֶת
מַר לְבָבוֹ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֲקָר הַתְּשׁוּבָה.

נָא וְנָא אַל תַּהֲיֶה שְׁבוּר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְיַד־אֵי
סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יְבוֹא הַטּוֹב, רַק תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד עַכְשָׁיו בְּיָמִים
הַקָּשִׁים שְׁלָךְ, וְתַהֲיֶה חֲזוּק בְּאַמוּנָה, שְׁגַם בְּמִקוּמָה נִמְצָא הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג),
אֲךָ רַבּוֹ הַלְבוּשִׁים, וְלִכֵּן אֵינְךָ יְכוּל לְרְאוֹתוֹ וְלַהֲרַגִּישׁוֹ, וְכָכָל שְׁאָדָם
חֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה, הוּא מוֹרִיד מִמֶּנּוּ אֶת אֵלוּ הַלְבוּשִׁים וְהַהֲעֲלָמוֹת

וההסתרות וכו', ואוהב אותו ותברך, שהוא רחמן אמת, אבינו שבשמים.

מה לעשות?! הסמ"ך-מ"ם מציר לאדם כאלו הקדוש-ברוך הוא ברגז עליו, וכאלו לא צריכים אותו מן השמים, וכל זה בא מחמת חטאתיו המרבים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): על-ידי שאדם חטא בפגם הברית, על-ידי-זה המחין שלו מבהלים ומבלבלים, ומציר את האור לרע, כאלו למעלה זה רע, חס ושלוש, ונוקמים בו, ובאמת לא כן הוא, הקדוש-ברוך-הוא הוא אב הרחמן, ומחכה שאדם ישוב אליו, וזו המלחמה בין הסמ"ך-מ"ם להצדיק, הסמ"ך-מ"ם מציר את האור לרע, והצדיק מגלה את האור כמו שהוא, שהכל טוב ויפה, ולכן שמע בקולי וחוק ואמץ מאד.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תשכט.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפסך להדפסה, ותשואות חן לך על זה, ודע לך, שאצדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, זה עולה על הכל, כמו שפרש מוהר"ן ז"ל (לקוטי-הלכות, ברכות השחר, הלכה ה') את הפסוק (תהלים קיט, קמב): "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזו צדקה נשארת לעולם? אם נותן בעבור תורת אמת מהצדיק האמת, שמחיה ומשמח נפש כל חי, כי יש נשמות שבורות, והצדיק האמת מחיה אותן בדבורים נפלאים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שיש נשמות נפולות, שנפלו לעמק הרע וכו', וצריכים להחיות ולהשיב את נפשם בכל מיני מטעמים המשיבין את הנפש, ועל-ידי שהצדיק דבוק בו ותברך, ומתנוצץ מחו הקדוש

בְּאֵלֶקוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, אֲשֶׁר יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְכָל אֱלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ בְּעַמְקֵי עַמְקִים בְּשֵׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ וְכוּ', כִּי הַצְדִּיק עַל-יְדֵי סִפְרֵיו מוֹצִיא אוֹתָם, וְאִף שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל צְדִיק כְּזֶה, שְׁעוֹשֶׂה טוֹבוֹת לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עִם כָּל זֹאת דִּיקָא בְּשִׁבִיל זֶה צְרִיכִים לַעֲזֹר לוֹ, שְׂיַחְבֵּר עוֹד סֵפֶר וְעוֹד סֵפֶר, שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁאַתָּה רוֹאֶה בְּעֶצְמְךָ, אֲשֶׁר הַסִּפְרִים הָאֵלּוּ עוֹשִׂים לְךָ טוֹבָה נְצִיחִית וְנִשְׁמִית, וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה לְנַקֵּם בְּהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׂמִכְשִׁיל אוֹתְךָ בְּכָל פַּעַם בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, רְאֵה לַעֲזֹר לְהַצְדִּיק, שְׂמִחְבֵּר סִפְרִים הַמְצִילִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִרְדַּת שַׁחַת. וְהִרִי אִף אֶחָד אֵינּוּ יְכוּל לְהִבִּין אֶת זֶה כְּפִי שֶׁאַתָּה מְבִין, כִּי מִי שֶׁלֹּא עָבַר אֶת הַלְּכוּף הַזֶּה שֶׁאַתָּה עָבַרְתָּ וְכוּ', וּמִי שֶׁלֹּא מָצָא אֶת עֲצֻמוֹ מִיֵּאֵשׁ כְּמוֹךָ וְכוּ', לֹא יָבִין מֶה זֶה לְתוֹרֵם לְהַפְצָה וְהַדְּפָסָה, וְלִכֵּן קַח מִמֶּנִּי קִפָּה לְצַדִּיקָה, וְתִכְנִיס שָׁם בְּכָל פַּעַם אֶפְלוֹ כְּמֶה פְּרוּטוֹת לְפָנֶי הַתְּפִלָּה, בְּעֵת הָאֲכִילָה, וּבְכָל מַצָּב וְעֵת מְצָא, וּפְרוּטָה לְפְרוּטָה מְצֻטְרֶפֶת לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ עֲנִין הַקִּפָּה שֶׁל צַדִּיקָה, כִּי כָּל פְּרוּטָה מִמֶּשׁ חֲשׂוּבָה לְמַעַלָּה, וּמְצֻטְרֶפֶת אַחֲרֶיךָ לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, וְאֵנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּמְסַר אֶת הַקִּפָּה כְּשֶׁתִּתְמַלֵּא — לְיְדֵי דִיקָא, כְּדֵי שְׂאוּכַל לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב וּלְחַבֵּר עוֹד סֵפֶר וְעוֹד סֵפֶר לְהַכְנִיעַ אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁשׂוּבֵר אֶת כָּלֵם, וּבִפְרָטִיוֹת אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים. וְהַכֵּלֵל, שְׂאִין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִהַדְּפָסַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהַפִּיעַם בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְעַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, מְאֹד שׂוֹנֵא אֶת רַבְּנוּ ז"ל (עֵינִי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ז'), וְרוֹצֶה רַק לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת שְׁמוֹ מִן הָעוֹלָם, וְלִכֵּן כָּל עֲנִינֵינוּ צְרִיךְ לְהִיּוֹת רַק לְפָרְסָם אֶת שֵׁם הַצְדִּיק בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר הוּא הַחֵן וְהַיְפִי וְהַפֶּאֶר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), וְזוֹ עֲבוּדָתִי כָּל הַשָּׁנִים מִיּוֹם שֶׁנִּתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא בְּחֻנָּם שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וּמַעוּרָר עָלַי תְּמִיד מִחֻלְקַת חֲדָשָׁה וְכוּ', וּמְלַבֵּישׁ עֲצֻמוֹ בְּמִי שְׂמֵלְבִישׁ, וּבִפְרָטִיוֹת בְּתוֹךְ אֱלוֹ הַפְּגוּמִים בְּפָגַם-הַבְּרִית, כִּי לֹא יִחַלֵּק עָלַי אֶחָד אֶלָּא כְּשֶׁהוּא פָּגוּם בְּבְרִית

וּמִשְׁקַע בְּתַאֲוֹת נְאוּף, וּבְכָבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּעֲנִית ז'): כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוּת, סוּף נִכְשָׁל בְּעֵבְרָה; וְלִכֵּן אֵל תִּתְפַּעַל מֵאַף אֶחָד, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְפָרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְרַק בְּזֶה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: 'נִצְחָתִי וְאֲנִצְחִי'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ראש חודש אב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אִם אַתָּה רוֹצֵה לְחִיּוֹת חַיִּים רוֹחֲנִיִּים, חַיִּים מְאֻשְׁרִים, הַרְגֵּל עֲצֻמָּךְ לְמַעַט בְּדַבּוּר, כִּי רַבּוּי הַדְּבּוּרִים גּוֹרָמִים לְנִפְיֵלַת הַמַּחֲזִין, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ט), שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הַדְּמִים מִתִּיזִין לְמַחֲזִין, וּבָא לְיַדֵּי חָלִי נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְלִכֵּן כְּדָא לְשִׁתְּךָ. וְזוֹ גְדֻלַּת הָאָדָם — שְׂיָכוּל לְשִׁתְּךָ. וּמִסְפָּרִים עַל אֵיזָה צְדִיק, שֶׁהַדְּרִיךְ אֶת בְּנוֹ לְיַדַּע אֵיךְ לְהִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם הַבָּאִים אֵלָיו, וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: שְׂתַק, שְׂתַק, שְׂתַק, וְאִם אַתָּה מְתִינֵג מִשְׂתִּיקָה — תְּנִיחָה, וְתִשְׂתַּק עוֹד; הַכֶּלֶל, שֶׁהַעֲקָר בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת רַק לְדָם וְלְשִׁתְּךָ, וּמִי שְׂיָכוּל לְהִרְאוֹת דְּבָר זֶה — לְשִׁתְּךָ, עָלִיו לְזָכוֹר שֶׁהוּא יִנְצַח אֶת מַלְחַמָּתוֹ הַפְּרָטִית. וְאַף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ, שֶׁכַּח הַרוּחַ מִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ בְּיוֹתֵר, וְאַתָּה מְכַרְחַח לְפִטְפֻט, עִם כָּל זֹאת גְּדֻלַּת בְּרִי יִשְׂרָאֵל נִמְדָּדַת כְּפִי מִדַּת הַשְּׂתִיקָה שְׁלוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

סח אֲשֶׁר י"ג תשלא — י"ג תשלב בַּנְחַל
י"ג תשלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ראש חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְהֵיוֹת חֲזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וַחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת יב:) עַל הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר טו, לט): "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם", "אַחֲרֵי לְבַבְכֶם" — זֶה כְּפִירוֹת, "וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם" — זֶה נְאוּף; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כְּפִי שְׂאָדָם פּוֹגֵם בְּנְאוּף, כְּמוֹ-כֵן נִכְנָסָה בּוֹ כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת. וְלִכֵּן רָאָה לְתַקֵּן אֶת הַנְּאוּף שְׁבוּעַר בָּךְ, וְאָז מִמִּילָא לֹא יִהְיוּ בָּךְ כְּפִירוֹת וּסְפִיקוֹת בְּאַמוּנָה.

נָא וְנָא רָאָה לְהִתְחַזֵּק לְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּנָה עַד מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, אִם אָדָם מְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִרְאֶה יְשׁוּעָה בְּנִדְאֵי בְּלִי שׁוּם סְפֵק, הָעֶקֶר לְהֵיוֹת עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ראש חֲדָשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דֶּךָ גְּמָרָא "דֶּךָ הַיּוֹמִי", אֲשֶׁר הוּא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וַחֲס מְלֵהֲזִכִּיר שְׁנָה שִׁיף לְאִיזוֹ מְפִלְגָה וְכוּ', זוּהִי טְעוֹת, וְלִצְעָרְנוּ הָרַב, רַבּוֹת אֲנָשִׁים מוֹנְעִים אֶת עֲצָמָם מִלְּמוֹד "דֶּךָ הַיּוֹמִי", מִחֲמַת שְׁחוּשְׁבִים שִׁישׁ בְּזָה קָשֶׁר לְאִיזוֹ מְפִלְגָה וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין זֶה נִכּוֹן כָּלֵל. רַבִּי מְאִיר שְׁפִירָא ו"ל קִבֵּל אֶת זֶה מִתְּנָה מִרַבְּנוּ ו"ל,

שְׁמֵסֵר לוֹ אֵת זֶה בְּשֹׁכֵר שְׁנַתֵּן בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ אֵת אוֹלָם הַיְשִׁיבָה שְׁלוֹ
 לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", בְּשִׁבִיל לְקַיֵּם שָׁם אֵת הַתְּפִלוֹת
 בְּעֵת הַקְּבוּץ בִּימֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּךָּ גִלָּה אֶחָד הַמֵּיחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
 בְּפוֹלְגָנִיהָ ר' יִצְחָק בְּרִיִּטְעֵר ו"ל (וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְהֶאָרִיךְ בָּזֶה, וְאִין כָּאן
 הַמָּקוֹם לְזֶה). וְלִהְפוּךְ רַבְבוֹת רַבְבוֹת יְהוּדִים יְקָרִים אֵינָם מִחֲסִירִים
 יוֹם מְבִלִי לַמּוֹד דָּף גְּמָרָא בְּסִדְרַת "דָּף הַיּוֹמִי", וְאִין לְהֵם בְּכָל־
 שְׁיִכוּת לְשׁוֹם מְפֻלְגָּה, וְלִכְן תּוֹצִיא מְרֵאשָׁף כְּאֵלוֹ "דָּף הַיּוֹמִי" זֶה
 שְׂיָף לְאִיזוֹ מְפֻלְגָּה, לֹא מְנִיָּה וְלֹא מְקַצְתִּיהָ וְכוּ', אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵד
 בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא !

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ג תשלג.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרֵי דְבָרִים, רֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵנִין לַמּוֹד "פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ", יְדוּעַ מֵה שְׁכַתְּבֵי ה'אַבְנֵי גִזְרֵי'
 (בְּפִתְיָהּ לְסִפְרוֹ 'אַגְלֵי ט'ל') רֹאשׁוֹן לְרֵאשׁוֹנִים רַמְבַּ"ן, אַחֲרוֹן
 לְאַחֲרוֹנִים "פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ", וְהָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מְעַנְדִּיל מְקַאָּק
 זִי"ע סֵפֶר פְּעַם מְגַדֵּל ה'פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ", שְׁקֵדָם שֶׁהִתְחִיל לְחַבֵּר אֵת
 סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ", זָכָה לְסִיִּם שְׁלֵשִׁים וְשֵׁשׁ פְּעָמִים אֵת כָּל
 הַשָּׁס, וְעַכְשָׁו רְאִיתִי בְּשֵׁם הַחֵת"ס-סוֹפֵר זִי"ע שְׁאָמַר, שְׁמִימוֹת
 הַרְשָׁב"א עוֹד לֹא הִזָּה חֲבוּר כְּמוֹ ה'פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ", וְלִכְן מֵה הַשְּׂאֵלָה
 הָאֵם לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּלַמּוֹד "פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ"? ! הֲלֹא תֵאִיר אֵת פְּנִיךָ,
 פְּנֵי שְׂכָלְךָ, וְיֵאִירוּ לְךָ מְאֹד מְאֹד הַחֲדוּשִׁים שְׁלוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְיָגַע
 לְהִבִּין דָּף גְּמָרָא.

וְהִיִּיתִי כְּמָה פְּעָמִים עַל צִיּוֹן הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יִצְחָק אֲיִיזִיק
 מְקַאֲלִיב זִי"ע, וְחִקוּק עַל הַמְצָבָה שְׁלוֹ, שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ לְלַמֵּד עַל הַדָּף,

וְזֶה נֶסֶח פְּלֵא, וְהִנְרָאָה, שְׁזָה שְׁבַח גְּדוֹל — כְּשִׁזְזוּכִים לְלַמֵּד דָּף
גְּמָרָא וּמְפָרְשִׁים בְּכָל יוֹם וַיּוֹדְעִים אֶת הַדָּף, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אֲב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חֲסָדֵי הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, שְׁבִנְסֵי נִסִּים הִגְעֵנוּ עוֹד הַפְּעַם אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר אֵין מַלִּים לְהַסְבִּיר אֶת מַעֲלַת הָעֲנִיָּן הַזֶּה. וַיְדוּעַ,
שְׁמוֹהֵרְנ"ת ז"ל אָמַר: שְׁמַעְתִּי מִרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עֲנָשׁ הַגְּלָגוּל הוּא
עֲנָשׁ קָשָׁה מְאֹד, וְאִם מִתְעַקְּשִׁים שְׁלֹא רוֹצִים לְרַדֵּת חֲזָרָה אֵל זֶה
הָעוֹלָם, זֶה מוֹעִיל, אֲבָל אֲנִי אוֹמֵר: אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ, שְׁאֲזַכָּה לְהִיּוֹת
עוֹד פְּעַם בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי כְּדָאֵי וּכְדָאֵי לְרַדֵּת עוֹד פְּעַם בְּזֶה
הָעוֹלָם, אֲפָלוּ רַק לְהִיּוֹת פְּעַם אַחַת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. עֲמַד וּרְאָה,
וְהִבֵּן וַחֲכָם! מַה זֶה לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲדָם עוֹבֵר בְּזֶה
הָעוֹלָם שְׁבַעִים שָׁנוֹת גִּיהֵנוּם, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן קיט), כְּנִרְאָה שְׁכָאן זֶה הַגִּיהֵנוּם כְּפִי שְׁבִנְיֵ-אָדָם סוֹבְלִים
וְכוֹי, עֵינֵי שָׁם. עַם כָּל זֹאת אִם הָיָה הָאָדָם זוֹכֵה בְּמִשְׁפָּחָה שְׁבַעִים שָׁנָה
בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר וְהַגִּיהֵנוּם וְכוֹי, לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כְּכֹר הָיָה
כְּדָאֵי.

הֵינּוּ כִּי בְּאַמַּת עֲנָשׁ הַגְּלָגוּל קָשָׁה, מִפְּנֵי שְׁיָכוֹל לְהִיּוֹת הַרְבֵּה
יוֹתֵר גְּרוּעַ, וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא כְּדָאֵי לְחֲזוֹר, אֲבָל כְּשִׁאָדָם זוֹכֵה לְהִיּוֹת
בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, הוּא ז"ל כְּכֹר יִפְעַל שְׁיַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְלָכֵן אֵין עוֹד
שְׁמַחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו, שְׁזָכִיתִי לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְכִפִּי הִנְרָאָה
בְּקָרוֹב יִפְתָּחוּ הַגְּבוּלוֹת, וַיּוֹכְלוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ

אָשֶׁר   י"ג תשלה   בְּנַחֵל   עֵא

הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, עֵס וְעוּט זַיִן אַ קְבוּץ אֵין אֹמֵן, יְהִיָּה קְבוּץ בְּאוּמָן, וַיִּתְחִיל עֵידָן חֲדָשׁ בְּחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב, נִזְכָּה לְחֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם, שְׁבוּא נְבוּא בְּרִנָּה כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין עֶרְוֶה אֵלֶיהָ, וְצָרִיכִים כָּבֵר לַעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה בֵּין כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂיִצְטָרְפוּ לְנִסְיָעָה הַקְּדוּשָׁה לְאוּמָן עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְחַבֵּר כְּמָה קוּנְטְרָסִים מְמַעֲלֵת רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, שְׁמֵשׁ יוֹצֵא (מְשָׁלִי ו, כג): גֵּר מְצֻוֶה וְיִתְוֹרָה אֹר (רֵאשֵׁי תְבוֹת אֹרִמִין).

זְכָנֵי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיֹּת כְּמָה פְּעָמִים בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְעִבְרָתִי גְבוּלוֹת וְכוּ', וְהַגְּעָתִי בְּלִי רְשִׁיוֹנוֹת, אֲכַל הַפֶּעַם אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁכָלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ עִם הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין שְׁלָהֵם פְּעָלוּ לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים, שְׂיִפְתָּחוּ שְׁעָרֵי צִיּוֹן הַנְּעוּלִים, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

י"ג תשלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵל תְּפִלֵי בִיאוּשׁ, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רֵאֵי תִכְף-וּמִיד אַחַר קְבֻלַּת מִכְתָּבִי זֶה לְקַבֵּל אֶת הַהַצָּעָה הַרֵאשׁוֹנָה שְׂיִצְעִיעוּ לָךְ, וְתִתְחַתְּנִי עִמוּ, כִּי זֶה בֶּן זֹגֶךָ.

נָא וְנָא אֵל תְּהִי בְּרִנָּתִי, וְתִקְיָמֵי אֶת דְּבָרֵי.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִתְּפִלֵּל וּמִבְּקָשׁ בְּעֵדֶךָ, שְׂתִזְכֵּי לְמַצֵּא אֶת בֶּן זֹגֶךָ הָאֲמַתִּי מִן

עב אֲשֶׁר י"ג תשלו בַּנְחַל

הַשָּׂמַיִם, וְעוֹד תִּזְכְּרֵי לְהוֹלִיד בְּנֵי חַיִּים וְקַיָּמִים, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְשׂוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם.

י"ג תשלו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתְבַרְךָ, יוֹם תְּמִישִׁי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד אֲנִי מְצֹטֵעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

רְאוּ לְבֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אֵיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

רְאֵי לְהִדְלִיק שְׁבָעָה גִּירוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת
שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אֶז מִמֶּנּוּ יְתְבַרְךָ כָּל מָה שֶׁאֵת צְרִיכָה, כִּי
הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת מִמֶּנּוּ יְתְבַרְךָ, מֵאֵד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה
בְּשָׂמַיִם, וּבְפֶרֶט וּכְשֶׁהִיא מִתְפַּלֶּלֶת אֶז עַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים, הַתְּפִלָּה
מִתְקַבֶּלֶת מֵאֵד מֵאֵד.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת רְגוּעָה, כִּי חָבֵל לְהִיּוֹת בְּעֲצָבָנוֹת, אֲשֶׁר
הַפֶּעַס וְהַעֲצָבִים הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְתוֹכְלִי לְפַעַל יוֹתֵר בְּנִקְלָה
אִם תְּהִי רְגוּעָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁבֵּיתְךָ יִתְהַפֵּף לְגַן-עֵדֶן, וְתוֹרֵי רַב נַחַת
מִהַיְלָדִים.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵי אֶת לְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יְתְבַרְךָ, כִּי בְּפֶרוֹשׁ גְּלוּה
לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֶצְלוּ יְתְבַרְךָ מֵאֵד מֵאֵד חֲשׂוֹבוֹת תְּפִלוֹת הַנָּשִׁים,

אֲשֶׁר י"ג תשלז – י"ג תשלח בַּנְחַל עג

כּי תַפְלוּתִיהֶן הֵן בְּלֵב אָמֶת, אֲשֶׁרֵי הָאִשָּׁה הַמְתַּפְּלֶלֶת תְּמִיד אֵלָיו
תִּתְבַּרֵךְ! וְתִדְעֵי, כּי הוּא יִתְבַּרֵךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תשלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצַטְטֵר לְשָׁמֵעַ
בְּשׁוֹרָה לֹא מְשֻׁמַּחַת וְכו'.

רְאֵה לְכַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךְ, וְכֵן אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלֹתֵי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאֵד מָאֵד אָנִי מְשֻׁתָּקֵק לְשָׁמֵעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק
אֶת עֲצֻמְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רִבְנוּ ו'ל, כּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר הִבְעַל-דְּבָר
אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלָינוּ, וּמְקִים אֶת כָּל
הָעוֹלָם כְּנִגְדָנוּ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מֵעַמְד. וְזָכַר
מֵה שְׁאֲמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים לד): "פּוֹדֵה הַגּוֹי"ה גִּפְשׁ עֲבָדָיו וְלֹא
יֵאָשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ", כּי מִי שְׁאוּחָז אֶת עֲצָמוֹ בְּהַצְּדִיק,
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פּוֹדֵה אוֹתוֹ מִכָּל רָע. וְכַמוֹכָא בְּכַתְּבֵי הָאָרִיז"ל

בְּכֹנֶנֶת "עַל הַצְדִּיקִים", שָׁזָה כָּל הָעֲנָנִן שֶׁל הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים, עֵינַי שָׁם.

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְזַכֶּכֶת אֶת נַפְשׁ הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשלט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצֹטֵעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵי לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

רְאֵי לְקָרֵב מָאֵד אֶת בֵּיתְךָ, וְאֵל תִּלְחָצִי עָלֶיךָ, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה, כִּי חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי הַלַּחֲץ שֶׁתַּעֲשִׂי עָלֶיךָ הִיא תִּבְרַח לָךְ, וּמָה תַעֲשִׂי אֲזוֹ ? !

רְאֵי לְהַדְלִיק חֲמִשָּׁה גִּירוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וְלְבַקֵּשׁ אֲזוֹ מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ כָּל מָה שְׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, מָאֵד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים, וּבַפֶּרֶט כְּשֶׁמֶתְפַלְּלִים עַל הַיְלָדִים.

תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי מְאַמְצִים, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּינֶךָ לְבֵין בְּעֵלְךָ, כִּי בֵּית אֲשֶׁר יֵשׁ שָׁם שְׁלוֹם, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה שָׁם, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּבֵית, אֲזוֹ כָּל מִינֵי יְשׁוּעוֹת בָּאוֹת לְבֵית, וְחֵס וְשְׁלוֹם, כְּשִׁישׁ רִיב בְּבֵית, מְסַלְקִים אֶת הַשְּׂכִינָה, וּכְשִׁאֵין הַשְּׂכִינָה בְּבֵית, כָּל הַצְּרוֹת בְּבֵית, עַל-כֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשְׁלוֹם עִם בְּעֵלְךָ.

אֲשֶׁר י"ג תשמ — י"ג תשמא בְּנִחַל עה

וְזֶה יַעֲזֹר בְּכָל הַמַּצָּבִים. הַעֲקֹר תִּשְׁכַּחִי אֶת הָעֵבֶר, וְתַעֲשִׂי הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה מֵעַכְשָׁו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרָכְכֶם.

נָא וְנָא לְבָדֵק אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

רְאִי לְשִׁמּוֹר שְׁבַת-קִדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבַת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, תִּשְׁתַּדְּלִי לְכַבֵּד
אֶת הַהוֹרִים, כִּי גְדוּלָּה מְצוּת כְּבוֹד אָב וְאִם אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ.

אוֹדוֹת הַבְּחוּר, רְאִי לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר,
וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְּלִיחַ אֶת דְּרָכְכֶם, וְתַהֲיֶינָה לְכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע,
רַק לֹא לְדָאג.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, לֹא לְמִשְׁךָ יוֹתֵר, אֶלֶּא לְהַתְחַתֵּן, וְתִשְׁמְרִי עַל כְּבוֹד
עֲצֻמְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גְּרו
יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ולא היה לי הפנאי להשיבך
תכף-ומיד מרב טרדוּתִי.

ראה לחזק את עצמך להשתדל לבוא בין אנשי שלומנו
היְקָרִים, תלמידי "היכל-הקדש", ותדבר עמָהֶם מהעצות של רבנו
ז"ל, כי אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל, כי אם על-ידי התחברות
החברים יחד.

נא ונא הרגל את עצמך לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים משניות, כי
בחור צעיר כְּשֶׁמְרַגֵּיל את עצמו לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים משניות,
זה מכניס בו חשק חדש ללמד התורה הקדושה, ואשרי מי שזוכה
לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים משניות, שְׂמֹנֶפֶךָ את נפשו על-ידי-זה.

ראה לדבר עמו יתברך בכל יום, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא
הצִלָּחָה נְצַחִית, הצִלָּחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

ראה לשמור את עצמך מכל מיני לצים, כי הליצנות היא פתח
הטמאה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשמב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ב' אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ושמחתי מאד מאד לשמע, איך
שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ אֵלָיו, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל
— שְׂמַחְתִּי שְׂזָכִיתָ לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל הַפֶּעַל חֶשְׁקָךָ, וְהַגַּעְתָּ אֵל צִיּוֹן
רבנו ז"ל. מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵין לְמַעְלָה מְזָה, וְאֵף
שְׂבַתְחָלָה לֹא מְרַגֵּשִׁים אֶת הָאוֹר, אֲבָל סוּף כָּל סוּף הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל יאיר בך.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי בַתְחִילַת הַהִתְקַרְבוֹת עוֹבְרִים עַל הָאָדָם כָּל מִינֵי מַשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ עוֹלָם חֶשֶׁךְ בְּעֵדוֹ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בַּפֶּרֶט בַּהִתְחַלָּה, כָּל זְמַן שֶׁנִּקְרָא הַתְּחִלָּה צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת יוֹצֵאת מִן הַכֶּלֶל.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל הוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ לְכָל הַיְרֻדִים וְהַנְּפֹלִים, וְהַסְּבִיר לָהֶם אֶת דְּרָכֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְאִם גַּם זֶה קָשָׁה לָךְ מְרֹב שֶׁבְרוֹן לָבֶךָ, תַּעֲיִן בְּקוּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים שְׁזִנְיָתִי לְהַדְפִּיס, שֶׁהֵם סֵלֶת בְּרוּרָה מְסֻפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים.

נָא וְנָא אֵל תִּיַּאֲשׁ עֲצָמְךָ כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, אִם תִּהְיֶה עֲקָשָׁן גְּדוֹל, וְתִדְבֵר בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, אֲזוֹ סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבֹוא הַטּוֹב.

נָא וְנָא אֵל תַּחֲפֵץ מְדַרְגוֹת גְּדוּלוֹת, אֲלֵא תַחֲפֵץ לְזִכּוֹת לְהַדְבִּיק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר הַדְּבִקוֹת הָאֲמִתִּית בּוֹ יִתְבַּרְךָ הִיא עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה מְכַנְּסֶת אֶת הָאָדָם בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְכֹל מָה שֶׁאָדָם זוֹכֵה לְשֻׂמְחָה יוֹתֵר, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְשֻׂמְחָה תָּמִיד. וְעַקֵּר הַשְּׂמֻחָה הִיא עַל-יְדֵי הָעֲצָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, שֶׁגָּלָה לָנוּ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנִי, חֶלֶק א', סִימָן רַפְכּוּ), לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, עֵינֵי שָׁם.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי כְּמוֹ שֶׁאָסוּר לְשָׂנֵא אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי עוֹבְרִים עַל-יְדֵי-זֶה עַל לָאוּ שֶׁל "לֹא תִשָּׂנֵא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְבְּךָ" (נִיקְרָא יט, יז), כְּמוֹ-כֵן אָסוּר לְשָׂנֵא אֶת עֲצָמוֹ, כִּי גַם עַל עֲצָמוֹ הוֹלֵךְ וְסוֹכֵב הַלָּאוּ הַזֶּה. עַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְאֲזוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לֹא לְהִיּוֹת בְּרֶרֶן, אֲלֵא הַשְׂדוּף הַרְאֵשׁוֹן שְׂיִצְיֵעוּ לָךְ —
תִּקַּח וְתִתְחַתֵּן, וְתִבְשֹׂר לִי בְשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.
הַמְאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ זֶה זְמַן רַב, וְלֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ,
וְגַם אֲבִד מִמְּנִי, וְעַכְשָׁו מְצֹאֲתִיו.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לֹמֵר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, אֲשֶׁר
הוּא תִקּוֹן גָּדוֹל לְנַפְשׁ הָאָדָם.

יֵשׁ מְאֹמֶר הַחֶכֶם: "לֹא יִפְלוּ הַרְגְלִים, כִּי אִם לְאַשְׁמַת הָעֵינַיִם",
עַל-כֵּן צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הָעֵינַיִם, וּבִפְרָט בְּעֵתֵים הַלְלוֹ,
אֲשֶׁר אֲרִיף אֲנִפִּין דִּסְטֵרָא אֲחֵרָא מְסֻתוֹכְכָת בְּרַחוּבוֹת. וּמוֹכָא בְּסִפּוֹר
הַקְדוּשׁ: "בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר", אֲשֶׁר חֲדָשִׁי תַמּוּז וְאָב הֵם כְּנִגְדֵי שְׁתֵּי
הָעֵינַיִם. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר בְּשָׁנֵי הַחֲדָשִׁים הָאֵלּוּ מִתְגַּבֵּר בְּיֹתֵר
הַסְטֵרָא אֲחֵרָא.

רְאֵה לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהִשְׁאֵר אֶצְלֵךְ רַבְּנוּ ו"ל, וְאִף שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵהַ שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְשֻׁבְּרִים וְגִלְיָם, עִם כָּל זֹאת אִם תִּחְזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ ו"ל, יִהְיֶה לְךָ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

יֵשׁ מְאֹמֶר הַחֶכֶם: "אֵין חוֹצֵץ בְּפָנַי הַתְּאֻנָּה כְּעֲצִימַת הָעֵינַיִם", וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בְּחֻדְשֵׁי תַמּוּז וְאָב הַנִּקְרָאִים הָעֵינַיִם, כַּמּוּבָא בְּסֵפֶר הַקְּדוּשׁ "בְּנֵי יִשְׁשֻׁכָּר", צָרִיכִים מְאֹד לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶךְ, שְׁנִזְכֶּה לְעֵינַיִם כְּשֵׁרוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכֶּה לְהִסְתַּכֵּל בַּחַיּוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁיִשׁ בְּכֹל דְּבָר, כִּי בְּאֵמַת הוּא יְתַבְּרֶךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לומר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, אֲשֶׁר הָאֵמִירָה בְּעֵלְמָא מְאֹד מְסֻגְלַת לְנִשְׁמָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֵנִי מִתְּפַלֵּל וּמִבְּקֵשׁ בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשמה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ב' אב ה'תשמ"ט.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי מי שזוכה לחזר בתשובה, הוא מֵאִד חָשׁוּב אֲצִלּוֹ יתברך, והוא יתברך אינו מסתכל על העבר, ועל־כֵּן מֵאִד מֵאִד תשמחי, שזכית לחזר בתשובה, ואל תבלבלי את עצמך מכל מה שעובר עליך, כי כָּךְ עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד הַרוֹצֵה לְחַזֵּר אֵלָיו יתברך, כי בתחלה נעשה חשך רב, ועולה לו במחשבתו תמיד העבר שלו, ובפרט בעת התפלה (כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), אֲשֶׁר כָּל הַמְחַשְׁבוֹת בְּאוֹת בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה דִּיקָא.

לזאת ראי לחזק את עצמך מֵאִד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כי השמחה היא רפואה לכל, והרגילי את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאת רגילה בה, והוא יתברך שומע תפלת כל פה, וכֵּן דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאֵדָם מִתְּפִלָּל וּמִבְּקֵשׁ אֲצִלּוֹ יתברך — נשמע ונתקבל.

ראי לשמר שבת־קדש, ואז השבת תשמר עליך.

ראי להתחנן מה שיותר מהר, והזווג הראשון שיציעו לך — תקבלי, כי זה הזווג מהשמים.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליחי בחיך.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ב' אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל
בדעתך מכל מה שעובר עליך, תרגיל את עצמך לעשות בכל פעם
התחלה חדשה לשכח את העבר לגמרי, שלא יהיה לך עבר כלל,
רק את ההנה, כי מה לך עם העבר, ומה לך עם העתיד, אין לך רק
ההנה הזו! וכשתלך בדרך זו, תמיד תהיה שמח.

יש מאמר החכם: "אין לך איבר באיברי האדם, שיגרום לו
מכשול — כמו העינים", על-כן צריכים מאד לשמר את העינים,
ובפרט עכשו בחדשי הקיץ, צריכים מאד מאד לשמר את העינים,
כי הפריצות פורצת פריצות בנשמות ישראל. ואמר החכם: "אין
חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים", ובפרט עכשו בשני חדשים
אלו — תמוז ואב, הנקראים שתי העינים, כמוכא בספר הקדוש
"בני יששכר", צריכים לשמר מאד מאד על העינים, ובפרט שאריף
אנפין דקלפה מסתובב עכשו ברחובות.

נא ונא עשה כל מיני אפנים שבעולם להיות שש ושמח, וזה
יחדיר בך שמירה מכל רע, כי אין לך עוד שמירה לנפש כמו
השמחה התמידית בו יתברך.

נא ונא אל תבלבל את עצמך ממה שקורה בביתך, רק תדון
את אשתך ואת חמותך לכף זכות, וכן תדון את כל העולם כלו לכף
זכות, ואז תראה לפניך עולם אחר לגמרי, כי מי שמרגיל את עצמו
לדון את כל אחד ואחד לכף זכות, רואה לפניו עולם אחר לגמרי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּשִׁבִיל הַצְּלָחָתְךָ — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֹנִי, וְעוֹד
תִּרְאֶה הַרְבֵּה נַחַת מִלְדִּיךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שְׂזָכִיתְ אֶתְּךָ וְאֶשְׁתָּךְ וְיִלְדֶיךָ לְהִיּוֹת עַל
צִיּוֹן רַבָּנוּ ו'ל. מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה,
וּבְיָדָי קִבַּלְתָּ אֶת זֶה מִתְּנָה מִרַבָּנוּ ו'ל בְּזָכוֹת הַיְגִיעוֹת וְהַטְרָחוֹת,
שְׂיִגְעַתְ אֶתְּךָ וְאֶשְׁתָּךְ בְּשִׁבִיל הַדְּפָסַת סִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, נָתַן לְךָ חֲזוֹנָה,
שְׂזָכִיתְ לְבוֹא אֶצְלוֹ, וְאֶף שְׂאַחֲרֵים גַּם-כֵּן נוֹסְעִים וְכוּ' וְכוּ', אֵין לָנוּ
לְהִתְעַרֵב בְּחֻשְׁבוֹנוֹת פְּרֻטִיִּים, וְעֲלִינוּ תְּמִיד רַק לְחֹשֵׁב מָה עוֹשֶׂה לָנוּ
רַבָּנוּ ו'ל.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ
כָּלֵל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִחֻשְׁבוֹת וּבִלְבוּלִים
וְהִרְהוּרִים וְכוּ' וְכוּ', וְהָאָדָם הוּא בְּסַכְּנָה גְדוֹלָה שְׁלֵא יִפֹּל בְּכָל פְּעַם
בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, מֵרַב מְרִירוֹת שְׁעוֹבָרַת עָלָיו, כִּי הִבְעַל-דְּבָר
אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֵה לְהִתְקַרֵב אֵלָינוּ, וּבִפְרָט מִי שְׁרוּצָה
לְעֹזֵר לָנוּ, עָלָיו מִתְפַּשֵּׁט הַסְּמ"ךְ-מ"ם לְאַרְכּוֹ וּלְרַחְבוֹ, וְאֶשְׁרֵי מִי
שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד בְּזֶה הָעוֹלָם.

אֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִם תִּזְכֶּה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ
בוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּרְאֶה שְׂאֵין מָה לְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הוּא
יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהוּיָה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
לְבוֹא רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלְהַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֶשֶׁר

יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְזֶה הָעֵקֶר. וְזֶה עֵקֶר הַבַּיִת מְנוּס
שֶׁל הָאָדָם — לְבָרַח תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת
עֲצָמוֹ לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אָזִי אֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם.

יֵשׁ מְאֹמֶר הַחֶכֶם: "טוֹב הָאָדָם — בֵּיתוֹ" (וְהוּא מוּבָא בְּרוֹקַח).
יֵישׁ לוֹמֵר כַּנִּל, כִּי עֵקֶר הַטוֹב שֶׁל הָאָדָם הוּא בֵּיתוֹ הַנִּצְחִי —
כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשֵׁם הוּא בֵּיתוֹ, אָז שׁוֹם
בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם לֹא תוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, יִהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה — הֵן בַּבַּיִת
וְהֵן בַּחוּץ. וּמָה גַם, שֶׁחֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יוֹמָא ב.): בֵּיתוֹ —
זוֹ אֲשֶׁתוֹ; בְּכֵן תִּרְאֶה שְׂתִּהְיֶה אֶהְיֶה וְהִכְנֶה בִּינֵיכֶם, וְאֶחָד יַעֲזוֹר אֶת
הַשְּׂנִי, וְאֶף פַּעַם לֹא תִּאֲשִׁימוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי בַּמְאוּמָה, וְאָז תִּצְלִיחוּ
בְּחַיֵּיכֶם.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף מְכַתְּבִים, וְאַבְקֵשׁ אוֹתָךְ תִּכְף־וּמְיָד לְשַׁלַּח אוֹתָם
בְּלִי שׁוֹם עֲפוּב כָּלֵל, כִּי הֵם מְאֹד נְחוּצִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע טוֹב
מִכֶּם.

רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם, וְאֶחָד יַעֲזוֹר אֶת הַשְּׂנִי, כִּי אֵין לָכֶם עוֹד
טוֹב כְּמוֹ הַכְּנָה הַדְּדִית, וּכְשִׁישׁ הַכְּנָה הַדְּדִית בֵּין אִישׁ לְאֲשֶׁתוֹ, אָז
הַבַּיִת בְּנוִי עַל יְסוּדוֹת חֲזָקִים. וְאֶף פַּעַם אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוֹם דְּבָר בְּלִי
הַחֲלָטָה שְׂנִיכֶם, שֶׁתְּדַבְּרוּ אֶחָד עִם הַשְּׂנִי וְתִתְיַעֲצוּ זֶה עִם זֶה, וְאָז
תִּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם.

אָנִי תָּמִיד מִתְפַּלֵּל לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכּוּ לְכֵן זָכָר, וְיֵאִיר

לְכֶם אֶת הַבַּיִת. וּבְכֹר כְּתִבְתִּי לָכֶם, שְׁמוֹהֲרַנְיָה ו"ל אָמַר: סְעֵדַת רֹאשׁ
חֹדֶשׁ מְסַגֵּל לְבָנִים, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁעֲדִין לֹא נִפְקַד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא,
שִׁישְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת סְעֵדַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ בְּבֵיתוֹ, וּבְזִכּוֹת זֶה יִפְקַד בְּזֶרַע
שֶׁל קִימָא. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שִׁתְּזַכּוּ לְקַיֵּם אֶת זֶה.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְתְּכֶם, שִׁזְכִּיתֶם לְקִנּוֹת בַּיִת
בְּיַבְנָאֵל, וּכְמוֹ שִׁישׁ לָכֶם בַּיִת, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שִׁיסְתוֹכְבוּ שָׁם יְלָדִים בַּבַּיִת, רַק סִבְלָנוֹת וְהַכְּנָה הַדְּדִית, וְתִשְׁמְרוּ אֶת
עֲצָמְכֶם מְאֹד לֹא לְפָזֵר אֶת הַמַּעוֹת, יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אִיךָ
שִׁיְהִיָּה, כִּי רַבְנוּ ו"ל הַקְפִּיד מְאֹד לְשִׁמּוֹר עַל הַכֶּסֶף.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשמט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמט"ט.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, אִיךָ שְׁאַתָּה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ו"ל.

יֵשׁ מְאֹד הַחֶכֶם: "אֵין הַגְּבוּר נוֹדַע אֶלָּא בְּעֵת הַקּוּרוֹת", הֵינּוּ
מָה עָקַר גְּבוּרָתוֹ שֶׁל הָאָדָם? כְּשִׁזְזוּכָה לְהַתְגַּבֵּר עַל עֲצָמוֹ, כִּי רַק זֶה
נִקְרָא גְבוּרָה, שִׁמְנִצַּח אֶת עֲצָמוֹ, הֵינּוּ אֶת מְדוּתָיו, וּכְשָׁבָא לְכָלֵל כְּעַס,
הוּא עוֹצֵר אֶת עֲצָמוֹ וְאֵינוֹ בְּכַעַס, וְכֵן כְּשָׁבָא לִידֵי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת,
הוּא מְהַפֵּךְ לְגַדְלוֹת הַמְחִיץ, וּכְשָׁבָא לְמַרְיָכָה, הוּא עוֹצֵר אֶת עֲצָמוֹ
מְמַרְיָכָה, וּבְזֶה נִבְחָן הָאָדָם וְרוֹאִים אֶת גְּבוּרָתוֹ, אִם הוּא זוֹכֵה
לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, רַק מְהַפֵּךְ אֶת
כָּל הַיְגוֹן וְהַאֲנָחָה לְשִׁמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַתְגַּלָּה לְגְבוּרָה גְּדוּלָה.
וְאִם, חֲלִילָה וְחַס, אֵין הָאָדָם יְכוֹל לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, רַק כָּל דְּבָר

שְׁעוֹבֵר עָלָיו מְשַׁבְּרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נוֹפֵל בְּדַפְאוֹן וּבְדַכְדוּף, וְסוֹבֵל מֵה שְׁסוֹבֵל.

עַל-כֵּן רָאָה, אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֶךָ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, וְאָפְלוּ כִּמְה דְבוּרִים, מְאֹד מְאֹד יְקָרִים אֲצִלוֹ יְתַבְּרֶךָ, כִּי כָּל דְבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכֵת הַשְּׂכִינָה, וּכְשֶׁאֲדָם הַמְּסֻתָּבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם זוֹכֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךָ, הוּא גוֹרֵם שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעַלָּה, אֲשֶׁר לֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימוֹת עוֹלָם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, שְׁשֹׁנֵי בְּנֵיךָ מְצֻלְחִים אֲצִלֵי מְאֹד מְאֹד — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּרְוֶה רַב נַחַת מֵהֶם. בְּיָדָאֵי עֵבֶר עָלֶי מֵה שְׁעֵבֶר מֵהֶם, עִם כָּל זֹאת הַסּוּף הוּא סוּף טוֹב.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִהְיוּ חֲזָקִים בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֲזוֹ יַצְלִיחוּ דְרָכָם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵה מְאֹד גְּדֻלָּה שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת אֶת קוֹלְךָ.

רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם לְגִלוֹת אֶת אֲמַתָּת מְצִיאוֹתוֹ יְתַבְּרֶךָ, כְּפִי שְׁהוֹרָה לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל, וְתַדַּע שְׁהַבְּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַסְתִּיר אֶת רַבָּנוּ ז"ל וְאֶת תַּלְמִידָיו הַאֲמַתִּיִּים, עִם כָּל זֹאת כְּבָר לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, כְּמוֹ שְׁאָמַר אַחַד

מגדולי אנשי שלומנו ר' ישראל קארדוונער בזו הלשון: "עכשו, שפבר היה רבנו ז"ל בעולם, יוכל הסמ"ך-מ"ם לקפץ משמים לארץ, ולא יועיל לו שום דבר", כאומר, מאחר שרבנו ז"ל מגלה לנו עצות נוראות כאלו, כבר לא יועיל לסמ"ך-מ"ם שום דבר, עם כל זאת אנחנו רואים, שיש הרבה עפובים ומניעות לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל, ועל-כן ראה אפה להיות גבור חיל, פי דברים גדולים מחפים עליך, וחדע שהגן אבד את הגנן, ואנו צריכים לגלות לכל העולם מיהו הגנן, ובאמת הגנן הוא הצדיק בעצמו, וצריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להפיץ את אור רבנו ז"ל.

והנה במה ששאלת — מה שיך סמ"ך-מ"ם וסטרא אחרא וכו' וכו', שאלת שאלה עמקה, שהוא סוד הצמצום וכו', הינו חלל הפנוי וכו', שרבים נפלו שם, ונעקרו על-ידי-זה משני העולמות וכו' וכו'. ובאמת הכל ברא הקדוש-ברוך-הוא בשביל הבחירה, כי אם היה גלוי אלקות, אזי לא היתה שיכת בריאה לגמרי, כי היה הכל אלקות, אלא צמצם את עצמו בכל מיני צמצומים, והצמצום הזה נקרא סטרא אחרא וקלפות, הינו שיש לאדם בחירה לכסף אף הקדוש-ברוך-הוא, וכל הכסף שלו יהיה "נכסף נכספתי להוי"ה אלקי", או, חס ושלום, כל הכסף שלו יהיה מטבעות דינרים ושקלים של הבל, שאחר זה רב העולם רצים, ומדברים תמיד מכסף, כסף, כסף, ואיך עושים כסף? איך מרויחים כסף? ! היכן יכולים למצא את הכסף? ! מתי נעשה מליונר עם מליונים של כסף? ! הכל טובב אחר כסף, כי נופלים בקטנות המחין, ומזה נעשים עניים. ובאמת מי שזוכה לאמונה ברורה ומזככת, ויודע שהכל דמיון והבל, והוא תברך מחיה ומנהיה ומקיים את כל הבריאה כלה, אזי כל הפסופים שלו הם רק אחריו תברך, וזה נקרא כסף — שהוא נכסף אל הקדוש-ברוך-הוא לבד.

חמדת לבבי! יש מאמר החכם: "אין מדה טובה ויקרה כאמץ לב וגבורה", ועל-כן חקק דברים אלו בלבך, וראה להדפיס את הקונטרסים ביחד עם ... גרו יאיר, ותפיצם במסירות נפש הכי

גְּדוּלָה, וְאֵל תִּתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים
נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִף פַּעַם לֹא תִחַסֵּר לְךָ
גִּשְׁמִיּוֹת. כִּי בְּאֵמֶת אִם מוֹרִידִים בְּזֶה הָעוֹלָם רוֹחֲנִיּוֹת, אֲזִי גַם
הַגִּשְׁמִיּוֹת נִתְגַּלֶּה בָּהֶן הַרוֹחֲנִיּוֹת, וְאִז לֹא חָסַר לוֹ שׁוּם דְּבָר. וְאִם הָיוּ
בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת זֶה, אִף פַּעַם לֹא הָיוּ כָּל-כֶּף שְׁבוּרִים, וְאִף פַּעַם
לֹא הָיָה עֲנִיָּן שֶׁל אֲבָטְלָה, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ עֲבוּדָה הַרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד.

הָעֶקֶר רְאֵה שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵיתְךָ, כִּי אֲשַׁתְּךָ הִיא בְּחִינַת
הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שְׁגִלָּה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקסג): בִּימֵי
אֲבָרְהָם הָיְתָה נִקְרָאת הַשְּׂכִינָה שְׂרָה, בִּימֵי יִצְחָק רַבֵּקָה, וּבִימֵי יַעֲקֹב
רָחֵל וְלֵאָה וְכוּ', וְכֵן נוֹהֵג דְּבָר זֶה אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׂאֲשֵׁתוֹ הִיא
בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אֶת אֲשֵׁתוֹ, בְּזֶה הוּא
מְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אֶת הַשְּׂכִינָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַשֵּׁיף עָלָיו שְׁפַע
גְּדוּל. וְאֵל יִהְיֶה נִקְל בְּעֵינֶיךָ דְּבָר זֶה, כִּי רוֹאִים אָדָם מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ
וְרוֹצֵה לִרְאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה, וְרוֹצֵה לְדַבֵּר עִם הַשְּׂכִינָה, וְהָיָה עוֹשֶׂה
כָּל מִינֵי עֲבוּדוֹת, הָעֶקֶר שְׂיִדְבֹּר עִם הַשְּׂכִינָה, וְשׁוֹכַח כִּי הַשְּׂכִינָה
בְּבֵיתוֹ — זֹו אֲשֵׁתוֹ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לִרְאוֹת לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשְׁלוֹם
וּבְאֵהָבָה, וְלִשְׁמַע אֶת קוֹלוֹ תְּפָרֵךְ, שְׂמַצְמֵצִים אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ.
וְהַצְּדִיקִים זֹוֹכִים עַל-יְדֵי-זֶה לְגַלוּיִים עֲצוּמִים, כְּמוֹ שְׁגִלָּה לְנוּ רַבְּנוּ
ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נו): וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מְרַדְּכִי מִתְהַלֵּךְ
לְפָנַי חֲצַר בֵּית הַנְּשִׁים, לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר (אֶסְתֵּר ב, יא), שְׂהִיא
בְּחִינַת הַהִסְתַּרָּה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְעֵינֵי עוֹד בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א',
סִימָן רג): מִסְפּוּרֵי דְבָרִים שֶׁל הַנְּשִׁים יְכוּלִים לִידַע מְעַמֵּד הַשְּׂכִינָה,
אִיף הִיא אוֹחֲזֶת כְּפַעַת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתִזְכֶּה לְצִיַּת אֶת כָּל מַה שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, כִּי דְבָרִים גְּדוּלִים מְחַכִּים לְךָ, וְאִם לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן,
אֲזִי יִהְיֶה לְךָ חֶלֶק גְּדוּל בְּגִאֲלָה הַנְּצַחִית.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, רְאֵה לְהַדְפִּיס קוֹנְטְרָסִים עַל-יְדֵי הַנַּ"ל, וּבִיחַד אֶחָד

יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד מְחֻבֹּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִשְׁלִים לְךָ, וְלֹא תִהְיֶה חָיֵב כָּלֵל, וְיִהְיֶה לְךָ שְׂפַע כְּפוּל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה לְהַתְּעַלּוֹת מְעֵלָה מְעֵלָה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל
גִּלְיָה לָנוּ, אֲשֶׁר מִי שְׁנוֹתָן לוֹ — יִקְבַּל חֲזָרָה. וּבְזוֹ הַלְּשׁוֹן אָמַר: "פּוֹן
וְעֵמֶעַן אֵיךְ נָעַם דָּעַם גִּיב אֵיךְ" (מִמִּי שְׁאַנִּי מְקַבֵּל — אָנִי נוֹתֵן);
וַיֵּשׁ לוֹמַר: "וְנִתְּנוּ", יְכוּלִים לְקַרְא אֶת זֶה מִלְּפָנַי לְאַחֹר וּמֵאַחֹר
לְפָנַי — מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים, הִינּוּ כְּשֶׁאֲדָם נוֹתֵן צְדָקָה, מְקַבֵּל
תַּכְף-וּמִיד חֲזָרָה, וּבִפְרָט כְּשֶׁנּוֹתְנִים לְמַעַן זְכוֹת הַרְּבִים — אֵין לְתַאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר מְעַלְתוֹ.

כְּתִיב (תְּהִלִּים א, ב): "כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְּצוּ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם
וְלַיְלָה", וְהַקְּשָׁה הַגָּאוֹן הַקְדוּשׁ רַבְּנוּ יוֹסֵף חַיִּים (בְּעַל הַבֵּן אִישׁ חַי)
בְּפִירוּשׁוֹ "חַיִּים וְהַשְּׁלוֹם" עַל תְּהִלִּים: לָמָּה כְּתִיב יוֹמָם וְלַיְלָה,
הַקְדִּים קָדָם יוֹם וְאַחֲר־כֵּן לַיְלָה וְכוּ? וְתַרְץ מַה שְּׁתַרְץ (עֵין שָׁם),
וְאַמְרָתִי לְפָרֵשׁ, כִּי הִנֵּה בְּקַרְבָּנוֹת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֵין חֲלוּן
פג.): הַלַּיְלָה הוֹלֵךְ אַחַר הַיּוֹם; וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מְנַחוֹת
צט:): כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת חֲטָאֵת, כְּאֵלוֹ הַקְרִיב חֲטָאֵת; וְאַמְרוּ (שָׁם):
כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה, אֵינּוּ צָרִיךְ לֹא עוֹלָה וְלֹא חֲטָאֵת, וְלֹא מְנַחָה וְלֹא
אֲשֶׁם; וְנִמְצָא, שְׁלֵמוֹד הַתוֹרָה הַקְדוּשָׁה הוּא בְּכָלֵל הַקְרָבָנוֹת, לְזֹאת
אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ: "כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְּצוּ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם
וְלַיְלָה", קָדָם יוֹמָם וְאַחֲר־כֵּן הַלַּיְלָה, וְהוּא בְּדַגְמַת הַקְרָבָנוֹת,
שֶׁהַלַּיְלָה הוֹלֵךְ אַחַר הַיּוֹם, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂהָ.

רָאָה לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין לָהּ עוֹד טוֹב מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי ראש השנה, פֶּרֶק ד', הַלְכָה ח'): כִּיִּן שְׁקִיבְלָתֶם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ לֹא חֲטַאתֶם מִמֵּיכֶם וְכוּ', עֵין שָׁם; הֲרִי שְׁלָף לְפָנֶיךָ, מַעֲלַת לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וּבְאֵמַת מִי שְׁמַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מְרַגֵּשׁ כָּל מֵינֵי נַעַם וְעֲרֻבוֹת, וְהַזְמַן פּוֹרַח לוֹ, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לִילָה, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אִיפֹה פָּרַח הַיּוֹם, וְלִהְפֹּף — מִי שְׁאֵינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הַיּוֹם נִמְשָׁף לוֹ כְּמוֹ דוֹר שָׁלֵם, כְּמוֹכָא בְּמִדְרַשׁ קִהְלַת עַל פְּסוּק: "דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא", אֲשֶׁר כָּל יוֹם הוּא דוֹר שָׁלֵם. עֲמַד וּרְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן מַה שְׁעוֹבֵר עַל עֵם הָאָרֶץ, כָּל יוֹם דוֹר שָׁלֵם, וְעַד שֶׁנִּגְמַר לוֹ שְׁבוּעַ — יֵשׁ לוֹ שֵׁשׁ דּוֹרוֹת... וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ הֵיכֵן לָשִׁים אֶת עֲצָמוֹ, מַה שְׁאֵין בֵּן תַּלְמִיד חָכֵם הַמְּכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִנֵּה הִתְחִיל אֲצִלוֹ הַשְּׁבוּעַ, וְהִנֵּה כָּבֵד עָרַב שְׁבַת־קִדְשׁ, וְצָרִיכִים לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ לְשַׁבַּת. וּבְאֵמַת מֵאֵין בָּא דְבָר זֶה? כִּי הַתּוֹרָה הִיא לְמַעֲלָה מִהַמְּקוֹם וְלִמְעַלָּה מִהַזְמַן, כִּי הַתּוֹרָה הִיא חֻכְמָתוֹ? תִּבְרָךְ, וְהוּא תִּבְרָךְ אֵינוֹ מְצַמֵּץ לֹא בְּמַקּוֹם וְלֹא בְּזְמַן, כִּי הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וּבַתּוֹף כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו תִּבְרָךְ כָּלֵל, וְאֲצִלוֹ תִּבְרָךְ לֹא שִׁיף שׁוֹם זְמַן וְשׁוֹם מְקוֹם, וְעַל־כֵּן מִי שְׁמַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בַּתּוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל־יְדֵי־זֶה מַחוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ נִתְעַלָּה מִהַמְּקוֹם אֶל לְמַעֲלָה מִהַמְּקוֹם, מִהַזְמַן אֶל לְמַעֲלָה מִהַזְמַן. וְלִכֵּן מִי שְׁלוּמַד תּוֹרָה, אֲצִלוֹ פּוֹרַח הַמְּקוֹם וּפּוֹרַח הַזְמַן, וְהִנֵּה הוּא פֹּה וְהִנֵּה הוּא שָׁם. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂאֵז עוֹלְמוֹ יִרְאֵה בְּחַיּוֹ.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, הָעֵקֶר שִׁפִּיצוּ אֶת אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְפֶרֶט עֲכָשׁוּ בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁהַמְסִינֵן, יִמַּח שְׁמֵם וְזָכָרָם, אוֹרְכִים עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְפִיצִים אֶת קְרַחֲיָהֶם, וְלוֹכְדִים נִשְׁמוֹת תְּמִימוֹת בְּמִצּוֹדְתָם, וְעֲלִינוּ לְלַחֵם נִגְדָם עִם גְּלוֹי הָאֱמוּנָה.

הַמְּאֵחַל לָהּ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדְעֵי כִּי אִם הָאָדָם חִזּוֹק בְּאַמוּנָה, מִמִּילָא נִמְשָׁךְ עָלָיו בְּטַחֲוֹן, וְלִהְיֶפֶךְ כְּשֶׁאִין לְאָדָם אַמוּנָה, אֲזִי אִין לוֹ בְּטַחֲוֹן, כִּי אַמוּנָה וּבְטַחֲוֹן תְּלוּיּוֹת זוּ בְּזוּ, וְעַל-כֵּן אִם תִּהְיֶה לְךָ אַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מִחֲיָה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַל-יְדֵי-יָהּ תִּזְכֵּי לְבְטַחֲוֹן, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבּוֹא הַטּוֹב. וּבְכַרְט שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אִין כָּל כָּף רַע, וּבְכַרְט בִּיבְנָאֵל, שְׁסוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּךְ הַמְּקוֹם הַזֶּה לְהִיּוֹת עִיר שְׁל תוֹרָה, עִיר שְׁל יִרְאֵת שְׁמַיִם, וְאֵף שְׁנוֹרָאָה הַכֹּל כְּחִלּוּם, תַּאֲמִינִי, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְאִם הֵייתֶם יוֹדְעִים אֵיךְ אֲנִי חֲפֵץ וּמִשְׁתוֹקֵק כְּבָר לְבּוֹא לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, הֵייתֶם מְתַפְעֲלִים מְרַב הַכְּסוּפִין שְׁלִי, עִם כָּל זֹאת אֲנִי רוֹאֶה שְׁצָרִיכִים עֲדִין לְחַכּוֹת, וְזֶה הַסּוּד קַבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ וְ"ל, עַל אֵף שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת זְרִיז בְּכָל דְּבָר, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁרוֹאִים שְׁזֶה אִינוּ הוֹלְךָ, צָרִיכִים לְחַכּוֹת וּלְקוּוֹת, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה וּבְזֶה יֵשׁ חֲכָמָה עֲמָקָה, אֵיךְ שְׁמַצֵּד אֶחָד יְרוּץ, וּמַצֵּד אֶחָד יַחְפֶּה, וּכְמוֹ-כֵן הַדְּבָר אֲצַלְכֶם. בְּוִדְאֵי אֲנִי רוֹצֶה שְׁתִּבְנֶנוּ בֵּית, וְיִהְיֶה הַמְּקוֹם בֵּית וְעַד לְחַכְמִים, וְתִכְנִיסוּ אוֹרְחִים, וְיִהְיֶה בֵּיתְכֶם בֵּית ה' מִמֶּשׁ עִם מְקוֹה טְהוּרָה, וְעִם כָּל הַנוֹחֲיוֹת, אֲבָל צָרִיכִים לַעֲת עֲתָה לְחַכּוֹת, וּבְעֵת הַחֲפוּי וְהַקּוּוִי צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק הַרְבֵּה, וְלֹא לִפְל בְּדַעְתּוֹ, וְזֶה מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל הָעוֹלָם, שְׁאִין לָהֶם זְמַן לְחַכּוֹת, וְהֵם דּוֹחֲקִים אֶת הַשְּׁעָה, וְעַל-יְדֵי דְחִיקַת הַשְּׁעָה הֵם נוֹפְלִים בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא.

לְזֹאת הַרְגִילִי אֶת עֲצָמֶךָ לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׁתִּזְכּוּ לְהוֹצִיא מִהַכּוֹחַ אֶל הַפְּעַל, וְסוּף כָּל סוּף תִּזְכּוּ לְבָנוֹת בִּיבְנָאֵל בֵּית יָפָה. הָעֶקֶר לֹא לִפְל בִּיאֹוֶשׁ וְלֹא לְהִתְעַצְבֵּן.

רָאִי לְבַקֵּשׁ בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת עַל הַצְּלַחַת בְּעֵלְךָ, וְשִׁילְמֵד
תּוֹרָה, וְרַק בְּזֶה תַעֲסֹקִי — בְּתַפְלָה, כִּי הָאִשָּׁה אֲסוּרָה לָהּ לְדַחֵק אֶת
בְּעֵלָהּ עַל שׁוֹם דְּבָר, רַק לְבַקֵּשׁ בְּעֵדוֹ שְׂיִצְלִיחַ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאוּ
נִוְרָאוֹת נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם, הַעֲקֹר לְחִכּוֹת.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשנ"ג.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְדֵי כְּתָבִי מִכְּתָב לְאִשְׁתְּךָ, אֲמַרְתִּי לְרוּיָן שׁוֹרוֹתִים אֵלּוֹ גַּם אֵלֶיךָ.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזֹּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׂבַעוּלָם, וְתִרְאֶה לְגַנֵּב כָּל יוֹם זְמַן לְתוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי אֵין לָךְ טוֹב
מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל: אִם הַתּוֹרָה
תִּרְאֶה לָכֶם אֶת פְּנִיָּה, כְּבָר לֹא תִרְצוּ שׁוֹם שְׂכָר, רַק אֶת הַתּוֹרָה
בְּעֲצָמָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וּמִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה.

מָה אֲמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם כָּל-כָּף קִצְרִים,
הֵגָה יוֹם וְהֵגָה לַיְלָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ לְחִטָּף בְּכָל יוֹם
תּוֹרָה וְתַפְלָה, אֲשֶׁר רַק זֶה יִשְׁאָר לוֹ. אֲבָל מָה? צְרִיכִים הִרְבֵּה
לְחִכּוֹת, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וְכָל זֶה הוּא סוּד הַמְּקוּנָה, שְׂאָדָם נִכְנָס
בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וְסוֹתֵם אֶת עֵינָיו, וּפְיוֹ וְחֻטְמוֹ, וְאַחֲר־כֵּן יוֹצֵא, כִּי אֵי
אֲפָשֶׁר לְהִשְׁאָר שָׁם בְּקִבְעוֹת כִּי יִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי וְכוּ', וְזֶה מְקוּנָה לְשׁוֹן
מְקוּנָה, אִף שְׂאָדָם נִכְנָס לְרוּחַנִּיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְתַכְף־וּמְיָד צְרִיף לְצֵאת,
כִּי אִם לֹא — יִתְבַטֵּל בְּמַצִּיאוֹת, עִם כָּל זֹאת הוּא מְקוּנָה לְחִזּוֹר עוֹד
פַּעַם, הֵינּוּ שְׂמַקְנָה יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי כַּחוֹת, יֵשׁ בּוֹ כַּחַ לְהִתְבַטֵּל אֵלָיו

צב   אֲשֶׁר   י"ג תשנ"ד   בַּנְחָל

יְתַבְּרֶנּוּ, וַיֵּשׁ בּוֹ כֶּתֶךְ, שְׁאַחַר־כֵּף כָּשָׁהוּא חוֹזֵר מִהַבְּטוּל, עוֹד פַּעַם חוֹזְרִים וּמְקוּיִם אֵלָיו יְתַבְּרֶנּוּ, וְזֶה לְמוֹד עֲמַק עֲמַק, אֲשֶׁר־מִי שְׁזוּכָה לְהַגִּיעַ לְזֶה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים סְבֻלָּנוֹת הַרְבֵּה, לְחִכּוֹת וּלְקוֹוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וּבִפְרֶט אַתֶּם, שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדֵאֵי סוּף כָּל סוּף יַעֲזוֹר לָכֶם לְקָנוֹת אֶת הַקְּרָקַע, וּלְבָנוֹת עַל זֶה וְיֵלֵךְ, וַיְהִי־הָיָה בֵּית וְעַד לְחֻכְמַיִם, בֵּית ה' מִמָּשׁ, וְתִבְנוּ שָׁם מְקוֹה טְהוֹרָה וּבֵית הַכְּנֻסֹת אֲוִרְחִים, וּבֵית שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְכוּ' וְכוּ', הָעֵקֶר לְחִכּוֹת וּלְקוֹוֹת, וְאִזּוֹ תֵּרְאוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

רְאֵה לְשִׂמְחָה וְלִשְׂמִיחָה אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שְׂמִיחָה, אֲשֶׁר־מִי שְׂשִׂמְחָה תָּמִיד!

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשנ"ד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶנּוּ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁר־יָדָךְ וְאֲשֶׁר־יְחַלְקֶךָ, שְׁאַתָּה זוֹכָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר הַהוֹרָג אֶת הַיֵּצֵר הָרַע כְּמוֹ אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת, וּמִי שְׁרָגִיל בְּזֶה, לְבִסּוּף יִזְכֶּה לְזִכְרְךָ וּלְטוֹהַר אֶת נִשְׁמָתוֹ, עַד שְׁיִזְכֶּה לְגִלּוֹי אֱלֻקוֹת, גִּלּוֹי כְּזֶה, שְׁלֹא תֵּאָר וְלֹא שְׁעַר כָּלֵל, וְהָאֲמִירָה בְּדִרְךָ גֵּרָסָא בְּעֲצָמָה יִקְרָה מְאֹד מְאֹד, וְהַבֵּית־יּוֹסֵף זָכָה לְמַגִּיד עַל־יְדֵי שְׁגָרָס הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת, כְּמוֹכָא בְּסִפְרוֹ "מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל", עֵינֵי שָׁם.

אוֹדוֹת לְמוֹד בְּעִיּוֹן, בּוֹדֵאֵי טוֹב וְנֹעִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל אִם אֵינּוּ הוֹלֵךְ, אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל. וּבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ הָאֲרִיז"ל, שְׁיֵשׁ נִשְׁמוֹת שֶׁהֵן מֵעֲלָמָא דְּנוּקְבָא, וְאִי

אָפֶשֶׁר לְהֵן לְזַכֵּר כָּל מַה שֶּׁלְמָדוֹ, וְעַל-כֵּן אֵל יִתְיַאֲשׁוּ מִלְלָמַד, אֶף-עַל-פִּי שְׁלוֹמְדִים וְשׁוֹכְחִים, כִּי בַעוֹלָם הֵבֵא יְגִלוּ לָהֶם אֶת כָּל מַה שֶּׁשָּׁכְחוּ בְּזֵה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ, שְׂאִין אַתָּה זֹכֵר מַה שֶּׁאַתָּה לוֹמֵד, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הָרִי אַתָּה מְכַנִּים אֶת עֲצָמְךָ בַּתּוֹרָה, וּבוֹ בְּרַגַע שֶׁאַתָּה לוֹמֵד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אַתָּה מִתְלַבֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁהִיא וְנַדְעָתוֹ אַחַד, וְעַל-כֵּן קִדְשָׁא בְּרִיךָ הוּא וַיִּשְׂרָאֵל וְאוֹרֵיָתָא חַד הוּא (זֵהר חֶלֶק ג' עג.), כִּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה מִתְקַשְּׂרִים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחָה מְאֹד, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת הַכַּעַס וְהַקְפִּידוֹת אֲצִלְךָ בְּרַגַע, וּמִכָּל שָׁפֵן בְּבִיתְךָ, רְאֵה לְהִיּוֹת סְבֻלָּן גְּדוֹל, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוונוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְסִבֵּל עַל כָּל הֵבֵא עָלָיו.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא שְׁעֵדִין לֹא קִבְּלָתָּ מִמֶּנִּי מִכְתָּבִים, כִּי כָּבֵד כְּתִבְתִּי לְךָ שְׁנֵי מִכְתָּבִים לְכַתְּבַת הַחֲדָשָׁה, וְאִנִּי יוֹדֵעַ לָמָּה אֵין אַתָּה מְקַבֵּל אֶת זֶה, לְזֹאת אִם תִּקְבֵּל אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה, תִּכְרַף-וּמִיד תִּכְתֹּב לִי, וְהַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְמַצָּא אֶת כָּל הָאֲבֻדוֹת שֶׁאֲבִדְנוּ עַל-יְדֵי חֲטָאֵינוּ הַמְרֻבִּים. וּבְאֵמַת גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עַקֵּר הָאֲבֻדוֹת נִמְצְאוֹת אֲצֵל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְצָרִיכִים לָבוֹא אֵלָיו, שְׁיִחְזִיר לָנוּ אֶת אֲבֻדוֹתֵינוּ. וְעַקֵּר הָאֲבֻדוֹת הוּא מַה שֶּׁאֲבִדְנוּ עַל-יְדֵי חֲטָאֵינוּ הַמְרֻבִּים, שֶׁחֲטָאנוּ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְשָׁכְחָנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה, רַחֲמֵנָא לְצַלּוֹ, נִחְשָׁכוּ מֵאֲתָנוּ כָּל הָאוֹרוֹת, וְעַל זֶה עָלִינוּ לְבָכוֹת בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת, כּוֹלֵי הָאִי וְאוֹלֵי

יזכנו הקדוש-ברוך-הוא להתנדע מהצדיק האמת מרבנו ז"ל, ולחפש ולבקש בספריו הקדושים עצות איך להחזיק מעמד בזה העולם, ולא להשבר משום דבר שבעולם, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — מרירות ויסורים קשים ומרים, ואשרי מי שזוכה למצא את העצות אצל רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח בכל יום על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! לזאת עלינו לשמח מאד מאד בשמחה אין סופית, שאנו זוכים לידע מרבנו ז"ל.

ראה להרגיל את עצמך במדת הסבלנות, ואף פעם אל תתעצבן בשום פנים ואפן, רק תהיה סבלן, ותסבל על כל מה שעובר עליך, ואז תראה נוראות נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. ועליך לדעת, כי סבלנות תלויה במדת האמונה הקדושה, וכל מה שאדם מכניס את עצמו באמונה פשוטה, לידע שהכל ממנו יתברך, כמו-כן הוא סבלן וסובל כל הבא אליו.

ראה לצמצם את ההתלהבות שלך, שלא יהיה, חס ושלום, רבוי אור. ועקר הצמצום הוא על-ידי תפלה, שהאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר בכל יום אליו יתברך, ועל-ידי-זה יצמצם כל האורות בהדרגה ובמדה, ובפרט כשאדם בא בלב נשבר ונדכה אליו יתברך, על-ידי-זה נעשה פלי להמשכת שכונת עזו יתברך, אשרי מי שדבוק בו יתברך.

ההכרח לקצר עכשו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע.

י"ג תשנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נָר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נָרוּ יָאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשִׁמְחַתְךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, יַעֲזֹר לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֲזֹכָה תָּמִיד לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, כִּי אֶצְלִי יָקָר מְאֹד כְּשֶׁאֲנִי מַחְדִּיר בְּמִישֵׁהוּ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמַעֲוֹרָרוֹ לְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְהַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה, וּמִצִּית אוֹתִי, וּמִמְשִׁיף בְּזֶה, אֵין שְׁמַחָה גְדוֹלָה מְשֻׁמְחָה זֶה; כִּי בְּאֵמַת הַבַּעַל-דְּבָר אוֹרֵב עַל כָּל אָדָם הַרוֹצֵה לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו. וְכִמּוֹ שְׂאֵמֵר מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל: "כָּל הָעוֹלָם עוֹמְדִים נֶגֶד כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהַתְּקַרֵּב אֵלָינוּ", וְהוּא בָּא בְּכָל מִינֵי נְכִלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת, הָעֵקֶר לְנִתְקַ אֶת הָאָדָם מִהָאֵמַת, שֶׁהִיא אוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין אֵמַת רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר רַק הוּא אֵמַת, וְהַכֹּל כֹּלֵא קָמִיָּה, וְכֹל מִי שְׂזוֹכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמוֹ יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁף עֲלָיו יוֹתֵר אֵמַת, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ תָּמִיד לְהַתְּקַרֵּב יוֹתֵר וַיּוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיֵיר עַל עֲצֻמוֹ אֶת אוֹר הָאֵמַת, שֶׁהוּא אוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַבְּחִירָה חֲפָשִׁית, וְאֵי אֶפְשָׁר לְקַשֵּׁר אֶת הָאָדָם וְאֵי אֶפְשָׁר לְכַפּוֹת אֶת הַדַּעַת עֲלָיו וְכוּ' וְכוּ', וְהַכֹּל תְּלוּי בְּאָדָם בְּעֲצָמוֹ, אִם יֵשׁ לוֹ שְׂכָל, וּמִסְתַּכֵּל בְּעֵין הָאֵמַת, וְרוֹאֶה וְשׁוֹמֵעַ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת, אֲזִי שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם לֹא תוֹכֵל לַעֲקֹר אוֹתוֹ מִהַחַיּוֹת שְׁלוֹ, וְאִם הוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינוֹ חֲזָק, אֲזִי בְּנִגְל יִקְרָרוֹ אוֹתוֹ. וְלִכֵּן מֵה שְׁכַתְּבָתִּי לִי, שְׂאֵתָה מִפְּחַד פֶּן וְאוּלֵי יִקְרָרוֹ אוֹתָךְ, אֵתָה צְרִיף לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּעֲצָמְךָ חֲזָק, וְאִם תִּהְיֶה בְּעֲצָמְךָ חֲזָק, לֹא יִהְיֶה שְׂיָךְ דְּבָר כְּזֶה, וְאִם לֹא תִהְיֶה חֲזָק בְּעֲצָמְךָ, אֲזִי יְבוֹאוּ רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, וְתִכְרַף-וּמְיָד יַחֲלִישׁוּ אֶת דַּעְתְּךָ, וְעַל-כֵּן הַכֹּל תְּלוּי רַק בְּיָדְךָ.

וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קנג): 'מי שמתקרב את עצמו להצדיק וקרבתו אינה בתמימות, על-ידי-זה נהפך אחר-כך לרודף', ועל-כן צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שהתקרבותו להצדיק תהיה בתמימות ובפשיטות, ולקבל את דבריו על כל אשר יאמר פי הוא זה, ואזי שום ברירה לא תוכל לבטלו ולגרשו ולנתקו ממנו.

תאמין לי, ידידי היקר! כי בתחלת התקרבותי היו לי הרבה נסיונות, שרצו לעקר אותי מחיותי שהוא רבנו ז"ל, ובאו אלי גדולים ומפרסמים ולא הצליחו, כי עשיתי חשבון צדק — על-ידי מי אני זוכה ללמד כל-כך הרבה תורה? ועל-ידי מי אני זוכה לתקן את מעשי? ועל-ידי מי אני זוכה לאמונה ברורה ומזככת? ותקף-ומיד בא לי התרוץ, ועל-כן שום ברירה לא יכלה לעקר אותי מרבנו ז"ל.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשנז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר דברים, ג' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מכם. יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא לרוות רב נחת מכל הילדים, ותזכו לכל טוב אמתי ונצחי בזה ובבא.

אשרנו מה טוב חלקנו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי גפלא כזה, המחיה ומחזק אותנו על כל פרט בחיים. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן צח): מהות האדם נכר על-ידי התקרבותו, קשרואים למי הוא מקרב. וחקמינו הקדושים אמרו (בבא קמא צב):

כָּל הַמְחַבֵּר לְטָמָא — טָמָא, וְכָל הַמְחַבֵּר לְטָהוֹר — טָהוֹר; וְעַל-כֵּן רְאוּי לְכֶם לְשַׂמַּח מְאֹד עַל אֲשֶׁר זְכִיתֶם לְהִיּוֹת בְּצֵל הַקִּדּוּשׁ צְלָא דְמַהִימְנוּתָא, וּתְחַזְקֵי תָמִיד אֶת בְּעֵלְיָהּ, וְאִז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׂאֲנֵי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתָּמִיד תִּצְלִיחוּ בְּכָל מַעֲשֵׂיכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשנח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁמַיִם תִּתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָא וְאַתְחַנּוּן, ה' מְנַחֵם-אֲב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵף אֶת מַר לְבָבְךָ מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכו'.

מָה אָמַר לְךָ! אַתָּה מִכְרַח לְהִתְחַזֵּק, אֵף שֵׁישׁ עָלֶיךָ מִחֻלְקַת וְכו', וּמִדְּבָרִים עָלֶיךָ כָּל דְּבָר אָסוּר וְכו', דְּבָרִים שְׁלֵא עָלוּ אֶפְלוּ עַל דְּעִתְךָ, וּמִכָּל שְׂפָן שְׁלֵא עָשִׂיתָ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ וְכו', כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פֵּעַם עַל עֲצָמוֹ: "הֵייתִי יְכוּל לְהַשְׁלִים עִם כָּל הָעוֹלָם, וְכֵלָם יִפְלוּ לְפָנַי וַיֵּאמְרוּ: 'יְחִי הַמֶּלֶךְ', אֲלָא יֵשׁ מְדַרְגוֹת וְהִיכְלוֹת כְּאֵלוֹ, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֲלֵיהֶם, אֲלָא עַל-יְדֵי מִחֻלְקַת". וְרֵאִיתִי לְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק (שְׁמוֹת טו, ז): "וַנְּחַנוּ מָה, כִּי תִלְיֵנוּ עָלֵינוּ", הִינּוּ מִשָּׁה רַבְּנוּ הַחֲזִיק עֲצָמוֹ לְבַחֲיַת מ"ה (כָּלוּם), וְעָלִיו הִרְאָה "כִּי תִלְיֵנוּ עָלֵינוּ", שֵׁישׁ מִחֻלְקַת עָלָיו, כִּי אִם הָיָה מִשָּׁהוּ בְּאִיזוֹהֵי מְדַרְגָּה, אִז לֹא הָיוּ חוֹלְקִים עָלָיו כָּלָל, וְאִם חוֹלְקִים עָלָיו, סִימָן שֶׁהוּא לֹא כָלוּם, כִּי עַל בְּעַל מְדַרְגָּה אֵין חוֹלְקִים. נִמְצָא, שֶׁהַמִּחֻלְקַת מְבִיאָה אֶת הָאָדָם שְׂיִהָיָה עָנוּ, כִּי מְרַגֵּישׁ עֲצָמוֹ מִשְׁפָּל לְגִמְרֵי. וּמִסְפָּרִים עַל הָרַב הַקִּדּוּשׁ, אִישׁ הָאֱלֹקִים נוֹרָא מְאֹד, הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, שֶׁיְדוּעַ שֶׁהַחֲזִיק עֲצָמוֹ לֹלָא כָלוּם מִמֶּשׁ, וְהֵייתָה דְרַכּוֹ לֹמַר וְלְהִתְלוֹנֵן:

"מיילך, מיילך (כך קרא את עצמו בלשון עגונה), למה רצים אחרך בני־אדם, וזה צועק: 'אין לי בנים', וזה צועק: 'אין לי פרנסה', וזה צועק: 'אין לי בריאות' וכו', מה רוצים ממך מיילך, מיילך?! אלא התרוץ הוא — מיילך, מיילך חטא, ולכן כלם באים לצעק — בשבילך אין לי בנים, בשבילך אין לי פרנסה, בשבילך אין לי בריאות" וכו', כי הוא היה ענו גדול, ולכן החזיק עצמו לשפל הכי גדול, וזה שבאים אליו כל־כך הרבה אנשים להתברך, זהו רק מחמת שהוא חטא, ומנע מכל־כך הרבה אנשים את ההשפעות טובות שהקדוש־ברוך־הוא משפיע לעולם וכו'. נמצא, שזה שחולקים עליך, ומדברים עליך כל דבר אסור, זה סימן טוב, כי מן השמים שומרים אותך, שלא תפל בישות ובגאות וכו', שזה אבי אבות הטמאה, כי גאות זהו הסטרא אחרא והטמאה הכי גדולה, כי הוא מפריד בינו לבין הקדוש־ברוך־הוא, ונעלם ונסתר ממנו אלקותו ותברך, כי (ערכין טו:): 'אין אני והוא יכולים לדור יחד' וכו', ולכן טובה גדולה עושים אלו שמדברים עליך, ועל־כן אבקש אותך לבל תקח אל הלב כל הדבורים שמדברים עליך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תשנט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם־אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, כי הנשמה היא חלק אלוה ממעל ממש, והמח־מחשבה שם משפן הנשמה, ולכן כשבר ישראל חושב תמיד רק ממנו ותברך, ומציר בדעתו איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ואל כל מקום שהוא רק מסתפל, הוא צופה ומביט רק אל השכל שיש בדבר (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן א'), הינו בחיות אלקות המחיה את הדבר הזה, כי בלעדיו ותברך אין שום חיות, כמו שכתוב (נחמיה ט,

ו): "וְאֵתָהּ מַחֲיָה אֶת כָּל־ם", אֲזַי כִּשְׁהוּא תַמִּיד דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, סִימָן שְׁנִמְחָלוּ כָל עֲוֹנוֹתָיו. מֵה שְׁאִין כֵּן אִם מִשְׁהוּ מִפְּרִיד בֵּין מַחֲשַׁבְתּוֹ לְדִבְקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ, זֶהוּ סִימָן שֶׁהוּא מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשׁ שֶׁק, לְבוֹשׁ גְּשָׁמִי, הַמְעֲלִים וּמְסַתֵּיר אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּכְכֹל שֶׁחֲטָא יוֹתֵר, כָּף מְלַבֵּישׁ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּלִבוֹשִׁים עֲבִים וְגַסִּים, עַד שֵׁישׁ אֲנָשִׁים שֶׁנִּפְלוּ כָּל-כָּף וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַד שֶׁכָּל מַחֲשַׁבְתָּם טְמוּן בְּטַנּוּף וּבְהִרְהוּרִים רָעִים, וּבְמַחֲשַׁבוֹת שֶׁל נְאוּף וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם כָּל-כָּף רְחוּקִים בְּתַכְלִית הָרְחוּק, וְנִדְמָה לָהֶם, כִּי הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתֵּתֵר בְּשָׂמִים וְכוּ'.

וַיֵּשׁ שְׁנוּפְלִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְחוֹקְרִים אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ (שְׁמוֹת יז, ז): "הַיֵּשׁ הַיּוֹנִי"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֲיִן", אֲזַ מִיָּד בָּא עֲמַל"ק — גִּימְטְרִיָּה סֵפ"ק, וּמְקַרֵּר אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ", וּכְכֹל שְׁמַתְגַּבְרוֹת עָלָיו הַמַּחֲשַׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, כְּמוֹ-כֵן מַתְלַבֵּשׁתׁוּ נִשְׁמַתּוֹ בְּלִבוֹשׁ שֶׁק עַב וְגַס, עַד שֵׁישׁ שֶׁנִּפְלוּ כָּל-כָּף, שֶׁהֵם מְלֵאִים דְּמִיוֹנוֹת וּמַחֲשַׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, עַד שֶׁחֹשְׁבִים שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתֵּתֵר בְּאֵיזָה מְקוֹם בְּשָׂמִים וְכוּ'.

וַיֵּשׁ שְׁנִפְלוּ כְּבָר כָּל-כָּף, עַד שֵׁישׁ לָהֶם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מַחֲשַׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת לְגַמְרִי, לֵית דִּין וְלֵית דִּין וְכוּ', וְכֹל זֶה מֵרַב חֲטָאִים וְעֲוֹנוֹת שֶׁל פְּגָמֵי הַבְּרִית וְכוּ', וְאֲכִילַת טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת וְכוּ', וְאֵלוֹ שֶׁנִּפְלוּ כָּל-כָּף אֵי אִפְשָׁר לָהֶם לְהִבִּין אִיךְ שֶׁהִכַּל דְּמִיוֹן אַחַד גָּדוֹל, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרְךָ כָּל־ל, וְהוּא יִתְבַּרְךָ כָּאֵן לְמַטָּה מַחֲיָה וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְהִכַּל לְכָל זֶה אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, כִּי מֵרַב חֲשָׁף שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם כָּל-כָּף, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם מֵה שֶׁנִּדְמָה לָהֶם, וְהֵם חוֹשְׁבִים וּמְרַגִּישִׁים עֲצָמָם רְחוּקִים לְגַמְרִי, בְּשַׁעַה שֶׁהִכַּל רַק תְּלוּי בַּמַּחֲשַׁבָּה, שֶׁשָּׁם שְׁרוּיָה הַנְּשָׁמָה, וְאִם מוֹרִידִים אֶת כָּל הַלְבוּשִׁים, מִיָּד נִתְגַּלָּה אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג): כְּכֹל שֶׁאֲדָם מִתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, רַבּוֹ הַלְבוּשִׁים כְּמוֹ שֶׁרַבּוֹ (שֶׁהֵם הַמַּחֲשַׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים), וְלִהְיוֹף כְּכֹל שֶׁהוּא מִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, נִפְשָׁטִים הַלְבוּשִׁים, עַד שֶׁבָּא וּמִתְאַהֵב בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמְרַגִּישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ עַל

עצמו. הכלל, שהכל תלוי כפי המחשבה. ומוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט), אשר המחשבות שבאדם הן כפי מדותיו, ואם יש לו מדות טובות, אזי זוכה למחשבות טובות, עד שמגיע לדבקות אמת בו יתברך, ואין שום מחיצה ומסך המבדיל בינו לבינו יתברך, וזו מדרגת הצדיקים, שאין להם מחשבה אחרת כלל מבלעדי מחשבה דבוקה באין סוף ברוך הוא, ומיחדים יחודים קדושים צרופי הנו"ה ברוך הוא מעולם ועד עולם, ועולים ויורדים עולמות כמטפסים ועולים אל בית ועליה וכו', ממטה למעלה וממעלה למטה וכו'.

ולכן ראה, ידידי היקר! להוריד ממך כל המחשבות הטורדות וכו', ותוציא עצמך מהמדרמה, ותבוא אל השכל, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה), שצריך להוציא עצמו מהמדרמה, ולבוא אל השכל, ולהוציא את שכלו מכוח אל הפעל, על-ידי נפת צופים, שהיא מתיקות הדבור וכו'; כי מי שנקי מפגם הברית, והמחין שלו נקיים, אזי כל תפלתו היא בבחינת מין מתיקים ממש (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נ'), ולהפך על-ידי שפוגם בברית, הוא טועם מין מרירין שמו לו, וקשה להתפלל, מרב מחשבות זרות, והוא מכסה בשק עב וגס, ונעלם ממנו אורו יתברך, ולכן בא לו קשה לדבר אליו יתברך.

אחי, ידידי! ראה מה לפניך, אם תזכה אחת ולתמיד לעבד על המדות שלך, וראה שיהיו לך מחין נקיים, ותחשב רק ממנו יתברך, ותשמור את מח-מחשבתך, על-ידי שתשמר על עיניך — לא להסתפל במקומות המטונפים ולא לשמע דברים פחותים וסתם ספורים של מה בכך, ולא תהיה בכעס ובקפדות, ולא תדבר כל העולה על רוחך, אז תהיה בן חורין אמתי, ותהיה דבוק בו יתברך, ובשעה שתתפלל תדביק עצמך באותיות התפלה, ותראה אותו יתברך דרך כל שם הנו"ה בתפלה, ואז תזכה להגיע להתפשטות הגשמי ממש.

ואמר הרב הקדוש השר שלום מבעלזא זי"ע: כשאדם זוכה

אָשֶׁר   י"ג תשס   בַּנְּחָל   קא

ומתפלל את כל התפלה במחשבה נקייה, ומחשב רק פרוש המלות שבתבות התפלה, אזי הוא יכול להשיג רוח-הקדש ממש, מאחר שהוא דבוק באותיות התפלה (ועי' בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קיב), אשר תבות התפלה הן בחינת תבת נח להסתתר שם מפני מימי המבול, שהן המחשבות זרות שבאות לאדם), כי בשעה שאדם מתפלל ומדבק עצמו באותיות התפלה, מאיר לו הקדוש-ברוך-הוא באור גדול ונורא מאד מאד.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תשס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתלמד בכל יום ויום הרבה שלחן ערוך ארח חיים עם משנה ברורה, שסדר את ההלכות באופן נעלה, ותחזר על הרבה הלכות נחוצות שאתה רחוק מהן, כמו: כל הלכות פרות וברכות פרטיות, שזה מאד נחוץ, כי עניני מאכל שאתה אוכל כל יום, ונותנים לך כל מיני פרות וירקות וכו', ואתה רחוק מלידע איזו ברכה לעשות, ומכל שכן הלכות שבת, זה גובל עם אסורי סקילה. ולכן ראוי לך לחזור בדברי המשנה ברורה, שהם סלת כל האחרונים, ועבודה גדולה ורבה עשה הכהן הגדול מאחיו, בעל ה'חפץ חיים' ז"ל, וכן תתמיד בשלחן ערוך הרב, שחבר כפי בקשת רבו המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, ובפרטיות ברפת הפרות והלכות שבת, ואז לא תבוא לידי טעיות שבאת אליהן, ולא תתבייש.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תשסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְהוָה, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ'.

הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן, שְׁתּוֹצִיאִי מִהֲרֹאשׁ עֲנִין גְּרוּשִׁין וְכוּ', אֲנִי לֹא אֶתֵּן לָךְ לְהִתְגַּרֵּשׁ מִבְּעֵלְךָ, יֵשׁ לָךְ בְּעַל נִפְלֵא וְכוּ', וְאִם הוּא בְּטָלָן בְּעֲנִינֵי עוֹלָם הַזֶּה, יַעֲדִין לֹא מְגִיעַ לוֹ גֹּט, וְלֹא מְגִיעָה לוֹ סְקִילָה... יֵשׁ לְהַדְרִיכּוֹ וְכוּ', אֲכַל לֹא לַחֲשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁל גְּרוּשִׁין וְכוּ', אֲנִי מְקַבֵּל עָלַי לְטַפֵּל בְּעֲנִין.

גַּא וְנָא תַחֲזִירֵי לְבֵיתְךָ וּלְבַעֲלֶךָ הַיְקָר, אֲשֶׁר הוּא יְהוּדֵי צַדִּיק, תָּמִים גְּדוֹל, אֵין לוֹ בְּעוֹלָמוֹ אֵלָא תוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלִכְּן בְּעַל כְּזֶה אֶת צְרִיכָה לִיְקָר מְאֹד מְאֹד, סוּף כָּל סוּף אֶת בְּעֲצָמְךָ כּוֹתֶבֶת, שֶׁהוּא בְּעַל דְּרָךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, הַבְּעִיָּה הַיְחִידָה וְהַעֲקָרִית שְׁלָכֶם, שְׂאִין פְּרִנְסָה וְכוּ', מִי אוֹמֵר שְׂאֵם הָיִית מִתְחַתֶּנֶת אִם אֶתְד שְׁקוֹרִין 'חֲבַרְמָן' (פְּלִשׁוֹנִי), הָיִה יוֹתֵר טוֹב? ! שְׂמָא הָיִה בּוֹרַח לָךְ עִם חֲבֵרִים רְעִים וּמְקַלְקְלִים, וְהָיִה מְעַשֵּׂן סְמִים, וְהָיִה עוֹזֵב אוֹתְךָ לְבַד עִם חֲמִשָּׁה יְלָדִים, מָה הָיִית עוֹשָׂה אָז? ! מָה הָיִית עוֹשָׂה אִם בְּעַלְךָ הָיִה עוֹסֵק בְּעַבְדוֹת מְפַקְפָּקוֹת וְכוּ', וְהָיִה מְסַתֵּבְךָ עִם הַחֵק, וְהָיִה יוֹשֵׁב בְּבֵית-סֵהַר, וְהָיִית נִשְׂאָרֶת לְבַד עִם חֲמִשָּׁה יְלָדִים? ! מָה הָיִית עוֹשָׂה, אִם בְּעַלְךָ הָיִה לְוָה כְּסָפִים, וְלֹא הָיִה מְחֲזִיר, וּמְסַתֵּבְךָ עִם אֲנָשִׁים אֱלִימִים? ! וְלִכְּן לְדַעֲתִי, תְּנִי תוֹרָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁקַבְּלֶת מִתְּנָה בְּעַל תָּמִים, בְּעַל דְּרָךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, מִתְמִיד מְאֹד בְּתוֹרָה, וּמִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנָה, אֲכַל חֲסָרוֹן אֶתְד יֵשׁ לוֹ, שְׂאִין פְּרִנְסָה, הָאֵם הָיִה חֲבַרְמָן, הָיִית בְּטוּחָה שְׁהָיִה מְבִיא פְּרִנְסָה? ! אֲנִי מְפִיר הַרְבֵּה הוֹלְכֵי בְּטַל וְעֲצָלִים, שְׂאִינָם עוֹשִׂים כְּלוּם, אֵינָם פּוֹתְחִים סֶפֶר, וּבִקְשֵׁי מִתְפַּלְלִים קֶצֶת, לֹא הוֹלְכִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וּסְתָם כְּפֹךְ מְבַלִּים אֶת הַזְּמַן הַיְקָר עִם עֲשׂוֹן סְגְרִיּוֹת וְכוּ', וְלֹא אֲכַפֵּת לָהֶם מִהָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים כָּלֵל, הָאֵם זֶה יוֹתֵר טוֹב? ! הָאֵם בְּעַל כְּזֶה אֶת רוּצָה? ! וְלִכְּן תַּעֲשֵׂי לְעֲצָמְךָ חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ

אָשֶׁר   י"ג תשסב   בַּנְחָל   קג

אַמְתִּי, וְתַחֲזִירֵי אֵל בֵּיתְךָ וּלְבַעֲלֶךָ, וְתַתְּחִילוּ לַחַיּוֹת יַחַד כְּמוֹ זוּג, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, שְׂאֵהֶיָּה מְעֻרָב בִּינֵיכֶם לְעֹזֵר לָכֶם בְּמָה שְׂרַק אוֹכֵל, הָעֶקֶר רְאִי לְהַשְׁלִים עִם הַמְזֹל (שְׂאִינְנוּ כָּל-כָּף גְּרוּעַ כְּפִי שְׂאֵת חוֹשְׁבֵת), וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

אַקְנֶה לְרֵאוֹתְכֶם יַחַד אֶצְלִי בְּקֶרֶב.

הַמֵּאֲחַל בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תשסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הִנֵּה עֲכָשׁוּ אֲנִי רוּצָה לְהִדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן" — בְּתַכְלִית הַהַדוּר וְהִיפִי, אֲנֵא תְעוֹרֵר אֶת הַחֲבָרִים שְׂיַעֲזְרוּ לִי, סוּף כָּל סוּף יִמִּינּוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְזוֹ הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוּלָּה שְׂרַק יְכוּלָּה לְהִיּוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂסַפְרוּ "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן" — זֶהוּ אֶתְחַלְתָּא דְּגֵאֲלָה, וּמִי שְׂיִלְמַד בְּסַפְרוֹ, יִהְיֶה נֹעֲשֵׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה וּבְעַל הַשְּׂגָה גְדוּל, וְסַפְרוּ יִפְתַּח אֶת קַשְׁיֹת גִּידֵיו שֶׁל הָאָדָם, וְלִכֵּן הִיּוֹת שְׂאִין כְּכֹר כְּמָה שְׁנִים "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן" מִהַהוּצָאָה שֶׁל "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שְׂנַדְפִּס בְּתַכְלִית הַהַדוּר וְהִיפִי, שְׁלֹא הִנֵּה כְּמַהוּ, עִם אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת מְאִירוֹת עֵינַיִם, וַיְכוּלִים לְלַמֵּד בְּזֶה בְּקִלּוֹת, וְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַמְתַּמִּידִים בְּסַפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אִין לָהֶם מְלִים לְהוֹדוֹת לִי עַל הַהוּצָאָה הַגְּדוּלָּה שְׂהוּצָאִיתִי מִחֶלֶק לִימֵי הַחֹדֶשׁ, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ קְבוּצָה גְּדוּלָּה שְׂזוֹכִים לְסִיִּם כָּל חֹדֶשׁ אֶת הַ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן", שְׂזוֹ זְכוּת גְּדוּלָּה, וְלִכֵּן עֹזֵר לִי לְהִדְפִּיס עֲכָשׁוּ מִחֹדֶשׁ אֶת הַ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים....

קד אֲשֶׁר י"ג תשסג – י"ג תשסד בַּנְחַל
י"ג תשסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִינִי עוֹנָה אֶלָּא לְשָׁנֵי אַחוּזִים מִכְתָּבִים מִמָּה שְׂאִנִּי מִקְּבֵל יוֹם יוֹם, כִּי טְרַדוֹתֵי בְּעֶסֶק הַרְבִּים לוֹקְחוֹת לִי אֶת כָּל הַזְּמַן הַיָּקָר, וְלִכֵּן שָׁלָא יִהְיוּ לְךָ טְעָנוֹת, שְׁכַתְּבָתְּ כָּבֵר חֲמִשָּׁה מִכְתָּבִים וְלֹא עֲנִיתִי לְךָ וְכוּ', זֶה לֹא מִפְּנֵי שְׂאִינִי רוּצָה וְכוּ', אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, מְזַלְזֵל בְּךָ כְּמוֹ שְׁכַתְּבָתְּ, חֵס מְלֵהֲזַכִּיר דְּבַר זֶה, אֶלָּא פְּשוּט טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שָׂרְבוּ, וְהִלּוּאֵי הֵייתִי יְכוּל לְעֲנוֹת לְכֻלָּם.

וְהִנֵּה כָּבֵר גִּדְּפָסוּ הַרְבֵּה פְּרָכִים מִשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", שֶׁהֵם מִכְתָּבִים שְׂוֹכְתָבוּ כָּבֵר בְּשָׁנִים הַקּוֹדְמוֹת, וּכְבֵר גִּדְּפָסוּ לְמַעַלָּה מִעֲשָׂרָת אֲלָפִים מִכְתָּבִים, וְלִכֵּן, לְדַעֲתִי, תְּעִיֵן בָּהֶם בְּכֹל יוֹם, וְתִהְיֶה לְךָ הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, כִּי אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים כְּתַבְתִּי רַק בְּשִׁבְלֶךָ, וְאַתָּה עִמָּךְ הַסְּלִיחָה, וְתִדְּיֵן אוֹתִי לְכַף זְכוּת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֲנִי עוֹבֵר עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה צְרוֹת וַיְסוּרִים, נִכְנָסְתִי לְגוּר בְּמוֹשְׁבַת יְבֻנָּאֵל, שְׁלִבְסוּף תִּהְיֶה עִיר גְּדוּלָּה שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים וְכוּ', אֲבָל לְעַת עַתָּה הַסֵּמ"ד-מ"ם יוֹשֵׁב כָּאֵן וְרוֹדֵף אוֹתִי, וְרוֹדֵף אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ עַל לֹא דְבַר, רַק מִחֲמַת רִשְׁעוֹת וְאַכְזָרִיוֹת

וכו', הקנאה אוכלת אותו לגמרי, ומעבירה אותו על דעתו, הוא פשוט משתגע בראותו גדל הצלחתנו, שיש לנו כבר תלמוד תורה עצמאי, ובית-ספר לבנות, וכולל לאברכים, ושיבה לבחורים, וכל זה בזמן קצר מאוד יחסית... מה לעשות? הוא יורד לחיינו, ולבסוף עוד פושט את טלפיו הטמאים כמו החזיר: ראו פי כשר אני ... רץ ומתרוצץ אל כל הרבנים ואל כל האדמו"רים, וממציא ספורים כאלו אנחנו רודפים אותו... הלא איננו מסתכלים עליו כלל, ולא מתחסים עמו כלל, כי כבר הצלחנו להכיר את הטמא הזה, שהוא מוסר ומלשין, וממציא שקרים על אנשי שלומנו, ומחבל פרנסותם בלי שום רחמנות, סוחר אותנו לדיני תורה אל כל מיני בתי דינים, אף שיש לנו כבר פסק דין, שאנו קהלה עצמאית, ואין לו שום עסק להתערב לנו בחיינו כלל, וכך אין לנו להתערב אצלו, אשר ממילא אין לנו עסק עמו, ואין לנו שום מגע ומשא אתו, אף-על-פי-כן הוא הולך ומנפנף, שאנחנו "לא צייתי דינא", ואינו חדל הטמא הזה, ומאז שאנחנו נמצאים כאן ביבנאל, לא קבלנו אגורה שחוקה מהמועצה דתית — לא בעבור חשמל לבתי כנסיות שלנו (אשר יש לנו ארבעה במספר), ולא למקנאות שלנו (אשר יש לנו שנים), אינו נותן אגורה שחוקה בעבור המים, מאומה דמאומה, כל הכסף שמקבל נכנס לכיסו הפרטי, והלואי היו באים לבדק את זאת, ואז היו רואים בחוש, אילו גנבות ושחיתות יש שם במועצה דתית וכו', אבל לך תצעק בקול קורא ביצר וכו', מי ישמע לך...

תהלה לאל, אנחנו כבר קהלה חזקה ומבוססת, על אף כל הרדיפות שלו והמסירות של שקר וכזב עלינו, אבל כבר לא יועיל לו שום דבר, כי תהלה לאל, אנחנו מתרבים, כל יום פרעה צועק: "פן ירבה", ורוח-הקדש צועקת "כן ירבה".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשִׂי לְמַעַן הַקְדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְלַכֵּת
עִם כְּפוּי רֵאשׁ וְכוּ', כִּי אוֹי לְאִשָּׁה נְשׂוּאָה הַהוֹלֵכֶת בְּגִלּוּי שַׁעַר, אֲשֶׁר
עַל-פִּי הַתּוֹרָה מְגִיעַ לְאִשָּׁה גַּט בְּעֵבּוֹר זֶה, וְאֵל תַּחֲשָׁבִי שְׂזוֹ חֲמֻרָה
בְּעֵלְמָא, אִשָּׁה נְשׂוּאָה מְכַרְתָּה לְכַסּוֹת אֶת שַׁעֲרוֹת רֵאשָׁה, וְאֵל
תִּסְתַּכְּלִי מֵה שְׂאֲחָרִים אוֹמְרִים, תַּהֲיִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה. זְכִית לְחַזֵּר
בְּתִשׁוּבָה, רְאִי לְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶּׁהַתּוֹרָה מְצַוָּה לָנוּ, וְאִז טוֹב לָךְ
כָּל הַיָּמִים.

עֵקֶר הַיָּפִי שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהִיא הוֹלֵכֶת בְּצַנִּיעוֹת הַלְּבוּשׁ
וְהַדְּבּוּר וְהַהֲנַהֲגָה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם הִיית מִתְחִילָה לְלַכֵּת אֵל סְמִינָר
שְׁלוֹמְדִים יְהוּדִים, וְזֶה יִהְיֶה לָךְ לְתוֹעֵלַת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַיּוֹם
יֵשׁ סְמִינָרִים מְאֹד מְאֹד טוֹבִים, וּמְלַמְּדִים אֶת עַקְרֵי הַיְיָדוֹת בְּצוּרָה
טוֹבָה וְקִלָּה עַד מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְצַטְטֵרף אֲלֵיהֶם.

רַק חֲזָקִי וְאִמְצִי מְאֹד, וְתִשְׁתַּדְּלִי מְאֹד שֶׁתַּהֲיֶה הַבְּנָה הַדְּדִית
בִּינְךָ וּבֵין בְּעֵלְךָ, וְזֶה יָבִיא אֶת הָאֲהָבָה הָאֲמִתִּית בֵּינֵינוּ, וְאֲנִי מְקַנְיָה
עוֹד לְרוֹוֹת רַב נַחַת דִּקְדוּשָׁה מִכֶּם, וְלִרְאוֹת אֶצְלָכֶם זֶרַע שֶׁל קִימָא,
וְיִצְאוּ מִכֶּם דוֹרוֹת יְשָׁרִים מְבָרְכִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם הַצְּלָחָה בְּחַיֵּי נְשׂוּאֵיכֶם...

אָשֶׁר י"ג תשסו בְּנַחֵל קז
י"ג תשסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּאֵתִי לְכַרְךָ אוֹתְךָ בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית לְרַגְלֵי
נְשׂוֹאֵיךָ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּבְּנֶה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וַיֵּצְאוּ
מִמֶּךָ דוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל מְבָרְכִים.

רְאֵה לְהַקְפִּיד, שְׂאֲשַׁתְּךָ לֹא תִלְךָ בְּגִלּוּי שְׁעָרַי בְּבֵית בְּשׂוֹם פְּנִים
וְאִפְּנֵי, כִּי זֶה מְבִיא קִלְקָלָה בְּבֵיתִי, כַּמּוּבָא בְּזִהְרָא (נְשֵׂא קַח.), וְרְאוּי לְךָ
לְעֵינַי מַה שְׂכַתְּבָא בְּזִהְרָא, וּמִי יִתֵּן, שְׂאֲשַׁתְּךָ תַּעֲשֶׂה תַּגְלַחַת לְגַמְרִי, כְּדִרְכָּן
שֶׁל נְשִׂים צְנוּעוֹת, וְתַתְּבַרְךָ מִפִּי אֶל עֲלִיוֹן, כְּמִנְהַגְנוּ שְׁהַנְּשִׂים
מִגְּלַחַת לְגַמְרִי אֶת שְׁעָרַי רֵאשׁוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבִיאֹת בְּרָכָה בְּתוֹךְ
הַבַּיִת.

בְּשֶׁבֶת אַחֵר הִתְחַנַּנְהוּ הָאֲשֵׁה מְדַלְקֵת שְׁנֵי גֵרוֹת שְׁמֹן זַיִת לְכַבּוֹד
שֶׁבֶת, כְּנֶגֶד "זְכוּר וְשְׂמוֹר", וְעוֹד אַרְבָּעָה גֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב, כְּנֶגֶד שֵׁם
הַיְיָ הַבְּרוּךְ הוּא (שֶׁהֵן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת), וְזֶה מְבִיא בְּרָכָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת,
וּכְשֶׁהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ יִתֵּן לָכֶם בֶּן אוֹ בַת רְאוּ לְהוֹסִיף עוֹד גֵּר, וְכֵן בְּכָל
פַּעַם כְּשֶׁנּוֹלַד בֶּן אוֹ בַת מוֹסִיפִים עוֹד גֵּר, אֲבָל לֹא יוֹתֵר מִהַחֲשֻׁבוֹן
הַזֶּה.

וּכְשֶׁהוֹלְכִים לְהִתְאַרַח בְּבֵית הַהוֹרִים, מְדַלְקִים רַק שְׁנֵי גֵרוֹת.

וּצְרִיכִים שְׁתַּהֲיֶה בְּבֵית קִפְּהָ שֶׁל צְדָקָה, וּלְהַכְנִים בָּהּ בְּכָל יוֹם
כַּמָּה פְּרוּטוֹת לְפָנָי כָּל תְּפִלָּה, וְכֵן כַּמָּה פְּרוּטוֹת בְּאִמְצַע הַסְּעֵדָה, וְכֵן
הָאֲשֵׁה תַכְנִים בְּכָל עֵת מְצוּאָה, וּבְכַרְט לְפָנָי הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, שְׂאֵז הוּא
עֵת רְצוֹן בַּשָּׁמַיִם לְאֲשֵׁה, וְכֵן לְפָנָי הַטְּבִילָה וְכוּ', וְזֶה דְּבַר גָּדוֹל
לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְהַכְנִים בְּכָל פַּעַם צְדָקָה לְעִלּוּי נְשִׂמַת רַבִּי מְאִיר בְּעַל
הַנֶּסֶם, וְלוֹמֵר שְׁבַע פְּעָמִים: "אֵלֶּהָ דְּמְאִיר עֲנִי", וְזֶה מְסַגֵּל לְנַסִּים
וְלִישׁוּעוֹת וְלִרְפוּאוֹת.

נא וְנָא תתחיל ללמד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עם התרגום מִפְּרֻשַׁת השבוע, כְּדֵי שְׁתַּסֵּיִם בְּכָל שְׁבוּעַ 'שָׁנִים מְקַרָּא וְאַחַד תְּרַגְוִים', שְׁנֵה תקון הברית, וְתִהְיֶה חֲזֹק בְּזֵה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, אֵל תַּחֲכֶה עַד עָרֵב שַׁבַּת, כִּי בְּזֵה יְכוּלִים לְסַמְךָ עַל מָרְן ז"ל (שִׁלְחֹן עֲרוּף, אֲרַח חַיִּים, סִימֵן רַפָּה, סְעִיף ג'): מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף נִקְרָא עִם הַצְּבוּר; וּמוֹכָא בְּמִשְׁנֵה בְּרוּרָה, שְׁפָן נֶהֱגַ הַגְּר"א, עֵינֵן שָׁם; וּבְיַדָּאֵי הוּא הִיָּה יְכוּל לְסַיִם בְּעָרֵב שַׁבַּת וְכו', אֲבָל יֵשׁ עֲגִינֵן וְתִקּוֹן גְּדוּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיּוֹם דִּיקָא, וְיּוֹתֵר מִזֵּה אֲכַתֵּב לְךָ פַּעַם אַחֲרַת.

המאחל לך בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשסז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וְאַתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נִרְוֵי יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מֵה הַפְּלֵא שְׁאַתָּה אֵינְךָ מִבֵּין פְּשׁוּטֵן שֶׁל דְּבָרִים בְּמִשְׁנֵה וּבִגְמָרָא וְכו', הֲלֵא פְּגַמַּת בְּבְרִית בְּהוֹצָאת זֵרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הִזָּה מְטַמְטֵם אֶת הַלֵּב וְהַמַּח, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכֵן הַחֲטָא הִזָּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְעַצְבוֹת וּלְכַעַס וְכו', וְלִכֵּן רָאָה לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה עַל חֲטָאוֹת נְעוּרִים, שְׁנֵהוּ עוֹן חֲמוּר מְאֹד, כִּי הוֹרֵג אֶת יְלָדָיו, כִּי מְכַל טְפָה הִיָּה יְכוּל לְהִבְרָא וְלָד וְכו'.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן רִסד): צְדָקָה הוּא תִקּוֹן הַבְּרִית, וְלִכֵּן בְּכָל יוֹם תִּכְנִיִס בְּקַפַּת הַצְּדָקָה כַּמָּה פְּרוּטוֹת לְצְדָקָה, חֶק וְלֹא יַעֲבוּ, וְעַקֵּר הַצְּדָקָה הוּא בְּעִבוּר צְרָכֵי רַבִּים, לְהַחֲזִיק בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, לְהַחֲזִיק מְקוֹה טְהוּרָה, לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַרְבֵּה בְּצְדָקָה בְּכָל יוֹם, וּמִי שִׁיּוּדַע שְׁפָגַם בְּבְרִיתוֹ

אֲשֶׁר   י"ג תשסח   בְּנַחֵל   קט

יתן הרבה צדקה בכל יום, ולא יקמץ כָּלָל, כי אם רבנו ו"ל אָמַר,
שְׁנֵה תְּקוּן הַבְּרִית, אֲזִי צְרִיכִים לְצִיַּת אוֹתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבָהּ.

מָה אָמַר לָךְ! רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁהוּא תְּקוּן
הַבְּרִית, כִּי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן פְּנִימִי בְּאִים רַק מַחֲמַת פְּגָם
הַבְּרִית, וְצְרִיכִים לְעֶסֶק בְּתַקּוּנוֹ, וְזֶה גַּעֲשֵׂה עַל-יְדֵי שִׂמְחָה.

מֵאַחַר שִׁפְגַּמְתָּ כָּל-כֶּף בְּבְרִיתָהּ, רְאֵה לְשָׁמֵר פֶּתַחֵי פִּיךָ, וְאִם
תַּחֲטֹף בְּזִיוּנוֹת — אֵל תַּעֲנֶה לְמַחְרְפֵי וְלַמְבַּזֵּי נַפְשֶׁךָ, וּבְזִיוֹן אֶחָד
שְׁנֵה אֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת. וְלִכֵּן רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ, רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'): עֲקַר הַתְּשׁוּבָה — לְשִׁמְעַע בְּזִיוּנוֹ וְיָדָם וְיִשְׁתַּק,
וְזֶה עֲקַר הַתְּשׁוּבָה. וְלִכֵּן שְׁתַּק, שְׁתַּק, לְמַחְרְפֵי וְלַמְבַּזֵּי נַפְשֶׁךָ, וְזֶה
יִכְפֹּר עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים.

בְּרַח לָךְ מַגָּאוֹת וַיִּשׁוֹת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן יא): גָּאוֹת וְנֹאוֹף תְּלוּיּוֹת זוֹ בְּזוֹ; וְלִכֵּן רְאֵה לְבִזּוֹת אֶת עֲצָמֶךָ
בְּרַבִּים, וְתָמִיד תְּכַלֵּל עֲצָמֶךָ עִם אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא תִפְגַּס בְּךָ
גְּאוּה וְגִדְלוֹת. הָעֶקֶר הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תשסט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ו' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בענין שְׁרִשְׁמַתָּ לִי הַרְבֵּה מְקוּרוֹת, שְׁצָרִיכִים לְעִבֵּר אֶת הַסֵּדְרָא 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם' בְּעֶרְב־שִׁבְת־דִּיקָא וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, כִּי רְאִיתִי וַיְדַעְתִּי יוֹתֵר מְקוּרוֹת לְזֶה, אֲלֵא אֲנִי מִסְתַּכֵּל עַל הַמְּצִיאוֹת, שְׂאִין הַמּוֹן-עַם מְקַיְמִים מְצוּהָ זוֹ, שְׂאֲמָרוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת ח.), שְׁבִיזָה תְּלוּיָהּ סְגֻלָּה, שְׂיִשְׁלִימוּ לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו, הֵינּוּ שְׂיִזְכֶּה לְאַרְיִכוֹת יָמִים, הַמְּצִיאוֹת מְרָאָה פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, שְׂאִין בְּגִי-אָדָם פּוֹתְחִים בְּכֻלָּל חֲמֹשׁ, עַד שְׂיִישׁ שְׁעוֹבְרַת עֲלֵיהֶם שְׁנָה שְׁלֵמָה, שְׂאִינָם מְסִימִים אֶת הַפְּרָשָׁה 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם', וְלֵהֶם אֲנִי כּוֹתֵב אֶת דְּבָרֵי, שְׁנִכּוֹן שְׂיִקְיָמוּ אֶת דְּבָרֵי מֶרְן ו"ל (שְׁלַח עֲרוּךְ, אֵרַח חַיִּים, סִימָן רַפָּה, סְעִיף ג'): מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף נִקְרָא עִם הַצְּבוּר, אֲנִי גַם-כֵּן יוֹדֵעַ מְכַל הַמְּקוּרוֹת שְׁלָךְ, אֲכַל אֲנִי גַם יוֹדֵעַ לְצַעֲרֵי הָרַב וְהַמָּר מְאֹד, אֶת הַמְּצִיאוֹת, שְׁבִיזָה מְזוּלְזָלִים בְּזֶה, כִּי זֶה לֵהֶם רַבּוּי אֹר, וְרַבּוּי ו"ל לְמַד אֹתָנוּ: 'מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב', כֹּל סְפָרֵי שְׂזַכְנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר, זֶה רַק בְּשִׁבְלֵי הַמּוֹן-עַם הַרְחוּקִים וְכוּ', וּמִי שְׂמַרְגִּישׁ שְׂדֵבְרֵי אֵינָם בְּשִׁבְלֵי, שְׁלֵא יִסְתַּכֵּל בָּהֶם כָּלֵל.

רַבּוּי ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה מְאֹד; וְלִכֵּן עַל זֶה אָדָם צָרִיךְ לְהַתְּבַדֵּד בְּכָל יוֹם, וְלַעֲשׂוֹת חֲשׁבוֹת הַנֶּפֶשׁ: הֵיכֵן הוּא בְּעוֹלָם! אֲנַחְנוּ מוֹצֵאִים בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׂהִיו מְחַלְקִין פְּתֻקִין עִם חוֹתָם וְעִם הַתְּאָרִיךְ מִפְּנֵי הַרְמָאִים (עֵין שְׁקָלִים, פֶּרֶק ה', מִשְׁנָה ה'); הוּי, הוּי, בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ עוֹמֵד, מְבִיאִים קְרַבְנוֹת וּנְסֻכִים, וְיִכְלוּ לְהִיּוֹת רַמְאִין לְרַמּוֹת אֶת הַכְּהֻנִים, כְּדִי לְחַסֵּף כְּמָה שְׁקָלִים, וְלִקְחַת אֶת הַקְּבֻלָּה שֶׁל חֲבָרוֹ, וּמְכַל שְׁפָן עֲכָשׁוּ, שְׂפָכְרַת חֲרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעָבְרוּ כְּבָר כְּמַעַט

אֲשֶׁר י"ג תשע – י"ג תשעא בַּנְחַל קיא

אֲלֵפִים שָׁנָה גְּלִיּוֹת מְרוֹת וְרָעוֹת, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ, וּמְנַחִים בְּהֶסְתֵּר
גָּדוֹל וְכוּ', הִיֵּשׁ פְּלֵא שֵׁישׁ רַמָּאִים, צְבוּעִים, שְׁקֻנִּים, שְׁעוֹבָדִים עַל
בְּנֵי־אָדָם ! ?

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אודות הספר "שמירת הברית", בּוֹדָאי צְרִיכִים לְהַדְפִּיס אֶת זֶה,
וְלְהַפִּיצוֹ בְּכָל קִצְוֵי תְּבִל מִמֶּשׁ, כִּי עוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵהַ
שְׁעוֹבֵר אִים וְנוֹרָא – יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת פְּאֵלוּ, אֲשֶׁר לֹא שְׁעָרוּם וְכוּ',
כִּי הַכֹּל פְּתוּחַ הַיּוֹם יוֹתֵר מְדוּר הַמְּבוּל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלִכְּן אִם
רוֹצִים לְהַצִּיל אֶת הַנְּעֵר, הֶעֱצָה הִיא רַק סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל – לְהַפִּיצֵם
בְּכָל קִצְוֵי הָאָרֶץ, כִּי רַק רַבְּנוּ ז"ל עוֹסֵק דִּיקָא בְּתַקוּן הַבְּרִית, וְלֹא
צְרִיכִים לְהַתְּפַעֵל מֵאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם, אֲפֹלוּ לֹא מֵאֵלוּ הַנְּקֻרָאִים "אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ", הַצְּנוּאָה שֶׁל מוֹהֲרֵנֵי ת"ז לְהִתְּהַלֵּךְ: "הַעֲבָדָה שְׁלֹכֶם תִּהְיֶה
יְפוּצוֹ מְעִינּוֹתֶיךָ חוּצָה". וְלִכְּן מִי שְׁלוֹמֵךְ "לְקוּטֵי־הַלְּכוֹת", הוּא יוֹדֵעַ
מֵהַ הַפְּנוּנָה הַעֲמֻקָּה שֶׁל מוֹהֲרֵנֵי ת"ז ל, כִּי בְּסִפְרוֹ פְּכָר כְּתוּב הַכֹּל,
וְסִפֵּר "שְׁמִירַת־הַבְּרִית" זֶה פְּרָקִים מְסֻפְּרֵי "לְקוּטֵי־הַלְּכוֹת", וְלִכְּן
רָאָה לְהַדְפִּיס אֶת זֶה, וּנְפִיצוֹ בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת אֲשֶׁתְּךָ, הַרִי הִיא מְעַבְרֶת, וְאִשָּׁה בְּמִצָּב כְּזֹה
צָרִיכָה הַרְבֵּה חִזּוֹק מִבְּעֻלָּהּ, כִּי הִיא סוֹבֶלֶת הַרְבֵּה פְּחָדִים וְכוּ',
וּמְרַגְּשָׁה מְאֹד מְאֹד בּוֹדְדָה וְכוּ', וְאִזּוּ הַבְּעֻל צָרִיךְ לְעֹזֵר לָהּ בְּמִאֲד
מְאֹד בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר, וְזֶהוּ דְבַר גְּדוֹל וּמְצֻנָה חֲשׂוּבָה.

וְלִכֵּן רְאֵה לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וּתְרַחֵם עָלֶיהָ, וְתִקַּל מְעַלְיָהּ
אֶת כָּל הָעֵל בְּבֵית, וְזֶה יִרְאֶה שְׂאֵתָה בְּעַל מְסוּר. תִּתְאָר לְעֶצְמָךְ, אִם,
חֵס וְשְׁלוֹם, הִנֵּה עוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', אֲזִי גַם־כֵּן הִיִּית רוֹצֵה שְׂאֵשְׁתְּךָ
תַּעֲמַד עַל יְמִינְךָ, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה עִכְשָׁו עִמָּה חֶסֶד, וְתַעֲמַד עַל יְמִינָהּ
לְעֹזֵר לָהּ בְּכָל מַה שֶּׁהִיא צָרִיכָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבַת קַנְג): רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: שׁוּב
יוֹם אֶחָד לְפָנַי מִיִּתְדֶךָ, וְשְׂאֵלוּ תִלְמִידָיו אֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: וְכִי אָדָם
יֹדֵעַ אֵינְהוּ יוֹם יָמוּת? אָמַר לָהֶן: וְכָל שָׁכֵן יָשׁוּב הַיּוֹם פֶּן יָמוּת
לְמַחֵר, וְנִמְצָא כָּל יָמָיו בְּתִשׁוּבָה; וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רְאֵה לְחֲשׁוֹב
עַל תְּכִלִּיתְךָ הַנּוֹצְחִית וְאֵל תִּתְיָאֵשׁ, אֲלֵא שׁוּב הַיּוֹם בְּנוֹדָאֵי וּבְחֶרְטָהּ
וּבְקַבְלָהּ עַל לְהִבָּא, וְאִזּוּ וְשָׁב וְרָפָא לָךְ.

חִזּוֹק וְאַמִּץ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבָּרַךְ, וְתִרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֵל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֵל אָבִיו, וְכָל הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ

אֲשֶׁר י"ג תשעג בְּנַחֵל קיג

צָרִיךְ לֵהִיּוֹת רַק אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ לְחֹשֶׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שֶׁהַכֹּל
זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וּבְזֶה תִּטְהַר מִבֵּית וּמִבְּפָנִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר מִמָּה שֶׁקּוֹרָה בְּבֵיתְךָ עִם אִשְׁתְּךָ וְכו',
מְרִיבוֹת וּקְלָלוֹת, עַד שֶׁבְּרַחֲמֵי מִבֵּיתְךָ וְכו'.

עֲצָתִי אֲמוּנָה, לְךָ עֲכָשׁוּ לְמַקְנָה וְתִטְבַּל, כִּי הָאֲרִיזוֹ"ל אוֹמֵר,
שֶׁמַּקְנָה תִּקְוֶן לְכַעַס.

תַּחֲזוֹר תִּכְף-וּמִיד אֵל בֵּיתְךָ עִם חֵיוֹךְ עַל הַפָּנִים, וְתִבְקֶשׁ סְלִיחָתָהּ
וְכו', וּבְיָדָאִי הִיא תִּהְיֶה מִפְתַּעַת וְכו', וְהִיא תִּתְחַיֵּל לְקַלֵּל אוֹתְךָ
וּלְחַרֵּךְ וּלְבִזּוֹתְךָ, אִךְ אַתָּה שְׂתַק שְׂתַק, וְאִךְ שְׁנֵה מְאֹד קָשָׁה, כִּי
הַטֹּבֵעַ שֶׁלְּךָ שְׂאֵתָה מְכַרְחַח לְעֵנוֹת, אֲבָל זָכַר, שֶׁכָּל בְּזִיוֹן שֶׁמְקַבְּלִים,
מוֹרִיד מֵהָאָדָם אֶלְף תַּעֲנִיּוֹת. אַתָּה יוֹדֵעַ מָה זֶה?! אָדָם חוֹטֵא בְּפָגַם
הַבְּרִית, וְצָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת עַל כָּל פָּגַם שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטּוּלָה פ"ד
תַּעֲנִיּוֹת, וּמִי שֶׁפָּגַם מְאֹה פְּעָמִים אוֹ אֶלְף פְּעָמִים, לֹא יִסְפִּיקוּ יָמָיו
וּשְׁנוֹתָיו לְחַיּוֹת כָּל-כֶּךָ כְּפִי מָה שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת. וְהִנֵּה בְּזִיוֹן אֶחָד
שֶׁלֹּא עוֹנִים עָלָיו — שְׁנֵה לְאֶלְף תַּעֲנִיּוֹת, וְלִכְּנָן שְׂתַק, וְאֵל תַּעֲנֶנָּה
לְאִשְׁתְּךָ כָּלֵל, רַק לְךָ אַתָּה בְּנַחֵת, וְאִזּוּ הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קיד אָשֶׁר י"ג תשעד — י"ג תשעה בַּנְחַל
י"ג תשעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה מְאֹד גְּדֹלָה שְׂמֵחָתִי, בְּשִׂמְעֵי שְׁהִיְתָה לְךָ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה וְכוּ',
וְלִכְּנֵן הַרְגַּל עֲצֻמָּךְ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי רַבְּנוּ
ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), אָשֶׁר תּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה
שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא; וְלִכְּנֵן צְרִיכִים לְהַרְגִּיל עֲצֻמוֹ תָּמִיד לְתַת תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עָלָיו הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עוֹד חֲסֵדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאִיתָה זֹאת!

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְתַת בְּכֹל יוֹם תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לְדַעַת מְרַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה הַמְקַרֵּב
אוֹתָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּפּוֹתֵחַ פִּינוּ לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂזוֹ הַמַּתְנַה
הַכִּי יָפֵה שָׂרֵק יֵשׁ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא אֵף פֶּעַם אֵינָנו
לְבַד, וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְצִיֵּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
לְבָבוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מָה שֶׁאַתָּה יְכוֹל, וְתַדַּע שֶׁהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא הוּא אָב הַרַחֲמָן, וְרוֹצֵה רַק אֶת הַטּוֹב מִבֵּין אָדָם, וְלִכְּנֵן
תָּמִיד תִּתְּנֵנוּ תּוֹדָה, וְאִזּוֹ תִּרְאוּ עוֹד יְשׁוּעוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אָשֶׁר י"ג תשעו בַּנְחַל קטו

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַפְיִין אֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים בֵּין חֲבָרֶיךָ, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה יֵּלֵד יוֹם, וּמַעֲלַת זְכוּת הַרְבִּים עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְהַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא מְאֹד אוֹהֵב אָדָם הַמְזַכֵּה אֶת הַרְבִּים. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת ה', יח): כָּל הַמְזַכֵּה אֶת הַרְבִּים, אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיס אֶת מַחֲךָ בְּתוֹךְ הַלְמוּד, כְּדֵי שְׂתַבִּין מַה שְׂאֵתָה לּוֹמֵד, וְלֹא צְרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, רַק בְּכָל יוֹם תִּלְמַד מְעַט וְעוֹד מְעַט, עַד שְׁלִבְסוֹף תִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מְנַחֵם א פָּנַחֵס יא), שְׂהַתּוֹרָה נִמְשָׁלָה לְתַאֲנָה, שְׂאֵינָה נִקְטָפֶת בְּפַעַם אַחַת, אֶלָּא הַיּוֹם קוֹטְפִים בְּצַד זֶה וּלְמַחֲרָ בְּצַד שֵׁנִי, עַד שְׁקוֹטְפִים אֶת כָּל הָאֵילָן; כְּמוֹ-כֵן בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֵי אֶפְשָׁר לְלַמֵּד הַכֹּל בְּיוֹם אֶחָד, רַק בְּכָל יוֹם לּוֹמְדִים קִצָּת וְעוֹד קִצָּת, עַד שְׂזוֹכִים לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנָיִם שְׂבַע עוֹלָם לֹא לְפַל בְּיָאוּשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְלִכְּל אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם עֲדִין יֵשׁ תַּקְוָה, יְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מַה שְׂיִהְיֶה, הָעֶקֶר לֹא לְהַתְיָאֵשׁ כְּלָל.

בְּעֶזְרַת מְצִיאַת הַזְּוֹג, תַּתְחִילִי מַעֲכָשׁוּ לֹא לְהִיּוֹת בְּרַרְנִית, אֶלָּא אֶת הַשְׂדוּף הָרָאוּשׁוֹן שְׂיִצְיֵעוּ לְךָ מַעַת קִבְּלַת מַכְתָּבִי זֶה — תְּגַמְרִי בְּכִי טוֹב, וְאֵז יֵאִיר לְךָ מְזֻלְךָ.

נָא וְנָא רְאִי לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עַלְיָךְ, כִּי
הַשַּׁבָּת שׁוֹמְרֵת אֶת הָאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֹנִי, וְעַקֵּר הָאֲשֶׁר שָׁל
בְּרִי יִשְׂרָאֵל הוּא קִדְשֵׁת הַשַּׁבָּת. וְהַשַּׁבָּת נִקְרְאת אוֹת בֵּינֵנוּ לְבֵין
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַשַּׁבָּת מִיַּחַדֹּת אוֹתֵנוּ בְּיַחַד גְּמוּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
גַּם רְאִי לְשֹׁמֵר עַל כְּבוֹד עֲצָמֶךָ, וְכֵן תִּשְׁמְרֵי מֵה שְׂאֵת אוֹכְלֵת,
שְׂיִהֶיָה רַק מֵאֲכָלִים בְּשָׂרִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁכָּבֹד תִּצְאֵי מֵעֲצָמֶךָ, וְתִזְכְּרִי לְמִצְאָת אֶת בֶּן
זוּגָךְ, וְלִהְתַּחַתֵּן עִמּוֹ מֵה שְׂיִוְתֵר מֵהָר.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תשעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי מֵאַמְצִים לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי
הַתְּפִלִּין מִמְשִׁיכִים חַיִּים לְאָדָם (מְנַחוֹת מ.ד.), וְזֶה לֹקֶחַת רַק חֲמֵשׁ דְּקוֹת.
וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (פְּסִיקְתָא שְׁמוֹת): כָּל הַמְנִיחַ תְּפִלִּין, כְּאֵלוֹ
קָרָא בַתּוֹרָה; וְכֵן אָמְרוּ חִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים א'): אָמְרוּ
יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לִיִּגַע
בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, אֲבָל אֵין לָנוּ פְּנָאֵי, אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
קִיְמוּ מִצְוֹת תְּפִלִּין, וּמַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאֵלוֹ אַתֶּם יִגְעִים בַּתּוֹרָה יוֹמָם
וְלַיְלָה, עֵינֵי שָׁם; הֲרִי שְׁלֶךְ לְפָנֶיךָ, מַעֲלַת מִצְוֹת תְּפִלִּין, כְּאֵלוֹ לְמַד
תּוֹרָה.

רְאֵה לְבָדִק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חִסַּר מִשְׁהוּ

אָשֶׁר י"ג תשעח בְּנַחֵל קיז

בְּתוֹךְ הַתְּפִלִּין, כִּי אָז כָּאֵלוּ לֹא הִנִּיחַ שׁוֹם דָּבָר, וַחֲבַל לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ.

וְהִנֵּה בְּעֵינַי נְדָרִים שְׁפַתְכֶם וְכוּ', בְּיָדַי כֵּן הוּא, שְׁחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת ל"ב): בְּעוֹן נְדָרִים בָּנִים מִתִּים כְּשֵׁהֶם קְטָנִים; וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד, שְׁלֹא לְנַדֵּר שׁוֹם נְדָרִים, וּמְכַל שְׁכַן שְׁלֹא לְשַׁבַּע שׁוֹם שְׁבוּעוֹת.

רְאֵה שְׂאֵשְׁתָּךְ תִּדְלִיק לְכַבוֹד שְׁבַת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גֵרוֹת, וְלִהְיוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו תְּבָרֵךְ עַל יְלָדִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת גֵּרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל כְּשֵׁרוֹת הַמְּאֻכָּלִים שְׂאֵתָם אוֹכְלִים.

וּתְקַבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם, אִם יוֹלֵד לָכֶם בֶּן זָכָר, לְקַרֵּא אוֹתוֹ עַל שְׁמִי, וְאָז תִּרְאוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּפְקְדוּ בְּכֵן זָכָר.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשעח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, וְאַתָּה מְפִיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, אֲשֶׁר הֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ־

קִיחַ אֲשֶׁר י"ג תשעט בְּנַחֵל

בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְעֶסֶק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ, כִּי מַעֲלַת זְכוּי הַרְבִּים
— אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעָה הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסֶיךָ נִכְסֵפָתִי לְרֵאוּתְךָ,
וְעַל-כָּל-פָּנִים כְּתִיבַת יְדֶךָ.

כִּי בְּאֵמַת בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה בְּכָל יוֹם
וְיוֹם מִחֻדָּשׁ, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב
אֵלֵינוּ, וְגוֹרֵם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד חֲלִישוֹת הַדַּעַת — הֵן מַעֲצָמוֹ וְהֵן
מֵאַחֲרִים, הַכֹּל כְּדֵי שְׂיִתְקַרֵּר וְיִתְרַחֵק לְגַמְרֵי מִהַקְדָּשָׁה, וְלִכֵּן עָלֵינוּ
לְחַזֵּק עֲצָמֵנוּ יַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֵר חֲזֵק, כִּי בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל
אֵי אֶפְשָׁר לְהִשָּׁאֵר קִיָּם, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמֵחָזְקִים אֶת עֲצָמֵם יַחַד, כִּי
הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְמוּד שֶׁל תְּמִימוֹת עֲמֻקָּה, עֲמֻק עֲמֻק מִי
יִמְצָאָנוּ, וְאִם לֹא יִחַזֵּק עֲצָמוֹ עִם חֲבֵרִים, עַל-יְדֵי-זֶה בְּהִכָּרַח לְבִסּוּף
יִפֹּל בְּאֵין סוּמָךְ. לְזֹאת כְּשִׂרְאִיתִי מִכְתָּבְךָ, נִכְנָסָה שְׂמֵחָה עֲצוּמָה
בְּלִבִּי, שְׂעֵדִין אֶתָּה חֲפֵץ בְּתְּמִימוֹת, וְעֵדִין אֶתָּה חֲפֵץ לִילֵךְ בְּדַרְכֵי
רַבְּנוּ ז"ל.

לְזֹאת אֶמְרָתִי לְחַזֵּק אוֹתְךָ, שְׂתַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת לְהַתְנוּעַד
עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִיחַד
תְּחַזְּקוּ אֶת עֲצָמְכֶם, כִּי אוֹר רַבְּנוּ ז"ל הוּא אוֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא כְּזֶה, אֲשֶׁר
אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי נִקְדַּת הַחֲבֵר, כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), וְדַרְכּוֹ שֶׁל מוֹהַר"ן ז"ל הִיְתָה, שְׂבָכָל יוֹם

דְּבַר עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְעֻזָּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְהִיטָה דְרָכָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַכְנִס אֶצְל מוֹהֲרַנְיָת ז"ל בְּכָל יוֹם, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דְבוּרֵי הַתְּחִזְקוֹת, שְׂיַחֲזִק אוֹתָם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא הַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמָּהֶם כִּי־ד הַשֵּׁם הַטּוֹבָה עָלָיו, הַדְּבוּרִים שֶׁקָּבַל מִרַבֵּנוּ ז"ל, וּכְשֶׁלֹּא נִכְנָסוּ בְּאִיזָה יוֹם אֶצְלוֹ, אֲזַי יֵצֵא הוּא בַּחוּץ, וְחָפֵשׁ אַחַר אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ, כָּל-כֶּף הִיָּה חֲקוּק בְּדַעְתּוֹ לְקַיֵּם אֶת עֻצּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֶרְךָ כָּלֵל, אֵיךְ אֲנַחֲנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּנִקְדַּת הַחֶבֶר, לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִם חֲבֵרֵינוּ דְבוּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְעֻצּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת.

עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁהַמַּח שֶׁל הָאָדָם הוּא אֱלֻקוֹת מִמֶּשׁ, וּכְשֶׁשׁוּמְרִים אוֹתוֹ וְיודְעִים מַה הוּא הַמַּח, אֲזַי נִכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרֵי, וְאִז הַשְּׂכִינָה עִמּוֹ. וְאִם חַס וְשָׁלוֹם, מִכְּנִיס מַחוּ בַשְּׂטִיּוֹת וְהַבְּלִים וְדַמְיוֹנוֹת, הָרִי זֶה נִקְרָא גְלוּת הַשְּׂכִינָה מִמֶּשׁ. וְזֶה עֲקָר חֲרַבְּנֵי-בֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁנִּחְרַב הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הַפְּרָטִי שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ מְאֹד רַבֵּנוּ ז"ל לְשָׁמֵר מְאֹד עַל קְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, כִּי בְּמָקוֹם שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כָּל הָאָדָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא).

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְקַדְּשַׁת וְטָהֲרַת הַמַּחֲזִין, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְכַנֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ.

צְרִיךְ שֶׁתִּזְכָּר וְתַחֲקֵק בְּדַעְתְּךָ, שֶׁמִּלְמַעְלָה נּוֹתְנִים לְכָל אָדָם אֶת הָאוֹרוֹת, אֵיךְ הָאָדָם צְרִיךְ לְהִיּוֹת הַצֵּיִר, לִידַע אֵיךְ לְצִיֵּר אֶת הָאוֹר (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'); יוֹרֵד מִלְמַעְלָה חֹסֵד וְאֶהְבָּה, צְרִיךְ לְקַיְמוֹ בְּקַדְּשָׁה, לַעֲשׂוֹת חֹסֵד עִם זולָתוֹ, וְלֶאֱהֹב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, יוֹרֵד מִלְמַעְלָה גְבוּרָה וְיִרְאָה, צְרִיךְ לְקַיְמוֹ בְּקַדְּשָׁה, לְהִיּוֹת גְּבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ, וְלֹא לְכַעַס עַל זולָתוֹ כָּלֵל, יִהְיֶה אֵיךְ שִׂיְהִיָּה, וְלִירֹא וּלְפַחֵד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא מִשׁוּם בְּשׂוֹר וְדָם, וְאִז כְּשֶׁאָדָם נַעֲשֶׂה הַצֵּיִר, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכּוֹ תָּמִיד.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁשָׁם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹה בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּכְתֹּב לִי אִם קִבַּלְתָּ מִכְתָּבִי זֶה.

י"ג תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְהִיֶּךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשם"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאִד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רָאָה לַעֲבֹר דִּירָה לִיבְנָאֵל, וְשָׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנִפְשְׁךָ, כִּי הָרִי אֶתְהָ רוּאָה אֵיךְ מְגַרְשִׁים אוֹתְךָ מִדִּירָה אֶל דִּירָה, וְעַל-כֵּן עֲצַתִּי נֶאֱמָנָה, שְׂתַפְנֵס לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, שְׂתַתְּהֶפֶךְ בְּקִרְוֹב ל"עִיר בְּרִסְלֹב", לְעִיר תּוֹרָה וַיִּרְאָה.

רָאָה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ, וְאֵל תְּהִיָּה שְׂבוּר מִכָּל מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ, שְׂמַגְרָשִׁים אוֹתְךָ מִהַדִּירָה בְּבִזְיוֹנוֹת וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ שְׂיִקְבַּל בְּזִיוֹן, כְּדִי שְׂיִתְכַפְּרוּ עוֹנוֹתָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְמַח וַיִּגְדֵּל יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְאָסוּר לַעֲנוֹת לְמַחְרְפוֹ וְלִמְבֹזוֹ שׁוֹם דְּבָר, וְאֵף שֶׁהוּא בֵּין כָּף עַז פָּנִים גְּדוֹל, עִם כָּל זֹאת צָרִיכִים לְשִׁתְּק, וּמִלְמַעְלָה כָּבֵר יִחְשְׁבוּ אֶת הַחֲשֻׁבוֹנוֹת עִם הָעֲזוֹת פָּנִים, וְהוּא יִקְבַּל אֶת עֲנָשׁוֹ — שְׂכָרוֹ מִשָּׁלֵם.

וְלָכֵן כְּשִׁרוּאִים אֵיזָה עַז פָּנִים, אָסוּר לַעֲמֹד כְּנִגְדּוֹ וְלוֹמַר: "כְּמוֹ שְׂעֵשָׂה עָמִי, כֵּן אֶעֱשֶׂה עִמּוֹ", אֲלֵא צָרִיכִים לְהִנִּיחַ אוֹתוֹ, וּלְבַסּוֹף תְּהִיָּה לוֹ מִפְּלָה גְּדוֹלָה.

אֲשֶׁר י"ג תשפא — י"ג תשפב בַּנְחַל קכא

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, רָאָה לְעֵבֶר מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר לְיִבְנָאֵל, וְתַצְלִיחַ דְרַבְרָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ וְכֵן תְּפַלֵּת הַיְלָדִים, וּמֵה מָאֵד גְּדֻלָּה שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁאַתָּה זוֹכָה לְנִסְעֵ אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל אֶת חֲשָׁקְךָ וּרְצוֹנְךָ וְכִסּוּפֶיךָ, וְעַד קִבְלַת הַמִּכְתָּב, כָּבֵר תּוּכַל לְבַשֵּׁר לִי שְׁזֻכִּית לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וּפְעֵלְתָּ שֵׁם מֵה שְׁצַרִּיכִים לַפְּעַל.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל מֵעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכָה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְאֵף שְׁוֹכְנֵי-סוֹת בְּאָדָם תְּמִיד מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת, כְּאֵלוּ יֵשׁ עֲבוֹדוֹת אַחֲרוֹת, וּבְאֵמַת מִי שֵׁישׁ לוֹ רַק קֶצֶת יָשׁוּב הַדַּעַת, יוֹדָה עַל הָאֵמַת, כִּי רַק זֶה נִקְרָא שְׁמוֹשׁ לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְכִמוֹ שְׁרַבְּנוּ ו"ל קָרַב אוֹתֵנוּ, עֲלִינוּ לְקָרַב אֶת אַחֲרִים אֶל דְּרַכּוֹ, וְאֲשָׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה כָּלֵל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יִדִּידֵי הַיָּקָר לִי מָאֵד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה לחזק את עצמך בכל יום, כי בהכרח לאדם לחזק את
עצמו בכל יום מחדש, כפי מה שעובר עליו — ירידות ונפילות,
קטנות והשלכות וכו' וכו', כי באמת הוא יתברך מחיה ומנהיה
ומקים את כל העולם כלו, אף תענוג תמידי אינו תענוג, ועל-כן אף
שמאיר לאדם עכשו אור נורא ונפלא מאד, ומשתוקק בתשווקה
עצומה אחריו יתברך, וכבר נדמה לו שהגיע לאיזו דרגה בהשגות
אלקותו יתברך וכו', אבל מלמעלה פתאם מחשיכים לו את כל
האורות, ונראה לו כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו לגמרי, וכאלו אף
פעם לא יראה כבר אור וכו'. ובאמת הכל זה בשביל שיעלה יותר
ויותר, כי תענוג תמידי אינו תענוג. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר),
חלק א', סימן כה): בזה טועים החסידים, כשעוברת עליהם איזו ירידה
ונפילה, שנדמה להם כאלו ישארו שם. ובאמת הכל בשביל
הבחירה והנפיון, שיעלו מעלה מעלה.

אודות שכתבת לי בענין הסתרה, איך שהספרים החדשים עדין
מסתרים מרבים של אנשי שלומנו וכו', כבר ידוע לך מה שכתב
האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל (בעל מחבר ספר "באור
הלקוטים"), בזו הלשון: "כפי בקיאותי ברבים מאנשי שלומנו, שגם
הם אין להם זכיה לידע מאור הגנוז והצפון" וכו', תאמין לי, שאין
להתבלבל מדברים אלו כלל, כי תהלה לאל, רב רבם של אנשי
העולם חוטפים את הספרים, והם בעבורם כמים קרים על נפש
עיפה, באשר אתה רואה בעצמך, וכן מספרים לי כל המפיצים, ולא
רק שחוטפים את הספרים, אלא כל המפיצים כותבים לי, שבזכות
זה נשפעת עליהם גם השפעה גשמית, על-כן ראה לא להתבלבל
מכל זה, ותמשיך בעבודתך עבודת הקדש, להפיץ את הקונטרסים,
והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שישפיע עליך שפע בגשמיות ושפע
ברוחניות.

ובענין יום המיתה שכתבת, כבר ידוע לך מה שכתוב בזהר

אֲשֶׁר   י"ג תשפג   בַּנְחָל   קכג

הַקְדוּשׁ (חֶלֶק ג' פו:) עַל הַפְּסוּק (וַיִּקְרָא יט, לב): "מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקּוּם",
שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לָקוּם וּלְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, לִפְנֵי שְׂמַגִּיעַ לִימֵי
הַזְקָנָה וְהַשִּׁיבָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, שֶׁאֶצְלָנוּ מְדַבְּרִים מִזֶּה תָּמִיד, וְאֵין
צָרִיכִים לְחַפּוֹת לְשָׁבוּעַ הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַחַיִּים, וְאִם חַיִּים בְּצוּרָה כְּזוֹ,
אֲזַי כָּל הַחַיִּים הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת. וְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּשְׂאֲחֹז
קָדָם הִסְתַּלְּקוֹתוֹ, וְהָיָה חֲלוּשׁ מְאֹד מְאֹד, וְנִכְנָסוּ אֶצְלוֹ אֲנָשֵׁי הַחֲבֵרָא
קִדְיָשָׁא וְאָמְרוּ לוֹ: הַתּוֹדָה וְכוּ', עֲנֵה וְאָמַר לָהֶם: מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים,
שְׂחַכְיָתִי לָכֶם?! בְּכָל יוֹם מֵימֵי חַיֵּי הַתּוֹדִיָּתִי, וְחִשְׁבֹתִי הֵיטֵב
עַל תְּכִלְתִּי הַנְּצַחִית.

תֵּאֱמִין לִי, אִם חַיִּים בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲזַי כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם כְּבָר
הוֹלְכִים בְּאֶפֶן וּבְעֵנָן אַחַר לְגַמְרֵי. מִשְׁתַּדְּלִים בְּכָל יוֹם לְחַטֵּף מִקְרָא,
מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף, סְפָרֵי הַזֵּהָר
וְהַתְּקוּנִים, וְעוֹד לְמוֹדִים אֲשֶׁר בּוֹחֲרִים לְעַצְמָם, אֲשֶׁרנוּ מַה טוֹב
חֶלְקֵנוּ, שְׂזַכֵּנוּ לְהַתּוֹדֵעַ מִרְבָּנוּ ז"ל, וַיֵּשׁ לָנוּ דְבוּרִים כְּאֵלוֹ טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

תַּעֲשֶׂה לְעַצְמָךְ קְבִיעוֹת לְכַתֵּב לִי בְּכָל שָׁבוּעַ מִכְּתָב אֶחָד, אֶפְלוּ
שְׁתִּים שְׁלֹשׁ שׁוֹרוֹת, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְקַחַת אֶת הַקּוּנְטְרָסִים מ... דִּיקָא, כִּי תִהְיֶה לְאֵל,
אֲנַחְנוּ מְכִינִים לוֹ עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְהַדְפִּיס, וּכְשִׁיקְחוּ מִמֶּנּוּ
סְפָרִים, אֲזַי יִהְיֶה לוֹ בְּנִקֵּל לְהַדְפִּיסֵם.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קכד אָשׁר י"ג תשפד בנחל

אודות מציאת הזוג, ראי לא להיות בִּרְנִית, ותשפחי מהבחור הראשון, ואל תשוי את כל הבחורים לבחור הראשון, ואז אם תעשי דבר זה, תצליחי במציאת זוגך.

ראי לשמר שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך. עליך לדעת, כי כל הברכות לאדם באות בזכות שמירת שבת.

ראי לדקדק לאכל רק מאכלות כשרים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכי למצא את בן זוגך, ושתחתני מה שיותר מהר.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשפד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לבדק את מזוזות ביתך אם הן כשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה.

השתדלי להדליק ארבעה גרות לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף שני גרות של שמן זית, ולבקש בעת הדלקת הגרות כל מה שאת צריכה, כי התפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

נא ונא ראי לשמר שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליכם, ותדעי, כי כל ההשפעות של האדם בגשמיות באות בזכות שמירת שבת, וכל השומר שבת, נותנים לו גולה בלי מצרים (שבת קיח);

אָשֶׁר י"ג תשפה בנחל קכה
לזאת, אם תקבלו עליכם לשמור שבת-קדש, תראו איך שישתנה מצבכם הפספי ותצליחו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מתפלל ומבקש בעדכם, שיתרחב לכם, ותצאו מכל הבציות והצרות, ותצליחו בחייכם.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י"ג תשפה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לבדיק את מזוזות ביתך אם הן כשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה, כי כל הצרות בביתו של אדם הן, כשאין לו מזוזות כשרות.

וכן תשתדלי שבעלך יניח בכל יום תפלין, וחקמינו הקדושים אמרו: כל המניח תפלין — זוכה לחיים ולאריכות ימים (מנחות מד.).

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם, ותרוו רב נחת מכל הילדים והנכדים.

אודות החוברות שאת רוצה, נא לפנות אל קרן הדפסה לספרי חסידי ברסלב, תבת דאר 2472 בני-ברק.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

קכו אָשֶׁר י"ג תשפו — י"ג תשפז בַּנְחָל
י"ג תשפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחִי הַיָּקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ וּלְחִזֵּק אֶת אֲשֶׁתְךָ,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וְאֲשֶׁתְךָ תוֹלִיד בְּנִי, וְיִהְיֶה
בֵּית שְׂמַח תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּהַתְמַדָּה רַבָּה מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה,
גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּךְ וְכוּ' וְכוּ', וְתִאֲמִין לִי,
כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה לְעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶפְלוֹ קֶצֶת, סוּף כָּל
סוּף בְּמִשְׁךָ כְּמָה שְׁנַיִם זוֹכָה לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְכִשְׁאֲדָם
זוֹכָה לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, אֵינִן לָךְ עוֹד טוֹב וְעִרְבוּת וּנְעִימוֹת
כְּמוֹ זֶה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאֵינִי מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ, וְלוֹקַח אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלוֹ
בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי בְּכָל פְּעַם חֲדָשׁוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ,
שְׂתִזְכָּה לְהַתְחַדֵּשׁ בְּכָל פְּעַם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ח' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לִפְלֵ בִיאוּשׁ וּבְמִרְהָ שְׁחֹרָה, עַל אִף שְׁבַאֲמַת אֶתָּה חֲיֵב חוֹבוֹת וְכוּ', כְּבָר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁכָל הַחוֹבוֹת הַגְּשָׁמִיִּים בָּאִים מֵהַחוֹבוֹת הָרוּחָנִיִּים, וְכִשְׁזוֹכִים לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית עַל הַחוֹבוֹת הָרוּחָנִיִּים, מִמֵּילָא מְשַׁלְּמִים אֶת הַחוֹבוֹת הַגְּשָׁמִיִּים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמְךָ לֹא לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹת חֲדָשִׁים, וּבְזָה תִּתְּפֹר אֶת חוּרֵי הַשָּׁק, שְׁלֹא יִתְּגַבְּרוּ הַחוֹבוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין לָךְ טוֹב מִתּוֹרָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵינוֹ מִתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. אִךְ עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי גַם בְּתוֹרָה צָרִיכִים צְמָצוּם, כְּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד, עִין שָׁם).

וּבְעֵגֶנֶן הַצְּמָצוּם, עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי צָרִיכִים לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַשְּׁעוּבֹר, וְהָאֲדָם מְאֹד מִתְּלַהֵב בְּכָל פֶּעַם, וְלוֹלִי שְׁאֵינוֹ מְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ, הִיָּה נֶאֱבָד לְגַמְרִי, כִּי הָאֲדָם מִתְּלַהֵב כָּל-כָּף, וְכִשְׁרוּאָה שְׁאֵינוֹ הוֹלֵךְ לוֹ, אֲזִי נוֹפֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ, וְאֵז אִף פֶּעַם לֹא יִפֹּל. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, כִּי כִשְׁאָדָם הוֹלֵךְ לֹאט לֹאט, הוּא אֵינוֹ נוֹפֵל, מָה שְׁאֵין בֵּן כִּשְׁאָדָם מִתְּחִיל לְרוּץ, אֲזִי יָכוֹל לִפְלֵ, כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, אִם הָאֲדָם הוֹלֵךְ בְּיִשׁוּב הַדַּעַת, אִף פֶּעַם לֹא יִפֹּל. וְעַקֵּר יִשׁוּב הַדַּעַת זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, שְׁיִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְּבַרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ. וְגַם בְּהַתְּבוּדוֹת צָרִיכִים לְצַמְצוּם, וְצָרִיכִים לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי אִיךָ לְהַתְּבוּדָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת שְׁאֵינָה כְּרְאוּי, בָּאִים לְיָדֵי כַּעַס וְעֲצָבָנוּת (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת כַּעַס, סִימָן לה), וְהָאֲדָם מְאֹבֵד אֶת עֲצָמוֹ.

עַל-כֵּן הִרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְּבַרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִדַּע וְתִאָּמֵן, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁאֶתָּה מְדַבֵּר עִמוֹ

יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאי אפשר לתאר ולשער כלל. ועלינו להודות לאדון הכל על כל החסד חנם שעשה עמנו, ואנו זוכים לינדע מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, שמגלה לנו עצות נוראות ונפלאות פאלו, ובפרט הענין הנורא והנפלא של התבודדות, אשרנו און פארט אשרנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל ומבקש בעדך, שתצליח בדרךך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשפח.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ואתחנן, י' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לדעת את שלום בנך, תראה להודיע לי, ואני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיחוס וירחם עליך, שפבר לא יהיה לך כל-כך הרבה צער גדול בנים, ושתהיה לך פרנסה בשפע, ותזכה לדבק את עצמך בו יתברך.

עליך לדעת, פי עקר הדבקות בהקדוש-ברוך-הוא, היא רק על-ידי תפלה, פי התפלה היא השער, שדרך שם נכנסים אליו יתברך (לקויט-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד); ובאמת מובא בירושלמי (ברכות, פרק א', הלכה ד'): אמר רבי יוחנן, ולואי שיתפלל אדם כל היום כלו, למה? שאין תפלה מפסדת, עין שם; ויש לומר בפשיטות, פי כשאדם מרגיל את עצמו לדבר כל היום אליו יתברך, התפלה אינה הולכת לריק ואינה מפסדת, כאומר שאין האדם מפסיד על-ידי תפלה. ובאמת אם היה האדם יודע, שכל דבור ודבור שמדבר אליו יתברך — נשמע ונתקבל, וכל דבור ודבור הוא כלי להמשכת השפע, פי הדבור הוא הפלי לקבל בו השפע, כמוכא

אָשֶׁר י"ג תשפט בִּנְחָל קכט

בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לר'): אִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת, הָיָה עוֹסֵק בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כְּלוּ, וְכָל מְקוֹם שֶׁרַק הוֹלֵךְ, יֵנִיחַ שָׁם כַּמָּה דְבוּרִים אֵלָיו יְתַבְרָךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מָאד אָנִי מִשְׁתַּוְּקֶק שְׂיִהְיוּ לִי בְּיַבְנָאֵל כָּל הַסְּפָרִים שְׂיֵישׁ לִי בְּבֵיתִי בְּנִי-יִוֹרֵק, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַשִּׁיג לִי יְרוּשָׁלַיִם הַגְּדוֹלִים דִּיקָא, וְכֵן רַמְבַּ"ם הַגְּדוֹלִים דִּיקָא, וְכֵן סְפָרֵי הַטּוֹר הַגְּדוֹלִים דִּיקָא, וּכְשֶׁאָבֹא, בְּעִזְרָתוֹ יְתַבְרָךְ, לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁלֶם לָךְ כַּמָּה שְׁעוּלָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּדַרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשפט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרָךְ, לִיל שְׁשֵׁי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, י' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדַּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי, הָיִיתָ שְׂאַתָּה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ אֶת מַעְלַתְךָ בַּשָּׁמַיִם, הָיִיתָ רוֹקֵד מֵרֵב שְׂמִחָה, כִּי אֶצְלוֹ יְתַבְרָךְ מָאד מָאד חָשׁוּב מִי שֶׁמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים וּמְחִזִּירָם לְמוֹטָב, וְלִכֵּן רָאָה לְהָיִית רָגִיל לְשִׂמְחָה תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַלֵּב מְרַקְדִין, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לב), כִּי הַרְגֵלִין הֵם גִּצַח וְהוֹד, וְהֵם מְתַנְשְׂאֵין עַל-יְדֵי הַלֵּב, הֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַלֵּב כְּפִנְרָאָה בְּחוּשׁ, שְׂעַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַלֵּב מְרַקְדִין, כְּמוֹ שְׂכַתוּב לְגַבֵּי יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית כט, א): "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב אֶת רַגְלָיו", וּפְרָשׁ רַש"י: לְבוֹ נָשָׂא אֶת רַגְלָיו, כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׁשׁ וְשִׂמְחָה,

קל אֲשֶׁר י"ג תשצ בַּנְחָל

ממילא רגליו נגבהות, והוא רוקד, ולכן מי שזוכה להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ראוי לו לרקד בכל יום, ואפלו בינו לבין עצמו. ואנשי שלומנו מספרים, שר' נחמן טולטשינר ז"ל, היה נוהג לרקד בכל יום, ואם כבר שכב פעם במטה, והזכיר לעצמו, שביום הזה לא רקד, ירד מהמטה ורקד איזה רקוד קטן, העקר לרקד בכל יום, ועל-ידי-זה נמתקים כל הדינים, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן י'), שעל-ידי המחאת כף ורקודים ממתיקים את הדינים.

ראה להשתדל שיהיה בביתך תמיד שפע, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך בזכות הפצת מעינות החכמה חוצה, שלא יחסר לך שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשצ.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ואתחנן, י' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזיק את עצמך לילך בדרכי רבנו ז"ל — אין לתאר ואין לשער כָּלל, כי עליך לדעת, אשר בזה העולם עוברים על כל אחד ואחד משברים וגלים בכל יום ויום, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

ראה להשתדל שיהיה אצלך שלום-בית אמת, ושתהיה אהבה ביניכם, אשר זה היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל. ורבנו ז"ל הקפיד מאד, שיהיה שלום בבית, ואמר, שהיצר הרע מניח את עצמו על בני הנעורים, כדי לקלקל שלום ביתם, כדי שביבאו לעברות (עין שיחות-הר"ן, סימנים: רסג, רסד), וזה היסוד אצל רבנו ז"ל — להחזיק בשלום-בית.

אֲשֶׁר י"ג תשצא בִּנְחָל קלא

אודות ראש השנה, צריכים לעשות הכל בתחכמה. ובאמת אם גרים עם האשה באהבה, אחוה ורעות, אזי בנקל יכולים להסביר לה את כל ענין ראש השנה — להתפלל יחד בקבוץ, ועל-ידי-זה יצליח דרכו.

אבל העקר הוא להצניע את כל התקרבותו, פי מה ולמה צריכים להכניס את עצמו במחלקת ובמריבות, אשר דבר זה אינו מביא לשום דבר, רק לעגמת נפש לכל הצדדים. וכשאדם עובד את ה' בהצנע לכת, אזי בנקל לו לעבר את זה העולם.

בענין התבודדות, תדע פי הוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ויכולים לדבר עמו יתברך תמיד — בין בביתו, ובין בבית-הפנסת, ובין ברחוב, תמיד היכן שהולכים יכולים לדבר עמו יתברך, פי הוא יתברך מוחה ומטהו ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר — הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אבל שלמות ההתבודדות — שילף אדם למקום פנוי, שאין שם בני-אדם, ויצעק אליו יתברך, ויבקש רחמים ותחנונים, שיטהר את מח מחשבתו, עד שיזכה להכניס את עצמו בתוף למוד התורה. פי עקר שלמות למוד התורה הוא להבין ולהשכיל.

ראה לשמח תמיד, ובזכות השמחה תזכה לכל טוב אמתאי ונצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשצא.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ואתחנן, "מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו.

מאד מאד הצטערתי לשמע ממה שעבר עליכם, וממש נגע בנפשי. ותאמינו לי, שכל היום הייתי בצער על אף גדל הצער של

קלב אָשֶׁר י"ג תשצב בַּנְחֵל

הַתְּעֵנִית, שְׁמָאֵד קָשָׁה לִי לְהִתְעַנּוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת גְּדֹל צַעְרִי עַל הַבְּזִיוֹנוֹת וְשִׁפְיכוֹת הַדָּמִים שֶׁסִּבְּלָתָם. אָבֵל תִּאֲמִינוּ לִי, שְׁבִזְכוֹת זֶה תִּזְכּוּ לִילָדִים, כִּי לְמַעַלָּה אֶצְלוֹ יִתְבַּרְךָ כָּל בְּזִיוֹן וּבְזִיוֹן שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל, אֵינּוּ הוֹלֵךְ לְרִיק. וְאִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ אֶת מַעַלְת הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשִּׁפְיכוֹת דָּמִים, הִיָּה שׁוֹלַח דּוֹרוֹנוֹת לְאֵלֹו שְׁמַחְרָפִים וּמְבִזִים אוֹתוֹ. וְאֲנִי רָגִיל לֹאמֵר תְּמִיד, שְׁכָל הַצְּלָחָתִי הִיא רַק בְּזְכוֹת הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשִּׁפְיכוֹת דָּמִים שֶׁאֲנִי סוֹבֵל מִבְּעֲלֵי קִנְאָה וּבְעֲלֵי מַחְלָקָת, אֲשֶׁר שׁוֹפְכִים אֶת דָּמִי, וּמַחְרָפִים וּמְגַדְפִים אוֹתִי. וּבְאַמַּת כָּבֵד אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל כְּשֶׁחֲזַר מֵאַרְצָן יִשְׂרָאֵל: הִבֵּאתִי לָכֶם מִתְּנָה מַחְלָקָת; כִּי בְּאַמַּת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא בְּסִפְנֵה גְדוּלָּה, שְׁלֹא יִפֹּל לְנִקְבֵּא דִתְהוֹמָא רַבָּא, וּכְשֶׁמְקִימִים עָלָיו מַחְלָקָת, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּר לְבוֹ בְּקִרְבּוֹ, וְזֶה אֲשֶׁר שׁוֹמְרוֹ, שְׁלֹא יִפֹּל וְיִתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ.

עַל-כֵּן רָאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, וְאִז תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשצב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, לִיל שִׁשִּׁי לְסִדֵּר וְאֶתְחַנֵּן, י' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׁמַחְתִּי שֶׁשְׁמַחְתִּי בּוֹ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל הַמֵּאָה דוֹלָר שֶׁשְׁלַחְתָּ לְצָרְכֵי בֵיתִי, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּשֶׁם שֶׁהִרְחַבְתָּ לִי, כִּי יִתְרַחַב לָךְ.

מָה אָמַר לָךְ! הֵייתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בְּיוֹם י' אִיר, וְלִמְחַרְתּוֹ בְּיוֹם י"א אִיר קָרְתָה לִי, בְּעוֹנוֹתֵי הָרַבִּים, תְּאַנּוֹת דְּרָכִים קְטֻלְגִית, וְנִדְיָה כְּפֶשַׁע בִּינִי וּבֵין הַמּוֹת, וּמִמֶּשׁ נִצְלָתִי מִמּוֹת בְּטוּחַ בְּדִרְךָ גֵּס נִגְלָה, רַק נִשְׁבְּרוּ לִי שְׁלֹשׁ עֲצָמוֹת בְּרַגְלִי, וְהַצְּרַכְתִּי לְעֵבֵר נְתוּחַ,

אֲשֶׁר   י"ג תשצג   בְּנַחֵל   קלג

ותַכְּף־וּמְדָ לְמַחְרָתוֹ בִּי"ב אִיר, חֲזֹרְתִי לְנִיּוּ־יֹרֵק, וּבִל"ג בְּעֶמֶר
שְׁהוּא י"ח אִיר, נִכְנָסְתִי לְבֵית־הַחֹלִים, וּבַיּוֹם י"ט אִיר עֲבַרְתִּי נְתוּחַ
מְאֹד מְסֻבָּה, וּבְחֶסְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַכֹּל עֲבַר בְּשָׁלוֹם, וְכֵן הֵייתִי רְתוּקָה
לְמִטָּה כַּמָּה שְׁבוּעוֹת, שְׁלֹא יָכַלְתִּי לָלֶכֶת. וְזֶה לִי כַּמַּעַט שְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים מֵהַתְּאֵנָה, וּבְחֶסְדוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִשְׁתַּפְּרַת בְּרִיאוּתִי,
וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֵינְךָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל זֶה, לְזֹאת כְּתַבְתִּי לְךָ לְהוֹדִיעֲךָ
מֵהַנְּעֻשָׁה עִמִּי, אֲבָל בְּחֶסְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּזִמְנָן שְׁשַׁכְּבֹתִי בְּבֵית־חֹלִים
וּבְבֵיתִי, הִתְחַלְתִּי לְכַתֵּב פְּרוּשׁ עַל תְּקוּנֵי זֶהר, בְּשֵׁם: "לְהַבּוֹת אֵשׁ",
וּבְחֶסְדוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵאֲזֵ אֲנִי מִמְּשִׁיךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וַיּוֹפְנִי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא לְסִים אֶת הַדְּפֻסָּת הַסֵּפֶר עַד הַסּוֹף, כִּי אֵין הַמְצָנָה נִקְרָאת אֲלֵא
עַל שֵׁם גּוֹמְרָה, וַיִּתֵּן לִי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חַיִּים אַרְכִּים, שְׁאֲזֹכָה
לְגַמֵּר אֶת כָּל הַפְּרוּשׁ. וְכֵן הִתְחַלְתִּי לַעֲשׂוֹת חֲזָרָה עַל כָּל כְּתָבִי
הַזֶּה "לְהַרְיֹז", וְעֲשִׂיתִי מִפְּתַח בְּשֵׁם: "פּוֹתַח שְׁעָרִים", וְהַכֹּל מִפְּרֹשׁ עַל־פִּי
דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְכָל זֶה זְכִיתִי דִּיקָא בְּעֵת שְׁשַׁכְּבֹתִי בְּבֵית־חֹלִים.
וְאִמְרֹתִי לְרֹשֶׁם לְךָ אֶת כָּל זֶה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר
— מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וּבְכָל פְּעַם עוֹבְרִים עָלֶיךָ
בְּלְבוּלִים אַחֲרִים בְּפִרְנָסְתָּךְ, בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת וְכוּ', לְזֹאת אִמְרֹתִי
אֲרוּצָה שׁוֹרוּתִים אֵלוֹ, לְרֹשֶׁם לְךָ אִיךָ צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּתַקְּךָ
הַקְּטָנוֹת וְהַדְּחָקוֹת, וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאַרְצָנוּ
הַקְּדוּשָׁה, וְלַעֲשׂוֹת שֵׁם אֶת הַקְּבוּץ בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלַב".

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, " מִנְחָם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵה אִמְרֵ לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרָה
מִשְׁמַחַת, שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַכְשָׁו שְׁזָכִיתָ

להוציא מהכח אל הפעל לנסע על ציון רבנו ו"ל, אתה צריך לקיים את דברי רבנו ו"ל בתמימות ובפשיטות. והעקר והיסוד אצל רבנו ו"ל הוא שלום ואהבה, אהבה ורעות (כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג); הכלל הוא, שצריך לבקש שלום, שיהיה שלום בין ישראל, ושיהיה שלום לכל אדם במדותיו, היינו שלא יהיה מחלק במדותיו ובמאורעותיו, שלא יהיה לו חלוק בין בטיבו ובין בעיקו, תמיד ימצא בו את השם יתברך, ועל-ידי מה ימצא את השם יתברך בין בטיבו ובין בעיקו? על-ידי התורה שנקראת שלום, ועל-ידי הצדיקים שנקראים ברית שלום, ועל-ידי זה יאהב את השלום בכל מקום, ויוכל להיות שלום בין ישראל, ולא יהא זה את זה. נמצאנו למדים מזה, שכשאדם זוכה לבוא אל הצדיק האמת, ומאיר בו תשוקה עצומה ללמד התורה הקדושה, וכשאדם מתחיל ללמד התורה הקדושה, שם רואה, אשר "דרכיה דרכי נעם, וכל נתיבותיה שלום" (משלי ג, יז), ומתחיל לחפש אחר הקדוש-ברוך-הוא, שהוא נקרא שלום, כי שמו של הקדוש-ברוך-הוא שלום (שבת י.), וכשאדם חי עם שלום כזה, אזי הוא תמיד בשלום עם אחרים. וצריך למסור את נפשו להיות בשלום עם כל אחד ואחד מאחינו בני ישראל, ולהשתדל לדונם לכף זכות, ומכל שפן לא לריב עמם.

ראה להתפייס עם כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, כי בזה תלוייה כל היהדות, כי בלי שלום ואהבה, אהבה ורעות, ומכל שפן על-ידי מחלקת ומריבות, מגרשים ומסלקים את השכינה מהעולם, רחמנא לישזבן, רחמנא לישזבן, וצריכים לבקש תמיד ממנו יתברך, שיהיה שלום בינו ובין עם ישראל, ושיהיה שלום בינו לשלום שלום בינו לבין עצמו, ושיהיה שלום בינו לבין הקדוש-ברוך-הוא, והשלשה שלומות האלו תלויים זה בזה; כי כשהאדם בשלום עם הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי זה הוא בשלום עם עצמו, וכשהוא בשלום עם עצמו, הוא בשלום עם כל בר ישראל, לא-כן מי שנכנסה בו כפירות ואפקורסות, על-ידי זה אין לו שלום עם עצמו, וכשאין לו שלום עם עצמו, אין לו שלום עם ישראל. לזאת תשתדל שיהיה שלום בינך לבין הקדוש-ברוך-הוא, ושלא יהיו לך שום קשיות עליו יתברך, ועל-ידי זה

אֲשֶׁר י"ג תשצד בַּנְחַל קלה

יְהִי שְׁלוֹם בְּעֶצְמוֹתַיךָ, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּיַדְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, וּכְשִׂיִּהְיֶה שְׁלוֹם בְּיַדְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, אִזּוּ יִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְפָנַי אֵת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי הִנֵּה יָמֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים מִתְקַרְבִּים וּבָאִים, וְרְאוּי לָנוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹנֵר לִי בְּכָל יוֹם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂאֵזְכָּה כְּכֹר לְרַפּוּאָה בְּשִׁלְמוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, לִיל שְׁשִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, " מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּפָרְסוֹם שֵׁם הַצְּדִיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁר זֶה יְסוֹד גָּדוֹל, כִּי בְּזֶה שְׂמִפְרָסְמִים אֵת שֵׁם הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּדוֹר הַזֶּה, עַל-יְדֵי-זֶה מְגַלִּים אֵת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, כִּי הַצְּדִיק הוּא אֲנִפִּי שְׂכִינָתָא (זֶהר חֶלֶק ג' רסח:), וְכָל הַלְמוּד שֶׁל הַצְּדִיק הוּא לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם. נִמְצָא, שְׂכִשְׂמִיגְלִים וּמְפָרְסְמִים אֵת הַצְּדִיק הָאֵמֶת, מִמִּילָא מִתְפָּרְסֵם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ מְשַׁתְּף בְּשִׁמְנוֹ. אֲשֶׁרִי מִי שְׂעוֹסֵק לְפָרְסֵם תָּמִיד אֵת רַבְנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂעוֹסֵק לְפָרְסֵם תָּמִיד אֵת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לוֹמֵר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֶק קְבוּעַ

קלו אָשׁר י"ג תשצה בנחל

לגמור בכל יום את ספר התהלים, ועל-ידי-זה ימתקו ממך כל הדינים, ותהיה בן חורין ממש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תשצה.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ואתחנן, י' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הנמים ... גרו יאיר.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, להיות תמיד שש ושמח על נעם חלקך, אשר בנחל שם גורלך. ותשתדל למסור את נפשך להפיץ את אור רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, ואל תסתכל על שום בריה שבעולם, רק תשתדל להפיץ את הקונטרסים החדשים, שהם תמצית דברי רבנו ז"ל — לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, איך שבכל הלשונות ובכל המעשים שם גנוז אלופו של עולם (פמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן לג); ובאמת היא מדרגה נוראה ונפלאה מאד, שאדם יזכה להכיר את הקדוש-ברוך-הוא מכל דבר ודבר. ואיך זוכים לזה? על-ידי שמחפשים תמיד אחר הצדיק האמת, והצדיק מגלה לו את הקדוש-ברוך-הוא, והצדיק מלמד אותו איך להיות בשלום עם כל בר ישראל, כי העקר הוא השלום.

נא ונא ראה לשמח מאד על נעם חלקך, אשר בנחל שם גורלך, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ומה טוב ומה נעים אם תצית אותי ללמד בכל יום 'עין יעקב', שהן אנדות חכמינו הקדושים, ועל ידו זוכים ליראת שמים.

ראה להשתדל להתפלל ערב ובקר במנין דיקא, כי אין לשער ואין לתאר מעלת המתפלל במנין, וחכמינו הקדושים אמרו (ברכות

אָשֶׁר   י"ג תשעה   בַּנְחַל   קלז

ז: מאי פֶּרַם זֶלַת לְבַנֵי אָדָם? אֵלֹו דְּבָרִים הָעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְגַי־אָדָם מְזוֹלְזָלִים בָּהֶם. וַיֵּשׁ לוֹמַר מַה הַזְּלוּזִל? שְׂאִין מִתְּפִלָּלִים בְּמַגֵּן, וְאַפְלוֹ אֵלֹו שְׂמִתְּפִלָּלִים בְּמַגֵּן, מְדַבְּרִים בְּעַת הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא זְלוּזִל גְּדוֹל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַפְלוֹ בְּקִשֵׁי הַתִּירוֹ לְהִסְתַּפֵּל וּלְעֵיִן בְּסִפּוֹר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, כִּי זְמַן תְּפִלָּה לְחוּד וְזְמַן תּוֹרָה לְחוּד. עַל-כֵּן רָאָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן דִּיקָא, וּלְעֵנוֹת 'אֲמֵן יְהֵא שְׁמָה רַבָּא' וּקְדָשָׁה וּבְרַכּוֹ.

רָאָה, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי יִמִּינוּ כְּצַל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְעוֹד מְעַט נִהְיָה שָׁם, וְלֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ שׁוּם דְּבָר, רַק מַה שְׂזוֹכִינוּ לְצִיַּת אֶת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים.

אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַחְזִיר אֵלַי דּוֹלָר לְהֵרֵב ... שְׁלִיט"א, הִנֵּה טוֹב מְאֹד, כִּי אֲנִי חָיֵב לוֹ אֵלַי דּוֹלָר, וְאִם יֵשׁ אֶצְלָךְ מְעוֹת צְדָקָה שֶׁל הַקְּפוֹת — תֵּן לוֹ אֵלַי דּוֹלָר, וְתִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ קְבָלָה, כִּי הַכֶּסֶף הַזֶּה הוּא כֶּסֶף צְדָקָה, שְׂחֻלְקָתִי אֶכֶּל לְעַנְיֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּסִכּוּם אֵלַי דּוֹלָר, וְעַל-כֵּן רָאָה לְשַׁלֵּם לוֹ, וְאַהֲיָה לְךָ אֶסִיר תּוֹדָה מְאֹד.

רָאָה שְׂיִהְיָה שְׁלוֹם בְּבֵיתְךָ, כִּי עַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת הוּא, כְּשֵׁיִשׁ לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת, וּלְהַפֵּךְ — כָּל הַכְּשָׁלוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם כְּשֵׁאִין לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת.

חֲמַדַּת לְכַבֵּי! אַתָּה חֲקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבֵּי, וְאִין יוֹם שְׁלֹא אֶחְשֵׁב מִמֶּךָ, אֲבָל מִצַּד שְׁנִי, אֲנִי מְאֹד מְצַטְעֵר שֶׁהִפְסַקְתָּ לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, כִּי חָבֵל מְאֹד, כִּי אִין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל זְכוּתְךָ בְּשָׂמִים, כִּי סוּף כָּל סוּף יִמִּינוּ כְּצַל עוֹבֵר, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט נִהְיָה שָׁם, וְכָל מַה שְׂזוֹכִים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, הִיא זְכִיָּה מֵהַשָּׂמִים.

הַמְּאֻחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בנחל

י"ג תשצו

אָשׁר

קלח

י"ג תשצו.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ואתחנן, י' מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אָשׁר בּוֹ אַתָּה מְבַשֵּׁר, שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת
בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֶת זֶה.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִלְּהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, וּבּוֹדָאֵי זוֹ מִתְּנֶה מְרַבְּנוּ ז"ל, בְּזִכּוֹת שְׁעִמְלָתָ אַתָּה וְאַשְׁתָּף לְסִדֵּר
וּלְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, אָשׁר אֵין עָרֶךְ אֲלֵיהֶם.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַבְּעַל-דְּבַר אֹרֵב עֲלֶיךָ מָאד מָאד לְשִׁבֵּר אוֹתְךָ,
כִּי מִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי רַבִּים, צָרִיךְ בְּרָכָה מִיְּחֻדָּת, וּבִפְרָט מִי שְׂזוֹכָה
לְהַדְפִּיס אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֲלִיו מִתְּפַשְׁטוֹת מָאד הַמְּנִיעוֹת לְקַרֵּר
וּלְרַחֵק אוֹתוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן לְרַחֵקוֹ וּלְנִתְקוֹ מְרַבְּנוּ ז"ל,
וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּקֶשֶׁר נוֹרָא
וְנִפְלָא מָאד, וְתִקְבַּל עַל עֲצָמָךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּעַבּוּר
הַדְּפָסֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מָה שְׂוִים הַחַיִּים שְׁלָנוּ, אִם לֹא נִשְׁמַשׁ
אֶת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי סוּף כָּל סוּף הָאָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שְׂאֵין עוֹד פְּגוּם
יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וּכְשֵׂאֵין פְּגוּם יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, עֲלִיו, אִם-כֵּן, לְתַקֵּן עוֹד
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזִכּוֹת זֶה יִזְכֶּה גַם הוּא לְתַקּוֹן. וְאֵיךְ זוֹכִים לְזֶה?
עַל-יְדֵי הַדְּפָסֶת וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מִי יִתֵּן, שְׂתַגַּד אֶת הַשִּׁיחוֹת חֶלֶק א' וְחֶלֶק ב', וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתִזְכֶּה לְהַדְפִּיס גַם אֶת חֶלֶק ד'.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רָאָה לְהַתְּבוּדָ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם
וְיוֹם, כִּי בְּפָרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אָשׁר לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה
אָשׁר אֵין בְּאַחֲרֵים, וְעַקֵּר קִבְּלַת הַנִּקְדָּה הִיא עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת
לְהַצְדִּיק, כִּי הַצְדִּיק הוּא הַנִּקְדָּה הַפְּלִילִית, וְאַחֲרֵיכֶן צָרִיכִים לְדַבֵּר

אֲשֶׁר י"ג תשצז בְּנַחַל קלט

עם חֲבָרֵי מַעֲנֵן הַנִּקְדָּה שֶׁקָּבַל אֶצֶל הַצַּדִּיק, וְכֵן צָרִיף אַחֲרֵי-כֵן לְדַבֵּר בֵּינוּ לְבֵין עֲצָמוֹ.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּשֵׁלֶשׁ נִקְדוֹת אֱלוֹ: נִקְדַּת הָרַב — לְלַמֵּד הַרְבֵּה סִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, וְנִקְדַּת הַחֶבֶר — לְדַבֵּר עִם מִיִּדְעֵיו מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְנִקְדַּת עֲצָמוֹ — לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתִבְרֶף (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ד; וּבִלְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֵכַת-הַמְּזוּן, הַלְכָה ג'); אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמֵה יָפָה יְרֻשָׁתֵנוּ, שְׁאַנּוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי נִפְלֵא כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִיָּה אוֹתֵנוּ כָּל-כָּף, וּמְחִזֵּרֵנוּ בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית.

פֶּה תִקְבַּל רְצוּף כְּמֵה מְכַתְּבִים, וּמְאֹד מְאֹד אֶבְקֶשׁ מִמֶּךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְמַסְרָם וּלְשִׁלְחָם לְמַקוֹמָם.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרֶף, לִיל שְׁשִׁי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, י' מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָן הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָן בְּעֵנֵן מְצִיאַת הַזְּווּג.

וְהִנֵּה עָלֵי לְהַמְלִיץ לָכֵן, כִּי יֵשׁ קוֹנֵטְרַס "מְצִיאַת-הַזְּווּג", וְרְאוּי לָכֵן לֹאמַר בְּכָל יוֹם הַתְּפִלוֹת הַמוֹבְאוֹת שָׁם, וּלְקַיֵּם כָּל אֲשֶׁר נֶאֱמַר שָׁם, וְאִז תִּרְאִינָה יְשׁוּעָה נִפְלְאָה שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לֹאמַר אֶת הַתְּפִלוֹת הַמוֹבְאוֹת שָׁם אַרְבָּעִים יוֹם, רוֹאֶה יְשׁוּעָה מֵאֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאִינָה לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָן אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

קמ אֲשֶׁר י"ג תשצח בְּנַחֵל

רְאִינָה מָאד לְהַשְׁתַּדֵּל לְשֹׁמֵר שְׁבֶת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשְּׁבֶת תִּשְׁמֹר
עַלֶיכֶן.

אֵל תְּהִינָה בְּרִנּוֹת, אֲלֵא אֶת הַשְּׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שִׁיַּצִּיעוּ לָכֶן
תִּסְבְּמָנָה, כִּי זֶה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶן, שֶׁתְּצַלְחָנָה בְּחַיֶיכֶן, וְתִמְצָאנָה אֶת בֶּן זִוְגְכֶן
מִה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר.

נָא לְבַשֵּׁר לִי בְּקֶרֶב בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁחָחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶן בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שְׁבֶת נַחֲמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׂזַכִּיתָ לַעֲשׂוֹת שְׂדוּף עִם בְּנֶךָ, גְּרוּ יְאִיר, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה בְּהַצְּלָחָה רַבָּה, וְיִהְיֶה קָשֶׁר שֶׁל קִימָא,
בְּנִין עַד־יַעַד, בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית. וְעַכְשָׁו יֵשׁ לָךְ כָּבֵר
עוֹד עַל מַה לְהַתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּאֵמֶת אָדָם צָרִיךְ
לְהַתְפַּלֵּל לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט שֶׁרַק יֵשׁ לוֹ בְּחַיָּו
הַפְּרָטִיִּים, וּכְשֶׁבֵּא לוֹ כָּבֵר דְּבַר גְּדוֹל כְּזֶה, שְׂמֵאֲרֵס בֶּן, זוּהִי שְׂמִיחָה
גְּדוֹלָה וּזְכוּת עֲצוּמָה עַד מְאֹד, וּכְבֹר מַעֲכָשׁוּ צָרִיכִים לְהַתְפַּלֵּל,
שֶׁהַזְּוִיג יַעֲלֶה יָפָה, וְיִהְיֶה לָךְ עַל הוֹצָאוֹת הַחַתָּנָה, וְלֹא יִחְסֹר לָךְ
שׁוּם דְּבַר עַל כָּל פֶּרֶט מְפָרְטֵי הַחַתָּנָה מִמֶּשׁ, כִּי עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט
צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת כָּלֵל, רַק
לְהַשְׁלִיךְ אֶת שְׁכָלוֹ הַגָּשְׁמִי, וּלְבַקֵּשׁ כְּמוֹ תָם, וְלִשְׁפֹּף שֵׁיחַ וְתַפְלָה
עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט, וְזוֹ נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה — לְהִיּוֹת מְסוּר

לְגַמְרֵי אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל הָעֶבֶר, וּלְבַקֵּשׁ עַל לְהַבָּא, כִּי בְתַפְלָה אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב') יֵשׁ שְׁתֵּי פִיּוֹת לְחֶרֶב הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תַּהֲלִים קמט, ו): "חֶרֶב פִּיּוֹת" — שְׁתֵּי פִיּוֹת, הֵינּוּ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּשְׂאֵלַת צְרָכֵינוּ. וְהָאֲרִיךְ עַל זֶה מוֹהַר"ת ו"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְחִלוֹת, הַלְכָה ד'), כִּי בְּזֶה שְׂאֵדָם נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, בְּזֶה הוּא בּוֹנֶה אֶת הַבְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּשֵׁרוּאָה שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח לְפַעַל בְּתַפְלָה, וּבְכֵן הוּא מִמְשִׁיךְ לְבַקֵּשׁ גַּם עַל לְהַבָּא, שְׂזֶה סוּד, שֶׁהַבְּכוֹר לּוֹקַח פִּי-שָׁנִים בַּנְּחָלָה, כִּי כָּל הַהוֹלְדוֹת יֵשׁ לְהֵן חֶלֶק מֵהַבְּכוֹר, כִּי לוֹלֵא הַבְּכוֹר לֹא הָיוּ יוֹדְעִים שֶׁהוּא יָכוֹל לְפַעַל בְּתַפְלָתוֹ לְהוֹלִיד בָּנִים, וְהַבְּכוֹר פִּתַּח לוֹ פִּתַּח, שְׂרוּאָה שֶׁהוּא יָכוֹל לְהוֹלִיד, וְלָכֵן גַּם בְּתַפְלָה הוּא כָּף, כִּי הַתְּפִלָּה הֵרֵאשׁוּנָה מֵרֵאָה לְדַעַת, שְׂבַתְּפִלָּתוֹ פֶּעַל, וְלָכֵן עֲכָשׁוּ בַּעַת שְׂצָרִיךְ עוֹד יִשׁוּעוֹת, יִתְרַחֵב לְבוֹ לְבַקֵּשׁ עַל לְהַבָּא, כִּי הוּא רוּאָה שְׂכָבָר פֶּעַל פֶּעַם יִשׁוּעָה.

וְלָכֵן דִּיקָא לַעַת כְּזֹאת שְׂזַנְכִית לְאַרְס אֶת בְּנֵךְ, גֵּרוֹ יֵאִיר, אַחַר שְׂעֵבְרָה עֲלִיךְ תְּקוּפָה כָּל-כָּף אֲרַכָּה מַעַת שְׂנוֹלֵד, וְגִדְלַת וְטַפְחָת אוֹתוֹ, וְעֵבֶר בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וּבִישִׁיבָה קְטַנָּה וּבִישִׁיבָה גְּדוּלָה וְכוּ', וּבְיַדָּי בְּכָל אֱלוֹ הַשָּׁנִים עָבַר עֲלִיךְ מִמְּנוּ מַה שְׂעֵבֶר (כְּמוֹ כָּל הַהוֹרִים שְׂעוֹבְרִים קִשֵּׁי רַב עִם יְלָדֵיהֶם, עַד שְׂזוֹכִים לְרֵאוֹת אוֹתָם תַּחַת הַחֲפָה). וְהִנֵּה עֲכָשׁוּ הַגְּעַת לַיּוֹם הַמֵּיחַל וְכוּ', וְלָכֵן עֲלִיךְ לְהַתְּפַלֵּל, שְׂלֹא יִהְיֶה שׁוּם עַכּוּבִים מִחֲמַת כְּסֶף בַּעֲבוּר הוֹצָאוֹת, וְתַהֲיֶה דִּינָה יִפָּה לְזוּג, וְכֵן שְׂיַחְיוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה, וְעוֹד תִּזְכָּה לְרֵאוֹת מֵהֶם בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְכוּ', עַל כָּל זֶה צְרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְצַלִּיחַ דְּרַכָּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה גְּדוּלָה...

י"ג תשצט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְר וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחֲמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אל תהיה בטלן! רק ראה להתמיד בלמוד משניות, שנה מזפך את הנפש מכל מיני חלדה, ואשרי מי שזוכה להחזיק תמיד אצלו משניות, ובכל עת מצא הוא גורס פרק אחר פרק משניות, וכשיסיים שנה סדרי משנה, יתחיל עוד פעם, וכן לעולם כל ימי חייו. ולא צריכים להתפעל משום בריה שבעולם. ורבנו ז"ל נתן תקון למהרנ"ת ז"ל ולעוד כמה מאנשי שלומנו, שיהיו רגילים לומר בכל יום ח"י פרקים משניות (עין שיחות הר"ן, סימן קפה), ומי שרגיל בזה, מרגיש הארה גדולה מאד, כי למוד משנה משנה את האדם לגמרי, ומכניס בו תשוקה עצומה לכל הלמודים, ודבר זה אי אפשר להסביר, רק למי שזכה להרגיל עצמו בדבר זה. והבית יוסף זכה, שנתגלה אליו מלאך מן השמים בזכות רבוי למוד משניות, שהיתה דרכו ללמוד בפעם אחת ארבעים או חמשים פרקי משניות, כמובא (ספר מגיד מישרים), שרשם מה שאמר לו המגיד, וזה ספר מאד מענין, ונותן דחיפה לעסק הרבה בלמוד משניות, אשרי שיאחז בזה!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תת.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אודות וכו' יש כלל, שכל מי שרואה אינו מגלה, וכל מי שמגלה אינו רואה, ולכן אל יטעו אותך אילו קטני הדעת והשכל, שנה רואה מראות וחיזיונות וכו', ומכל שפן שהוא בעצמו מחלק תקונים וכו', הכל הבל ורעות רוח, והכל שקר וכזב, ומאדם כזה צריכים לברח, ולידע שנה פגום מאד בנאוף, רחמנא לצלן, כי כל אלו שמדברים גדולות, ומתפארים בהתפארות וכו', הכל שקר וכזב.

וּכְבֹּר גְלוּת רַבְּנֵינוּ ז"ל אֶת פְּרָצוּפִים (עֵין לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טו):
אֵלּוּ הַמִּתְפָּאֲרִים וְכוּ', הֵם שְׁקֵרָנִים גְּדוֹלִים וְכוּ', עֵין שָׁם.

וְהַקְּלָל, כִּי בַדּוֹר הַזֶּה כָּל עֶבֶד מִתְהַפֵּךְ לַהֲיוֹת מַלְךְ, וְהוּא הַדְּיוּט
הַקּוֹפֵץ בְּרֹאשׁ וְכוּ', וְרַק מְדַבֵּר אֵיזוֹ הַתְּפָאֲרוֹת עַל עֲצָמוֹ, וְכִבְּר רַבִּים
מִדְּלֵי הָעַם, דְּלֵי הַשֶּׁכֶל, רְצִים אַחֲרָיו, פֶּן וְאוּלֵי הוּא יִתְקַן אוֹתָם וְכוּ',
וּמִכָּל שֶׁכֶּן כְּשֶׁהִטְפֵּשׁ הַזֶּה עוֹד מֵאֲמִין בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא מְסַגֵּל בְּכַח
לְתַת תְּקוּנִים, וּמְכַנֵּס אֶת הַדְּמִיוֹן הַזֶּה בְּטַפְשִׁים אַחֲרִים, דְּבַר זֶה מֵר
מְאֹד, כִּי בְּקִלּוֹת יְכוּלִים לְאֲמֹלֵל אֲנָשִׁים. וְאָמַר רַבְּנֵינוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן,
סִימָן ו'): הַיֵּצֵר הַרָע נִדְמָה כְּמוֹ אֶחָד שֶׁרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָל אֶחָד
חוֹשֵׁב שֵׁשׁ בְּיַד הַזֹּאת מֵה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְרָץ אַחֵר הָאָדָם הַזֶּה,
וּמִתְפָּאֵר שֶׁהָאָדָם הַזֶּה יֵשׁ לוֹ בְּיַד מֵה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְלִבְסוּף הֵהוּא
פּוֹתַח אֶת הַיָּד, וְרוֹאִים שֶׁזֶה רִיק, וּמְצַטְעָרִים — אֵיךְ רָצִיתִי אַחֲרֵי
הַהֶבֶל וְהַרִיק זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וּבְלִיתִי אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלִּי בְּהֶבֶל
וּבְרִיק, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדִי.

וְלִכֵּן הַמְשַׁפֵּיל וְהַמְכִּין הָאֲמִתִּי, יְכוּל תְּכַף-וּמִיד לִידַע אִם הוּא
צָבוּעַ וְשֶׁקֶרָן אוֹ לֹא, כִּי כָּלֵל זֶה קַח בְּיָדֶיךָ — הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים
הַמְּפֹלְגִים בְּמַעֲלָה גְּדוֹלָה, הֵם תָּמִיד בּוֹכִים וּמְבַכִּים שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
וּמְחַזְּקִים עֲצָמָם לְהַכִּי גְרוּעִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵף פָּעַם לֹא יִשְׁמְעוּ מֵהֶם
שׁוֹם הַתְּפָאֲרוֹת כָּלֵל, וּבִכְחַת הַזֶּה הֵינּוּ מֵהֵלֶב נִשְׁפָּר שֶׁלָּהֶם הֵם
מְעוֹרְרִים וּמְחַזְּקִים גַּם אַחֲרִים, וּמֵה גַם אִם לֹא מְזַפִּים אוֹתָךְ בְּשִׂמְחָה
וּבְדַבְּקוֹת וּמְחִיץ נִקְיִים, וּבְלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְקִיּוּם מְצוּוֹת
מְעֻשְׂיּוֹת, דַּע לָךְ, שֶׁהַכֵּל הַכֵּל וְרַעוּת רוּחַ וְכוּ', וְדְמִיוֹן אֶחָד גְּדוֹל
וְכוּ', וְאוּי לוֹ לְזָבוּז (קְטָנֵי הַמַּחַ וְהַשֶּׁכֶל), שֶׁנּוֹפֵל בְּקוּרֵי הָעֶפְכָּיִשׁ
(בְּפַח יְקוּשׁ שֶׁל אֵלּוּ הַצְּבוּעִים), כִּי הֵם נִדְמִים כְּמוֹ עֶפְכָּיִשׁ שֶׁיּוֹרֵק
מִפִּיו רוּק, שֶׁמִּזֶּה נִתְהוּיִם קוּרֵי הָעֶפְכָּיִשׁ, וְהַזְּבוּבִים נִתְפָּסִים שָׁם.

לְצַעֲרֵנוּ הַרַב, דִּיקָא בְּדוֹר יְתוּם כְּזֶה, אֲשֶׁר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
נִמְצָאִים בְּסַפְּנוֹת גְּדוֹלוֹת: מִצַּד אֶחָד — הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת
חוּגְגִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁכֵּלֶם נִתְפָּסוּ בְּכִפִּירוֹת, כְּמוֹ שֶׁגְּלוּ רַבְּנֵינוּ ז"ל
(שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לה), שֶׁתִּרְדַּד כְּפִירוֹת גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְרַבִּים וּשְׁלָמִים

יִלְכְּדוּ בַטְמָאָה הַזֶּה, וְצַדִּיקִים יִהְיוּ מְעֻטִים, וַיִּצְעֲקוּ בַיּוֹם וּבְלִילָהּ נִגְדוּ
הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת, וְלֹא יִהְיֶה מִי שְׁיִשְׁמַע לָהֶם, כִּי כָלֵם יִהְיוּ
נִתְפָּסִים בְּכַפִּירוֹת, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ מֵהַ שְׁקוּרָה בְּדוֹר הַזֶּה,
שְׁנִתְפַּשְׁטָה כְּפִירוֹת הָעֶרְב־רֶב, וְרַבִּים וְכֵן שְׁלֵמִים נִתְפָּסוּ בְּהֶבֶל הַזֶּה,
וְחוֹשְׁבִים שֵׁשׁ בָּהֶם מִמֶּשׁ, כְּמוֹ אֶצֶל הָעֶגְלָה שֶׁעָשׂוּ מִזֶּה יִשׁוּת,
וְגִדּוּלִים וְשְׁלֵמִים הִלְכוּ שׁוֹלָל אַחֲרֶיהָ, וְכֵן מִתְפַּשֵּׁט הַנְּאוּף בְּעוֹלָם,
שֶׁלֹּא הָיָה דְגֻמְתּוֹ מֵאֲזוּ דוֹר הַמַּבּוּל וְכוּ', וּבְנֵי הַנְּעוּרִים נִכְשְׁלִים
בְּחֻטָּא הַמְּגִנָּה וְהַמֵּר שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי שְׁמוֹנְעִים מֵהֶם
מְלֵה־תַּחֲתוֹ, וְהַחֻטָּא הַזֶּה מְטַמֵּט אֶת הַמַּחַ וְהַלֵּב וְכוּ', וּמִכְנִיס אֶת
הָאָדָם בְּמִרְרוֹת וּבְדַכְפְּאוֹן וְכוּ', וְהַיּוֹם כָּל אֶחָד נִכְשֵׁל בַטְמָאָה זֶה
בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, כִּי הַכֹּל הֶפְקֵר, יְכוּלִים לְרֹאוֹת כָּל דְּבַר אֲסוּר
וְכוּ', וְאֶפְלוּ אִישׁ כָּשֶׁר צָרִיף רַחֲמִים רַבִּים לְעַבֵּר רַחוּב אוֹ כְּבִישׁ,
שֶׁלֹּא יִכְשֵׁל בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת, כִּי אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּדוֹר פְּרוּץ לְגַמְרֵי,
וְהַגּוֹיִים פָּרְקוּ מֵעֲצָמָם אֶת עַל הַצְּנִיעוֹת וְכוּ', וּמִסְתּוֹכְבִים עֲרַמִּים
וְעֲרַמּוֹת מִמֶּשׁ וְכוּ', וּמֵה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שֶׁלֹּא יַחֲטֵא?! כִּי הָעֵין רוֹאָה
וְהַלֵּב חוֹמֵד, וְכֹלֵי הַמַּעֲשֶׂה גּוֹמְרִים. אוֹי לְדוֹר שֶׁכָּף עֲלֵתָהּ בְּיָדָם, וְאִם
זֶה לֹא מִסְפִּיק, צָצוּ וְגַם קָמוּ מִפְּרִסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר: שִׁקְרָנִים, רִמָּאִים,
צ'בוּעִים, שֶׁרֶץ הַשׁוֹרֶץ עַל הָאָרֶץ, וּמְדַמִּים עֲצָמָם לְצַדִּיקִים וְכוּ',
וּמִטְעִים אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדַמְיוֹנוֹת וּבְשִׁקְרִים וְהַבְּלִי הַבְּלִים
וְכוּ', וְטַפְשִׁים וְקִטְנֵי עֶרְף־רָצִים אַחֲרֵיהֶם, וְנִלְכְּדִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר
בְּדַמְיוֹנוֹת וּבְשִׁטּוֹת וְהַבְּלִים וְהַבְּלִים וְכוּ' וְכוּ'.

וְהַסִּימָן לְהַנְצִיל מֵאֵלוּ הַשִּׁקְרָנִים הוּא — אִם אֵינוּ מְבִיא אוֹתָךְ
אֶל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, דַּע לָךְ שֶׁהַכֹּל הֶבֶל וְשֶׁקֶר, כִּי בְלֹא תּוֹרָה
הַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, וְהַתּוֹרָה פּוֹתַחַת לְאָדָם אֶת הָעֵינַיִם, וּמְדַבֶּקֶת אֶת
נִשְׁמַתּוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא.

וְצָרִיף שֶׁתַּדַּע, אֲשֶׁר לֹא אֶלְמֵן יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ גַּם כְּהַיּוֹם מְנַהֲיִים
אֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם זוֹכִים לְהִנְהִיג אֶת צֵאן מְרַעֲיָתָם וְעַדְתָּם, שְׁיִתְרַחֲקוּ
מֵהַמִּינִים וְהַזְּדִים, הַכּוֹפְרִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים, וְדוֹאֲגִים לְתַקֵּן תַּקְּנוֹת
לְחַתֵּן אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּגִיל צָעִיר, כְּדֵי שְׁיִנְצְלוּ מִתַּאֲוֹת נְאוּף,
וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִפְרְקוּ עַל, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמְחַדִּירִים בְּאֲנֻשִׁיהֶם לְמוֹד

אָשֶׁר י"ג תת בַּנְחָל קָמָה

הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. הֵם, הֵם אֱלֹהֵי הַמְּנַהֲיָגִים הַכְּשָׁרִים, שְׂרָאוּי לְאַחֲזֵם בְּהֵם.

וְהִנֵּה אֲסוּר לְדַבֵּר עַל שׁוּם מְנַהֵיג שְׂיֵשׁ תַּחְתּוֹ הַמּוֹן אֲנָשִׁים, שְׁהוֹלְכִים בְּלְבוּשׁ יְהוּדֵי זָקֵן וּפְאוֹת, וּמְתַנְזָרִים מִכָּל אֱלֹהֵי הַמִּינִים וְהַזֵּדִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי הַדְּבָקִים בָּם !

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא הַצְּדִיק שְׁבִדוֹר הַזֶּה, שְׁנִשְׁלַח אֶל דּוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי הַחֲדִיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי שֶׁהוּא פּוֹתַח אֶת פִּינוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעהוֹ, שְׁזוֹ שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי לֹא יְדַבֵּר אָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת, אֲלֵא אִם הוּא חֲדוֹר בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִודַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְזַכָּת, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל אֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְלִכֵּן תָּמִיד רַק מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְדַּכְּכִים הַדְּמִים, עַד שְׁנַעֲשֶׂה מְזַכֵּךְ מִתְּאוֹת נְאוּף, שְׂאֵין לוֹ כְּבָר שׁוּם תְּאוּה אֶל זֶה, כְּמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עה), שְׁעַל-יְדֵי רַבּוּי הַדְּבּוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה, וְכֵן עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה נִזְדַּכְּכִין דְּמִיו, עַד שְׁנַעֲשֶׂה מְזַכֵּךְ מִתְּאוֹת נְאוּף וּמְכַפִּירוֹת וְאֲפִיקוֹרְסוֹת, וּכְבָר אֵינוֹ חֲפִץ בְּשׁוּם דְּבָר, רַק לְהַשִּׁיג אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה בְּדוֹר הַזֶּה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְלִילֵף כְּפִי עֲצוּמָתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת. וְעַקֵּר הַהַתְקַרְבוֹת אֵלָיו זֶה רַק כְּפִי לְמוֹד וְהַתְמַדָּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשָׁים: "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וּבְקִי בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שְׁב"ח-י-מוֹהֲר"ן, וּב"שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי הַפְּצַת מַעֲשֵׂי הַחֲכָמָה חוּצָה, שְׁעוֹסֵק לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב, כִּי עֲכָשׁוּ יֵשׁ רַחֲמָנוֹת גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְהַהֲכָרַח לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַחֵן וְהִפִּי וְהַפָּאָר שְׁבַעֲוֹלָם, וְכְמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שְׁהַצְּדִיק הָאֲמַת, שֶׁהוּא הַפָּאָר

והחן והיפי של העולם, עכשו נעלם, ולכן מתפשטים ומתפרסמים המאורי אש, שהם הצבועים, הרמאים והשקרנים, המעלימים את אמתת מציאותו ותברך. לא-כן כשזוכים לגלות ולפרסם את הצדיק האמת, שהוא החן והיפי של כל העולם, על-ידי-זה נתגלה המאורי אור, שהוא הצדיק המגלה את אמתת מציאותו ותברך, ונפתחות העינים לראות בגדלתו ותברך, והעקר — להסתכל על עצמו איך אוהו בהמדות שלו, ששרשן הוא מהארבעה יסודות שלו: אש, רוח, מים, עפר, ואז הוא יגיע לידי תקונו, שזוכה לראות תמיד לפני מראה עיניו רק את שם הוי"ה ברוך הוא, וזה סימן אם אדם הגיע אל שלמותו — אם שם הוי"ה ברוך הוא מאיר תמיד לפני עיני שכלו (נעם אלימלך, פרשת נח), ואשרי ואשרי מי שזוכה ליחד יחודים קדושים, ואז בנדאי שום רמאי וצבוע ושקרן לא יוכל לעבד עליו, אשרי לו!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתא.

בעזרת השם ותברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואחסון (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין מה שכתבת וכו', דע לך כי שלמות האדם הוא להיות דבוק תמיד רק בו ותברך, לחשב במחשבתו את אמתת מציאותו ותברך, ויציר את שמוותיו ותברך לפני עיניו, ואז כבר כל החיים שלו יהיו חיים אחרים, וכבר לא יחשב מהזולת, וכבר לא ידבר מהזולת, כי אין לפני מראה עיניו רק אמתת מציאותו ותברך, וכל הנהגותיו הפרטיות והכלליות ישתנו לגמרי, וידבר בדרך ארץ גדולה, ולא יריב עם אף אחד, כי הרי הוא ותברך נמצא כאן, ואין בלעדיו כלל, ומח מחשבתו יהיה תמיד דבוק בו ותברך, ויציר תמיד

אֲשֶׁר י"ג תתב בנחל קמו

בְּדַעְתּוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִיךְ שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר
הוּא, וְאֵתָה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִיִּי הַיָּקָר! אֵין עוֹד טְהוּרָה יוֹתֵר גְּדוּלָה לְהַנְשָׁמָה
כְּמוֹ זֶה, שֶׁהִיא נִטְבָּלַת בְּאוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּגְיַע אֶל זֶה, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֵדֵר וְאֲתַחֲנֶנּוּ (שְׁבַת נַחְמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

רְאֵה תְּכַף-וּמְדִד לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה מִהַהוֹרִים שְׁלָךְ, כִּי מִצְוֹת
כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מִהַחֲמוּנָה שְׁבַח־מִוֹרוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְקַפֵּיד עַל זֶה יוֹתֵר מִהַכֹּל, וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהָר בְּכַבּוּדָם. וְלִכְּוֹן
אִם תְּבַקֵּשׁ מֵהֶם מְחִילָה וְסְלִיחָה, הֵם יִמְחִלוּ לָךְ בְּוַדָּאִי, כִּי אָבִיא
וְאִמָּא נְשָׂאֲרִים תְּמִיד אָבִיא וְאִמָּא, וְאֵתָה דָם וּבִשְׁוֹר וְכוּ' מְדַמָּם
וּמְבַשְׂרָם, וְהֵם בְּוַדָּאִי יִסְלְחוּ לָךְ. וְהַעֲקֵר אֶתָה צָרִיךְ לְסַפֵּר לְפָנֶיהֶם
אֶת לְבָבְךָ, וְכָל מַה שֶׁעָבַר וְעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה עָשִׂיתָ
מַה שֶׁעָשִׂיתָ וְכוּ'.

וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ טוֹר בֵּית יוֹסֵף,
וְשִׁלְחָן עָרוּךְ יוֹרֵה דַעָה, סִימָן ר"מ, וְהוּא הֵלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, כִּי
אֵלוֹ הֵן הֵהֲלָכוֹת הַכִּי חֲמוּרוֹת, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְלַמֵּד, וְלִדְעָתִי, הָיוּ
צָרִיכִים לְהִתְחִיל לְלַמֵּד הֵלְכוֹת אֵלוֹ עִם יְלָדִים קִטְנִים בַּחֲדָר, כְּדִי
לְהַחֲדִיר בָּהֶם מַה זֶה אָבִיא וְאִמָּא, וְעַד כַּמָּה חֲמוֹר לְזַלְזֵל בְּכַבּוּדָם,
וּמִכָּל שְׁכֵן לְקַלְלָם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֲשֶׁר כְּתִיב (שְׁמוֹת כ, יב): "כְּפָד אֶת
אֲבִיךָ וְאֶת אִמָּךְ" וְגו', (וַיִּקְרָא יט, ג): "אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ" וְגו',
(שְׁמוֹת כֹּא, יז): "מִקְלָל אָבִיו וְאָמוֹ מוֹת יוֹמָת" וְגו', (דְּבָרִים כז, טז):

"אָרוּר מְקַלָּה אָבִיו וְאָמוֹ" וְגו', זֶה לֹא כָּל-כֶּף פְּשׁוּט כְּפִי שְׁחוּשְׁבִים, וְלִכְּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים, שְׁתַּלְמַד אֶת הַהֲלָכוֹת הָאֵלוּ, וְכֵן תִּתְחַל לַעֲשׂוֹת נַחַת-רוּחַ לְאַבָּא וְאִמָּא, וְאִזּוּ וְשָׁב וְרָפָא לָךְ.

הַעֲקֵר חֲרָטָה עַל הָעֶבֶר וְכו', וְקַבְּלָה עַל לְהַבָּא, שְׁלֵא יִחְזֹר לַעֲשׂוֹת מַה שְּׁעָשָׂה.

נָא וְנָא אַל תִּקַּח אֶת דְּבָרֵי בְּקָלוֹת, רַק תִּלְמַד פַּעַם בְּשָׁבוּעַ אֶת הַלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וְאִם יִזְכְּנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַדְּפִיס אֶת כָּל הַסִּימָן שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם, וְעַל כָּל סְעִיף שֶׁבַשְׁלֶחֶן עָרוּף אוֹסִיף וְאִסְבִּיר מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, מִתְּחֵל בְּדָבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשִׁים, בְּזֵהָר וּבִתְקוּנִים וְכו'.

הַמֵּאחַל לָךְ תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

י"ג תתג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שְׁבַת נַחֲמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַדְּבֵק מִחֻשְׁבְּתְּךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מט), שְׁמַחְשָׁבוֹת טוֹבוֹת הֵן יִצָּר טוֹב, וּמַחְשָׁבוֹת רָעוֹת הֵן יִצָּר הָרַע, וְלִכְּן זָכַר כָּלֵל זֶה — בְּמַה שְּׁאָדָם חוֹשֵׁב זֶה שׁוֹלֵט עָלָיו, אִם רַק חוֹשֵׁב בְּטוֹב וְכו', שֶׁהוּא טוֹב וְכֹלָם טוֹבִים וְכו', אִזִּי נִדְבֵק בְּטוֹב, וְאִם חוֹשֵׁב הוּא רָע וְכֹלָם רָעִים, אִזִּי נִדְבֵק בְּרָע, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהוּא אִישׁ מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא וְעֻצוּב וְכו'. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא): בְּמַקוֹם שְּׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁם כָּל הָאָדָם; וְלִכְּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁחוּשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ יִהְיֶה עִמּוֹ. וְכִמְאֹר הַחֶסֶם: "אֵלוּ יִדְעִתּוּ — הִיִּיתִיו", אִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ וְחוֹשֵׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הָיָה נִכְלָל בּוֹ, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה תוֹרוֹת וְשִׁיחוֹת שֶׁהַרְבֵּה רַבְּנוּ ז"ל לְדַבֵּר מִמַּעַלַת קִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה. וְהָיָה טוֹב שְׁתַּעֲזֵן הַרְבֵּה בְּלְקוּטֵי-

אֲשֶׁר י"ג תתד בנחל קמט

עצות המשלש, אות מחשבה והרהורים, שנה גם קצור מה"לקוטי-הלכות", שמדבר ממעלת המחשבה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, פי גדול אדוננו ורב להושיע.

מה אמר לה, צריכים לבקש הרבה על אמונת חכמים, אשר מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שנה יסוד גדול ביהדות, ועל-ידי אמונת חכמים ידע איה להתנהג בכל דבר. וכל מי שאין לו אמונת חכמים, וכן הוא לועג על ספריהם, סימן שיש לו צואה בראשו, ומותרות עולים במוחו, אוי לו ואוי לנפשו.

חכמינו הקדושים אמרו (מועד קטן יז.): אם הרב דומה למלאך ה', תורה יבקשו מפיו; ואמר על זה הרבי רבי זושא מאניפולי זי"ע: כמו שאין לאדם השגה במלאך, כמו-כן יהי בעיניך רבך, להאמין במעשיו ובהנהגותיו, אף-על-פי שאין אתה מבין עליו, וזה אם הרב דומה בדעתך למלאך ה' צבאות, להאמין שכמו שאינך מכיר את המלאך, כך אינך מכיר את הרב, ואין ביכלתך להגיע לשכלו ולמדרגתו, אז תורה תבקש מפיהו. ורואים איה שיש היום בחורים ואברכים פגומים בנאוף וכו', ואינם מתביישים לדבר על אנשים כשרים, ומפל שפן כשמדברים על רבם שלמדם תורה — אוי להם ואוי לנפשם, כי מי שחולק על רבו שלמדו תורה, ישלם על זה מחיר כבד, כמו קרח ועדתו שנבלעו באדמה, כי חלקו על משה רבנו.

בענין ששאלת וכו', ראוי שתדע, שכל מי שעוסק בספרי רבנו ז"ל, כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, כי רבנו ז"ל פותח את העינים, ומחמם את הלב לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, וברגע שאדם מרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, אזי הוא אף פעם איננו לבר, כי יש לו אל מי לפנות בעת צרה.

העקר הרגל עצמך ללמוד כסדרן בכל יום: תנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור, ושלחן ערוך, ומדרש רבה ותנחומא, זהר ותקונים וכו', והכל כסדרן, אפלו מעט דמעט, וכך אף פעם לא תהיה משעמם, תמיד יהיה לך מה לעשות. וזכר מאמר ז"ל (כתבות נט.): הבטלה מביאה לידי שעמום (שגעון) ולידי זמה, רחמנא לצלן. ולכן אל תהיה בטלן, תעשה התחלה חדשה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, ואל תפל בדעתך כלל, כי חלישות הדעת של האדם יכולה להפיל אותו לשאול תחתית ומתחתיו ממש. העקר זכור תזכור מה שאמר התנא הקדוש (אבות, פרק א'): 'ואל תתאוה לשלחנם של מלכים, ששלחנך גדול משלחנם, וכתרך גדול מכתרם'; מה אתה צריך להסתפל על אחרים?! שמח תשמח עם הנקדה הטובה שלך, וכמו שהתם הקדוש אמר (ספורי-מעשיות, מעשה ט'): מה לי עם אחרים, זה מעשה שלו וזה מעשה שלי; ומה אתה יודע איזה נחת-רוח אתה גורם להקדוש-ברוך-הוא ניקא מתוך

אֲשֶׁר י"ג תתו בנחל קנא

הִרְיָדוֹת וְהַנְּפִילוֹת הַמְּגִנּוֹת שְׁאֵתָה נִמְצָא שָׁם, וְרוֹצֵה רַק לְצֵאתָ, וְזֶה לֹא הוֹלֵךְ לָךְ וְכוּ', וְאֵתָה נוֹפֵל יוֹתֵר וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֵתָה מְנַסֶּה לְנִתֵּק עֲצָמְךָ מֵהָרֶעַ. מִי יוֹדֵעַ, אִם אֵין לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נַחַת מִמֶּךָ יוֹתֵר מֵאַחֲרִים, כִּי הָרִי הוּא יִתְבָּרֵךְ רוֹאֶה אֵיךְ שְׁאֵתָה מְנַסֶּה וְכוּ', לְצֵאתָ מֵהַבֶּץ וְכוּ', וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֵתָה נוֹפֵל, וְעִם כָּל זֹאת אֵינְךָ מִתְיָאֵשׁ, זֶה מְאֹד חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתו.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן (שְׁבֵת נַחֲמו) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעֵינַי הַנְּהַגוֹת מְשֻׁנוֹת וְכוּ', לְדַעֲתִי, יֵשׁ לָנוּ שְׁלֵחַן עָרוּף, וַיִּמָּה שְׁפָתוֹב בְּשֵׁלֶחַן עָרוּף צָרִיכִים לְשַׁבֵּר אֶת הַגּוֹף וְהַטֶּבַע וְלִקְיָם, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּנוּ עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל בְּיוֹתֵר, לֹא לְיוֹתֵר אֶפְלוּ עַל סְעִיף אֶחָד מֵהַשְּׁלֵחַן עָרוּף, וּמִלְבָּד זֹאת הַכֹּל וְרַעוּת-רוּחַ וְדַמְיוֹנוֹת גְּדוֹלִים. הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אָמַר לְתַלְמִידָיו, שֶׁהַמַּחְבֵּר וְהַרְמַ"א נִתְחַבְּרוּ בְּרוּח־הַקְּדוֹשׁ, וְצָוָה אוֹתָם לְלַמֵּד בָּהֶם הַרְבֵּה, וְלִכֵּן זֶה הַיִּסוּד מוֹסֵד, וְכֵן כָּל חֻכְמֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל הַדּוֹרוֹת, כָּל זְמַן שֶׁחִדּוּשֵׁיהֶם הֵם סְבִיב הַשְּׁלֵחַן עָרוּף — הַכֹּל קְדוֹשׁ, כִּי כָּל אֶחָד חִדֵּשׁ בְּהִלְכָה כְּפִי חֻלְקוֹ שֶׁקָּבַל בְּהַר סִינַי, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נִטָּה מֵהַשְּׁלֵחַן עָרוּף, אֶפְלוּ דַעֲתוֹ דַּעַת יַחִיד, הַכֹּל קְדוֹשׁ, וַיְכּוֹלִים לְהִתְנַחֵם עִמּוֹ בְּהִלְכָה כְּדַרְכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה, אֲבָל בְּרַגַע שְׁאֵדָם עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּהוּא זֶה מֵהַשְּׁלֵחַן עָרוּף, צָרִיכִים לְדַעַת, שְׁרוּחַ כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת נוֹשֶׁבֶת בּוֹ, וְצָרִיכִים לְהִזְהַר וּלְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ. וְזֶהוּ כָּלֵל הַמְּשֻׁפְּלִים הָאֲרוּרִים, שֶׁעָשׂוּ כָּל מִינֵי צָחוּק, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, מִדִּינֵי הַשְּׁלֵחַן עָרוּף, וְלִבְסוּף נִתְגַּלָּה קְלוֹנָם בְּרַבִּים, שֶׁהֵם כּוֹפְרִים לְגַמְרֵי בְּאֵלֵי יִשְׂרָאֵל וּבְקַבְלַת הַתּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם וְכוּ', וְהֵם גְּרוּעִים מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, שֵׁישׁ לָהֶם לְכָל

קנב אָשֶׁר י"ג תתז בַּנְחָל

הפחות מעט אמונה, רק טענו וכו'. עם כל זאת אמרו חכמינו הקדושים (מנחות קי.): דקרו ליה אלקי דאלקא, ולכן לא בתנאם שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קטז.), שמתר לברח לבית עבודה זרה מלברח אצל אלו המינים והאפיקורסים וכו'. ולא אוכל להאריך לך בזה, כי רבות סבלתי כבר בשביל זה וכו' וכו'.

על-כל-פנים ראה נא בתוספתא שבת, פרק ז' ופרק ח', מה שמגלה, מה זה דרכי האמורי, כל מיני שטיות ודמיונות והנהגות משנות, עין שם.

על-כל-פנים חזר היטב היטב בדעתך, לנו יש שלחן ערוף, ומה שלא כתוב בשלחן ערוף, או אין לזה אפלו מקור בשלחן ערוף, הכל הבל ורעות רוח, ולא כדאי להתנפח.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר נאחחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאוד מאוד, ואל תתן שהסמ"ך-מ"ם יוכל לשבר אותך. הן אמת אני יודע היטב באיזה מצב אתה נמצא עכשו, שכלם נגדך וכו'. אף לדעתי, אתה נמצא עכשו במצב הכי טוב שרק יכול להיות בעולם, כי בו ברגע שאדם מכיר את האמת, שאין לו אף אחד בעולם, אז הוא הכי מאשר, אם יש לו שכל לצית את רבנו ז"ל, ומתחיל לדבר אליו יתברך פאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי זה הבית מנוס היחידי לאדם בזה העולם, לילה אל מקום פנוי שאין שם בני-אדם, וירגיל עצמו לדבר אליו יתברך בשפת האם שלו בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות והשכלות כלל, ואז דיקא מדביק את נשמתו בו יתברך.

וְלָכֵן אֵל תְּהִיָּה בְטֹלָן! מֵאַחַר שֶׁהִנְעַתָּ לְמַצֵּב כּוֹה, שְׁאִשְׁתָּךְ רוֹצֶה לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּךָ (עַל לֹא דְבָר, כְּמוֹ שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ אֶת הַמַּצֵּב שְׁלֶךְ), וְכֵן הֵילְדִים אֵינָם רוֹצִים לְהִכִּיר בְּךָ כְּאַבָּא וְכוּ', וְכֵן חֲבֵרֶיךָ וִידִידֶיךָ עֲזָבוּ אוֹתְךָ וְכוּ', עֲכָשׁוּ, עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן הַכִּי טוֹב לֹא לְעֲנוֹת לְמַחְרָפֵי וְלִמְבַקְשֵׁי נִפְשֶׁךָ דְבָר, רַק שְׂתַק שְׂתַק, וְתִהְיֶה מִהַשּׁוֹמְעִים חֲרָפְתָם, וְתִדַּם וְתִשְׁתַּק, וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִימוֹהֵר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ו'), וְדִיָּקָא עֲכָשׁוּ בְּרַח לָךְ רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תְּהִיָּה שְׂבוּר כָּלֵל, רַק הַחֲזוֹק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם יִחְזְקוּ אוֹתְךָ, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר אֶחָד בְּשׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְשְׁעוֹר שְׁנֵי בְּסִפְרֵי "אוֹצֵר הַקּוּנְטְרָסִים", וְשֵׁם תִּמְצָא חֲבִיּוֹת מְלֵאוֹת הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם תְּכַלִּית בְּעוֹלָם, רַק לְבָרַח אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְלִשְׁמַח עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֶׁתִּמְצָא בְּעֲצֻמְךָ.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים וְתִבּוֹא אֵלַי, וְיִכְיַחַד נְטִכְס עֲצָה אִיךָ תּוֹכַל לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲבֹר הַכֹּל. וְתִאֲמִין לִי, אִם תַּעֲמִד בְּנִסְיוֹן הַקָּשָׁה הַזֶּה, אֲזִי מִכְּטָח לָךְ, שְׁאַתָּה בֶּן עוֹלָם הִבָּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתח.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שְׁבֵת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שְׁבֵת נַחְמוּ) ה'תשמ"ט.
 שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.
 לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ו'): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֶהִיר בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה, שְׂכָן אֵלֵיהוּ לֹא נִעְנָה אֶלָּא בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה; כִּי בְּאֻמְצֵעַ הַיּוֹם הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אֲחֵרָא מִתְגַּבְּרִים עַל הָאָדָם, כִּי הוּא נִמְצָא בְּאֻמְצֵעַ הַיּוֹם, בְּאֻמְצֵעַ עֲבוּדָתוֹ, בְּמִקּוֹם הַקְּלָפוֹת, וְכִמְצֵט

שְׁיִשְׁכַח, חֵס וְשָׁלוֹם, מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְדִיקָא אֲזֵי הוּא עוֹצֵר הַכֹּל וּבוֹרֵחַ,
וּמִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ
בְּזֶה !

הַעֲקָר רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בָּךְ, כָּל
פְּסוּק שְׂאֵתָה קוֹרָא, כָּל מְשֻׁנָּה שְׂאֵתָה שׁוֹנָה, כָּל מִימְרָא בְּגִמְרָא
שְׂאֵתָה לוֹמֵד, כָּל הַלְכָה שְׂאֵתָה גוֹרֵס, זֶהוּ חֵלְקָךְ לְנִצָּחַת, וְלִכֵּן אֵל תִּתֵּן
שְׂיִפִּילוּ אוֹתָךְ. דַּע לָךְ, שְׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן מָה אֵתָה צְרִיךְ
לְהִיּוֹת לְחוּץ מֵאִיזָה דְבָר? ! תִּתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית הִכִּי מְקַדֵּם שָׂרָק תּוֹכֵל,
וְכֵן מְנַחֵה תִּתְפַּלֵּל תְּכַף־וּמְיָד כְּשִׁמְגִיעַ תְּשַׁע שְׁעוֹת וּמְחַצָּה, שְׁהִיא
מְנַחֵה קְטָנָה (שְׁעָה שְׁלֹשׁ וְחֲצִי), וְכֵן עֲרֵבִית תִּתְפַּלֵּל בְּתַחֲלַת הַלַּיְלָה
בְּעֵת צְאֵת הַכּוֹכָבִים, וְתִתְפַּלֵּל מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹךְ הַסְדוּר, לְאֵט, לְאֵט,
בְּנִגּוֹן בִּינְךָ לְבִין עֲצָמְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן אֵת הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת:
שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, עֲרֵבִית, וְאֲזֵי אֵתָה הִכִּי מְאֲשֶׁר, וְאִינְךָ צְרִיךְ לְהִיּוֹת
עֲצוּב וְשָׁבוּר וּמְדַכָּא, כִּי אֵין מְאֲשֶׁר מְאָדָּם שְׁמִתְפַּלֵּל אֵת הַשְּׁלֹשׁ
תְּפִלוֹת בְּשִׁמְחָה. וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְחֻטָּף בְּכֹל לַיְלָה גַם
תְּפִלַּת חֲצוֹת, וּבּוֹכָה אֲזֵי עַל צְרוּת יִשְׂרָאֵל, שְׂאֲזֵי כָּל מָה שָׂרָק יְבַקֵּשׁ
— יִקְבֵּל, כִּי מִי שְׁזוֹנֵהר בְּאַמִּירַת סְדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, בְּרִכּוֹתָיו
מִתְקַיְּמוֹת, כִּי לְמַעַלָּה חָשׁוּב יְהוּדֵי שְׁמִצֵּר עַל גְּלוּת הַשְּׁכִינָה וְעַל
צְרוּת יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֲזֵי טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתט.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שְׁבֵת־קַדְשׁ לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן (שְׁבֵת נַחֲמוּ) ה'תשמ"ט.

שָׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הַחוּלָה וְכוּ', רַבְּנּוּ וַיֵּל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רמג) לְאַחַד
שְׁהִיָּה אֲצִלוּ חוּלָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שְׂיִקוּם קַדָּם אוֹר הַיּוֹם, וַיֹּאמֶר שִׁיר

אָשֶׁר י"ג תתי בנחל קנה

השירים בלו, ואמר, שכל הרפואות בעולם, כלן כלולות בשיר השירים, וכן היה, שתכף היה שנוי לחולה וחרור לאיתנו. וזה כשאוברים בעבור אחר, ומכל שכן מי שאומר על עצמו בשעה שאינו בקו הבריאות — על אחת כמה וכמה באין ערך שזה מועיל.

ולכן אם יש לך אמונת חכמים ברבנו ז"ל, ואתה מאמין בדבריו, ראה לקימם בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות והשכלות כלל, ורק זה נקרא שהוא מקרב אל רבנו ז"ל — אם מצית כל דבור של רבנו ז"ל ומקימו בפשיטות, ומכל שכן ענין תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, בזה תלוייה כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי בלי זה כל ההתקרבות אינה נקראת התקרבות כלל.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתי.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לצדקה בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין עוד צדקה יותר גדולה מזו, כמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי־הלכות, ברכות השחר, הלכה ה') את הפסוק (תהלים קיט): "צדקתך צדק לעולם", איזו צדקה נשארת לעולם (הינו מדור דור)? "ותורתך אמת", אם נותנים בעבור הדפסת תורת אמת של הצדיק האמת, המחיה ומחזקת נפש כל חי, ומצילה בני אדם מלפל ולירד שחת, ולכן אשריך ואשרי חלקך!

מה אמר לך! אם אדם מחזיר בעצמו את אמתת מציאותו יתברך, הוא רואה איה שימינו הבל, הנה יום והנה לילה, הנה שבע, הנה חדש והנה שנה וכו' וכו', והכל פורח ועף כצל צפור בשעה שהיא עפה. ורואים בני אדם רודפים אחר פבוד מדמה או

אחר פְּרָסוּם או כֶּסֶף, או שְׁאָר תַּאֲוֹת, וּלְבִסּוֹף מְאוּמָה אֵין בְּיָדָם. וְכִמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן ו'), אֲשֶׁר כָּל הַתַּאֲוֹת נְדָמוֹת כְּעֵנֶן שֶׁנֶּעְשֶׂה מִהַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁנִּכְנָס דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן, וְנִדְמָה שְׂרֹאִים כְּמוֹ עֵנֶן, וְכִשְׂרֹוּצִים לַתַּפֵּס אוֹתוֹ, רוֹאִים שֶׁהַכֵּל הַכֹּל וְכֹלֹם אֵין בְּיָדוֹ, כְּמוֹ-כֵן אָדָם חוֹשֵׁב, שֶׁהוּא יִתַּפֵּס אֶת כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף מְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ.

מי שֶׁהוּא קָשֶׁה יוֹם וְאֵין לוֹ פְּרָנְסָה וְכוּ', אֵין יַעֲזֶה אַחֲרָת, אֶלָּא לְמַצָּא לְעַצְמוֹ מְקוֹם פְּנוּי, וְיִלְךְ שָׁם מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ כְּשַׁעֲזָה וְיוֹתֵר, וְיִבְכֶּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִפְרֹשׁ שִׂיחָתוֹ, אֲשֶׁר אֵין לוֹ פְּרָנְסָה, וְיִסְפֹּר בַּפְּרָטִיּוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵךְ לְמִי הוּא חַיֵּב, וְאֵיךְ עוֹבְרָת עָלָיו דַּחְקוֹת וְכוּ', הַכֵּל יִסְפֹּר וְלֹא יִסְתִּיר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְיִבְכֶּה וְיִבְקֹשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּגִים, וְאִזּוֹ אִם תִּהְיֶה עֲקָשָׁן עַל זֶה תִּרְאֶה מִה יִקְרָה. אֲבָל אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁיְהִי לָךְ גִּסְיוֹן גָּדוֹל לַעֲשׂוֹת זֹאת, כִּי הַסֵּמֶךְ-מ"ם יִשְׁבֵּר אוֹתָךְ כְּאִלוֹ לֹא שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ וְכוּ', וְכֵאלוֹ לֹא צְרִיכִים אוֹתָךְ וְכוּ', וְאִזּוֹ תַּפְסִיק מְלֵה־תַּפְּלִל, וּמְאוּמָה לֹא תַפְעֵל.

מדוּעַ לֹא תִצִּית אֶת רַבְּנֵי ז"ל בְּדַבָּר זֶה?! הֲרֵי גִסְיֹת כְּבָר כָּל מֵינֵי עֲבוּדוֹת וּמְלָאכוֹת וְכוּ', וְסִלְקוּ אוֹתָךְ מִכָּל מְקוֹם וְכוּ', וְאַתָּה שְׂבוּר כְּחֶרֶס הַנּוֹשָׁבֵר, לָמָּה לֹא תִנְסֶה אֶת זֶה — לְבָרַח בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה בְּנֻדָּאֵי יַעֲזוֹר לָךְ בְּלִי שׁוּם סֵפֶק, רַק צְרִיכִים לַחֲכוֹת וּלְקוֹוֹת וּלְצַפּוֹת שֶׁתַּפְּלֹתוֹ תַעֲשֶׂה רָשָׁם, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְרַשׁ אֲגָדָה): יֵשׁ תַּפְּלָה שֶׁנֶּעֱנִית לַשָּׁעָה, יֵשׁ תַּפְּלָה שֶׁנֶּעֱנִית לְיוֹם, יֵשׁ תַּפְּלָה שֶׁנֶּעֱנִית לְשַׁבּוּעַ, וְיֵשׁ תַּפְּלָה שֶׁנֶּעֱנִית לְחֹדֶשׁ וְכוּ', צְרִיכִים בְּתַפְּלָה סְבָלְנוֹת גָּדוֹלָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), אֲשֶׁר תַּפְּלָה הִיא בְּחִינַת "חֲטָט", וְיֵשׁ לוֹמַר שֶׁזֶה אֲרִיכַת אַפִּים וְסְבָלְנוֹת, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה. וְכֵן אָמַר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצו), שְׁזוֹ כְּוֹנֵת הַתַּנָּא הַקְּדוּשׁ (אֲבוֹת פָּרָק ב'): אַל תַּעַשׂ תַּפְּלָתָךְ קִבְעָה, אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּגִים; כִּי קִבְעָה הִיא לְשׁוֹן גְּזוּלָה, בְּתַפְּלָה אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה דְוָקָא כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה, כִּי זֶה בְּחִינַת גְּזוּלָה, וְכֵן הוּא בְּדַבְּרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ'), שֶׁאֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה בְּתַפְּלָה,

שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַרְח לַעֲשׂוֹת אֶת תְּפִלָּתוֹ שִׁיְהִי דוֹקָא בְּךָ וְכוּ', אֲלֵא יִבְקֵשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְאִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא. וְזוֹ כְּנֻת מֵאֲמָרָם ו"ל (בְּרִכּוֹת לב:): הַמַּעֲיִן בְּתַפְלָתוֹ, לְבִסּוּף בָּא לְיַדִּי כָּאֵב לֵב. וּפְרַשׁ רַש"י, שְׁמַעֲיִן וּמְכוּן שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה אֶת בְּקִשְׁתּוֹ, וּכְשֶׁלֹּא מִתְמַלֵּאת בְּקִשְׁתּוֹ, בָּא לְיַדִּי כָּאֵב לֵב מְרַב צַעַר. וְלִכֵּן צָרִיכִים רַק לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם חָק וְלֹא יַעֲבֹר שְׂיִבּוּא אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּיִבְקֵשׁ עַל פְּרוֹנְסָה דִּיקָא, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוּלָה וְנִסִּים נִגְלִים. וּכְבָר אָמַר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל לְאַחַד שְׁבַקֵּשׁ אוֹתוֹ עֲצָה, יַעַן שְׂאִין לוֹ פְּרוֹנְסָה, וַיֵּשׁ לוֹ דַּחְקוֹת וְעֲנִיּוֹת גְּדוּלָה, וְכֵן בְּרוּחַנִיּוֹת לֹא הוֹלֵךְ לוֹ כָּלֵל, וְהוּא נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם, וּמְרַגֵּישׁ עֲצָמוֹ רְחוּק מְאֹד מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, עַל אֵיזָה דְבָר יִבְקֵשׁ תְּחִלָּה? עֲנֶה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרַנ"ת ו"ל: תְּתַפְּלַל קִדְּם עַל פְּרוֹנְסָה, כִּי זֶה אִתָּה מְרַגֵּישׁ בְּאַמַּת שְׂאִין לָךְ, וְאִתָּה מְסַבֵּב בְּחֻבּוֹת וְכוּ', וְאַצְלוֹ יִתְבַּרֵּךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תְּפִלָּה עִם אַמַּת. רוֹאִים מִזֶּה, אִם כּוֹאֵב לְאָדָם אֵיזָה דְבָר, אוֹ רוֹצֵה לְהַשִּׁיג אֵיזָה עֲנִיָּן מְסִיָּם, אוֹ לַפְעַל אֵיזָה דְבָר פְּרָטִי, עֲלֵיו לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ עַל הַדְּבָר הַזֶּה בְּפְרָטִיּוֹת יוֹם אַחַר יוֹם, וְאִז יִרְאֶה נִסִּים שְׂיַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַעֲקָר בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת כָּלֵל.

וְאִם הֵייתִי מְסַפֵּר לָךְ אֵיזוֹ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת עָבְרָה עָלַי אַחַר חֲתֻנָּתִי, תְּהִיָּה נִבְהֵל וּמִשְׁתוֹמֵם אֵיךְ אָדָם הָיָה יָכוֹל לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד, רְצוֹ לְזַרֵּק אוֹתִי מִהַדִּירָה שְׁגִרְתִּי בָּהּ, כִּי לֹא הָיָה לִי לְשִׁלֵּם שְׂכָר דִּירָה, הַמְכַלֵּת וְהַאֲטִלְיוֹ לֹא רְצוֹ לְמַכּוֹר לִי, כִּי הֵייתִי חַיֵּב לָהֶם חֲשׁבוֹן גְּדוֹל וְכוּ', אֲבָל אֲנִי לְקַחְתִּי בְּיַדִּי אֶת חֲרֵב הַתְּפִלָּה, וְהֵייתִי עֹקֵשׁן גְּדוֹל מְאֹד בְּתַפְלָה יָמִים וְשָׁנִים, וְזֶה מֵה שְׁעִזוֹר לִי וְהִרְחִיב לִי וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי יָכוֹל לְתַת לָךְ אוֹתָהּ עֲצָה, שְׂאֲנִי קִנְיַתִּי אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, אֲנִי רוֹאֶה אֲנָשִׁים שְׂצָרִיכִים לְחַתֵּן אֶת יְלָדֵיהֶם, וְאִין בְּיָדָם מְאוּמָה, וְנוֹסְעִים לְחוּץ לְאֶרֶץ נְעִים וְנָדִים מִבְּתֵיהֶם, וּמִתְבַּזִּים עַל הַדְּרָךְ, כִּי רַב הָעֲשִׂירִים הֵם קִמְצָנִים וּמְשַׁגְעִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סד), וְסוֹבְלִים מֵהֶם עֲלִבּוֹנוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְכוּ', וְאֵת הַצַּעַר שְׂיֵשׁ לְאֵלוֹ שְׂצָרִיכִים לְחַזֵּר עַל הַפְּתָחִים, כְּדֵי לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים, אוֹ לְהַשִּׁיג

קנח   אָשֶׁר   י"ג תתיא   בְּנַחַל

פּרָנְסַת אַנְשֵׁי בֵיתָם, זֶה אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְכַל-כֶּף כּוֹאֵב לִי הֵלֵב עֲלֵיהֶם, וּלְבִסּוֹף חוֹזְרִים בְּפַחֵי נֶפֶשׁ עִם מַעַט כֶּסֶף אַחֲרֵי תִשְׁלוּם הַכֶּרְטִיס, בְּשַׁעַה שְׁרוּאִים אָחָד יוֹצֵא, וְתַכְף-וּמְיָד מִתְאַגְדִּים לוֹ כֶּמֶה עֲסָקָנִים, וּמִקְבֵּל סְכּוּם יָפֵה בְּכַבּוּד גְּדוֹל, וַיֵּשׁ לַעֲנִיִּים תַרְעוּמוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, כְּלַפֵּי מַעְלָה, אַבְּל אֵינָם יוֹדְעִים, שֶׁהַכֵּל תְּלוּי בַתְּפִלָּה; אֵלוֹ בִקְשׁוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִצְלִיחַ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דְרַכֵּם, וּגְמָרוּ בְּכֹל יוֹם אֶת כָּל סִפּוֹר הַתְּהִלִּים בְּבִכּוּיֹת עֲצוּמוֹת וְכוּ', וְאֵלוֹ לֹא עֲסָקוּ בַתְּפִלָּה, אֲלֵא בְטָחוּ בְּבִשְׁרָ וְנָדָם. וְדָבַר זֶה רְאִיתִי וְלִמַּדְתִּי עַל בְּשָׂרִי, וְכֵן רְאִיתִי אֶת זֶה בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יַעֲצֶה אַחֲרַת אֲלֵא תְּפִלָּה, לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּל מֵה שְׂצָרִיכִים בַּתְּמִימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכֹל דְּבַר שְׂרַק צָרִיךְ יִבְקֵשׁ בְּרַחֲמִים וּבַתְּחִנּוּנִים: זְוֹג, פְּרָנְסָה, יְלָדִים, שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', וְכוּ', וּלְחַכּוֹת וּלְקוּוֹת לִישׁוּעַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְאֵז יִרְאֶה לְבִסּוֹף נְסִים נְגִלִים, וּבְלִבְד שְׁלֵא יִתִּיאֵשׁ.

אָנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שְׂתַכְנִיס דְּבָרֵי אֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבָבִי, וּתְתַקְּמֵם בַּתְּמִימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאֵז תִּרְאֶה יִשׁוּעוֹת.

אָנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ, שְׂכָל דְּבַר קִטָּן בְּצָרְכֵי בֵיתִי וְחִיּוֹתֵי וְכוּ', בָּא לִי כָל-כֶּף קָשָׁה, מִמָּשׁ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ וְכוּ', אַבְּל הַרְבֵּה הַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי וּבִכּוּיִי לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַדִּין אָנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, שְׂיַחֲוֶס עָלַי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּמְשִׁיךְ עָלַי חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתיא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קַדִּישׁ לְסִדְרָ וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחֲמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד לַעֲזוֹר לִי לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה

אֲשֶׁר י"ג תתיב בַּנְחָל קנט

כָּל חַיּוּתִי, וְאֲנִי עוֹסֵק בְּזֶה כְּכֹר מְשַׁנֵּת תִּשְׁכַּח"ד, שֶׁהִדְפַּסְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְאֲנִי מְפִיָּצִם בְּזוּל גְּדוּל, מִתַּחַת לְמַחִיר הַקְּרָן, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: צוּ מִיר הָאֵט נֶאֱדָה קִינְעֵר נִישֵׁט דְּעֵר לִיִּגֵט, אֲלֵי עוֹד אֶף אֶחָד לֹא הִפְסִיד, מִמִּי שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל אֲנִי נוֹתֵן; וְאֵת זֶה אֲנִי רוֹאֶה בְּחֹשׁ בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנִים, שֶׁאֲנִי מְדַפֵּס עֲשָׂרוֹת אֲלֵפֵי "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן", "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפָרֵי-הַמִּדּוֹת", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", "תִּיִּי-מוֹהֲרֵן" וְכוּ', וְכוּ', וּמוֹכֵר אֶת זֶה מִתַּחַת לְמַחִיר הַקְּרָן, הֶעָקֵר לְזַכּוֹת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְעוֹד לֹא הִפְסַדְתִּי בְּעִבּוֹר זֶה, אֲדַרְבָּה, רְאִיתִי בְּרָכָה בְּעַמְּלִי, אִיךָ שֶׁהֵמוֹן בַּחוּרִים וְאֲבָרְכִים נִתְקַרְבוּ אֶל רַבֵּנוּ ז"ל עַל-יְדֵי-זֶה, וּבְכֻלָּל — נַעֲשֶׂה פְּרִסוּם גְּדוּל בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית מֵעַנְיֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהִיָּה לְגַמְרֵי אוֹר נַעֲלָם, וְעַכְשָׁו, תִּהְיֶה לְאֵל, שְׁמוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל מִתְּפָרֵס מְאֹד, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתיב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן (שְׁבַת נְחֵמוֹ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: הֶעָקֵר שְׁקוּרִין דְּעֵר הַאֲלֻטִּין זִיד, הֵינּוּ לְהַתְחַזֵּק מֵעַמֵּד בְּכָל מָה שֶׁרַק עוֹבֵר עָלָיו.

עֲלִיךָ לְזַכּוֹר, אֲשֶׁר עַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, כִּי הַנְּסִיווֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד קָשִׁים מְנַשָּׂא — זֶה בְּזוּוֹגִים, זֶה בְּפִרְנָסָה, זֶה בְּשִׁלּוּם-בַּיִת, זֶה בְּקִרְבָּה וְכוּ', אֵין אֶחָד שֶׁלֹּא יִתְנַסֶּה בְּנִסְיוֹן קָשֶׁה, וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד וְאֵינוֹ מִתְיַאֵשׁ, כִּי הֵיאֻשׁ וְהַעֲזִיבָה שְׁעוֹזֵב אֶת עַצְמוֹ וְכוּ', וְאֹמַר: "אֲנִי כְּכֹר לֹא שׁוֹה לְשׁוּם דְּבָר" —

זְהוּ בְּעֵצְמוֹ הַסֵּמֶן-דְּמִ"ם הַרוּצָה לְרֵאוֹת בְּמַפְלֵת הָאָדָם, וּלְהַפּוּךְ —
כָּכֵל שְׁאָדָם אֵינוֹ מְנִיחַ עֵצְמוֹ לְפַל, אֶלָּא עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם לְעֻלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה, זֶה בָּא מֵצִד הַקְּרֻשָּׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתיג.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שְׁבֵת נַחְמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

דַּע לָךְ, שֶׁכָּכֵל דְּבַר צְרִיכִים לְהִתְיָשֵׁב הֵיטֵב וְכוּ', תְּמִיד כְּדָא
לְשַׁקֵּל עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט וְכוּ', וְעַל זֶה צְרִיכִים תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוֹת,
וְלִשְׁפֹּט עֵצְמוֹ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶּה שְׁלֵמוֹת כָּל הָעֲנִיָּן
שֶׁל תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוֹת, שֶׁנִּקְרָאת 'מִשְׁפָּט', כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו) עַל מֵאֲמָרָם ו"ל (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ה',
סִימָן ה'): אִם יֵשׁ דִּין לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעֲלָה; אִם אָדָם שׁוֹפֵט עֵצְמוֹ
בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין עֲלָיו דִּין לְמַעֲלָה, מֵאַחַר שֶׁשֹּׁפֵט עֵצְמוֹ
כְּאֵן לְמִטָּה.

וְלֶכֶן כָּל דְּבַר שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה וּבְפֶרֶטִיּוֹת כְּשֶׁהֲעֲנִין הוּא כָּל-כָּף
גּוֹרְלִי, הִהְכַרַח לְשֹׁפֵט עֵצְמוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְלְהִתְיָשֵׁב הֵיטֵב כְּדַת
מֵה לְעֻשׂוֹת בְּכָל דְּבַר. וּבְאֵמַת אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רַכַּח),
שְׂיִכּוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּלֵא הִתְבּוּדוֹת, אֲבָל אֲנִי קוֹרָא אוֹתָם
מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים, וּמִי שְׂיֵשׁ לוֹ הִתְבּוּדוֹת, וְשׁוֹפֵט עֵצְמוֹ בְּכָל
דְּבַר, הָרִי זֶה כְּמִי שֶׁקָּם אַחַר שְׁנָה וְהוּא מִיִּשָּׁב הֵיטֵב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתֶךָ כָּל הַיָּמִים...

אָשֶׁר י"ג תתיד — י"ג תטו בנחל קסא
י"ג תתיד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּשִׁמְחָה וְגַם נִכְלָמְתִּי לְקִרְאָה אֶת מִכְתָּבְךָ וְטוּבוֹ מְעַשִּׂיךָ וְכוּ', וְכָל זֶה הֵבִיא אוֹתְךָ, מִפְּנֵי שְׁאֵתָה רְגִיל לְשִׁתּוֹת מְשָׁקָה הַמְשַׁכֵּר, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כו): כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֶה מְשָׁקָה הַמְשַׁכֵּר, עַל-יְדֵי שְׁכָרוֹת שׁוֹכַח אֶת כָּל הַמְצוּוֹת, וְאֵתָה עוֹד בָּאת לִיְדֵי עֲבָרָה חֲמוּרָה כְּזוֹ, הַכֹּל מִפְּנֵי שְׁכָרוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אִם אֵתָה רוֹצֶה לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, יֵשׁ לְךָ תְּקוּנָה אֶחָד, לֹא לְנַגֵּעַ יוֹתֵר בְּמְשָׁקָה הַמְשַׁכֵּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, רַק לְקַדּוֹשׁ וְהַבְדִּילָה תִּשְׁתָּה מִיַּץ עֲנֻבִים דִּיקָא (פי הַהֲכָרַח לְךָ לְהַבְדִּיל מִכָּל מִינֵי יֵינּוֹת וְאֵלְכוּהוּל, שְׁזָה סֵם הַפְּנוֹת בְּשִׁבְלִיךָ). וְאִם תִּחְזֹר אֶל סוּרְךָ, אֲזִי תִהְיֶה בְּכִלְל 'טוֹבֵל וְשָׂרֵץ בִּידוֹ' (תַּעֲנִית טז), תִּחְזֹר בְּתַשׁוּבָה זֹו חֲרָטָה עַל הָעֲבָרָה, וְקִבְּלָה עַל לְהִבָּא, וְלֹא לְחַזֵּר בְּכָל פַּעַם אֶל סוּרוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

י"ג תתטו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים אֵינָם קָלִים כְּמוֹ שְׁחוֹשְׁבִים וְכוּ', רַבֵּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט): הַנִּרְאָה שְׁפָאן הוּא הַגִּיהֵנוּם, כְּפִי מַה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִפְּשֵׁר שֵׁישׁ בְּאִיזָה מְקוֹם עוֹלָם הַזֶּה, אֲבָל כָּאֵן הוּא הַגִּיהֵנוּם. וְלִכֵּן תִּתְאַר לְעֲצָמְךָ, אֶחָד נִמְצָא בַּגִּיהֵנוּם, אִיזוֹ הַרְגָּשָׁה יֵשׁ לוֹ?! וְלִכֵּן אֵינן עֲצָה אַחֲרֵת בְּזֶה

העולם, רק לברח אליו יתברך, להיות רגיל לַדָּבָר עמו יתברך בשפת האם שלו, כפי שהוא רגיל לַדָּבָר בֵּה (כגון באידיש, או בשפה אחרת שמדבר בה), ואז כשאדם בורח אליו יתברך, ומדבר עמו יתברך, נמתקים ממנו כל הדינים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה): כשבורחים אליו יתברך, מרגישים רק את הגן-עֵדֶן, אכל כשאדם חוזר מהדבקות, אז מתגברים עליו היסורים ביותר, והעצה על זה — לברח אל תוך התורה, ששם האדם יכול לקרר את עצמו.

והנה כתיב (איוב ה, ז): "אדם לעמל יולד", ואמרו חכמינו הקדושים (פרכות יז): אשרי מי שעמלו בתורה, ופרש רבנו ז"ל: מאחר שאדם נברא ונולד לעמל, ואם כן למה שלא יכניס את עצמו בתורה? ! וכאמת מי שמרגיל עצמו לישיב בקרן זוית (בפנה שלו), ומתמיד בתורה שעורים כסדרן, ועוסק בתפלה והתבודדות, ואינו מתערב בשום דבר שבעולם, אדם כזה חי בעולם הזה פדגמת העולם הבא, והוא כבר אינו נמצא בגיהנום, אלא יושב בגן-עֵדֶן. ומספרים על הרבה גדולי ישראל, ששאלו אותם מה הם מאחלים לעצמם לעולם הבא? ענו ואמרו סטנדער, וגמרא, וכוס תה... ובאמת בדבור זה טמון הרבה מאד, כי מי שמרגיל עצמו לישיב על מקום אחד, וגורס דפים גמרא או פרקים משניות וכו', וכו', ואינו מתערב בשום דבר שבעולם, לא אכפת לו שום פוליטיקה של שקר, ואינו מתערב בשום ריב ומחלוקת וכו', אלא הוא דבוק בו יתברך ובתורה הקדושה, אדם כזה נמצא עוד בחיים חיותו בגן-עֵדֶן, אכל מי שאינו אוהז בזה, הוא טועם את מרירות הגיהנום עוד בזה העולם.

ולכן ראה מה לפניך, ותבחר מה שאתה רוצה — או גיהנום או גן-עֵדֶן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן (שְׁבַת נַחְמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אודות שְׁאֵלְתְךָ וְכו', כָּבֵר אָמַר הֶחֱכַם: "שְׁאֵלַת חֶכֶם הִיא חֲצִי תְשׁוּבָה", בְּרָגַע שְׁאֵדָם שׁוֹאֵל וְכו', זֶה כָּבֵר חֲצִי תְשׁוּבָה וְחֲצִי יְשׁוּעָה... פִּי הֵהָכַרְח לְהוֹצִיא מִלְּבוֹ פֶּל מַה שְּׁלוּחָץ וְכוֹאֵב לוֹ, וְכִמוֹ שְׁאֵמַר הֶחֱכַם מִפֶּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי יב, כה): "דְּאָגָה בְּלֵב אִישׁ יִשְׁחָנָה", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה מ.ב.): רַב אָמִי וְרַב אֲסִי, חַד אָמַר יִשְׁחָנָה מִדְּעַתּוֹ, וְחַד אָמַר יִשְׁחָנָה לְאַחֲרֵים; כִּי יֵשׁ שְׁתֵּי דְרָכִים אֵיף לְהוֹצִיא מִלְּבוֹ אֶת צָרְתּוֹ שְׁדוּחַקָת אוֹתוֹ, אֶחָד אוֹמֵר, שְׁצָרִיכִים נִקְדַּת הַחֵבֶר לְדַבֵּר עִם חֵבֶר טוֹב, כַּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), בְּבַחֲיִנַת 'וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין', וְאֶחָד אוֹמֵר, שְׁצָרִיכִים נִקְדַּת עֲצָמוֹ — לְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הָעֲנִין שֶׁל דְּאָגָה בְּלֵב יִשְׁחָנָה, שְׁצָרִיכִים לְהוֹצִיא מֵה שֵׁשׁ בְּלָבוֹ, כִּי אַחֲרַת מֵרַב צָעַר יִתְפּוֹצֵץ לְבוֹ, חַס וְשָׁלוֹם. וְלִכֵּן אֶחָד אוֹמֵר, שְׁמִסְפִּיק לְדַבֵּר עִם חֵבֶר טוֹב, וְלְהוֹצִיא לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְזֶה יִקַּל לוֹ, אֲבָל אֶחָד אוֹמֵר, שְׁהָעֵקֶר לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְהִנֵּה עֲצָם הָעֲנִין שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, וְאֵתָה שׁוֹאֵל וְכו', תִּדְעַ שְׁזוֹ תְשׁוּבָתְךָ, מִפֶּל צָרָה וְצוּקָה יְכוּלִים לְצֵאתָ, רַק צָרִיכִים הֵרֵבָה סְבָלָנוֹת בְּחַיִּים, כִּי לוֹקַח הֵרֵבָה זְמַן עַד שְׁרוּאִים יְשׁוּעָה.

דָּבָר הֵרֵאשׁוֹן אֵתָה צָרִיף לְזִכְרֵךְ, אִם בָּאָה עֲלֶיךָ צָרָה וְכו', תִּתְחִיל לְחַקֵּר בְּעֲצָמְךָ פֶּן וְאוּלֵי אֵתָה עֲשִׂיתָ לְזוּלַת מַה שְּׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכו', וְכִמְאֵמַר הַתַּנָּא הַקְדוּשׁ (אָבוֹת, פָּרָק ב'): עַל דְּאֵטְפָתָ — אֵטְפוּף, וְסוּף מְטִיפִיף — יְטוּפוּן; מַה שְּׁעֲשִׂיתָ — עוֹשִׂים לָךְ, וְלְבִסוּף מִי שְׁעוֹשָׂה לָךְ — יַעֲשׂוּ לוֹ; וְכֵן כְּתִיב אֲצֵל יְהוּדָה עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית לח, כג): "הִנֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה", וּפִרְשׁ רַש"י שֶׁהוּא מֵהַמְדַרְשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה פד, סִימָן יט): וְלִפִּי שְׁרָמָה יְהוּדָה אֶת אָבִיו בְּגַדֵי עֲזִים, שְׁהַטְבִּיל

כַּתְנַת יוֹסֵף בְּדָמוֹ, רָמוּ גַם אוֹתוֹ בְּגְדֵי עֲזִים; אָדָם סוֹבֵל צַעַר גָּדוֹל, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׁגָם הוּא עֹשֶׂה אוֹתוֹ צַעַר בְּדִיוֹק לְאַחֲרִים, וְעֹכֵשׁ מְשַׁלֵּם עַל זֶה מְחִיר כְּבֹד. וְלָכֵן עָלִיו לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִזּוֹ וְשָׁב וּרְפָא לוֹ.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה שְׁכוּר, כִּי זֶה לֹא יָבִיא לָךְ שׁוֹם טוֹב, רַק תִּסְתַּבֵּךְ בְּיוֹתֵר, עַל־כֵּן תְּהִיָּה בְּשִׁמְחָה, אֲשֶׁר הִיא הִרְפוּאָה לְכָל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶחֱוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַעֲקָר רָאָה לְגַנֵּב בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', כִּי הַתְּהִלִּים נִחְלַק לְשַׁבְּעַת חֲלָקִים כִּימֵי הַשָּׁבוּעַ, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְחֻטֵּף בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', כְּדִי שְׂיִזְכָּה לְסִיִּים כָּל שָׁבוּעַ סֵפֶר תְּהִלִּים, אֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג): תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתִשׁוּבָה, וְלִפְתוּחַ לוֹ אֶת הַשְּׁעָרִים הַרוּחָנִיִּים הַשְּׂיִכִּים לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ, שְׂיִזְכָּה לְהַשְׁיֵג בְּהַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי שִׁירֵי דָוִד הַמְּלֶךְ. וְכֵן רָאָה לְגַרֵם בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע, וּמְכַנֵּס בּוֹ תִשׁוּקָה לְלַמֵּד אַחֲר־כֵּן אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן כג): אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּכַל כָּל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וְשׁוֹתָה אַחֲר־כֵּן כְּמָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים, וּמְלַבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת. וְהִנֵּה צִיצִית וּתְפִלִּין, זָקֵן וּפְאוֹת וְכוּ' יֵשׁ לָנוּ כָּל יוֹם, וְלָכֵן צָרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וְגַם לֹאֵמַר יוֹם תְּהִלִּים, כְּדִי לְסִיִּים אֶת כָּל הַתְּהִלִּים כָּל שָׁבוּעַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר   י"ג תתיח   בַּנְחָל   קסח

י"ג תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַסֵּפֶר "זְכוּת יוֹסֵף", וּמְאֹד שִׂמְחָתִי
בָּזָה.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַּח אֶת כָּל מִדְּעִיךָ, וּתְשִׂתְדַּל
שְׂבִיתֶךָ יִהְיֶה בֵּית שִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הַיְאֵה הַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! עוֹבֵר בָּזָה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִה שֶׁעוֹבֵר, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד.

אוֹדוֹת תְּקוּנַת הַבְּרִית, רְאוּי לֹמֵר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
תְּהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל, מְלַבֵּד זֹאת מִה טוֹב וּמֵה נְעִים לְסִים בְּכָל
שָׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וְלֹמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', כִּי סֵפֶר
הַתְּהִלִּים מְחַלֵּק לְשִׁבְעָה יָמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְסִימוֹ בְּכָל
שָׁבוּעַ חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכֵן לְהַשְׁתַּדֵּל לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים
מְשֻׁנָּיוֹת, וְטוֹב לְחַלֵּקם לְשִׁלֵּשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: שְׁשֵׁה פְּרָקִים קֶדֶם
הַצְּהָרִים, שְׁשֵׁה פְּרָקִים אַחֵר הַצְּהָרִים, שְׁשֵׁה פְּרָקִים בְּלִילָה, וְהַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתְּזַכֶּה לְהוֹצִיא אֶת זֶה מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל.

אוֹדוֹת חֲטָאוֹת נְעוּרִים, תִּדְעֵ אֲשֶׁר חֲטָא זָרַע לְבִטְלָה, הוּא חֲטָא
מְגַנֵּה מְאֹד מְאֹד, וּבוֹרָא מְשַׁחֲתִים וּמְקַטְרָגִים הַנוֹקְמִים בְּאָדָם,
וּמְכַנְיָסִים בּוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, וְאֵי אֲפָשֶׁר לְתַקְנָם, כִּי אִם
עַל-יְדֵי שִׂמְחָזִירִים בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
בְּסוּד: "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל", יִקְרָר אוֹתִיוֹת קָר"י (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן,
חֶלֶק א', סִימָן יד); וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים
בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים,

קסו   אֲשֶׁר   י"ג תתיט   בַּנְחַל

כִּי הַכֹּל כְּפֶרֶת עוֹנוֹת. וְתַדַּע כִּי כִּנְגַד זֶה שְׁפִזְרֵת זֶרְעָךָ לְבִטְלָה, כִּנְגַד זֶה רְאָה לְהַפְיֵן אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם הַטְּפִין שֶׁל גְּלוּי הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַפִּיצֵם בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתיט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מִנְחָם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל צַעֲרִי — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּבָר לְצֵאת מֵהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁנַפְלֵת בּו.

רְאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתֹאֲמִין לִי, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְמִשָּׁף עֲצָמוֹ אַחֵר הַצַּעַר, כִּי כָּל הַנִּמְשָׁף אַחֵר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁף אַחֲרָיו, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה, כִּי יִמְיִנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ כְּאֵן וְעוֹד מַעֲט נִהְיָה שָׁם.

רְאָה לְמַסֵּר אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּדְחֵף כָּלָל, רַק תִּרְאֶה אֵיךְ שְׁיִפֵּל דְּבָר, וְאֵיךְ יוֹרוּ הַרְבָּנִים, בְּיֹדָאֵי שְׁלוֹם־בֵּית הוּא הֵכִי טוֹב, כִּי חָבֵל מְאֹד לְשׁוֹבֵר בֵּית, אֲבָל בְּמִצְבָּךְ, מָה אַתָּה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת, כִּי הַשָּׁטָן הַתְּעָרֵב בְּאֲמָצֵעַ.

לְזֹאת רְאָה לְבַדֵּק אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן תְּבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּחַפְּלֹתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ.

אָשֶׁר י"ג תתכ בנחל קסז

הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל לְשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ,
וּבָזָה תִּמְשִׁיךְ לְעֲצָמְךָ יִשׁוּעָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִהֲנֻעָשֶׂה עִמָּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְבִדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אֵיזוֹ דְּלֵת מְזוּזָה, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ
מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵי שְׁבַעֲלֶךָ יְבִדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵי לְהַדְלִיק לְכַבוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי
גְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבַעֲת הַדְּלָקַת הַגְרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה
שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, מְאֹד
מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלִתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתִהְיֶה בְּרִיאִים, וְכֹל הַמְשַׁפְּחָה יִצְלִיחוּ
בְּחַיֵּיהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן פְּשֻׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה. גַּם הַבַּעַל יִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִים חַיִּים לְאָדָם.

רְאוּ לְהַדְלִיק חֲמִשָּׁה גִּירוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּלְהַתְּפִלֵּל אֶזְרָאֵל וְיִתְבָּרֵךְ עַל הַצְּלַחַתְכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, כִּי הַתְּפִלָּה שְׁהֵאֲשָׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַקְּרוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לְכֶם כָּל טוֹב, וְתִזְכּוּ לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת הַבְּחוּר ... רְאוּי לָךְ לְהַתְּנִיעַ עִם הַמְּשַׁפֵּיעָה שְׁלֶךְ, וְאִם הִיא תִּסְפִּים לְשִׁדוּךְ, רְאֵי לְגַמֵּר אֶת זֶה בְּשַׁעֲה טוֹבָה וּמְצַלַּחַת, וּלְהַסְבִּיר לְהוֹרִים בְּדַרְכֵי נֹעַם, שְׂזֶה טוֹב בְּעִבּוּרְךָ.

אָשֶׁר י"ג תתכג — י"ג תתכד בַּנְחַל קסט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵנִי שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמוֹזָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה —
אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְתֹאֵר כָּלֵל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף רַק זֶה יִשְׂאָר מֵאֲתָנוּ,
וְזֶה תִּקְוֵנוּ הַנִּצְחִי, כִּי כְּנִגְדֵךָ זֶה שְׂפָגְמָנוּ כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה בְּזֶה הָעוֹלָם,
עֲלִינוּ לְהַחְזִיר גַּם אַחֲרַיִם בְּתִשׁוּבָה, וּבְזֶה שְׂנִחְזִיר אַחֲרַיִם בְּתִשׁוּבָה,
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל גַּם לָנוּ.

רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ וְעֵלִיז, וְזֶה יִתֵּן לְךָ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, שְׁלֹא
תִּפְחַד מֵאֵף אֲחֵד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר
תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵנִי צַעֲרִי לְשִׂמְעַת מִכָּל מַה שְׂעוּבָר
עֲלֶיךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

תְּכַמִּינֵנו הַקְדוּשִׁים אֲמָרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא עֵה:): מָאֵן דְּבִישׁ לִיָּה בְּמִתָּא

קע אָשר י"ג תתכה בנחל

דא ילף לְמַתָּא אַחְרִינָא (מי שְׁקָשָׁה לוּ בְּעִיר הַזֹּאת, יִלֵּךְ אֶל עִיר אַחֶרֶת). לְדַעֲתִי, רְאוּ לְעֵבֶר תִּכְף־וּמִיד דִּיכֶּה לְמָקוֹם אַחֵר, וְתִבְרַחוּ מִכָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת וְסוֹבְבוֹת אֶתְכֶם.

רְאוּ לְהַדְלִיק לְכָבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ שְׂבָעָה גְרוֹת, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זֵית, וְלִבְקֹשׁ בְּעַת הַדְּלָקָת הַגְּרוֹת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם צְרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה בְּעַת הַדְּלָקָת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְרָצָה וּמְקַבֵּלַת בְּשָׂמִים.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֹשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שְׁתִּזְכּוּ לְהַנְצִיל מִכָּל הַצָּרוֹת, וְיִתְרַחֵב לְכֶם בְּחַיֵּיכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתְבָרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ב מִנְחָם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אֵיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

רְאוּ לְהַדְלִיק לְכָבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זֵית, וְלִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יְתְבָרֵךְ בְּעַת הַדְּלָקָת הַגְּרוֹת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם צְרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה שְׂהֵאֲשָׁה מִבְּקֹשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקָת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֵּלַת וּמְרָצָה בְּשָׂמִים.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֹשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִתְרַחֵב לְכֶם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִהְיוּ תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעֵלְיִזִּים.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ב מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵינן
לְתֹאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ תָּמִיד בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ תָּמִיד בְּרוּחֵינִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וַיִּמְתְּקוּ
מִמֶּךָ כָּל הַדְּיָנִים, וּכְבֹּר לֹא תִדַע מִשׁוֹם צָרָה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמִיחָתִי לְקִרְאָת הַרְשִׁימָה שֶׁל הַסְּפָרִים, וְהִנֵּה אֲנִי
שׁוֹלַח לְךָ חֲזָרָה, וּמִבְּקֶשׁ מִמֶּךָ שְׁתַּזְמִין אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה שְׂצִינָתִי
לְךָ.

גַּם מְאֹד רְצִיתִי שְׁתַּקְנֶה לִּי סְפָרִים, שְׂיִהְיוּ בַסְּפָרִיָּה שְׁלִי בִּיבְנָאֵל,
וְאֲשַׁלֵּם לְךָ אֶת כָּל הַהוֹצָאוֹת.

חֲמֻדַת לְבָבִי! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְחֶפֶשׁ וּלְפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשָׂיו.
וְהִנֵּה מוּבָא מֵהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע: כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַחֲשָׁבָה,
עַל-יְדֵי-זֶה סוֹבֵל מִלְּדִים, וּכְשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה סוֹבֵל
מֵאֲשֵׁתוֹ, וּכְשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַעֲשָׂיו, עַל-יְדֵי-זֶה סוֹבֵל מֵאֲנָשִׁים, וְעַל-כֵּן
אִם יֵשׁ לְאָדָם אֵיזָה צַעַר וּמִכְאוּב מִבְּנֵי-אָדָם אוֹ מֵאֲשֵׁתוֹ אוֹ מִלְּדָיו,
עָלָיו לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה עַל הַחֲטָאִים וְעוֹנוֹת שֶׁפָּגַם בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבֹר
וּמַעֲשָׂה.

חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה לְעֵשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְדוֹן אֶת
עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל הַצַּעַר כָּלֵל, כִּי כָּל
הַנְּמָשֶׁךְ אַחֵר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו. וּכְבֹר יְדוּעִים דְּבָרֵי

מוֹהַרְנֵנוּ תּוֹלֵל שְׁאָמַר: הַתְּעוֹרְרוּת הַבָּאָה עִם הַתְּחִזְקוֹת, הִיא הַתְּעוֹרְרוֹת אֲמֵתִית, וַיֵּשׁ לָהּ קִיּוּם, מֵה שְׁאִין בֶּן כֶּשֶׁבֶאֱהָה הַהַתְּעוֹרְרוֹת בְּלִי הַתְּחִזְקוֹת, הִיא אֵינָה אֲמֵתִית, וְאִין לָהּ קִיּוּם. וְכִנְנָתוֹ בַּפְּשִׁיטוֹת, כִּי הָאָדָם הוּא בְּזָה הָעוֹלָם מְגָבֵל עִם אִשָּׁה וַיְלָדִים, וְצָרִיף לְשֵׁלֶם שֶׁכֶר דִּינָה וְשֶׁכֶר לְמוֹד וְלִקְנֻת מְאָכְלִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי הוּא מְלַבֵּשׁ בְּזָה הָעוֹלָם, עַל-כֵּן הוּא מְגָבֵל, וְלֹא בְּכָל פֶּעַם שֶׁהוּא רוֹצֵה הוּא יְכוּל וְכוּ' וְכוּ', וְהַהֲכָרַח שֶׁיְהִי לּוֹ נְפִילוֹת וַיְרִידוֹת, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחִזְק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּעַם, וְלְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְעוֹרֵר מִחֻדָּשׁ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי תִעֲנוּג תְּמִידִי אֵינוֹ תִעֲנוּג, וְעַל-כֵּן נִתְכַּבֵּה אֲצִלוֹ הָאוֹר, כְּדִי שִׁיתְעוֹרֵר מִחֻדָּשׁ.

וְעַל-כֵּן רָאָה, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רַק לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם. וְעַקֵּר הַהַתְּחִזְקוֹת הִיא עַל-יְדֵי שְׂמִחָתִים אֶת אַחֲרִים, כִּי כְּשֶׁמְחִזְק אֶת אַחֲרִים, עַל-יְדֵי-זֶה מְאִיר עָלָיו הָאוֹר יִשְׂרָאֵל וְהָאוֹר חוֹזֵר, הֵינּוּ בְּזָה שֶׁהוּא מְאִיר לְחִבְרוֹ, זֶה נִקְרָא אוֹר יִשְׂרָאֵל וְאַחֲרֵי-כֵן חוֹזְרִים אֵלָיו הַדְּבוּרִים (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַרְנֵנוּ. חֶלֶק א', סִימָן קפד); וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תְּחִזְק תְּמִיד אֶת אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה אַתָּה בְּעֲצָמְךָ תִתְחַזֵּק.

נָא וְנָא תִכְתֹּב לִי מֵה שְׁלוֹם יְלָדֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּמִיד תִּצְלִיחוּ עִם הַיְלָדִים, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכז.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגודל שמחתי לשמע הטוב ממך —
 אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי.

הרגל את עצמך ללכת בדרך התם, שגלה לנו רבנו ז"ל על-פי
 "אזמרה לאלקי בעודי", שצריכים לחפש בעצמו תמיד נקודות
 טובות, ולהחיות את עצמו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב); כי
 באמת אין זו עצה להפיל את עצמו, ובאמת כמו שיש לאו (ויקרא
 יט, ז): "לא תשנא את אחיך בלבבך", כן יש לאו על עצמו, שאסור
 לשנא את עצמו, כי גם הוא חלק אלוך ממעל, וצריכים להשתדל
 לדון את עצמו תמיד לכף זכות, ועל-ידי-זה באמת יזכה לצאת מכה
 חובה לכף זכות, ולשוב באמת בתשובה אמתית.

חמדת לבבי! מה שאתה כותב, שעובר עכשו בעולם מחלקת
 ומריבות בין כלל נשמות ישראל וכו' וכו', עליך לדעת, כי מאז
 גלותנו שגלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל אדמתנו וכו' וכו', וחרב בית
 מקדשנו וכו' וכו', מאז יש מחלקת בעולם, אבל תאמין לי, כי לא
 כדאי לבלבל את עצמו כלל בכל זה, כי מחלקת תהיה תמיד עד
 ביאת משיח צדקנו, אשר הוא יפתח בשלום (ויקרא רבה, פרשה ט', סימן
 ט). ולכן עליך לדעת, כי הלמוד של רבנו ז"ל הוא למוד שיביא
 לנו משיח צדקנו, כי משיח בדעתו יכבש את העולם, על-כן ראה
 להרגיל את עצמך לשפח לגמרי מה שנעשה בעולם, ואל תבלבל
 את עצמך כלל מאנשי העולם, רק ראה לדבק את עצמך בו יתברך
 במסירות נפש הכי גדולה, ותדע אשר אין בלעדיו יתברך כלל,
 ועל-כן מה ולמה לך להתבלבל מאחרים? וכבר אמר מוהר"ן ת
 ז"ל פעם בזו הלשון: "אט איז דא מיט וועמען צו רעדן און אט
 איז שוין נישטא מיט וועמין צו רעדן" (הנה יש עם מי לדבר, והנה
 אין כבר עם מי לדבר), כאומר שחיינו בזה העולם כל-כף טסים
 ופורחים, כי הנה יום והנה לילה, והנה יש עם מי לדבר, והנה אין
 עם מי לדבר, שיצטרך לצאת מזה העולם, ועל-כן פשיש לאדם
 הדעת הזו, אזי כבר אינו מתבלבל משום ברירה שבעולם, כי מה
 יעשה לו אדם? צריכים רק לדבר דבורי אמונה עם זולתו, וזה
 הכל, ואסור להפגס בשום מחלקת ומריבות, ובשום ופוחים, ואפלו

קעד אָשׁר י"ג תתכח בַּנְחַל

מה שְׁנַעֲשֶׂה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל, כִּי מֵה לִי וְלָךְ, כָּךְ צְרִיכִים תָּמִיד לְחֹשֵׁב, אָנִי מְקַבֵּל שֵׁם חַיִּוֹת, אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, אַתָּה אֵינְךָ מְקַבֵּל חַיִּוֹת מִשָּׁם, אָנִי לָךְ לְדַרְכָּךְ וְכוּ' וְכוּ', וּכְשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּצוּרָה כְּזוֹ, אָנִי אָף פֶּעַם לֹא יִתְבַּלְבֵּל, וְאָף פֶּעַם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ.

אודות שְׁאֵתָה כּוֹתֵב, שְׁיֵשׁ חֲשָׁךְ בְּעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ', הִנֵּה רָאוּי מְאֹד שֶׁתִּלְמַד בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן קי"ב, וְשֵׁם הֵייתָ רוֹאֶה שֶׁהַחֲשָׁךְ הוּא רַק מִצַּד הָאָדָם בְּעִצְמוֹ, וְצְרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר אֶת הַדְּבוּרִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ עִם אֱמֶת, וְאִזּוֹ יֵאִירוּ לוֹ הַדְּבוּרִים כְּמוֹ אֶכָּן טוֹבָה שֶׁאֶפְלוּ בְּמָקוֹם הַחֲשׁוּךְ שֶׁהוּא נִמְצָא, גַּם שֵׁם יֵאִיר לוֹ אִזּוֹ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מֵאִיר בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּמִי שֶׁזוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עִצְמוֹ בּוֹ יִתְבַּרַךְ, אָנִי רוֹאֶה אֶת הָאוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, וּמִשִּׁיג אֵיךְ שֶׁכֵּל דְּבַר: דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הוּא לְכוּשׁ לְגַבֵּי גְלוּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוֹ אֵינּוּ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרַךְ אֶפְלוּ כְּמֵה דְבוּרִים, אֶכָּל הַדְּבוּרִים צְרִיכִים לְהִיּוֹת עִם אֱמֶת, שְׁיֵאמַר: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לִי קִשְׁיוֹת עֲלֶיךָ", "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לִי סִפְקוֹת עַל בְּנֵי־אָדָם", "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לִי בְּלִבוֹלִים". וַיִּרְבֶּה לְתַבֵּל אֶת הַדְּבוּרִים עִם אֱמֶת, אִזּוֹ יִפְתַּח לוֹ מִבֵּין הַחֲשָׁךְ אִזּוֹ גְּדוּל, וַיִּזְכֶּה לְרֵאוֹת אֶת הָאוֹר הַמֵּאִיר בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ.

רָאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, אֶפְלוּ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת, וּמִמֶּשׁ תִּחְיֶה אוֹתִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יֵאִירוּ.

אֲשֶׁר   י"ג תתכח   בַּנְחָל   קעה

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדַּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַה הַטּוֹב, אֵין
לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חִקּוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּנִידַע מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְרָאוּי לָנוּ
לְשִׁמְחַ עַל כֶּךָ מְאֹד מְאֹד, וְלְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי פָנִיו, שְׂכָלוֹ
וְחִכְמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ סִפְרוֹ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), וְעַל-כֵּן מִי
שְׂזוֹכָה לְרֵאוֹת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, הַשְּׂמִיחָה הִיא אֲצִלוֹ בְּאִפְסָן אַחֵר לְגַמְרֵי.
וְאִיךָ זוֹכִים לְרֵאוֹת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל? עַל-יְדֵי שְׂמִתְמִידִים בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְכָל אֵלוֹ שְׂמִתְמִידִים תְּמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, בְּהֵם
מְאִיר אֹר רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא בְּמָקוֹם אַחֵר כָּלֵל. וּבְכַאֲמַת כְּשִׂזְזוּכִים
לְהַתְּבוֹדֵד עַל כָּל תּוֹרָה, וְלַעֲשׂוֹת מְכַל תּוֹרָה תְּפִלָּה כְּרַצוֹנוֹ ז"ל,
עַל-יְדֵי-זֶה מְאִיכָה לוֹ כָּל תּוֹרָה בְּאִפְסָן וּבְעִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי, כִּי תּוֹרוֹת
רַבֵּנוּ ז"ל הֵן אֹרוֹת רוּחָנִיּוֹת, אֹרוֹת צַחְצַחוֹת לְגִלוֹת אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲפִלוֹ לְמַגְשָׁמִים וּפְגוּמִים כְּמוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן כָּל מִי
שְׂמִתְמִיד בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל מְמַשִּׁיךְ גַּם עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת
יְדִידוֹת חֵיוֹת זֵיו אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְסוֹף כָּל סוֹף וְעַט זֵיךְ אֶלְעַס אוֹיֵס
פִּירְעֵן (יֵצֵא הַכֹּל מִהַכֹּחַ אֶל הַפְּעֵל). וְיִדוּעַ הַסְּפוּר, שְׂאֲחָד בָּא לְפָנֵי
מוֹהַר"נִתָּ ז"ל, וְהִיָּתָה לוֹ מִכָּה גְדוֹלָה עַל רַגְלוֹ מְלֵאָה מְגֵלָה וְכוּ',
וּבְכָה הִרְבָּה לְפָנָיו, שְׂיִמְשִׁיךְ לוֹ רְפוּאָה וְכוּ', וּמוֹהַר"נִתָּ ז"ל רַחֵם
עָלָיו מְאֹד, עָנָה וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: דֵּי מִכָּה וְעַט אוֹיֵספְּלֵאצִּין,
וְיִי אֲזוּי? וְיִי אִיךָ נִישָׁט (הַמִּכָּה תִתְּפוּצֵץ וְתִצָּא הַלְּחָה הַרְעָה לַחֲוִץ,
אֲבָל אִיךָ? זֶה אֵינִי יוֹדֵעַ). וּמִתּוֹךְ זֶה נִכְנַס בְּשִׁיחָה בְּעִנְיָן עֲבוֹדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְעִנְיָן הַגְּאֻלָּה, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: גָּאֵט וְעַט אוֹיֵס
פִּירְעֵן, וְיִי אֲזוּי? וְיִי אִיךָ נִישָׁט (הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִנְצַח וְיִגְמֹר,
אֲבָל אִיךָ? זֶה אֵינִי יוֹדֵעַ וְכוּ').

וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמִיחַ שְׂאֲתָה עָסוּק בְּהַפְּצַת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְל הַפְּעֵלָה שְׂאֲתָם
פּוֹעֲלִים בְּזֶה, כִּי לְהַחְדִּיר בְּכַנֵּי יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה, זֶה הַדְּבָר הַכִּי גְדוֹל,
וְאֵין לְמַעֲלָה מְזִה. וּמְסִפְרֵי, שְׂהֵרַב הַקְּדוֹשׁ הַיְּבַעַל הַתְּנִיא' הַתְּלַהֵב
פְּעַם לְפָנֵי תְּלַמִּידָיו, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: חֲסִידִים חוֹשְׁבִים, שְׂעַתִּיק
וְאִרִּיךְ זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינָם יוֹדְעִים שְׂאֲפִלוֹ הַסְּטָעֵנְדָּעַר

וְהִרְצַפָּה הֵם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמְרוּ בְּהִתְלַהֲבוֹת וּבְתַמִּימוֹת כְּזוֹ, עַד שֶׁהִתְלַמְּדִים לֹא רָאוּ אֶז לֹא סִטְעַנְדָּעֵר וְלֹא רִצְפָּה רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, זֶה מְדַרְגֵת הַצְּדִיקִים, שְׂזוּכִים לֵהִיֹּת כָּל-כֶּף דְּבוּקִים בּוֹ יְתַבְּרָה, עַד שְׂאִינָם רוֹאִים שׁוֹם גְּשָׁמִיּוֹת כָּלֵל, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי דְבִקְיָהֶם! וְזֶה מֵה שְׁלוֹמְדִים אֶצְלָנוּ בְּ"הֵיכַל-הַקְדוֹשׁ" — לְהַחְדִּיר אֶת הָאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁלֹּא יֵרָאוּ עוֹלָם כָּלֵל, רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמֵאֲמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ: הוֹלְכִים עַל אֲלֵקוֹת, וְאוֹכְלִים אֲלֵקוֹת, וּמְדַבְּרִים אֲלֵקוֹת, כָּל-כֶּף צָרִיכִים לֵהִיֹּת בְּטָלִים וּמְבֹטְלִים אֵלָיו יְתַבְּרָה, לְהַמְשִׁיף עַל עֶצְמָם עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֲלֵקוֹתוֹ יְתַבְּרָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַחְדִּיר אֶת זֶה גַם בְּאַחֲרִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָה וּבְעִצּוֹת רַבָּנוּ ו"ל, וְאֶז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שְׁבוּעַ וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עָלַיךָ תְּמִיד, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתכט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָה, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר עֲקֵב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמֻחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה לוֹמֵד בְּהִתְמַדָּה — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, פִּי זֶה כָּל חֲפָצֵי וְרִצּוֹנֵי, שֶׁתְּצַא מֵעֶצְמְךָ, וּכְבָר לֹא תִהְיֶה כָּל-כֶּף סְגוּר וְכוּ', אֲלֵא תִהְיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וְתִאֲמִין לִי, פִּי כִּנְגַד דְּבִקּוֹת אַחַת, כְּדֹאֵי לְרִדַּת לְזֶה הָעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ', עַל אִף שְׂבִינַן כֶּף וּבִינַן כֶּף הָאָדָם נוֹפֵל

אֲשֶׁר י"ג תתל בנחל קעז

בפח יקוּש ומתלכלך, עם כל זאת דבקות אחת להקדוש-ברוך-הוא, היא עולה על הכל.

ראה להיות סבלן עם ילדיך, כי רבנו ו"ל הקפיד מאד לא להכות את הילדים. ועליך לדעת, כי פגם-הברית הוצאת זרע לבטלה, מכניס באדם עצבון, שהוא מתעצבן על אשתו ועל ילדיו, כי החטא המגנה הזה מכניס באדם כעס וקפדות, והוא תמיד בכעס ובאכזריות וברציחה, ובפרט על בניו. ועל-כן תשתדל לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות סבלן.

נא ונא אל תהיה בטלן, רק תראה לנגן על הכלי זמר שלך, וזה יגביה את רוחך, ותצא מרוח עצבות, רוח נכאה, אל רוח טובה, רוח של שמחה, וזה ישמר אותך מלעבר על כריתות, חס ושלום, וכן שלא תכשל בעברות.

ראה לצאת בחוץ בלילה לטייל, ואל תפחד משום בריה שבעולם, כי זה סתם שגעון, וצריכים לבקש הרבה ממנו יתברך לצאת מפל מיני שגיונות שנדבקו בו, על-ידי עוונותיו, ואשרי מי שזוכה לזה.

ראה להמשיך לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתל.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ב מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע, איך שאתה עוסק בהפצת אור פני הצדיק. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה לבטל ממך את כל המדות רעות, כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד', שעל-ידי פני הצדיק זוכים לשמחה.

רְאֵה לומר בְּכָל יוֹם אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יִמְשִׁיךְ לְךָ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

עֲלִיף לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יְתַבְרַךְ, וְעַקֵּר הַדְּבָקוֹת הוּא עַל-יְדֵי
הַהִתְבּוֹדָדוֹת, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֱלֹהֵי יְתַבְרַךְ, אֲפִלּוּ כַּמָּה
דְּבוּרִים, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאֵדָם מְדַבֵּר, אֲצִלוֹ יְתַבְרַךְ הוּא נִשְׁמָע
וְנִתְקַבֵּל.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְחַד
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי מַה יַּעֲשֶׂה לְךָ אָדָם? ! וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מֵלֵא חֶסֶד וּמֵלֵא רַחֲמִים, וּבְיַדָּאֵי יַעֲזֹר לְךָ.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת אור פְּנֵי הַצַּדִּיק.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם ראשון לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיֵּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי — אֵין לְתֵאָר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֵּקָר! לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יְתַבְרַךְ, וְתַצִּיר
לְעֲצָמְךָ אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאַתָּה עוֹמֵד בְּאֲמָצֵעַ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַע עֲלֶיךָ אור גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד. וְלִכְּל זֶה זוֹכִים
עַל-יְדֵי הַתְּבוֹדָדוֹת, כְּשֶׂאֵדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֱלֹהֵי יְתַבְרַךְ,
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וּמִתְמִיד בְּדַבֵּר זֶה מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ, אֲזוּ
נִפְתַּח לוֹ אור גְּדוֹל נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד; כִּי בְּאֲמַת הוּא יְתַבְרַךְ מְאִיר

אָשֶׁר י"ג תתלא בַּנְחַל קַעֲט

בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהָאָדָם מִנְחַ בְּחֻשְׁךָ גְּדוֹל, וּכְשֶׁהוּא מְדַבֵּר דְּבוּרָיו
עִם אָמֶת, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתַּח לוֹ אוֹר הָאֱמֶת, וְנַעֲשֶׂה אֲצִלּוֹ אֶבֶן טוֹב
שְׂמַאִיר לוֹ תָּמִיד (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיב); וְצָרִיכִים לְדַבֵּר
אֶת דְּבוּרָיו עִם אָמֶת אֱמֶתִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּעַת עָלָיו רוּחַנִיּוֹת
גְּדוֹלָה. וְיָדוּעַ מַה שְּׂאָמַר פֶּעַם 'הַבְּעַל הַתְּנַיָּא' הַקְּדוֹשׁ לְכַנּוּי: אִם
תִּחְזִיקוּ בְּרוּחַנִיּוֹת, אֲנִי יִהְיֶה לָכֶם — הֵן רוּחַנִיּוֹת וְהֵן גְּשָׁמִיּוֹת;
וּבְאֱמֶת דָּבָר זֶה מְרָמֵז בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָנִים: כה, ט), אֲשֶׁר לְמַעַלָּה הַמַּעוֹת הֵם אוֹרוֹת רוּחַנִיִּים, וּכְשֶׁבָּאִים
לְמַטָּה, הֵם מִתְּלַבְּשִׁים בְּמַעוֹת גְּשָׁמִיּוֹת, וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת
עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי לֹא חָסַר לוֹ שְׁפָע.

כְּפִי הַנִּרְאָה, הַהֶכְרַח לִי לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה בְּיַבְנָאֵל,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיא אֶת רְצוֹנִי וְחֻשְׁקִי מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל וְכוּ'.

וְאוֹדוֹת שְׂכַתְבְּתָּ בְּעֵינֵי הַנְּהֻגָה, כְּכָר יְדוּעִים דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
בְּלְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י"ח, עֵינִי שָׁם בְּכָל הַמְּאָמַר, וְתַבִּין
וְתִשְׁכַּח. הָעֵקֶר לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבְהַקְפָּדָה עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם,
וְאֲזַי נִזְכָּה לְכָל טוֹב אֱמֶתִי וְנִצְחִי. וְאֶת הַהִנְהָגָה הָאֱמֶתִית אֵי אֲפָשֶׁר
לְקַחַת מִשׁוּם בֶּן אָדָם, כְּמוּבָא שָׁם.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּשַׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי רַק זֶה יִשְׂאֵר
מֵאֲתָנוּ, וְצָרִיכִים לְהִבְיֵא אֶל רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִתְּנוּת לְרַבֵּנוּ ז"ל: מְקַרָּא,
מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת, בְּרִיתוֹת וְתוֹסְפּוֹתוֹת. וְזֶה מְאֹד
מְאֹד יָקָר אֲצִלוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְתָמִיד עַל אִשְׁתִּי, שְׁתּוּלִיד בְּנִקְל, וְתִהְיֶה מְאֻשְׁרִים
בְּחַיֵּיכֶם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֵקֶב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וּבִפְרֹט שְׂאֵתָה זֹכָה לְעֶסֶק בְּזִכּוּי הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה
מִזֶּה; כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵי אֲפֹשֶׁר לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂינִי הַמְגַנִּים
וְהַמְלַכְלָכִים וְכוּ', כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁנֵלֶךְ מַעִיר לְעִיר וּמִכְפָּר לְכַפָּר
וְכוּ', לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָנוּ הַנִּצְחָנִי.
וּכְשֶׁנִּדְעַע דְּבַר זֶה, נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תָּמִיד.

פַּעַם אַחַת דְּבַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל מְגַדֵּלֵת רַבְּנוּ ז"ל, וְהַפְּלִיג מְאֹד
בְּשִׁבְחוֹ. וְהָיָה שָׁם גֵּיסוֹ, שְׁהָיָה מִתְנַגֵּד וְכוּ', וְאָמַר: מַה אַתָּם כָּל-כָּפֹךְ
מִפְּלִיגִים וּמְרַעִישִׁים בְּעוֹלָם מְגַדֵּלֵת רַבְּנוּ ז"ל?! עֲנֵה וְאָמַר לוֹ
מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: אֲנִי מְרַעִישׁ אֶת הָעוֹלָם?! וְהַתְּחִיל לְשִׁיר בְּנִגּוֹן
הַתְּעוֹרְרוֹת: "אֲזוּ בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל" ... כְּשֵׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ, אֲזוּ
יִתְגַּלֶּה וְיִתְפָּרֶסֶם שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְיִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל מְגַדֵּלֵתוֹ...
וְסִיִּים: זֶה נִקְרָא רַעַשׁ, שְׂאֲנִי מְרַעִישׁ אֶת הָעוֹלָם?! רּוֹאִים מִזֶּה,
שְׂאֲפִלוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׂמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל
בְּמִסִּירוֹת נְפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה — אָמַר, שְׂעֵדִין לֹא עָשִׂינוּ שׁוּם דְּבַר,
כְּשֵׁיבּוֹא מְשִׁיחַ, אֲזוּ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל מְאֹד רַבְּנוּ ז"ל.

לְזֹאת עָלִינוּ לְמָסַר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא
לְפָחוֹד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֵוֹלָם, וְאֲדַרְבָּה נִדְעַע שְׁזֶה תְּקוּנָנוּ, וְאֲזוּ נִצְלִיחַ
אֶת דְּרַכְּנוּ.

אֵל תְּדַאֵג כָּלֵל עַל גְּשָׁמִיּוֹת, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל,
כְּשֵׁיִתְקַן הַרוּחַנִיּוֹת, מִמִּילָא יְבוֹא לוֹ גְּשָׁמִיּוֹת (עֵינִן לְקוּשֵׁי-מוֹתְרָן, חֵלֶק
א', סִימָן יד); הָעֵקֶר רַק לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת
בְּמַחְ-מַחְשָׁבוֹ לִידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמֵהוּיָה וּמִקְיָם אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת

אֲשֶׁר י"ג תתלג בַּנְחַל קפא

אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי יְדִיעוֹת אֱלוֹהַּ יִדְיִן תְּמִיד אֶת כָּלֶם לְכַף זְכוּת,
וּבִפְרָט אֶת אֲשֶׁתוֹ וְאֶת יִלְדָיו.

הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ 'בַּעַל הַתְּנַיָּא' ו"ל אָמַר פַּעַם לְבָנָיו: אִם תַּחֲזִיקוּ
אֶת עַצְמְכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת, מִמִּילָא יִהְיֶה לְכֶם — הֵן רוּחָנִיּוֹת וְהֵן
גְּשָׁמִיּוֹת; נִמְצָא, שְׁצָרִיכִים הָעֶקֶר לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעֶקֶר
הַדְּבָקוֹת הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה, עַל-כֵּן תִּרְגֵּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם
עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ אֲפִלּוּ כַּמָּה דְבוּרִים, כִּי כָּל דְבוּר וְדְבוּר נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל
לְמַעַלָּה, וְאֲצִלּוֹ יִתְבַּרֵךְ יִקָּר כָּל דְבוּר שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְדוּן אֶת עַצְמְךָ לְכַף זְכוּת, וְאַל תַּפֵּל כָּל-כַּף
בְּדַעְתְּךָ, וְאַז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתלג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרַ עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיִּקָּר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ —
אֵינְ לְתֹאֵר וְאֵינְ לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

אוֹדוֹת כְּסוּפָיִךְ לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל. תִּאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיִּקָּר!
כִּי אֵינְ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, מַלְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, עַל-כָּל-פָּנִים
פַּעַם אַחַת בְּחַיָּיו, כִּי הוּא תִקְוֵן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וְאֲשַׁרִּי מִי שְׂזוּכָה
לְנִסְעֵ מְדִי פַעַם בְּפַעַם אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲשַׁרְנוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ,
שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי אֲמַת כְּזֵה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֵה, רַבִּי הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ
וּמְדַרְיִכְנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֲמַת.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה

ומהנה ומקנים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם
 עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, וכפי שתכנים בעצמך ידיעות
 אלו, אז לא יחסר לך אף פעם שום דבר; כי עקר החסרון הוא רק
 מחמת חסרון הדעת; כי כשיש לאדם דעת, כבר יש לו הכל, כמו
 שאמרו חכמינו הקדושים (נדרים מא): אם דעת קניית — מה חסרת;
 ומוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כא), אשר עקר כל החסרונות,
 הם מחמת חסרון הדעת, כי מי שהוא שלם בדעת, לא חסר לו שום
 דבר, אדרבה הוא דבוק בחי החיים, וחי חיים נצחיים, ואין שום
 הפרש בינו לבין המיתה כלל, כי מאחר שהוא דבוק בחי החיים,
 אזי כבר אין הפרש בין שהוא חי ובין שהוא נסתלק כבר מזה
 העולם. וזו המדרגה הכי גדולה, שאדם צריך לזכות אליה בזה
 העולם — להגיע אל דבקות כזו, עד שיהיה כמו נשמה מסתובבת
 בלי גוף, וכשהולך, ידע שנשמה הולכת וכו' וכו', אשרי מי שזוכה
 לדבק את עצמו בו ותברך!

ואל כל זה יכולים לזכות, על-ידי תפלה והתבודדות, שצריכים
 להרגיל את עצמו לדבר הרבה עמו ותברך, כאשר ידבר איש עם
 רעהו.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וכן תכתב לי אם קבלת
 את מכתבי, כי כבר כתבתי לך כמה מכתבים, ואינך מודיע לי אם
 קבלתם, רק אתה מתלונן בכל פעם שאיני כותב לך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח להגיע אל ציון רבנו ו"ל, אשר אין
 ערך אליו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאָרֵר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רָאָה לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי זֶה הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר לָנוּ, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא פּוֹתַחַת אֶת הַדַּעַת, וְזוֹכִים לְיִשׁוּב הַדַּעַת. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְךָ דַּעְתְּךָ. וַיִּרְאֶה לְדוֹן אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְכֵן אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וְאֵל תְּהִיָּה עֲצָבָנִי, רַק סְבָלְנוּת, כִּי עֵקֶר הַחַיִּים הוּא סְבָלְנוּת, וְכָל מִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא סְבָלָן יוֹתֵר עַל כָּל מֵה שְׁקוֹרָה עִמוֹ הֵן בְּבִיַת וְהֵן בַּחוּץ, כִּי עֵקֶר הַסְבָּלְנוּת תְּלוּיָהּ רַק בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה).

רָאָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, אֲשֶׁר אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשֵּׁפַע (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד).

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, וַיַּעֲזֹר לְךָ לְהַסְתַּדֵּר בְּכָל עֲנִיָּיָה, וְתַצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

קפד אָשָׁר י"ג תתלו בַּנְחָל

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרָה
מִשְׂמַחַת, שְׁנוֹלָדָה לָךְ בַּת לְמִזְל־טוֹב.

וְאוֹדוֹת הַשֵּׁם מִיכ"ל הוּא שֵׁם טוֹב, וְהוּא רָאשֵׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים
צא, יא): "כִּי מ'לְאָכִיו י'צִוָה ל'ךָ ל'שְׁמֹרָךְ בְּכָל דְּרָכֶיךָ", וְהַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ-הוּא בְּאֵמֶת יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רָע, וְיִמְשִׁיךְ לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִזְכְּוּ לַגְּדֹל אֶת בְּנוֹתֵיכֶם בְּנִקְלָה, וְיִהְיוּ לָכֶם
חֲתָנִים תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים, עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתִזְכְּוּ גַם לְבֵן זָכָר.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֵקֶב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵנִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי.

אוֹדוֹת הַבְּלִבוּלִים שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׁיֵשׁ לָךְ בְּלִבוּלִים וּמִחְשָׁבוֹת
מְבִלְבְּלוֹת וְכוּ', הִיָּה טוֹב מְאֹד שְׂתִלְמַד בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ע"ב, וְתֹאמַר עַל זֶה הַתְּפִלָּה מ"לִקוּטֵי-תְפִלוֹת", וְכֵן תַּעֲשֶׂה
אַרְבָּעִים יוֹם, לְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְלֹאמַר אֶת הַתְּפִלָּה, וְאֵז יוֹעִיל
לָךְ מְאֹד.

עֲלִיךָ לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד בְּהַתְּלַהֲבוֹת, כִּי אֵין זוֹ דְרָךְ
לְהַתְּלַהֵב כָּל-כֶּף וְכוּ', כִּי זֶה גַם-כֵּן מַעֲצָת הַיִּצָּר הַרָע לְהַתְּלַהֵב יוֹתֵר
מִהַמְּדָה, וְאַחֲרֵיכֶן יִפִּיל אוֹתְךָ. רַק רְאֵה לְשִׁמְחָה עַל חֶלְקְךָ, שְׂזַכָּה
אוֹתְךָ הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עִם אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, וְעַל יְדֵה דִיקָא תּוֹכֵל לְעַבֵּד

אֲשֶׁר י"ג תתלו בַּנְחַל קפה

אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵף שְׁנֵדְמָה לָךְ שְׁנֵה מְנִיעָה וְכו', עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָךְ בָּרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָאָדָם, שִׂיְהִיָּה זָכָר וּנְקֵבָה, מְשֻׁפֵּיעַ וּמְקַבֵּל, מְצַד אֶחָד יִרְצֶה מְאֹד לְעוֹף וּלְפָרֶחַ אֱלִיו יתְבַרֵךְ, וּמְצַד שְׁנֵי צָרִיכִים לְצַמְצָם אֶת עֲצָמוֹ וּלְחַפּוֹת, שְׁנֵה בְּחִינַת אִישׁ וְאִשָּׁה, מְשֻׁפֵּיעַ וּמְקַבֵּל, כַּח הַמּוֹשֵׁף וְכַח הַמְּכַרֵּיחַ, הַמּוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע'); וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה זֻכִּים לְבָנוֹת מְשֻׁפָּן, עֵינֵן שָׁם; וְכֵן מוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד), מְעַנִּין הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב, מְטִי וְלֹא מְטִי; כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה זֻכִּים לְהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, כְּשֶׁאָדָם מְשֻׁתַּקֵּק אַחֲרָיו יתְבַרֵךְ, וּפְתָאם יֵשׁ לוֹ מְנִיעָה, שֶׁהַהֲכָרַח לוֹ לְחֹזֵר, וּמְשֻׁתִּיחֵן יַחַד נוֹלְדִים לוֹ מֵחִין חֲדָשִׁים.

נָא וְנָא רְאֵה לְדוֹן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְאֵל תְּדַקְדַּק עַל עֲצָמְךָ כַּל-כָּךְ, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִנְּחַח הַחֹב לְדוֹן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, וְלְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת (עֵינֵן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב); וְכֵמוֹ שֶׁאֲסוּר לְשָׂנֵא אֶת אַחֲרִים, כֵּן אֲסוּר לְשָׂנֵא אֶת עֲצָמוֹ.

אוֹדוֹת הַלְמוּד, הִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁבְּפִעַם הָרֵאשׁוֹנָה תִּלְמַד גְּמָרָא בְּלִי רִשׁ"י וּבְלִי תוֹסְפוֹת, רַק בְּאַמִּירָה בְּעֵלְמָא, כְּדִי שְׁתַּזְכֶּה לְסִימֵי ש"ס פִּעַם אַחַת, כְּדִי לְזַכֵּךְ אֶת נִשְׁמַתְךָ. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר: כְּשֶׁזֻּכִּים לְסִימֵי ש"ס, מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמוֹ צָלָם אֱלֻקִּים. וְכֵן הוּא בְּד' חֲלָקֵי שְׁלֶחֶן עָרוּף, כְּדֵאִי בְּפִעַם הָרֵאשׁוֹנָה לְלַמַּד רַק מְחַבֵּר רַמ"א.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְאֵל תְּדַקְדַּק כַּל-כָּךְ עַל עֲצָמְךָ, וְאֵז תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי, וְאֵז אֶכְתֵּב גַּם לָךְ חֲזָרָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קפו אָשׁר י״ג תתלו בַּנְחַל
י״ג תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרֶךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י״ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת
בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לְמַעַלָּה בְּכֹל
הָעוֹלָמוֹת, כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל זֹכֶה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה. וְעַל אִף שֶׁעוֹבֵר עָלָיו
מֵה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוֹת וְהִשְׁלָכוֹת וְכוּ' וְכוּ',
עִם כָּל זֶה כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר לְחִזּוֹר אֵלָיו יְתָבְרֶךָ, הוּא גוֹרֵם שְׂמִיחָה גְדוֹלָה
לְמַעַלָּה. וְעַלֶּיךָ לְדַעַת, כִּי אֲצִלוּ יְתָבְרֶךָ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב עֲנִיָּן
הַתִּשׁוּבָה, וְאִף שֶׁכָּבֵר עָשָׂה מֵה שֶׁעָשָׂה, עִם כָּל זֹאת אֲצִלוּ יְתָבְרֶךָ
מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שֶׁחֹזֵר אֵלָיו. וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה הוּא וְהוּא דְּבָרִים,
שֶׁיִּרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְנַדֵּוֹת אֵלָיו יְתָבְרֶךָ, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבְרֶךָ כְּאִשׁוּר
יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ; כִּי בְּאִמַּת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יְתָבְרֶךָ
כָּלֵל, וְהוּא יְתָבְרֶךָ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֲלֵקוֹתָו יְתָבְרֶךָ. וּכְשֶׁאָדָם
יֹדֵעַ יְדִיעָה זֹו, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּכֹל מְקוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה
פּוֹתַח אֶת פִּיו וּמְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבְרֶךָ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יְתָבְרֶךָ אֶת כָּל מֵה
שֶׁמְעִיק לוֹ, וְזֶה עַקֵּר הַתִּשׁוּבָה.

וּכְמוֹ שֶׁעֲזַר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּכְנָסָה בְּךָ רוּחַ טְהוֹרָה, רוּחַ
קְדֻשָּׁה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה, כְּמוֹ-כֵן יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִצְאָ
בַת זוּג שֶׁתִּתְחַתֵּן.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּהִיָּה עִמִּי בְּקִשְׁרִי, וְאֲזִ אֶכְתֵּב
לְךָ עוֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתלח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּהְיֶה לְךָ
חִלְשׁוֹת הַדַּעַת מְשׁוּם דְּבַר שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל
מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ כַּחוֹת יוֹתֵר גְּדוּלִים לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל דְּבַר רַבְּנוּ
ו"ל, עָלָיו מִתְפַּשֵּׁט הַסְטֵרָא אֲחָרָא מְאֹד מְאֹד, וְעַל כֵּן אִם עוֹבֵר
עָלֶיךָ מֵה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּיָדָי הַבַּעַל-דְּבַר מְפַחַד
מִמֶּךָ, כִּי אַחֲרַת לֹא הִיָּה מְבִיא עָלֶיךָ מְנִיעוֹת כָּל-כָּף עֲצוּמִים. וְעַל-כֵּן
רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ, וְאֵז תִּרְאֶה
סוּף כָּל סוּף יְשׁוּעָה, שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְהַכְנִים אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא
יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְכַפִּי שֶׁאֲדָם מְכַנִּים
בְּדַעַתוֹ יְדִיעוֹת אֵלָיו, כֵּן הוֹלֵכֶת לוֹ כָּל הַעֲבוּדָה בְּאִפְּן וּבְעִנְיָן אַחֵר
לְגַמְרִי. אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַכְנִים בְּדַעַתוֹ תְּמִיד אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, כִּי זוֹ תִקְנֹתָנוּ לְנִצָּח, וּלְכָל זֶה אָנוּ
זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ו"ל.

תְּאַמֵּן לִי, יְדֵי הַיָּקָר! שְׂרְאוּי לָנוּ לְשִׁמְח מְאֹד מְאֹד, שְׁזַכִּינוּ
לְהַתוֹדַע מִרַבְּנוּ ו"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל?! וּבְזֶה רְאוּי
לָנוּ לְשִׁמְח מְאֹד מְאֹד — עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ לְבַקֵּשׁ עַל
לְהַבָּא; כִּי הָעֵקֶר לְהַקְדִּים תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּכְשֶׁאֲדָם מִרְגִּיל אֶת

עצמו לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה
נתרחב לבו לבקש על להבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אני מקנה להיות בארצנו הקדושה כל החגים, ומצפה לראותך
שם.

י"ג תתלט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, י"ג מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות
בשמחה, כי השמחה מרחבת את הדעת, לצאת מכל מיני צמצומים.
ואף שאני יודע, שעובר עליך עכשו עניות ודחקות, וזה שובר אותך
לגמרי, ואין אתה יודע לתן עצה לנפשך, וכל אחד אומר לך עצות
אחרות — זה אומר לך שתשנה את שמך וכו', וזה אומר לך
לעשות דבר זה וכו' וכו', ואתה מתבלבל לגמרי וכו' וכו', עליך
לדעת, כי מובא בדברי האר"ל, שכל הנשמות שפדור הנה הם
גלגולים מהדורות הקודמים, ומי יודע אם נשמתך לא היתה מאיזו
נשמה שהיתה בזמן הבית, שעשו אז את העבודה נרה, ובשביל זה
צריכים עכשו לעבר את שביל העניות, ועל-כן אל יקשה לך שום
קשיות כלל, ממה שעובר עליך, כי בנדאי הכל לטובה, אתה רק
צריך להרגיל את עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא,
ולבקש ממנו על להבא, שיחוס וירחם עליך.

ולכן הרגל את עצמך לילה על-כל-פנים פעם בשבוע אל ציון
הקדוש של שמואל הנביא, כי אתה גר שם בסמוך, ותתבודד עמו
יתברך שעה אחת, ותספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליך

בְּפָרְטֵי פְרֻטִיּוֹת, וְכָל מָה שְׁמַעִיק לְךָ — הַכֹּל לְכַל תִּסְפֹּר בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפִשִּׁיטוֹת גְּמוּנָה, וְחֹשֶׁב בְּפִנְהָ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל אֲזַעַל שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק
 סִגְרֵךְ אֶת עֵינֶיךָ, וְתִדְבֹר שֵׁם עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְתַעֲשֶׂה כִּי פַעַם בְּשָׁבוּעַ
 חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת גַּם פַּעַם בְּשָׁבוּעַ דְּבָר זֶה אֲצַל
 שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, גַּם-כֵּן שְׁעָה אַחַת פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֲזַנְכוֹן תִּהְיֶה
 בְּטוֹת, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת, שִׁיעֲשֶׂה
 עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲבָל מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁדְּבָר זֶה לֹא יִהְיֶה נֶקֶל בְּעֵינֶיךָ, אֲלֹא
 תִתְמַיֵּד בְּכָל שָׁבוּעַ שְׁעָה אַחַת אֲצַל הַצִּיּוֹן הַקְדוֹשׁ שֶׁל שְׁמוּאֵל
 הַנְּבִיא, שֶׁהוּא סְמוּךְ לְבֵיתְךָ, וְשְׁעָה אַחַת אֲצַל הַכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי, וְאִם
 אֲפָשֶׁר לַעֲשׂוֹת דְּבָר זֶה בְּשָׁנֵי וְחִמִּישֵׁי, הִינּוּ פַעַם לְלַכֵּת אֲצַל הַכֹּתֵל,
 וּפַעַם אֲצַל שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, כִּי הֵימָּה הָאֱלוֹ
 הִם יָמֵי רַחֲמִים.

רְאֵה לֹא לִפְחָד מִשׁוֹם דְּבָר, אַתָּה יָכוֹל לְלוֹוֹת לְכַבוֹד הַחֲגִים,
 וְתִתְנַהֵג בְּהִרְחָבָה, וְתִכְף-וּיִמֵּד אַחַר הַחֲגִים תִּצְאָ לְחוּץ-לְאָרֶץ,
 וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ שְׁתַּצְלִיחַ, וְיִהְיֶה לְךָ לְשֵׁלֶם אֶת כָּל
 הַחֻבוֹת, וְלֹא תִצְטָרֵךְ כָּבֹר אֶף פַּעַם לְצֵאת מִבֵּיתְךָ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד כָּל יוֹם "עֵין יַעֲקֹב", כִּי הַלְמוּד
 בְּאֵגְדוֹת חַז"ל, מִמְּשִׁיךְ לְאָדָם אוֹר וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת רוּחָנִי בְּהַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהִיּוֹת כָּל הַחֲגִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, וּמְאֹד רְצִיתִי
 לְרְאוֹתְךָ בִּיבְנָאֵל.

י"ג תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מִדֵּי כְּתִבִי מִכְּתָב לְבַעֲלֶךָ, אֲמַרְתִּי לְכָתֹב גַּם לְךָ.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת בְּעַלְךָ וְאֵל תְּעִיקֵי עָלָיו, וּבְזָכוֹת זֶה שֶׁתְּחַזְּקֵי אוֹתוֹ, תִּרְאֵי יְשׁוּעוֹת נוֹרָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עֲכָשׁוּ זֹו תְּקוּפַת הַחֲגִים, וּבְיַדֵּי אִם תִּקְדִּימוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֲלָיו יִתְבָּרֵךְ, תִּרְאוּ יְשׁוּעָה שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַיָּמִים הָאֵלֶּה נִקְרָאִים יְמֵי הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וּמִי שְׂזוּכָה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל לְהִתְפַּלֵּל אֲלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי רוֹאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה בְּחַיָּיו; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמֵּנַצֵּל אֶת הַיָּמִים הָאֵלֶּה לְטוֹבָה.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּרַגְּלִי אֶת עֲצֻמָּךְ לוֹמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה מְזֻמְרֵי תְּהִלִּים, וְכֵן תִּבְקְשֵׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד בְּתַפְלַת הַנָּשִׁים, שֶׁהֵן מִתְקַבְּלוֹת מְאֹד בְּשָׂמִים, וְתִבְקְשֵׁי עָלֶיךָ וְעַל בְּעַלְךָ וְעַל הַיְלָדִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתְךָ, שְׁעוֹד תִּרְאֵי נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת בְּעַלְךָ וְלֹא לְהִשְׁפִּילוֹ, וְאֲזוֹ תְּצַלִּיחֵי, כִּי כְּשֶׁהֵאֲשָׁה מְחַזְּקַת אֶת בְּעַלְהָ, כָּל הַבֵּית הוֹלֵךְ כְּכֹר בְּצוּרָה אַחֲרַת, אֲשֶׁרֵי הֵאֲשָׁה הַמְּחַזְּקַת תָּמִיד אֶת בְּעַלְהָ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

אֲשֶׁר י"ג תתמא בַּנְחֵל קצא
י"ג תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר ...
נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחַ
תְּמִיד בַּלְמוּדִים.

רְאֵה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! לְהִזְהַר מְאֹד בְּמַצּוֹת כְּבוֹד אֵב וְאֵם,
כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (יְרוּשָׁלַיִם קְדוּשָׁתוֹ, פָּרָק א', הַלְכָה ז'): גְּדוֹל
כְּבוֹד אֵב וְאֵם, שֶׁהַעֲדִיפוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר מְכַבֹּדוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר
(מְשָׁלִי ג, ט): "כִּבְדֵּךְ אֶת ה' מֵהוֹנֵךְ" — בְּלִקְטֵי וְשִׁכְחָה וּתְרוּמוֹת
וּמַעֲשָׂרוֹת; אִם יֵשׁ לְךָ אֶתְּהָ חַיִּב וְכוּ', וְנֶאֱמַר בְּכְבוֹד אֵב וְאֵם (שְׁמוֹת
כ'): "כִּבְדֵּךְ אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ", בֵּין יֵשׁ לְךָ בֵּין אֵין לְךָ, וְאֶפְלוּ אֶתְּהָ
מִחֲזֹר עַל הַפְּתָחִים, עֵינֵי שָׁם; רֹאִים מִזֶּה גְּדֹל מַעֲלַת כְּבוֹד אֵב וְאֵם,
וּבִזְכוּת מַצּוּהָ זֹאת תִּזְכֶּה לְאַרְיִכוּת יָמִים וְשָׁנִים, שְׁכַל יוֹם יִהְיֶה לְךָ אֶרְךָ
מְאֹד, וְתִזְכֶּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּכֹל יוֹם לֹמֵר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, אֲשֶׁר
הֶאֱמִירָה בְּעֵלְמָא מְאֹד מְסֻגְלָת לְהַנְשִׁמָּה, וְאֲשֶׁרִי הַבְּחֹר שְׁזוּכָה לֹמֵר
בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּפְגַּס בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה
לְלַמֵּד תוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד,
גַּם-כֵּן יָקָר מְאֹד אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְכֹתֵב לִי מִכְתָּב, וּמִמָּשׁ תְּחִינֵי. אֶקְוֶה לְהִיּוֹת בְּכֹל הַחֲגִים
בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּמְאֹד אֲנִי מִשְׁתַּוָּקֵק לְרְאוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ
שְׁזַכִּיתָ לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל – אֵינְךָ לְתֹאֵר וְאֵינְךָ לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי
בְּאֵמֶת אֵינְךָ מְלִים בְּפֶה לְהַסְבִּיר אֶת גִּדְל הָעֲנִיָּן הַזֶּה שֶׁל לְהִיּוֹת עַל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרִי הָאִישׁ הַזּוֹכֶה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל
עַל-כָּל-פְּנִים פְּעַם אַחַת בְּחַיָּיו לְבֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵינְךָ
לְמַעַל מִזֶּה, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל אֶת מַעַלְת הַזּוֹכֶה לְבֹא עַל
צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְלִקְבֵּל שֵׁם תְּקוּן.

אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֻלְקָנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי
אֵמֶת כְּזֶה, וְרֵאוּי לָנוּ לְהַתְּפַלֵּל תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁלְּבַל נִדְחָה מִמֶּנּוּ
אֶךְ פְּעַם, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אֹרֵב מָאד מָאד עַל כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהַתְּקַרֵּב
אֵלָינוּ, כִּיְדוּעַ דָּבָר זֶה, וּבְפִרְט עַל-יְדֵי כָּל מִינֵי לִיְצִינִים הַמְּדַבְּרִים כָּל
מִינֵי לִיְצִינּוֹת וּשְׁטִיּוֹת, וְזֶה מְקַרֵּר אֶת הָאָדָם מָאד מִלְּהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ
ז"ל, כִּי הִלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא תְּמִימוֹת עֲמֻקָּה, עֲמֻק עֲמֻק מִי
יִמְצְאוּנוּ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל!

עֲכָשׁוּ כְּשִׁזְכִּיתָ כְּבָר לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלְהַתְּבַוֵּד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ חַק וְלֹא יַעֲבוּ, וְכֵן
תִּהְיֶה חֲזַק בְּאֵמִירַת 'תְּקוּן הַכָּלְלִי' בְּכָל יוֹם, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל
יוֹם מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָּשׁ, אֲשֶׁר אֵינְךָ לְמַעַל מִזֶּה בְּתִקּוּנֵי
הָעוֹלָמוֹת, כִּי מְקַרָּא בְּעִשְׂיָה, מְשֻׁנָּה בִּיצִירָה, תְּלִמוּד בְּבְרִיאָה,
וּמְדֻרָּשׁ וְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ בְּאֲצִילוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְמַשֵּׁיךָ עַל עַצְמוֹ אוֹרוֹת
אֵלוֹ בְּכָל יוֹם, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲשֶׁר י"ג תתמג בַּנְחַל קצג

רָאה לְחִזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְזֶה שֶׁתְּחַזֵּק אוֹתָם יִהְיֶה לְךָ
גַּם-כֵּן חֲזִיק.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-עַב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנֹכַח קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְשִׂמְעַה הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

נָא וְנָא רָאה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי
תְּבַרְכֵנִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְע
תְּרָאָה הַטוֹב וְכו'. וּבְאַמַּת בְּתוֹךְ הַרְע גַּם-כֵּן שָׁם גְּנוּז טוֹב, אִם
מִסְתַּכְלִים בְּעֵין הָאֱמֶת, מִי מְלַל וּמִי פֹלֵל, שֶׁכָּבֵר שֶׁכָּבֵר תִּאֲחַז הַיֵּכָן
שְׂאֵתָה אוֹחַז בְּבִנְיָן בֵּיתְךָ, וּכְמוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עֲכָשׁוּ נְסִים, עוֹד תְּרָאָה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ, וְתִזְכֶּה לְהוֹצִיא
מִהַכַּח אֵל הַפְּעַל, וְלִגְמֹר אֶת הַבְּנִיָּן, וְתִכְנַס שָׁם לְגוֹר, וַיִּהְיֶה בֵּיתְךָ
בֵּית וַעַד לְחַכְמִים, וַיִּהְיוּ רַק שְׂמֵחוֹת בְּבֵיתְךָ.

אוֹדוֹת שֵׁישׁ לְךָ צַעַר, שְׁלֹא זָכִיתָ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, נֹכַח
יִהְיֶה לְבָךְ בְּטוֹחַ, שֶׁעוֹד תִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֵל הַפְּעַל חֲשֻׁקְךָ
וְכִסּוּפְךָ, וְעוֹד תִּהְיֶה אֵתָה וְאִשְׁתְּךָ עִם הַיְלָדִים עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
הַעֲקֹר הוּא תְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי עַל-יְדֵי
תְּפִלָּה זוֹכִים לְכָל טוֹב, לְכָל הַטוֹבוֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

מְאֹד מְאֹד שְׂמִחָתִי לְקִרְאָת הַכּוֹלֵל שֶׁפְּתַחְתָּ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְאַחַד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּלְמְדוּ בְּכָל יוֹם הַתּוֹרָה
הַקְּדוֹשָׁה, וַיִּתְפַּלְלוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וּמֵה נֹכַח, שֶׁתִּזְכְּרוּ גַם אוֹתִי

קצד אָשר י"ג תתמד — י"ג תתמה בַּנְחַל

לְטוֹבָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלִתְכֶם, וְתִתְקַבַּל לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שׂוֹחַ לְשִׁמַּח בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שְׂאֵתֶם בּוֹנִים
אֶת בֵּיתְכֶם, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה בֵּיתְכֶם בֵּית וַעֲד
לְחֻמֵּי, וְיִהְיֶה בּוֹ רַק שְׂמֻחוֹת, וְשִׂתְזַכּוּ לְגַמֵּר אֶת בְּנִיָּן בֵּיתְכֶם מֵהַ
שְׁיוֹתֵר מֵהַר.

רְאֵי לְבַקֵּשׁ בְּכֹל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֲז תִּרְאֵי אֶת הַנְּסִיִּים נְגִלִים
שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי מִלֵּל וּמִי פִלֵּל עַל גְּדֹל הַחֹסֵד
הַזֶּה שְׂעֲשֶׂה עִמָּכֶם, וּבּוֹדֵאֵי אִם תְּחַזְּקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּאֻמוּנָה פְּשׁוּטָה,
אֲז תִּרְאוּ עוֹד נוֹרָאוֹת נְפִלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֻחָתִי לְשִׁמַּע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

אֲשֶׁר י"ג תתמו בַּנְחַל קצה

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִהְיֶה בְּיַחַד עִם
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַקְּדוֹשִׁים, וְאָז יִהְיֶה לְךָ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתְּבַרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הִנֵּה טוֹב וְרְאוּי מְאֹד, שֶׁתְּבַדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, אִם לֹא
תְּסַרְהָ עַל אֵיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת בְּבֵית הֵן כְּשֹׂאִין לְאָדָם
מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵי לְכַבֵּד מְאֹד אֶת בְּעֵלְךָ וְתִתְקַרֵּי אוֹתוֹ, וְאָז תִּרְאֵי אִיךָ יִשְׁתַּנֶּה
הַיַּחַס בֵּינֵיכֶם, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל הַבַּעַל אוֹהֵב מְאֹד שֶׁיִּכְבְּדוּ וַיִּיקְרוּ אוֹתוֹ,
וּכְשֶׁאֵת תְּכַבְּדִי אֶת בְּעֵלְךָ, אָז תִּרְאֵי שֶׁבְּעֵלְךָ יִכְבֵּד אוֹתְךָ.

רְאֵי לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יְתְּבַרְךָ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל
שִׂיחַתְךָ רַק לְפָנָיו, כִּי רַק הוּא יְתְּבַרְךָ יְכוּל לְעֹזֵר לְךָ, וְכָל מָה
שֶׁמְרַבִּים בְּתַפְלָה, כִּף מִמְשִׁיכִים לְעֲצָמָם יִשׁוּעָה.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת שִׂמְחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת הַיְלָדִים, וְאֵל תִּהְיֶי
כָּל-כֶּף שְׁבוּרָה בִּיאוֹשׁ וּבְדַכְּאוֹן, כִּי עוֹד תִּזְכִּי לְרֵאוֹת נַחַת מֵהַיְלָדִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֹטְעָר בְּצַעֲרְכֶם
הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

רְאוּ לְבֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ
מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאוּ לְהַשְׁתַּדֵּל לְשָׁמֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): 'גְּדוּלָּה שַׁבַּת שְׁכַפְשֹׁנְדִּלְדִּלוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּעֲשֵׂים טוֹבִים, לֹא
עָמְדָה לָהֶם אֲלָא זְכוּת הַשַּׁבַּת, שְׁנֹאֲמַר (מְלָכִים-א' כ'): "וַיַּחֲנוּ אֱלֹהֵי
נֹכַח אֱלֹהֵי שְׁבַעַת יָמִים", עַד שֶׁתַּעֲבֹר עֲלֵיהֶם הַשַּׁבַּת, וּבִימֵי יֵאֻשְׁיָהוּ
הִיא שְׁעָמְדָה לָהֶם, שְׁנֹאֲמַר (מְלָכִים-א' יח): "בְּשִׁבְעֵיט", שֶׁהַזְכִּיר לָהֶם
הַשַּׁבַּת, רוֹאִים מְכַל זֶה אֶת גְּדֻלַּת מַעֲלַת שְׁמִירַת שַׁבַּת, שְׁאֶפְלוּ מִי
שְׁאִין לוֹ מַעֲשֵׂים טוֹבִים, עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת זוֹכֶה לְכָל. וְעַל-כֵּן
תַּשְׁתַּדֵּלוּ לְשָׁמֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאִז תִּרְאוּ אִיךָ הַמַּצָּב בְּבֵית יִשְׁתַּנָּה
לְגַמְרִי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם כְּבָר שְׂמִחַ בְּבֵית, וְתִשְׁמִיעוּ לִי
בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

אָשֶׁר י"ג תתמח בנחל קצו
י"ג תתמח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, י"ג מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה
מִרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְכָל מָה שְׂאָדָם יוֹתֵר שְׂמִחָה, יוֹתֵר מְצַלִּיחַ בֵּין
בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

טוֹב מְאֹד שְׁתַּלְמֵד בִּישִׁיבָה רְחוֹק מִבֵּיתְךָ, וְהוּא טוֹב בֵּין
בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, כִּי הָאָדָם לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת עֲצָמָאִי, כִּי אִם
כְּשֶׁהוּא רְחוֹק מִהַבַּיִת, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: הָיִי גוֹלָה
לְמָקוֹם תּוֹרָה.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּכָל יוֹם, כִּי הוּא עֶקֶר גְּדוֹל אֲצִל
רַבְּנוּ ז"ל, לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מְעֻצּוֹתָיו
הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּזֶה שְׂמֵדְבָרִים אֶחָד עִם הַשְּׂנִי,
עַל-יְדֵי-זֶה מִתְעוֹרְרִים הַדְּבוּרִים גַּם אֲצִלוֹ. וְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם כְּמוֹ
בְּשָׂמִים, אֲשֶׁר כָּל מָה שְׂאֵתָה מִמְשָׁמֵשׁ בָּהֶם, יוֹצְאִים מִזֶּה רִיחֹת
טוֹבִים. וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶת דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל
עִם חֲבֵרָיו וַיְדַבֵּר, שְׂאֵז תִּהְיֶה טוֹבָה לְכֻלָּם.

תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ דְּבוּרִים חֲמִים, רַק תֵּצֵא מְעֻצָּמְךָ, וְאֵל תִּהְיֶה
כָּל-כֶּף סָגוּר, אֲלֵא רְאֵה לְדַבֵּר תָּמִיד רַק מִרַבְּנוּ ז"ל, וְתִפְרֵשׁ מִכָּל
מִינֵי לִיְצָנִים, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל: לְעוֹלָם יִפְרֵשׁ אָדָם מִן הַלִּיְצָנוּת, שְׁכָל
הַמְתַּלּוּצֵץ, אֵין לוֹ רְפוּאָה, שְׁנֹאֲמַר (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-ב' לו, טז): "וַיְהִי
מִלְּעֵיבִים בְּמִלְּאֲכֵי הָאֱלֹקִים" וְגו'; וּמִוִּהְרֵנוּ תָּ ז"ל הַזֶּהִיר מְאֹד עַל
לִיְצָנוּת, וְאָמַר, כִּי עֶקֶר הַלִּיְצָנוּת הוּא הוּא הַפְּתַח שֶׁל הַטְּמָאָה, שְׁעַל

קצח אָשֶׁר י"ג תתמט בַּנְחַל

יָדָה הָאָדָם עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁבוּרָח
מִהַמְדָּה הַמְגַנָּה הַזֶּה שֶׁל לִיִּצְנֹוֹת.

רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְכֹתֵב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְכֵן תְּעוֹרֵר אֶת
אֲחִיךָ שְׂיִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה כָּל הַחַגִּים, וְאַרְאֶה אוֹתְךָ שָׁם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִים לְאָדָם חַיִּים
וְהַצְלָחָה (עֵין מְנַחוֹת מִד.).

אֵל תִּהְיֶה בְּרוּךְ, אֲלֵא הַשְׁדוּף הָרֵאשׁוֹן שְׂיִצְיֵעוּ לְךָ — תִּקְבְּלוּ,
וְאִז תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

אֲסוּר לְךָ לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ בְּעֵנִין מְצִיאַת הַזְּוִיג, עֲדִין אַתָּה בְּחוּר
צָעִיר, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל. הַעֲקֵר רָאָה
לְשָׁמֵר שְׁבֶת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשְּׁבֶת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וּמַעַלֵּת שְׁמִירַת שְׁבֶת
— אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּית זִוְגְךָ.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רָאָה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְאִז תִּרְאֶה בְּרָכָה
וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י"ג תתנ — י"ג תתנא בַּנְחַל קצט
י"ג תתנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שָׂאתָ סוּבְּלַת כָּל-כָּךְ.

רְאִי לְבֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ
מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאִי לְהַדְּלִיק לְכַבוֹד שַׁבַּת-קִדְּשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי
גְרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ
כָּל מָה שָׂאתָ צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת
הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּתְבַשְׂרֵי לִי
בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחְיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

רְאוּ לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְּשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם, כִּי כָּל
הַבְּרָכוֹת בָּאוֹת לְאָדָם רַק בְּזִכּוֹת שַׁבַּת-קִדְּשׁ, וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת וְשֹׁמֵחַ
בְּשַׁבָּת וּמַעֲנֵג אֶת הַשַּׁבָּת, נוֹתְנִים לוֹ מִהַשָּׁמַיִם נִחְלָה בְּלִי מְצָרִים (שַׁבָּת

ר אָשֶׁר י"ג תתנב בנחל

קית.). וְעַל-כֵּן אִם תִּשְׁמְרוּ שַׁבַּת-קִדְשׁ כְּרֵאוּי, אַז תִּהְיֶה לָכֶם הַצְּלָחָה, וְכָל מֵה שִׁתְּרָצוּ תִקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שִׁתְּצַלִּיחוּ לְמַכּוֹר אֶת הַדִּירָה, וְלַעֲבֹר לְדִירָה אַחֲרַת, וּמִשְׁנֵה מְקוֹם — מִשְׁנֵה מְזֹל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבָדֵק מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיוּ דָּלַת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי הַתְּפִלִּין יִמְשִׁיכוּ לָךְ חַיִּים וְאַרְיִכוֹת יָמִים.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאַז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וְתִדַּע, שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת וְהַהַצְּלָחָה שֶׁל הָאָדָם נִמְשָׁכוֹת עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁזוֹכֵה לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְלַעֲנֹגָה בְּכָל מִינֵי עֲנֹג, וְשִׁמַּח בְּכָל מִינֵי שְׂמֵחוֹת בְּיוֹם הַשַּׁבַּת-קִדְשׁ, אֲזִי יֵשׁ לוֹ הַצְּלָחָה כָּל יְמֹת הַשָּׁבוּעַ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שִׁתְּצַלִּיחַ דְּרָבְךָ, וְתִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּית זוּגְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י"ג תתנג — י"ג תתנד בַּנֶּחֱל רֵא
י"ג תתנג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.
רְאֵה לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וּתְדַקְדַּק לְהַנִּיחַ
בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין.
רְאֵה לוֹמֵר בְּכֹל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל
בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית.
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּילָל, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.
הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ מִמֶּה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָנֵם הַבְּרִית זָרַע לְבִטְלָה, וְאֲשֶׁר הוּא פָּגַם הַפּוֹגֵם אֶת
הַמַּחַ וְאֶת הַלֵּב יַחַד, וּמִפְּרִיד בֵּין הַמַּח וְהַלֵּב, וּמִכְּנִיס בְּאָדָם קִשְׁיוֹת
וּסְפָקוֹת עָלָיו יְתַבְּרֶךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל יָרַד אֶל זֶה הָעוֹלָם, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת כָּל
אֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת הַפְּגוּמוֹת וְהַנְּפוּלוֹת בְּפָנֵם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְלָה, וַיֵּשׁ אֶצְלוֹ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט בְּחַיִּים, אֲשֶׁרֵי
מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ לָהֶם!

אף עלִי לְהַקְדִּים לָךְ, כִּי בְּפִרוּשׁ מוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְנֵי ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), אֲשֶׁר מִי שְׁפָגַם בְּפָגַם־הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, הִהַכְרַח לּוֹ לְשִׁמְעַע מַחְלָקַת עַל הַצְּדִיקִים, וְזֶה הַנְּסִיּוֹן שְׁלוֹ. וְכִשְׁאָדָם מְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ, וְיוֹדֵעַ שְׁכָל הַמַּחְלָקַת הִיא רַק בְּשִׁבְלֵוֹ, עַל־יְדִי־זֶה עוֹבֵר עַל הַכֹּל, וְכִשְׁאִין לְאָדָם דַּעַת וְשִׁכְלֵ, וְנִמְשָׁף אַחַר הַמַּחְלָקַת, עַל־יְדִי־זֶה נִתְרַחֵק. וְעַל־כֵּן אִם תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ דְּבָרִים אֵלֶיךָ, אַז תִּזְכֶּה לְעֹבֵר עַל הַכֹּל.

רָאָה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תַּהֲלִים שְׁגָלָה רַבְנֵי ו"ל בְּשִׁבְלֵי תַקּוּן פָּגַם־הַבְּרִית. וְרַבְנֵי ו"ל אָמַר, שְׁתַּכְּרֵה־וּמְיָד כְּשִׁאָדָם זוֹכֶה לוֹמֵר הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים, שְׁלֹא יִתְבַּלְבֵּל יוֹתֵר. וְזֶה תַעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֶק קְבוּעַ — בְּכָל יוֹם לוֹמֵר הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תַּהֲלִים.

רָאָה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְטוֹב לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לוֹמֵר שְׁשֶׁה פְּרָקִים קָדָם הַצְּהָרִים, וְשִׁשָּׁה פְּרָקִים אַחַר הַצְּהָרִים, וְשִׁשָּׁה פְּרָקִים בְּלִילָה, אִם אֵינֶנּוּ יָכוֹל לוֹמֵר אֶת זֶה בְּפַעַם אַחַת, כִּי אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת הוֹרְגַת אֶת הַיֶּצֶר הָרַע, אֲשֶׁרִי מִי שְׁשֶׁם אֵל לְבוֹ דְּבוּרִים אֵלֶיךָ, וְרַגִּיל לוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת.

נָא וְנָא רָאָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׁמִיחָה תִּשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רָע, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִפָּגַם־הַבְּרִית, כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְנֵי ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ט), שְׁעַל־יְדֵי הַשְׁמִיחָה הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אֶת הַבְּרִית.

רָאָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה צָרִיךְ; כִּי בְּאַמְתָּ אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְהִינָה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזַק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת הַתְּבוּדוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי. אֶקְנֶה לְהִיּוֹת כָּל
הַחֲגִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וּמֵאֵד אֲנִי רוֹצֶה לְרְאוֹתְךָ.

י"ג תתנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר עֵקֶב, י"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְּלִי שְׂמִחָתִי לְשִׂמְעֵי הַטּוֹב מִמָּךְ —
אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְזֶה תִּקְוֶן נוֹרָא וְנִפְלָא
לְפָנֵם-הַבְּרִית, כִּי בְּזֶה שְׂמִדְּבָרִים וּמְקַרְבִּים אַחֵרִים לְדַעַת רְבֵנוּ ז"ל,
בְּזֶה מוֹחֵל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל מָה שְׁעָשָׂה, כִּי כְּשׂוֹזָכָה
לְעוֹרֵר אַחֵרִים בְּתִשׁוּבָה, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל גַּם לוֹ
(חֲיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן תמו).

רְבֵנוּ ז"ל אָמַר, שְׁהִיא מַעֲלָה גְדוֹלָה מְאֹד, שְׁהָאֵדָם אוֹחִז בְּזֶה,
שְׂאֵף שְׁהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר, הוּא רוֹצֶה שְׂחַבְּרִיו יִהְיוּ
אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קיט), וְזֶה מוֹרָה עַל טֵהֵר לְבוֹ,
שְׂכּוֹנָתוֹ אֵל הָאָמֶת. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת חַבְּרִיךָ, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם
מִדְּבוּרֵי רְבֵנוּ ז"ל, וּתְעוֹרְרֵם לְבוֹא אֵל סַעֲדָה שְׁלִישִׁית אֲצֶל יְדִידֵנוּ
... גֵּרוֹ יֵאִיר, וּבְיַחַד תְּדַבְּרוּ דְּבָרֵי רְבֵנוּ ז"ל.

רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ לוֹמֵר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה
יְכַנִּיס בְּךָ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶפְלוּ כַּמָּה דְּבוּרִים, כִּי כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְּבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה
כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְבוֹא לְשֵׁבֶת אֶצְלָנוּ בְּשֵׁבֶת־קִדְשׁ בְּיַבְנָאֵל, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁזֵה יִהְיֶה חָשׁוּב אֶצְלוֹ כְּאִלוֹ הַתַּעֲנִיִת מִשֵּׁבֶת לְשֵׁבֶת,
כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (עין חיי-מוהר"ן, סימן רצז).

י"ג תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ לִילֵךְ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזֹר לָךְ
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא, שְׁתַּהֲיֶה מְקַשֵּׁר אֶל רַבְּנוּ ז"ל כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם לֹמֵר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי הָאֲמִירָה
לְבַד מְזַפֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ, עַל־כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חֻזַּק בְּזֵה, וְזֵה יִכְנִיס בְּךָ
תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד תּוֹרַת הַקְדוּשָׁה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמוּ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר
כָּלֵל. וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד, שְׂאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְדוּשִׁים יִקְבְּעוּ לְעֲצֻמָּם
זְמַן קְבוּעַ בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבַּרֵךְ. וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל סָפַר, שְׂכַשְׁזָכָה
לְהַתְקַרֵּב בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְהָיָה לוֹ הַרְבֵּה חִלִּישׁוֹת
הַדַּעַת וּבְלִבּוּלִים וְכוּ' וְכוּ', וְרַבְּנוּ ז"ל לָקַח אוֹתוֹ סְבִיבוֹת כְּתַפּוּ,
וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "וְיֹתֵר מִזֶּה, אֲהוּבִי, בְּנִי! הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ
לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבַּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן
אֶל אָבִיו"; וְאָמַר אֲזִי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׁזֵה הַכְּנִיס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצֻמִּי,
שְׂאֵיךְ שָׂרַק לֹא יַעֲבֹר עָלָיו, תְּמִיד יִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא עַל־יְדֵי
הַעֲצָה הַנּוֹרְאָה וְהַנֶּפְלְאָה הַזֹּאת שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה. וְעַל־כֵּן רְאֵה
גַּם אֶתָּה, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן, וּבְכָל יוֹם רְאֵה לְדַבֵּר

אֲשֶׁר י"ג תתנו בַּנְחָל רה

עמו יתְבַרֵךְ, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר עִם הַחֲבֵרִים מְדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עֲכָשׁוּ בִימֵי הַנְּעוּרִים בּוֹעֵר הַיֵּצֵר הָרַע מְאֹד מְאֹד, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לֹאמֹר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, אֲשֶׁר הָאֵמִירָה בְּעֵלְמָא מְסַגְּלָת לְהַנְשָׁמָה לְזִכְכָּה וּלְטַהֲרָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְאֵמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת הוֹרְגַת אֶת הַיֵּצֵר הָרַע. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֵק קָבוּעַ בְּכָל יוֹם לֹאמֹר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, וְזֶה יוֹצִיא אוֹתָךְ מִהַבֵּץ שֶׁנִּלְכַּדְתָּ בּוֹ — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה.

גַּם רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לֹאמֹר בְּכָל יוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְנוּ ז"ל, שֶׁהוּא תִקּוּן לְפָגַם-הַבְּרִית. וּבְפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם זֹכֵה לְאִמְרָם, שֶׁלֹּא יִחַשֵׁב יוֹתֵר מִזֶּה.

רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוּ יתְבַרֵךְ, וְתִלְךָ לְמִקּוֹם פְּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו יתְבַרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אִם תִּתְמִיד בְּזֶה, סוּף כָּל סוּף יִטְהַר מִחַדָּךְ וּמִחֲשִׁבְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְהַנְצִיל מִהַפְּגָם הַמְּגַנֵּה הַזֶּה.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, כִּי עַקֵּר תִּקּוּן הַבְּרִית הוּא שְׂמִחָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב בְּכָל שָׁבוּעַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִתְנַתֵּק הַקָּשָׁר מֵאַתָּנוּ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתנח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-עָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאַתָּה מְשַׁתְּוֵקֵק לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל. יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר אֲצֶל רַבֵּנוּ ז"ל תָּמִיד, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתְךָ מִרְבֵּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְמִסֹּר אֶת נַפְשְׁךָ בְּכָל יוֹם לְהַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְדוּר דִּיקָא: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מַעֲרִיב, מְלָה בְּמִלָּה, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְנָה אִם אֶפְשָׁר, וְכֵן לֹמֵר הַעֲשֶׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ ז"ל.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּלָבָד מְטַהֶרֶת וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ. וּבִפְרָט לְבַחֹר צָעִיר, כְּשֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, זֶה מְכַנֵּס בּוֹ תְשׁוּקָה עֲצוּמָה לְהִיּוֹת בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמָּשׁ תְּחִינֵי. אֲקַנְהָ לְהִיּוֹת כָּל הַחֲגִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְאֲנִי רוֹצֵה מְאֹד לְרְאוֹתְךָ.

י"ג תננט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-עָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרִדְפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיֶּקֶר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְשַׁעֵר וְאֵין לְתַאֵר כָּלֵל.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, וְאֵל
יְחִסֵּר לָךְ יוֹם אֶחָד מִלְמוּדִים אֱלוֹ, כִּי הֵם כְּנִגְד אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת:
מִקְרָא בְּעִשְׂיָה, מְשֻׁנָּה בִּיצִיָּה, תְּלִמוּד בְּבִרְיָאָה, וּמְדֻרָשׁ בְּאַצִּילוֹת.

רְאֵה לְהַתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכֹל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא יִבְלָבֵל אוֹתְךָ.
וּרְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַתְחַבֵּר עִם לְצִים, כִּי הַלְצִים מְקַרְרִים
אֶת הָאָדָם מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְצִרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה
מְאֹד, שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם עֵסֶק עִם לְצִינִים, כִּי הַלְצִינּוֹת הֵיא הַקְּלִפָּה
הַכִּי מְגֻנָּה, כִּי אִף שֶׁתִּגְלֶה לוֹ כָּל מִינֵי אוֹרוֹת, אִף-עַל-פִּי-כֵן יִתְחַשֵּׁף
לוֹ. עַל-כֵּן רְאֵה לְבָרַח מִכָּל מִינֵי לְצִים וּבְפָרֵט בִּישִׁיבָה. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל
הַבְּחוּרִים אוֹהֲבִים מְאֹד לְהַתְחִיל לְהַתְלוּצֵץ מִמֵּי שְׂמִקְרָב אֶל רַבֵּנוּ
ז"ל. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְבָרַח מֵהֶם, וְלֹא יִהְיֶה לָךְ שׁוֹם עֵסֶק אִתָּם.

רְאֵה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמִחַת, וּתְנַדְּבֵר עִם
חֲבֵרֶיךָ מְדֻרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְאֵל תְּכַנְּסֵם עִמָּהֶם בְּוִכּוּחִים, וְאֵז תְּרָאָה
נִוְרָאוֹת נְפִלְאוֹת, שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רח אֲשֶׁר י"ג תתס — י"ג תתסא בְּנַחֵל
י"ג תתס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָאֵד מָאֵד אָנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה בְּזֶה שְׂאֵתָה כְּבֵד פֹּה.

רְאֵה אִם אַתָּה כֹּהֵן לְבֵד בְּבֵית-הַכֹּנֶסֶת — אֵל תַּעֲלֶה לְדוֹכֵן, כְּדִי
שְׁלֹא תִתְבַּלְבַּל, וְאִם יֵשׁ עוֹד כֹּהֵן, אַתָּה יָכוֹל לַעֲלוֹת לְדוֹכֵן, וּלְבָרֵךְ
בְּרֶפֶת כֹּהֲנִים בְּשֶׁקֶט, וְכִךָ לֹא תִתְבַּיֵּשׁ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְהִיּוֹת עֲצָבָנִי, כִּי הַגְּמִגּוּם בָּא
מֵעֲצָבָנוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרִכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם עֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, שְׁגִלָּה רַבָּנוּ וְ"ל
בְּשִׁבִיל תִּקּוּן פְּגָם-הַבְּרִית, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ מָאֵד מָאֵד, כִּי מַעֲלַת אֲמִירַת
הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה
הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ מְשֻׁנָּע, וּמִי שְׁנוּפֵל בְּחֲטָא הַזֶּה
מִשְׁתַּגַּע. וְעַל-כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהַתְחַתֵּן,
וְאֵל תְּהִיָּה בְּרָרָן, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִהַחֲטָא הַזֶּה. וְרַבָּנוּ וְ"ל רְצֵה

מָאד מָאד, שְׁבַחֹר יִתְחַתֵּן, וּבְפָרְט אַתָּה, שֶׁהַנֶּדָּה כָּבֵד מְבַגֵּר, עֲלִידָה
לְהִתְחַתֵּן בְּמִהְרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תֵּצֵא מֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה.

עֲלִידָה לְדַעַת, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם מְשַׁנֵּעַ לְגַמְרִי,
שְׁעַל-יְדֵי שְׁמוּצִיא זָרְעוֹ לְבִטְלָה, הוּא נֶעֱשֶׂה עֲצָבִי וּבְכַעַס, וּמְמַשֵּׁ
מִשְׁתַּגֵּעַ וּמִתְפָּרֵץ, וְאִי אֶפְשָׁר לְצִאת מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה, וְאִי
אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְשְׂמִיחָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי תְקוּן הַבְּרִית, וְאִם-כֵּן אֲבִדָה
לְאָדָם תְּקוּתוֹ. לְזֹאת צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם, שְׂיִזְכֶּה
לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ, וְתִמִּיד תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זְכַנִּי
לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה לְתְקוּן הַמַּחַ, תְּקוּן הַבְּרִית, שֶׁלְּבַל
אֶפְגֵּם עוֹד יוֹתֵר בְּהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה". וְתִרְחִיב בְּזֶה אֶת הַדְּבֹר מָאד
מָאד, כִּי כָל דְּבֹר וְדְבֹר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה
נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

נָא וְנָא אַל תִּפְלַ בְּיָאוֹשׁ וּבְחַלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי כָל זֶה עֵקֶר עֲצֵת
הַיֵּצֵר הָרַע — לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּמִרְרוֹת כְּזוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ, שֶׁכָּבֵד תִּזְכֶּה לְצִאת מֵהַבֵּץ הַזֶּה, וּכְבֹר תִּהְיֶה
תִּמִּיד שְׂמִיחַ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, וּכְנַגְדָה זֶה
שֶׁשְׂפָכְתָּ זָרְעָךְ לְבִטְלָה, תְּפִיץ קוֹנְטְרָסִים הַמְּגִלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי תִמִּיד מִכְתָּב חֲדָשׁ, וּבְכָל פַּעַם שֶׁאַתָּה נוֹפֵל
בְּחַלְשׁוֹת הַדַּעַת — אַל תִּתְיָאֵשׁ, רַק תִּכְרֹף-וּיִמָּד תִּשָּׁב וְתִכְתֵּב לִי
מִכְתָּב, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְרַחֵם עֲלֶיךָ, וְיִשְׂמַח אֶת לְבָבְךָ.

רי אֲשֶׁר י"ג תתסב — י"ג תתסג בַּנְחָל
י"ג תתסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִכְפֻרְט בְּזֶה שְׁאֵתָה זוֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת
הַרְבִּים, בְּזֶה גִדְלָה שְׁמִחְתִּי עַד מְאֹד, כִּי בְּאַמַּת אִם נִישָׁב אֶת עֲצָמָנוּ
— מִי אֲנַחְנוּ? וּמָה עָשִׂינוּ בְּזֶה הָעוֹלָם?! אֲזַי תִּפְּל עָלֵינוּ יִרְאָה
וּפְחַד, וּבְזֶה שְׁאָנוּ זוֹכִים לְזִכּוֹת אֶת עִם יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּי אוֹר רַבְּנוּ ו"ל,
זֶה עֵקֶר תִּקּוּנוֹנֵנוּ הַנִּצְחִי. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְעֶסֶק בְּזֶה,
הֵינּוּ בְּהַפְצַת אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ו"ל, וּבְזֶה רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ כָּל יְמֵי
חַיֵּינוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחִי הַיְקָר! לְמַסֵּר אֶת עֲצָמְךָ לְגִמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ,
וְתִמִּיד תִּצְיֵר לְפָנֶיךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל לְכָל אֵלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְאֵתָה עוֹמֵד בְּאַמְצַע הָאוֹר, וְהָאוֹר
חוֹפֵף עָלֶיךָ, וְדַבֵּר זֶה מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת נַפְשׁ הָאָדָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְּלָתִי שְׁאָנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּזְכָּה לְהַצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה —
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁר י"ג תתסד בַּנְחָל ריא

ראו לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אִיזוֹ דָּלַת מְזוּזָה.

הִבְעַל יִשְׁתַּדֵּל לְבָדֵק אֶת הַתְּפָלִין שְׁלוֹ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא
חֲסָרָה אִיזוֹ אוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם.

רְאֵי לְהַדְלִיק לְכָבוֹד שֶׁבַת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה נְרוֹת, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי
נְרוֹת שֶׁל שְׁמֶן זַיִת, וְלְבַקֵּשׁ בְּעֵת הַדְּלָקָה הַנְּרוֹת עַל יְלָדִים, כִּי
הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת וּמִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְּלָקָה הַנְּרוֹת, מְאֹד
מְקַבֵּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

רְאֵי לְכַבֵּד מְאֹד אֶת בְּעִלָּהּ, וְתִשְׁמְרֵי עֲצֻמָּהּ מְאֹד מִמְּרִיבוֹת
וּמִחֻלְקָתָהּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּזְכֶּי לְזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, וְתִבְשְׂרֵי לִי בְּקָרוֹב
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְיָנִיק וְחַכִּים ...
נְרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ כְּשֶׁהָיָה יֶלֶד קָטָן, וְאָמוֹ סָרְקָה אֶת שְׁעֵרוֹתָיו,
אֵף שֶׁכָּאֵב לוֹ — לֹא בָכָה וְלֹא הִגִּיב, כִּי הֵבִין כְּבָר אָז, שֶׁבָּזָה הָעוֹלָם
צָרִיכִים לְסִבָּל... וְהָיָה רָגִיל לְסִפֵּר אֶת זֶה בְּעֵת גְּדֻלוֹתוֹ, אֲשֶׁר זֶה מֵה
שֶׁהִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְסִבָּל עַל כָּל מֵה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִינוֹ מְגִיב, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא תָּמִיד מְנַצֵּחַ, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם

ריב אָשֶׁר י"ג תתסה בַּנְחָל

יוצא לריב, על-ידי-זה לבסוף הוא מפסיד. על-כן ראה להרגיל את עצמו במדת הסבלנות, ובזה תלויה כל הצלחת האדם בזה העולם.

ראה לכבד את ההורים שלך, כי מצות כבוד אב ואם עולה על כל המצוות, כי גדול כבוד אב ואם, שהקישו הקדוש-ברוך-הוא לכבודו, ובזכות מצות כבוד אב ואם תזכה להצליח בחייו.

ראה לעשות טובות לחברך, ואז כלם יאהבו אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתסה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, י"ג מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל משפחת ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד אני מצטער בצערכם הקשה.

ראו לשמר שבת, ואז השבת תשמר עליכם, וכך מי שזוכה לשמר שבת-קדש, הקדוש-ברוך-הוא נותן לו נחלה בלי מצרים (שבת קיח). ועקר הצלחת עם ישראל הוא על-ידי שמירת שבת, לזאת רואים בחוש, מי ששומר שבת-קדש, ומעניג את השבת בשמחה ובטוב לבב, על-ידי-זה עוזר לו הקדוש-ברוך-הוא, שלא חסר לו שום דבר. ומי שמחלל שבת, חס ושלום, לבסוף נעשה יורד מנכסיו, ומטלטל בצרות ובסוורים. על-כן אם אתם רוצים לצאת ממצוקתכם, תתחילו לשמר שבת-קדש, ואז תראו ישועה גדולה מן השמים.

ראו להדליק עשרה נרות לכבוד שבת-קדש כמנין מספר נפשות ביתכם, ולהוסיף שני נרות של שמן זית, ובעת הדלקת הנרות לבקש הרבה ממנו יתברך כל מה שאתם צריכים, כי התפלה שהאשה

אֲשֶׁר י"ג תתסו בְּנֹחַל ריג

מִבְּקֶשֶׁת וּמִתְפִּלָּת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, מָאד מְקַבְּלַת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלֵתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם, שְׁיִתְרַחֵב לְכֶם, וְתִצְאוּ מִן הַמִּצָּר אֶל הַהֶרְחָבָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתסו.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ג מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יֵאִיר.

רְאֵה, אֶהְיֶיךָ, אֲחִי הַיְקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְאֵל תִּנִּיחַ בְּעֲצָמְךָ הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת כְּרֹגַע, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלוּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו'ל', אֲשֶׁר הָעֲצָבוֹת הֵיא הַיִּצָּר הָרַע, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹנֵא אוֹתָהּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מח). רְאֵה לְשִׁמְחָה אֶת עֲצָמְךָ, וְתִשְׁמַח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְזִכְרוֹת הַשְּׂמִיחָה תִּזְכֶּה לְהַצְּלָחָה גְּדוּלָה בְּכָל מַעֲשֵׂיךָ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל' (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׂמִיחַ תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ. וּבְפִרְט אֶתָּה, שְׂאֶתָּה צְרִיף עֲכָשׁוּ הַצְּלָחָה גְּדוּלָה, עֲלֶיךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה, וְהַשְּׂמִיחָה תִּבְיֵא לָךְ הַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂיךָ.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר הַדְּבֻקוֹת הוּא עַל-יְדֵי דְבוּרִים, שְׁתַּדְּבֵר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וּבִשְׂעָה שְׂאֶתָּה עוֹלָה אֶל הָהָר לְטָבֵל בְּמִקְוֵה מִי מַעֲיָן, תִּשָּׁב שָׁם וְתִתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא מְקוּם נִפְלֵא מָאד — לְהִתְבוֹדֵד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מִשָּׁם רוֹאִים אֵיךְ שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ מְתַקְּשָׁרִים יַחַד, וְלֹא רוֹאִים שׁוֹם דָּבָר, רַק אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְסֻתוֹכֵב עַל הָהָרִים סָבִיב יִבְנֵאל, וּמִתְבוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂאֲזוּ

ריד אשר י"ג תתסז — י"ג תתסח בנחל

יְגִישׁ עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה
וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֹא !

רְאֵה לְהַזְכִּירֵנִי תָמִיד בְּתַפְלֵתְךָ, כִּי עֲרִינְךָ אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים
עַל כָּל פָּרֵט וּפְרֵט, וְהַעֲקֹר שְׂאֲזֹפָה כָּבֵר לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַמְדָרָשׁ
הַגָּדוֹל, וְתַתְּהַפֵּף יַבְנָאֵל לְעִיר בְּרֶסֶלֶב, לְעִיר שֶׁל תּוֹרָה וִירָאָה.

הַמְאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ג מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ וּלְחִזּוֹק אֶת בְּעֵלְךָ, שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה,
וְהַשְׂמֵחָה תִּפְתַּח לָכֶם פֶּתַח לְהַצְלָחָה, וְעוֹד תִּזְכּוּ לְבָנוֹת בֵּית חַדָּשׁ
בְּיַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב, וּבֵיתְכֶם יִהְיֶה בֵּית וְעַד לְחַכְמִים, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת
מִיְלָדֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְהַכְנִיֵס אוֹרְחִים הַגּוֹנִיִּם, וְיִהְיֶה בֵּיתְכֶם בֵּית שְׂמֵחַ,
וְתַעֲשׂוּ שֵׁם רַק שְׂמֵחוֹת.

רְאֵי לְשִׂמְחָה אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְעוֹדֵדֵן וּלְחִזְקֵן, וּלְדַבֵּר
עַל לִבָּן שְׂיַחֲיוֹ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וּבִזְכוּת זֶה יַעֲזֹר לָכֶם
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִתְמַלְאוּ מִשְׂאֵלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה.

הַמְאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבִּי שְׂמֻקָּרֵב אוֹתָנוּ אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, וּפּוֹתַח אֶת עֵינֵינוּ לְרֵאוֹת בְּגִדְלַת הַבוֹרָא יְתַבְּרֶךְ שְׂמוֹ, וּפּוֹתַח אֶת לְבַבֵּנוּ וּפִינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, וּמִי שְׂמֻרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, הוּא מְרַגִּישׁ כָּל מִינֵי נְעִימוֹת בְּחַיָּיו, כִּי עַל-יָדֵי שְׂמֻדְבָּרִים עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם, אֲזִי נִדְבָּקִים בּוֹ יְתַבְּרֶךְ. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סה): בְּשִׁעָה שְׂאָדָם בּוֹרַח אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, הוּא שׁוֹכַח מְכָל צְרוּחָיו, וְאֵינוֹ מְרַגִּישׁ שׁוֹם כְּאֲבִים וְכוּ', אֲבָל כְּשִׁחוּזָר, הוּא צָרִיךְ לְקַרֵּר אֶת הַיְסוּרִים עִם תּוֹרָה.

וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוּמֵד כָּל יוֹם חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁלוּמֵד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, שְׁזֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרָע, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁלוּמֵד דָּף גְּמָרָא רֵשׁ"י וְתוֹסְפוֹת, שְׁזֶה חַיּוֹת לְנַפְשׁ, וּמִי שֶׁעוֹד זוֹכֶה לְקַנּוּת, הוּא עוֹד לוֹמֵד מְדַרְשׁ רַבָּה וּמְדַרְשׁ תְּנַחוּמָא, שְׂאֲזוּ יֵשׁ לוֹ סְעָדָה שְׁלֵמָה בְּכָל יוֹם: מְקַרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת הַזְּכוֹת שְׂאָדָם זוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה, הוּא בּוֹרַח מְכָל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמְטַמֵּין וּמַחְבִּיא עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל שְׂפֵן וְכָל שְׂפֵן כְּשְׁלוּמֵד גַּם זֶהר וְתַקּוּנִים וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל: עֵץ חַיִּים, וּפְרִי עֵץ חַיִּים, וּשְׂמוֹנֶה שְׁעָרִים עִם הַהַקְּדָמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי מְאִיר אֶת חַיָּיו עִם אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרִי לוֹ!

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְקִיָּם אֶת צְוֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ר'), שְׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה לְדָם וְלְשִׂתָּק; הִינּוּ אִם אֶחָד מִתַּחֲלִיל אֶתְךָ — אֵל תַּעֲנֶה לְמַחְרָפֵי וְלַמְּבִזֵּי נַפְשָׁךְ שׁוֹם דְּבָר, תֵּן לְפָלֶבֶת לְנַבְחָה, וּשְׂתַקֵּשׁתָּ, אֶהוּבִי, יְדִידִי! וְזֶה יוֹתֵר מֵאֲלֶף תַּעֲנִיּוֹת, כִּי כָּל בְּזִיוֹן שְׂמֻקָּבָלִים, וְשׁוֹתְקִים וְלֹא עוֹנִים, שְׁוֶה יוֹתֵר מְכָל הַתַּעֲנִיּוֹת שְׁבָעוֹלָם, כִּי תַעֲנִית רַק שׁוֹבְרֵת אֶת הַגּוֹף, וּמְבַטְּלַת מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה, אֲבָל בְּזִיוּנוֹת רוּחָצִים אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְאֵינָם מַחְלִישִׁים אֶת הָאָדָם, וְלָכֵן תִּקְבַּל עַל עֲצָמְךָ לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה

רטז אָשר י"ג תתסט — י"ג תתע בַּנְחַל

על רוּחְךָ, וזְכוֹר, שְׁאִינְךָ חַיֵּב תְּשׁוּבָה לְאַף אֶחָד בְּעוֹלָם. שְׂתַק, שְׂתַק, וְאֵז תַּכְלִל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁשְּׂאֵלָתְךָ וְכוּ'. מָה אִמַּר לְךָ! אֵין לְמַעְלָה מְזָה — לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא רַש"י וְתוֹסְפוֹת, וְלַחְזוֹר עַל זֶה כַּמָּה פְּעָמִים [תַּאֲמִין לִי, שְׁאִין זֶה שִׁיף לְשׁוֹם מְפֻלְגָה, רַק כַּמָּה קִשְׁרוֹ אֶת זֶה לְמְפֻלְגָה, עַד שְׁחֹשְׁבִים שְׁמִי שְׁלוֹמֵךְ דָּף הַיּוֹמִי, מִכָּרַח לְהִיּוֹת שִׁיף אֵל הַמְפֻלְגָה הַזֶּה, זֹהִי טְעוֹת חֲמוּרָה מְאֹד], וְלִכֵּן אֵין לְקִשְׁרוֹ אֵל שׁוֹם מְפֻלְגָה כָּלֵל, דָּף גְּמָרָא נִשְׂאָר דָּף גְּמָרָא, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁלוֹמֵךְ בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, וְזֶה מְקַשֵּׁר אוֹתוֹ אֵל הַדָּף, וְהַדָּף אֵל הַיּוֹם, וְזֶה נֶעֱשֶׂה עֵינַי קְבוּעִים, שְׁאִי אֶפְשָׁר לְהַבְטִיל מְזָה. אִם עוֹשִׂים קְבִיעוֹת עַל זֶה, אֲזִי יוֹם בָּא וְיוֹם הוֹלֵךְ, וְהוּא תַּפְסֵם בֵּין כֶּף דָּף גְּמָרָא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזָה, אֲבָל בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן לֹא לְחֶשֶׁב, שְׁזֶה קִשׁוֹר אֵל אֵיזוֹ מְפֻלְגָה, זֹו טְעוֹת חֲמוּרָה, וְחֻבָּל מְאֹד שְׁזֹו תַּהֲיֶה מְנִיעָה לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא, אֲשֶׁר רַבּוֹת אֶלְפִי יִשְׂרָאֵל לּוֹמְדִים בְּכָל יוֹם אֶת אוֹתוֹ דָּף, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאַשְׁרֵי חֻלְקָם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי שְׁשָׂאֵלְתָּ וְכו', רַבְּנוּ ז"ל הָיָה לוֹ אֶחָ בְּכוֹר בְּשֵׁם ר' יִשְׂרָאֵל
 מֵת (כָּף קָרְאוּ אוֹתוֹ: יִשְׂרָאֵל דְּעַר טוֹיטְעֵר), כִּי בְּעַת קִטְנוֹתוֹ, נַעֲשֶׂה
 בְּלִי הַפְּרָה, וְאָמַר הַצְּדָקָה פִּיגָא בַּת אָדֹל, בְּתוֹ שֶׁל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ זי"ע, לְקַחָה אֶת הַתִּינוּק וְשָׂמָה אוֹתוֹ עַל צִיּוֹן הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
 זי"ע, וּבְכַתָּה מְאֹד מְאֹד: זיידע, זיידע, אִיךָ וויל אַ גְּעֻזוֹנְטֵע קִינְד
 (סָבָא, סָבָא אָנִי רוֹצֶה יֵלֵד בְּרִיא), וְהַשְׂאִירָה אֶת הַתִּינוּק עַל הַצִּיּוֹן
 וְהִלְכָה לָהּ. וּבבִּקְרָה הַשְּׂכָם מְאֹד, כְּשֶׁהִלְכוּ אֲנָשִׁים לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקִין,
 שָׁמְעוּ קוֹל תִּינוּק בּוֹכָה, וְלָקְחוּ אוֹתוֹ עַד שֶׁהִבִּיאוּ אוֹתוֹ חֲזָרָה אֶל
 אָמוֹ בְּרִיא וְשָׁלֵם, וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע בָּא בְּחִלוּם אֶל נִכְדָּתוֹ פִּיגָא:
 מָה עָשִׂיתָ?! הַצְּרַכְתִּי לְחַפְּשׂוֹ בֵּין אֲלֹפֵי מֵתִים וְכו', וְזֶה הָיָה מִמֶּשׁ
 עֲנִין תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֲבָל הוּא נִשְׁאָר כָּל יְמֵי חַיָּיו עִם צוּרַת מֵת, וְלִכֵּן
 קָרְאוּ אוֹתוֹ: 'יִשְׂרָאֵל מֵת', וְיִלְדִים פָּחְדוּ מְאֹד מִצוּרָתוֹ. הוּא הִתְחַתֵּן
 וְלָקַח לְאִשָּׁה אֶת בַּת בְּנוֹ שֶׁל הַרְבֵּ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מֹשֶׁה מְקִיטוֹב זי"ע,
 שֶׁהָיָה תַלְמִיד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע, וְרַבִּים הִחֲזִיקוּ מִמֶּנּוּ מְאֹד, עַד
 שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹתוֹ אֲדָמוֹר, אֲבָל הוּא לֹא רָצָה בְּשׂוּם פְּנִים, מְנוּחָתוֹ
 כְּבוֹד בְּמַעֲזֵיבּוֹ, לֹא רָחוּק מֵהַצִּיּוֹן שֶׁל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע,
 וְהָיָה לְרַבְּנוּ ז"ל עוֹד אֶחָ בְּשֵׁם ר' יַחִיאֵל ז"ל, שֶׁהוּא הָיָה מְקַרֵּב אֶל
 רַבְּנוּ ז"ל, וְנִפְטַר שָׁנָה אַחֵר רַבְּנוּ ז"ל, וְגַם מְנוּחָתוֹ כְּבוֹד בְּמַעֲזֵיבּוֹ,
 לֹא רָחוּק מֵהַצִּיּוֹן שֶׁל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וְכֵן הָיְתָה לְרַבְּנוּ
 ז"ל אַחוֹת בְּשֵׁם פֶּעֶרִיל, וְרַבְּנוּ ז"ל הָיָה הַרְבִּיעִי וְזֶה בְּרוּר.

רַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת הַסְּבָתָא אָדֹל, בְּתוֹ שֶׁל הַבְּעַל-
 שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וְאָמַר שֶׁתְּמִיד הִלְכָה עִם לֵב בּוֹעֵר — אִיךָ
 הִיא יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן הַשֵּׁם יְתָרָךְ, וְלִכֵּן חִבְּבָה אָבִיךָ
 הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע כָּל-כָּף, כִּי תְּמִיד בְּעַר לְבָהּ לַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנוֹ יְתָרָךְ [אֲשֶׁרִי אִשָּׁה שֵׁישׁ לָהּ הַשְּׂגוֹת כְּאֵלוֹ, לְבַעַר לְבָהּ אֵלָיו
 יְתָרָךְ].

אוֹדוֹת וְכו', הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אָמַר עַל שְׁלֹשׁ

ריח אֲשֶׁר י"ג תתעא בַּנְחַל

משפחות בישראל, שגנחשבות למיחסות מאד מדור דור, והן: שפירא, הורביץ, מרגליות, וזה ברור.

רק חזק ואמץ מאד, ותהיה רגיל לומר: "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי".

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתעא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, ואל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך, יש רק עצה אחת — לברח אליו יתברך בשיחה בינך לבין קונך, ולדבר עם הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך, כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו. ואנשי שלומנו היו רגילים לומר: אלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל אלא לקבל את העצה היקרה הזו — כבר היה פדאי, כי בלי זה אדם מבהל ומבלבל מאד. וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רכח): יכולים להיות איש כשר אפלו בלי התבודדות, אבל אני קורא אותם מבהלים ומבלבלים, כי מי שמדבר עמו יתברך, הוא כמו אחר שנה טובה, והוא מישב בדעתו, ומכל שפן שקבלנו מרבנו ז"ל עוד המון טובות נצחיות, עצות נוראות ונפלאות על כל פרט ופרט בחיים, אשר ממש אין דבר בעולם שלא דבר מזה רבנו ז"ל, אשרי מי שמתמיד בספריו הקדושים: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", ושיחותיו הקדושות: "שבחי-הר"ן", ו"שיחות-הר"ן", והעולה על הכל בספרי "לקוטי-הלכות", שרק מוהר"ן ז"ל הבין את רבנו ז"ל, ולכן אי אפשר להבין את דרכי רבנו ז"ל, רק על-ידי רבוי למוד "לקוטי-הלכות", שהוא מסביר בשלמות את דברי רבנו ז"ל.

אֲשֶׁר י"ג תתעא בַּנְחַל ריט

בְּעֵינַי לַמּוֹד גְּמָרָא וְכוּ', אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוּמֵד בְּכָל יוֹם דְּף גְּמָרָא,
שְׂזוּ חֵיוֹת לְנַפְשׁ, וְהֵרַב הַקְדוּשׁ הַשֵּׁר שְׁלוֹם מִבְּעִלְזָא זי"ע אָמַר:
לְלַמֵּד בֵּימֵי הַחַל קִדְּם הַתְּפִלָּה דְּף גְּמָרָא — זְהוּ גִין־עֲדָן הַתְּחִתּוֹן,
וְלְלַמֵּד דְּף גְּמָרָא בְּשַׁבַּת קִדְּם הַתְּפִלָּה — זְהוּ גִין־עֲדָן הַעֲלִיוֹן, כָּל־כֶּף
הַיְתָה לוֹ הַשְּׂגָה מַה זֶה דְּף גְּמָרָא.

הַיִּיתִי כְּבָר פְּעַמִּים בְּעִיר קֵאלִיב אֶצֶל הַצִּיּוֹן הַקְדוּשׁ שֶׁל רַבִּי
אִיזִיק מִקֵּאלִיב זי"ע, וְחִקוּק עַל מַצְבָּתוֹ כְּפִי צְנֹאתוֹ: "הִזָּה לוֹמֵד
גְּמָרָא עַל הַדֶּף", וְזֶהוּ שְׂבַח נְדִיר, וְכִנְרָאָה, שְׁהַצְדִּיקִים הַבִּינוּ מַה זֶה
דְּף גְּמָרָא, אֲשֶׁר שׁוֹרֵף אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁבְּרָא מַחֲמַת עֲוֹנוֹתָיו.

הֵרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי שְׁלוֹמֵקָה מְזוּוֹיְעָהל זי"ע אָמַר: מִי שְׂאִינוּ
לוֹמֵד דְּף גְּמָרָא בְּיוֹם, יֵשׁ לוֹ צוּרַת בְּהֵמָה, וְכַדִּי לְהַמְחִישׁ אֶת זֶה,
כְּשֶׁרָאָה אָדָם שְׂכָלֵל אִינוּ לוֹמֵד גְּמָרָא, הִזָּה מִתְחִיל לְרַעַד, וְצֶעֶק:
אוֹי, אוֹי, אִיךָ הָאֵב מוֹרָא פּוֹן אַבְהֵמָה (אֲנִי מִפְּחַד מִבְּהֵמָה, כִּי הִזָּה
נְדָמָה בְּעֵינָיו מִי שְׂאִינוּ לוֹמֵד דְּף גְּמָרָא, כְּמִי שְׂיֵשׁ לוֹ צוּרַת בְּהֵמָה).

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד): מִי שְׁלוּמֵד
תְּלִמוּד (גְּמָרָא), מַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפָה לִילִי"ת הַמַּחֲטָאֵת אֶת הָאָדָם
בְּפָגַם הַבְּרִית; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְמִיד בְּלַמּוּד גְּמָרָא!

וּמוֹכָא בְּ"סֵפֶר הַחַיִּים" לְאַחֵי הַמְהַר"ל מִפְּרָאג זי"ע: גְּמָרָא
רְאִשֵׁי תְבוֹת: גְּבֵרִיאַל, מִיכָאֵל, רְפָאֵל, אִוְרִיאַל, מִי שְׁלוּמֵד גְּמָרָא,
מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֶת מְלֶאכִי הַשְּׂמִירָה הַשּׁוֹמְרִים אֶת הָאָדָם,
וּמְסַבְּבִים אוֹתוֹ תְּמִיד, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר
בְּגְמָרָא!

תְּאֲמִין לִי, אִם מְרַגְּלִים עֲצָמָם לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דְּף גְּמָרָא, כְּגוֹן
אֶת הַדֶּף הַיּוֹמִי, מְרַגְּשִׁים כָּל מִינֵי טְעָמִים בְּחַיִּים, כִּי גְּמָרָא זֶה
לְחֵמָה שֶׁל תּוֹרָה, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂיָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת פְּסָקֵי הַהֲלָכָה
מִהַדֶּף, עַל־יְדֵי הַעֵינַי מִשְׁפָּט, לְרַשֵּׁם לְעֲצָמוֹ אֶת הַרְמַב"ם, טוֹר
וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ הַשְּׂנֵף בַּדֶּף זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֵד וְטוֹבְתֵהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-עַב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי מַה שֶּׁשָּׂאֵלָתָּ, אֵיךְ הִתְנַהַג רַבְּנוּ ז"ל בְּהַדְלָקַת גֵּרוֹת חֲנֻכָּה וְכוּ', זֶה יָדוּעַ אֲצֵל אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הָיָה סָגוּר וּמְסֻגָּר בְּדִירָתוֹ, רַק בְּנֵי בֵּיתוֹ הָיוּ שָׁם, וְלֹא הִרְשָׁה לְאָף אֶחָד שֶׁיְהִיָּה שָׁם בְּעֵת הַהַדְלָקָה, וְלִכֵּן לֹא יָדוּעַ כְּלוּם, מַה שֶּׁאֵין בֶּן אֲצֵל מוֹהֲרֵנִי תָּ ז"ל, בֶּן הָיָה אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רְגִילִים, וְהָיָה אֵשׁ לְהִכָּה, וְהָיָה בְּשִׂמְחָה עַד מְאֹד, וּמֵרֵב שִׂמְחָה בְּכַה הִרְבָּה, וַיֵּשֶׁב לְפָנַי הַגֵּרוֹת בְּדִבְקוֹת עֲצוּמָה, וְהָיָה מִתְבוֹדֵד הִרְבָּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיֵּשֶׁב זְמַן אַרְבֵּי אֲצֵל הַגֵּרוֹת בְּעֵינַי סָגוּרוֹת, וְרַק רָאוּ אֵיךְ שֶׁזוֹלָגוֹת דְּמָעוֹת עַל לְחִיָּו וְעַל זְקֵנוֹ.

וְאוֹדוֹת הַמְזֻמְוֵרִים, כְּכֹר כְּתִבְתִּי שֶׁזֶה מְקַבֵּל אֲצֵל אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִקְנָתִי אֶת הַמְזֻמְוֵרִים כְּפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל [כְּמוֹכָא בְּאַרִיכוֹת בְּמָקוֹם אַחֵר]. וַיֵּשׁ מְקוֹר לְכָל מְזֻמּוֹר שֶׁהִדְפַסְתִּי בְּסִפְרֵי "גֵּר לְהַצְדִּיק", מְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, קָחָהוּ מִשָּׁם.

יָדוּעַ מֵהַצְדִּיקִים הַקְדוּשִׁים שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים, שֶׁהַחֲתָנָה הַגְּדוּלָּה מִתְחַלֵּת מִחֲמֹשֶׁה-עֶשֶׂר בָּאָב, וְנִגְמָרַת בְּזֹאת חֲנֻכָּה'.

וְעוֹד אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינִי, חֵלֶק ב', סִימָן ז'): כְּפִי ה'סֵלַח נָא' שֶׁפּוֹעֵלִים בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, כְּמוֹ-כֵן זוֹכִים לְחֲנֻכָּה, כִּי אִם פָּעֵלוּ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַל לָנוּ אֶת עֲוֹנוֹתֵינוּ, כְּמוֹ-כֵן נִזְכָּה שֶׁבְחֲנֻכָּה יְאִיר לָנוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִכְנַס בָּנוּ שִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ חָרַב רַק עַל-יְדֵי שְׁנֵאת חֲנָם, שֶׁאֶחָד לֹא הָיָה יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הַשָּׁנִי, וְתִמִּיד מְצָאוּ חֲסוּרוֹנוֹת אֶחָד בְּשָׁנֵי, וַיּוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, כִּי יוֹם הַכְּפוּרִים אֵינוֹ מְכַפֵּר עַל עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ עַד שֶׁיִּרְצָה אֶת חֵבְרוֹ (יֻמָּא פה:), נִמְצָא, בְּזֶה שֶׁאָדָם מְרַצָּה אֶת חֵבְרוֹ בְּיוֹם

אֲשֶׁר י"ג תתעג בַּנְחֵל רכא

הַכַּפּוּרִים, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ סְלִיחָה, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים שְׁחַנְפָה מֵאִיר לֹא מְאֹד, כִּי אַז הוּא זְמַן שֶׁל חֲנוּךְ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׁאַנְחֵנוּ מִדְּלִיקִים אֶת הַנְּרוֹת לְזֵכֶר נְרוֹת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְלִכֵּן זֶהוּ עֲנִין גָּדוֹל מְאֹד, שְׁבַחנְפָה יַעֲזְרוּ אַחַד לְהַשְׁנִי, כִּי בְּזֶה עֲזָרִים לְבַגְנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׁנִזְכָּה שְׂיִבְנֶה לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקָרוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ רַק לְשִׂמְחָת תְּמִיד, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּמָה לְשִׂמְחָה — "שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", רְאִינוּ וְשִׂמְעֵנוּ אֵל מֵה גוֹיִם אַרְוִרִים אַכְזָרִים מְסֻגָּלִים — לְהַרְג בְּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְיִלְדִים קִטְנִים, יוֹנְקֵי שְׂדֵים, בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת שְׁבַעוּלָם, עַד שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לְחָאֵר כָּלֵל, וְלִכֵּן רְאוּי לְכָל יְהוּדֵי רַק לְשִׂמְחָה עַל נֵעַם חֶלְקוֹ שְׁנִבְרָא יְהוּדֵי, וְזוֹ הַשְׂמִיחָה הַעוֹלָה עַל כָּל הַשְׂמִיחוֹת. וּכְשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה בְּנִקְדַת יְהוּדוּתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כִּי הַנִּקְדָּה הַפְּנִימִית שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל זֶהוּ אֱלֻקוֹת כְּבִיכּוֹל, הַמְּחִיָּה אֶת הָאָדָם, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׂמִיחָה עֲצָמוֹ בְּנִקְדַת יְהוּדוּתוֹ.

אֹדוֹת גַּט וְכוּ', תַּגִּיד לְגִיסָךְ, שֶׁהַכֵּל זֶה אֱלֻקוֹת, אֵלֶּךְ אִיזו גָּאֵט אַז מְעַן נִעְמַט אַרְוִס דְּעַם אֶל"ף, אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם וְוַעֲרַט אַ גַּט... וְלִכֵּן שְׂיִשְׁכַּח מְזָה, וְיִכְנִיס חֲזָרָה אֶת הָאֶל"ף בְּתוֹךְ הַבַּיִת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם; וְלִכֵּן בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן לֹא לְהַתְגַּרֵּשׁ, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים

רכב אשר י"ג תתעד בנחל

(גטין ז:), שאפלו המזבח מוריד דמעות. ואני רגיל לומר: למה נקטו דיקא שהמזבח מוריד דמעות, ולא שאר הכלים, כגון: הארון והשלחן, המנורה והפיור וכו' וכו'? אלא המזבח מוריד דמעות, הינו "מספיק קרבנות מביאים כבר עלי", וכשמתגרש זוג שיש להם ילדים — הם הקרבנות, ולכן המזבח מוריד דמעות — "איני צריך עוד קרבנות".

ותאמין לי, שדברים אלו אינם מליצה, אלא כף היא המציאות, כשאבא ואמא מתגרשים — מי סובל? רק הילדים, הם נעשים בעלי מומין בנפשם, ונשארת להם צלקת על לבם, נפשם ורוחם כל ימי חייהם. ודבר זה אי אפשר לרפא, נשאר אצלם כחם לכל החיים. ויכולים להפיר תכף-ומיד על ילדים שהוריהם התגרשו, פי נותר עליהם הפחד והעצבות וכו' וכו' שעברו, בשעה ששמעו איך ההורים רבים ביניהם וכו'.

ההכרח לקצר מרב טרדותי עכשו.

המצפה לראותך בקרוב...

י"ג תתעד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר בזה העולם להחזיק מעמד, וזה כל הסודות והרזין, סתרי נסתרות, שאדם צריך להגיע אל זה. הרבה פעמים באים אלי אברכים הקוראים עצמם מקבלים (והם באמת בקיאים בעץ חיים, וב'פרי עץ חיים' וכו'), אבל עוברים עליהם משברים כאלו, שהם פשוט משתגעים וכו', וקשה להם להחזיק מעמד וכו', עד שיש שמדברים כלפי מעלה, רחמנא לצלן, ואני שואל: במה אתם מקבלים?! אם גומרים פעם, פעמים ואפלו שלש פעמים את ה'עץ

אָשֶׁר   י"ג תתעה   בְּנַחֵל   רכג

חיים', וְאֶפְלוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה בְּעַל־פֶּה, אֵךְ לֹא מִחֲזִיקִים מֵעֲמֵד בְּעַת הַנִּסְיוֹן הַקָּשָׁה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם אֵיזָה מִשְׁבֵּר מִהַאֲשֶׁה, אוֹ מִהִלְדִּים, אוֹ מִשְׁכָּנִים וְכוּ', אֵיךְ יִקְרְאוּ אֶת עֲצָמָם מְקַבְּלִים?! עֵקֶר הַשֵּׁם 'מְקַבֵּל' הוּא זֶה שֶׁתָּמִיד דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבִתְקֵף הִירִידוֹת מִחֲזִיק מֵעֲמֵד, וְהוּא שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה, וּמִסְתַּכֵּל תָּמִיד רַק עַל הַצַּד הַטּוֹב שֶׁבְּחַיִּים, זֶה נִקְרָא בְּעַל מְקַבֵּל אֲמִתִּי.

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, שֶׁהַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וּמְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּחֲזִיק מֵעֲמֵד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, הָעֵקֶר לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וְאֵין שׁוֹם טֹבֵעַ וּמְקַרְהַ וּמְזַל כָּלֵל, הַכֹּל לְכַל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּפְרֻטֵי פְּרֻטִיוֹת, דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא הַכֹּל מִהַמְּאֻצִּיל הָעֲלִיוֹן. וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין ז:): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם־כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה, אֵין דְּבָר כְּזֶה "הֵייתִי גֶלֶם אוֹ טַפֵּשׁ וְלֹא נִזְהַרְתִּי, וּבִשְׁבִיל זֶה בָּאָה עָלַי הַרְעָה הַזֹּאת", אֵין דְּבָר כְּזֶה, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמִחֲמַתּוֹ אֵין לְהַסְתַּתֵּר, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבָּא אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוֹפֵף דְּמַעוֹת כְּפַיִם, וּמִבְקָשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ שְׂיִמְתִּיק מִמֶּנּוּ אֶת הַדִּינִים, כִּי אֵין עוֹד דְּבָרִים שֶׁמִּמְתִּיקִים אֶת הַדִּינִים כְּמוֹ תְּפִלָּה. וְהַסִּימָן שֶׁפִּעַל בְּתַפְלָתוֹ — אִם אַחֲר־כֵּף יִהְיֶה בְּשִׁמְחָה; כִּי כִּשְׂאָדָם בְּשִׁמְחָה, סִימָן שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצָאת אֲצִלוֹ. וְלִכֵּן חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתעה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, וּבְפְרֻט שֶׁהַחֲחִלְתָּ לְמַסֵּר

שעור ב"לקוטי-מוהר"ן", אָשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְיָדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ו"ל
אָמַר לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, שְׂיִדְבֵר עִם אַנְשִׁים, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ מוֹהֲרַנ"ת ו"ל:
"הָרִי אָנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עַל הַזּוּלָּת" (כְּאוֹמֵר שְׂאִינִי יוֹדֵעַ מָה
לְדַבֵּר), עֲנֵה וְאָמַר לוֹ רַבְנוּ ו"ל: "אַתָּה תְּדַבֵּר (אֵינְךָ צָרִיךְ לְדַעַת מָה
עוֹבֵר עַל הַזּוּלָּת), כִּי הַדְּבוּר פּוֹעֵל בְּנִדְאִי".

וְהַעֲנִין נִתֵּן לְהַסְבִּיר עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן, חֶלֶק א',
סִימָן סא), שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהֶאֱמִין בַּחֲדוּשֵׁין שְׁלוֹ, שְׂיִישׁ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא גַּחַת מִהַחֲדוּשֵׁין שְׁלוֹ. וְהַעֲנִין הוּא, אָדָם שְׂיִישׁ בּוֹ יִרְאֵת שְׂמִים,
הוּא מְרַגֵּישׁ עֲצָמוֹ גַּחַת דְּרַגָּא, וְאֵיךְ שְׂאִינּוֹ שְׂוֵה שׁוּם דְּבָר, וְאֶפְלוּ
שְׂהַתְּחַדְּשׁוּ אֶצְלוֹ חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים עַד מְאֹד, אֲבָל הוּא מְרַב שְׂבָרוֹן
לֵב וְקִטְנוּת דַּעְתּוֹ, מִחֲזִיק שְׂוֵה דְבָרִים פְּשׁוּטִים וְכוּ', אֲבָל הוּא אֵינּוֹ
יוֹדֵעַ שְׂאֲדַרְבֵּה, אֵלוֹ הַדְּבוּרִים הֵם דְּבוּרִים עֲמָקִים מְאֹד מְאֹד,
וּמְחַזְקִים אֶת גַּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַנְשִׁים מְחִיִּים עֲצָמָם עִם הַדְּבוּרִים
הָאֵלוֹ. וְלִכֵּן הוּא מְתַרְשֵׁל מִלְּדַבֵּר, כִּי גִדְמָה לוֹ שְׂהַדְּבוּרִים הֵם סִתָּם
דְּבוּרִים, וּבַכֵּלֵל אֵין בָּהֶם שׁוּם שׁוּי וְכוּ', אֲבָל בְּאֶמֶת כְּשֶׂמְדַבְּרִים אֵלוֹ
הַדְּבוּרִים לְאַחֲרִים, זֶה לָהֶם כְּמִים קָרִים עַל גַּפְשׁ עֵיפָה, וְהֵם מְחִיִּים
עֲצָמָם עִם הַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי לָהֶם הֵם חֲדוּשִׁים עֲמָקִים
וְכוּ', כְּמוֹבֵא בְּדְבָרֵי רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא, וְחֶלֶק ב',
סִימָן ז') כִּי מָה שְׂאֶצְעַל זֶה — זֶה מְקִיף, אֶצְעַל זֶה — זֶה פְּנִימִי, וְכֵן
לְעוֹלָם, הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה לְגַבֵּי הַמְּדַרְגָּה הַתְּחַתּוֹנָה הִיא בְּחִינַת רַבּוּי
אוֹר וְכוּ'.

וְלִכֵּן אַתָּה תְּדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, וּבְנִדְאִי תִפְעַל אֶצְלָם כָּל-כָּף, עַד
שְׂתַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְזֶה מָה שְׂאָמַר שְׂמוּאֵל לְשָׂאוּל (שְׂמוּאֵל-
א' טו, יז): "אִם קָטָן אַתָּה בְּעֵינַיךָ רֹאשׁ שְׂבִטִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה", וְאַתָּה זֶה
אָנִי אוֹמֵר גַּם לָךְ, שְׂבִשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לֹא תִהְיֶה שְׂבוּר, וְלֹא תִהְיֶה
קָטָן בְּעֵינַיךָ, אֲלֹא תִמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, וְזוֹ זְכוּת גְּדוּלָּה לְחִזְק
אַנְשִׁים בְּכָל מְחִיר, וּבְזְכוּת זֶה שְׂתַדְּבֵר עִם אַחֲרִים, גַּם לָךְ תִּהְיֶה
הַתְּחַזְקוּת, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו): עֲצָה

אֲשֶׁר י"ג תתעו בנחל רכה

לצאת מקטנות המחין ולבוא לגדלות המחין, הוא להשכיל אחרים.
הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך, כל זמן שלא תכניס היטיב בדעתך, אשר כל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, הכל זה בהשגחתו הפרטית, אזי תסבל סבל גדול מאד, כי בו פרגע שאדם מכניס את הקדוש-ברוך-הוא בחייו, הכל הולך לו פכר אחרת, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן רנ), שכל הצרות והיסורים שעוברים על בני-אדם, זהו רק מחמת שתולה הכל בטבע, מקרה ומזל, אז מרגיש את היסורין, כי אם היה האדם יודע, שהכל לכל משגח בהשגחתו הפרטית, היה יכול לקבל בנקל הכל, ומחמת שאדם תולה את זה בטבע, בשביל זה הוא סובל, שזה כלל הגלות שתולין כאלו הכל טבע, וכשאדם ממשיך על עצמו השגחתו הפרטית, בנקל לקבל על עצמו, אבל יסורי הגוף שבאים מחמת ההרכבה, הינו כשסובל, חס ושלום, איזו מחלה או חולאת, ויש לו יסורים גדולים, אם הוא יודע שהכל ממנו יתברך, בנקל לו לקבל הכל. ודע לך, שאם ממשיכים את השגחתו הפרטית בחייו, כל החיים הולכים לו פכר בצורה אחרת.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

רכו אשר י"ג תתעז — י"ג תתעח בנחל
י"ג תתעז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין זו עצה ללכת ממרמר וכו', הרגל עצמך לחיך לכל בן אדם, כי אף אחד אינו יכול לסבל אדם ממרמר וכו', המתאנח תמיד, ובוכה לכלם, ומספר להם את צרותיו, אף בריה אינה מעניינת בצרות של הזולת, ולכן אל תספר לאף אחד מה שעובר עליך, כי זה לא יעזר לך, זה רק יגרם לך סלידה, שבני-אדם יסלדו ממך, ולא יוכלו לסבל אותך.

וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט): 'טוב' הכל חפצים לשמע; בני-אדם אוהבים לשמע רק התחזקות ודבורים הבונים את האדם וכו', אף אחד בעולם אינו מעניין לשמע קול בכי של הזולת, צרות יש לו מספיק מעצמו, הוא אינו צריך את הצרות של הזולת. ולכן איעצך, שאף פעם אל תספר את צרותיך לזולת, ואז תראה שבזמן קצר תקנה לעצמך הרבה ידידים ומעריצים, הרבה מאד.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתעח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ, וראה לשתק לכל מחרפי ומבזי נפשך, ותקבל הכל לכפרת עוונות, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, יום

אָשֶׁר   י"ג תתעט   בְּנַחֵל   רכז

יבוא, וְכָל הַצֵּעַר וְהִיסוּרֵינִי וְהַעֲגַמַת נַפְשִׁי וְהַחֲלִישוֹת הַדַּעַת,
הַעֲלֹבוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְהַגְדוּפִין שְׂאֵתָה סוּבֵל, יבואוּ לְטוֹבָתְךָ, וְיִוְעִילוּ
לְךָ הַרְבֵּה מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַעֲלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר עֶקֶב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

שָׁמַעְתִּי מֵה שְׂקָרָה לְךָ וְכו'.

מָה אִמַּר לְךָ! אֵין לְךָ יָפָה מִן הַצְּנִיעוּת, וְלֹא כְּדַאי לְפָרְסֵם אֶת
זֶה, וּכְפִתְגָם הַעוֹלָם: "אֵין רוֹחֲצִים אֶת הַכְּבִיסָה הַמְּלַכְלֶכֶת בְּרַבִּים",
וְלִכֵּן כָּכֵל שְׂאֵתָם יְכוּלִים לְהַשְׁתִּיק — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה וְכו', בְּוִדְאֵי
הַצָּרָה נִשְׁאַרָה, וְצָרִיכִים רַחֲמִים לְהַפְטִיר מִמֶּנָּה, עִם כָּל זֹאת רַק תִּפְלָה
וּבִקְשָׁה, לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
לְבָבוֹ. יֵשׁ לְאָדָם כָּל-כָּף הַרְבֵּה בְּלִבּוֹלִים מִכָּל דְּבַר קָטָן, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי
מִי שְׁחֻזַק בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֵין
לְמַעְלָה מִזֶּה. וְאִם בְּנִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מָה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, לֹא הָיוּ מִפְּסִיקִים לְדַבֵּר, וְכָל-כָּף חָבֵל, כִּי יִגִּיעוּ הַיָּמִים
שְׂאֵין בָּהֶם חִפְזִי, וְיִתְחַרְטוּ שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ וְלֹא
דַּבְּרוּ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל!

הָרִי הָיִיתָ הַיּוֹם בְּלִוְיָהּ וְכו', רְאִיתָ מָה נִשְׁאַר מִן הָאָדָם וְכו',
הַלֵּוֹאִי וְהַלֵּוֹאִי שֶׁנִּזְכָּר זֹאת, וְנִדְבַר רַק עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וּתְשׂוּאוֹת חֵן לְךָ
עַל זֶה, כִּי יֵשׁ תַּחַת יָדֵי הַמּוֹן כְּתִבִי יָד שְׂצָרִיכִים לְהַדְפִּיס, וּלְהָאִיר
אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

מָה אָמַר לְךָ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד מְאֹד,
וְצָרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק, וְזֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל, אִיךָ הוּא זוֹכֶה
לְהִתְחַזֵּק מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו. בְּמִשְׁךְ הַדּוֹרוֹת הָיוּ מְאוֹת מְאֻנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים יְהוּדִים בְּעַלֵּי מְלֵאכָה וְכוּ', וּבְעַלֵּי עֶסֶק וְכוּ', עִם כָּל
זֹאת קָמוּ בְּכָל לַיְלָה בְּחִצּוֹת, וְהִתְבּוֹדְדוּ הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהָיוּ לָהֶם
שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְשִׁלְחָן עָרוּף,
וְאִף אֶחָד לֹא יָדַע מֵהֶם, בָּלוּ אֶת יְמֵיהֶם בְּטוֹב אֲמָתִי וְנִצְחִי, וְהָיוּ
נִעְלָמִים וְנִסְתָּרִים מִבְּנֵי עוֹלָם, כָּלֵם חֲשָׁבוּ שֶׁזֶה סֵתֵם סְנִידָלָר, צָבַע,
חֵטֵט, נֶגֶר, בִּלְזָן וְכוּ', וְכוּ', אֲבָל הָיוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, בְּאִיזוֹ דְּבִקּוֹת וּבְאִיזוֹ
חַיּוֹת עֲבָדוּ. וְתֹאמִין לִי שֶׁגַּם עָלִיהֶם עָבַר מַה שְּׁעָבַר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
הִתְחַזְּקוּ וְהִחְזִיקוּ מֵעַמָּה, וְהָיוּ צְדִיקִים נִסְתָּרִים מִכָּל, וְהִכַּל בְּכַח
רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אֵל תִּקַּח לְלֵב כָּל מַה שְּׁקוֹרָה עִמָּךְ בְּבֵיתְךָ עִם אֲשֶׁתְּךָ
וְיִלְדֶיךָ, בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים רַק הִתְחַזְּקוֹת, וְעֵקֶר הֵהִתְחַזְּקוֹת הוּא
שְׂמִחָה, צָרִיכִים לְשִׂמְחַת הַרְבֵּה עִם נְקֻדַּת יְהוּדוּתוֹ, וְכֵן לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְהִיּוֹת רְגִיל רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזוּהֵי הַמִּתְנַהֵּג הַכִּי
יָפֵה שְׂקִבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וּכְלָל נִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל יִקְבְּלוּ אֶת זֶה עַל-יְדֵי
מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שְׂבּוֹא יְבוֹא וְלֹא יֵאָחֵר, וְיִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם
עֲצַת רַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְלִמּוּד הַרְבֵּה טוֹר וּבֵית-יוֹסֵף וְשִׁלְחָן עָרוּף, וּתְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂתִזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל הַלְכָה וְהַלְכָה, כִּי כָּךְ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
(לְיוֹטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֵק ב', סִימָן ב'), שְׁלִמּוֹד הַלְכָה זֶה שְׂעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא,
כִּי כָל הַלְכָה זֶה יְדִיעָה חֲדָשָׁה בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁר י"ג תתפא בנחל רכט

הַעֲקֵר הַדְּבֵק עֲצָמָךְ בּוֹ יְתַבְרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. תּוֹזֵק וְאַמֵץ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְמִסֵּר הַכֹּל אֶל הַהִשְׁגָּחָה, הִינּוּ אֵל תַּעֲשֶׂה שׁוֹם דְּבָר, קִח אֶת הַכָּלֵל הַזֶּה: "שֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה עֲדִיף", וְתִרְאֶה אִיךָ יוֹלִיף עִמָּךְ הַהִשְׁגָּחָה, הִינּוּ כְּשֶׁהֵם יָבוֹאוּ וְיִקְרְאוּ אוֹתָךְ וְכוּ', אוֹ כְּשִׁיבֹאוּ אֵלֶיךָ וְיִבִּיאוּ לָךְ וְכוּ', אִז תִּדַע שְׁזָה רְצוֹנוֹ יְתַבְרֵךְ.

וּבְכֻלָּל טוֹב מְאֹד לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְחִיּוֹת בְּסִבְלָנוּת, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, לְהִרְבּוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוּת, וְלִהְיוֹת סִבְלָן, לְחִכּוֹת וּלְצַפּוֹת וּלְקוּיוֹת וְכוּ', עַד יַעַת בֹּא דְבָרוֹ וְכוּ', אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוֹם דְּבָר, אֲפִלּוּ בְּתַפְלָה, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ', וְסִימָן קצו'): אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, רַק לְחִכּוֹת וּלְקוּיוֹת וּלְצַפּוֹת, בְּעִנְקִין, הָאֶפֶיִן; אֲשֶׁרֵי שְׁחֵי חַיִּים מִיִּשְׁבֵּיִם. וְלִזְה זֹכִים עַל-יַדֵּי שְׁמִרְגִיל עֲצָמוֹ לֹא לְהִתְחִיל אֶת הַדְּבֹר, רַק אִם אֶחָד מְדַבֵּר אֵלֶיךָ — תַּעֲנֶה לוֹ, וְאִם לֹא מִתְחִילִים לְדַבֵּר עִמָּךְ, אֵל תִּכְנֵס בְּכּוֹחֵים עִם אַף אֶחָד.

הַדְּבֵק עֲצָמָךְ בּוֹ יְתַבְרֵךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יְתַבְרֵךְ מְמֵלָא כָּל עֲלָמִין, וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וּבִתּוֹף כָּל עֲלָמִין, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכֶה לְחִשָּׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יְתַבְרֵךְ, וְאִז אֶל חַיִּים נִצְחִיִּים יִזְכֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

רל אָשֶׁר י"ג תתפב — י"ג תתפג בַּנְחָל
י"ג תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁכָל הַבְּלוּלִים שֵׁשׁ לְךָ וְכו', הַכֵּל בָּא מִפְּגָמֵי
הַבְּרִית שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כָּל-כֶּךָ, עַד שֶׁהִמַּחְתָּ שְׁלֶךְ עֵקֶם לְגַמְרֵי, וְאֵינְךָ יוֹדֵעַ
לְהַשִּׁית עֲצָה לְנִפְשֶׁךָ, וְעַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ:
"וְתִקְנֶנּוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ", כִּמּוֹ שֶׁהִזְהִירְנוּ עַל זֶה מְאֹד רַבְּנוּ
ז"ל. וּפְעַם שְׁמַע אִיךָ אֶחָד מִתְּפִלֵּל תְּפִלַּת עַרְבִית, וְכִשְׁבָּא אֶל בְּרַכַּת
"הַשְּׂכִיבֵנוּ", חֲטַף אֶת "וְתִקְנֶנּוּ בְּעֲצָה טוֹבָה" וְכו', עָנָה וְאָמַר רַבְּנוּ
ז"ל: הֲלֹא בְּתִפְלָה זוֹ צְרִיכִים כָּל-כֶּךָ לְהַקְפִּיד לְכוּן, וְזֶה חוּטֶף אֶת
הַמְּלִים... נִמְצָא, אִיךָ שֶׁצְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ עַל תְּקוּן הָעֲצָה.

אוֹדוֹת וְכו', אֵינִי מִבִּין מַה יֵּשׁ לְךָ לְהִיּוֹת מְבֹהֵל וּמְבִלְבֵּל, חֲמַשׁ
וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ צְרִיכִים לְלַמֵּד, שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת
כְּסֻדְרָן צְרִיכִים לְלַמֵּד, שְׁעוֹר בְּגַמְרָא בְּכֹל יוֹם צְרִיכִים לְלַמֵּד, שְׁעוֹר
בְּשִׁלְחַן עֲרוּף צְרִיכִים לְלַמֵּד וְכו' וְכו', אֲזִי מָה הַבְּלוּל?! מָה הָאִי
וְדָאוֹת?! הָאֵינְךָ רוֹאֵה שְׁכָל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת שְׁלֶךְ בְּאֵיִם רַק מִפְּגָם
הַבְּרִית, שֶׁפְּגַמְתָּ כָּל-כֶּךָ בִּימֵי חַיֵּי הַבְּלָד, וְזֶה מַה שֶׁמְבִיא אוֹתְךָ אֶל
כָּל הַצָּרוֹת שֶׁבָּהֵן אַתָּה נִמְצָא.

הַמְּצַפֶּה לְרֵאוֹתְךָ בְּקִירוֹב...

י"ג תתפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָשֶׁר   י"ג תתפד   בְּנַחֵל   רלא

אודות העסק החדש שפתחת, ואתה מבקש ברכה להצלחה וכו', מספרים מצדיק אחד, שבא אליו פלוני בענין זה, ואמר להצדיק, שפתח בית-חרשת ורוצה הצלחה. אמר לו הצדיק: אני שולח אותך אל רבי גדול ותציית אותו, ואז תהיה לך הצלחה. והוא עומד משתומם: מי יכול להיות הרבי הגדול. פתח את פיו הרבי ואמר: דוד המלך הוא הרבי הגדול, ומתחיל את ספרו ספר התהלים (תהלים א, ב): "כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה", אז "והיה כעץ שתול על פלגי מים, אשר פרו יתן בעתו, ועלהו לא יבול, וכל אשר יעשה יצליח"; אם תקבע לעצמך שעורים בתורה בכל יום חק ולא יעבר, זה יביא לך הצלחה בעסקיך.

ולכן אל תהיה בטלן, רק תלמד בכל יום שעורים בתורה הקדושה, וזה יביא לך הצלחה בעסקיך, וזה בדיוק ומנסה. ולכן אל תשא לשאלות, ואל תתוכח בוכוחים, כבר מהיום תתחיל ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום מפרשת השבוע, וכן תלמד משניות, ושעור בגמרא בבלי, ירושלמי, תוספתא, ושעור בטור ושלחן ערוך, ואז תראה ברכה והצלחה בעסקיך, וזה בדיוק ומנסה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתפד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל, כי רבנו ז"ל שהוא הבעל תפלה (עין ספורי-מעשיות, מעשה יב), הוא מתפלל עם כל הטוב של כל עם ישראל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), כי הוא מוצא את כל הנקודות טובות שיש בכל אחד ואחד, אשר זו תהיה מדרגת משיח

צדקנו (עין לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א') כי יש אצל כל בר ישראל נקודות טובות, שזוכים לעשות טוב הרבה.

אתה צריך לדעת, כי כל הטיה — יעדען בייג וואס א איד בייגט זיך, שבר ישראל מטה עצמו אל הקדוש-ברוך-הוא, זה מאד יקר למעלה, כל פסוק שלומדים, כל משנה שלומדים, כל הלכה שלומדים, זה חשוב במאד מאד אצלו יתברך, אפלו דבור אחד שצועקים אליו יתברך עושה רשם גדול בכל העולמות. ואם היו בני-אדם חושבים על זה, היו 'גונבים' פסוק מתנ"ך, עוד משנה במשניות, עוד הלכה בשלחן ערוך, אשר אלו הנקודות טובות שרבנו ז"ל מלקט אצל כל אחד ואחד, ומעלה את זה אליו יתברך, אשר אין ערך לזה, אשרי עין ראתה זאת, אשרי מי שמקרב אל רבנו ז"ל, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, אשרי מי שמדבר עמו יתברך, ומוריד פמה דמעוה, שעל-ידי-זה הוא שובר את כל המנעולים, אשרי לו!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתפה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הוא רחמן, ולכן עלינו לשמח שיש לנו רבי כזה. ואסור לרחק שום בריה שבעולם, כל אחד יש לו תקנה, רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן; הכל בכת הצדיק שהוא רחמן אמתי. ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): מי יכול להיות מנהיג? מי שהוא רחמן. והרחמן הזה הוא רבנו ז"ל. ולכן אשרי מי שעוסק להפיץ את ספריו הקדושים, ולהכניס את הרחמנות הזו בין נשמות

אָשֶׁר י"ג תתפו בַּנְחָל רלג

יִשְׂרָאֵל, כִּי עֲדִין הִרְחַמְנוּת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל נִמְצְאָת גְּנוּזָה בְּתוֹרוֹתָיו וּבְשִׁיחוֹתָיו וּבְסִפּוּרָיו, וּמִי שֶׁרַק עוֹסֵק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יִמְצָא שָׁם אֶת רַחֲמָנוּתוֹ, אֵיךְ שֶׁהוּא רַחֲמָן כְּזֶה, עַד שֶׁאֲפִלוּ הֵכִי גְרוּעַ יְכוּל לְתַקֵּן הַכֵּל. וְלָכֵן אֲשַׁרִי מִי שְׁלוּמֵד בְּכָל יוֹם אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל עֶצְמוֹ רַחֲמָנוּתוֹ הַגְּדוּלָּה. וְאֲשַׁרִי וְאֲשַׁרִי מִי שֶׁמִּפְּיֵן סִפְרָיו הִקְדוּשִׁים לְכָלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְעוֹרֵר גַּם אֲצֵלָם אֶת הִרְחַמְנוּת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. אֲשַׁרְנוּ שָׁאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֶסֶד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, בְּזֶה שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד שְׂמִיחָה כְּשִׂמְחָה זוֹ, וְאֲשַׁרִי מִי שֶׁחִזַּק בְּהִתְקַרְבוֹת הַזֶּה. וְעַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי הַתְּמַדְתּוֹ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי פָּנִיו, שְׂכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצְאִים בְּסִפְרוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב); וְלָכֵן כָּכָל שְׂאָדָם מִתְמַיֵד בְּסִפְרוֹ, כַּמּוּ-כֵן הוּא מְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי הַכֵּל תְּלוּי כְּפִי שְׂמִכְנִיסִים עֶצְמָם בְּתוֹךְ סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וּמִי יִתֵּן שֶׁתַּעֲשׂוּ לְעֶצְמָכֶם שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שְׁלָכֶם, בֵּין מִנְחָה לְמַעְרִיב כְּסִדְרָן, כָּל יוֹם קִצָּת, וְכִף הִיָּה הַסֵּדֶר בְּאוֹמֵן בְּקְלוּזֵי, שְׁלֵמֵד ר' שְׁמִשׁוֹן בְּרֵאֶסְקִי ז"ל בֵּין מִנְחָה לְמַעְרִיב "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" כְּסִדְרָן, וְלַפְעָמִים לְמַד ר' גַּעְצֵי ז"ל, וּבִירוּשָׁלַיִם הַנְּהִיג הַנְּהִיגָה זוֹ ר' לִוִי יִצְחָק ז"ל, שְׁיִלְמְדוּ בֵּין מִנְחָה לְמַעְרִיב, וְהִיָּה הוּא הַמְּגִיד-שְׁעוֹר רַבּוֹת בְּשָׁנִים, וְזוֹ הַנְּהִיגָה טוֹבָה וַיִּשְׁרָה עַד מְאֹד, כִּי כְּשֶׁשׁוּמְעִים שְׁעוֹר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, מְלַבֵּד שְׂמִתְחַדְּשִׁים בְּכָל פֶּעַם חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, יֵשׁ עוֹד מַעֲלָה, שְׂמִקְבָּלִים

בנחל

י"ג תתפז

אשר

רלד

חזוק עצום מזה, ולכן רצייתי מאד, שגם אצלנו תתחיל בהנהגה זו.
הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתפז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא תרגיל עצמך לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ותשפח את העבר, וזה זוכים על-ידי תפלה והתבודדות, כשאדם מתחיל לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, עליו לומר: "רבנו של עולם, אני עושה עכשו התחלה חדשה, ואני רוצה לחזור באמת בתשובה", וכן יאמר בכל פעם כשמתחיל להתבודד. וכך באמת ישפח את העבר שלו, ויעשה התחלה חדשה.

מי יתן, שתרגיל עצמך לומר בכל יום 'יום תהלים', שזה מסגל לתשובה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), אשר תהלים מסגל לתשובה, ומקשרו אל השער השני אליו.

מה אמר לך! הנה יום בא, והנה יום הולך, לכל הפחות תפס את היום עם 'יום תהלים', וכן תדבר עמו יתברך, אשר כל דבור נשמע ונתקבל למעלה, ותטען את הטענות שלך, אל תתן שהקלפות והסטרא אחרא ינצחו אותך. אתה תספר לו יתברך את כל מה שיש לך לספר, שאתה רק רוצה לשוב בתשובה, ומי מעכב אותך, ודע לך, שאלו הדבורים יועילו לך מאד ביום מן הימים, ולא יהיו עליך שום טענות, כי כבר גלית את דעתך. שמע בעצת רבנו ז"ל ותצלית.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

אֲשֶׁר י"ג תתפח בנחל רלה
י"ג תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם. וְעַקֵּר הַחִזּוֹק הוּא לְחִזּוֹק אֶת אַחֵרִים, וּבְזָה שְׂתַחֲזַק אֶת
אַחֵרִים, גַּם לָךְ תִּהְיֶה הַתְּחִזּוֹקוֹת, כִּי בְּזָה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מְרִירוֹת דְּמִרִירוֹת, צָרוֹת וַיְסוּרִים בְּכָל יוֹם, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל
מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הָעֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל. וְעַקֵּר
כָּלל הָעֲצוֹת הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לִהְיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, וְגַם בְּתְּפִלָּה צָרִיכִים
לִהְיוֹת בְּקִי, אֵיךְ לְאַחֵז אֶת חֶרֶב הַתְּפִלָּה, שְׁלֵא יִטָּה אֶת זֶה לֹא לְיָמִין
וְלֹא לְשִׁמְאֵל, אֲלֵא שְׂיִהְיֶה קוֹלֵעַ אֶל הַשְּׁעָרָה (עֵינִי לְקוּיִטִּי-מוֹהֲבִין, חִלֵּק
א', סִימָן ב'), הֵינּוּ שְׂצָרִיכִים לְתֵן קֶדֶם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְלִהְיוֹת הַרְּבֵה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה מִמָּנוּ יִתְבָּרַךְ.

וּבְאַמֶּת צָרִיךְ לִהְיוֹת עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, הֵינּוּ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל
הָעֵבֶר וְתְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה עַל לְהַבָּא, כִּי צָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתֵן
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִידַע שֶׁהַכֵּל חֲסֵד גְּדוֹל, אֲבָל
מִצַּד שְׁנֵי צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה מִמָּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע שֶׁעֲדִין רַע לִי
מְאֹד מְאֹד, וְעֲדִין אֲנִי צָרִיךְ לִישׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת. וְאִם הָאָדָם יֹאמֵר תְּמִיד
שְׁטוֹב לוֹ, שְׂזָה הוּא בְּחִינַת נוֹטָה לְיָמִין הַרְּבֵה, עַל-יְדֵי-זֶה אֵיךְ פָּעַם
לֹא יִבְקֵשׁ אֶת מָה שֶׁצָּרִיךְ לוֹ, וַיִּשְׁאַר מְלֵא חֲסְרוֹנוֹת, וְעַל-כֵּן אָמַר
— לֹא לְיָמִין, וְלִהְפֹּךְ אִם הָאָדָם תְּמִיד יִבְקֵשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אֲשֶׁר מֵר לוֹ מְאֹד, וְעוֹבְרִים עָלָיו צָרוֹת וַיְסוּרִים, וְלֹא יִרְבֶּה בְּתוֹדָה
וְהוֹדָאָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְטָה לְשִׁמְאֵל, שְׂזָה מָה שֶׁאָמַר — וְלֹא

רלו אָשֶׁר י"ג תתפט בַּנְחָל

לְשִׂמְאֵל וְכוּ' וְכוּ', וְזוֹ הִיא חֶרֶב הַתְּפִלָּה — לֹא לְהִטּוֹת לֹא לְיָמִין
וְלֹא לְשִׂמְאֵל, רַק שְׂיֵהִיָּה קוֹלֵעַ אֶל חוּט הַשְּׁעָרָה, הֵינּוּ שְׂיֵהִיָּה אֲצִלוֹ
הַרְבֵּה תוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל הָעֶבֶר עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים
שְׁעֵשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמֵצֵד שְׁנֵי יְבֻקֵּשׁ רַחֲמִים רַבִּים עַל
לְהַבֵּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמֶּת יִוָּשַׁע.

רְאֵה לְהַמְשִׁיף לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְתַכְנִים אֶת עֲצָמָךְ בְּזֶה
מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה כָּל יִשְׁעֵי וְחֻפְצֵי — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ
ז"ל בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְכוּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי שְׂיִזְכּוּ לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד, כִּי
עוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵהַ שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, ה' יִשְׁמַר מֵהַ
שְׂכוֹתָבִים לִי, וְלִכֵּן צְרִיף לְחַזֵּק אוֹתָם מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחֻטֵּי
בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל — הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂתִּהְיֶה יְקָרָה אֲצִלְךָ
כָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה וְכָל לִמּוּד וְלִמּוּד, וּכְשֶׁהַחֲסִרְתָּ יוֹם אֶחָד — אֵל תִּפֹּל
בְּדַעַתְךָ. וְהֵן בַּתְּפִלָּה תִּהְיֶה שְׂמִיחַ עַל כָּל דְּבִוּר וְדְבִוּר שְׂאֵתָה מְדַבֵּר
עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, אֲפִלוּ שְׂאֵתָה לֹא יָכוֹל לְהַתְּבַדֵּד שְׁעָה, עַל-כָּל-פְּנִיָּם
חֲמֵשׁ דְּקוֹת, גַּם-כֵּן יִהְיֶה אֲצִלְךָ חָשׁוּב עַד מְאֹד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ
דְּרָכְךָ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתפט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְגִדְל הַצְּעֵר שְׂיִשׁ לִי מֵצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה,
שְׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת בְּפִגְם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבַטְלָה וְכוּ' וְכוּ', אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל.

מה אמר לך, ידידי היקר! רבנו ז"ל בא אל זה העולם לתקן את החטא הזה, ועל-כן ראה להתמיד הרבה בספרי "לקוטי הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך. ובאמת מוהרנ"ת ז"ל מרבה לדבר בענין התחזקות לחזק את עצמו על כל מה שעובר עליו, כי בזה העולם עוברת מרירות דמרירות על פלג גוף, ורבנו ז"ל הקפיד מאד לבחור שיתחזק, כי הנסיונות הם קשים ומרים עד מאד, ובפרט במצבך, שאתה עובר כל-כף הרבה על החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אתה צריך להתחזק יתיה עם מי שיהיה, העקר שלא תמשיך לחטא, אשר החטא הזה הורס את האדם לגמרי, עד שנעשה משגע, כי הזרע הוא השכל של האדם, וכשמוציאו לבטלה, הרי זה הוא נעשה משגע ממש, על-כן ראה להשתדל להתחזק מה שיותר מהר, ואל תהיה בררן, ועל-ידי-זה תקיים מצוה גדולה, וכן תציל את עצמך על-ידי-זה, ותאמר כבר די לצרתך.

ראה להרגיל את עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה יתרחב לך לבקש הרבה ממנו יתברך, כי העקר לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה תוכל לבקש על להבא.

מה אמר לך, ידידי היקר! אי אפשר להנצל מהחטא הזה של הוצאת זרע לבטלה רק על-ידי רבוי תפלה ובקשה, ולהיות רגיל לדבר בכל יום אליו יתברך, וללכת למקום פנוי שאין שם בני-אדם, ולדבר הרבה עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, ותתנדה אליו יתברך, ותספר לו איך אתה מוציא זרע לבטלה, ותרבה לדבר מזה, ועל-ידי-זה בעצמו תתחיל להתבייש, ממה שאתה אומר להקדוש-ברוך-הוא, ואיך שאתה עובר עברה, כי זה עקר הודוי, שאדם מתודה לפניו יתברך, ועל-ידי-זה מתחיל להתבייש ממה שעשה.

ונא ראה לחזק את עצמך, ותאמר בכל יום את העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון לפגם הברית, ואל תהיה שבור בעצמך, כי יש מלאך נורא ונשגב מאד, ושמו עזריאל, והוא ממנה

רלח אָשֶׁר י"ג תתצ בַּנְחַל

על כל אלו שְׁנֹכְשָׁלוּ בַּפְּגָם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְהוּא מְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוּת, וּמְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדָם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן תּוֹצִיא מִלִּבָּךְ כָּל מִינֵי קִנְאוֹת וְשִׂנְאוֹת שֵׁישׁ לָךְ עֲלִיו תִּתְּבַרֵךְ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְעַלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁכָּל אֱלוֹ הַשִּׂנְאוֹת שֵׁישׁ בְּלִבְךָ וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל זֶה מְחַמֵּת הַחֹטֵא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁמְעַקֵּם אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַתְּבוֹרֵד בְּכָל יוֹם, וְאֵז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בָּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ וְיֵאִיר.
לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ, וְגִדְל צְעָרֵי מַצְעָרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּשִׁלּוֹם בֵּיתְךָ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.
מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אַתָּה צָרִיךְ לְעַבֵּד עַל עֲצָמְךָ לֹא לְהִיּוֹת כְּעֵסֶן וְעֲצָבָנִי, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה אַתָּה הוֹרֵס אֶת שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, וְאַתָּה מְאַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ.

עַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵי אֶפְשֶׁר לְחִיּוֹת עִם כְּעֵס וְעֲצָבָנוֹת, וְאֵף שְׁכּוֹאֵב לָךְ הַרְבֵּה דְבָרִים, אֲבָל מַצַּד שְׁנֵי אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁגַּם לָהּ כּוֹאֵב הַרְבֵּה דְבָרִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה מְשִׁפִּיל אֶת הַהוֹרִים שְׁלָהּ בְּפָנֶיךָ, זֶה כּוֹאֵב לָהּ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא יְכוּלִים לְחִיּוֹת כֵּן, אֲלָא אִם תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', אֵז יוֹכֵל לְהִיּוֹת אֲצִלְךָ שְׁלוֹם-בֵּית, אֲבָל אִם תִּמְשִׁיךְ לְהַשְׁפִּיל אֶת הוֹרֵיךָ, אֵזֵי אֶפְלוּ אִם תִּתְּגַרֵּשׁ מִמֶּנָּה וְשׁוֹב תִּתְּחַתֵּן, תִּהְיֶה לָךְ אוֹתָהּ בְּעֵינָה, הַהֲכַרְתָּ לָךְ לְדַעַת, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה, צָרִיךְ לְחִיּוֹת עִם הַבְּעִיָּה הַזֶּה, וְלְדַעַת שֵׁישׁ לָהּ הוֹרִים, וְהִיא מְכַבֶּדֶת אֶת הַהוֹרִים שְׁלָהּ, וְכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת, שֶׁהָאִשָּׁה תְּכַבֵּד אֶת הוֹרֵיךָ.

עַל-כֵּן רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ, אִם אַתָּה רוֹצֵה שְׂתִּהְיֶה לָךְ אִשָּׁה, עַלֶיךָ

אָשֶׁר י"ג תתצא בנחל רלט

לשֵׁלֵט בַּעֲצָמָךְ וְלֹא לְהִיּוֹת בְּכַעֲס וְהַקְפָּדָה כָּלֵל, וְהַכַּעֲס וְהַהֲקַפְּדָה בָּאִים מִחֲמַת הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹקֵר אֶת מַחוּ וְאֶת דַּעְתוֹ וְלִבּוֹ לַגְּמְרִי, וְהוּא תָּמִיד מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וְעַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְךָ, וּתְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מֵהַכַּעֲס וְהַקְפָּדוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ בְּלִבְךָ, וּבְזֶה תִּזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְשִׁנוֹת אֶת הַמַּדּוֹת הַרְעוֹת שֶׁלְּךָ, כִּי מֵה שֶׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִפְעֹל.

רָאָה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְתַהֲיֶה עֲקָשׁן גָּדוֹל עַל זֶה, כִּי לְמוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת מְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת גִּפְשׁ הָאָדָם, וְכָל מִי שֶׁחִזַּק בְּלְמוֹד מְשֻׁנּוֹת, הָרִי זוֹכָה לְנִשְׁמָה טְהוֹרָה.

רָאָה לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְוֶה, כִּי הַמַּקְוֶה מְסַגֵּל לְהַנְצִיל מִכַּעֲס וּקְפָדוֹת.

אֲנִי מַקְוֶה שֶׁתִּקַּח אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים אֶל תּוֹךְ לִבְךָ, וְאֲזִי יִשְׁתַּנּוּ חַיֶּיךָ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדֵּל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, שְׁזִכִּיתָ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל — אֵינִי לְתָאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ, שְׁזִכִּיתָ לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעֵל לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. עֲלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁאֲנוּ מְלַבְּשִׁים בְּלִבּוֹשׁ

הַגִּשְׁמִי, אֵינְךָ לָנוּ דְבוּרִים לְדַבֵּר מִגְדֵּלֶת צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי
מִי שְׂזוּכָה לָבוֹא בְּכָל פֶּעַם אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

רְאוּי לָךְ לַתֵּן בְּכָל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל
הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂזוּכִית לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹכִית לְאַשֵׁת
חֵיל כָּזוֹ, שֶׁדְּחַפָּה אוֹתָךְ שֶׁתִּסַּע לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵהַיּוֹם וְהַלְאָה
תִּרְאֶה לְכַבֵּד אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ לָהּ חֶלֶק כָּל-כָּף גָּדוֹל
בְּנִסְיַעֲתָךְ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

הַעֲקֹר מֵה שְׂאֵתָה יְכוּל לְשַׁלֵּם חֲזָרָה לְרַבְּנוּ ז"ל הוּא — לְעוֹרֵר
אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁיִּגְוֹרוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, כִּי בְּהִכְרַח
שֶׁתְּהִיָּה אִי הַבְּנָה בֵּין אֶחָד לְשֵׁנִי, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (עֵין
בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה כ"א, סִימָן ב'): כָּשֶׁם שֶׁפָּרְצוּפִיהֶם שׁוֹנִים, בֵּן דְּעוֹתִיהֶם
שׁוֹנוֹת, וְעַל-כֵּן עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים,
וְאֶחָד חוֹשֵׁד בְּחֻבְרוֹ כְּאֵלוֹ הוּא נִגְדוֹ, אֲבָל בְּאַמֶּת תִּצְמִין לִי, שֶׁלְּכָל
אֶחָד יֵשׁ הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים שְׁלוֹ, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ חוֹשֵׁב מֵאַחֲרֵים כָּלֵל,
וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכָף זְכוּת, וּכְשֶׁאֵדָם דֵּן אֶת
זוּלָתוֹ לְכָף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹבֵר לוֹ הַכֹּל בְּנִקְלָה. וְעַל-כֵּן תָּמִיד רְאֵה
לְעוֹרֵר אֶת הָאַהֲבָה וְהָאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְכַפְרֵט בְּיַבְנָאֵל
"עִיר בְּרִסְלָב", אֲשֶׁר אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהוֹצִיא מֵהַכַּחַ
אֶל הַפְּעַל, וְסוּף כָּל סוּף גִּשְׁמֵעַ רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת שָׁם.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אֲחִי הַיְקָר! לְהִיּוֹת חֲזָק בְּכָל יוֹם בְּאַמִּירַת ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנְיוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּטְהַר אֶת הַנֶּפֶשׁ שְׁלֹךְ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה,
וְכֵן רְאֵה לְהַפְּיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי הַפְּצַת הַקּוֹנְטְרָסִים,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אָשֶׁר   י"ג תתצב   בְּנַחַל   רמא
י"ג תתצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בָּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְתִדּוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ לְכַף זְכוּת, וְכֵן תִּדּוֹן אֶת עֲצָמְךָ
לְכַף זְכוּת, וְתִהְיֶה רְגִיל לְתֵן בְּכָל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂאֵתָה בְּרִיא, וְאֲשֶׁתְּךָ בְּרִיאָה,
וְהַיְלָדִים בְּרִיאִים, כִּי מָה הִיִּיתָ עוֹשֶׂה, חַס וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁלֹּא הָיָה כָּךְ
וְכוֹ' וְכוֹ'? ! וְכֹתוּב בְּזֵהָר הַקְּדוּשׁ (תְּקוּנֵי זֵהָר, דָּף קמג:): אֵית מָאן דְּפָרַע
בְּגוּפֵיהּ, וְאֵית מָאן דְּפָרַע בְּמַמוֹנֵיהּ; יֵשׁ מִי שֶׁשְּׁמַשְׁלֵם בְּגוּפוֹ, וְיֵשׁ מִי
שֶׁשְּׁמַשְׁלֵם בְּמַמוֹנוֹ וְכוֹ' וְכוֹ', וְעַל-כֵּן טוֹב יוֹתֵר בְּפִרְתַּי עֲוֹנוֹת עַל-יְדֵי
מָמוֹן מֵעַל-יְדֵי נַפְשׁוֹת, חַס וְשְׁלוֹם. וּבְכָלֵל טוֹב מְאֹד לְהַרְגִיל אֶת
עֲצָמוֹ לְחִיוֹת עִם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַהֲדוּת וְלַהֲלֵל
וְלִשְׁבַח לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ לְבַקֵּשׁ תְּמִיד עַל לְהַבָּא.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי תִפְלָה הִיא בְּרוּם רוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם (בְּרִכּוֹת ו.),
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְעֶסֶק כָּל יְמֵי חַיָּו בְּתִפְלָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְתִצָּא מִכָּל
הַחֻבּוֹת.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לִהְיוֹת כָּל הַחֲגִים בְּאַרְצֵנוּ
הַקְּדוּשָׁה, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, נִתְרָאָה פְּנִים אֶל פְּנִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר שְׁאַתָּה נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בְּקִטְנוֹת הַמִּזְחִין. מִדוּעַ לֹא תִחַזַּק אֶת עֲצָמְךָ עִם הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ?! הֲלֹא סוּף כָּל סוּף אַתָּה זוֹכֶה לְלִמּוּד בְּכָל יוֹם הַחֲמִשָּׁה-עֶשֶׂר שְׁעוּרִים שֶׁקִּבְעֵנוּ בְּ"מִתִּיבְתָא הֵיכַל-הַקִּדְוֶה", אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֶה לְלִמּוּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת, סְפָרֵי הַזֵּהָר וְתַקּוּנִים, וְסְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים; כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר מִהָאָדָם, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקִּדוּשׁ (אָבוֹת, פָּרָק ו'): אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֶלָּא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד.

אוֹדוֹת עֲצוֹת שְׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל רָאָה פַּעַם אֵיךְ אִישׁ אֶחָד מִתְפַּלֵּל מְעֵרִיב, וּבָבוֹאוֹ לְבִרְכַת "הַשְּׁפִיכֵנוּ", אָמַר: "וְתִקְנֵנוּ בַעֲצָה טוֹבָה" בְּדֶרֶךְ חֲטִיפָה, וְאִזּוּ עָנָה וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: רְאוּ אֵיךְ שְׁאָדָם חוֹטֵף תְּפִלָּה יְקָרָה כְּזוֹ, הֲלֹא צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "וְתִקְנֵנוּ בַעֲצָה טוֹבָה", כִּי בְּאֲמַת בְּזָה תְלוּיָהּ כָּל הַצְּלַחַת הָאָדָם, כִּי אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ אֵיךְ לְתַת עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, הִיָּה נִגְאָל לְגַמְרֵי מְכָל צְרוּתָיו, וּמִחֲמַת שְׁאִין הָאָדָם יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, בְּשִׁבִיל זֶה הוּא כָּל-כָּף מְבַלְבֵּל, וְנוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בְּחוֹבוֹת וִירִידוֹת. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים בְּכָל פַּעַם לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל עֲצוֹת, כּוּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי שְׁיִזְכֶּה לְצֵאת מִהַמְצַר שֶׁנֹּפֵל לָזֶה.

וְכֵן אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים מְסַפְּרִים, שֶׁפַּעַם אַחַת הִיָּה מוֹהֲרֵנִי תְּ ז"ל יוֹשֵׁב וְאוֹכֵל מְרַק שֶׁל בְּאֲרֶשֶׁט (סֶלֶק), וְעָמַד אִזּוּ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהִתְעַקֵּשׁ שְׁיִתֵּן לוֹ עֲצָה מֵהַלְעֲשׂוֹת, וְלֹא חִדַּל מִמֶּנּוּ, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְעֲצָה שֶׁהוּא צָרִיךְ לְעֲצָה וְכוּ' וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרֵנִי תְּ ז"ל: מָה אַתָּה רוֹצֵה מִמֶּנִּי, אֲנִי לֹא יְכוֹל לְתַת עֲצָה לְנַפְשִׁי — אִם לְאֹכֵל עוֹד כֶּף וְעוֹד כֶּף מְרַק, וְאַתָּה רוֹצֵה שְׁאַתָּן לָךְ עֲצוֹת, הֵיִשׁ

אשר י"ג תתצד בנחל רמג

בשרוולי עצות?! אלא מה? צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך:
"ותקנני בעצה טובה", כולי האי ואולי.

היוצא מדבריהם הקדושים של רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, כי על
עצה צריכים הרבה לבקש ממנו יתברך, כולי האי ואולי שיזכה
לעצה טובה, כי באמת האדם על-ידי שחוטא, נפגם אצלו המוח,
ואינו יודע לשית עצות לנפשו, ועל זה צריך לצעק הרבה
להקדוש-ברוך-הוא: ותקננו בעצה טובה, וכשאדם מרגיל את עצמו
לצעק הרבה על עצה טובה, הקדוש-ברוך-הוא מאיר לו עצות
ישרות, עצות והנהגות והדרכות איה לעבר את זה העולם.

על-כן ראה לקבץ את עצמך לומר בכל יום יום תהלים,
יתבקש הרבה ממנו יתברך בין מזמור למזמור בלשון שאתה רגיל
בה: "רבוננו של עולם, עזרני ותקנני בעצה טובה, ותפתח לי את
שערי הדעת והמחין, שאזכה לידע מה לעשות", וכן תעשה בכל
יום ויום, שתאמר יום של תהלים, כי התהלים נחלקים לימי
השבוע, ובין מזמור למזמור תצעק: "רבוננו של עולם, עזרני
והושיעני, ותן לי עצה טובה מה לעשות", רבוננו של עולם! עזרני
והושיעני, שלבל אפנס יותר ויותר בחובות, ואזכה לצאת מחובותי,
ותרבה את הדבור בין מזמור למזמור, והקדוש-ברוך-הוא השומע
תפלות ישראל, ישמע בתפלתך, וכבר תצא מכל צרותיך, ותזכה
לעצה נכונה.

ראה לחזק את עצמך לא לפל בדעתך משום דבר שבעולם,
ואז יאיר לך באפן אחר לגמרי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתצד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, ט"ו באב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂיֵשׁ בָּךְ, וְאֵל
תִּרְצֶה לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה, כִּי מִי שְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה, וְרוֹאֵה שְׂאִינוּ
יְכוּל, אֲזִי נוֹפֵל לְגַמְרִי, וְלֹא כֶּף לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֶלֶּא לְהַחֲיוֹת
אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂיֵשׁ בּוֹ, וְאֶפְלוּ מְעַט מְעַט גַּם-כֶּן
טוֹב מְאֹד, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל לְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: אֲבִי־סֵעַל אִיז אוֹיֵךְ
גוֹט.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּכָל
יוֹם עִם הַדְרָךְ שְׂגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), לְתַן
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים
שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ, כְּמוֹכָא הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-
הַלְכוּת" עַל הַתּוֹרָה הַנּוֹרְאָה הַזֹּאת שֶׁל תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, כִּי בְּלִי תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה לְהִיּוֹת מוֹדָה עַל הָעֵבֶר, הָאָדָם יְכוּל לְאָבֵד אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי,
כִּי יֵשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת, וְכִשְׁרוּאָה שְׂאִינוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת, אֲזִי
נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, אֲבָל כְּשֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּדְרָךְ הַנּוֹרְאָה הַזֹּאת,
עַל-יְדֵי-זֶה נוֹתֵן בְּכָל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְחַיֶּה
אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה. וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (קִהְלַת
י, ב): "לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ וְלֵב כָּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ", וּפְרָשׁוֹ הַמְּפָרְשִׁים: כִּי
לֵב חֶכֶם מִימֵין הַסֶּפֶר, שֶׁתְּמִיד מְסַתְּפֵל כְּמָה דְפִים כְּבָר זָכָה לְלַמֵּד,
וּמְחַיֶּה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְלֵב כָּסִיל בְּשִׁמְאָלוֹ, שֶׁתְּמִיד מְסַתְּפֵל עַל
שִׁמְאָל הַסֶּפֶר, כְּמָה יֵשׁ לוֹ עוֹד לְלַמֵּד, וּמְתִיאֵשׁ מִפְּנֵי רַבּוּי הַלְמוּד,
וְזֶה מְכוּן לְדַבְרֵינוּ הַזֶּה"ל, שְׂאָדָם צְרִיךְ לְתַן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ,
שֶׁכֵּבֶר זָכָה לְלַמֵּד כָּל-כֶּף, אֲבָל אֵל יִשְׁבֵּר, שְׁעֵדִין יֵשׁ לְפָנָיו כָּל-כֶּף
לְלַמֵּד, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהַכְנִיס בְּלִבְךָ דְבוּרִים אֵלוֹ,
וּתְחַיֶּה אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה, וְאִז בְּאַמַּת תְּצַלִּיחַ דְרָכְךָ.

עֲכָשׁוּ נְפִלָּה עָלֶיךָ חוֹבַת הַיּוֹם לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְאֵל

רמה   בנחל   י"ג תתצה   אשר

תהיה קטן בעיניך, אלא תקיים (דברי הימים ב' יז, ו): "ויגבה לבו בדרךכי ה'", אם באים אליך בני הנעורים לדבר מרבנו ו"ל, ראה לדבר עמם מעצותיו של רבנו ו"ל כפי שלמדת אצלנו, ואל תתפעל משום ברך שבעולם, ותתאזר בעזות ובעקשנות דקדשה, ותדבר רק מעצותיו הקדושות של רבנו ו"ל, ותאיר בבני הנעורים שיהיו חזקים באמירת ח"י פְּרָקִים משניות, אשר זה תקון נורא ונפלא מאד להנשמה, לכבסה מכל מיני חלדה שנדבקו בה, על ידי העוונות.

ראה להמשיך לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, ט"ו באב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד שמחתי.

ראה להרגיל את עצמך במדת הסבלנות, להיות סבלן על כל אשר עובר עליך, ואל תכעס ואל תתעצבן על אשתך ועל ילדיך, אלא ראה להנהיגם בדרך סבלנות ודרך אהבה, ועל ידי זה באמת תצליח, לא-כן אם תהיה בכעס ובעצבנות תאבד את הכל.

ובאמת עליך לדעת, כי אי אפשר לעבר את זה העולם, כי אם על ידי מדת הסבלנות, כי עוברים על כל אחד ואחד בזה העולם כל-כף הרבה משברים, אשר כמעט שיאבד את עצמו לדעת לגמרי, ועל-כן ראה להרגיל את עצמך ללכת במדת הסבלנות, ואז תצליח דרךך. וצריכים לבקש בכל יום ממנו יתברך, שיזכה להיות סבלן, כי אין לך טוב יותר מסבלנות, וסבלנות צריכים על כל פרט ופרט בחיים, אשרי מי שזוכה למדה היקרה הזו של סבלנות, אשר יכניס אותה משיח בעולם, כי כשיש לאדם מדת הסבלנות, על ידי זה נגאל מכל צרותיו; כי באמת כל הגלות שאדם נופל בגלות — בין

בְּגִשְׁמֵי וּבֵינן בְּרוּחָנִי, זֶהוּ רַק מִפְּנֵי הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה וְהַעֲצָבָנוּת, שְׂשׂוֹכַח לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה עוֹקֵר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. אֲבָל תִּכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְיוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא סִבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִז נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו. אֲשֶׁרֵי הַמַּחֲכָה וְיִגְיַע לְבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שְׂאִז יִכְנִיס בְּעוֹלָם מִדָּה הַיְקָרָה הַזֹּו שֶׁל סִבְלָנוּת, וְעַל-כֵּן נִקְרָא בְּלִשׁוֹן (אֵיכָה ד, כ): "רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה'", אֲפִנוּ דִּיקָא, הֵינּוּ אֲרִיכוֹת אֲפִים, כִּי מְשִׁיחַ תְּלוּי בַחֲטָם, כִּי הוּא מוֹרַח וְדָאִין (סְנֵהֲדֵרִין צג:), כִּי כַּעַס וְרְצִיחָה הֵם בְּבַחֲיִנַת חֲרוֹן-אֵף, וְלִהְפֹּךְ תְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת חֲטָם, בְּסוֹד (יִשְׁעִיָה מו, ט): "וּתְהַלְתִּי אֲחֲטָם לָךְ", וְצָרִיכִים הֵרְבָה סִבְלָנוּת, וְלָזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, וּמִי שְׂמַרְבֵּה בְּתְּפִלָּה זוֹכֵה לְמִדַּת הַסִּבְלָנוּת (עֵינן לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ב').

אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֶלְקָנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂיִישׁ לָנוּ דְבוּרִים כְּאֵלוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר עֶקֶב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה מְשִׁמַּחַת, שְׂנוֹלָד לָךְ בֵּין לְ"מִזֵּל טוֹב", יַעֲזוּר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכֶּה לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם אָבִינוּ, וְתִרְוָה מִמֶּנּוּ רַב נַחַת.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוֹדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר הֵרְבָה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׂזִכָּה אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂגִדְלָה מְשִׁפְחָתָךְ, וְנִתְנוּסָף לָךְ בֵּין, אֲזִי יֵשׁ לָךְ כְּכֹר הֵרְבָה

תַּפְלוֹת לְהַתְפַּלֵּל, וְכַמוּבָא (בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב'), אֲשֶׁר עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַדְּבֹר הוּא כְּשֶׁאָדָם מִתְחַתֵּן וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וַיֵּשׁ לומר הַכּוֹנֵה בַּפְּשִׁיטוֹת, כִּי כְּשֶׁאָדָם הוּא פֶּלֶג גּוֹף, אֲזִי אֵין לוֹ הַרְבֵּה תַּפְלוֹת וְכוּ', אָבֵל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְחַתֵּן — נִשְׁלֵם הַדְּבֹר, כִּי לֵה יֵשׁ תַּשְׁעָה קַבִּין, וְלוֹ יֵשׁ קַב אֶחָד, וּכְשֶׁנִּתְחַבְּרִים הָעֲשָׂרָה קַבִּין שִׁיחָה, אֲזִי יֵשׁ הַרְבֵּה תַּפְלוֹת, הֵינּוּ כִּי כְּשֶׁאָדָם מִתְחַתֵּן כָּבֵר יֵשׁ לוֹ לְהַתְפַּלֵּל בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׁיִהְיֶה לוֹ שְׁלוּם-בַּיִת, וְשִׁיחָה לוֹ שְׂכָר דִּירָה וּפְרָנְסָה וּבְרִיאוֹת, וַיְכוּל לְהִרְחִיב אֶת הַתַּפְּלָה בְּעֵין עֶרְךָ מֵהַ שְׁהִיָּה כְּשֶׁהִיָּה פֶּלֶג גּוֹף, וְכַמוֹ-כֵן כְּשֶׁנִּתְוַסֵּף בֵּין בְּמִשְׁפָּחָה, כָּבֵר יֵשׁ הַרְבֵּה תַּפְלוֹת לְהַתְפַּלֵּל, שְׁיִצְלִיחַ בְּחַיּוֹ, וְיִהְיֶה בְּרִיא וְשָׁלֵם, וַיִּלְמַד תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֵלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וְעַלֵּינוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וְלִדְבַר הַרְבֵּה עֲמוּ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר הוּא כָּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עֲמוּ יִתְבָּרֵךְ.

רְאֵה לְהֵיוֹת חֲזָק בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר הוּא מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לומר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וַיְכוּלִים לְחַלֵּק אֶת הַח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת לְשֵׁלֶשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם, הֵינּוּ: ו' פְּרָקִים קֹדֶם הַצְּהַרִים, ו' פְּרָקִים אַחַר הַצְּהַרִים, ו' פְּרָקִים בְּלַיְלָה, וְכָךְ בְּנִקְל יִזְכֶּה לְסִיִּם בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת. וּמִלְבַד זֹאת תִּהְיֶה חֲזָק מְאֹד בְּלַמּוּד פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִש"י מִפְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעַ, בְּאִפְּן שְׁבָכָל שְׁבוּעַ תִּזְכֶּה לְסִיִּם אֶת פְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תִּרְגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִש"י, אֲשֶׁר הוּא סִגְלָה גְדוֹלָה לִירְאֵת שָׁמַיִם וּלְתַקוֹן הַבְּרִית.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֲזָק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵל תַּפֵּל בְּדַעְתְּךָ כְּרָגַע, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתַכְנִיִּם בְּדַעְתְּךָ תִּמִּיד אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מַחֲיָה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְתִדַּע, שֶׁיֵּשׁ בְּכַתְּךָ לְשֵׁנוֹת אֶת הַרְגְּלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַבְּחִירָה חֲפְשִׁית לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חֵי, הַבְּחִירָה

בְּיָדוֹ לְהַפְּדוֹ אֶת גְּשָׁמֵי־יָמָיו לְרוּחַ־נְיֹת, אֲשֶׁר־י מִי שְׁמַצִּית אֶת רַבְּנוּ ו"ל,
וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתצז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּגְדֵל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

אֲנוּ נִמְצָאִים עֹכְשֵׁי בְּשִׁבְעָה דְּנִחְמָתָא, וְעֲלִינוּ לְהַתְּנַחֵם מִכָּל מָה
שְׁעֵבֵר עֲלִינוּ מִחֲרַבְּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, חֲרַבְּן בֵּית הַמַּחֲזִין שְׁלָנוּ, כִּי כְּמוֹ
שְׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּכָל־לִיּוֹת, כְּמוֹ־כֵן חָרַב אֲצִל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שְׁלוֹ, שֶׁהוּא הַמַּח שְׁלוֹ, כִּי בְּאַמַּת אֲצִל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל
יֵשׁ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא הַמַּח, וַיֵּשׁ אֲצִלוֹ הַמְּנוֹרָה, שֶׁהֵם הַשְּׂבָעָה
גְּרוֹת, וַיֵּשׁ אֲצִלוֹ הַשְּׁלֶחָן וְכוּ' וְכוּ', וְכָל כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ הֵם אֲצִל הָאָדָם
בְּעֶצְמוֹ, וְכִשְׁזוֹכָה לְקִדְּשׁ וּלְטַהַר אֶת עֶצְמוֹ, וַיִּוֹדַע שֶׁהוּא כְּלֵי
לְהַשְׂכִּינָה, אֲזִי הוּא בְּחִינַת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְּבָה מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכָּה לְהִיּוֹת כְּלֵי לְהַשְׁגֵּת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂיִבְנֶה
בֵּית מִקְדָּשׁוֹ הַפְּרָטִי.

בְּשִׁבְתָּ שְׁעֵבְרָה דְּבִרְנוּ עַל פְּסוּק (יִשְׁעִיה מ, א): "נִחְמוּ נִחְמוּ עִמִּי
יֹאמֵר אֲלֵקִיכֶם", כִּי הִנְחָמָה בָּאָה תִּכְף־וּמִיד אַחַר תְּשַׁעָה בְּאָב, שֶׁהוּא
הַיּוֹם הַמֵּר וְהַחֲשׁוּף שְׁעֵבֵר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵז חָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ,
וּגְלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל אֲדָמָתָנוּ, וְעוֹבֵר עֲלִינוּ מָה שְׁעוֹבֵר,
וְדִיקָא בְּתַשְׁעָה בְּאָב, אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּי בְּרִכּוֹת ב, ד),
נּוֹלַד מְשִׁיחַ, זֶה מְרַמֵּז, שְׂאֲסוּר לְהַתִּיאֵשׁ, אֲלֵא אֲפִלוּ בְּמַצֵּב הַכִּי
גְּרוּעַ, שֶׁם יִזְכָּה לְגֵאֲלָה, וְזֶה "נִחְמוּ נִחְמוּ" עִם הַשְּׂמוּנָה

אֲשֶׁר   י"ג תתצח   בַּנְחָל   רמט

אוֹתִיּוֹת — עוֹלָה גְבוּרָה, הִינּוּ בְּתוֹךְ תִּקְוַת הַגְּבוּרָה, שֶׁם גָּנוּז "נְחֻמוֹ נְחֻמוֹ", וְאִיךְ? עַל-יְדֵי "יֹאמֶר" — שֶׁהָאָדָם יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַתְּפִלָּה מְטַהֵרֶת וּמְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וּכְשֶׁאָדָם מְרַבֵּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת שִׂיחְתּוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זוֹכָה לְהִיּוֹת נְעֻשָׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה, וְזֶה "אֶלְקִיכֶם" — אֲפֹלוֹ כִּשְׂהוּא בְּבַחֲיַנַת מִדַת הַדִּין, אִם רַק יֹאמֶר דְּבוּרֵי תְּפִלָּה, עַל-יְדֵי-זוֹכָה "נְחֻמוֹ נְחֻמוֹ" — יִתְנַחֵם בְּתוֹךְ הַגְּבוּרוֹת, וְזֶה אֲשֶׁר יֹאמֶר — רְאֵשֵׁי תְּבוֹת: ר'וֹחַ אֲפִנּוֹ מִ'שִׁיחַ י', אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם אֶת דְּבָרָיו אֵלָיו לְבוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻדֶּשׁ בְּכָל יוֹם בְּתוֹרָה, כִּי הַחֲדוּשִׁין דְּאוֹרֵי־תָא הֵם תְּקוּן גָּדוֹל עַל פְּגָם הַמַּח. וְהַעֲקֹר רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִידַע מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלֵא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לֵה' עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתצח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמֵּאָה דוֹלָר, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמוֹ שֶׁהִרְחַבְתָּ לִי, כֵּן יִרְחִיב לְךָ תָּמִיד.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחֻזַק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, לִידַע כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְתַכְנִיִּס עֲצָמְךָ בְּדָבָר זֶה, וְאָז יֵאִיר לְךָ מִחָךְ בְּאִפְסָן אַחֵר לְגַמְרֵי.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַגֶּן-עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלִהְפֹּךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַגִּיהֵנוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כְּשֶׁאָדָם מִכְּנִיס בְּדַעְתוֹ אֶמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִוְדַע שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, אִזּוּ חַי חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים כְּדִגְמַת הַגֶּן-עֵדֶן, וְאִם חֲלִילָה וְחַס, נִכְנָסָה בּוֹ כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת וְסִפְקוֹת בְּאֶמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְנוֹפֵל מִהַבְטָחוֹן וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה הוּא חַי בְּגִיהֵנוֹם מִמָּשׁ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן. עַל-כֵּן אֵל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּמָה שְׁאַתֶּם מְאֹשְׁרִים, אֲדַרְבֶּה, זֶה סִימָן שְׁאַתֶּם דְּבוֹקִים בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְכֶם!

אֹדוֹת שֶׁהָאָמָא רוֹצָה לְנַדֵּב לְהַדְפָּסָה, תִּהְיֶה לָאֵל, יֵשׁ לָנוּ הַרְבֵּה סִפְרִים בְּכֹתֵב יָד שֶׁמְחַכִּים לְגוֹאֲלִים לְהַדְפִּיֶסֶם, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם יִהְיֶה לָהּ חֵלֶק בְּהַדְפָּסָתָם לְזְכוּת בַּעֲלָהּ — אָבִיךָ, וּבְנָהּ — אַחִיךָ, כִּי הִיא זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד לְנִשְׁמָה בְּשָׂמִים, כְּשֶׁכָּאֵן לְמִטָּה לּוֹמְדִים בְּסִפֵּר שֶׁנִּדְפָּס לְעֻלּוֹי נִשְׁמָתָם, וּבְכָל פַּעַם כְּשֶׁאֲחַד פּוֹתַח אֶת הַסֵּפֶר, וְרוֹאֶה אֶת שְׁמֵם, הֲרִי זֶה טוֹבָה גְּדוּלָה לְנִשְׁמַת הַמֵּת. וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם הָאָמָא תִּנְדָּב לְהַדְפִּיֶסֶת סִפְרִים, וּבְכָרֵט הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים הַמְּנַחִים אֶצְלִי בְּכֹתֵב יָד.

מְאֹד אֲנִי מוֹדֶה לָךְ עַל הַתְּפִלוֹת שֶׁהַתְּפִלָּתְךָ בְּשִׁבְלִי בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתְךָ, וְתִתְקַבַּל לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כְּרַגַּע, רַק תִּחְזַק אֶת הָעוֹבְדִים עִמָּךְ, וְתִדְבֵר עִמָּהֶם רַק דְּבוּרֵי שְׂמִחָה וְאַהֲבָה, וּמִמָּשׁ תִּחְיֶה אוֹתָם. עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין לָךְ עוֹד מְצָנָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה — לְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ מְאֹד יִקָּר אָדָם שֶׁעוֹסֵק בַּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

אִם אֶפְשֶׁר לְהַפְּיֵן קוֹנְטְרָרִים — זְכוּתְךָ גְּדוּלָה בְּשָׂמִים, כִּי עֲכָשׁוּ עוֹבֵר עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל מָה שֶׁעוֹבֵר, וְצָרִיכִים לְהַחְדִּיר אֶת הָאֶמוּנָה הַפְּשוּטָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ כָּל עֲבוּרְתָנוּ. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל

אָשֶׁר   י"ג תתצט   בְּנַחַל   רנא
עָלֶיךָ וְעַל אַחֵיוֹתֶיךָ, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּדַרְכְּכֶם, וְתִזְכּוּ לְהִתְקַרֵּב בְּאַמֶּת
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים
תִּנְפַח בִּי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְקִרְאָת הַרְשִׁימָה
שֶׁרְשַׁמְתָּ לִי מִכָּל יוֹם וְיוֹם וְכוּ' וְכוּ', תֵּאֲמִין לִי, דְּבָר זֶה טוֹב לְעֶצְמְךָ,
כִּי בְּזֶה שֶׁתְּכַתֵּב הַכָּל בְּפִרְטִיּוֹת, אֲפֹלוּ דְבָר רַע וְכוּ', זֶה יַעֲזוֹר לָךְ לֹא
לְעִשׂוֹת עוֹד פֶּעַם דְּבָר זֶה, כִּי תִתְּבִישׁ לְכַתֵּב פֶּעַם שְׁנֵי מָה שֶׁעָשִׂיתָ
וְכוּ', וְאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנּוּ הָיוּ אוֹמְרִים, שָׂזוּ הַמַּעֲלָה שֶׁל תְּפִלָּה
וְהִתְבּוֹדָדוֹת, כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֶצְמוֹ לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּפִרְטֵי
פִּרְטִיּוֹת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, אֲזַי בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן יִתְחִיל לְהִתְבַּיֵּשׁ –
"עוֹד כְּמָה פְּעָמִים אָנִי אָבוֹא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲסַפֵּר לוֹ שׁוֹב
אֶת הַרַע וְהַלְכָלוֹךְ שֶׁעָשִׂיתִי", וְהַבּוֹשָׁה הַזֹּאת עָקֵר הַתְּשׁוּבָה, כְּמוֹכָא
בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'; וּבְחֵלֶק ב', סִימָן עב);
וְעָקֵר הַבּוֹשָׁה, שֶׁיְאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ שִׁירְגִישׁ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד עַל יָדוֹ, וּמְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁמְסַפְּרִים לְחֵבֵר
יָקָר אֶת כָּל מָה שֶׁעָשָׂה בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת, וְלֹא יַעֲלִים שׁוֹם דְּבָר,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחִיל לְהִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ, וְהַבּוֹשָׁה זֶה עָקֵר הַתְּשׁוּבָה.

רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הֵמְאוּר שְׁבָה
יְחִזְרֵנוּ לְמוֹטֵב, אֲפֹלוּ אִם עָשָׂה מָה שֶׁעָשָׂה, מַעֲלַת לְמוֹד הַתּוֹרָה

כל-כף גדולה, שעוזרת לאדם לצאת מהבור והפח יקוּש שנוכנס בהם
(שיחות-הר"ן, סימן יט).

ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור
הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.
וראוי לנו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שזכנו להתנדע
מרבנו ז"ל, כי מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל ובלי למודי
הקדושים.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו.
ראה לקיים את כל מה שפכתתי לך, שתכתב לי בכל יום בפרט
פרטיות, ופעם בשבוע תשלח לי את זה.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתק.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, ט"ז באב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך
הקשה, שנפלת בפח יקוּש הוצאת זרע לבטלה, אשר באמת זהו
חטא מאד מגנה, ומי שנוכנס בזה קשה לו לצאת, וכן הוא תמיד
במיררות, כי החטא הזה עושה את האדם במקרה שחורה, ומבלבל
את דעתו לגמרי וכו' וכו'. אך עליך לדעת, כי רבנו ז"ל בא אל זה
העולם כדי לתקן את הברית, ועל-כן אשרי מי שזוכה להיות מקרב
אל רבנו ז"ל, ואז בודאי יהיה לו תקון על ידו. אבל עלי לגלות לך,
אשר הבעל-דבר לא יעזב אותך, ויעשה כל מיני פעולות שבעולם
שתשמע התנגדות על רבנו ז"ל, והכל כדי שתרחק ממנו ז"ל, כדי
שלא יהיה לך תקון, על-כן ראה מה לפניך.

הרגל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, כי הלמוד

אָשֶׁר י"ג תתקא בנחל רנג

ח"י הַזֶּה הוּא זְכוּךְ הַנְּפֶשׁ, וּמְכַבֵּס אֶת הַנְּשֵׁמָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל לֹמֵר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים שְׁגֵלָה רַבָּנוּ ו"ל, שֶׁהֵם תְּקוּן לַפְּגָם-הַבְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכּוֹן לִבְךָ יְהִיָּה בְּטוֹחַ, שְׂיִתְקַן הַכֹּל.

וְעַל כֵּלָם — רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְלַכֵּת לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וּתְפָרֵשׁ שָׁם אֶת כָּל שִׂיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׂמַעִיק לְךָ, וְאִיךָ שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב הַיְדוּוּי דְּבָרִים. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה כ'): כָּל מִי שְׂחֹטָא וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, אֵין רְשׁוּת לְמַלְאָךְ לִגַּע בּוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת כָּל מָה שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִזְכָּה שְׂיִתְכַפֵּר לְךָ הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לְבָב, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שְׂתִזְכָּה לְצֵאת מִזֶּה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר עֲקֵב, ט"ז בָּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאִתָּה זוּכָה וּמְזוּכָה אֶת אַחֲרִים בְּהִתְקַרְבוֹת לְרַבָּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! עֲכָשְׁיוּ הוּא הַזְּמַן הַכִּי יְקָר בְּעֶבְדוּת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוִרְדָּא (שְׁבַת קִנְב.), עֲקָר יְפִי הַפְּרוּחַ כְּשֶׁהוּא צָעִיר, כְּמוֹ-כֵן עֲקָר יְפִי שֶׁל בְּחוּר שְׂהוּא צָעִיר, שְׂאִז עוּבֵר

רנד אֲשֶׁר י"ג תתקב בנחל

עָלִיו מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְהוּא אֵינוֹ מִתְפַּעֵל, רַק בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִתְמַיֵד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה שֶׁבַח גְּדוֹל בְּשָׂמִים.

וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לֹא לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, רַק הַדְּבֵק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לִוְמֵר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ לְהַגִּיעַ לְהִתְמַדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים כָּבָה, פְּרָשָׁה ג'): עַד שְׁלֹא יִחַטָּא אָדָם נוֹתָנִים לוֹ אֵימָה וְיִרְאָה, וְהַבְּרִיּוֹת מִתְפַּחְדִּים מִמֶּנּוּ, כִּי־נֶחַד שֶׁהוּא חוֹטָא, מִתְפַּחַד הוּא מֵאַחֲרִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; נִמְצָא, מִי שֶׁחוֹטָא, הוּא מִתְפַּחַד מֵאַחֲרִים. וְעַל-כֵּן אִם יֵשׁ לְךָ אֵיזָה פֶּחַד מֵאַחֲרִים, זֶה סִימָן שֶׁעֲדִין הַחַטָּא מְצוּי בְּךָ, וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְנַדֹּת הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצֹל מִכָּל מִינֵי פְחָדִים שֶׁל הַבָּל; כִּי בְּאַמַּת אַחַר יֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי רוֹאִים, שְׂאִין מַה לְהִתְפַּחַד מִבְּנֵי-אָדָם.

רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִמִּיד תִּדְבֹּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַשְּׁעֵר וְהַפֶּתַח, שֶׁעַל יְדוֹ נִכְנָסִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹתֵר "ן, חֵלֶק ב', סִימָן פּד).

רָאָה לְהִתְמַיֵד בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן הַיְסוּד שֶׁל הָאָדָם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְצִיַת אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׂמִים...

י"ג תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַ עֲקֵב, ט"ז בְּאָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֲשֶׁר י"ג תתקב בַּנְחֵל רנה

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ.

רְאֵי לְבִדָּק אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא תִסְרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוֹזָה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוֹזוֹת
כְּשֵׁרוֹת.

נָא וְנָא לְהַדְלִיק לְכַבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גֵּרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי
גֵּרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבִעַת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה
שְׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שְׁאֵשָׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, מָאֵד
מְרַצָּה וּמְקַבֶּלֶת בְּשָׁמַיִם.

אֵל תִּמְשִׁיכִי אֶת עֲצָמְךָ אֶל הַצֶּעַר, אֲדַרְבֶּה מִכְתִּיבַת יָדְךָ אֲנִי
רוֹאֶה שְׂיֵשׁ לָךְ עֵתִיד טוֹב, וּמֵה לָךְ לְלָכֶת וּלְחָשֵׁב מַחְשְׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל,
שֶׁל הַתְּאֲבֹדוֹת וְכוּ', חֵס וְשְׁלוֹם, חֲדָלִי מִמַּחְשְׁבוֹת מְטָרְפוֹת כְּאֵלוֹ.

רְאֵי לוֹמֵר בְּכָל יוֹם מִזְמוֹר כ"ט בְּתַהֲלִים, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ לַעֲבֹר
אֶת כָּל הַמְּשֻׁבָּרִים.

הַגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מִחֵיה
וּמִהֵינָה וּמִקַּיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם
עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי
כָּל דְּבוּר וְדְבוּר נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁכָּבֹד יִתְחִיל לְהֵאִיר לָךְ בְּחַיִּים. אֲבָל נָא וְנָא
תּוֹצִיאִי מִהֲרָאשׁ שְׁלָךְ מַחְשְׁבוֹת נוֹרְאוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ', חֵס וְשְׁלוֹם.
לְמָה לָךְ לְחָשֵׁב שְׁאֵת כְּשֶׁלּוֹן בְּכָל דְּבָר, תִּתְחִילִי לְרְאוֹת אֶת יְפֵי
הַחַיִּים.

הַמְּאָחַל בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

רנו אֲשֶׁר י"ג תתקג – י"ג תתקד בַּנְחַל
י"ג תתקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר עֶקֶב, ט"ז אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי גְדוֹל כְּזֶה, הַמְּחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתָנוּ,
וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ ז"ל.

הִנֵּה קָרֵב רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְגִזְכָּה לְהִיּוֹת בְּיַחַד
בְּקִבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְאֲנִי מְקוּהָ עוֹד
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבַמְשֻׁךְ הַשָּׁנִים נִסַּע אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ בְּאוּמָן.
וּלְעֵת עֵתָה שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְנַסֵּעַ מִכַּמְּה סְבוּת, עָלִינוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ,
שְׁעַל-כָּל-פָּנִים אָנוּ מִתְפַּלְּלִים בְּיַחַד בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב".

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא
הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְהוּא מְאֹד יָקָר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּל דְּבוּר שְׂאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי מְדַבֵּר אֵלָיו, וְכֵן לְהַתְמִיד בְּלַמּוּד מְשֻׁנְיוֹת.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר עֶקֶב, ט"ז אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְזַהִיר אוֹתְךָ, שְׁלִבֵּל תְּדַפִּיס סֵפֶר מְמֻנִי, וְכֵן אֵל
תִּגַּע בְּקוֹנְטְרָסִים, חֵס וְשְׁלוֹם, לְפָרְרָם, הֵינּוּ לְהַדְפִּיס קָטַע מִכָּל
קוֹנְטְרָס, כִּי הַקוֹנְטְרָסִים הָאֵלּוּ נִכְתְּבוּ בְּדָם וּבְדַמְעוֹת וְלֹא בְּדָיו,

אֲשֶׁר י"ג תתקה בַּנְחַל רנז

וְעַל-כֵּן אָסוּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לְשׁנוֹת אֶת הַסֵּדֶר כְּפִי שְׂנֵדֶפְסוּ, כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: 'וּפּוֹרֵץ גְּדָר יִשְׁכְּנוּ גִחְשׁ' (קִהְלֵת י, ח), וְאֵלוּ הַנְּחָשִׁים שְׂאֵתָה רוּאָה בְּבֵיתָךְ.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם אֲפִלוּ כַּמָּה דְבוּרִים, אֲשֶׁר אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ יָקָר מְאֹד מְאֹד כָּל דְבוּר וְדְבוּר שְׂמַדְבְּרִים אֵלָיו.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַתְּפִיל עִמָּנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלַב".

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, ט"ז אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חָקוֹק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְהַסְתַּכֵּל עַל הַצַּד הַטוֹב שְׂעוּשָׁה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְדוֹן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעֵקֶר בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה לְהַפִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל פְּעַם, וְלִחְשֹׁב כְּאֵלוֹ הוּא כְּבָר שְׁלוֹמִיאֵל, וְכֵאלוֹ הוּא כְּבָר אֵף פְּעַם לֹא יוֹשַׁע וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לְבוֹ לְבַקֵּשׁ עַל לְהַבָּא.

הִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רנח אָשֶׁר י"ג תתקו – י"ג תתקז בַּנְחַל

אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּתְּפִּיל עִמָּנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
הַקְדֹּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת כָּל הַתְּקוּנִים מִרְבֵּנוּ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלוֹת הַמּוֹבְאוֹת בְּקוּנְטָרִס "מְצִיאַת
הַזּוּג", וְתַעֲיִן הַיֵּטֵב בְּקוּנְטָרִס הַזֶּה, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ, כִּי
הַקּוּנְטָרִס הַנִּפְלָא הַזֶּה יוֹרֶה לָךְ דְּרָךְ אֵיךְ לְמַצָּא אֶת בֵּית זוּגְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְּל
בְּיָאוּשׁ, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ:
אֲרַבְעִים יוֹם לִפְנֵי יְצִירַת הַנֶּלֶד מְכַרְיִזִין בֵּית פְּלוּנִי לְפְלוּנִי, זֶה סִימָן
שְׁבוּדָאֵי גַם לָךְ יֵשׁ זוּג, וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ, וְאִם תִּבְקַשׁ
וְתַתְּפִיל בְּכָל יוֹם אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף תִּזְכֶּה לְמַצָּא
אֶת בֵּית זוּגְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ.

אֲשֶׁר י"ג תתקח בנחל רנט

ראה לחזק את עצמך עם הנקודות הטובות שיש בך, כאשר פרטת לי במכתבך.

עליך לדעת, כי זה היה רצון רבנו ו"ל, שנחיה את עצמנו עם כל נקדה ונקדה שאנו זוכים לחטף, ובפרט שזכית להיות על ציון רבנו ו"ל, שזה עולה על כלנה, בזה ראוי לך לשמח מאד מאד כל ימי חייך.

נא ונא אל תמשך את עצמך אל הצער, כי כל המושך עצמו אחר הצער — הצער נמשך אחריו.

ראה לשמח מאד מאד על נעם חלקך, אשר בנחל שם חלקך וגורלך, ואתה יודע מרבי אמת כזה, הנה אנחנו באים אל ראש השנה הקדוש והנורא אצל רבנו ו"ל, וראוי לך לשמח מאד מאד, שתזכה להיות בהקבוץ הקדוש שלנו ביבנאל "עיר ברסלב", ואני מקנה לך הקדוש-ברוך-הוא, שעוד נזכה להיות בראש השנה גם על ציון רבנו ו"ל במשך השנים, אם יתן ה' את החיים.

ראה לכתב לי מכתב בכל שבוע וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתקח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, ט"ז אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל.

פה תקבל רצוף עשרים שקלים, וכל המכתבים אבקש אותך

מאד, שְׁתַּרְאָה לְשַׁלְחָם מֵהָ שְׁיֹתֵר מֵהָר בַּדָּאָר, וְאֵת הַמְּכַתְּבִים לְבַחְוָרִים תִּמְסֹר לְבַחְוָרִים, וְתַעֲשֶׂה זֹאת בְּזִרְיוֹת גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, כִּי אֵתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה מְחַפִּים וּמְצַפִּים לְמְכַתֵּב מִמְּנִי, וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ לָהֶם טַעֲנוֹת שְׂאִינִי כּוֹתֵב לָהֶם, עַל-כֵּן הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאֵה לְהַעֲבִירָם לִיעֲדָם תִּכְף-וּמִיד בְּזִרְיוֹת נִפְלְאָה.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמְךָ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין זֶה דְרָךְ וְאֵין זֶה עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ אֵת עֲצָמוֹ כָּל-כָּף אֶל הַצַּעַר, וְאִם מִרְגִילִים אֵת עֲצָמְךָ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי בְּאַמַּת רוּאִים נֹסִים וְנִפְלְאוֹת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכֹל יוֹם, כְּמוֹ שְׂאֵנוֹ אוֹמְרִים בְּתַפְלָה: "עַל נְסִיךְ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ הַטּוֹבִים שֶׁבְּכֹל יַעַת וְרָגַע" וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה חֶסֶד וְנֹסִים עִם כָּל בְּרִיָּה וּבְרִיָּה, וְכַפִּי שְׁשׁוּמְעִים עֲכָשׁוּ כָּל מִינֵי צְרוֹת בְּעוֹלָם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מֵהָ שְׁעוֹבֵר בְּמִשְׁפָּחוֹת וְכוּ' וְכוּ', יְלָדִים בְּעֲלֵי מוּמִים וְכוּ' וְכוּ', צְרוֹת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וְהַרְפָּתָקָאוֹת וְכוּ' וְכוּ', מַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְהַחֲיוֹת אֵת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שְׁמוּצָאִים בְּעֲצָמוֹ, וְעַם כָּל יְשׁוּעָה שְׁרוּאִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּח הַלֵּב לְדַבֵּר עוֹד אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן עַל הַבָּא.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵתָּה מְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכֶּה לְהַתְפַּלֵּל עִמָּנוּ יַחַד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְאֲנִי מְקַוֶּה לְפָנָיו יְתִבְרַךְ, שְׁעוֹד תִּבּוֹא שָׁנָה שְׁנֹזְכָה לְהַתְפַּלֵּל יַחַד עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, לְסֵדֶר רְאֵה, י"ט אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה מֵהֵיוֹם לְכַתֵּב כָּל מָה שְׁאַתָּה לֹוּה אוּ מְלוּה, כִּי עַל-פִּי דְבָרֶי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא עה:): אָסוּר לְהַלוּוֹת אוּ לְלוּוֹת בְּלִי
שְׁטֵר, כְּדֹאִיתָא: כָּל מִי שְׂיִישׁ לוֹ מְעוֹת, וּמְלוּה אוֹתָן שְׁלֹא בְּעֵדִים,
עוֹבֵר מְשׁוּם 'וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מְכָשׁוּל'; כִּי אָדָם טָבָעוּ לְשִׁכְחַ,
וְאַחֲרֵי-כֵן יוֹצְאוֹת מְזֵה צְרוּת וּמְרִיבוֹת וּמְחַלְקֵת וְכוּ', וּמְשַׁפְּטִים אוּ
דִינֵי תוֹרָה, וּמְגִיעִים לְמַצְבִּים מְאֹד לֹא נְעִימִים, וְלִכֵּן הִהְכַרַח לְךָ
מֵהֵיוֹם וְהִלְאָה רַק לְרֵשֶׁם כָּל הַלְוָאָה שְׁאַתָּה מְלוּה אוּ לֹוּה, וּזְכַר גַּם
זְכוּר, שְׂאֵם אֶחָד לֹוּה כְּסָף מֵהַזּוּלַת, הוּא צְרִיךְ לְשֵׁלֵם, כִּי אִם לֹא,
הוּא בְּכָלֵל (תְּהֵלִים לו, כא): "לֹוּה רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלֵם", וּצְרִיכִים מְאֹד
לְהִשְׁמַר בְּדְבָרִים אֵלּוּ.

וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׂרַבִּים וְטוֹבִים נִשְׁאַרִים חֲיָבִים בְּמַכְלַת וְאַיִנִם
מְשַׁלְּמִים, אוּ בְּחִנּוּת יְרֻקוֹת וְכוּ', אוּ סִתָּם חֲיָבִים לְאַנְשִׁים כְּסָף,
וְאַיִנִם מְשַׁלְּמִים כָּלֵל, וְזוֹ פְּשׁוּט גְּנָבָה, כִּי אֵיךְ יְכוּל אָדָם לְפַעַל
בְּעֵצְמוֹ, וְלִהְיוֹת בְּעַל חוּב וְלֹא לְשֵׁלֵם מָה שֶׁהוּא חַיָּב לְזוּלַת?! וְרַבֵּנוּ
ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד לֹא לְלוּוֹת כְּסָפִים, וְאָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן
קכב): מוּטָב שְׂיִהְיֶה בְּעַל חוּב לְעֵצְמוֹ מְלִהְיוֹת בְּעַל חוּב לְאַחֲרִים;
וְכֵן אָמַר, שְׂיִישׁ עֲבָרָה הַגּוֹרְמֵת לְאָדָם לְהִיוֹת תְּמִיד בְּעַל חוּב (שָׁם,
סִימָן קיב), וּבְעַל חוּב זֶה מִמָּשׁ קָלְלָהּ. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד
בְּדְבָר זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, לְסֵדֶר רֵאָה, י"ט אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות ששאלת וכו', ראה לומר לאשתך, שתקפיד לטל ידים
 לסעדת מלוה-מלכה, כי כך אמר הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק
 זי"ע: אשה שהיא מעברת, אם תקפיד לטל ידים לסעדת מלוה-
 מלכה, אזי לא תלד בקשוי, חס ושלום, הינו שלא תהיה מקשה
 לילד. ולכן תאמר לה, שתקפיד על כך מאד. וכן מובא מצדיקים,
 שסעדת דוד המלך, שהיא מלוה-מלכה, מסגלת לזרע של קימא,
 ומוכא בשם הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שאכילת שום בסעדת
 מלוה-מלכה מסגלת לפרנסה, ומזה נחקן המנהג, שיש צדיקים
 שפחלקים שום במלוה-מלכה, כי זה מסגל לפרנסה (ולכן אסור
 ללעג על מנהג קדוש זה, כי יסודו בהררי אל, וכל מנהג קדוש של
 נשמות ישראל, יש לזה שרש למעלה, ולכן אסור לעשות צחוק
 משום מנהג, אם אפה אינה מבין את המנהג, או לא שמעת או לא
 ראית — אינו ראה). ומספרים על הרבה צדיקים, שהקפידו על
 אכילת שום במוצאי שבת, שו"ם עולה כמספר רצו"ן, שאז בעת
 אכילת שו"ם ממשיך עליו עת רצו"ן בשמים (ושמעת, שלא פדאי
 לקלף עם ספי"ן, שהוא גבור"ה, אלא יקלף עם הידים בלי ספי"ן).
 שו"ם אותיות שמ"ו, כי שמו יתברך מאיר באדם שהוא מתחזק עם
 רצונות אליו יתברך, כי רצו"ן הוא בעתיקא, שהוא הכתר, וזה סוד
 כת"ר של דו"ד מלכ"א משיח"א.

מה אמר לך! רבות מספר ומדבר בין חסידים בענין סעדת
 מלוה-מלכה, שפועלת ישועות גדולות עד מאד, ובפרטיות ספורי
 צדיקים שמספרים אז, זהו דבר גדול מאד, וזה חשוב בשמים,
 שמשבחין ומפארין את הצדיקים. ועין בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן כט): כשמשבחין ומפארין את הצדיקים,

על-ידי-זה נתגדל המחין, ועל-ידי שבח הצדיקים, על-ידי-זה זוכה לדבור הנשמע ונתקבל.

אצל אנשי שלומנו שהולכים לישן מקדם וקמים בנצות, לא עשו עסק גדול מסעדת מלוה-מלכה, אלא ישבו בצותא ואכלו, ושרו זמירות של מוצאי שבת, וספרו ספורים מרבנו ז"ל וממורהנ"ת ז"ל, ותכף-ומיד ברכו ברכת-המזון, וקראו קריאת שמע שעל המטה, והלכו לישן (זה היה מנהגו של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל עם תלמידיו, מה שאין כן ר' שמשון נכד רבנו ז"ל, שהוא האריך מאד עם תלמידיו במוצאי-שבת-קדש בזמירות ובשיחות וספורי צדיקים). ולכן דעביד כמר עביד ועביד כמר עביד, ובלבד שיוכון לבו לשמים.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתקיא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון, לסדר ראה, י"ט אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל היקר והנעלה, איש חי רב פעלים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא חדושים יפים ויקרים בדברי רבנו ז"ל, ציצים ופרחים וכו', אשריך ואשרי חלקך, יהי חלקי עם חלקך.

אין לתאר ולשער שמחתי, כשאני רואה אברך שיגעתי עמו מצת בחרותו וכו', וזכה והתחתן וכו', והתמיד בתורה, וקנה כדי מדתו בתורה והשגת אלקות וחדושי תורה, זה חלקי מכל עמלי, פי הרי רק בשביל זה אני יגע עם כל בחור שבא אלי — להכניס בו השגת אלקות, ויהיה לאילן גדול (אף לצערי הרב, רבים נופלים ונתרחקים ממנו יתברך אחר החתונה, ונתקרים מעבודת השם יתברך). אבל אפה זכית להשאר, ואינך מתבייש לומר לכלם מהיכן

יִרְקֵךְ זֶה חַי וְכוּ', וּמֵאַיִנָּה בּוֹר שְׁתִּיתָ מִיַּמֶּיךָ, זֶה אֶצְלֵי חֲדוּשׁ, וְחִילְךָ לְאוֹרֵיתָא, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה.

מָה אָמַר לְךָ! הָאָדָם אֵינוֹ נִבְרָא, אֶלָּא לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנוֹ, כְּמֵאֲמָרָם וַיֵּל (קְדוּשִׁין פ.ב.): וַאֲנִי לֹא נִבְרָאתִי אֶלָּא לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנִי; נִמְצָא, שְׁכַל מָה שְׁאָדָם עוֹשֶׂה, צָרִיךְ לִהְיוֹת רַק בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִסּוּר לְרַגֵּעַ לְשִׁכּוֹחַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל דְּבַר שֶׁרַק עוֹשֶׂה, הוּא צָרִיךְ לְשַׁתֵּף אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְזֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַיְחֻדִים, וּכְשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִדְּבִיק מִחֲשַׁבְתּוֹ, שֶׁהִיא לְבוּשׁ שֶׁל נִשְׁמָתוֹ — אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, מִמֵּילָא כְּבָר בָּאִים לְפָנָי מֵרְאָה עֵינָיו כֹּל הַשְּׁמוֹת וְהַיְחֻדִים שֶׁל כְּוֹנוֹת הַמְצוּוֹת, כְּוֹנוֹת הַתְּפִלָּה, אֶפְלוּ שֶׁלֹּא לָמַד אֶת הַשְּׁמוֹת וְהַיְחֻדִים וְכוּ', עַל-יַדֵּי הַדְּבִקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁמִּדְּבִיק מִחֲמַשְׁבְּתוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִמֵּילָא מְצֻטְרָפִים כֹּל הַשְּׁמוֹת וְהַיְחֻדִים וְכוּ', וּמִתְגַּלִּים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

בְּעֵינַי תִּקּוֹן חֲצוֹת שֶׁשְׂאֵלְתָּ וְכוּ', הַדְּבַר פְּשוּט. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ג, ט): כֹּל שֶׁמַּעֲשִׂיו מְרַבִּים מִחֲכָמָתוֹ — חֲכָמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת; צָרִיכִים לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת כָּלֵל, אֲזִי מְצַלִּיחִים בְּכָל דְּבַר. וְרַבֵּנוּ וַיֵּל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב): כְּשֶׁאָדָם הוֹלִיךְ אַחַר שְׁכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ, בָּא לִידֵי טְעוּיֹת רַבּוֹת וְכוּ', כִּי מִי שֶׁהוֹלִיךְ אַחַר חֲכָמָתוֹ, הוּא יָכוֹל לְבוֹא לִידֵי כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְלִכְפֹּר בְּכָל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְלִכְּן צָרִיכִים לְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבַר הַשִּׁינָּה לִיְהוּדוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקיב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, לְסִדְרָא רְאָה, י"ט אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנּוֹעֵלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם פָּרַק מְשָׁנִיּוֹת לְעֵלּוּי נִשְׁמַת אָבִיךָ וְאִמְךָ שֶׁהֵלְכוּ לְעוֹלָמָם, וְאֵת גְּדֹל הַזְּכוֹת הַזֶּה — אֵינְךָ לְתֹאֵר וְלִשְׁעַר כָּלֵל. וְתִהְיֶה רְגִיל לֹאמַר אַחֲר־כֶּךָ אֵת הַתְּפִלָּה שְׂאוּמְרִים אַחֲרֵי הַנְּפֻטָּרִים, וְזֶה מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד לְנִשְׁמוֹת הַמֵּתִים.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (קְדוּשִׁין לֵאמֹר): מְכַבְּדוּ בְּחַיָּיו מְכַבְּדוּ בְּמוֹתוֹ; כְּבוֹד אָב וְאִם שִׁיבָה גַם אַחֲרֵי שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִזֶּה הָעוֹלָם, כְּגוֹן: שְׁלוֹמְדִים פָּרַק מְשָׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם לְעֵלּוּי נִשְׁמַתְכֶם, וְנוֹתְנִים צְדָקָה לְעֵלּוּי נִשְׁמַתְכֶם, וּמְדַפְּסִים סֵפֶר מִסְפְּרֵי רַבְּנֵינוּ וְלִלְעֵלּוּי נִשְׁמַתְכֶם (הֵינּוּ מְנַדְּבִים סְכוּם כֶּסֶף וּמְדַפְּסִים אֵת שְׁמוֹתְכֶם, שֶׁזֶּהוּ דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד וְזְכוֹת הַרְבִּים). וְכֵן לַעֲשׂוֹת לָהֶם גֵּר זְכָרוֹן בְּטַבָּלָא שְׁבִיית-הַמְדַרְשׁ וְכְדוּמָה, כָּל מֵה שֶׁעוֹשִׂים לְעֵלּוּי נִשְׁמוֹת הַמֵּתִים, זֶהוּ דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּמְחַיֶּה אוֹתָם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי הַרְבִּים לְעֵלּוּי נִשְׁמוֹת אַבּוֹתָיו.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקיג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, לְסֵדֶר רְאֵה, י"ט אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּר וְיָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא תַחֲזִיק מַעֲמַד, וְתִשְׁתַּדֵּל לַתֵּן צְדָקָה בְּכָל יוֹם, כִּי כֶּךָ מוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵינוּ וְלִלְעֵלּוּי (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד), שֶׁצְדָקָה זֶהוּ תַקוּן הַבְּרִית, כְּנִגְדֵי שֶׁהַשְּׁפִיעַ זְרַעוֹ לְחִיצוֹנִים (הֵינּוּ שֶׁהוֹצִיא זְרַעוֹ לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן) עַל-יְדֵי-זֶה צָרִיךְ עֲכָשׁוּ לְהַשְׁפִּיעַ בְּקִדְשָׁהּ. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִפָּה שֶׁל צְדָקָה, וּמִשְׁלֵשׁ בָּהּ בְּכָל יוֹם כְּמֵה פְּרוּטוֹת לְצְדָקָה, שֶׁזֶּהוּ דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ אֵלּוּ הַפְּרוּטוֹת, כִּי כֶּךָ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ אַגְדָּה): פְּרוּטָה

לפרוטה מצטרפת לחשבון גדול. העקר להחזיק עצמו יחד עם נשמות ישראל, כי מי שהוא נואף ופגום בבְּרִית, הוא מלא ישות וגאות. כי כִּף אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן יא), אֲשֶׁר גָּאוֹת וְנֹאוֹף תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְלִכֵּן בַּעַל גְּאוּהָ אֵינוֹ יָכוֹל לֵהוּיֹת בְּצוּתָא עִם אַחֲרִים, כִּי הַשְּׂגָעוֹן נִדְבֵק בּוֹ, וְקָשָׁה לוֹ לְסַבֵּל אֶת הַזּוּלָּת.

וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ, יִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִתְחַבֵּר עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְכַרְטוּיֹת לַעֲשׂוֹת סְעֻדַת מְלוּה־מְלָכָה, שְׂזֵהוּ דְבָר גָּדוֹל מְאֹד, וּמִכְנִיס אֶהְבֵּת רַעִים. וּמִי יִתֵּן, שֶׁתְּחַבֵּר עִצְמָךְ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַעֲשׂוּ סְעֻדַת מְלוּה־מְלָכָה. וּמוֹבָא מִצְדִּיקִים, אֲשֶׁר זֶה מֵה שְׂאוּמָרִים בְּנֶסֶח בְּרֶכֶת־הַחֹדֶשׁ: "קִבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ, חֲבָרִים כָּל יִשְׂרָאֵל", מֵה הַקָּשֶׁר? אֵלָּא יְדוּעַ מֵהָאֲרִיז"ל, אֲשֶׁר הַשֵּׁם חֲב"ו הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק (אִיּוֹב כ, טו): "חַיִּיל בְּלַע וַיִּקְאֲנוּ", זֶה שֵׁם שְׂמוּצִיא אֶת הָאָדָם מֵהַקְּלָפוֹת, וּבְכַרְטוּיֹת אֶת הַטְּפוֹת זָרַע שֶׁהַשְּׁלִיךְ עַל הָאָרֶץ וְהוֹצִיא לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְהַעֲצָה לְקַבֵּץ אוֹתָם הוּא — "קִבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ", שְׂנַתְפְּזוּ שָׁם, מֵהִי הַעֲצָה לָזֶה? "חֲבָרִים כָּל יִשְׂרָאֵל", שְׂנַשְׂמוֹת יִתְאַחְדוּ יַחַד. וְהַזְמַן הַמְּסַגֵּל לָזֶה — בְּמוֹצָאֵי־שַׁבָּת, בְּעֵת סְעֻדַת מְלוּה־מְלָכָה, כִּי אַז הַנִּשְׁמוֹת חוֹזְרוֹת לְגִיּהֵנוּם, וְאִם אָדָם נִזְהָר לְאָכַל כָּל יְמֵי חַיָּו עִם חֲבָרִים יַחַד סְעֻדַת מְלוּה־מְלָכָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִצּוֹל מֵהַמְּלָאכִי חֲבָלָה, וְלֹא יוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי, לְסֵדֵר רְאָה, כ' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

הַעֲקָר רַק תְּהִיָּה תָּמִיד שְׂמֵחַ, וַיִּרְאוּ חַיּוּךְ עַל פְּנֵיךָ, תִּלְךָ עִם

אַנְפִּין נְהוּרִין, שְׂדֵיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּקְבֵּל אֶת פְּנֵי הַצְּדִיק, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנג): אִם הִתְלַמֵּיד יֵשׁ לוֹ פְּנִים מְאִירוֹת — אַנְפִּין נְהוּרִין, כְּמוֹ מְרָאָה מְלֻטְשֶׁת, אֲזִי יוּכַל לְקַבֵּל פְּנֵי הָרַב.

וְתַמִּיד צְרִיכִים לְחַיֵּךְ לַזּוּלָּת, וְזוֹ בְּרָכָה — הֵן לְעֲצָמוֹ, שְׁמַרְגִּישׁ אַחֲרֵת אִם הוּא תַּמִּיד מְחַיֵּךְ, וְכֵן טוֹב לַזּוּלָּת, שֶׁהוּא רוֹאֶה שְׂיֵשׁ מִי שְׁנוֹתָן לוֹ תְּשׁוּמַת-לֵב וּמְחַיֵּךְ אֵלָיו, וּמְקַבְּלוֹ בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת, שְׂזוֹ מְצִוָּה גְּדוּלָּה עַד מָאֵד. וְכַמְאַמְרָם ו'ל (כְּתוּבוֹת קִיא:): עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מֵט, יב): "וּלְבָן שָׁנִים מִחֶלֶב" — טוֹב הַמְּלַבֵּין שְׁנָיו לְחֻבְרוֹ מִמְשַׁקְהוּ חֶלֶב; כִּי בָּזֶה שְׁמַחֲיָכִים לַזּוּלָּת, נוֹתְנִים לוֹ הַרְגָּשָׁה טוֹבָה, וּמְפַל שְׁפָן כְּשׂוֹזְכִים לְהוֹצִיא מִהַזּוּלָּת חַיּוּף — זֶה מְצִוָּה רַבָּה עַד מָאֵד, כִּי יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי מְרִירוֹת, וְהֵם בְּצַעַר וּבְדַכְאֹן, וְקָשָׁה לָהֶם לְחַיֵּךְ, וּכְשִׁיְהוּדֵי בָּא וּמְשַׁמַּח אוֹתָם, שְׂכָרוֹ גְּדוּל עַד מָאֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבָתָה תַּמִּיד...

י"ג תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי, לְסֵדֶר רְאֵה, כ' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה אַתָּה שׁוֹפֵף בּוֹז וְכוּ', לָךְ אֵל הָרְאִי וְתִסְתַּכַּל בְּפְרָצוּפֶךָ הַטָּמֵא, כְּמָה עֲבַרְתָּ עַל אֶסְרֵי נְדָה, שְׁפָחָה, גּוֹזָה, זּוֹנָה, טְמֵאת אֶת עֲצָמֶךָ בְּפִגְם הַבְּרִית, בְּעִוְנוֹת הַכִּי חֲמוּרִים, וּמְלַבֵּד שְׁפִטְמָתָ עֲצָמֶךָ יָמִים וְשָׁנִים בְּאֶכִּילַת טְרָפוֹת וּנְבִלוֹת, חֲלוּל שְׁבַת וְיוֹם הַכְּפוּרִים וְכוּ', וּלְבִסּוּף אַתָּה פּוֹתֵחַ פֶּה עַל יְרֵאִים וְשְׁלָמִים מִמֶּךָ?! הָאֵם אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל הֶפְקֵר?! הֲלֹא שְׁלָם תְּשַׁלַּם עַל מַעֲשֵׂיךָ הַמְּגַנְיִים בְּמַקְדָּם אוֹ בְּמֵאָחַר. וְאִיךָ מְלַאֵךְ לְבָרְךָ לְדַבֵּר עַל

אֲנָשִׁים צַדִּיקִים, הַקָּמִים בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת, וּבּוֹכִים וּמְבַכִּים שָׁמַיִם
וְאָרֶץ עַל חֲרַבְּנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְצָרוֹת וְגָלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲר־כֵּן לּוֹמְדִים
כָּל הַלַּיְלָה תּוֹרָה, וּמִתְפַּלְּלִים אֶת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה,
עֶרְבִית, בְּכַוֵּנוֹת וּבִיחּוּדִים וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה, וּדְבָקִים כָּל הַיּוֹם
בּו יִתְבַּרֵךְ, וְאַתָּה הַדְּיוּט, קַל שְׂבָקָלִים, נוֹאֵף שְׂבַנּוֹאֲפִים, אֵינְךָ
מִתְבַּיֵּשׁ לְבִטָּא עֲצָמְךָ כָּל-כֵּן חֲרִיף נִגְדֵי יִרְאֵי ה'?! זְכוֹר, שְׂמַעֲשִׂיךָ
הַמְּגַנִּים עוֹד יִתְגַּלוּ פְּעַם.

הַמְּבָרֵךְ אוֹתְךָ שֶׁתַּחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה...

י"ג תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי, לְסֹדֵר רְאֵה, כ' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חֲזַק לְהַכְנִס בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִיּוֹת
מְכֻסָּה עִם אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ חַיִּים אַחֲרֵים לְגַמְרִי, כִּי
מְרַגֵּשׁ אִיךָ שֶׁהַכָּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְצָרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל
נִקְדָּה זוֹ, כִּי לְפַעְמִים מְרַגֵּשִׁים אִיךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְרַחֵק מִן
הָאָדָם, וְאֵינּוּ רוֹצֵה בּוֹ, אֲבָל הַכָּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן. וּמוֹכָא
בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רכ"א) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים
טז, ח): "שְׁוִיתִי הַנְּיָה לְנִגְדֵי תְּמִיד", שְׁזָה בְּחִינַת מִתְנַגֵּד. וְכַתֵּב הַרְבֵּ
הַקְּדוּשׁ מְטַשְׁהֲרִין ז"ל עַל זֶה: שְׂמַעְתִּי מִמוֹהַר"ן ז"ל, שְׁלַפְּעָמִים
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עוֹשֶׂה עֲצוּמוֹ, כְּבִיכּוֹל, כְּאֵלוֹ הוּא בְּעֲצוּמוֹ מִתְנַגֵּד עַל
הָאָדָם, וְחוֹלֵק עָלָיו וּמְרַחֵקוֹ, שְׁזָה "שְׁוִיתִי הַנְּיָה לְנִגְדֵי", הֵינּוּ אֲנִי
מְשׁוּה בְּדַעְתִּי כְּאֵלוֹ הַנְּיָה בְּרוּךְ הוּא מִתְנַגֵּדִי תְּמִיד, וְאֵינּוּ חֹפֵץ בִּי,
עִם כָּל זֹאת צָרִיכִים תְּמִיד לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ

אֲשֶׁר י"ג תתק"ז בנחל רסט
יתברך, ואיך שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור
הוא, וצריכים להסתתר בסתר צל כנפיו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתק"ז.

בעזרת השם יתברך, יום שני, לסדר ראה, כ' אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין מה שכתבת אודות ירושלים וכו', הנה מוכא בירושלמי
(תגיגה פרק ג', הלכה ו') על הפסוק (תהלים קכב, ג): ירושלים הבנויה
כעיר שחברה לה יחדו; עיר שהיא עושה כל ישראל לחברים, ויבאר
על-פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), שירושלים היא
יראה שלם, הינו שלמות היראה מקבלים בירושלים, פי שם הנה
בית-המקדש, ואם יש לאדם יראה ממנו יתברך, אזי לא יעשה רע
לזולת, ונעשים כלם חברים.

ומוכא בתוספתא (ספד פרק ב', משנה ז'): בזמן שישראל עסוקין
בתורה, אין דואגין; ולכן ראה להתמיד בכל יום בתורה, אשר אין
טוב ממנה, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו. ורבנו ז"ל אמר
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שהיצר הרע מלביש עצמו במצוות,
העקר לא ללמד תורה, כי הוא יודע אשר למוד תורה שובר אותו
לגמרי. ועל-כן הסמ"ך-מ"ם מאד מפחד שילמד תורה, אזי שולח
לו מצוות העקר לא ללמד תורה.

הדורש שלומך תמיד...

ער אָשר י"ג תתק"ח — י"ג תתק"ט בנחל
י"ג תתק"ח.

בעזרת השם יתברך, יום שני, לסדר ראה, כ' אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך להיות תמיד בשמחה, וראה להזהר בברכות הנהנין, ובכלל — פל ברכה שאדם מברך את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה הוא פותח ברכה עליונה להשפיע עליו שפע ממנו יתברך, והנזהר בזה מתברך מפי אל עליון. ובפרטיות צריכים להזהר בברכת על גטילת ידים, שזה ראשי תבות: ע'נ'י, ומי שאינו נזהר בברכה זו, נעשה ע'נ'י, רחמנא לצלן.

ולכן אשרי מי שמקפיד על גטילת ידים שחרית, שזה מעביר את הטמאה וכו', וזה יסוד לכל היום. וכן בכל עת שיוצאים לצרכיו, צריכים מאד מאד להקפיד על גטילת ידים ולברך בכונה, וזה ממשיך טהרה על האדם, ואסור לזלזל בזה כלל, כי כל המזלזל בגטילת ידים — נעקר מן העולם, רחמנא לצלן (עין סוטה ד). וכן פל מי שמברך ברפת-המזון מתוך הסדור, מבטח שיהיה עשיר, וצריכים להקפיד על זה מאד, אז נכון לבו יהיה בטוח, שיהיה עשיר.

המברך אותך בכל הברכות...

י"ג תתק"ט.

בעזרת השם יתברך, יום שני, לסדר ראה, כ' אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הַמָּקוֹם יִנַּחֵם אוֹתְךָ בְּתוֹךְ שְׂאֵר אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, וְכִבֵּר לֹא תִדַע מִשׁוּם צָרוֹת.

עֲכָשׁוּ יֵשׁ לְךָ מְחִיבוֹת מְאֹד גְּדוּלָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת לְעֵלוּי נִשְׁמַת אָבִיךָ, עָלְיוּ הַשְּׁלוֹם, וְזוֹ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד לְנִשְׁמָה, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד כָּל יְמֵי חַיָּיו פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת לְעֵלוּי נִשְׁמוֹת אָבִיו אוֹ אִמּוֹ שְׁנֹפְטָרוֹ, וְזוֹ טוֹבָה גְּדוּלָה לְנִשְׁמָתָם. וְאִם הָיוּ הַבָּנִים יוֹדְעִים אִיזוֹ מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הֵם עוֹשִׂים לְנִשְׁמוֹת הָאָב וְהָאִם שְׁנֹפְטָרוֹ, בְּזֶה שְׁלוֹמֵיךְ לְזַכְרָם וְלְזַכּוֹתֶם פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת, וְנוֹתְנִים צְדָקָה וְכוּ', הָיוּ עוֹשִׂים אֵת זֶה בְּחִפְזָא לֵב וּבְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בִּמְתִים חֲפָשִׁי (תהלים פח, ו), כִּיִּן שְׁמַת אָדָם, נִעֲשֶׂה חֲפָשִׁי מִן הַמִּצְוֹת (שְׁבַת ל), הַמְתִּים כְּבָר אֵינָם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר, כִּי הֵם כְּבָר לְמַעַלָּה וְכוּ', אָבֵל הַיְלָדִים יְכוּלִים עֲדִין לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה בְּשִׁבְלֵם, וְזוֹ מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הֵכִי גְּדוּלָה, מְכַבְּדוּ בְּחַיָּיו מְכַבְּדוּ בְּמוֹתוֹ; וְלָכֵן תִּהְיֶה נִזְהָר כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְלַמֵּד פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת לְעֵלוּי נִשְׁמַת אָבִיךָ, עָלְיוּ הַשְּׁלוֹם, וּבְזֶה אֵתָּה עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד גְּדוֹל עַד מְאֹד, וְאִין קִץ לְשַׁכְרְךָ.

נָא וְנָא תִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכֹל יוֹם עַל-כָּל-פְּנִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כְּדֵי שְׁתִּזְכֶּה לִישׁוּב הַדַּעַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ תְּמִיד...

י"ג תתקכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי, לְסִדְרָא רְאֵה, כ' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מִכְתְּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי שְׁמַצָּאתָ מְקוֹר לְפִרְנָסָה. וְיָדוּעַ מַה שְּׂאֵמַר בְּבִנּוּי ו"ל (ת"י-מוה"ר, סִימָן תקא), שְׁרָצָה שְׁכָל אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תִהְיֶה לוֹ פִּרְנָסָה מְסֻדָּרָת, כְּדֵי שְׁלֹא יִצְטָרֵךְ לְהִתְבַּלְבֵּל בְּעִבּוּדָתוֹ וְכוּ',

כּי כְּשֵׁישׁ לְאָדָם עֲבוּדָה מְסֻדֶּרֶת, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהִשְׁקִיעַ עַל דְּבָרִים אַחֲרִים, וַיֵּשׁ לוֹ מַחֲזִין, וְהוּא בֶּן חוֹרִין לְעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וּבִאֲמַת זֹה מְשֻׁנָּה מְפֹרֶשֶׁת (אָבוֹת ב, ב): טוֹב תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֲרִץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהם מִשְׁפַּחַת עוֹן; וּבִאֲמַת אַחֵר יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, גַּם הַפְּרָנְסָה מִשְׁנַחַת בְּהִשְׁנַחַתוֹ הַפְּרָטִית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בִלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ אֵין כְּלוּם, וְאִזּוֹ צָרִיכִים לְהִכְנִיֵס הַיֵּטֵב בְּדַעַתוֹ, אֲשֶׁר אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעַצְמוֹ.

מָה אָמַר לָךְ! הֶעֱקַר אֶל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְחֻטֵּף וְאָכַל בְּכָל יוֹם מִקָּרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרְשׁ, שְׁהַד' לַמּוֹדִים הָאֵלוֹ הֵם כְּנִגְדַּד הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה. וְתֹאמִין לִי, הַהֲרַגְלֵנִי נֶעֱשֶׂה טָבֵעַ, מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, הָרִי לוֹמֵד מִקָּרָא. מִי שֶׁזּוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פָּרָק אוֹ כַּמָּה פָּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, הָרִי זֶה לוֹמֵד מְשֻׁנָּה, וּמִי שֶׁקוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ קְבִיעוֹת לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא בְּיוֹם עִם רִשְׁ"י וְתוֹסְפוֹת, וְחוֹזֵר עַל זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, הִנֵּה זָכָה לְלַמֵּד גְּמָרָא. וּכְשֶׁלוֹמֵד מְדָרְשׁ רַבָּה וּמְדָרְשׁ תַּנְחוּמָא מְפֹרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, הָרִי זֶה לְמַד מְדָרְשׁ, וּכְשֶׁחֹזֵק בְּדַעַתוֹ, שֶׁבְּכָל יוֹם לֹא יִחְסְרוּ לוֹ אֵלוֹ הַלְמוּדִים, אֲזִי בְּמִשְׁפָּה הַזְּמַן יִהְיֶה בְּקִי בְּבִקְיָאוֹת עֲצוּמָה בְּחֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהִנֵּה יוֹם בָּא וַיּוֹם הוֹלֵךְ, וְלֹא נִשְׁאַר מִן הָאָדָם אֲלֵא הַתּוֹרָה שְׁלֵמָה, וּמִכָּל שֶׁפֶן כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד גַּם כָּל יוֹם פָּרָק בְּרַמְבַּ"ם, סִימָן בַּטּוֹר וְשֶׁלְחַן עֲרוּף — אֵין עֲרוּף לְזֶה, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהוֹסִיף עוֹד לְמוּדִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקוֹ! וּכְגוֹן: זֶהר וְתַקּוּנִים וְכו', וְהַכֹּל כְּסֻדְרָן לְאֵט לְאֵט, בְּלִי לַחֲץ, אֲזִי בְּמִשְׁפָּה הַזְּמַן יִזְכֶּה לְעֵבֵר וּלְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ וַ"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח): רָאוּי לְהִיּוֹת וּלְטַיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה; וְכֵן מּוּבָא בְּסֻדְרֵי-דֶרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ וַ"ל, בְּאִפְסָן נִפְלָא וְנֶעֱלָה מְאֹד (עַיֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו; וּבִקְוֵנְטֵרס סֻדְרֵי-דֶרֶךְ-הַלְמוּד, הַבְּנוּי וּמִיּוֹד עַל שִׁיחָה זו). וְעַל כָּלֵם — מָה טוֹב וּמָה נֹעִים לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסֻפְרֵי רַבֵּנוּ וַ"ל: הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, הַ"סְפּוּרִי-מַעֲשִׂיּוֹת" שֶׁמְעוֹרְרִים מִהִשְׁנָה, "סְפָר־הַמִּדּוֹת" שֶׁמְתַקֵּן אֶת מִדּוֹתָיו, וְכֵן שִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ וַ"ל בְּ"חֵי-מוֹהַר"ן" וּבְ"שִׁיחוֹת-

אֲשֶׁר י"ג תתקכ"א בַּנְחַל רעג

הַרְ"ן", שְׁאֵז יִרְאֶה מַה זֶה רוֹחֲנִיּוֹת, וְיִטְעַם טְעַם אוֹר הַגְּנוּז, שְׁלֹא טְעַם מִיָּמִיו.

וְדַע לָךְ, כִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם הַקַּב חוֹמְטִין, שְׁמַחֲזִיק אֶת כָּל הַלְמוּדִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקכ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי, לְסֵדֶר רֵאָה, כ' אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הַכֹּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַ נִפְלְאָה מִמֶּנּוּ, וְאֵין לְבָשָׂר וְדָם הַשְׁגָּח בְּדַבְרִים אֵלּוּ, עַד כַּמָּה גְּדֻלָּה רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית עַל כָּל בְּרִיָּה. וְלִזְמַן שֶׁלַח לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר צְדִיקִים נִפְלְאִים, שֶׁהֵם הַמַּגְלִים לָנוּ אֶת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי שְׁנִזְכֶּה לְחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו.

וְהִנֵּה הַרְמַב"ם בְּפָרֶק א' מֵהַלְכוֹת תִּשׁוּבָה הַלְכָה א' אוֹמֵר בְּפִרוּשׁ, שֶׁעֵקֶר הַתִּשׁוּבָה הוּא וְדוּי דְבָרִים, וְכָל הַמְרָבָה לְהַתְנוּדוֹת — הָרִי זֶה מְשַׁבַּח.

וְזֶה מַה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): כְּדֵי שְׁיִצְאוּ הָעוֹנוֹת הַחֲקוּקִים בְּתוֹךְ עֲצֻמוֹתָיו, שֶׁזֶה גוֹרֵם לוֹ כָּל הַצָּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לז, כב): "תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה", מִי מִמִּית אֶת הַרָשָׁע? הֲרַע שָׁעָשָׂה, שֶׁהוּא חֲקוּק בְּתוֹךְ עֲצֻמוֹתָיו. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִחְזַקְאֵל לב, כז) "וַתְּהִי עוֹנֶתְם עַל עֲצֻמוֹתֵם", וְכְדֵי שְׁיִצְאוּ מֵעֲצֻמוֹתָיו, בְּשִׁבְלֵי זֶה צְרִיכִים לְהַתְנוּדוֹת, וְאֵז כְּשִׁיּוֹצְאוֹת הָאוֹתִיּוֹת הַחֲקוּקוֹת

בְּעֲצֻמוֹתָיו, הָרִי זֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהַשְׁגֵּת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְכִשְׁבָּא לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְחִיל לְהַאִיר בּוֹ הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּמִתְפַּלֵּל בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה; כִּי כִשְׁמַאִיר עַל הָאָדָם הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אָז מִתְבַּטֵּל מִהִמְצִיאוֹת, וּמִתְחִיל לְהִבִּין שְׁגָם הָרַע כְּפֶסֶא לְהַטוֹב, אֲשֶׁר זֹהוּי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת — לְחַבֵּר חֶסֶד וּגְבוּרָה בְּיַחַד, לִידַע שְׁכָל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבוֹתָו, וְגַם הַגְּבוּרָה נִכְלָלָת בְּהַחֶסֶד, וְהַחֶסֶד בְּהַגְּבוּרָה, שְׁזוּהִי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, וְאָז מִמְּלִיךְ עַל עֲצָמוֹ רַק אֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי בַר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְדַעַת תָּמִיד, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל זֶה אֵלֶקוֹת גָּמוֹר, וְאֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרְךְ כָּלֵל, (אִיּוֹב א): "הַנְּיָה גִתֵּן וְהַנְּיָה לְקַח יְהִי שֵׁם הַנְּיָה מְבָרַךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם"; בְּוֹדָאֵי יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׂאֵין אָדָם מְסַגֵּל לְהַבִּינָם כָּלֵל, אֲבָל לֹא כָּל דְבַר צָרִיכִים לְהִבִּין, צָרִיכִים יוֹתֵר טוֹב לְחַיּוֹת אֵת הַחַיִּים כְּמוֹת שְׁהֵם, וְלֹא לְחַקֵּר אֵת הַחַיִּים, וְזֶה הַהִפְרָשׁ בֵּין הַמְּחַקֵּר וּבֵין אִישׁ אֲמוּנָה, מְחַקֵּר כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ רַק מְרוֹרִים וְדַכְאוֹנוֹת, עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, מֵאַחַר שְׂאֵינוֹ מֵאַמִּין, וְחוֹשֵׁב שְׁהַכֹּל טְבַע, מְקַרָּה וּמִזָּל, וְלִכֵּן הוּא שְׁבוּר, וְתָמִיד חוֹקֵר וְשׂוֹאֵל: מַה זֶה וְעַל מַה זֶה קָרָה לוֹ מְקַרָּה כְּזֶה?! וְאוֹכֵל אֵת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, כִּי מָרִים לוֹ הַחַיִּים, מַה שְׂאֵין כֵּן יְהוּדֵי מֵאַמִּין, מְכַנְּסִים אֵת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַקְדָּשָׁה, וְאֵינוֹ מְפָרִיד אֵת עֲצָמוֹ כָּלֵל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ, וְכֹל מַה שְׁקוּרָה עִמּוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, הוּא בָּא וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךְ, וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְהוּא מִתְנוּדָה עַל כָּל מַה שְׁעָשָׂה, וּמִצְדִּיק עָלָיו אֵת הַדִּין, וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ כָּל הַבָּא עָלָיו לְטוֹבָה, כִּי יוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכַפֵּרַת עֲוֹנוֹת, וְלִכֵּן הוּא תָּמִיד שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וַיַּעַן שְׁמִקְבֵּל הַכֹּל לְטוֹבָה, אֲפִלּוֹ שְׁעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר חֲמוֹר וְכוּ', אֲזִי הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים, כִּי הוּא יוֹדַע שְׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהַכְּנִס בְּחַקִּירוֹת לְמַה זֶה מְגִיעַ לוֹ, אֲלֵא חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה תָּמִיד, וְתָמִיד מִצְדִּיק עָלָיו אֵת הַדִּין, "הַצּוֹר תָּמִים פְּעֵלוֹ, אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל, צְדִיק וְיִשָּׁר הוּא" (דְּבָרִים ל"ב, ד), אֲזִי עוֹבֵר אֵת יְמֵי חַיֵּי הַכֹּל בְּשִׁמְחָה, וְאֵף שְׁהוּא מְלֵא צַעַר, עִם כָּל זֹאת מֵאַחַר שִׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה, הוּא עוֹבֵר עַל הַכֹּל.

וְלִכֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךְ, וּלְהַתְּנוּדוֹת לְפָנָיו

אָשֶׁר י"ג תתקכב בַּנְחַל ערה

יִתְבַּרְךָ כָּל מַה שְּׁעָשִׂיתָ, וְתִסְפָּר לְפָנָיו הַכֹּל, וְתִקְבַּל עַל עֲצָמְךָ לֹא לְשׁוֹב עַל אַנְלִתְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיֵאִיר בְּךָ אֹר אֵין סוּף תְּמִיד, וְתִדַּע שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח מִמְּנוּ יִתְבַּרְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי, לְסֵדֶר רְאֵה, כ"א אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם אֶל הַרְבֵּ הַגָּאוֹן, וְתִיק וְחִסִּיד, אִישׁ חֵי רַב פְּעָלִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַהִכָּרַח לֹמֵר לְךָ, אִם תִּתְחַבֵּא בְּסִתֵּר צֶל כְּנָפָיו יִתְבַּרְךָ, תִּרְאֶה רַק נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת אִם תִּבְכֶּה בְּכָל יוֹם לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִסְפָּר לוֹ כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִשְׁפֹּט עֲצָמְךָ עַל כָּל מַה שְּׁאַתָּה עוֹשֶׂה, אֲזוּ אֵין לְךָ מַה לְפַחַד כָּלָל, וְכַמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו): כְּשֶׁאָדָם שׁוֹפֵט עֲצָמוֹ כְּאִן לְמִטָּה, אֲזִי אֵין הַדִּין יָכוֹל לְהִתְלַבֵּשׁ בְּשׁוֹם דְּבָר לְהַזִּיקוֹ, וְלִכֵּן אֵל תִּפְחַד כָּלָל. וְחִכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ה.): אִפְלוּ חֵרֵב חִדָּה מִנְחַת עַל צִנְאָרוֹ שֶׁל אָדָם, אֵל יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים.

מַה אַתָּה חוֹשֵׁשׁ מֵאִיזָה רִיק וּפּוֹחַז וְכו', הֲלֹא אֵין הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹתְךָ מְאוֹמָה בְּלִי הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַּרְךָ הַפְּרָטִית. וְדַע לְךָ, שְׂרַבְנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנ): הַטָּבַע מְחִיב כְּךָ וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנֶּה אֶת הַטָּבַע; וּמְבִיא אֶת מְאָמְרָם ו"ל (מְגִלָּה כז.): אֲלִישֶׁע דְּעַבַד בְּרַחֲמֵי הוּא דְּעַבִּיד; כָּל הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים שְׁעָשָׂה אֲלִישֶׁע הָיוּ רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, וְלֹא עַל-יְדֵי שְׁמוֹת, וְזֶה הָיָה הַחֵדוּשׁ אֲצִלוֹ. וְעֵין בְּשׁוֹת תַּת"ם סוֹפֵר, חֵלֶק אַרְחַ חַיִּים, סִימָן קצ"ח, שְׁמַדְבַּר הַרְבֵּה מֵאֲלִישֶׁע.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקכג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, לסדר ראה, כ"א אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין מה שפכתב אודות סעדת מלוה-מלכה וכו', עליך לדעת, אשר יש עצם אחת שנקראת נסכא, שהיא אינה נהנית אלא מסעדת מלוה-מלכה, וממנה יקום האדם בתחית המתים; כי הנה אדם הראשון אכל מעץ הדעת טוב ורע, ועל-ידי-זה נגזרה עליו מיתה, אבל העצם הזו לא אכלה מעץ הדעת, ולכן היא טוענת: "אני לא נהנית, ולמה מגיע לי מיתה?!". ולכן דיקא ממנה יקומו בתחית המתים. ויען, שאכילת עץ הדעת היתה בערב שבת, וזה שאנו עוסקים בליל שבת בעת הקדוש לתקן את חטא אדם הראשון, שאכל מעץ הדעת, אשר יש אומרים שהיה של גפן, ולכן עושים קדוש על היין, ויש אומרים חטה היתה, ולכן נזקרים בלחם משנה, ויש אומרים תאנה היתה, ולכן יש נוהגים לאכל בליל שבת בתוך מאכל הקניח (שנקרא בלשוננו קאמפוט) גם תאנים, כדי לתקן את חטא אדם הראשון, שתאנה היתה. ונדעת לנכון, שצריכים לבדק שלא יהיו בהם תולעים]. על-כל-פנים כל אלו הדעות שאמרו: גפן וחטה ותאנה — כל אלו המינים אוכלים בליל שבת, כדי לתקן מה שפגם אדם הראשון בערב שבת. מה שאין כן העצם נסכא טוענת: "אני לא אכלתי", ולכן היא נזונה מסעדת מלוה-מלכה. ולכן צריכים להזהר מאד בסעדת מלוה-מלכה, כי כי יש בה הרבה סגלות, כידוע.

ובענין הזמירות של מוצאי-שבת, צריכים להזהר בהם מאד, ויש בכל זמר כוונה עמקה, וסדרו את זה בעלי רוח הקדש. והספור

שֶׁל "אִישׁ חָסִיד הָיָה", זֶהוּ סִפּוּר שְׂאֵכֵן הָיָה, וּמוֹבָא בְּסִפּוּרֵי רַבֵּי נָסִים שֶׁכְּתֹבָם לְחֻתְנּוֹ, וַיֵּשׁ כַּמָּה גְרִסָּאוֹת: לֹא "וּפְרַח לוֹ אִישׁ הָאֲמֵת", אֲלָא "וּפְרָע לוֹ אִישׁ הָאֲמֵת". וַיֵּשׁ גַּם הַנֶּסֶח בְּמַחְזוֹר וַיְטָרֵי, שֶׁהָיָה תַלְמִיד רַש"י הַקְדוּשׁ: "זֶה קִיְמוֹ בְּאֲמֵת, וַיְבוֹא אֵלֵינוּ אִישׁ הָאֲמֵת"; וְצַדִּיקִים אָמְרוּ: לָמָּה מְסַפְּרִים דִּיקָא אֶת הַסִּפּוּר הַזֶּה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, הָרִי יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה סִפּוּרִים מְאֻלְיָהוּ הַנְּבִיא, שֶׁעָשָׂה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים וְכוּ' אֲלָא לְהוֹרוֹת לָנוּ אִיךָ יְהוּדֵי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לִיהוּדֵי שְׁנֵי, כִּי הָרִי אֻלְיָהוּ הַנְּבִיא מְכַר אֶת עַצְמוֹ כְּדֵי לַעֲזֹר לִיהוּדֵי שְׂצָרִיךְ לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו.

רַק חֲזַק וְאֲמִץ לַעֲשׂוֹת תְּמִיד טוֹבוֹת לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין מַצָּנָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מִזֶּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְקַרֵּב נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁדָּבָר זֶה הוּא תְּקוּן גָּמוּר לְפָנֵים הַבְּרִית, כִּי כְּנֶגֶד שֶׁהוֹצִיא זָרְעוֹ לְבִטְלָה, רָחַמְנָא לְצַלֵּן, עַכְשָׁו מְכַנִּים דַּעַת הָאֲמֵת בְּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּשִׁבְלֵם נִבְרָאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וּמְחִיָּה וּמְהִיָּה אוֹתָם מִחֻדָּשׁ, כִּי עַד עַכְשָׁו הָיוּ בְּבַחֲיִנַת עֲלָמִין חֲרִבִין וְכוּ', כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא שֶׁמְרוּ שַׁבָּת, וְאָכְלוּ טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, וְלֹא קִיְמוּ שׁוּם מַצָּנָה: צִיצִית, תְּפִלִּין, תְּפִלָּה, תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי נִתְרַחֲקוּ לְגַמְרֵי עַל-יְדֵי טְמֵאת הָעַרְב־רַב שֶׁמִּתְפַּשְׁטִים עַכְשָׁו בְּעוֹלָם, לְכֵן עַל-יְדֵי שֶׁמְכַנִּיסִים בָּהֶם רוּחַ חַיִּים מֵהַצַּדִּיק הָאֲמֵת (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינִי, חֶלֶק א', סִימֵן ח'), עַל-יְדֵי-זֶה הֵם חוֹזְרִים אֶל עַצְמָם, וְגַם הֵם נִכְלָלִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; וְזֶהוּ תְּקוּן גָּמוּר לְפָנֵים הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כַּמּוֹבָא (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימֵן מא): תְּקוּן לְהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁיִּשְׁתַּדַּל לְהַחְזִיר בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי, לְסֵדֶר רְאָה, כ"א אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה אמר לך! הִיָּה רְאוּי שְׁתִּלְמַד וּתְעִיֵן הֵיטֵב בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב, הַמְדַבֵּר מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת, וּמְגִלָּה אִיף שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הָאָדָם יְכוּל לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת הַבְּטוּל בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְלִהְיוֹת נְכֻלָּל לְגַמְרֵי בְּמַחֲזֵב הַמְצִיאוֹת. וְתֹאמַר עֲלֶיהָ הַתְּפִלָּה בְּ"לִקְוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְכֵן תִּלְמַד עַל תּוֹרָה זוֹ אֶת הַהֲלָכָה מִלִּקְוּטֵי-הֲלָכוֹת, תְּפִלַּת עֲרֻבִית, הֲלָכָה ג', שְׁמִבְּאֵר שָׁם, אֲשֶׁר תְּפִלַּת עֲרֻבִית רְשׁוּת, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה הִיָּתָה בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא יַעֲקֹב, שְׁמִטָּתוֹ הִיָּתָה שְׁלֵמָה בְּלִי שׁוּם פָּגָם, וְלִכֵּן דִּיקָא הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה נִקְרָאת חֲשׂוֹד, מִחֲמַת עֵמֶק הַמְּשׁוּג, שֶׁזֶה מְחַזֵּב הַמְצִיאוֹת, מַה שְּׂאִין בֵּין תְּפִלַּת שְׁחָרִית וּמִנְחָה הֵם חוֹבָה, כִּי מֵאַחַר שְׁכָבָר נֶאֱלָצוּ וְנִבְרְאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת, הֵם כְּבָר בְּחִיּוֹב הַמְצִיאוֹת. וְלִכֵּן מֵאַבְרָהָם יוֹצֵא יִשְׁמַעֵאל וּמֵיִצְחָק יוֹצֵא עֵשׂוֹ, שֶׁהֵם כָּלֵל הַקְּלָפוֹת הַמְתַּפְּשָׁטוֹת עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי עֵשׂוֹ וְיִשְׁמַעֵאל הֵם כָּלְלִיּוֹת הַקְּלָפוֹת, וְלִכֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְבִטְלָן, רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת בְּלִילָה דִּיקָא, שֶׁהוּא סוּד יַעֲקֹב, וְיֵשׁ בְּזֶה סוּדוֹת וְגִלּוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד. וְיִדוּעַ שְׂרַבְנוּ ז"ל לְקַח אֶת דְּבָרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, וְהַפְּדוּ אוֹתָם בְּלִשׁוֹן כְּזֶה, שֶׁיִּצְאוּ מִזֶּה עֲצוֹת לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה, וּמַה גַּם שֶׁהוֹרִיד אֶת הַלְּשׁוֹנוֹת שֶׁל הַגְּשָׁמָה וְכוּ', שְׂבַגְי-אָדָם טוֹעִים בָּהֶם וְכוּ', וְעוֹד זֹאת שֶׁהוּא מְבָאֵר הַשְּׁגַת אֱלֻקוֹת בְּאִפְן, שְׂגָם יְלָדִים וּבְנֵי הַנְּעוּרִים יוֹכְלוּ לְהִבְיֵן הַשְּׁגַת אֱלֻקוֹת.

לְדַעֲתִי, אִם תִּלְמַד וּתְעִיֵן בְּכָל זֶה בְּמֵאֲמַר "הַנְּעוּר בְּלִילָה", וְכֵן תַּתְּבוּדֵד עַל מֵאֲמַר זֶה, אֲזוֹ יִתְגַּלֶּה אֵלֶיךָ אוֹר הַגְּנוּז, כִּי תְּבוֹא אֶל בְּטוּל אֲמַת, שְׁיִבְטַל כָּל יִשׁוּתְךָ, שֶׁזֶה מַה שְּׂמוֹנֵעַ מִמֶּךָ לְהַשִּׁיג הַשְּׁגַת

רעט   בנחל   י"ג תתקכה   אשר

אַלקוֹת, כּמוֹכּא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן עב),
שְׁעָקֵר הַתַּחֲזִיחַ, שְׁיִהְיֶה נַחֲזֵה מִחֲדָשׁ אַחֵר שְׁמַת, הֵינּוּ רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם
נִקְרְאִין מֵתִים (בְּרוֹכּוֹת יח:), כִּי עָקְרוּ אֶת עֲצָמָם לְגַמְרֵי מַמְנוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְעָכְשׁוּ שְׁחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׁמַבְטְלִים אֶת הַיְשׁוּת שְׁנֹכְנִסָּה
בָּהֶם, עַל־יְדִי־זֶה נַחֲזִית הַשְּׁפִלוֹת שְׁבָהֶם, שְׁזוֹ נִקְדַּת הַנְּשֻׁמָּה, שְׁהִיא
הַחֲלָק חַיּוֹת אֱלֹקֵי הַטָּמוּן בְּאָדָם, וְאִז חוֹזֵר וְנִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְחַי
חַיִּים טוֹבִים.

הַעֲקֵר חֲזוֹק וְאֶמֶץ, וְאֵל תּוֹפֵל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי, לְסֵדֶר רֵאֵה, כ"א אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לֹא טוֹבָה הַהֲנַהֲגָה שְׁלֵף לִישָׁב בְּטַל וְלַחֲשֹׁב וְכוּ', זֶה נִקְרָא אֶצְלִי
יּוֹשֵׁב וּמְדַמֵּין דְּמִיוֹנוֹת וְכוּ'. דַּע לָךְ, כִּי מִתְּ הָאָדָם יִקָּר מְדִי לְבַזּוֹ
אוֹתוֹ עַל דְּמִיוֹנוֹת שֶׁל שְׂוֹא וְהֶבֶל, אָדָם צָרִיף תָּמִיד לְהִיּוֹת עֶסוֹק —
אוֹ לִישֵׁן, שְׂאֵז נּוֹתֵן נִיחָא לַגּוֹף וְלַנְּשֻׁמָּה, אוֹ לְאָכֵל וְלַשְׁתּוֹת, שְׂאֵז
נוֹתֵן חַיּוֹת לַגּוֹפּוֹ, אוֹ לְלַמַּד תּוֹרָה אוֹ לְהַתְּפַלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת
הַקְּבוּעוֹת, שְׂאֵז נּוֹתֵן חַיּוֹת לַנְּשֻׁמָּתוֹ, אוֹ לִישָׁב וְלַהֲתַבּוֹד עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְלַפְרֵשׁ אֶת שִׁיחְתּוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז זוֹכֵה לְהַפְּלֵל בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְאִם נִפְתַּח מַחוֹ וְנִדְעָתוֹ וּמִיחַד אִז יַחֲזִיר קְדוּשִׁים — אֵין
לְמַעַלָּה מְזֶה, כִּי עַל־יְדִי־זֶה מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר עֲלִיּוֹן, וְזוֹכֵה
לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹזֵר, וְזוֹכֵה
לְחַדֵּשׁ אֵיזֶה חֲדוּשׁ בְּתוֹרָה וְלַרְשָׁמוֹ בְּסִפְרֵי, זוֹ זְכוּת נּוֹרָאָה וְעֲלִיּוֹנָה
מְאֹד, וְהַפֵּל כְּפִי הָאָדָם. אֶבֶל לִישָׁב וְלַחֲלוּם וּלְדַמֵּין — זוֹ מַחְלָה
שֶׁל דְּמִיוֹנוֹת, אֲשֶׁר מְאֹד מְסַכְּנָת, כִּי זֶה יָבִיא אוֹתוֹ לְהִכִּי גְרוּעַ, וְלִכֵּן

מהיום והלאה שמר מאוד על דבר זה, כי בנפשך הוא, פי רב בני-אדם שנקנסו בדמיונות, וישבו בחדרם, וחלמו חלומות בהקיץ, זה אשר משגע אותם לגמרי, ומביא אותם לידי עברות חמורות, פי מתחילים להרהר הרהורים רעים ומגנים, עד שבאים לידי עצבות ודפאון, ומוציאים זרעם לבטלה, וזה מסבב להם יותר את המח והדעת, עד שמשתגעים לגמרי וכו'.

ולכן מהיום והלאה קבל על עצמך, אשר אין דבר כזה לישיב ולדמין, רק ברח לך אל המשניות, ותגרס פרק אחר פרק, וכן תקח גמרא ותתחיל מברכות, ותגרס דף אחר דף אפלו בלא רש"י ותוספות, קדם שתהיה לך שיכות אל התורה הקדושה, עד שיפנס בך חמידו דאורייתא, חשק התורה, וזה יעזר לך מאוד מאוד. תעשה לעצמך הרגל, שאינך מתחיל לדבר עם אף אחד, ואז אף פעם לא תהיה לך עגמת נפש, רק כששואלים אותך איזה דבר — תענה בקצרה, ובזה נגמרה השיחה.

המצפה לראות את הטוב ממך...

י"ג תתקכו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, לסדר ראה, כ"א אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הדבקות בו יתברך, זוהי מצות עשה כל רגע שרק חושב ממנו יתברך, כמו שכתוב (דברים י'): "את הני"ה אלקיך תירא וגו', ובו תדבק", ופרש באריכות בעל 'חיי אדם' בתחלת ספרו, שזה סובב על הדבקות בו יתברך, לחשב תמיד ממנו יתברך, וכל רגע שרק חושב ממנו יתברך — זוהי מצות עשה. ולכן אשרי מי שמכניס את מח מחשבתו בזה, ומציר בדעתו איך הכל לכל אור אלקי, והוא נמצא בתוך האור, אשרי מי שזוכה להגיע לדרגה כזו,

שְׁתַּמִּיד חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזִּי יִמְעַט תַּמִּיד בְּדַבּוּר, כִּי אֵיךְ
 יְכוּל לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים וְשֵׁל מַה בְּכֶךָ, כְּשִׂיּוֹדֵעַ בִּיּוֹדֵעַ מִחֻלָּטָת,
 כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאַצְלוֹ, לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר הַתַּעֲנוּג
 הַזֶּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְשִׁתֵּק תַּמִּיד! וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת,
 אוֹת מְרִיבָה, סִמָּן לה): מִי שֶׁעָצוּר בְּמַלִּין, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם;
 וְעַל־יְדֵי שְׁתִּיקָה, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן רלד), עוֹלִין
 עַד הַפֶּתֶר, שֶׁהוּא עוֹלָם הַמַּחֲשָׁבָה, לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּקַבִּיעוֹת.

עֲלִיךָ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ זֶה רַק מִחֻמַּת רַבּוֹי
 עוֹנוֹתֶיךָ, וְכַדִּי לְמַרְק עוֹנוֹתֶיךָ עוֹבְרִים עֲלֶיךָ יִסּוּרִים כְּאֵלוֹ מִלְּדֶיךָ
 וְכוּ'. וְלִכֵּן קִבַּל הַכֹּל בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הַמַּלְאָךְ הַעֲלִיּוֹן מְמַרְק מִמֶּךָ עוֹד
 בְּחַיִּים חַיּוּתְךָ אֵת כָּל עוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים שֶׁחֻטְאָתָּ, עֲוִיתָ, פִּשְׁעָתָּ
 לְפָנָיו, וְקִבַּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה. רַק שִׁתֵּק, שִׁתֵּק, וְאַל תַּעֲנֶה לְמַצְעָרֶיךָ
 וְלַמְבֹּי נִפְשֶׁךָ דְּבָר, כִּי הַכֹּל נִגְזַר עֲלֶיךָ. וּבְזֶה שֶׁתַּעֲנֶה לָהֶם, אִתָּה
 מוֹרִיד מִמֶּךָ אֵת הַהֲשָׁנָה, כְּאֵלוֹ הֵם עוֹשִׂים אֵת זֶה מֵעַצְמָם, אֲשֶׁר
 בְּאַמַּת אֵין טָבַע, מְקַרְהָ וּמְזַל כְּלָל, כִּי הַכֹּל מִשְׁגַּח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ
 בְּהֲשָׁנָה פְּרֻטֵי פְּרֻטִית. וְלִכֵּן לֹא כְּדַאי לֵאכֹל אֵת הַלֵּב וְלִהְצֻטֵּעַר
 בְּצַעַר הַזֶּה, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה אִתָּה עֲשִׂיתָ לְהוֹרִיךָ, וְעַכְשָׁו אִתָּה מְקַבֵּל
 אֵת זֶה חֲזָרָה מִלְּדֶיךָ, וְזֶה אֲצִלִי בְּרוּר. וְלִכֵּן עַקֵּר הַעֲצָה רַק לַעֲשׂוֹת
 תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל הָעֹבֵר שְׁלֵךְ, וְעַד שְׁלֵא יִחְזְרוּ אֵלֶיךָ, תִּדְעַ שְׁלֵא
 נִמְחַלוּ לָךְ עוֹנוֹתֶיךָ, וְעֲלִיךָ לְהַמְשִׁיךְ לְשׁוּב עַל פָּגַם כְּבוֹד אָב וְאִם
 שֶׁפָּגַמְתָּ בּוֹ.

בְּעֵינַי מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ, מִנְהַג לֹמַר הַרְבֵּה פְּעָמִים אֵלֶיהוּ
 הַנְּבִיא, וְזוֹ סִגְלָה לְהַנְצִיל מִהַסְּמ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע הַרוֹדֵף אֵת הָאָדָם,
 וְזוֹ מַעֲלַת הַזְּכָרֶת שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר כָּל צְדִיק כְּפִי דְּבִקוּתוֹ בָּאֵין
 סוֹף בְּרוּף הוּא, זָכָה שֶׁשָּׂמוֹ נִהְפָּךְ לְשֵׁם שֶׁל מְלֶאכֶה, וְלִכֵּן יֵשׁ אוֹמְרִים
 מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת פְּעָמִים אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא, כְּמִסְפָּר שְׁמוֹ שֶׁל
 הַסְּמ"ךְ־מ"ם — כְּדִי לְהַכְנִיעוֹ. וְיִדוּעַ, שֶׁהַרְבֵּי רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע
 מְאֹד מְאֹד הִקְפִיד עַל יוֹצְאֵי חֻלְצִיו, שֶׁיַּעֲשׂוּ סְעֻדַת מְלוּה־מְלָכָה,
 וְיִקְפִידוּ עַל זֶה מְאֹד. וְלִכֵּן אָמְרוּ צְדִיקִים, כִּי גַם שְׁמוֹ הִקְדוּשׁ
 אֱלִימֶלֶךְ — עוֹלָה כְּמִסְפָּר שְׁמוֹ שֶׁל הַסְּמ"ךְ־מ"ם, כִּי שְׁמוֹ הִקְדוּשׁ

רפב   אָשׁר   י"ג תתקכז   בַּנְחַל

מבטל את הטמאה הזו, שהוא הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, המחטיא את נשמות ישראל. ולכן מהיום גם אתה תאמר בכל מוצאי-שבת-קדש מאה ושלושים ואחת פעמים אליהו הנביא, ותספר את זה על-ידי אצבעותיך, וזו סגולה גם לתקן את אשר פגמת באצבעותיך בכריתך, ורחמנא לצלן, כי אליהו הנביא נקרא מלאך הברית, והוא ממנה על ענין תקון הברית.

הרבי רבי זושא מאניפולי זי"ע, היו לו שני בנים, האחד: רבי ישראל אברהם מטשארנא אוסטרנא זי"ע, והשני: רבי צבי מנחם (רבי הערש מענדיל) זי"ע. ופעם התרעם רבי ישראל אברהם זי"ע: הלואי היתה לי פרנסה, אז הייתי יכול לעבד את השם יתברך כמו דודי הרבי רבי אלימלך זי"ע. אמר לו צדיק אחד: דודך הרבי רבי אלימלך זי"ע מסר את נפשו וכל פלו להקדוש-ברוך-הוא, והפקיר את עצמו לגמרי אליו יתברך, והיתה לו עניות גדולה מאוד מאד, ולא הסתפל על כסף כלל, ואתה אומר דבר כזה, שאם היתה לך פרנסה, הית' יכול לעבד את השם יתברך כמו דודך?! הלא הוא מסר את כל פלו, חלבו ודמו אליו יתברך, ודי לחכימא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתקכז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי, לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

אני מאד מאד שמח, שנתת סכום גדול כזה להדפיס כמה כרכים ספרי שו"ת "אשר בנחל", אשר ספרים אלו יחיו עוד פעם רבבות בחורים בני הנעורים ואברכים, וגם נשים תקבלנה חיות מזה. ואף שעכשו צוחקים מזה, אבל עוד יום יבוא, וזו תהיה החיות של רבבות נשמות ישראל. ולכן אשריך שנתת סכום הגון להדפסת שו"ת "אשר בנחל".

אָשֶׁר י"ג תתקכח — י"ג תתקכט בַּנְחַל רפג

בַּעֲנֵן לְהַגִּיחַ אֶת הַסֵּפֶר — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי יֵשׁ פֶּה וְשֵׁם טְעוּת הַדְּפוּס, וְזֶה בָּא לֹא מִהַדְּפוּס, אֲלָא מִהַמְּגִיחִים שֶׁלֹּא הִגִּיחוּ כָּל צְרָכָם, וְגַם אוֹתָם צְרִיכִים לְדוֹן לְכַף זְכוּת, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, מִדְּפִיסִים כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ בְּמִהִירוֹת גְּדוּלָּה, וְלִכֵּן לֹא יִמְלֹט, שֶׁלֹּא תִצָּא פֶה וְשֵׁם אִיזוֹ טְעוּת הַדְּפוּס אוֹ צִיּוֹן מִרְאָה מְקוּם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקכח.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי, לְסֹדֵר רְאָה, כ"ב אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאָה לְהַדְּבִיק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁלֹּא תִהְיֶה לָךְ שׁוֹם חִלִּישׁוֹת הַדְּעַת, כִּי יִמִּינוּ כְּצֹל עוֹבֵר. וְאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע: עוֹלָמִי, עוֹלָמִי, אֵינְךָ שְׁוֵה שְׁאֵתָן אֲנִיחָה בְּשִׁבְלֶךָ (וְעֵלְט'אֲלַע וְעֵלְט'אֲלַע דּוּ בִּיסֵט נִישֵׁט וְוַעֲרָד מ'זֵאל אַ קְרַעֲכֵץ גַּעֲבִין אֵיבְעַר דִּיר). עוֹד מַעַט אֲנִיחָנוּ יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וּבְשִׁבְלִי זְמַן קָצָר כְּדָאי לְהִתְאַנֵּחַ עַל עוֹלָם אֵינוֹ שְׁלוֹ? ! וּבְאַמַּת זֶה סוֹד דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סא), אֲשֶׁר כְּפִי הַגְּדֹלֶת הַדְּעַת, כִּן גַּתְּבִטֵּל הַזְּמַן לְגַמְרִי, עַד שֶׁכְּפִי הַבְּטוּל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא — הַכֹּל הֶבֶל, כָּל הַשְּׂבָעִים שָׁנָה זֶה כְּמוֹ רִבַּע שְׁעָה. וְעַכְשָׁו אֲשָׂאֵל אוֹתְךָ — הָאֵם בְּשִׁבְלִי רִבַּע שְׁעָה כְּדָאי לְהַצְטַעַר כָּל-כָּף? !

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקכט.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי, לְסֹדֵר רְאָה, כ"ב אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רפד אָשֶׁר י"ג תתקל בנחל

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּדֶד כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עֲלִיוֹן, וְתַהֲיֶה לְךָ רְפוּאָה
שְׁלֵמָה, רְפוּאֵת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף גַּם יַחַד.

רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הַשָּׁנָה, כִּי בְּאֵמֶת אִם
אָדָם אֵינוֹ יֵשֵׁן טוֹב, אֲזִי מְסֻתּוֹבֵב כָּל הַיּוֹם כְּשֹׁכּוֹר בְּלִי מַחֲזִין.
וְצַדִּיקִים אָמְרוּ: מוּטָב לִישֹׁן שְׁמוֹנֶה שָׁעוֹת, וּשְׁעֵתִים לַהֲיֹוֹת בֶּן אָדָם,
מִלִּישֹׁן שְׁעֵתִים, וּלְהִסְתּוֹבֵב שְׁמוֹנֶה שָׁעוֹת כְּסוֹס, שְׁגָם הוּא מְמַעֵט
בְּשָׁנָה, אֲבָל הוּא נִשְׁאָר סוֹס.

וּבְדִבְרֵים אֵלוֹ אֶסוּר לְחַקוֹת אֶת אַחֲרִים, כִּי יֵשׁ טְכֵעֵי בְּגֵי-אָדָם,
שְׂמִסְפִּיק לָהֶם לִישֹׁן מְעֻט, וְלִכֵּן לֹא שִׁיחַ לְחַקוֹת בְּגֵי-אָדָם בְּעֵינֵי
שָׁנָה, אֶלָּא יַחֲזִיק כָּל אֶחָד אֶת דְּרָכּוֹ, וּמִי שְׂמַרְגִּישׁ שֶׁהוּא צָרִיחַ לִישֹׁן
יֹוֹתֵר, רַק לֹא יִבְלָבֵל עֲצָמוֹ מִהַזִּילֵת.

הַמְּצַפֶּה לְרֵאוּתְךָ בְּקֵרוֹב...

י"ג תתקל.

בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי, לְסֻדֵּר רְאָה, כ"ב אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְּגִיךְ וְחַפְּזֵיךְ, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאַל תִּפְסִיחַ דַּעְתְּךָ מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ כְּרַגְעַ, וְזֶה הַטּוֹב
וְהָאֶשֶׁר הִקְדַּמְתִּי בְּחַיֵּי בֵּר יִשְׂרָאֵל, תָּמִיד רַק לְחֹשֶׁב מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ,
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְקִימִים מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וּלְדַבְּקָה בּוֹ" (דְּבָרִים יא, כב).
וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אָמַר: הִיא הַדְּבָקוֹת וְהַדְּבָקוֹת
הִיא הַדְּבָקוֹת; וְלִכֵּן רַק חֲזַק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר הַחֲכָם

מְכַל הָאָדָם (מְשָׁלֵי כח): "אִישׁ אַמוֹנוֹת רַב בְּרָכוֹת"; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַטָּה אֵינֶן קִשְׁבַת לָזָה, וְאֵז וְחִיָּה חַיִּים טוֹבִים וְנִעִימִים וְכָרוּכִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ!
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי, לְסֹדֵר רְאָה, כ"ב אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַדָּבָר הָרֵאשׁוֹן שֶׁאֶתָּה צָרִיךְ לְקַנּוֹת לְעֲצָמְךָ — מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, לְהִיּוֹת סְבָלָן גָּדוֹל, לְהִשְׁתַּדֵּל לֹא לְהִיּוֹת צוֹדֵק, וְכַפְתָּגִם הָעוֹלָם: "הֲיִיָּה חֲכָם וְאֵל תִּהְיֶה צוֹדֵק"; וְיֵשׁ אִמְרָה מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע: עִם אֲמַת יְכוּלִים לְעֵבֵר מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וּפְרָשׁוֹ תִּלְמִידוֹ הַקְּדוֹשִׁים אֶת דְּבָרָיו: עִם אֲמַת יִזְרְקוּ אוֹתָךְ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, כִּי הָעוֹלָם — קָשָׁה לָהֶם הָאֲמַת, כִּי הָעוֹלָם הִזָּה בְּלִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא עַל־מֵא דְשִׁקְרָא, עַל־מֵא דְפְרוּדָא, וְלִכְּנָן כָּל מִי שֶׁמְשַׁקֵּעַ בְּתַאוּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, הוּא אֵינוֹ יְכוּל לְסַבֵּל אֶת הָאֲמַת. וְלִכְּנָן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה רַק אֶת נִקְדַּת הָאֲמַת, מְגַרְשִׁים אוֹתוֹ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם. וְעַל-כֵּן אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲכָם וְלֹא צוֹדֵק, וּבְרַגְעַ שֶׁתִּהְיֶה חֲכָם, תִּבְיֵן אֶת מֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת, פֶּרֶק ג'): סִיג לְחַכְמָה שְׁתִּיקָה; וְיֵשׁ מֵאֲמַר הַחֲכָם: "לְאָדָם יֵשׁ שְׁתֵּי אֲזָנַיִם וּפִה אֶחָד, שְׁיִשְׁמַע יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר יִדְבֵּר", הֵינּוּ יוֹתֵר טוֹב לְשַׁמַּע מֵהַ שֶׁהַשְּׁנַיִם מִדְּבַר, מֵאֲשֶׁר הוּא יִדְבֵּר וְיִתְנַפֵּחַ עִם הַזוּלָתוֹ, אֲשֶׁר מִמִּילָא לֹא יוֹעִיל כְּלָל, כִּי עִם וּכְפוּחִים לֹא מַגִּיעִים לְשׁוֹם דְּבָר, אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁטוֹחֲנִים מִיָּם וְכוּ'.

אִם תִּצְיֵת אוֹתִי, הִיִּיתִי מִיַּעֲזֵן לָךְ, בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַדְּבָק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִשָּׁב וְתִלְמַד וְתִתְבַּדֵּד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תַּעֲשֶׂה עֶסֶק מְשׁוּם דְּבָר וְכוּ', כִּי הַכָּל מְשַׁנָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמִי שֶׁצָּרִיךְ אוֹתָךְ יָבוֹא אֵלֶיךָ, וְהַכָּל כְּבָר כְּתוּב וְרָשׁוּם לְמַעַלָּה בְּהַשְׁגָּחָה

נוֹרָאָה וְנִפְלְאוֹה, מִי שֶׁשָּׁיֵךְ אֵלָיֶךָ יְבוֹא אֵלָיֶךָ, וַיִּדְפֹּק לְךָ עַל פֶּתַח בֵּיתְךָ וְכוּ', וּמִי שֶׁצָּרִיךְ לְבִזּוֹת אוֹתְךָ וְכוּ', חַס וְשָׁלוֹם, לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר וְכוּ', וְתִאֲמִין לִי, אֲשֶׁר בִּידְיָעוֹת אֱלוֹי כָּל הַחַיִּים שְׁלָךְ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה, כִּי (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֲמוֹנוֹת רַב בְּרָכוֹת", הָאֲמוֹנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִבִּיאָה כָּל הַבְּרָכוֹת; וְזֶה עֵקֶר הַחַיִּים שֶׁל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל — אֲמוֹנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי, לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ב אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד, וְאַל תִּפְּלַ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי זֶה יָכוֹל לְהִבִּיא אוֹתְךָ לְהִכִּי גְרוּעַ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי הֵיאֻשׁ גְּרוּעַ יוֹתֵר מִהַכֵּל. וְלֹא בַּחֲנָם, שְׂנֵעַק רַבְּנוּ ז"ל בְּקוֹל עֶמֶק: גִּיווּאֵלֶד, זֵיט אֵיִיךְ נִישֵׁט מִיָּאָשׁ, עַם אִיז גָּאָר קֵיִין יְאוּשׁ פֶּאַרְהַאנְדִּין, אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל!

דַּע לְךָ, אִם הָאָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲזִי הוּא אֵף פַּעַם אֵינּוּ לְבַד, כִּי הֵיכֵן שָׂרַק יִלְךָ — שָׁם יִמָּצָא אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמִמִּילָא מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, הוּא מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ בְּקֶשֶׁר שֶׁל קִיָּמָא עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב שְׂבָךְ, תִּהְיֶה לְאֵל, אַתָּה יְהוּדִי מֵאַמִּין בְּבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, אַתָּה הוֹלֵךְ עִם צִיצִית וְתַפְלִין כָּל יוֹם, וּמִתְפַּלֵּל וְלוֹמֵד תּוֹרָה, וּמְקַיֵּם מִצְוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְשׁוֹמֵר שִׁבְתַּת וְאוֹכֵל כֶּשֶׁר, וַיֵּשׁ לְךָ צָלָם אֱלֻקִּים — זְקֵן וּפְאוֹת, מָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שְׁבוּר?!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂחִיּוֹ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְכַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם.

הַבְּעַל יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ קִדְּם שְׁכוֹתֵב תְּפִלִּין אוּ מְזוּזוֹת שְׂיִלְךָ
לְמִקְנָה, כִּי סוֹפֵר צְרִיף לְלֶכֶת לְמִקְנָה בְּכָל יוֹם, וְלִהְיוֹת מְאֹד בְּדַבָּר
זֶה, וְאִזּוּ יֵאִירוּ הַפְּרָשִׁיּוֹת שְׁלוֹ.

רְאֵי לְהַדְּלִיק תְּשֻׁעָה גְרוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קִדְּשׁ, וְלִהְיוֹסִיף שְׁנֵי גְרוֹת
שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וְלִבְקֹשׁ אִזּוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה שְׂאֵת צְרִיכָה בְּלִשׁוֹן
שְׂאֵת רְגִילָה בָּהּ, כִּי הַתְּפִלָּה שְׁהֵאֲשָׂה מְבַקְּשֵׁת וּמִתְפַּלֵּלָת בְּעַת
הַדְּלָקָת גְרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלָת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וְיִהְיֶה לָכֶם כָּל טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

נָא וְנָא אֵל תְּהִי בְּרַנְיָת, רַק הַשְּׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שְׂיִצִיעוּ לְךָ רְאֵי
לְגַמֹּר עִמּוֹ בְּכִי טוֹב, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי יַעֲזֹר לְךָ.

רפח אָשֶׁר י"ג תתקלה בנחל

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לְאָדָם
יְשׁוּעָה בַיָּדַיִם, וְהוּא מְאַבֵּד אֶת זֶה, וְעַל-כֵּן אֵל תַּעֲשֵׂי אֶת הַטָּעוֹת
הַזֹּו.

הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּזְכֶּי לְמַצֵּא אֶת זְיוּגְךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכֵן
אֲחִיוֹתֶיךָ תִּמְצָאנָה אֶת בְּנֵי זִוְגָם.

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתקלה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֲנִי מִבְּרִיא יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְהֵיוּ
גִּסְיִם גְּדוֹלִים שֶׁנִּשְׁאַרְתִּי בְּחַיִּים.

רְאוּ לְעֵבֶר דִּירָה לְמָקוֹם חֲרָדֵי דִיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּגְדְּלוּ יְלָדֵיכֶם
עַל אֲדָנֵי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, כִּי בְּעֵתִים הִלְלוּ צְרִיכִים מְאֹד לְשִׁמּוֹד לְגוֹר
רַק בֵּין שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה וּמִצְוֹת, כִּי הַחֲבָרָה מְשַׁפִּיעָה עַל הַיְלָדִים, וְאִם
גָּרִים בֵּין דְּתִיִּים, אֲזִי הַיְלָדִים יִשְׁאַרוּ דְּתִיִּים וְכוּ'.

הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל הַפֶּעַל לְעֵבֶר
דִּירָה, וְכֵן שֶׁתְּהִיָּה לְכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.

רְאֵי לְבִקְשׁ הִרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת כָּל מֵה שְׁאֵת
צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד
מְרַצָּה וּמְקַבֶּלֶת בְּשָׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

אֲשֶׁר י"ג תתקלו — י"ג תתקלו בַּנֶּחֱל רפט

י"ג תתקלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תשמ"ט.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראו לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה, כי רב הצרות בביתו של אדם הן כשאין לו מזוזות כשרות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בחייכם, ותזכו למצא את בן זוגכם, וכן תהיה פרנסה ורפואה בביתכם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתקלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי ששמחתני — אין לתאר ואין לשער כלל, כי אני רוצה לשמע ממך תמיד.

ראה לזכק את עצמך בו יתברך, ותדע כי הוא יתברך מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה כלה, והרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית. ורבנו ז"ל רצה מאד, שכל אחד ואחד מאנשי שלומנו ידבר בכל יום אליו יתברך, וזה המפתח שקבלנו מרבנו ז"ל להפנס אל כל העולמות; כי

רצ אָשֶׁר י"ג תתקלח בַּנְחָל

הַתְּפִלָּה הַיָּא הַשְּׁעַר, שְׁדָרְךָ שֶׁם נִכְנָסִים אֵלָיו יְתַבְרָךְ, אַף צְרִיכִים עַל
זֶה רַחֲמִים רַבִּים לְהַשְׁאֵר בַּתְּפִלָּה.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הַיָּא
רְפוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּתְּפַלֵּל עִמָּנוּ בְּיַחַד בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת הַתְּקוּנִים מִרַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַדְּפִיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹ תַּהְיֶה
לְךָ תּוֹעֵלַת בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְאַל תַּחְלֵשׁ
דַּעְתְּךָ כְּרַגְעַ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרָךְ, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַשְּׁעַר
וְהַפֶּתַח לְהִכָּנס אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וְזֶה הַמְּפָתַח שְׁקַבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ בִימֵי חַיֵּיכֶם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אָשֶׁר י"ג תתקלט — י"ג תתקמ בַּנְחֵל רצא
י"ג תתקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה
בְּאֵמֶת לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל הַפְּעַל רְצוֹנְךָ וְכִסּוּפֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת
כָּל הַסְּפָרִים וְהַקּוֹנְטְרָסִים שְׁלָנוּ.

רְאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְתַמִּיד תִּהְיֶה בְּמַצָּב רוּחַ טוֹב, כִּי בְּזֶה תְּלוּי כָּל עֲקָר הַצְּלַחַת
הָאָדָם. וְצָרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת, וְלְהִיּוֹת רְגִיל לְדוֹן
אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת.

רְאָה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת הַהוֹרִים, כִּי כַּבוֹד אָב וְאָם זֶה מֵהַמְצוּוֹת
הַכִּי חֲמוּרוֹת, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן
(ו').

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַתְּפַלֵּל עִמָּנוּ בְּיַחַד בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלַב".

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאָה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה
לְחַיִּים (מְנַחוֹת מַד.).

רצב אָשֶׁר י"ג תתקמא בַּנְחַל

אל תהיָה בְּרִנָּן, אֶלָּא הַשְׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שְׂיַצְיֵעוּ לָךְ, רְאֵה לְהַסְכִּים וּלְהַתְחַתֵּן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּת זְוִיגָךְ מִהַשְּׁמַיִם.
הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

י"ג תתקמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר רְאֵה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה.

רְאֵה לְבָדִק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא תִסְרָה עַל אִיזוֹ דְלַת מְזוּזָה.

רְאֵה לְבָדִק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה שְׂאֵשְׁתָּךְ תְּדְלִיק לְכָבוֹד שְׂבֵת-קִדְשׁ שְׂבָעָה גְרוֹת, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקָה הַגְּרוֹת לְבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי הָאִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְבִקֵּשׁ מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל צְרִיכָתָהּ.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתִהְיֶה רְפוּאָה וּפְרִנְסָה בְּבֵיתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

י"ג תתקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיּוֹנֵי אַפְּנִים שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים
וְגִלִּים, וְאִי אֶפְשֶׁר לְעִבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם, רַק עַל-יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמִיחָה,
וְצָרִיכִים לְהִכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְבוֹא אֶל שְׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא
הַצְּלָחַת הַחַיִּים, וְכֹל מִי שֶׁשָּׂמַח יוֹתֵר, הוּא מְצַלִּיחַ יוֹתֵר, וְעַל-כֵּן אִם
אֲתָה רוֹאֶה בְּנֵי-אָדָם מְצַלִּיחִים, תִּדְעֵ שֶׁהֵם מְמַשִּׁיכִים אֶת עֲצָמָם אֶל
הַשְּׂמִיחָה, וְלִהְפֹךְ — עֵקֶר הַכְּשָׁלוֹן שֶׁל הָאָדָם הוּא כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת
וּבְדַכְּאוֹן וּבְמַרְרֵירוֹת וְכוּ', וּמְלֵא סִפְקוֹת.

רְאָה לְשׂוֹב אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, וְתִאֲמִין כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה
וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם
עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֵקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְטוֹב וְיִקָּר שֶׁתִּתְעַטֵּר בְּכֹל יוֹם
בְּתַפְלִין, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין בְּכֹל יוֹם — זוֹכֵה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מ.ד.);
וְעֵקֶר הַחַיִּים הוּא שְׂמִיחָה, לְהִרְגִישׁ שְׂמִחַת הַחַיִּים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעִדְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְתִתְקַרֵּב אֵלַי
יִתְבָּרֵךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רצד אָשֶׁר י"ג תתקמג — י"ג תתקמד בַּנְחַל

י"ג תתקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּדְרְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְּל
בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם
גוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֹה. אֲנִי מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתִּתְפַּלֵּל עִמָּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּקִבוּץ הַקְדוּשׁ בְּיַבְנָאֵל, וְשֵׁם גְּזֻכָּה
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמֵנוּ כָּל מִיָּנִי יְשׁוּעוֹת, עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
נֹתֵן מִתְּנֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לָבוֹא אֵל הַקְּבוּץ
הַקְדוּשׁ שֶׁל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְּלָתִי
וּבִבְקִשְׁתִּי, שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאוּי לְבָדֵק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵית, כִּי כָּל הַצְּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם
הֵן כְּשֶׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

אֲשֶׁר י"ג תתקמה בַּנְחַל רצה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שְׁתַּזְכְּרֵנִי לְמִצַּא אֶת בֶּן זִוְגָךְ הָאֲמִתִּי מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא לֹא לְהִיּוֹת בְּרַרְנִית, אֲלֵא הַשְׁדוּךְ הָרֵאשׁוֹן שְׂיַצִּיעוּ לְךָ,
תְּכַף-וּמְיָד לְקַחַת וּלְהַתְחַתֵּן.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְתֵן
תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ
אֶת עֲצָמְךָ אֶל הַצַּעַר, כִּי כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ
אַחֲרָיו (עֵין רַש"י מוֹעֵד קָטָן טז:).

רָאָה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְתֵן בְּכָל יוֹם וְיוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂזַכִּיתָ לְהַתְּוֹדַע
מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי מָה הִיִּתָּ עוֹשָׂה בְּלִי רַבֵּנוּ ו"ל, וּבִזְהָ שְׂאֵתָה זֹכָה
לְהִיּוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי רַבֵּנוּ ו"ל, רְאוּי לְךָ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד.

רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי מְאֻמָּצִים לְהִיּוֹת עִמָּנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא בְּקַבּוּץ הַקְדוּשׁ שְׁלָנוּ, וּבְיַדֵּי נִקְבָּל מִתְּנוּת מְרַבּוֹת,
כִּי רַבֵּנוּ ו"ל מִחֶלֶק מִתְּנוּת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שְׁלוֹ, אֲשֶׁרִי
מִי שְׂזוֹכָה לְהַתְּפַלֵּל עִם קַבּוּץ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂנִזְכָּה עוֹד לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה.

לַעֲתָ עֵתָה רָאָה לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמָּנוּ יִתְבָּרַךְ עַל-כָּל-פְּנִיָּם חֲמֵשׁ

רצו אֲשֶׁר י"ג תתקמו בנחל

דקות, ותספור לפניו יתברך את כל מה שמעיק לך, כי זה המפתח להפגס אצלו יתברך, ורבונו ז"ל מאד רצה, שאנשי שלומנו יהיו חזקים בעבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, רק עוסק בזה בכל יום.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתקמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך בענין מציאת הזוג.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה לפל בדתו.

היה ראוי מאד, שתשיג קונטרס "מציאת-הזוג", ותקיים כל הנאמר שם, ותאמר את התפלות, ואז תראה ישועה שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה למצא את בת זוגך.

נא ונא אל תהיה בררן, אלא השווה הראשון שיעצו לך — תקח ותתחתן.

ראה להניח תפלין בכל יום, כי כל המניח תפלין — זוכה לחיים (מנחות מד.).

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה למצא את בת זוגך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אָשֶׁר י"ג תתקמז — י"ג תתקמח בַּנְחַל רצז
י"ג תתקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם
הִיא מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְנָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּכַר שְׁבַעוֹלָם,
הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל עִמָּנוּ יַחַד
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּקַבּוּץ הַקְדוּשׁ בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת
הַמַּתָּנוּת מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי רַבֵּנוּ ו"ל נוֹתֵן מַתָּנוּת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר־
מִי שְׂמַתְפַּלֵּל עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם.

נָא וְנָא לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חִסְרָה
עַל אִיזוֹ דָּלַת מְזוּזָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ לְכֶם בְּרָכוֹת וַיְשׁוּעוֹת וְהַצְּלָחָה.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁיִחְיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאִי לְהַדְלִיק שְׁבַע גִּירוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְלִהְיוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת
שֶׁל שְׁמֹן זֵית, וְלִבְקֹשׁ בְּעַת הַתְּפִלָּה כָּל מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה
שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, מְאֹד מְקַבְּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׂמַיִם.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אֵיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי
מְבַקֶּשׁ וּמְתַפְּלֵל עַל בְּנוֹתֵיכֶם, שֶׁתִּזְכְּינָה לְמַצֵּא אֶת בֶּן זִוְגָן מִן
הַשָּׂמַיִם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַבָּנִים יַצְלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, וְתִהְיֶה לְכֶם שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

י"ג תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם
עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְחַזֵּק
אֶת עֲצָמוֹ, כִּי בְּלִי הַתְּחַזְּקוֹת הָאֵדָם יְכוּל לְאַבֵּד עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, חֵס
וְשְׁלוֹם, וּבְפָרֵט בְּמַצְבְּךָ.

אָשֶׁר   י"ג תתקנא   בנחל   רצט

מה אמר לך, ידידי הקר! החיים של האדם מלאים מניעות ומרירות, ועקר הכל הוא תפלה, להרגיל את עצמו ללכת למקום פנוי שאין שם בני אדם, ולפרש את כל שיחתו אליו: תברך, ועל-ידי זה בודאי סוף כל סוף יזכה לישועה, אם יהיה חזק ואמיץ בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה עמנו בראש השנה ביבנאל "עיר ברסלב", וראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע.

י"ג תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הילד יניק וחכים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה משתוקק כבר בגיל צעיר כזה לילך בדרךי רבנו ו"ל. מה טוב ומה נעים, אם תזכה ללמד בכל יום קצת מ"ספר-המדות", כי המדות הן יסוד כל האדם, ורבנו ו"ל רצה מאד שנלמד בספר הזה, כדי לתקן את מדותינו.

עליך לדעת, כי מדת הפעס היא מדה מגנה מאד, ואשרי מי שזוכה לשבר אותה בעודו בגיל צעיר, שאז יעברו עליו החיים בקלות ובנעימות, כי העקר בזה העולם הוא אריכות אפים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ש אָשֶׁר י"ג תתקנב — י"ג תתקנב בַּנְחַל
י"ג תתקנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיְּנֵי אֶפְנֵים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

רְאֵי לְקַחַת עֲבוּדָה אֲשֶׁר מְתַאֲמָה לָךְ, וּמַה שֶּׁיּוֹתֵר קָלָה וְנוֹחָה
בְּעֵבוּרֶךָ.

אֵל תִּכְבְּדִי אֶת הַחַיִּים עֲלֶיךָ, תִּקְחִי אֶת הַכֹּל בְּקִלּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתַּצְּלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתקנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מִלְמַעְלָה מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּנִסְיוֹן אַחֵר,
וְהַעֲקָר הוּא לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם.

רְאָה לְבָדִק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל
אִיזוּ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְכָרִים בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשֵׁאִין
לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

אָשֶׁר י"ג תתקנד בנחל שא

רָאָה שְׂאֵשֶׁתְּךָ תְּדַלֵּיק שֵׁשֶׁה גֵּרוֹת לְכַבּוֹד שְׂבֵת-קִדְשׁ, וְלִהְיוֹסֶיף
שְׁנֵי גֵּרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וְלִבְקֹשׁ בְּעֵת הַדְּלָקָת הַגֵּרוֹת כָּל מֵה
שְׁצִרְיָכִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאֵשֶׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקָת הַגֵּרוֹת, מְאֹד
מְקַבֵּלָת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי עָקַר הַצְּלָחַת הָאָדָם
בְּזָה וּבְבָא הוּא כְּפִי הַשְּׂמִימָה שֵׁישׁ לְאָדָם, וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂזוּכָה
לְשִׂמְחָה, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂמֵרֵב צַעֲרְךָ הַקָּשָׁה, קָשָׁה לְךָ לְשִׂמְחָה, עִם
כָּל זֶה תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבָעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ, כְּמוֹ שֶׁגִּלְהָ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְּלָחָה,
סִימָן א'): מִי שֶׁשִּׂמַּח תָּמִיד, הָרִי הוּא מְצָלִיחַ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלָל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וְתִצְאָה מִהַמְּצַר, וְיִהְיֶה לְךָ
רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר כָּל יוֹם כַּמָּה דְּבוּרִים אֲלֵיו
לְתַבְּרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין
לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ג אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַמְּאָה דּוֹלָר לְהַדְּפָסָה, יַעֲזוֹר לְךָ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכָּה לְשִׁפְעַ כְּפוּל, וְתוּכַל לְגַדֵּב מִפְּעַם לְפַעַם
לְהַדְּפֹסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אִין לְמַעְלָה מִזֶּה.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נְקֻדָּה וְנְקֻדָּה שֵׁישׁ בָּךְ, וְאָסוּר

להמשיך את עצמו אל הצער, כי כל הנמשך אחר הצער — הצער נמשך אחריו.

אנחנו קבלנו מרבנו ז"ל, שצרכים להחיות את עצמנו עם כל נקדה ונקדה, ולדון את עצמנו תמיד לכף זכות, ולמצא בעצמנו הרחבות בתוך הצרות, ודיקא על-ידי-זה נזכה לצאת מכל המרירות והיסורים שעוברים עלינו.

ראה לחזק את עצמך מאד מאד עם רבנו ז"ל במקום שאתה נמצא שם, יהיה איך שיהיה, העקר תהיה זהיר מאד לא לפטפט כל העולה על לבך, כי הדבור הוא כלי השפע, וכשאדם מדבר כל אשר עולה על לבו, על-ידי-זה מתבלבל מחו ודעתו, וכל הצרות באות לאדם על-ידי דבורים יתרים.

אשרי האדם הזוכה לשמר את דבורו, ועוצר את דבורו וכו'.

ועל כלם — ראה רק לשמח, כי השמחה היא היסוד והעקר בדרך רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אני נוסע, בעזרת השם ותפריך, לארצנו הקדושה לראש השנה, ואהיה ביבנאל "עיר ברסלב", ואשאר שם עד אחר החגים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שגם אתה תזכה סוף כל סוף לנסע אל ציון רבנו ז"ל.

י"ג תתקנה.

בעזרת השם ותפריך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל מַכְתָּב שְׂאֵנִי מְקַבֵּל, אִף אֶחָד אֵינוֹ מְסַתְּפֵל
בְּזֶה, רַק אֲנִי בַעֲצָמִי, וְתַכְףּ-וּמְיָד אַחַר שְׂאֵנִי קוֹרֵא בְּזֶה, אֲנִי קוֹרֵעַ
אוֹתוֹ, וְאִף אֶחָד אֵינוֹ רוֹאֶה מַה שְּׂכוֹתְכִים לִי, אֲכַל אֶת הַתְּשׁוּבָה
מִתְקַתֵּק מִזְכִּירִי, וְהוּא אָדָם שְׂאֵינוֹ מִכִּיר אֶת אִף אֶחָד, וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ
שְׂאֵנִי קוֹרֵא לְפָנָיו מַה לְתַקַּתֵּק, הוּא כָּלֵל אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֶל מִי הַמַּכְתָּב
מֵגִיעַ, וְהוּא גַם טְפוּס בְּזֶה שְׁלֹא מַעֲנִין אוֹתוֹ, וּבְחִסְדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי
לְמַדְנוּ, שְׁלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, וּמִמִּילָא אֵין לֵךְ
לְחַשֵּׁשׁ שְׂמִישָׁהוּ מְסַתְּפֵל בַּמַּכְתָּבִים שְׁלָךְ.

רָאה, אֶהוּבִי, אַחִי הַיְקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׂבַעֲוֹלָם לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתַמִּיד תִּחְשַׁב אֲשֶׁר אֵין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת
כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, כִּי אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִלֵּא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְצָרִיכִים לְצִיר לְעֲצָמוֹ תַּמִּיד, אִיךָ שֶׁהַכֵּל הוּא אוֹר גְּדוֹל
וְנוֹרָא מְאֹד, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְשַׁעֲשׂוּעַ
עוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֶה לְהִגִּיעַ אֶל דְּבָקוֹת כְּזוֹ, שְׂיִרְגִישׁ תַּמִּיד
אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ עֲלָיו. וְלִזְכוֹת לְזֶה אֵי אֶפְשֶׁר, כִּי אִם
עַל-יְדֵי רְבוּי דְבוּרִים, שְׂצָרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֵהִיּוֹת
רְגִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שְּׂעוֹבֵר עֲלָיו בְּפִרְטֵי
פְּרִטִיּוֹת, כִּי בְּאֲמַתַּת הַמְּאֲמִין הָאֲמִתִּי, אֲשֶׁר יוֹדֵעַ שְׂאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ
כָּלֵל, הוּא יוֹדֵעַ שְׂחֻבֵל עַל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמַדְבָּרִים דְּבָרִים בְּטָלִים
עִם בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר לֹא מַעֲלָה וְלֹא מוֹרִיד, יוֹתֵר טוֹב לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וּכְשֶׁפְּכֵר צָרִיכִים
לְדַבֵּר עִם זולָתוֹ, צָרִיכִים לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאַרְצָנוּ
הַקְדוּשָׁה בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְלַעֲשׂוֹת שָׁם אֶת הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ
וְהַנוֹרָא שֶׁל רַבְנֵי ז"ל, וְכֵן אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת שָׁם כָּל הַחֲגִים, וְאֲנִי מְקַנְהָה

לפניו יתברך, שעוד נזכה להיות הרבה ראש השנה באומן על ציון רבנו ז"ל.

נא ונא אל תהיה שבור משום דבר אשר עובר עליך, כי בזה העולם מנסים את כל אחד ואחד בנסיונות אחרים קשים ומרים מאד, ושומעים בכל יום צרות ויסורים אחרים, וצרכים לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על החסד חנם שעושה עמנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך כל ימי חיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתקנו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך.

ראה, אהובי, אחי היקר! לתזק את עצמך בכל מיני אפנים שבועולם, כי אין זו עצה להמשיך את עצמך כל-כך אף הצער, ותרגיל את עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמך, על אף שעשית כבר בזה העולם מה שעשית, עם כל זאת הקדוש-ברוך-הוא הולך עמך בחסד, ואף שאני יודע, שעכשו מר לך מאד, עם כל זאת כבר גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה) על פסוק (תהלים ד, ב): "בצר הרחבת ליי", שצרכים למצא הרחבות בתוך הצרות דיקא.

ראה, אהובי, אחי היקר! להזהר להתפלל שחרית, מנחה, מעריב — מתוך הסדור ובמנין דיקא, ועל-ידי-זה סוף כל סוף יאיר לך אור גדול בחיך.

אֲשֶׁר י"ג תתקנז בנחל שה

מה טוב ומה נעים, אם אתה יכול לבדק את התפלין שלך אם
הן כשרות, ואם לא חסרה איזו אות, חס ושלום.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בחיידך, וכל הצרות יתהפכו לך כבר
לשמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתקנז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל
ביאוש על אף כל הבלבולים שעוברים עליך.

העקר ראה להזהר ולהשמר לא לפל בשום לחצים, כי הלחצים
הורסים את האדם לגמרי, ואנו לומדים אצל רבנו ז"ל, שהאדם
יהיה בן חורין. ועקר העצה להיות בן חורין, ראוי לך ללמד עכשו
בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י', שהוא על-ידי שמחה. ולבוא
לשמחה הוא — על-ידי חפוש בעצמו נקודות טובות וכו', עין שם.

ראה להחזיר באנשי שלומנו היקרים אמונה פשוטה, ושכלם
יבואו על ראש השנה, כי בראש השנה יתן לנו רבנו ז"ל מתנות
יפות, ועל-פני ראוי לעורר את אנשי שלומנו, שיבואו ליבואל "עיר
ברסלב" לראש השנה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד נסע
יחד כלנו לאומן לראש השנה.

שׁוּ אֲשֶׁר י"ג תתקנח — י"ג תתקנט בַּנְחַל

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבְּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְהַפְיֵן אֶת אֹר פְּנֵי הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר זֶה תִּהְיֶה לְךָ טוֹבָה גְּדוֹלָה בְּזָה וּבְכָפֵא לְנִצַּח וְנִצְחִים.

רְאֵה לֹמֵר בְּכָל יוֹם אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וּתְבַקֵּשׁ עַל בְּרִיאוֹתַי וְעַל הַצְּלָחָתִי.

אֲנִי מְקוּוֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה עִמָּנוּ עַל הַקְּבוּץ בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְנִקְבַּל שֵׁם מִתְּנוּת מִרְבֵּנוּ ו"ל.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבְּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּכְיֵן מְעוֹת בְּעֵת בּוֹאֵי לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, כִּי הֵן מְעוֹת צְדָקָה, וְאֲנִי צָרִיךְ אוֹתְךָ לְהוֹצִיאֹת הַחַג שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, לְהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁלָּנוּ בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", לְמַעַן שִׁיְהִיָּה אֲכֹל לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

אָשֶׁר   י"ג תתקס"ג   בַּנְחָל   שו

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִהְיֶה סִבְלָן גָּדוֹל
עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תֵּצֵא לְרִיב עִמָּה יִהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם "עֵינַי יֵעַקֵּב", כִּי הַלְמוּד הַזֶּה
מְכַנֵּס בְּאָדָם יִרְאֵת שָׁמַיִם.

גַּם רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים פָּרָק אֶחָד
מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה זְכוּתָהּ הַנֶּפֶשׁ וּמְזֻכָּהּ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיִּקָּר! לְעֶסֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה,
וְתַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גָדוֹלָה, וְאֵל תִּתְפַּעֵל
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה וְאִיךָ שְׂיִהְיֶה וְכוּ'
וְכוּ', עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי הַפְצַת הַקּוּנְטְרָסִים הֵם צוֹ הַשְּׂעָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבֵּים, עוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מָה שְׂעוֹבֵר, וְצָרִיכִים לְמָסֵר אֶת
נַפְשׁנוּ בְּעִבּוּר זֶה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאָנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקס"ג

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיִּקָּר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנְנִי מְחַכֶּה כָּל הַזְּמַן לְסִפְרִים שֶׁהַבְּטָחָתָּ לְשַׁלַּח לִי מִהַסְפְּרִיָּה
שְׁקִבְלָתָּ, וּמְאֹד נִצְרָךְ לִי לְמַעַן זְכוּת הַרְבֵּים.

רְאֵה לְצַאת מִכָּל מִינֵי לְחָצִים, וְאֵל תִּהְיֶה בְּשׁוּם לַחֲץ, רַק תִּהְיֶה
בֶּן חוֹרֵין. וְלִזְכוּת לָזֶה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, וְלִזְכוּת
לְשִׂמְחָה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׂמְחָפְשִׁים בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת

וְלָדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
י', עֵינֵי שָׁם.

רְאֵה לְמָסוֹר אֶת נִפְשֶׁךָ בְּהַפְצַת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, כִּי בָּהֶם
תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עוֹבֵר עַל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵה שְׁעוֹבֵר, וְהַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלּוּ מְכַנְיָסִים בָּהֶם רוּחַ חַיִּים וְתַקְנָה
חֲדָשָׁה.

רְאֵה לְזֵרוֹ אֶת ... שְׂיַדְפִּיס אֶת הַשִּׁיחוֹת, חֶלֶק א' וְחֶלֶק ב' עִם
נְקוּדָה, וְכֵן חֶלֶק ד', כִּי מְאֹד מְאֹד נִצְרָכוֹת לְעוֹלָם שִׁיחוֹת וִידִיעוֹת
אֵלּוּ.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת, וְאַתָּה
יְכוֹל לְחַלְקָם: ו' פְּרָקִים קִדְּם הַצְּהָרִים, ו' פְּרָקִים אַחֲרֵי הַצְּהָרִים, ו'
פְּרָקִים בְּלִילָה, כִּי אַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת זֶהוּ זְכוּךְ הַנִּפְשׁ מִכָּל
מִינֵי חֲלָדָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְתַסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב
שֶׁבְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוֹ יִהְיוּ לָךְ חַיִּים מְאִירִים, חַיִּים מְזַכְכִּים.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאֵה לְזֵרוֹ אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁלַּח לִי אֶת הַסְּפָרִים
שֶׁהִבְטַחְתָּ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְרֵי רְאֵה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַתְּ אֶת
הַבְּשׂוּרָה הַמְּשַׁמַּחַת, שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזוֹר לָךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַיְיָה כָּלִי לְקַבֵּל אֶת הַתְּקוּנִים מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי

בנדאי פּשָׁאָדֶם זוכה להיות על ציון רבנו ו"ל, נעשה עמו מה שנעשה וכו', כו', כי ציון רבנו ו"ל הוא כמו מכבסה, אף שהרבה פעמים בשעת מעשה לא מרגישים, אבל אחר־כּף יוצאים נקיים וכו' וכו', אשרנו מה טוב חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, ומתקון נורא ונפלא כזה.

עליך לדון את כל אחד לכף זכות, כי אין אנו יכולים להעריך את נשמות ישראל, כמו שאמר פעם מוהרנ"ת ו"ל: אני יכול לומר פשט במהר"ם שיף קשה, אבל איני יכול לומר פשט ביהודי... כי כתיב (תהלים נא, יט): "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה", ומי יודע מי הוא הלב נשבר האמתי, כי יכול להיות שמסתכלים על אחד בצורה כזו וכו' וכו', ולבסוף ברוחניות הוא בצורה אחרת לגמרי וכו' וכו'.

אודות שאתה כותב בענין פליאתך על תלמידי "היכל־הקדש", עליך לדעת, כי בכל תלמיד ותלמיד מ"היכל־הקדש" הכנסתי מסירות נפש עצומה וכו' וכו', והבעל־דבר אורב על כל אחד ואחד, ועל־כן לא בחנם שבמשך הזמן נופלים ונתקרים, כי לא כל אחד יכול להחזיק בעצמו את ההתעוררות ואש הלהב שקבל ב"היכל־הקדש", כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — משברים וגלים וכו' וכו', על־כן נתהוה, שהרבה נופלים, והקדוש־ברוך־הוא יעזר, שכלם יחזיקו מעמד.

אודות אשתך וכו' וכו', ראה לדון אותה לכף זכות, כי היא סובלת הרבה מאד, ובפרט אחר ההפלה וכו'. ועליך לדעת, כי לאשה במצב כזה צריכים לתת הרבה תשומת־לב, ובפרט לאשתך, עליך לדעת כי זה חלקך, ואתה צריך להשלים עם גורלך, ולהיות שש ושמת עם המתנה שנתן לך הקדוש־ברוך־הוא, ולהשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להיות עמה אך ורק בשלום ובאהבה יתרה.

נא ונא תציית אותי, כי זו ההשקעה הכי טובה שמשקיעים בבית — פשמכבדים את האשה, ומורידים את עצמו אליה, ושומעים את בעיותיה, והולכים לטיל עמה וכו' וכו', כי האשה

היא החבר הכי טוב של האדם. ואני רגיל לומר לתלמידי, שהאשה היא בחינת נקודת החבר, ועל-כן צריכים לדבר הרבה עמה על דא ועל הא, והכל משתלם, כי סוף כל סוף זו אשתך ועמה תחיה, ואף אם האשה היא קשה, יכולים להפך הכל רק בדעת ובשכל ולא בתקפנות וכו' וכו', ובזה שאטה כותב, שבודאי הכל בעוונותיך, כבר ידוע פתגם הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: כשאדם סובל מילדיו, ידע שפגם במחשבתו, וכשאדם סובל מאשתו, ידע שפגם בדבורו, וכשאדם סובל מאנשים, ידע שפגם במעשיו, ועל-כן עליו לחזור בתשובה על מחשבה, דבור ומעשה, ועל-ידי-זה ממילא יתבטלו כלם לפניו.

אודות הגנבה שארעה לך, קדם עליך לדעת, כי זה דבר ברור, שהרומנים הם הגנבים הגדולים בעולם, וצריכים לשמור את החפצים, ובגנבה אין להאשים אלא את עצמו וכו' שלא שמר, אבל בענין רוחני, מה שיך אינה רמו מזה; ומוכא בקהלות יעקב: גנב"ה — ראשי תבות: ג'ורם נ'פילת י'סוד ב'ינה ה'מכסה; הינו כי האדם צריך להיות דבוק בו יתברך, עד שלא יראה לפני מראה עיניו רק אמתת מציאותו יתברך, וידע כי הוא יתברך מחיה ומנהיג ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וזה עקר התכלית שהאדם נברא בשבילה, כדי להכיר את הקדוש-ברוך-הוא מכל פרט ופרט מפרטי הבריאה, וכשאדם זוכה לזה, על-ידי-זה לא נתעלם ולא נגנב ממנו שום דבר, מה שאין כן כשאדם פוגם ביסוד, שהוא הברית, על-ידי-זה נתכסה ממנו הבינה, שהיא ההתבוננות באלקותו יתברך, ושוכח ממנו יתברך, ואז שיך אצלו גנבה, וזה ג'י'ב'ה' — ראשי תבות: ג'ורם נ'פילת י'סוד ב'ינה ה'מכסה, כי כששוכח ממנו יתברך, על-ידי-זה נגרמת לו גנבה, ומה גורם לו שישכח ממנו יתברך? כשפוגם ביסוד, שאז נסתרת ממנו הבינה, והבן למעשה.

אודות התרמים והאסורים וכו' וכו' שפתבת, לדעתי, יש בזה פוליטיקה. הן אמת שבעבר כתב דברים שצריכים לקרע את בגדיו על זה, אבל האדם הזה הצהיר שהוא שב בתשובה, וגם רוצה לחזור

אֲשֶׁר י"ג תתקסב בַּנְחַל שִׂיא

וּלְקַבֵּץ אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֶׁהִפִּיץ כָּבֵד, וּתְשׁוּבָה מוֹעֵלֶת תָּמִיד וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁמַּעֲשִׂיו שָׁל עֲכָשׁוּ מוֹכִיחִים שֶׁהוּא בְּאֵמֶת בַּעַל תְּשׁוּבָה, וְעַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְדוֹן אֶת הָאָדָם הַזֶּה בְּאִסּוּרִים וּתְרָמוֹת וְכוּ', וְיִכּוּלִים לְהַמְשִׁיף לְלַמַּד בְּסִפְרָיו, וְאֵין צְרִיכִים לְהִתְעַרֵב בְּמַחְלָקֵת הַזֶּה, כָּמוֹ שֶׁלֹּא צְרִיכִים לְהִתְעַרֵב בְּשׁוֹם מַחְלָקֵת הַקּוֹרֵית עֲכָשׁוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּיּוֹת, בְּמַחְנֵה הַחֲרָדִים, אֲשֶׁר חָבַל חָבַל שִׁיְהִי כָּל-כָּף הַרְבֵּה חֲלוּקֵי דַעוֹת, וְכַפִּי הַנְּרָאָה עַד בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ לֹא תִהְיֶה אַחֲדוּת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל אֶתְנוּ יַחַד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְלִבְסוּף תִּזְכֶּה גַם אֶתָּה לְתָרֵם הַרְבֵּה לְהִתְפַּתְחוֹת הַעֲיָרָה הַנּוֹפְלָאָה הַזֶּה בְּכַנִּיסַתְךָ לְגוּר שָׁם, כִּי כָּל מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה הַנּוֹכְנֶסֶת לְגוּר בְּיַבְנָאֵל, זֶה תְּרוּמָה גְּדוּלָה לְהַפִּיף אֶת הַמָּקוֹם הַנּוֹפְלָא הַזֶּה לְ"עִיר בְּרֶסֶלֶב".

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב בְּכָל שָׁבוּעַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקסב.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, כְּשֶׁאַתָּה נִמְצָא בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְיֵשׁ שָׁם בְּרִית — אֵל תְּבָרַח, אֵלֹא תִשָּׂאֵר בְּבְרִית, אֲפִלוּ שֶׁתִּפְסִיד שְׁעֵתִים עֲבוּדָה וְכוּ', כִּי אֵין זֶה דְּבָר פְּשוּט לְהִיּוֹת בְּבְרִית שְׁנִמְצָא אֵלֶיהֶו הַנְּבִיא — מִלְּאִף הַבְּרִית. וְיִכּוּלִים לְפַעַל אֲז כָּל מָה שֶׁצְּרִיכִים.

מְסִפְרִים, שֶׁפַּעַם הָיָה הַנְּאֻן הַקְּדוּשׁ רַבִּי שְׁלֵמָה קְלוּגֵר זי"ע

שיב אשר י"ג תתקסב בנחל

(שְׁהִיָּה גֵאוֹן הַגְּאוֹנִים כְּדוּעַ) בַּעַת בְּרִית מִלָּה, וְחִפּוֹ הַרְבֵּה וְהַתְמַהֲמָהּ מַלְעֵשׂוֹת אֶת הַבְּרִית, וְשָׁאֵל הַגְּאוֹן: מַה פֶּשֶׁר הָעֶפּוֹב? עָנּוּ וְאָמְרוּ לוֹ, אֲשֶׁר אָבִיו שָׁל הַרְךָ הַנְּמוּל שׁוֹכֵב בְּחֶדֶר סְמוּךְ גּוֹסֵס, וּמְחַכִּים לִיצִיאַת נִשְׁמָה, וְרוֹצִים לְתֵן שֵׁם לְהַתִּינוֹק אַחֲרֵי אָבִיו, וְהַחֵל הַגְּאוֹן לְצַעֵק תִּכְף-וּמִיד לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּרִית, כִּי אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא יָבֹא, וּכְבֹר נִשְׁלַח אוֹתוֹ אֶל הַחוּלָה שְׁיִרְפֹּאוּ, כִּי יֵשׁ בְּכַחוֹ לְרַפֵּא חוֹלִים, וְכֹךְ הוּא לֹא הָיָה בָּא, אֲבָל כְּשֵׁיִשׁ בְּרִית הוּא מִמִּילָא כְּבֹר נִמְצָא, בְּכֵן צְרִיכִים לְשַׁלְּחוֹ אֶל הַחוּלָה. וְכֵן הָיָה, שֶׁנִּתְרַפֵּא הַחוּלָה, וְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים כְּבֹר הַסְּתוּבָב עַל רַגְלָיו כְּאַחַד הָאָדָם.

רואים מזה גְדֵלַת עֲנִיָּן הַשְּׁתַּתְּפוֹת בְּבְרִית, כִּי נִמְצָא שֵׁם אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא מִלְאָךְ הַבְּרִית, וּמִסְגָּל לְרַפּוּאוֹת וִישׁוּעוֹת.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁאַמוּנָה זֶה יוֹתֵר גָּדוֹל מֵרְאִיָּה, הֵינּוּ יֵשׁ שְׁאוּמְרִים שְׁאִינָם רוֹאִים כָּלֵל אֶת אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא מִלְאָךְ הַבְּרִית, אֲבָל בְּאַמַּת מִי שֶׁמִּסְלַק דַּעְתוֹ וּמֵאַמִּין בְּאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת שְׁאֵלֶיהוּ מִלְאָךְ הַבְּרִית נִמְצָא בַּעַת הַבְּרִית, זֶה לְמַעְלָה מֵרְאִיָּה, וּבּוֹדָאי עַל-יָדֵי תַלְמֵי הָאַמוּנָה מְרַגְּשִׁים שֶׁהוּא כָּאֵן. וּמִסְפָּרִים עַל הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ בַּעַל הַנְּוֹדַע בִּיהוּדָה' זי"ע בְּלִיל הַסֵּדֶר אַחֲרֵי שְׁאֵמֵר אֶת הַתְּפִלָּה: "שְׁפֹךְ חֲמַתְךָ", לְוֵה אֶת אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא עַד לְמִטָּה לְרַחוּב, וְחֹזֵר לַעֲלִית בֵּיתוֹ וְאָמַר: אַתֶּם חוֹשְׁבִים שְׁרְאִיתִיו? לֹא! אֵלָּא אֲנִי מֵאַמִּין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהוּא נִכְנָס, וְלִכֵּן לוֹיִתִי אוֹתוֹ הַחוּצָה (יֵשׁ אוּמְרִים שֶׁבְּזֶה רָצָה לְהִלְבִּישׁ אֶת גְּדֵלְתוֹ, בְּאֲשֶׁר בְּאַמַּת כֵּן רָאָה אוֹתוֹ). עַל-כָּל-פְּנִיָּם מִזֶּה רוֹאִים מַה זֶה אֵמוּנָה פְּשׁוּטָה, שְׁאֵלֶיהוּ הַנְּבִיא נִמְצָא כָּאֵן בַּעַת בְּרִית מִלָּה, וְלִכֵּן אֵל תִּבְרַח אֵלָּא תְּמִיד תִּשְׁאַר בַּעַת בְּרִית מִלָּה, כִּי אִזּוֹ מְכַפְּרִין עַל כָּל הָעֲוֹנוֹת שֶׁל כָּל הַמְּסֻבִּים שָׁם.

הַעֲקֵר הַרְגֵּל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת, וּכְמוֹ שְׁאֵמֵר מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל, שֶׁהַבְּנֵי מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁלֹא זָכָה אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא לְהַגִּיעַ אֶל מִדְּרַגְתּוֹ שֶׁעָלָה חַי לְשָׁמַיִם, כִּי אִם עַל-יָדֵי שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, עַל-יָדֵי הַתְּבוּדוֹת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לַח, סִימָן ד'): מִי גָרַם לְמִרְדְּכַי לְבֹא לִידֵי הַגְּדָלָה

אָשׁר י"ג תתקסג בנחל שיג

הזאת? אָמֹר, שְׁהִיָּה מִתְפַּלֵּל בְּכָל שָׁעָה; הָרִי שְׁלֵף לְפָנֶיךָ, כִּי הָעֵקֶר
הוּא תִפְלָה וּבִקְשָׁה, תַּחֲנוּנוֹת וּבִכּוּיֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יִשְׁבֹּר אֶת כָּל
הַמְחִיצוֹת בֵּינֶךָ לְבֵין קוֹנֶךָ.

הָעֵקֶר שְׁתַּק, שְׁתַּק, לְמַחְרָפִי וְלִמְבֹזֵי נַפְשֶׁךָ, אֲפֹלוּ הֵם בְּנֵי בֵיתֶךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתֶךָ תָּמִיד...

י"ג תתקסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יָדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

וְרֵאוּי לָךְ לֹאֵר בְּכָל לַיְלָה סֹדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, שְׁאֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט), שְׁאֹמֵר חֲצוֹת זֶה מְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיּוֹן,
וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁאֵז הַבֵּית-דִּין הַגָּדוֹל פּוֹתְחִים אֶת הַשְּׁעָרִים, וְיִכּוֹל כָּל
אֶחָד לָבוֹא לְשֵׁם וְלִטְעֵן אֶת הַטְּעָנוֹת, שְׁהִבְתִּי מִשְׁפָּט שְׁפָטוּ אוֹתוֹ
וְכוּ' וְכוּ', וְהוּא מוֹחֶה נֶגֶד מִשְׁפָּטִים וְטוֹעֵן אֶת טְעָנוֹתָיו, שְׁאֵז נַעֲשִׂית
הַמְתָּקָה גְּדוֹלָה, כִּי בְּחֲצוֹת מְאִיר הַפְּדִיּוֹן הַכּוֹלֵל.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמֶךָ לְהַכְנִיֵס בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרוּטוֹת לְצַדֻּקָה.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): כָּל פְּרוּטָה וּפְרוּטָה מְצַטְרַפֶּת
לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיֵס בְּקִפָּה קֹדֶם הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת
וּבְאִמְצַע הָאֵל, וְלִפְנֵי קִיּוֹם מְצוּהָ וְכוּ', בְּכָל פַּעַם לְשִׁלְשַׁל כְּמָה
פְּרוּטוֹת בְּקִפָּה, וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ תָּמִיד...

י"ג תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אִם לְנַחֲמֶךָ וְכו', הֲרִי סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּיַדֶּיךָ, וְאִם
הֵייתָ קוֹבֵעַ לְעֶצְמֶךָ קְבִיעוֹת בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", אֲנִי הֵייתָ הַכִּי
מְאֹשֶׁר בְּחַיֶּיךָ, כִּי הִתְחַזְּקוֹת שְׁמוֹהֵרְנָת ו"ל הַכְּנִיס בְּסִפְרוֹ, זֶה אֵין
בְּשׁוּם סִפֵּר. וּפְעַם אַחַת הִתְבַּטָּא עַל הַסִּפֵּר שְׁלוֹ: "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת"
זֶהוּ הַגֵּן־עֵדֶן שֶׁל הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ. וְעוֹד אָמַר: מִילָא, מִי שְׁאִינוּ מְסַתְּפֵל
עַל הַתְּכָלִית מָה יִהְיֶה עִמּוֹ, שְׁיִצְטַרֵּךְ לְמוֹת וּלְהַקְבֵּר בְּאֲדָמָה וְכו', זֶה
נִדְמָה בְּעֵינָיו כְּבַהֲמָה, וְאֵלָיו לֹא דִבְרַתִּי עִם הַסִּפְרִים שְׁלִי, אֲכַל מִי
שֶׁכֵּן מְסַתְּפֵל עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, וּמָה יִהְיֶה עִמּוֹ וְכו', וּבּוֹדָאֵי עוֹבֵר
עָלָיו מָה שְׁעוֹבֵר וְכו', אֵלָיו חִבְּרַתִּי אֶת סִפְרֵי. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שְׁעוֹשֶׂה
לְעֶצְמוֹ שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְתִהְיֶה לוֹ הַתְּחַזְּקוֹת
עֲצוּמָה.

תְּאֲמִין לִי, שְׁפָל חִיוֹתִי הִיא רַק מִהַלְקוּטֵי־הַלְכוֹת שְׁשִׁקְדַתִּי עַל
זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וּבִימֵי נְעוּרַי כְּשֶׁהֵייתִי בְּגִיל שְׁבַע־עֶשְׂרֵה עַד גִּיל
עֶשְׂרִים זְכִיתִי לְסַיֵּם כָּל חֲדָשׁ אֶת כָּל חֻלְקֵי הַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְכֹף
עֲשִׂיתִי שְׁלֹשִׁים חֲדָשִׁים רְצוּפִים, מְלַבֵּד שְׁלֵמֵדְתִי אוֹתָם כָּל־כֹּף הַרְבֵּה
פְּעָמִים יִשָּׁר וְהַפּוֹף. וְזֶה מָה שְׁמַחֲזִיק אוֹתִי עַד עַכְשָׁו, שְׁעַבְרוּ עָלַי
כָּל מִינֵי צָרוֹת וַיְסוּרִים וְכו', מַחֲלֶקֶת וְכו', עֲלִבּוֹנוֹת וּבְזִיוּנוֹת
וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וְכו', רְדִיפוֹת מְאִינְשֵׁי דְלָא מְעֵלִי, וְכָל הַתְּחַזְּקוֹתֵי
לְקַחְתִּי רַק מִמָּה שְׁיִנְקָתִי כָּל יְמֵי נְעוּרַי מִהַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת"
הַקְּדוּשִׁים, וְזֶה מָה שְׁעֲמַד לִי, וְעֵדִין עוֹמֵד לִי, וְכָל הַסִּפְרִים שְׁחִבְּרַתִּי
וְכָל סְגוּן הַלְשׁוֹן שְׁלִי, הַכֹּל מִהַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר
לְהַסְבִּיר אֵיךְ שְׁפָל מֵהוֹתִי וַיְשׁוּתִי הִיא רַק הַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת". וְלִכֵּן
שָׁמַע בְּקוֹלִי, וְתַצִּיַּת אוֹתִי בְּזֶה, וְאִז תַּצְלִיחַ דְּרַבְּכָךְ.

הַעֲקֵר מֵה שֶׁהֵבִיאוּ אוֹתִי סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁאֲהִיָּה תִזְקַבְּעֵנִן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְכֹל מֵה שֶׁעָבַר וְעוֹבֵר עָלַי, אִינן עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר הַכֹּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְזוֹ הַעֲצָה לְהַנְצִיל מִפְּגְעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן. הַלְוֵאֵי שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי בְּכֹל מֵה שֶׁכִּתְּבֵתִי לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רָאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ, וְאֵל תְּמַשִּׁיךְ עֲצָמְךָ אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת, כִּי זֶה נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפ"ט): עֲקָר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ הוּא עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, כִּי רַב רַבּוֹ שֶׁל הָאָדָם בָּא מִכַּח הָעֵפֶר, וְכֵן מוּבָא בְּרַמְבַּ"ם, פָּרֶק ד', מֵהַלְכוֹת יְסוּדֵי הַתּוֹרָה, הַלְכָה ד': לָמָּה נֶאֱמַר בְּאָדָם (בְּרֵאשִׁית ג, יט): "וְאֵל עֵפֶר תְּשׁוּב"? לְפִי שֶׁרַב בְּנִינּוֹ מִן הָעֵפֶר. וְלִכֵּן רוֹאִים שֶׁטֵּבַע שֶׁל אָדָם, לְהַמְשִׁיךְ אַחַר הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי חָבֵל שֶׁתִּפְּלַ בְּנִקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט): כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שְׂמֵחַ, אֲזַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית, שֶׁבָּא בְּדַרְךְ כָּלֵל מֵעֲצָבוֹת וּמִרִירוֹת וְדִכְאוֹן וְכוּ'. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

שטז אָשר י"ג תתקסו — י"ג תתקסז בַּנְחַל

י"ג תתקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֵלָה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאָה לְהִיּוֹת חֲזַק וְאַמִּיץ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְדַע לָךְ, שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, דְּבַר גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִין דְּבַר כְּזֶה טַבֵּעַ, מִקְרָה וּמַזָּל, הַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל בְּוַדַּאי יֵשׁ בְּחִירָה לְבַחֵר בִּידִיעָה זֹ אוֹ לֹא, אָבָל עֵצָם הַמְּצִיאוֹת הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן אָדָם יֵשׁ לוֹ תִי"ק לְמַעְלָה, כִּי כָּל אֶחָד הוּא סֵפֶר תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל־ב' ז, יט): "זֹאת תּוֹרַת הָאָדָם", הָאָדָם בְּעֵצָמוֹ הוּא תּוֹרָה, "וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסֵפֶר נִכְתָּבִים" (אֲבוֹת ב, א), בְּסֵפֶר תּוֹרָה שְׁלֹמַעְלָה. וְזֶה הַתִּי"ק שֵׁיִשׁ לְכָל אֶחָד בְּשָׂמַיִם, הֵינּוּ בְּסֵפֶר שְׁלוֹ. וְלִכֵּן מְכַל מַעֲשָׂיו עוֹשִׂים תּוֹרָה, וְלִכָּל אֶחָד בְּתִי"ק שְׁלוֹ כְּתוּב כָּל עֲגִינּוֹ, כִּי מְלֻכּוּתָא דְאַרְעָא כְּמְלֻכּוּתָא דְרַקִּיעָא (בְּרִכּוֹת נח.), מַה שְׁקוֹרָה אֶצְל הָאָדָם, הַכֹּל כְּתוּב כְּבָר שָׁם, וְאִם אָדָם חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, הוּא יְכוֹל לְתַלֵּשׁ דְּפִים מִהַסֵּפֶר, וְלִמְחַק אוֹתוֹ, שְׁלֹא יָבוֹא עָלָיו מַה שְׁגִזְרוּ עָלָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד תִּשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִמֵּדַת הַכַּעַס, אֲשֶׁר עוֹקְרַת אֶת הַנְּשִׂמָה לְגַמְרִי, וְנִדְמָה אָדָם כְּחִיָּה טוֹרְפָת, כִּי כַּעַס יְכוֹל לְהִבְיֵא לְרַצִּיחָה, לְרַצִּחַ אֶת הַזּוּלָת אוֹ עַל־כָּל־פָּנִים לְעִבּוֹר עַל שְׁפִיכַת דָּמִים, עַל־יְדֵי הַפְּאוֹת וְכוּ', וּבְזוּי וְכוּ', וְהַכֹּל גּוֹרְמַת הַמֵּדָה רְעָה שֶׁל כַּעַס.

וּרְבֵנּוּ וְז"ל גְּלוּ לָנוּ (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סח), שְׁנֵה גִוְרִים שֶׁלְאָדָם
 לֹא יִהְיֶה כֶסֶף, וְאֶפְלוּ שְׁנִגְזֹר כָּבֵד מִלְמַעְלָה שֶׁלְאָדָם יִהְיֶה כֶסֶף, עִם
 כָּל זֹאת עַל-יְדֵי הַכַּעַס מְאֹד אֶת הַמְמוֹן הַקְצוּב לּוֹ, וּבְזֵהר (חלק ב'
 קפב.) אָמְרוּ, שֶׁמְאֹד אֶת נִשְׁמָתוֹ עַל-יְדֵי הַכַּעַס. וּבְאֵמַת רוּאִים,
 כְּשֶׁאָדָם בְּכַעַס, הוּא מְאֹד אֶת הַצֵּלִים אֶלְקֵי שְׁלוֹ, וְאֶפְלוּ צֵלִים אֲנוּשֵׁי
 שְׁלוֹ מְאֹד, כִּי נִדְמָה לְחִיָּה טוֹרֶפֶת וְכוּ', עַל-יְדֵי הַצְּעָקוֹת הַפְּרוּעוֹת
 שְׁלוֹ וְכוּ'. וְלִכֵּן שָׁמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לִהְיוֹת בְּכַעַס, כִּי כִּף אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (זֵהר חלק א' כז.): כָּל הַכּוֹעֵס כְּאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה
 זָרָה. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, מֵה שְׁהִיָּה — הִיָּה, מִכָּאן וְלִהְבֵּא הַרְגֵל
 עֲצֻמָּה לִהְיוֹת סְבֵלֵן גְּדוֹל, וְתִאֲמִין שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ אֵינוֹ כְּדַאי לִהְיוֹת
 בְּכַעַס עָלָיו, וְלֹא שֶׁנֶּה לְהַתְעַצֵּב בְּשִׁבְלֵוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-
 טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע: וְעֵלְטָאֲלֵע וְעֵלְטָאֲלֵע דוּ בִּיסֵט גִּישֵׁט וְוַעֲרֵט
 מְזָאל אֵיין קְרַעֲכֵץ גְּעֵבִין אֵין דִּיר; עוֹלָמִי, עוֹלָמִי, אַתָּה לֹא שֶׁנֶּה
 שִׁיתָנוּ בְּךָ אֶפְלוּ אֲנַחָה אַחַת.

רָאָה וּשְׁמַע וְהִבֵּן וְהִשְׁכִּיל מֵה נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, כִּי מִי שֶׁרַק
 חוֹשֵׁב עַל תְּכֵלִיתוֹ, רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁהַזְמַן פּוֹרֵחַ, הֵנָּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְהֵנָּה
 כְּבֹר נִצָּא מִפֶּה, הָאֵם הִיָּה כְּדַאי לִהְיוֹת כְּעֵסֵן וְעֲצָבֵנִי?! וְדַבֵּר זֶה
 מְבַאֵר הֵיטֵב בְּדַבְרֵי רְבֵנּוּ וְז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), שֶׁמְשִׁיחַ
 יְכַנִּיס בְּעוֹלָם בְּטוֹל הַזְמַנִּים, עַד שֶׁיִּרְאוּ, שֶׁכָּל הַשְּׁבָעִים שָׁנָה זֶה כְּמוֹ
 רְבַע שָׁעָה, כְּפִי הַגְּדֵלַת הַדַּעַת. וְלִכֵּן בְּשִׁבְלֵי רְבַע שָׁעָה כְּדַאי לְרִיב
 וְלִכְעַס אוֹ לַעֲשׂוֹת מַחְלָקֶת וְכוּ', וְלְרוּץ אַחַר כְּבוֹד הַמְדָמָה וְכוּ',
 הַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצֻמָּה בְּיַדְךָ, וְתִרְגֵּל עֲצֻמָּה לַמְדָה הַיִּקְרָה
 שֶׁל סְבֵלְנוֹת, שֶׁהִיא הַמְדָה הַכִּי יָפָה בְּחַיֵּי הָאָדָם, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַמְאֵחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן נִתְקַבֵּל הַמִּכְתָּב מִבֵּית־דִּין.

לְדַעֲתִי, תִּפְנֹס תִּכְף־וּמִיד אֲלֵיהֶם, וּתְסַפֵּר לָהֶם קִצַּת מַה שְּׁאַנְחֶנּוּ עוֹבְרִים כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל מִהַטְמָא הַיְדוּעַ, יִמַּח שְׁמוֹ, שְׁשֵׁם לָנוּ רַגְלִים עַל כָּל דָּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה; אֵת הַמְקוּהָ הוּא סוּגֵר, רָשַׁע מְרָשָׁע, טְמָא מְטָמָא, וְאִינוּ נוֹתֵן לָנוּ לִפְתֹּחַ תַּלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית־סֵפֶר לְבָנוֹת, אֶף שְׂאִינִי מִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ, וּבִמְסִירוֹת נֶפֶשׁ אֲבָנָה מְקוּהָ עַל אָפוֹ וְעַל חֲמָתוֹ, וְכֵן אֲבָנָה תַּלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית־סֵפֶר לְבָנוֹת, וְלֹא יוֹעִיל לְרָשָׁע הַזֶּה שׁוּם דָּבָר, סוּף כָּל סוּף נִבְנָה כָּאֵן קַהְלָה קְדוּשָׁה עִם שַׁחֲטָה מְהֻדָּרֶת, אֶף שְׁמֹסֵר אֵת הַשׁוֹחֵט וְכוּ'.

וְלִכֵּן שְׁלֹא יִהְיוּ רָשָׁעִים, וְיִשְׁמְעוּ רַק צֵד אֶחָד, שְׁזֵה בֵּית־דִּין חֲצוּף, כִּי אֲסוּר לְשִׁמְעַע צֵד אֶחָד מִשׁוּם (דְּבָרִים א, טז): "שְׁמַע בֵּין אֲחִיכֶם", שְׁזוֹ אֲזַהְרָה לְבֵית־דִּין, שְׁלֹא יִשְׁמְעוּ צֵד אֶחָד וְכוּ', לֹא רַק שְׁלֹא שְׁמַעוּ אוֹתִי, אֲלֵא אֲפִלוֹ לֹא רָאוּ אוֹתִי, וְאִיךָ פִּסְקוּ פִּסְק כְּזֶה? ! אֲנִי אִינִי מִתְפַּעֵל מִבֵּית־דִּין חֲצוּף שְׂאִינוּ שׁוֹמְעַע צֵד שְׁנִי, וְאֲפִלוֹ אִינוּ מַעֲנִין לְרֵאוֹת אוֹתָנוּ, זֶהוּ בֵּית־דִּין שֶׁל סְדוּם וְעִמּוּרָה.

וְלֹא בַּחֲנָם שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְת קלט.): אִם רָאִיתָ צְרוּת רְעוֹת מִתְרַבּוֹת בְּעוֹלָם, צֵא וּבְדַק בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכַל הַרְעוֹת בָּאוֹת רַק בְּשִׁבְלֵם. וּלְדַעֲתִי הֵם כָּלֵל אֵינָם דִּינִים, כִּי אִם שׁוֹמְעִים צֵד אֶחָד, וְאֲפִלוֹ אֵין רוֹצִים לְרֵאוֹת צֵד שְׁנִי, וּמִכָּל שְׁכֵן לֹא לְשִׁמְעַע אוֹתוֹ, אֵלוֹ הֵם רָשָׁעִים וְלֹא דִינִים, וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְפַּעֵל מֵהֶם.

הַרְשָׁע הַזֶּה עוֹד תִּהְיֶה לוֹ מִפְּלֵה גְדוֹלָה, וְאַנְחֶנוּ צְרִיכִים רַק לְבָנוֹת וְלְבָנוֹת וּלְהִרְחִיב אֵת הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, וְזוֹ תִּהְיֶה לְבִסּוּף מִפְּלָתוֹ, שְׁיִתְפּוֹצֵץ לְבוֹ מִקְנָאָה מִכָּל הַצְּלַחַתָּנוּ.

אֲנִי מְאֹד נֶגֶד מַחְלֶקֶת וּמְרִיבוֹת אוֹ וּפּוֹחִים, תֵּן לְהַשְׁכוּר לִילָךְ, הוּא מִמִּילָא יִפֵּל; תֵּן לְכָלֵב לְנִבְחָ, כִּי שְׁנִי יִפְלוּ מִרַב קְנָאָה; אֵל תִּדְבֵּר עִמוֹ, וְאֵל תִּתְנַפֵּחַ עִם הַטְּמָא הַזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ תְּמִיד...

אָשֶׁר י"ג תתקסט — י"ג תתקע בַּנְחַל שֵׁט

י"ג תתקסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תַּהֲלֶה לְאֵל, אֲנִישִׁי שְׁלוֹמִנּוּ נִכְנָסִים לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְאֶף שְׁיֵשׁ לִי הַרְבֵּה צְרוּת מִהַטְמָאָה הַיְדוּעָה, שְׁזֵה הַסְּמ"ךְ־מ"ם בְּעֶצְמוֹ וְלֹא שְׁלִיחוֹ... יְדוּעַ מֵהַ שְׁאֲמַר הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מְעַנְדִּיל מוֹוִיטְעֶבְסֶק זי"ע, בְּשֶׁהֲגִיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְקִבֵּל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְפָנָי יָם כְּנָרַת, וְהִגִּיהַ בָּא דָג גָּדוֹל, וּבִזְנָבוֹ שָׁפַף עָלָיו מִיָּם עַד שֶׁהֲרִטִיבוֹ לְגַמְרִי, עָנָה וְאָמַר: חֲשַׁבְתִּי שֶׁהַסְּמ"ךְ־מ"ם בְּחוּץ לְאֶרֶץ, וְהִשְׁלִיחִים שְׁלוֹ הֵם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ נִמְצָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשְׁלוּחָיו הֵם בְּחוּץ לְאֶרֶץ.

לְדַעְתִּי, הַסְּמ"ךְ־מ"ם בְּעֶצְמוֹ נִמְצָא בְּיַבְנָאֵל, מֵרַב קֹדֶשֶׁת הַמְּקוֹם שְׁשׁוּרָה שָׁם, אָבֵל בְּעֶזְרַתוֹ יְתַבְּרֶךְ נִכְנִיעַ אוֹתוֹ, אֶף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲשֵׁלֵם עַל כֶּף מַחִיר כָּבֵד, אָבֵל פֹּה בְּיַבְנָאֵל אָבְנָה עִיר עַל שֵׁם רַבִּנּוּ ז"ל, וְלֹא יוֹעִיל לְסַמ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע כְּלוּם, פֹּה תִהְיֶה לוֹ מַפְלָה, וְכָלֵל יִשְׂרָאֵל יַחְזִרוּ בְּתִשׁוּבָה, וּמִכָּאֵן בְּיַבְנָאֵל תִּתְחַיֵּל הַגְּאֻלָּה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

זָכַר כִּי הִתְנָא הַקְּדוֹשׁ שְׁמוּאֵל הַקָּטָן הָיָה רָגִיל לֹמַר: "בְּנַפְל אוֹיְבֶךָ אֵל תְּשַׁמַּח, וּבְכַשְׁלוֹ אֵל יִגַּל לְבָבְךָ" (עֵינֵי אָבוֹת, פֶּרֶק ד'), וְלִכְּן אֲנִי

איני רוצה שאף אחד יתעסק עם הרשע הזה, סוף כל סוף תהיה לו מפלה גדולה, כי הוא רודף אותי בתננם על לא דבר, כי לא עשיתי לו מאומה, רק נתתי לו את הכבוד הכי גדול, ומה לא עשיתי בעבורו, ולבסוף שלם לי וכן משלם לי רעה תחת טובה, ושופך את דמי בתננם, ועוד הולך הפוף על הפוף, כאלו אני רודף אותו. ויעיד הקדוש-ברוך-הוא שהזרתתי את כל אנשי שלומנו, שאף אחד לא יהיה לו עסק עמו, הוא יקבל את מפתו מהשמים, כדכתיב (קהלת ג, טו): "והאלקים יבקש את הנרדף", ובאמת מה זה הלשון יבקש את הנרדף, למה לא כתוב: יראה את הנרדף? אלא בכל ריב הרודף צועק שהוא נרדף... ומשכנע את כלם כאלו הנרדף האמתי הוא הרודף, ובני אדם מאמינים לו, ולכן כתוב: "והאלקים יבקש את הנרדף", זה שצועק שרודפים אותו, האלקים יבקש וישאל אותו: תגיד את האמת למה רודפים אותך? וכך הוא מגלה את האמת. ולכן אני מבקש את אנשי שלומנו היקרים ביבנאל, שאף אחד לא תהיה לו שיכות אליו, הוא את המכה יקבל מהשמים. מתי זה יהיה? איני יודע! אבל סופו יהיה מהשמים דיקא, כי הוא רודף אותנו בתננם על לא דבר, ושלם ישלם המבעיר את הבערה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ג תתקעא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון שקבלתי את מכתבך.

אני מאד מבקש אותך, שתעשה לעצמך שעור כסדרן בגמרא, אם תוכל לחטף בכל יום דף גמרא — אין למעלה מזה. כי עליך לדעת, אשר דף גמרא זהו חיות לנפש, ומי שמרגיל את עצמו ללמד בכל יום דף גמרא כסדרן, על-פי סדר הש"ס מביא לעצמו ברכה, ומי יתן, שגם תחזור על הדף כמה פעמים, ואז במשך כמה שנים

אֲשֶׁר י"ג תתקעב בַּנְחַל שְׂכָא

תּוֹכַח לְסִיּוּם אֶת כָּל הַשֵּׁס, אֲשֶׁר מְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ז"ל, מִי שְׂמִסִּים אֶת הַשֵּׁס, מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ צָלֵם אֱלֻקִּים, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שְׁזָה דְּבַר קָשָׁה, צָרִיכִים רַק רְצוֹן חֲזָק, וְאֵז תּוֹכַל לְהִתְחִיל לְסִיּוּם אֶת כָּל הַשֵּׁס. וְכִפִּי שְׂתַחֲזֹר עַל הַדָּף, כְּגוֹן: אֲרַבַּע פְּעָמִים כָּל דָּף, אֲזִי בְּמִשְׁף כְּמָה שְׁנִים, זְכִיתָ לְסִיּוּם אֲרַבַּע פְּעָמִים אֶת כָּל הַשֵּׁס, וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ דְּבַר זֶה, כִּי לֹא נִשְׁאַר מִהֶאָדָם רַק מָה שְׁזָכָה לְחֻטֵּף בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל הַשֵּׁס, שְׁזָה חֲלָקוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמְכַל שְׂכֹן כְּשִׂתּוֹכָה לְלַקֵּט לְעֲצָמָךְ, זֶה יִכְנִיס בְּךָ חֲשֶׁק גָּדוֹל לְהַמְשִׁיף לְלַמֵּד. וְיִתֵּן לְךָ סְפוּק נִפְשִׁי עַד מְאֹד, תִּנְסָה וְתִרְאֶה כִּי טוֹב הוּא, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים לר, ט): "טַעְמוֹ וּרְאוּ כִּי טוֹב הוּי"ה".

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ג תתקעב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָה רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, כִּי אֵין עוֹד אֲבִדָה כְּאַבְדַּת הַזְּמַן, וְלִכֵּן שְׂמֹר מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלֶךְ, הָעֵקֶר תְּהִיָּה שְׂמִחַת, וְאֵז תִּתְרַחֵב דַּעְתְּךָ, כִּי מָה שְׂמִיבְלִים אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, זֶה בָּא רַק מִחֲמַת חֲסָרוֹן הַשְּׂמִיחָה, שְׂעֵל־יְדִי־זֶה הַמַּח נַעֲשֶׂה מְצַמְצָם. הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּצָּא כְּבָר מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, וְתִרְאֶה אִיף שְׂיִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְכֹאֲבָק פּוֹרַח.

מָה שְׂשֹׂאֵלָתָ וְכוּ', דַּע לְךָ, כִּי רַבִּי חֲנִינָא בֵּן חַכִּינָאִי הִיָּה אֶחָד מֵעֲשָׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת, וּבְזֶה תְּבִין אֶת כָּל הַמְּאָמֵר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן נב), שְׁזָכָה לְהַגִּיעַ לְבִטּוֹל אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא בְּתַכְלִית הַהִתְבַּטְלוּת, עַד שְׁנִכְלָל בְּמַחֲיָב הַמְּצִיאוֹת.

הַשְּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ מִבִּיא עַל הַפְּסוּק (עוֹבְדֵיהֶם א, יח): "בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה", א"ש רְאִשֵׁי תְבוּת: אֲמַת שְׁלוֹם, וְעֵשׂוֹ הוּא

שכב   אֲשֶׁר   י"ג תתקעג   בַּנְחַל

להפך, בית עשו לקש, ק"ש ראשי תבות: ק'נאה ש'נאה, וכשחטאו השכטים ויקנאו בו אחיו וישנאו אותו, גרמו שנפלו בידי עשו, והם עשרה הרוגי מלכות שנהרגו, ומה שחכו עד חרבן הבית, כי בזמן שהבית היה קיים, אז שרתה אהבה ושלום, ונחרכ רק מחמת שנאת חנם, וכאן מצא בעל חוב לגבות חובו. ולכן הרגו את העשרה הצדיקים הקדושים, כך מובא בספר שם משמואל (פרשת שמיני), כי שנאת חנם זה הדבר הגרוע ביותר, ולעולם הפשרים נתפסים וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא יוציא אותנו כבר מהגלות, ויהיה רק אהבה ואחדות ושלום בין נשמות ישראל, אשר בזה תלויה הגאולה.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ג תתקעג.

בעזרת השם ותפריך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשמ"ט.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

שמר על עצמך מאוד, אין זו עצה להתיאש, ובפרט לומר: "מאחר שפבר נכשלתי, אזי הפל אבוד" וכו' וכו', חס ושלום, מדבורים כאלו, כי זה גובל עם פפירות, רחמנא לישזבן, אפה צריך לדעת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והפל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת הבורא ותפריך שמו, ובכל יום ובכל שעה ובכל רגע נעשה חדשות לגמרי, וכמוכא בלקוטי-הלכות, בשר וחלב, הלכה ד', שמכאן באריכות איה שכל רגע משתנה פרצוף כל העולמות, ולכן צריכים לעשות בכל פעם התחדשות חדשה, ואסור לפל ביאוש ובדכאון, ולחשב כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו. ולכן פלה מדבורים כאלו, ותעשה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע התחלה חדשה. ורבונו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה חסרון, אכל אצלי שכחה

אָשֶׁר י"ג תתקעד בנחל שכג

זֶה דְּבַר גָּדוֹל, כִּי תִכְּרַחֲוּמֶיךָ כְּשֶׁרַק עוֹבֵר, אֲנִי שׁוֹכַח, כִּי בְּאֵמֶת
צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְלִכֵּן כָּלֵךְ מִדְּבוּרִים כְּאֵלוֹ,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַסּוֹלַח לְכָל הַעוֹנוֹת יִסְלַח גַּם לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רֵאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רֵאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, אֲפִלּוּ בְּגֵרְסָא, לֹמֵר
ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, שְׂזַהוּ תִקּוּן גָּדוֹל לְפָנֶיךָ הַבְּרִית, וְהוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר
הָרַע שְׁלוֹ. וְתִאֲמִין לִי, שְׂזַהוּ לֹא לִוְקַח הַרְבֵּה זְמַן — כְּשֶׁעָה לְעֶרְךָ,
לְגֵרֶס ח"י פְּרָקִים, וַיְכּוֹלִים לְחַלֵּק אֶת זֶה לְשֵׁלֶשׁ פְּעָמִים: שְׂשָׁה
פְּרָקִים לְפָנֵי הַצְּהָרִים, שְׂשָׁה אַחֵר הַצְּהָרִים, וְשְׂשָׁה בְּעֶרְבֵךְ, וְאַתָּה
אֲפִלּוּ לֹא תִרְגִּישׁ שְׂגֹרֶסֶת ח"י פְּרָקִים. וּבִמְקוֹם לְפִטְפֹּט עִם בְּחוּרִים
דְּבָרִים בְּטָלִים, בְּיֹדְאֵי עֲדִיף לְגֵרֶס בְּאֵמִירָה בְּעֵלְמָא ח"י פְּרָקִים
מְשֻׁנוֹת. וְאִם יֵשׁ לָךְ עוֹד שְׂעוּרִים בִּישִׁיבָה, שְׂעוּר בְּעִוּוֹן וְכוּ', זֶה
אֵינּוֹ סוֹתֵר כָּלֵל, כִּי פֹה וְשָׁם יֵשׁ לָךְ עֲשָׂרִים דְּקוֹת, כְּדֵי לְגֵרֶס שְׂשָׁה
פְּרָקִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְהִנֵּה גְמַרְתָּ אֶת ח"י פְּרָקִים, אֲשֶׁר זֶה יְהִרְגֵךְ
לָךְ אֶת הַיֵּצֵר הָרַע הַבוֹעֵר בְּךָ בְּתִאֲוֹת נֶאֱוָף, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְזַהוּ תִקּוּן
מְרַבְּנֵי ו"ל, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵינוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה), אֲשֶׁר לְכַמָּה
אֲנָשִׁים גָּתַן תִּקּוּן לֹמֵר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, וְכֵן לְמוֹהַרְנ"ת ו"ל גָּתַן
הַתִּקּוּן הַזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאֲחֹז בְּזֶה!

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאַל תִּתֵּן שְׂהַעֲצָבוֹת תַּעֲקֹר
אוֹתָךְ, חַס וְשָׁלוֹם.

כְּעִנְיַן תְּרוּפוֹת וְכוּ', אִם אַתָּה מְרַגֵּישׁ לְחֵץ בְּמַחַ וְכוּ', אַתָּה יְכוֹל
לְקַחַת תְּרוּפָה לְהַרְגֵּעַ וְכוּ', וְאֵין בְּזֶה שׁוֹם דְּבַר, הַעֲקֹר תֵּאֲכַל פֶּת

שכד אֲשֶׁר י"ג תתקעה בַּנְחַל

שְׁחֲרִית לָחֵם דִּיקָא, וְהִרְבֵּה יִרְקוֹת, וְכֵן תִּשְׁמַר עַל הַשָּׁנָה לִישׁוֹן כָּל צָרְפָּה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל, הִזְהִירוּנוּ מְאֹד עַל הַשָּׁנָה וְאָמַר: צְרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל הַשָּׁנָה, "מֵעַן דְּאֵרְף הֵיטִיב דְּעַם שְׁלֵאָף", אֲסוּר לְהִיּוֹת חָכֵם וּלְסַגְּף עֲצָמוֹ בְּעֵינֵי שָׁנָה, כִּי אַחֲר־כֵּן מְסִתּוּבְבִים כְּמוֹ סוּס, אֲשֶׁר גַּם הוּא מִמַּעַט בְּשָׁנָה.

וידועה אַמְרַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: "כְּשֶׁנֶּעֱשֶׂה חוֹר קָטָן בְּגוּף, נֶעֱשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּנִשְׁמָה", הֵינּוּ כְּשֶׁאֲדָם נִחְלָה בְּגוּפוֹ, אֲזִי כְּכֹר מִמַּעַט בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְאִין לוֹ מִחַ וְכֹחַ לְהִתְפַּלֵּל וּלְלַמֵּד וּלְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ג תתקעה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָה רְאָה, כ"ד אָב ה'תשמ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... יָרוּ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאָה לְחִזְק עֲצָמָךְ מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הִכַּל לְכָל אֱלֹקוֹת גְּמוּר הוּא, וּבְכָל דְּבַר בְּזָה הָעוֹלָם יֵשׁ אוֹתִיּוֹת, וְהִכַּל צְרוּפִים וְיַחְוּדִים, כִּי כָּל תְּבָה בְּתוֹרָה הִיא שֵׁם מְשֻׁמּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, כְּפִי גִלְגּוּל הָאוֹתִיּוֹת בְּצְרוּפִים שׁוֹנִים, וְלִכֵּן כְּשֶׁקּוֹרְאִים עַפ"ר, זֶה יַחְוּד וְצְרוּף שֶׁל אוֹתִיּוֹת, עַד שְׁיֻצָא מִזֶּה תְּבַת עַפ"ר, וְכֵן אֲב"ן וְכֵן מִי"ם, כָּל פְּרָט מְפָרְטִי הַבְּרִיאָה הֵם צְרוּפִים בְּרִל"א שְׁעָרִים הַמוֹבָא בְּסִפְר "פְּרָדֵס רְמוּנִים" לְרַבִּי מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירוֹ זי"ע, וּמְזַכֵּר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא), וְכֵן מְזַכֵּר בְּסִפְר הַתִּנְיָא (פְּרָק א', מִשְׁעַר הַיַּחְוּד וְהָאַמוּנָה), כִּי בְּכָל פְּרָט מְפָרְטִי הַבְּרִיאָה יֵשׁ בָּהֶם צְרוּפִי אוֹתִיּוֹת, עַל-יְדֵי חִלּוּפִים וְתַמּוּרוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת, שְׁכַכְכוּל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ בָּהֶם, כִּי אִין הָעוֹלָם הַפְּקָר כָּלָל, וְהִכַּל מְשַׁנָּח מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵף שְׁרוּאִים בְּרִיאָה כְּמוֹ שְׁהִיא, בְּרִיאָה גְּשָׁמִית, וְנִדְמָה

אֲשֶׁר י"ג תתקעה בַּנְחַל שְׂכָה

שֶׁהַכֹּל מִנְתַק מֵהָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וְהִיא עֲנִין נִפְרָד וְכו', עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׂאִין דָּבָר כְּזֶה, אֲלֵא הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְכָל מֵה שְׂאֵתָה רוֹאֶה הֵם צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת.

וְאִם יַעֲלוּ עֲלֶיךָ קִשְׁיוֹת וְכו', עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֲסוּר לְחַקֵּר מֵה לְמַעַלָּה וּמֵה לְמַטָּה, מֵה לְפָנִים וּמֵה לְאַחֹר, צְרִיכִים לְדַעַת, שְׂיִישׁ דְּבָרִים שְׂאִין יוֹדְעִים, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין בְּשׁוּם אִפְּן, שְׂזֶה נִכְנָס כְּבָר בְּגִדְרֵי הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, שְׂמִשָּׁם נוֹבְעַת הַכְּפִירוֹת וְכו', אִם אָדָם רוֹצֶה לְפָרֵשׁ זֹאת. וְעַל זֶה בָּא רַבֵּנוּ ז"ל, וְגַלְיָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב): כְּשֶׂאָדָם הוֹלֵךְ אַחֵר שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ יְכוֹל לְבוֹא, לִיְדֵי טְעוּיֹת גְּדוֹלוֹת, כְּמוֹ הָאֶפִיקוֹרְסִים הַגְּדוֹלִים שְׂקֻלְקְלוּ מְאֹד, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן.

הַכֹּל הוּא רַק אֲמוּנָה פְּשוּטָה, שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹת וְהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְיִוְתָר מְזֶה אִינִי יוֹדֵעַ, וְאִינִי רוֹצֶה לְדַעַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזֻכְנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלֵא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ סוּ יְזַכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְסִדְרַ עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ סוּ לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא.

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת
יהודה בן חנה
ברוחניות וגשמיות, פרנסה בנקל
שיזכה לישועה מהירה בעניינו
בשלמות, כדי שיוכל להמשיך ולעזור
להדפסת הספרים והפצתם.

ולזכות אנ"ש יבנאל, שיפסק
המחלוקת ויתרבה השלום
ולעילוי נשמת הצדיק הקדוש
מוהרא"ש זצ"ל,
שלא יוכלו לפגוע בציונו הקדוש
אמן כן יהי רצון

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

חֵלֶק ס"ו

- ג . . . . . פְּתַח דְּבָר
- ה . . . . . הַקְדָּמָה
- יא . . . . . י"ג תרפ . . . . .
- יַעֲוֹרר מְאֹד עַל אַמִּירַת סֵדֶר תְּקוּנַת חֲצוֹת, וַיִּבְהִיר מַעֲלַת זְמַן נִקְדַּת חֲצוֹת,
וַיִּמָּה שְׁאֵפֶשֶׁר לְפַעַל בּוֹ, עֵינַי לֹא רָאִתָּה, וַיִּחְדִּיר עֲנִיָּן הַשְּׂמִמָּה — לְשִׁמְח
נִפְשׁוֹ עַל-יְדֵי שְׂמִיעַת פְּלִי זֶמֶר, וַיִּחְזַק עַל זֶה מְאֹד.
- יב . . . . . י"ג תרפא . . . . .
- וַיִּגְלֶה מַעֲלַת אַמִּירַת תְּהֵלִים, וַיַּעֲוֹרר לְהִיּוֹת רַגִּיל בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זֹאת
בְּקִבְיָעוֹת.
- יג . . . . . י"ג תרפב . . . . .
- וַיַּעֲוֹרר לְהִזְהֵר מִבְּטוּל תּוֹרָה, וַיִּזְכִּיר עֲצַת רַבְּנֵי ז"ל עַל עֲנִיָּן 'גְּזוּלַת' זְמַן
לְתוֹרָה, וַיִּדְבֹּר עַל הַמְהִירוֹת בָּהּ צָרִיף לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב כָּל חֲדוּשׁ
שְׁעוֹלָה בְּדַעְתּוֹ.
- יד . . . . . י"ג תרפג . . . . .
- וַיִּזְהִיר שְׁלֹא לְהֶאֱמִין לְאַף אֶחָד, כִּי אֵין אַמּוּן בְּאַנְשִׁים וְכוּ', וַיִּרְגִּיל לְדַבֵּר
בַּק עִמּוֹ תִּתְבָּרַךְ.
- יד . . . . . י"ג תרפד . . . . .
- וַיִּגְלֶה אֵת יְסוּד עֲנִיָּן הַבְּחִינָה כְּפִי שֶׁהִגְדִּירָה הַרְמַב"ם, וְכֵן מָה שְׁאָמַר
רַבְּנֵי ז"ל, שֶׁהֵיוּ יְכוּלִים לְרַפָּא אֶף אֵת הַמְּשֻׁנָּע, לוֹלֵא שְׁחוּשָׁב שֶׁהוּא
הַחֶכֶם וְכוּ', וְהִכַּל תְּלוּי בְּרִצּוֹן הָאָדָם.
- טו . . . . . י"ג תרפה . . . . .
- וַיַּעֲוֹרר לְהִחְזִיק מִעֲמֵד, וַיִּגְלֶה אֵיךְ שְׂרַבְּנֵי ז"ל מְלַמְּדֵנוּ לְדַבֵּק אֵת עֲצֻמּוֹ
בּוֹ תִּתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם הִיא עַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- טז . . . . . י"ג תרפז . . . . .
- וַיִּדְבֹּר מִזֶּה שְׂיִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וַיִּחְזַק לְחַשֵּׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, וְהַעֲקֵר

תִּכּוֹן הַעֲנֻיָּנִים

היא האמונה לחזור עליה עוד ועוד עד שתקבע בלבו, ולזה זוכים על-ידי הדבור אליו יתברך.

י"ג תרפז . . . . . יח

יחזק ויאמץ מאד על-פי ההקדמה של קשור הגשמיות לרוחניות וכו', ויגלה שזו דרגת הצדיק דאחד בשמא וארעא.

י"ג תרפח . . . . . יט

יחזק אף רחוק אחד, שעברו עליו בעיות משפחתיות רבות ועמקות, ויאמץ לילך בדרך הטהדות בתפלין ושבת וכו', ויעוררו לחזור אל השרשים.

י"ג תרפט . . . . . כ

ידבר מענין זכרון התכלית הנצחית, וההכרח להשיב הנשמה, ועל-ידי זה חוטפין טוב אמת ונצח, ומענין שלום-בית וכבוד האשה והוריה.

י"ג תרצ . . . . . כא

יחזק הנמצא, שמדבר דבורי אמונה עם בני הנעורים, ויגלה מעלת האמונה פשוטה בו יתברך, והדבורים של "היכל-הקדש", ואור חוזר ואור ישר, ומעלת הזוכה להחזיר בני אדם בתשובה.

י"ג תרצא . . . . . כב

ידבר מענין 'לגנב' עתים לתורה מתוך טרדת העסקים, ומענין הספרים שחבר מתוך הטרדות הרבות, וסגלת מלוה-מלכה, וענין אמירת שמות הצדיקים להריון בנקל.

י"ג תרצב . . . . . כד

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו "חסידי ברסלב", בו יחזקם על העבודה הקדושה של שיחה בינו לבין קונו, ויספר איך רבנו ו"ל הקדיר זאת במוהרנ"ת ו"ל, ואיך הורה לו ללמד בכל יום ח"י פראקים משניות, ויעורר לעסק כל הימים בתורה ובתפלה.

י"ג תרצג . . . . . כו

יעורר על השלום בבית, ולהיות ותן במונו, ולכבד את האשה, ועל-ידי-זה יהיה שפע, ויגלה שהעוסק בהפצת הקונטרסים יהיה לו שפע גשמי וכו', ומעלת המחזיר אמונה פשוטה בנשמות ישראל.

תְּכַן הָעֲנִינִים

3

י"ג תרצד . . . . . כז

יגלה, שְׁפָל הָעוֹבֵר עַל הָאָדָם זֶה נְסִינּוֹת מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתֵּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּכִמְהָ מִיַּי הַסִּתְרוֹת.

י"ג תרצה . . . . . כח

יְדַבֵּר מִמַּעַלֹת הַדְּבָקוֹת מִתּוֹךְ הָעֲבִיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת דִּיקָא, וְלַעֲקֹר הַדְּבָקוֹת זוֹכִים עַל-יְדֵי תַפְלָה, וְיִזְהִיר מִכַּעַס בַּבַּיִת, וַיִּבְאֵר עֲנִינֵי כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים, וְנִמְצָא, שֶׁיִּכּוֹל לְקַנּוֹת לְשִׁבְת-קֹדֶשׁ שֶׁפַע כְּזֶה, שֶׁיִּסְפִּיק לְכָל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ.

י"ג תרצו . . . . . ל

יגלה, שְׁפָל מִי שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל, אֲזַי מְצַעְרִים אוֹתוֹ וְכוּ', וַיִּבְאֵר גְּנוֹת מִדַּת הַלִּיצְנוּת, וְעַקֵּר יְפֵי הַפֶּרֶחַ כְּשֶׁהוּא בֹצֵעִירוֹתוֹ, וְעֲנִינֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, וְלִחְזֹק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ.

י"ג תרצז . . . . . לב

יְדַבֵּר מִכַּעַס וְאֲרִיכוֹת אַפִּים, וְאֵי אֶפְשֶׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי מִדַּת הַסְּבָלְנוּת, וַיִּבְיַע אֶשְׁרֵנוּ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וּמַעַלֹת כְּבוֹד הָאֱשֵׁה וְשַׁעוֹרֵינִי כְּסִדְרָן, וְקִצַּת גַּם-כֵּן טוֹב.

י"ג תרצח . . . . . לג

יְדַבֵּר מִמַּעַלֹת הַפְּצַת הַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמִחָדִירִים אֲמוּנָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל עֲוֹנוֹתָיו.

י"ג תרצט . . . . . לד

יְחַזֵּק וַיֵּאמֶץ מְאֹד נֶפֶשׁ שְׂנִיפְגָמָה בַּחֲטָא הַחֲמוּר וְהַנּוֹרָא, וַיִּרְעִיף עָלָיו טְלָלֵי נְחוּמִים, חֲזוּק וְאִמּוּץ, וַיִּגְלֶה גְדֹל גְּנוֹת הַחֲטָא הַזֶּה וְחִמְקָתוֹ, וְעַל-יְדֵי שִׁיאִיר עַל עֲצָמוֹ אוֹר הָאֲמוּנָה הַקְדוֹשָׁה יִזְכֶּה לְהִנָּצֵל מִמֶּנּוּ.

י"ג תש . . . . . לה

יְבַיַּע תַּקְנוֹתוֹ בַּשְּׂבִיל הַנִּמְצֵן, שְׁעוֹד יִזְכֶּה לְבַיִת נִפְלָא בְּעִיר בְּרֶסֶלַב, וַיַּעֲזֹר עַל נִקְדַּת הַחֲבֵר, בְּסוּד: 'אוֹר יֵשׁר וְאוֹר חוֹזֵר', וְעֲנִינֵי 'אֵין קֶרֶן בְּשִׁבְרוֹן הַלֵּב'.

י"ג תשא . . . . . לו

יגלה מַעַלֹת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת עַל-כָּל-פְּנִים פְּעַם אַחַת בַּחַיִּים חַיּוֹתוֹ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מִהַסְּכָנָה הַגְּדוּלָה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וְכַחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הַפּוֹתֵחַ לָנוּ אֶת הָעֲנִינִים.

תְּכֵן הַעֲנִינִים

- י"ג תשב** . . . . . לז
 יַעֲזֹר הַנִּמְצֵן לַעֲסֵק בַּחֲזוּק הַבַּחֲוֵרִים הַצְּעִירִים, וַיִּקְדָּשׁ לְשׁוֹנוֹ לְדַבֵּר עִמָּם
 תָּמִיד בַּקֵּץ דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.
- י"ג תשג** . . . . . לט
 יִתְיַחֵס לְרִשְׁמֵת סוּבְלֵי צָרוֹת שֶׁהַכִּינָה הַנִּמְצָנָה, וַיִּגְלֶה, שֶׁכָּל זֶה בָּא לָהֶם
 עַל שְׂאֵינָם שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת, וַיִּבְטִיחַ שְׁנוּי אִם יִשְׁתַּפְּרוּ.
- י"ג תשד** . . . . . מ
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לַהֲיֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּדְבֵּר בְּהַשְׁתַּוְּקָקוֹת
 עֲצוּמָה עַל עֲנָן זֶה, וּמַפְבּוֹד הָאִשָּׁה, וְהַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוּל, וַיִּחַזַּק
 לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל.
- י"ג תשה** . . . . . מא
 יִסְפִּים לְהַגִּירָה לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.
- י"ג תשו** . . . . . מב
 יִדְבֵּר מַמְעַלַת הַזּוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, כִּי יִמִּינוּ כֹּצֵל עוֹבֵר, וּמַעֲלַת
 קַבְּלַת הַבְּזִיוֹנוֹת, וַיִּסְפֹּר עַל עֲצָמוֹ מַעֲנֵן קַבְּלַת בְּזִיוֹנוֹת בְּשַׁעַת הַפְּצָה,
 וְהַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּתְּאֵנָה שֶׁהִתְהַוָּה, וְהַחֲשִׁבַת
 הַשְּׁעוֹת וְהַזְּמִינִים שְׁזוֹכִים לְהַדְּבִק בָּהּ.
- י"ג תשז** . . . . . מד
 יִחַזַּק עַל 'תִּקְוֵן הַכְּלָלִי' וְח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת, וַיִּדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִילֵךְ
 לַמְּקוֹה, וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּק בַּתְּהִלִּים עַל-פִּי עֲנָן הַלִּיכָה לַמְּקוֹה בְּשִׁבִיל תִּקְוֵן
 הַיְסוּד.
- י"ג תשח** . . . . . מה
 יִדְבֵּר מִהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמַעֲנֵן ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת,
 וְהַתְּבוֹדוֹת, וְחִמְרַת הַלִּיצְנוֹת.
- י"ג תשט** . . . . . מו
 יִבְאֵר, שֶׁהַסְּמֹךְ"מ"ם מְאֹד מְפַחַד מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן מוֹנֵעַ מְאֹד
 הַהַתְקַרְבוֹת, וַיִּרְגִּיל לוֹמַר ה'תִּקְוֵן הַכְּלָלִי', וְח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת, וַיִּדְבֵּר
 הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.
- י"ג תשי** . . . . . מז
 יִדְבֵּר מִהַסְּפָנָה הַגְּדוּלָה לְהַתְרַחֵק מִרַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲזֹר עַל ח"י פְּרָקִים
 מְשֻׁנּוּיֹת, וְאֲמִירַת 'תִּקְוֵן הַכְּלָלִי' בְּכָל יוֹם.

- י"ג תשיא** . . . . . מז
 יעורר לזכור תמיד מן התכלית הנצחית, ושמינת הדבור, וח"י פרקים
 משניות, ולדבר אליו יתברך, ולהיות באחדות עם התכרים.
- י"ג תשיב** . . . . . מט
 יעורר לשמח ברבנו ז"ל, ולמוד ספר המדות, וח"י פרקים משניות,
 ולדבר עמו יתברך, ולברח מוכותים.
- י"ג תשיג** . . . . . נ
 יחזק בחור צעיר שמשמח לילך בברכי רבנו ז"ל, ויורהו כיצד להתנהג
 בדרך שהיא תפארת לעושיה.
- י"ג תשיד** . . . . . נא
 יחזק לילך בברכי רבנו ז"ל בענין התבודדות, ויפרש פסוק בתהלים:
 "עניי ה' אל יראו וכו', וענין ח"י פרקים משניות, ולדבר עם התכר
 מנקדתו.
- י"ג תשטו** . . . . . נב
 יבאר גנותה של דחיקת השעה, שמאבדים הרבה על ידה, וענין בן
 עשרים ולא נשא אשה, שכשאדם עושה את שלו, אין עליו שום חיוב,
 וידבר מסבלנות ואריכות אפים.
- י"ג תשטז** . . . . . נג
 יגלה מעלת ונחיצות למוד גמרא דיקא, ומי שמבטל למוד זה מדת
 אפיקורסות נזרקה בו, ויבאר מה פועל הלמוד הזה אצל האדם.
- י"ג תשיז** . . . . . נד
 יחזק ביתר שאת לאחז בעבודה הקדושה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא,
 ולהיות בשמחה, ולברח מכל מיני שיחות המחלישות את הדעת, ואין
 לנו אלא דברי רבנו ז"ל.
- י"ג תשיח** . . . . . נה
 יבאר מעלת הסנדק בברית דיקא, שהוא נקי מן החטא, ויחזק מאד
 להרהר אז בתשובה, שנעשה פעין מזבח.
- י"ג תשיט** . . . . . נה
 ידבר מענין ההתחזקות החדשה שצריך בכל יום, כפי אשר עובר על
 כל אדם בכל עת, והכל בא מסוד חרבן בית-המחין שלו, ויחזק ויאמן
 מאד.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- נו** י"ג תשכ . . . . .
יביע שמחתו לנמְעַן, שְׁמִסִּיעוּ לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיִץ אֶת סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁר
זוּהִי כָּל חֵיוֹתוֹ, וַיִּדְבֵּר מִיּוֹם הַמִּיתָה.
- נז** י"ג תשכא . . . . .
יְדַבֵּר מִעֲנִין שְׂאֵסוּר לְפָסֵק עַל אַחֲרִים, עַל־פִּי וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם, וַיִּמְעָנִין
הַתְּבוּדוֹת וְהַדְּבָרִים.
- נח** י"ג תשכב . . . . .
יֹכִיחַ מְאֹד אֶחָד שְׁמַתְחַצֵּף כְּנֹגֵד אִישׁ כָּשֶׁר, בְּשַׁעַה שְׂעָדִין לֹא נִטָּהַר
מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים וְהַמְזֻהָמִים.
- נט** י"ג תשכג . . . . .
יְגַלֶּה וַיִּבְאֵר, שֶׁהַשׁוֹמֵעַ כְּלִי זֶמֶר בְּעַבּוּר שְׁמִחָה שֶׁל מְצֻנָּה, אֵינּוּ בְּכֹלֵל
הָאֶסוּר — שֶׁלֹּא לְשִׁמְעַת כְּלִי זֶמֶר מִחֲמַת חֶרֶבֶן הַבַּיִת.
- ס** י"ג תשכד . . . . .
יְדַבֵּר מִבְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם — שְׁשׁוֹמֵר עַל דְּבוּרוֹ,
וְאֵין עוֹד מְאֲשֵׁר בְּעוֹלָם — כְּמִי שֶׁמְכַנְּסֵים עֲצָמוֹ בַּתּוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- ס** י"ג תשכה . . . . .
יִתְנַצֵּל עַל סְרוּבּוֹ לְהַכְנִס בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן אוֹדוֹת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים הַמִּסְדִּים
עַל אֲדָנָי אֱמֶת — הַקְּדָמוֹת רַבְנוּ הַקְּדוּשׁ.
- סא** י"ג תשכו . . . . .
יְדַבֵּר מִעֲנִין הַלִּיצְנוּת, שְׁמַתְלוּצֵץ רַק מִעֲצָמוֹ, וְאֲשֶׁרֵי הַחוּטָף הוֹן נִצְחִי
בְּכֹל חִלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- סב** י"ג תשכז . . . . .
יְדַבֵּר מִשְׁמַחַת יְהוּדִיתָנוּ, וַיַּחֲזֵק שֶׁלֹּא לְפַל מְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם, וְלֹא לְהַכְנִס
עִם פְּתוּיִיד בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן, וַיִּבְאֵר אֶסוּר הָרְהוּר רַע, שֶׁקְּשָׁה וְחִמּוּר מְאֹד.
- סד** י"ג תשכח . . . . .
יִבְאֵר רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, אֵף שֶׁל הַמְּאוּסִים, וְשֶׁלֹּא
תִּכְנֵס מִחֲשָׁבָה שְׂאֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תִּפְיץ בְּאָדָם, כִּי עַל־יְדֵי הַחֲטָאִים הָאָדָם
מְצִיר אֶת הָאוֹר לֹא לְטוֹבָה, חֵס וְשְׁלוֹם.
- סה** י"ג תשכט . . . . .
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַצְּדָקָה לְצְדָקַת הַהַדְפָּסָה, שְׁיִוְכְלוּ לְהַתְחַבֵּר סִפְרִים רַבִּים,

תִּכְן הָעֲנִינִים

אָשֶׁר יֵשׁ בְּכַחֵם לְהוֹצִיא הַרְבֵּה נַפְשׁוֹת מִשְׂאוֹל תַּחֲתֶיהָ, וַיִּבְאֵר מְדוּעַ
הַסְּמֶךְ-מ"ם שׁוֹנֵא אֶת רַבְּנוּ ו"ל וְתַלְמִידָיו כָּל-כָּף.

י"ג תשל . . . . . סז
יגְלָה מַעֲלַת הַשְּׁתִיקָה מִדְּבוּר מֵיָמָר, שְׁנֵה עֶקֶר הַצְּלַחַת הָאָדָם.

י"ג תשלא . . . . . סח
יגְלָה, שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִירָה מִנְאוּף יִזְכֶּה לְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וַיִּרְגֵּיל לְדַבֵּר עִמוֹ
תְּבַרְךָ.

י"ג תשלכ . . . . . סח
יַעֲזֹר עַל לְמוּד דָּף הַיּוֹמִי, וַיִּגְלָה שְׁאִין זֶה שֶׁיֵּךְ לְשׁוּם מַפְלָגָה וְכוּ'.

י"ג תשלג . . . . . סט
יגְלָה מַעֲלַת וְשִׁבַּח לְמוּד חֲדוּשֵׁי ה'פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ', וַיִּפְלֵג בְּמָה שֶׁשִּׁבְּחוּ
גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל יְקָרַת הַחֲבוּר שָׁלוֹ, וַיִּזְכִּיר אֲמֶרֶת הָרֵב הַקְּדוּשׁ מִקְּאֵלֵיב
בְּעֲנִין לְמוּד דָּף גְּמָרָא.

י"ג תשלד . . . . . ע
יְדַבֵּר מַמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, עַל-פִּי שִׁיחַת מוֹהֲרֵי"ת
ו"ל, שְׂאָף שְׁעֵנֶשׁ הַגְּלָגוּל קָשָׁה מְאֹד, אֲבָל הַכַּל פְּדָאֵי — אִם יִזְכֶּה
לְהִיּוֹת עוֹד פַּעַם אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין שְׁעֲרֵי צִיּוֹן הַנְּעוּלִים
שֶׁנִּפְתְּחוּ אֲזוֹ, וַנִּפְלוּ חוֹמוֹת הַבְּרֹזֶל בְּזִכּוֹת הַכַּסּוּפִים שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֹנוּ,
וַיִּגְלָה מַעֲלַת קְבוּץ רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן.

י"ג תשלה . . . . . עא
יַעֲזֹר הַנִּמְעָנֵת לְקִים הַצַּעַת שְׂדוּכִין רֹאשׁוֹנָה, וְלֹא לְבָרֵךְ כָּלֵל.

י"ג תשלו . . . . . עב
יְדַבֵּר מִהַדְּלַקַת גְּרוֹת שְׁבַת-קְדֵשׁ וּתְפִלוֹת הָאִשָּׁה אֲזוֹ, וַיִּרְחִיק מַעֲצָבִים
וְחֶסֶר סְבָלְנוֹת.

י"ג תשלוז . . . . . עג
יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת.

י"ג תשלח . . . . . עג
חֲזַק לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, חֲרָף כָּל הַמְּנִיעוֹת עַל זֶה מִצַּד הַבַּעַל-דְּבָר,
וַיִּבְאֵר פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: "פּוֹדֶה ה' נַפְשׁ עַבְדֵּיו", וְעֲנִין הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים,
וְח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

- י"ג תשלט** . . . . . **עד**
 יִדְבַר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וְשֵׁלָא לַעֲשׂוֹת לַחֵץ לַבַּת, וְעֲנִין תְּפִלָּה בְּעַת
 הַדְּלָקַת גְּרוֹת שַׁבַּת קֹדֶשׁ, וְהַשְׁתַּדְּלוֹת שֶׁיִּהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינָה לְבֵין בְּעֵלָה.
- י"ג תשמ** . . . . . **עה**
 יִדְבַר מִכְבוֹד הוֹרִים, וְלִסִּים שְׂדוּף מְסִים בְּמַהֲרֵי.
- י"ג תשמא** . . . . . **עה**
 יַעֲזוּר לְהַפְּלֵל בֵּין שְׁאָר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תִּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וְלַמּוֹד
 ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְלִדְבַר עֲמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל יוֹם.
- י"ג תשמב** . . . . . **עו**
 יִגְלֶה מַעַלְת הַזִּוְכָה לִידַע מְרַבְּנוּ ו"ל, אִף שֶׁבְּתַחֲלָה אֵין מְרַגְּשִׁים אֶת
 הָאוֹר, וּבְתַחֲלִילַת הַהִתְקַרְבוֹת עוֹבְרִים כָּל מִינֵי מְשַׁבְּרִים, וְיִדְבַר מְדַבְּקוֹת
 בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּמְנַקְּדַת הַשְּׂמֻחָה, וְעֲנִין 'לֹא תִשָּׂא אַחִיד בְּלִבְכֶּךָ', שְׂשׂוֹכֵב גַּם
 עַל עֲצָמוֹ.
- י"ג תשמג** . . . . . **עח**
 יִדְבַר מְשֻׁמָּחָה, וּמַח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְיַעֲזוּר עַל שְׂמִירַת הָעֵינַיִם וּבִפְרָט
 בְּחֻדְשֵׁי תַמּוּז וְאָב, וְעֲנִין כְּבוֹד הוֹרִים.
- י"ג תשמד** . . . . . **עט**
 יִחַזֵּק כְּנֶגֶד כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים — לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְיִדְבַר
 מַעֲנִין שְׂמִירַת הָעֵינַיִם, לְעֲצֻמָּן מַרְע, וְלְהַסְתַּפֵּל בַּחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂבָכָל
 הַבְּרִיאָה, וְלַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת.
- י"ג תשמה** . . . . . **פ**
 יִחַזֵּק חוֹזֶרֶת בְּתִשׁוּבָה, שֵׁלָא לְהַתְּבַלְּבֵל מִהָעֶבֶר, וְיִחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשֻׁמָּחָה,
 וְלִשְׁמֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.
- י"ג תשמו** . . . . . **פא**
 יִחַזֵּק וְיֵאמָץ שֵׁלָא לְהַסְתַּפֵּל עַל הָעֶבֶר וְעַל הָעֵתִיד, כִּי אִם עַל הַהוּהוּ,
 וְיִדְבַר מִהַמְּכַשׁוֹל הַגָּדוֹל הַכְּרוּף בְּעֵינַיִם, וְיִזְהִיר עַל שְׂמִירַת הָעֵינַיִם,
 וְיַעֲזוּר לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל בְּרִיָּה, שְׂאֵז רוּאָה עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי.
- י"ג תשמז** . . . . . **פב**
 יִחַזֵּק זוּג שְׂמִסְיָעִים הַרְבֵּה לְהַדְּפֹסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל הַקְּדוּשִׁים, וְיִגְלֶה
 לְמַה זּוֹכִים עַל-יְדֵי-זֶה, וְיִחַזֵּק שֵׁלָא לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל מְרַב מְרִירוֹת

שְׁעוֹכֶרֶת, וְעָקַר הַבַּיִת־מָנוֹס הוּא רַק לְבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר מִהֶכְנָה
הַדְּדִית בַּבַּיִת.

י"ג תשמח . . . . . פג

יְעוֹרֵר עַל הֶכְנָה הַדְּדִית בַּבַּיִת, וְשֵׁלָא לַעֲשׂוֹת שׁוּם הַחֲלָטָה בַּבַּיִת לְבַד,
וְעֲנִין סְעֻדַת רֵאשׁ חֲדָשׁ, שְׁסֻגְלָה הִיא לְבָנִים, וַיִּזְהֵר מִבְּזוּבוֹ כְּסָף.

י"ג תשמט . . . . . פד

יִגְלֶה, שְׁעָקַר גְּבוּרַת הָאָדָם — שְׁיֻדַּע לְנֻצַח אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת מַדּוּתָיו,
כְּאֲשֶׁר בָּא לְכָלל גְּסִיּוֹן, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה
בְּעוֹלָם.

י"ג תשנ . . . . . פה

יִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אִף שֶׁהַסְּמָךְ־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת לְכַסּוֹתוֹ, וַיִּכְאַר עֲנִין צְמֻצוּם וְסִטְרָא אַחְרָא, וּמִשָּׁם נִמְשָׁכַת
הַבְּחִירָה, וְעֲנִין הַכְּסָף — אוֹ כְּסוּפִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹ כְּסָף הַכֵּל,
וְהָעָקַר — אִמְץ וּגְבוּרָה, וּכְשִׁמּוּרֵי־דִים רוּחָנִיּוֹת, נִתְגַּלֶּה הַגְּשָׁמִיּוֹת, וַיִּכְאַר
מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהַשְׁכִּין שְׁלוֹם בְּבַיִתוֹ, שְׁזוֹכָה לְהַשְׁרוֹת הַשְּׂכִינָה.

י"ג תשנא . . . . . פח

יִגְלֶה מַעֲלַת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּתְדַיר חֶשֶׁק חֲדָשׁ וְנִמְרָץ לַעֲסֵק
בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה וּבַשְּׂקִידָה רַבָּה.

י"ג תשנב . . . . . צ

יִגְלֶה, שְׁמִדַת הָאָמוּנָה וְהַבְּשָׁחוֹן קְשׁוּרוֹת זוֹ בְּזוֹ, וְעַל־כֵּן הָעָקַר צְרִיכִים
לְהַתְחַזֵּק בְּאָמוּנָה, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין יִבְנֵאל וְהַכְּסוּפִין שְׁלוֹ לְבוֹא, וְעֲנִין חֲפוּי
וְקוּוּי, שְׁיֵשׁ בְּזוֹה סוּד הַהֲצַלְחָה, הַהֲפֹךְ מִדְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וַיִּגְלֶה שְׁלֵאשָׁה
אֲסוּר לְדַחֵק עַל בְּעֻלָּה, כִּי אִם לַעֲסֵק בַּתְּפִלָּה.

י"ג תשנג . . . . . צא

יִחַזֵּק מְאֹד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּגְלֶה שְׁסוּד הַמְּקוּנָה יֵשׁ בּוֹ שְׁתֵּי
בְּחִינּוֹת — עֲנִין בְּטוּל וְעֲנִין תְּקוּנָה, וְהָעָקַר שְׁלֵא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה.

י"ג תשנד . . . . . צב

יִגְלֶה מַעֲלַת אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, וּלְמָה זּוֹכִים
עַל־יְדֵי־זוֹה, וּמַעֲלַת לַמּוֹד בְּעִיּוֹן, וְהָעָקַר לֹא לְהַשְׁבֵּר מִכָּף שְׁשׁוֹכְחִים, כִּי
כֵן גְּלֶה הָאָרִיז"ל, וַיִּרְחִיק מְאֹד מִכְּעַס.

י"ג תשנה . . . . . צג

יְדַבֵּר מִהָאֲבֹדֹת שְׁנִמְצָאוֹת אֶצֶל הַצַּדִּיק, וְעַל זֶה צָרִיךְ לְכַכּוֹת הַרְבֵּה בַּחֲצוֹת, וּמַעֲנִין שְׁמִחְתָּנוּ בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְסִבְלָנוֹת הַתְּלוּיָה בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְעֲנִין צְמִצּוֹם הַהִתְלַהֲבוֹת.

י"ג תשנו . . . . . צה

נְבִיעַ שְׁמִחְתּוֹ עַל שֶׁדְּבוּרָיו עוֹשִׂים פְּרוֹת, וְכָל הָעוֹלָם עוֹמֵד כְּנֹגֵד כָּל אֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב לְאַמֶּת, וְהָאֱמֶת הִיא רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּגְלֶה כִּי־צַד צָרִיכָה לְהִיּוֹת הַהִתְקַרְבוֹת לַצַּדִּיק בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְנַתֵּק אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ.

י"ג תשנז . . . . . צו

יִגְלֶה מַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְצָרִיךְ לְשַׁמַּח בְּזֶה מְאֹד.

י"ג תשנח . . . . . צז

יִגְלֶה מַעֲלַת הַמַּחְלָקַת שְׁחוּלָקִים עַל הָאָדָם, אִף שֶׁהִיא בַּחֲנּוּם, כִּי בְּכֹךְ גּוֹרְמִים לוֹ לְבַטֵּל הַיְשׁוּת שְׁלוֹ, וְלִקְרַבּוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

י"ג תשנט . . . . . צח

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִקְדָּשְׁת הַמַּחְשְׁבָה הַדְּבוּקָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמֵאֵלּוֹ שֶׁנִּפְּלוּ לְעַמֶּק בּוֹר הָאֶפִיקוֹרְסוֹת, וַיִּצְרִיךְ לְדַבֵּר מִקְדָּשְׁת הַמַּחֲזִין, וּבִפְרָט בַּעֲת הַתְּפִלָּה, שְׁזוֹכִים עַל-יְדֵי-זֶה לְבַחֲנֵת רוּחַ-הַקְּדוּשָׁה.

י"ג תשס . . . . . קא

יַעֲזֹר הַנִּמְצֵן לְלַמֵּד הַלְכָה פְּסוּקָה לְמַעֲשֵׂה, וַיִּדַע כִּי־צַד לְהִתְנַהֵג, וְלֹא יָבוֹא לִיְדֵי בְּזִיוֹן.

י"ג תשסא . . . . . קב

יּוֹכִיחַ אִשָּׁה, שֶׁתּוֹצִיא מֵרֵאשִׁיָּה כָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת הַבַּל שֶׁל גְּרוּשֵׁינ מִבְּעִלָּה, שֶׁכָּל חֲסְרוֹנוֹ שֶׁהוּא בְּטָלָן, וְאֵינּוּ מַצְלִיחַ לְהִבִּיא פְּרִנְסָה כְּרֵאוּי, וַיַּעֲזֹרָהּ שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת כֵּךְ, כִּי אִם לְהִבִּיא הָעֲנִין לִיְדֵי פִתְרוֹן.

י"ג תשסב . . . . . קג

יְדַבֵּר מִהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת שֶׁל הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטִי-מִזְהַר"ן בְּאוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת וְכו', וַיַּחֲזֵק עַל הַסִּיעוּע בְּעֲנִין.

י"ג תשסג . . . . . קד

יִתְנַצֵּל עַל כֵּךְ, שֶׁלֹּא שְׁלַח מִכְתָּבֵי תְּשׁוּבָה חֲזָרָה מְרַב טְרוּדוֹתָיו, וַיְדַבֵּר מִהַפְּרָכִים שֶׁכָּבַר נְדָפְסוּ, שֶׁאֶפְשֶׁר לְהִתְחַזֵּק עַל יָדָם.

י"ג תשסד . . . . . קד
 יְדַבֵּר מֵהִיסוּרִים שְׁסוּבֶלֶת קְהֵלְתָנוּ מֵהַסֵּמ"ך־מ"ם, מֵאֵז שְׁנֻכְנְסֵנוּ לְגוּר
 בְּיַבְנָאֵל, וְאִיךָ שָׁאִין תּוֹמְכִים בְּנוּ, וְכִּי מוֹסְרִים וּמְלֻשִׁינִים, אֲבָל רוּחַ־
 הַקֹּדֶשׁ צוֹנַחַת: "כֵּן יִרְבֶּה".

י"ג תשסה . . . . . קו
 יַעֲזֹר עַל כְּסוּי רֹאשׁ לְאִשָּׁה מִתְקַרְבֶּת לַיהוּדוֹת, וַיַּחֲזֶקֶה בְּדַרְכָּה הַחֲדָשָׁה.

י"ג תשסו . . . . . קז
 יַחֲזֶק בְּעַל אֹדוֹת כְּסוּי רֹאשׁ אִשְׁתּוֹ, וְכֵן מְסַפֵּר הַנְּרוֹת שְׁמֵד־לִיקִין בְּשֶׁבֶת,
 וְעֵינָיו קָפָה שֶׁל צְדָקָה, וְחֻמֵּשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם בְּכָל יוֹם דִּיקָא.

י"ג תשסז . . . . . קח
 יַחֲזֶק כְּנֶגֶד פָּנֵים הַבְּרִית עַל עֵינָיו הַצְּדָקָה, שְׁמִסְגֵּלֶת לְתַקֵּן זֹאת, כִּידוּעַ.

י"ג תשסח . . . . . קט
 יַחֲזֶק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שֶׁהוּא תַקוּן הַבְּרִית, וְכֵן קִבְּלַת בְּזִיוּנוֹת בְּאַהֲבָה
 הוּא תַקוּן גָּמוּר וּמוֹעִיל.

י"ג תשסט . . . . . קי
 יַתְיַחֵס לְמִקְרוֹת שְׁשֻׁלַח לוֹ הַנִּמְעָן, שְׁצָרִיךְ לְקָרוֹת שְׁנִים מִקְרָא וְכוּ'
 בְּעָרֹב שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ דִּיקָא, וַיִּגְלֶה וַיִּבְאֵר מְדוּעַ הוּא מְעוֹרֵר לְהִתְחִיל מִיּוֹם
 רִאשׁוֹן וְאֵילָף, כִּי כֵן הִיא הַמְּצִיאוֹת, שְׁאַחֲרַת אֵין עוֹשִׂים זֹאת כָּלֵל,
 וַיִּבְאֵר אִיךָ הָעוֹלָם מְטַעֵה אוֹתָנוּ מְאֹד.

י"ג תשע . . . . . קיא
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַדְּפַסַּת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ "שְׁמִירַת הַבְּרִית", וּבִפְרָט בְּדוּר
 הַפְּרוּץ הַזֶּה, וְזֶה הֵיךָ רְצוֹנוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנ"ף ז"ל.

י"ג תשעא . . . . . קיב
 יוֹכִיחַ וַיִּזְהֵר בְּעַל שְׂיֵהִיָּה לְעֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ בְּעַת הַרְיוּנָה, שֶׁהִיא שְׁעָתָה
 הַקְּשָׁה, וַיַּחֲזֶק עַל זֶה מְאֹד.

י"ג תשעב . . . . . קיג
 יַעֲזֹר לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה עַל־פִּי 'שׁוּב' יוֹם אֶחָד קֹדֶם מִיַּתְדָּךְ'.

י"ג תשעג . . . . . קיד
 יִשְׁתַּחֲוֶה בְּצַעַר זוּג, שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם גִּיהוּנוֹם בְּבֵיתָם, וַיּוֹרֶה דְרָךְ לְבַעַל אִיךָ
 יִשְׁלִים עִם אִשְׁתּוֹ, וַיִּשְׁתַּחֲוֶה עַל הַבְּזִיוּנוֹת, שֶׁזֶהוּ תַקוּן גָּמוּר וּמוֹעִיל.

תִּכּוֹן הַעֲנֻנִים

- י"ג תשעד . . . . . קיד**
 יגלה מעלת העבודה של תודה והודאה, והעקר על ששקבנו לרבי רחמן
 בנה.
- י"ג תשעה . . . . . קיד**
 יגלה מעלת המזכה את הרבים, והזוכה להכניס מחו בלמוד, וללמד
 בכל יום, ולא לרצות לחטף כל התורה בפעם אחת.
- י"ג תשעו . . . . . קטו**
 יחזק בת ישראל על זהירות מבררנות במציאת זוגה, ושמירת
 שבת-קדש וכשרות.
- י"ג תשעז . . . . . קטז**
 יעורר יחזק אודות המצוה החשובה של הנחת תפלין, ויגלה מעלת
 המצוה הזאת, וענין זהירות מעון נדרים ושבועות, והדלקת נרות
 שבת-קדש וכשרות, ויברך על בן זכר.
- י"ג תשעח . . . . . קיז**
 יברך אודות הבשורה, שהנמען עוסק בזכוי הרבים.
- י"ג תשעט . . . . . קיח**
 יגלה נוראות נפלאות מהלמוד העמק של רבנו ו"ל, שצריך לקבלו רק
 על-ידי חברים, ויספר איך היה חזק בזה מוהרנ"ת ו"ל, וידבר מקדשת
 המת, ויבאר ענין הציור לטובה את האור שיורד מלמעלה.
- י"ג תשפ . . . . . קכ**
 יחזק אחר שגרשוהו מדינה בבזיונות, וימליץ על מגורים ביבנאל,
 ויגלה מעלת קבלת הבזיונות באהבה.
- י"ג תשפא . . . . . קכא**
 ידבר מהרצונות והכסופים אל ציון רבנו ו"ל, ומעלת האדם הזוכה
 להפיץ את אור רבנו ו"ל בעולם.
- י"ג תשפב . . . . . קכא**
 יבאר ויגלה ענין תענוג תמידי אינו תענוג, אשר לכן נחשבים לאדם
 בכל פעם כל האורות, ויגלה ענין שהספרים החדשים מסתרים מרבם
 של אנשי שלומנו, אף פועלים פעלתם בכל שכבות העם, וידבר מענין
 זכרון יום המיתה.

- י"ג תשפג** . . . . . קכג
 יזהיר בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא תִהְיֶה בְּרַגְנִית, ויעוֹרְרָה עַל עַקְרֵי הַיְּהוּדוֹת.
- י"ג תשפד** . . . . . קכד
 יִגְלֶה, שְׁעַל-יַדֵּי שְׁמִירַת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ יִזְכּוּ לְשִׁגְשׁוּג בְּלִפְלִי.
- י"ג תשפה** . . . . . קכה
 יִחַזַּק אוֹדוֹת כַּמָּה מֵעַקְרֵי יְהוּדוֹת.
- י"ג תשפו** . . . . . קכו
 יְעוֹרֵר לְלַמֵּד בְּהַתְמַדָּה רַבָּה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם, עַד שֶׁבְּרַבּוֹת הַיָּמִים זֹכִים לְסַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.
- י"ג תשפז** . . . . . קכז
 יְדַבֵּר מִתְשֻׁלוּם הַחוֹבוֹת, וּמַעֲנִין טוֹב הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְצָרִיף גַּם בְּקִרְשָׁה לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ, שְׁאֵז אֶף פַּעַם לֹא יִפֹּל. ויִחַזַּק עַל הַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר עַל הַמַּתְנֶה הַזֶּה לְבַד צָרִיף לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁנָּתַן לָנוּ אֶת רַבְּנוּ ו"ל.
- י"ג תשפח** . . . . . קכח
 יִגְלֶה מַעֲלָתָה הַנִּשְׁגָּבָה שֶׁל עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, וידַבֵּר מַעֲנִין קְנִיַת סְפָרִים לְבֵיתוֹ בְּיַבְנָאֵל.
- י"ג תשפט** . . . . . קכט
 יְדַבֵּר מְזֻכּוֹת זְכוּי הַרְבִּים, וּמַעֲנִין רְקוּדִים, שֶׁהוּא הַמַּתְקַת הַדִּינִים.
- י"ג תשצ** . . . . . קל
 יְדַבֵּר מִתְשֻׁלוּם-בֵּית, וְכֵן לְפַעַל אֲצִלָּה שֶׁתְּסַפֵּים עַל עֲנִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, ויִגְלֶה עֲנִין הַתְּבוּדוֹת, אִיךָ לְקַיְמוֹ בְּאִפְן שֶׁתִּהְיֶה תְּפָאֶרֶת לוֹ מִן הָאָדָם.
- י"ג תשצא** . . . . . קלא
 יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַנִּמְעָנִים שֶׁסָּבְלוּ בְּזִיוּנוֹת גְּדוֹלִים, ויִגְלֶה מַעֲלַת קְבָלַת בְּזִיוּנוֹת וכו', וְכָל הַצְּלַחַתוֹ הִיא בְּגִלּוֹל הַבְּזִיוּנוֹת.
- י"ג תשצב** . . . . . קלב
 יִסְפֹּר מִכָּל סֵדֶר הַתְּאֵנָה שֶׁקָּרְתָה לוֹ, ויִמָּה שֶׁרָאָה שָׁם, ויִסְפֹּר עַל הַסְּפָרִים שֶׁהִתְחִיל לְחַבֵּר בְּבֵית-הַחוּלִים, ויִחַזַּק כְּנֶגֶד הַמְּשַׁבְּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל הַנִּמְעָן בְּחֵיּוֹ.

י"ג תשצג . . . . . קלג

יְדַבֵּר שְׁלוֹם אֶל הַגִּמְעָן לְהַגְבִּיר מִדַּת הַשְּׁלוֹם דְּקָדְשָׁה, וַיְגַלֶּה כָּל סוּגֵי הַשְּׁלֵשָׁה שְׁלוֹמוֹת, וַיַּחֲזֵק לְהִיּוֹת בְּשְׁלוֹם עִם כָּל בְּרִיָּה, וּלְפִיֵּס כָּל אֶחָד.

י"ג תשצד . . . . . קלה

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְפָרֶסֶם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת, וּמַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים.

י"ג תשצה . . . . . קלו

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין לַמּוֹד 'עֵינַי יַעֲקֹב', וַתִּפְלֶה בְּמַנְיָן, וַהֲשִׁיבָת חוֹב, וַהֲשַׁכַּנְתָּ שְׁלוֹם בְּבֵית, וַיִּבְיַע צְעָרוֹ עַל הַפְּסָקַת הַהֶפְצָה.

י"ג תשצו . . . . . קלח

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וַיִּבְהִיר לְנִמְעָן, שְׂזוֹ מַתְּנֵה מִרַבֵּנוּ ו"ל עַל הַתְּעַסְקוֹתוֹ בְּסַפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וַיְדַבֵּר מִקְּבֵלַת נְקֻדַּת הַצְּדִיק — עַל-יְדֵי נְקֻדַּת הַחֶבֶר וְנְקֻדַּת עֲצָמוֹ, שְׂזוֹ הַתְּבוּדוֹת, וַיַּחֲזֵק עַל שְׁלֹשׁ נְקֻדוֹת אֱלוֹהִים.

י"ג תשצז . . . . . קלט

יַחֲזֵק בַּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת קָשִׁי בְּמִצִּיַּאת זְוִיגָה, וַיּוֹרֶה לָּהּ פְּדַת מַה לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי שְׂתִזְכָּה לְהוֹשֵׁעַ.

י"ג תשצח . . . . . קמ

יֵאָחַל בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" לְנִמְעָן, שְׂאָרֶס אֶת בְּנוֹ, וַיֵּאָרִיף לְתֵאָר אִיף צְרִיף לְהוֹדוֹת וּלְבַקֵּשׁ עַל כָּל פָּרֶט וּפָרֶט.

י"ג תשצט . . . . . קמא

יְבַאֵר וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַהֶתְמַדָּה בְּלַמּוּד הַמְּשֻׁנִּיּוֹת, וַיִּבְהִיר לְמַה זּוֹכָה הָעוֹסֵק בָּהֶם.

י"ג תת . . . . . קמב

יּוֹכִיחַ גְּנוּת הַהֶבֶל שֶׁל אֱלוֹהִים הַמְּתַפָּאֲרִים בְּכַחֲסֵם הַמְּזִיף, כְּאִלוֹ יְכוּלִים לְתַת תְּקוּנִים, וַיְגַלֶּה פְּרָצוּפֶם הַטָּמֵא וְכוּ', וַיִּתְּנֶה צָרַת וְרַעַת הַדּוֹר הַזֶּה, שֶׁלְּכָל דּוֹר יֵשׁ אֶת הָעֵגֶל הַמְּסִים שְׁלוֹ, וַיְבַאֵר כִּי צָרִיךְ לִידַע מִי הוּא הַמְּנַהִיג הָאֱמֵתִי, אֲשֶׁר אֵלָיו צְרִיף לְהִתְקַרֵּב וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא רַבֵּנוּ ו"ל.

תִּכְן הָעֲנִינִים

15

י"ג תתא . . . . . קמו
יְדַבֵּר נִזְרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִהִדְבָּקוֹת הָאֲמִיתִית בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּבְאֵר אִיךָ זֹכִים
לָנֶה.

י"ג תתב . . . . . קמוז
יְגַלֶּה מַעֲלַת מַצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם, וַיִּזְכִּיחַ וַיַּעֲזֵר הַנִּמְעָן שְׂיִבְקֶשׁ
סְלִיחָתָם, וַיַּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל שְׁפָגָם בְּמַצְוֵה זֶה.

י"ג תתג . . . . . קמח
יְדַבֵּר מַעֲנִין מִחֲשָׁבָה, שְׂבִמָּה שְׁחוּשָׁב — בְּזֶה הוּא נִכְלָל, וַיִּחְזַק וַיַּעֲזֵר
עַל־פִּי זֶה מְאֹד.

י"ג תתד . . . . . קמט
יְדַבֵּר מַעֲנִין אֲמוּנַת חֲכָמִים, וַיִּבְאֵר עַל־פִּי אֲמַרְתּוֹ שֶׁל הֶרְבֵּי ר' זֹשָׁא
זי"ע, וַיַּעֲזֵר לְהִזְכִּיחַ אוֹתָם שְׁמִדְבָּרִים סָרָה בְּמִי שְׁלֹמֶדֶם תּוֹרָה, וַיְגַלֶּה
לְמָה זֹכָה הָאָדָם הָעוֹסֵק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲזֵר עַל לְמוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה.

י"ג תתה . . . . . קנ
יִחְזַק מְאֹד שְׁלֵא לְפַל לְשֵׁאוֹל תַּחֲתִית, וְלִהְחִיּוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּכָל נִקְדָּה
טוֹבָה שְׂזוּכָה לַחֲטָף, וַיֵּשׁ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נַחֲת־רוּחַ גְּדוֹל מְזָה.

י"ג תתו . . . . . קנא
יְדַבֵּר מַעֲנִין, שְׂרַק הַשְּׁלִחָן עָרוּף הוּא מְדַרְיִכְנוּ בְּחַיִּים, פִּי נִתְחַבֵּר
בְּרוּח־הַקְּדוּשׁ, וַחֲוִץ מְזָה הַכֹּל הִבֵּל.

י"ג תתז . . . . . קנב
יְבִיעַ הַשְּׁתַּתְּפוּתוֹ בְּצַעַר הַנִּמְעָן הַנּוֹרָא וְהָאִים, וַיְגַלֶּה שְׂכַפְאֶשׁ יוֹדַע אָדָם
שְׂאִין לוֹ אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם, אִזּוֹ הוּא הִכִּי מְאֹשֵׁר, וַיִּחְזְקוּ וַיִּאֲמְצוּ מְאֹד.

י"ג תתח . . . . . קנג
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִתְּפִלַּת הַמִּנְחָה, וַיְמַהֲג' תְּפִלוֹת בְּכֹנָה בְּכָלֵל, וַיַּעֲזֵר
וַיִּאֲמַץ מְאֹד.

י"ג תתט . . . . . קנד
יְדַבֵּר מִהַסְּגָלָה שְׁנַתֵּן רַבְּנוּ ז"ל לַחֲוֵלָה — לוֹמַר שִׁיר הַשִּׁירִים, וַיִּבְאֵר
שְׂבִזָּה נִכְרַת הַהִתְקַרְבוּת — שְׂמַצִּיתִים אוֹתוֹ ז"ל.

י"ג תתי . . . . . קנה
יְדַבֵּר מִשְׁלָמוֹת הַצְּדָקָה, שְׂהִיא בְּעֵבוֹר הַדְּפַסֵּת סִפְרֵי הַצְּדִיק הָאֲמֵת,

ומאפסיות התאוות בחיי העולם הזה שפורחים מאד, ויעורר מאד מאד את קשה יום בפרנסה — להתמיד בהתבודדות יום אחר יום, עד בוא הישועה, ובנדאי יפעל.

י"ג תתיא . . . . . קנח
יביע בקשתו לעזר בהדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, שעוסק בזה משנת תשכ"ד במסירות נפש עצומה.

י"ג תתיב . . . . . קנט
יגלה שהעקר לחזק את עצמו בכל מה שעובר עליו וכו'.

י"ג תתיג . . . . . קס
ידבר מעבודת ההתבודדות, ויבהיר ענינה, ויחזק לדבק בה.

י"ג תתיד . . . . . קסא
יזכיר אחד שהתמפר למשקה המשפר, ויזהירו באזהרה נוראה לפרש מן המות הזה.

י"ג תתטו . . . . . קסא
ידבר מקשי החיים, אשר פאן הוא הגהינום — כמליצת רבנו ז"ל, ואשרי מי שעמלו בתורה, שטועם טעם גן-עדן.

י"ג תתטז . . . . . קסג
ידבר מענין הוצאת הדאגה מלב, שיש לזה שתי דרכים כמו שאמר האריז"ל, וכן יעורר לפשפש במעשיו כשבאה עליו הצרה.

י"ג תתיז . . . . . קסד
יעורר על אמירת יום תהלים בכל יום, ולגרס ח"י פרקים משניות בכל יום, ויגלה למה זוכים על-ידי-זה.

י"ג תתיח . . . . . קסה
יחזק מאד להיות בשמחה, וידבר מענין תקון חטאות נעורים בפגם הברית, וידבר מתהלים ומשניות וקבלת הבזיונות בעת פזור הקונטרסים כנגד שפזר וכו', רחמנא לצלן.

י"ג תתיט . . . . . קסו
יחזק אחד שלפני הרס ביתו, עומד ונדיו כבולות, ויאמצו בשעתו הקשה וכו'.

י"ג תתכ . . . . . קסז
ידבר משבת, תפלין ומזוזות, ויאחל ויברך.

- י"ג תתכא** . . . . . קסח
 ידבר מבדיקת מזוזות והדלקת גרות שבת-קדוש.
- י"ג תתכב** . . . . . קסח
 יביע הסכמתו לשדוף מסים.
- י"ג תתכג** . . . . . קסט
 יגלה, שעקר תקוננו — שנתזיר אחרים בתשובה, וימליץ להיות עליו
 ובוטח תמיד.
- י"ג תתכד** . . . . . קסט
 יתן פמה עצות פרטיות למשפחה סובלת, וינחמה.
- י"ג תתכה** . . . . . קע
 ידבר מבדיקת מזוזות והדלקת גרות שבת-קדוש.
- י"ג תתכו** . . . . . קעא
 יגלה למה סובלים מאשה ומילדים, ושאר בני-אדם, מחמת שפגם
 במחשבה, דבור ומעשה וכו', ויבאר מאמר מוהר"ן ת"ו"ל, שהתעוררות
 שבאה עם התחזקות היא אמתית, ויחזק מאד.
- י"ג תתכז** . . . . . קעב
 ידבר מהחשף הנורא שיש בעולם, והעקר לדבר דבורי אמונה, ולא
 וכוחים וכו', וידבר מהמחלקת שבין נשמות ישראל, והחשף אשר יכסה
 את העולם, ויגלה שיש דרך לראות אור השם בתוך החשף הגמור.
- י"ג תתכח** . . . . . קעד
 יעורר מאד ללמד הרבה בתורתו של רבנו ז"ל שב"לקוטי מוהר"ן",
 ולעשות על כל תורה תפלה, וימשיך על עצמו ערכות האור האלקי,
 ויספר ממוהר"ן ת"ו"ל, וידבר דבור מ'בעל התניא' הקדוש, שהוא
 דבקות גמורה מכל הגשמיות — בו יתברך, ויבהיר שזהו הלמוד
 שלומדים ב"היכל-הקדוש".
- י"ג תתכט** . . . . . קעו
 ידבר מהדבקות הנרצית בהקדוש-ברוך-הוא, ויגלה מהיכן באה לאדם
 עצבנות, וידבר מסגלת כלי זמר בקדשה, ואיך יוכל אדם לצאת מעצמו
 אל בטחון עצמי.

י"ג תתל . . . . . קעז
 יגלה מעלת המפיץ אור פני הצדיק, ומאמירת תהלים, ומדהבקות בו
 יתברך.

י"ג תתלא . . . . . קעח
 יגלה ויבאר היאץ היא הדבקות הנרצית בו יתברך, והעקר על-ידי
 האמת הברורה וכו', ועל-ידי רוחניות? הנה נשפע גם גשמיות, וידבר
 מענין הנהגה ושעורים בסדרן לראש השנה.

י"ג תתלב . . . . . קפ
 יגלה, שעקר תקוננו על מעשינו המלכלכים הוא — הפצת ספרי רבנו
 ז"ל, ויחזור על עבדה של מוהרנ"ת ז"ל עם גיסו בענין שמרעיש כל-כף
 העולם מרבנו ז"ל, ויבאר שאין לדאג על גשמיות, כי אם רוחניות
 מביאה גם גשמיות.

י"ג תתלג . . . . . קפא
 ידבר מגדלת ציון רבנו ז"ל, והתקון הגמור המועיל להיות על ציונו
 הקדוש, וידבר מענין דעת דקדושה להיות דבוק בחי החיים, ולזה זוכים
 רק על-ידי תפלה והתבודדות.

י"ג תתלד . . . . . קפג
 ידבר משמחה, אמונה וסבלנות, וכל דבור הוא הצלחה נצחית.

י"ג תתלה . . . . . קפג
 ידבר מענין השם של הנולד, ויברך ויאחל.

י"ג תתלו . . . . . קפד
 יתן עצה מה ללמד בספרי רבנו ז"ל בשביל בלבולים, ומענין צמצום
 ההתלהבות, וענין זכר ונקבה וכו', ומטי ולא מטי, ולדון עצמו לכף
 זכות, וללמד בראשונה בגרסא, ואחר-כך להבין.

י"ג תתלז . . . . . קפו
 יגלה מעלת התשובה והודוי, ויבאר עד כמה זה חשוב אצלו יתברך.

י"ג תתלח . . . . . קפז
 יבאר, שלכל מי שיש פחות עצומים לקרב לרבנו ז"ל, עליו עובר ביותר,
 ויעורר להכניס בדעתו אמונה פשוטה, וצריך לשמח ברבנו ז"ל, וידבר
 מעבודת נתינת תודה והודאה להשם יתברך על כל דבר.

- י"ג תתלט . . . . . קפח**
 יחזק הנמָעַן, שְׁעוֹבֶרֶת עָלָיו עֲנִיּוֹת נוֹרָאָה, וַיִּגְלֶה לוֹ מִשְׁרָשׁ נִשְׁמָתוֹ,
 וַיִּרְגְּלֵנוּ עַל תְּפִלָּה בְּצִיּוֹן שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא וּבִשְׁעַר הַשָּׁמַיִם, וַיִּבְשֹׂר לוֹ
 שְׁתֵּהִיָּה לוֹ הַרְחֲבָה.
- י"ג תתמ . . . . . קצ**
 יִגְלֶה כַּחַה שֶׁל אִשָּׁה הַמְחַזְקֶת אֶת בְּעָלָהּ, וְאִינָה מִשְׁפִּילָה אוֹתוֹ.
- י"ג תתמא . . . . . קצא**
 יִפְלִיג בְּשִׁבַח הַמְצָנָה הַנוֹרָאָה שֶׁל כַּבּוֹד אָב וְאִם, וַיִּזְהֵר לְקִיָּמָה, וַיִּדְבֹּר
 מִשִּׁבַּח בַּחוּר צָעִיר, שְׁמֵרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לוֹמַר חַ"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל
 יוֹם.
- י"ג תתמב . . . . . קצב**
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, לְכָל הַפְּחוֹת פֶּעַם בְּחַיָּיו,
 וַיִּדְבֹּר מִמֵּהוֹת הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא תְּמִימוֹת עֲמֻקָּה וְכוּ', וַיִּדְבֹּר
 מ'תְּקוּן הַכִּלְי' וְשַׁעוּרֵינן בְּסִדְרָן.
- י"ג תתמג . . . . . קצג**
 יִבְיַע שְׁמֵחָתוֹ בְּזֶה שֶׁהִנְמָעַן מִשְׁלִים בְּנֵין בֵּיתוֹ, וַיִּדְבֹּר מֵהִנְסִים שְׁעוֹשֵׂה
 עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּנְחַמוּ כְּנֶגֶד הַצָּעִיר שֶׁלֹּא זָכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן
 רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּדְבֹּר מֵעֲנֵין פְּתִיחַת כּוֹלָל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.
- י"ג תתמד . . . . . קצד**
 יִדְבֹּר לְנִמְעָנַת אוֹדוֹת הַשְּׁלֵמַת בְּנֵין בֵּיתָם.
- י"ג תתמה . . . . . קצה**
 יִחֲזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד.
- י"ג תתמו . . . . . קצה**
 יִדְבֹּר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת וּמִכְבוֹד הַבַּעַל, וַיִּלְדְּבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלְהִיּוֹת
 בְּשִׁמְחָה.
- י"ג תתמז . . . . . קצו**
 יַעֲזוּר עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וַיִּגְלֶה מַעֲלָתָהּ שֶׁל שְׁמִירַת שִׁבְתָּהּ, שֶׁהַכֹּל
 מִשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה אֲזוֹ.
- י"ג תתמח . . . . . קצז**
 יִחֲזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וַיִּדְבֹּר מֵעֲנֵין גּוֹלָה לְמָקוֹם תּוֹרָה, וַיִּלְדְּבֹר עִם אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל יוֹם, וַיִּזְהֵר לְכַרְחַ מְמַדַּת הַלִּיצְנוּת.

תִּכּוֹן הָעֲנֻיִּים

- י"ג תתמט . . . . . קצח
 ידבר מהנחת תפלין ושמירת שבת-קדש, ויבטיח בעבור זה מציאת
 הזיווג.
- י"ג תתנ . . . . . קצט
 יחזק על בדיקת מזוזות, והדלקת נרות שבת.
- י"ג תתנא . . . . . קצט
 יאמץ על שמירת שבת-קדש, ששממשת ישועות.
- י"ג תתנב . . . . . ר
 ידבר מבדיקת מזוזות, ומנחת תפלין, ושמירת שבת-קדש.
- י"ג תתנג . . . . . רא
 יעורר על בדיקת התפלין, ושמירת תקון הפללי'.
- י"ג תתנד . . . . . רא
 ירעיף טללי נחומים על מי שנשבר לבו בקרבו, בעבור פגמיו המרבים
 בפגם הברית, רחמנא לצלן, ויתן לו עצות נכונות ודרכים ישרות אף
 יתקן זאת, ואיך ישרף הרע שלו לגמרי.
- י"ג תתנה . . . . . רג
 יגלה, שקשמקרבנים אחרים זהו תקון הברית, ויחזק לאמץ אחרים,
 ולהתאסף עם אנשי שלומנו, וידבר מח"י פרקים משניות, ומדבור אליו
 תברך.
- י"ג תתנו . . . . . רד
 יחזק ההתקשרות לרבנו ז"ל, ויחדיר ענין ח"י פרקים משניות, ויעורר
 לדבר אליו תברך, ויזכיר את שיחת רבנו ז"ל עם מוהרנ"ת ז"ל בענין
 זה.
- י"ג תתנוז . . . . . רה
 ידבר מח"י פרקים משניות ומעלתם, ולהרגיל לומר בכל יום היתקון
 הפללי', ולילף למקום פנוי, ולדבר להשם תברך, וכל זה מתקן פגם
 הברית, ולהיות בשמחה.
- י"ג תתנח . . . . . רו
 יחזק להשאר אצל רבנו ז"ל תמיד, ולהתפלל התפללות מתוך סדור
 דיקא, וענין ח"י פרקים משניות.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

21

- ע"ג תתנט . . . . . רז
יחזק פִּנְגֵד הָאֲרָבְעָה לַמּוֹדִים, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּבוּדָה וּבְרִיחָה מְלָצִים,
וְלֵהִיּוֹת שְׁמַחַת, וְלִבְרַחַת מוֹכּוּחִים.
- י"ג תתס . . . . . רח
יִתֵּן עֲצָה לַמַּגְמָגָם — אִיךָ יִנְצַל מִבוֹשָׁתוֹ.
- י"ג תתסא . . . . . רח
יִשְׁתַּתֵּף מְאֹד בְּצַעַר הַנִּמְעָן הַקָּשָׁה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה,
רַחֲמָנָא לְצַלְן, וַיִּחְזְקוּ מְאֹד אִיךָ יִזְכֶּה לְצֵאת מֵעַמְק הַבוֹר הַזֶּה.
- י"ג תתסב . . . . . רי
גִּלְגָּה מַעֲלַת הָעוֹסֵק לְזִכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּי הָאוֹר הַגָּדוֹל שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
וַיִּחְזַק לְמַסֵּר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ.
- י"ג תתסג . . . . . רי
יִדְבַר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת וּתְפִלִּין, וְהִדְלִקַת גְּרוֹת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וּכְבוֹד הַבַּעַל.
- י"ג תתסד . . . . . ריא
יִחְזַק בְּחֹר צָעִיר עַל הַתְּגַבְרוֹת, שֶׁלֹּא לְהִגִּיב בְּעַת שְׁמִצְעָרִים אוֹתוֹ,
וַיִּרְגִּילָנוּ בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְכְבוֹד אָב וָאִם.
- י"ג תתסה . . . . . רבי
יִדְבַר מִמַּעֲלַת שְׁמִירַת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, שֶׁעַל יְדֵהּ יוֹצְאִים מִכָּל הַמַּצּוּקוֹת,
וְזוֹכִים לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.
- י"ג תתסו . . . . . ריג
יִדְבַר מֵעֲנִין שְׁמִחָה הַמוֹעֵלַת לְהַצְלָחָה, וַיִּחְזַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְעַקֵּר הַדְּבָקוֹת עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָה.
- י"ג תתסז . . . . . ריד
יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיּוֹרָה לְנִמְעָנַת לְשִׂמְחָה אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.
- י"ג תתסח . . . . . ריד
גִּלְגָּה מַעֲלַת הַבוֹרַח בְּכָל פַּעַם אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וְאֲשָׁרוּ שֶׁל הַמַּכְנִים אֶת עֲצָמוֹ
בְּתוֹךְ שְׁעוּרִים דְּאוֹרֵיחָא, וַיִּדְבַר מִצּוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל — לְדַם וְלִשְׁתַּק
לְמַחְרָפֵי וּלְמַבְזֵי נַפְשׁוֹ.

י"ג תתסט . . . . . רטז

יִשְׁבַּח הַרְעִיזוֹן הַנִּפְלֵא שֶׁל דָּף הַיּוֹמִי, וַיִּבְהִיר שְׁנֵהֵג זֶה אֵינּוּ קָשׁוּר לְעֲנִין מִפְּלִגְתִּי, כִּי אִם לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ.

י"ג תתע . . . . . רטז

יְדַבֵּר מִמְּשַׁפְּחַת רַבְּנוּ ו"ל וְסֹדֵר יְחוּסֵי הָאֲחִים, וְסִפּוּר עֲנִינּוֹ שֶׁל אַח רַבְּנוּ ו"ל ר' יִשְׂרָאֵל מֵת, וּמִקְדָּשֶׁת זְקֵנָתוֹ מֵרַת אֲדֹל, וְשֵׁלֶשׁ מְשַׁפְּחוֹת מִיַּחְסוֹת שְׁבִי־יִשְׂרָאֵל.

י"ג תתעא . . . . . ריח

יִחְזַק מְאֹד עַל הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַתְמִיד בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וַיֹּאֲרִיךְ מְאֹד לְתֹאֵר מֵהִי מַעֲלַת לְמוֹד גְּמָרָא, אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֻז בְּזֶה בְּכָל יוֹם.

י"ג תתעב . . . . . רכ

יְדַבֵּר מֵעֲנִין חֲנֻכָּה, וְהַתְּנַהֲגוֹת מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֲנִין הַהִדְלָקָה וְהַמְזֻמּוּרִים, וַיִּגְלֶה הַקָּשָׁר בֵּין חֲנֻכָּה לְיוֹם הַכְּפוּרִים.

י"ג תתעג . . . . . רכא

יְפַלֵּיג בְּמַעֲלַת הַשְּׂמִיחָה "שֵׁלֵא עֲשֵׂנִי גוִי", וּבְמִיָּחָד לְאוּר הָעֲבֻדָה מֵה שְׂגוּיִים עָשׂוּ לְעַמּוּנוֹ בַּשָּׁנוֹת הַשּׁוֹאָה, וַיְדַבֵּר נֶגֶד גְּרוּשִׁין, שָׂאז סוֹבְלִים הַיְלָדִים יוֹתֵר מִכָּלֵם.

י"ג תתעד . . . . . רכב

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת שֶׁכָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה קָשׁוּרִים לְעֲבֻדָה וּלְמַעֲשֵׂה, אִיךְ לֹא לְהַשְׁבִּיר מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר, וְצָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהָאָדָם אֵינּוּ עוֹשֶׂה טְעִיּוֹת, כִּי הַכָּל מְשַׁנָּח לְמַעֲלָה.

י"ג תתעה . . . . . רכג

יִחְזַק מְאֹד אֶת הַנְּמָעָן, שֶׁהַחֵל לְמִסֵּר שְׁעוֹר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת הַמַּאֲמִין בַּחֲדוּשִׁים שֶׁל עֲצֻמוֹ וְכוּ', וּבְכוּדָאֵי פּוֹעֲלִים אִם מְדַבְּרִים עִם הַזּוּלָת.

י"ג תתעו . . . . . רכה

יִגְלֶה מַעֲלַת הַהִשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְזִכּוֹת הַמְּכַנִּים אֶת עֲצֻמוֹ בְּעֲנִין זֶה.

י"ג תתעז . . . . . רכו

יִבְהִיר, שְׂאֲנָשִׁים אֵינָם סוֹבְלִים אָדָם מִמְרָמֵר, אֲלֵא אוֹהֲבִים לְשַׁמֵּעַ רַק טוֹב וְלֹא רַע.

תִּכְן הָעֲנִינִים

23

י"ג תתעח . . . . . רכו
יחזק כְּנָגֵד כָּל הַחֲרוּפִין וְהַגְדוּפִין, שְׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְע יְבוֹא הַטּוֹב.

י"ג תתעט . . . . . רכז
יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְיוֹם יְבוֹא וְיִתְחַרְטוּ עַל כָּל דְּבוּר
שֶׁלֹא דִבְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י"ג תתפ . . . . . רכח
יְדַבֵּר מִנְסִיוֹנוֹת הַחַיִּים הַקָּשִׁים וְהַמְרִים, וְיִסְפֹּר עַל מַהוּתָם שֶׁל אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְרִסְלָב הָאֲמֵתִים, שֶׁהָיוּ צְדִיקִים נִסְתָּרִים מִמֶּשׁ, וְאָף
שֶׁעָבְדוּ בְּכָל מִינֵי מְלָאכּוֹת, אֲכָל הָיוּ דְבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְמֵרוֹת שָׁנָם
עֲלֵיהֶם עֶבֶר, וְיַעֲוֹרֵר עַל לְמוֹד הַלְכָה, שֶׁהוּא שֶׁעָשׂוּ עוֹלָם הַבֵּא.

י"ג תתפא . . . . . רכט
יְרַגֵּיל לַחַיּוֹת בְּסִבְלָנוֹת, וְזִהִירוֹת מִדְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וְלָזֶה זֹכִים רַק אִם
מְדַבְּקִים עֲצָמָם בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י"ג תתפב . . . . . רל
יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַתְּפִלָּה שֶׁל 'וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ', וְיִזְהִיר לֹא לְהִיוֹת
מְבַלְבֵּל, כִּי אִם לַעֲשׂוֹת סֵדֵר קְבוּעַ בְּמַקְצוּעוֹת הַתּוֹרָה.

י"ג תתפג . . . . . רל
יִתְנֶה בְּרִפְת הַצְּלָחָה בְּעֶסֶק, עַל-יְדֵי קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּלְמוּד שְׁעוּרִים
קְבוּעִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי מַעֲשֵׂה מַצְדִּיק אֶחָד.

י"ג תתפד . . . . . רלא
יְגַלֶּה, שֶׁהַצְּדִיק מוֹצֵא כָּל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בֵּיהוּדֵי, וּמְקַשְּׂרָם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְיִבְהִיר אֵיךְ שֶׁכָּל הַטְּיָה שִׁיְהוּדֵי מִטָּה אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַקְּדוּשָׁה, זֶה
מְאֹד חָשׁוּב לְמַעֲלָה.

י"ג תתפה . . . . . רלב
יְדַבֵּר מִרְחֻמְנוֹתוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁעַל-יְדֵי סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים נִתְּן לְגִלוֹת
רְחֻמְנוֹתוֹ.

י"ג תתפו . . . . . רלג
יְדַבֵּר מִלְמוּד סִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, וּמְקַבְּיעוֹת שְׁעוּר בְּסִפְרוֹ בֵּין מְנַחָה
לְמַצְרִיב — בְּרַבִּים.

י"ג תתפז . . . . . רלד
 יחזק לעשות בכל פעם התחלה חדשה בהתבודדות, ויעורר מאד על
 הקפדה לומר בכל יום – יום תהלים.

י"ג תתפח . . . . . רלה
 ידבר מהתחזקות בתפלה והתבודדות, וענין תודה והודאה קדם התפלה,
 ויגלה ענין עמונדא דאמצעייתא, שצריך להיות בתפלה, לא להטות –
 לא לימין ולא לשמאל, ויעורר לדבר עם בני הנעורים, ולהצילם
 מנפילותיהם האימות.

י"ג תתפט . . . . . רלו
 יחזק ויאמץ את מי שנפל לעמק בור ודות של פגם הברית, ויחזק אף
 תמן הפגם הנורא והאים הזה.

י"ג תתצ . . . . . רלח
 יחזק ויעורר על שלום-בית, ויוכיחו לצאת ממדת הכעס שמחריבה את
 הבית, וכן שאינו נזקר בכבוד הורי אשתו, ויעורר על ח"י פרכים
 משניות ומקנה.

י"ג תתצא . . . . . רלט
 יגלה מעלת הזוכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, וימליץ לתן בכל יום
 תודה והודאה על זה, והתשלום של רבנו ז"ל, להשתדל שיהיה שלום
 ואהבה בין אנשיו.

י"ג תתצב . . . . . רמא
 ידבר מלמוד זכות ותודה והודאה על הבריאות, פי אית מאן דפרע
 בנפשיה, רחמנא לצלן, ותפלה עומדת ברומו של עולם.

י"ג תתצג . . . . . רמב
 יחזק מאד את הנמען, שעליו לשמח על זה שמחזיק בט"ו השעורים
 הנהוגים ללמד ב"היכל-הקדש", וידבר מענין בקשת עצות, שצריך
 הרבה הרבה להתפלל להשם יתברך, שיזכה לתקון העצה.

י"ג תתצד . . . . . רמג
 יעורר להחיות את עצמו עם כל נקדה טובה שזוכה לקים, ולהרגיל
 עצמו בעבודה של תודה והודאה, שעל-ידי-זה נתרחב לו מאד, וידבר
 מהמליצה של לב חכם לימינו, לראות מה שזוכה לחטף, וידבר לקים
 "ויגבה לבו בדרכי ה'", לקרב בני הנעורים לרבנו ז"ל.

י"ג תתצה . . . . . רמה

יגלה יקרת מעלת מדת הסבלנות, שהיא העקרית בחיים, וצריך לבקש מאתו יתברך שיזכה לה, ואותה יכניס משיח צדקנו בעולם.

י"ג תתצו . . . . . רמו

יאחל "מזל טוב" להלדת הבן, ויבאר שאדם נשוי יש לו יותר שלמות הדבור לפרש שיתחיל אליו יתברך, ויגלה למה זוכים על-ידי כל דבור ודבור, וידבר מלמוד משניות, שאפשר לחלק את הח"י פרקים לששה, ומענין הבחירה חפשית.

י"ג תתצז . . . . . רמח

ידבר משבחה דנחמקא על חרפן בית-המקדש, ויגלה נפלאות נוראות על הפסוק: "נחמו נחמו עמי".

י"ג תתצח . . . . . רמט

ידבר ממעלת הבטחון והאשר שבא בעקבות זה, שמורה על הדבקות בו יתברך, ויגלה מעלת המגדב על ספרינו הקדושים לעלוי נשמת, והמשמח את נשמות ישראל, ועבודתנו היא רק להחזיר אמונה בנשמות ישראל.

י"ג תתצט . . . . . רנא

ידבר אודות הרשימה שהכין לו הנמצן, ממה שעובר עליו בכל יום, שזה שומר אותו, ויגלה שהוא ענין התבודדות, ומעלת למוד התורה וכל דבור אליו יתברך.

י"ג תתק . . . . . רנב

ידבר מענין תקון הברית, ורבונו ז"ל בא לעולם לתקן הפגם הזה, ומעלת ח"י פרקים משניות ו'תקון הכללי', ולהרגיל את עצמו לילך למקום פנוי שאין שם אדם, ולשיח כל לבו לפניו יתברך.

י"ג תתקא . . . . . רנג

יגלה מעלת שנות הנעורים, ושלא לפחד משום בריה, שזה בא רק מחטאים, וידבר מענין הדבקות בו יתברך, ולמוד ספר-המדות וח"י פרקים משניות.

י"ג תתקב . . . . . רנד

יעורר על בדיקת מזוזות, והדלקת גרות שבת-קדש, והרחקה מצער.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- י"ג תתקג** . . . . . רנו
 ידבר מקבוץ ראש השנה בעיר ברסלב ובאומן, ויעורר לדבר אליו
 יתברך.
- י"ג תתקד** . . . . . רנו
 ידבר מענין פתיבת הקוניטרסים, ויזהיר שלא לשנותם.
- י"ג תתקה** . . . . . רנז
 יחזק לדון עצמו לכף זכות, ולתן תודה והודאה לפניו יתברך, ולהרבות
 בתפלה והתבודדות.
- י"ג תתקו** . . . . . רנח
 יעורר לומר התפלות בקוניטרס "מציאת הזויג", והעקר לא לפל ביאוש,
 כי בודאי ימצא זויגו בקרוב.
- י"ג תתקז** . . . . . רנח
 ידבר משמחת ההשתטחות על ציון רבנו ז"ל, וירחיק המשכחות אחר
 הצער.
- י"ג תתקה** . . . . . רנט
 יחזק להרגיל עצמו לתן תודה והודאה לפניו יתברך, ולהחיות את עצמו
 עם כל נקדה ונקדה טובה.
- י"ג תתקט** . . . . . רסא
 יזהיר להיות מסדר בעניני חובות, שהכל יהיה פתוב, ויגנה את הנהג
 הנפסד להיות לנה רשע ולא ישלם, וענין אזהרת רבנו ז"ל, שלא
 להיות בעל חוב.
- י"ג תתקי** . . . . . רסב
 ידבר מענין סעדת מלוה מלכה משיחא, ויאריך לתאר עד כמה היא
 מסגלת, ויזכיר המנהג לאכל שו"ם במוצאי-שבת כסגלה לפרנסה,
 ויסביר מקורו וענינו, ומנהג החסידים לספר ספורי צדיקים בעת
 מלוה-מלכה, ויזכיר ענין מנהג אנשי שלומנו שקמו בחצות, ומהרו בעת
 מלוה-מלכה.
- י"ג תתקיא** . . . . . רסג
 יביע שמחתו על שרואה בנמען הצלחה גדולה בתורה, ומספר היכן
 שטה המים המתוקים הללו, וידבר מענין שהאדם נכרא לשמש את

קונו, ויקשר לזה ענין היחודים, ויורה על תקון חצות, ולקיים כל דבר בתמימות ובפשיטות.

י"ג תתקיב . . . . . רסד

ידבר נפלאות ממה שאפשר לכבד ההורים 'אחר מותם', בלמוד משניות וצדקה, ויעורר לקיים זאת.

י"ג תתקיג . . . . . רסה

יפליג במעלת הצדקה, שהיא תקון הברית, וענין בטול הגאונה שהיא בטול הנאוף, ונאריך לבאר מדוע סעדת מלוה-מלכה מועלת לזה.

י"ג תתקיד . . . . . רסו

יחזק להיות בשמחה, ולהסתובב כל הזמן עם פנים מאירות ושמחות, שעל-ידי-זה מתיים גם את הזולת.

י"ג תתקטו . . . . . רסז

יוכיח בתוכחה חריפה נגד אלו שבמחשף עברו על התמורות שבבערות, ובגלוי שופכים בוז על נדיבים ומחרפים יראי ה'.

י"ג תתקטז . . . . . רסח

יחזק מאד להכנס בתוף האמונה הקדושה, ובשביל הבחירה והנסיון נראה כאלו מתנגדים עליו מלמעלה, ויצטט באור מהרב מטשחרין על זה.

י"ג תתקיז . . . . . רסט

ידבר מענין קדשת ירושלים, ששם מקבלין שלמות היראה, ומענין התמדת התורה, שהיצר הרע מלביש את עצמו במצוות, העקר שלא ללמד.

י"ג תתקיח . . . . . ער

ידבר מענין ברכות הגהנין, ובפרטיות 'על נטילת ידים', וזה מעביר את השמאה, וכן ברפת-המזון מתוף הסדור — כסגלה לעשירות.

י"ג תתקיט . . . . . ער

יגלה מעלת הבן הזוכה ללמד בכל יום פרק משניות לעלוי נשמת אביו.

י"ג תתקכ . . . . . רעא

יגלה הנחיצות, שתהיה לאדם משרה קבועה בפרנסה, וצריך לידע שהכל בהשגחה, ויעורר מאד על למוד הארבעה למודים הקדושים.

י"ג תתקכא . . . . . רעג

יְדַבֵּר מִהַרְחֲמָנוּת הַנּוֹרָאָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמַעֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה הַתְּלוּיָה בְּדוּוּי דְּבָרִים, וַיְגַלֶּה הַפֶּרֶשׁ וְהַבְּדֵל בֵּין חוֹקֵר לְאִישׁ אַמוּנָה, וַיַּחֲזֵק עַל-פִּי זֶה מְאֹד.

י"ג תתקכב . . . . . ערה

יַחֲזֵק לְהַסְתֵּת בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ אֵין הַדִּין יָכוֹל לְהַזִּיקוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וַיְגַלֶּה שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, וּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר הִיא הֵיחָה עֲבוּדַת אֱלִישֶׁע הַנְּבִיא.

י"ג תתקכג . . . . . רעו

יְדַבֵּר מִהַעֲצָם נִסְכָּא שְׁנוּזוּנָה מְסַעֲדַת מְלוּה-מְלָכָה, וּמִמְנָה עֲתִידִים הַמְתִּים לְהַחֲיוֹת, וַיְדַבֵּר מִשְׁלֹשָׁה סוּגֵי מְאָכְלִים שְׂאוּכְלִים בְּלֵיל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, כְּדֵי לְתַקֵּן חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְהַזְמִירוֹת שֶׁל מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וּבִפְרֻט הַמְזֻמּוֹר שֶׁל "אִישׁ חֲסִיד הָיָה" וּמְקוּרוֹ, וּמֵה מְלַמְדָּנוּ עֲנִין זֶה לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשָׂה — לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לִיהוּדֵי, וְעַל-יְדֵי שְׂמֻקָּרְבִים יְהוּדִים, זֶהוּ תַקּוּן גְּמוּר לְפָגַם הַבְּרִית.

י"ג תתקכד . . . . . רעח

יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נְפִלְאוֹת מִהַתּוֹרָה נ"ב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', הַנֶּעוֹר בְּלִילָה, וַיּוֹצִיא מִמֶּנּוּ אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשָׂה, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

י"ג תתקכה . . . . . רעט

יַרְחִיק מְאֹד מִיִּשְׁבַּת בְּטָלָה, וַיְלַמֵּן דְּמִיוֹנוֹת שְׁוֹא, וְהַעֲקָר שְׂצָרִיף הָאָדָם לְהִיּוֹת עֶסוֹק.

י"ג תתקכו . . . . . רפ

יְבַאֵר מַצּוֹת הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵת זֶה מְקַיְמִים בְּכֹל רְגַע וְרַגַע, וְהַעֲקָר לְאַחַז בְּמַדַּת הַשְּׁתִיקָה, וַיַּעֲוֹר לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הָעֶבֶר וְעַל פָּגַם כְּבוֹד אָב וְאָם, וַיְדַבֵּר מִהַסְּגָלָה לּוֹמֵר ק"ל פְּעָמִים אֵלָיו הַנְּבִיא בְּמוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְעֲנִין מְלוּה דְּמְלָכָה, שֶׁהַזְהִיר עָלֶיהָ הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ מְלִיזְעָנְסֵק זי"ע.

י"ג תתקכז . . . . . רפב

יְבִיעַ תּוֹדָתוֹ לְנִמְעָן, שְׁנֹדָב סְכוּם לְהַדְפִּיס "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְעֲנִין הַגָּהוֹת הַסְּפָרִים.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

29

י"ג תתקכח . . . . . רפג

יְדַבֵּר מִמֶּאֱמַר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ שׁוֹהַ שְׂמִינּוֹ
אֲנִיחָה אַחַת בְּעִבּוּרוֹ.

י"ג תתקכט . . . . . רפג

יֹכִיחַ וַיִּזְהֵר שְׂלֵא לְזַלְזַל בְּעֵינֵי הַשָּׁנָה כָּלֵל, וְכֵן אֶסוּר לְחַקוֹת אַחֵרִים
בְּעֵינֵי זֶה.

י"ג תתקל . . . . . רפד

יְדַבֵּר מִהֶאֱמוּנָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲזֹר לְזָפוֹת לָזֶה.

י"ג תתקלא . . . . . רפה

יְבַאֵר אֱמֶת הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, שֶׁעַם אֱמֶת יְכוּלִים לַעֲבֹר
מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, שֶׁהָאוֹחֵז בְּמַדַּת הָאֱמֶת נִרְדָּף עַל נַפְשׁוֹ וְנֵעַ וְנָד,
וְעֵינָיו אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה, וַיִּחַזַּק וַיֵּאֱמָץ מְאֹד.

י"ג תתקלב . . . . . רפו

יִחַזַּק, שְׂלֵא לְבוֹא לִיְדֵי יְאוּשׁ, וְלַהֲרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְלִנְסוֹת לְהַסְתַּכֵּל רַק עַל הַטוֹב שָׁבוּ.

י"ג תתקלג . . . . . רפז

יְדַבֵּר מִחֵיּוֹב טְבִילָה לְסוּפֵר, וּמִהַדְּלָקַת גְּרוֹת שְׁבַת-קִדְשׁ, וְתַפְלַת הָאִשָּׁה
אָז.

י"ג תתקלד . . . . . רפז

יַעֲזֹר שְׂלֵא לְהִיּוֹת בְּרֶרֶן בְּשִׂדּוּכִים, כִּי אֵז הַהֶפְסֵד גָּדוֹל מְאֹד.

י"ג תתקלה . . . . . רפח

יַעֲזֹר עַל מְגוּרִים בְּסִבִּיבָה חֲרָדִית לְמַעַן הַיְלָדִים.

י"ג תתקלו . . . . . רפט

יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת.

י"ג תתקלז . . . . . רפט

יְדַבֵּר מִהַמִּפְתָּח שֶׁקָּבְלוּ מִרְבֵּנוֹ ז"ל, שֶׁדִּרְכּוֹ נִכְנָס אֶל כָּל הָעוֹלָמוֹת.

י"ג תתקלח . . . . . רצ

יִחַזַּק עַל הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבֵּנוֹ ז"ל, וְלַהֲרַבּוֹת בְּדַבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

- י"ג תתקלט** . . . . . רצא
 יַעֲזֹרֵר לְהַדְפִּים הַסְּפָרִים וְהַקּוֹנְטְרָסִים, וְלִהְיוֹת בְּמַצָּב רוּחַ טוֹב, וְחֻמְרַת
 מַצָּוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם.
- י"ג תתקמ** . . . . . רצא
 יְדַבֵּר מִהֲנַחַת תְּפִלִּין, וְלֹא לְכַרֵּר בְּשִׂדּוּכִים.
- י"ג תתקמא** . . . . . רצב
 יַעֲזֹרֵר עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וְתְּפִלִּין, וְהַדְּלַקַת גְּרוֹת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְכַחוֹת
 הָאִשָּׁה אָז.
- י"ג תתקמב** . . . . . רצג
 יְדַבֵּר מִהַמְשֻׁבְּרִים וְהַגְּלִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם, וְהַעֲקֹר
 לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
- י"ג תתקמג** . . . . . רצד
 יְפַלִּיג בְּמַעֲלַת הַזּוֹכָה לְכוּא אֶל קְבוּץ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
- י"ג תתקמד** . . . . . רצד
 יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וְלֹא לְכַרֵּר בְּמַצִּיאַת הַזּוּיג.
- י"ג תתקמה** . . . . . רצה
 יִחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה בְּכָל יוֹם עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה
 עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהַמַּתְנוּת שְׁנוֹתָן רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַעֲקֹר
 לְבַקֵּשׁ מֵה' בְּכָל יוֹם בְּמִשְׁפָּח חֲמֵשׁ דְּקוֹת, אֲשֶׁר זֶה הַמַּפְתָּח לְהַכְּנִס אֶצְלוֹ
 יִתְבָּרֵךְ.
- י"ג תתקמו** . . . . . רצו
 יְדַבֵּר מִקְּשֵׁי מַצִּיאַת הַזּוּיג, וּמִקּוֹנְטְרָס עַל זֶה, וְהִנָּחַת תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם.
- י"ג תתקמז** . . . . . רצז
 יְבַהִיר מַעֲלַת הַצְּלַחַת כָּל דְּבוּר שְׂזוּכִין לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
- י"ג תתקמח** . . . . . רצז
 יְדַבֵּר מִעֲנִין בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וְיֵאחַל וְיִכְרֵךְ.
- י"ג תתקמט** . . . . . רחצ
 יְדַבֵּר מִהַדְּלַקַת גְּרוֹת שַׁבַּת וּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה אָז, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת.
- י"ג תתקנ** . . . . . רחצ
 יְבַאֵר הַהִתְחַזְּקוֹת שֶׁצָּרִיךְ בְּחַיִּים מְרַב מְנִיעוֹת וּבְלְבוּלִים שֶׁיִּשְׁנָם.

- י"ג תתקנא** . . . . . רצט
 יְדַבֵּר מִלְמוּד סִפְר־הַמִּדּוֹת, שְׂרַבְנוּ ז"ל רָצָה שְׁנַלְמַד בּוֹ, וּגְנוּת מִדַּת
 הַכַּעַס.
- י"ג תתקנב** . . . . . ש
 יִחְזַק שְׁלֵא לְהַכְבִּיד עַל הַחַיִּים, וְלַקַּחַת הַכֹּל בְּנֶקֶל.
- י"ג תתקנג** . . . . . שא
 יְדַבֵּר מִהַנְּסִיוֹנוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם בַּחַיִּים, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת, וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת
 שֶׁבַת-קֹדֶשׁ, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה אִף שָׁזָה קָשָׁה, וַיִּרְגֵּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּכֹל יוֹם אֶפְלוּ כַּמָּה דְבוּרִים.
- י"ג תתקנד** . . . . . שב
 יְבִיעַ שְׂמִחָתוֹ עַל צְדָקַת הַהַדְּפָסָה, וַיִּחְזַק עַל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְלִדְוֹן לְכַף
 זְכוּת אֶת עֲצָמוֹ.
- י"ג תתקנה** . . . . . שג
 יְעוֹרֵר לְהַגִּיעַ אֶל דְּבָקוֹת עֲצוּמָה בְּהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַפֵּל עַל-יָדֵי זַכּוּף
 הַדְּבוּרִים מִבְּטָלָה, וְלִדַּבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּחְזַק כְּנֶגֶד הַנְּסִיוֹנוֹת
 שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל אֶחָד.
- י"ג תתקנו** . . . . . דש
 יִחְזַק עַל-פִּי הַגְּלוּי שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, בְּסוּד "בְּצֹר הִרְחַבְתָּ לִּי", וַיַּעוֹרֵר עַל
 בְּדִיקַת הַתְּפִלִּין.
- י"ג תתקנז** . . . . . שה
 יִרְחִיק מִלְחָצִים, וְאָדָם צָרִיף לִהְיוֹת בֶּן חוֹרִין, וַיִּגְלֶה אִיף לְזְכוּת לְזָה, וְעַנְנֵן
 "קְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וְלָמָּה זֹכִים אָז.
- י"ג תתקנח** . . . . . שו
 יְדַבֵּר מְאוֹר פְּנֵי הַצַּדִּיק, וְאַמִּירַת כָּל סִפְר הַתְּהִלִּים.
- י"ג תתקנט** . . . . . שו
 יְדַבֵּר מִמְּעוֹת צְדָקָה בְּעִבּוֹר אֶכֶל לְמִשְׁתַּתְּפֵי קְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּמִלְמוּד
 'עֵין יַעֲקֹב' וּמִשְׁנֵיּוֹת, וְהַפְּצַת הַקּוּנְטְרָסִים.
- י"ג תתקס** . . . . . שז
 יִתְבַּע קְיוּם הַבְּטָחַת מְשֻׁלּוּחַ סְפָרִים, וַיִּרְחִיק מִלְחָץ, וַיַּעוֹרֵר עַל לְמוּד
 זְכוּת, וְהַפְּצַת הַקּוּנְטְרָסִים וְהַדְּפָסַת שִׂיחָתוֹ, וְהַתְּמַדָּה בַּח"י פְּרָקִים
 מִשְׁנֵיּוֹת.

י"ג תתקסא . . . . . שח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּקוּנִים שְׁמִמְשִׁיף רַבְּנוּ ז"ל לְכֹל הַבָּא אֶל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ, וַיַּעֲוֹרֵר לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת כָּל אֶחָד, וְאֵי אֶפְשָׁר לוֹמַר פֶּשֶׁט עַל יְהוּדֵי, וַיִּגְלֶה עֲנִין הַשְּׁקָעָתוֹ בְּתַלְמִידֵי "הַיְכָל־הַקֶּדֶשׁ", וַיּוֹרֶה אִיף לְהַתְּנַהֵג עִם הָאִשָּׁה, וַיִּתְחַסֵּס לְעֲנִין גְּנָב"ה שְׁאֲרָעָה לְנִמְעָן, וַיּוֹצִיא מִזֶּה תַלְמִין שֶׁל רְמִזִּים קַדִּישִׁין עַל־פִּי הַקַּבָּלָה, וַחֲזוּק לְעַבְדָּה וְלַמְעֻשָׁה, לְקַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַדַּת הַיְסוּד, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין חָרָם עַל סִפְרֵיו שֶׁל אָדָם שֶׁשָּׁב בְּתַשׁוּבָה.

י"ג תתקסב . . . . . שיא

יִגְלֶה מַעֲלַת הַהִשְׁתַּתְּפוּת בְּשִׂמְחַת בְּרִית מִלְּהָ, וַיְסַפֵּר מַעֲשֵׂה נוֹרָא שְׁאֲרָע אֶצֶל הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ רַבִּי שְׁלֵמָה קְלוּגֵר זי"ע, שֶׁמִּזֶּה לְמַדִּים אוֹדוֹת כַּחוֹ שֶׁל מִלְאָךְ הַבְּרִית לִישׁוּעָה גְּדוּלָּה, וַיִּגְלֶה אֲמוּנָה גְּדוּלָּה עַל־פִּי מַעֲשֵׂה מַה'צוֹדַע בִּיהוּדָה', וַיַּחֲזֵק אוֹדוֹת הַתְּבוּדָּוּת, שֶׁעַל־יְדִיָּזָה זָכָה אֶלְיָהוּ לְעֲלוֹת חַי לְשָׁמַיִם.

י"ג תתקסג . . . . . שיג

יַחֲזֵק אוֹדוֹת אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת, וְלִמָּה יְכוּלִים לְזוֹכֹת בְּעֵת רְצוֹן הַהוּא, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין נְתִיבַת פְּרוּטוֹת בְּכֹל זְמַן בְּתוֹךְ קִפְּהָ שֶׁל צְדָקָה.

י"ג תתקסד . . . . . שיד

יַחֲזֵק מְאֹד עַל לְמוּד "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְהַתְּבַטָּאוֹת מוֹהֲרֵנֵי ת"ז עַל סִפְרוֹ זֶה, וַיְסַפֵּר אִיף הִיָּתָה הַתְּמַדָּתוֹ בְּזֶה הַסִּפֵּר, וַיְמַה קָּבַל מִמֶּנּוּ.

י"ג תתקסה . . . . . שטו

יַחֲזֵק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, כִּי עַקֵּר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ הוּא רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת.

י"ג תתקסו . . . . . שטז

יְדַבֵּר מִהַאֲמוּנָה הַקָּדוֹשָׁה, וּמֵעֲנִין אָדָם שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרָה, וַיִּגְלֶה רְמִזִּים מֵעֲנִין מַה שְּׁעוֹבֵר עַל הַנִּמְעָן.

י"ג תתקסז . . . . . שטז

יַרְחִיק מְאֹד מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל כַּעַס, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַבִּיא אֶת עֲצָמוֹ לְבַטּוֹל דְּבַר זֶה לְגַמְרֵי, עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, לִיַּדַע שֶׁהַזְּמַן פּוֹרַח, וְעַל־יְדִיָּזָה יָבוֹא לְמַדַּת הַסַּבְּלָנוּת.

י"ג תתקסח . . . . . שיז

יְסַפֵּר מִמָּה שְּׁעוֹבֵר עַל קַהֲלָתוֹ מְאִיזָה רָשָׁע בִּיבְנָאֵל, וְעֲנִין בֵּית־דִּין שֶׁל

רְשָׁעִים, שְׁשׂוּמְעִים רַק צַד אֶחָד וּלְפִי זֶה פּוֹסְקִים, וַיִּמְלִיץ שְׁלֵא לְצֵאתָ
בְּמַרְיָכָה.

י"ג תתקסט . . . . . שיח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַצָּרוֹת שְׁסוֹבֵל מֵהַסֵּמ"ך-מ"ם, בְּעֲנִין בְּנִין עִיר עַל שֵׁם רַבְנוּ
וְ"ל בִּיבְנָאֵל, וַיִּצְטַט אֲמַרְתָּ הָרַב הַקְּדוֹשׁ מְוִיטְעֵבְסֵק זִי"ע כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל.

י"ג תתקע . . . . . שיט

יְדַבֵּר אֲזַהְרָה לְכָלֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁלֵא יִתְעַסְקוּ עִם הַרְשָׁע הַרוֹדֵף
אוֹתָם, אִף לְהַשִּׁיב לוֹ כְּגַמּוּלוֹ, כִּי מִפְּלֹתוֹ תִּהְיֶה רַק מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ג תתקעא . . . . . שיט

יִגְלֶה מַעֲלַת דָּף גְּמָרָא יוֹם יוֹם, עַד שְׁזוֹכָה לְסִיִּם הַשָּׁ"ס, וַיִּתֵּן חֲשָׁק
וַחֲמִידוֹ דְּאוּרִיָּתָא.

י"ג תתקעב . . . . . שכ

יְדַבֵּר מֵעֲנִין אַבְדַּת הַזְּמַן, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן
חֲכִינָאִי וְסוּד הַרוּגִי מְלָכוֹת, כְּפִי שְׁמִבְּאָר בְּשֵׁל"ה הַקְּדוֹשׁ וּבִסְפֹר "שֵׁם
מִשְׁמוּאֵל".

י"ג תתקעג . . . . . שכא

יַעֲוֹר לַעֲשׂוֹת הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם, וְלֹא לְהַתְיָאֵשׁ וְלוֹמַר: כִּיִּן
שְׁכָבֵר נִכְשַׁלְתִּי — הַכֹּל אַבּוּד, רַק לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁכְחָה דְּקַדְשָׁה
וְלְהַתְחַדֵּשׁ.

י"ג תתקעד . . . . . שכב

יַעֲוֹר מְאֹד לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם מִבְּלִי
לְדַחוֹת שְׁעוּרֵי הַיְשִׁיבָה, וְרַק לְנַצֵּל הַזְּמַן כְּרֵאוּי, וַיּוֹרֶה וַיִּזְהֵר מְאֹד לְשִׁמּוֹר
עַל בְּרִיאוֹת הַגּוּף, וְשְׁלֵא לְזַלְזֵל בְּשָׂנָה.

י"ג תתקעה . . . . . שכד

יִחְזַק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וַיִּגְלֶה שֶׁהַכֹּל הוּא צְרוּפִי אוֹתִיּוֹת קְדוּשׁוֹת כְּמוֹכָא
בְּסִפְרֵי קִדְשׁ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַיְדִיעָה וְהַבְּחִינָה.

הספר הקדוש הזה הודפס
לכל הישועות ברוחניות וגשמיות
ללילך רחל בת חנה
נהוראי ישראל בן לילך רחל
אליעזר שלמה בן לילך רחל
מנחם זאב בן לילך רחל

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואה שלמה ואריכות ימים
לשלמה בן מעתוקה
דליה בת סביחה
ולהצלחת משפחת ביבי
ברוחניות וגשמיות
יורם בן דליה
מיכל בת פרחיה
אליהו נהורי זיווג הגון

שירה

תהילה

איילה

משה בן מיכל רפואה שלמה

נחמן

השם ישלח להם רפואה שלמה פרנסה
יראת שמיים, נחת, ויזכו לשמחת חיים
אמיתית בזכות מוהרא"ש הקדוש.

A decorative border with a repeating floral and leaf pattern, rendered in a dark brown color, framing the central text.

הספר הקדוש הזה נדפס
להצלחה וישועה משפחת חרש
שלמה חנוך בן הדסה מאשה
נעמה בת רוחמה
אלימלך מאיר בן נעמה
חיה פייגל בת נעמה

השם ישפיע עליהם ברכה בכל העניינים בגשמיות
ורוחניות להגדיל תורה ולהאדירה

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

יום הנישואים של

יצחק חי בן מראל

ורזנית בת אסתר

יהי רצון שיזכו לבנין עדי עד

עפ"י דרך רבנו נחמן בן פיגא

ושתשרה השכינה בביתם,

מתוך שמחה תמיד

ויזכו לזרע של קיימא

ותעמוד לו זכות הבטחת מוהרא"ש הקדוש

A decorative border with a repeating floral and leaf pattern, framing the central text.

הספר הקדוש הזה יהיה לזכות

אברהם אליהו בן אסתר

וזוגתו שרה הענטשא בת חנה לאה

ובניהם

ישראל

יוסף

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואה שלמה
מירב בת מרגלית

A decorative border with a repeating floral and leaf motif, framing the central text.

הספר הקדוש הזה נדפס לרפואת הנפש

ובגוף ולזיווג הגון
יניב בן אנט חנה

ולהבדיל לעילוי נשמת
אנט חנה פרץ בת עליזה
שנפטרה בכ"ז אדר תשס"ט
ויוסף פרץ בן איזה
שנפטר ט כסלו התשמ"ד

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפלג

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רכנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבונו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקונו זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו עלי-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל פי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

תקון הכללי

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הִחַרְשָׁתִי בְּלוֹ עֲצָמֵי בְּשֹׂאנְתִי
כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נְהַפְךָ
לְשִׁדִּי בְּחֶרְבְּנִי קוֹץ סָלָה: ה חֲטָאָתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעֵי לִיהוָה וְאַתָּה
נִשְׂאָתָ עוֹן חֲטָאָתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
כָּל־חֹסֵיד | אֵלֶיךָ לָעֵת מְצֹא רַק לְשִׁטְף מַיִם רַבִּים
אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מְצַר תִּצְרַנִּי
רַנִּי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
כְּסוּס כְּפָרֵד אִין הַבַּיִן בְּמַתְנֵ־וֹרְסוֹן עֲדִיו לְבָלוֹם
כָּל קָרֹב אֵלֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֻבִּים לְרִשָּׁע וְהַבּוֹטְחַ
בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּבֵנוּ: יא שִׁמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
עַד־יָקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצִחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
וַיִּחַיְהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֲבִיו:
ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֵת
בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
כִּי־חֲטָאָתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מַתִּי יָמוּת
וְאָבֵד שָׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הכללי

יִקְבֹּץ-אָוֶן לֹו יֵצֵא לַחֹוץ יְדַבֵּר: ה' יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט' דְּבַר-בְּלִיעַל
יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יִוְסִיף לָקוּם: י' גַּם-אִישׁ
שָׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
עֵקֵב: י"א וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּן וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
י"ב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפָצָתְךָ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אִיבִי
עָלַי: י"ג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכַּתְךָ בִּי וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: י"ד בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצִיחַ מִשְׁפִּיל לְבַנְי-קַרְח: ב' כְּאֵיל תִּעְרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כֵּן נִפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג צְמֵאָה נִפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
וְאַרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: ד' הִיִּתְהַלֵּךְ דְּמַעְתִּי לָהֶם יוֹמָם
וְלַיְלָה כְּאֹמֵר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵימָה אֱלֹהֶיךָ: ה' אֵלֶּה
אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נִפְשֵׁי כִּי אֶעְבֹּר | בַּסֶּף
אֲדִידֵם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חוֹגֵג: ו' מִהַתְּשִׁתּוּחַחִי | נִפְשֵׁי וּתְהַמֵּי עָלַי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנֵנוּ יְשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ז' אֱלֹהֵי עָלַי
נִפְשֵׁי תִשְׁתּוּחַח עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְץ יִרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר: ח' תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עֲבָרוּ:
ט יוֹמָם | יִצְוָה יְהוָה | חֲסִדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
תְּפִלָּה לְאֵל חַיִּי: י' אוֹמְרָה | לְאֵל סֹלְעֵי לְמָה

תקון הכללי

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: ^א בְּרָצַח |
בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אֵיךְ אֵלֶיךָ: ^ב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחֵי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
עָלַי הוֹחִילֵי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹר מִכֶּתֶם בְּשִׁלַּח
שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ^ב הַצִּילֵנִי
מֵאִיֵּבִי | אֱלֹהֵי מַמְתְּקוֹמִמֵי תִשְׁגַּבֵּנִי: ^ג הַצִּילֵנִי
מִפְּעָלֵי אֲזוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ^ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
חַטָּאתַי יְהוּה: ^ה בְּלִי־עֶזְרִי יִרְצוּן וַיִּפְּנְנוּ עוֹרָה
לְקַרְאֲתִי וּרְאֵה: ^ו וְאַתָּה יְהוּה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפָקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
כָּל־בְּגֵדֵי אֲזוֹן סָלָה: ^ז יָשׁוּבוּ לְעָרְבֵי יְהוּה כַּכֶּלֶב
וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ^ח הִנֵּה | יַבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ^ט וְאַתָּה יְהוּה תִשְׁחַק־
לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: ^י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׁגַּבֵּי: ^{יא} אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקֻדְמֵי אֱלֹהִים
יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: ^{יב} אֶל־תִּהְרָגֶם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידוּ מִגִּנְנוּ אֲדָנָי: ^{יג} חַטָּאת־
פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגִאוֹנָם וּמֵאֲלֵה
וּמִפְּחֹשׁ יִסְפְּרוּ: ^{יד} כִּלָּה בְּחִמָּה כִּלָּה וְאִינְמוֹ וַיִּדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

תקוּן הַכִּלְלִי

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֵב יִהְמוּ בַכֶּלֶב וַיִּסּוּבּוּ עִיר: טז הַמָּה
יְנִיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי |
אֲשִׁיר עֲזָה וְאֶרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסֻדְךָ כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי
וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
מְשֻׁנֵּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֻדֶי:

עז * לְמַנְצַח עַל- יְרוּתוֹן לְאַסֵּף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי *
אֶל-אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרְתִי אֲדַנֵּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
וְלֹא תִפּוּג מֵאַנָּה הַנָּחַם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהְמָיָה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִטֵּף רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזֹת
שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַלִּילָה
עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
יִזְנַח | אֲדַנֵּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנֹצַח
חֲסֵדוֹ גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשָּׁכַח חַנּוּת אֵל
אִם-קִפֵּץ בָּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעַלְלֵי-יְהוָה כִּי-אֲזַכְּרָה
מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ: יג וְהִגִּיתִי בְכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דְּרַכְּךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעַת בְּעַמִּים
עֲזָךְ: טז גְּאֻלָּתְךָ בְּזֵרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סְלָה:
יז רְאוּךָ מִיָּם | אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ אֵף יֶרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקון הכללי

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
ארץ חצציה יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ פים דרפך
ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
כא נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן:

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה
היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד-עולם אתה אל:
ג תשב אנוש עד-דכא ותאמר שובו בני-אדם:
ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר
כחציר יחלה: ו בבקר יציץ וחלה לערב ימולל
ויבש: ז כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו-הנה:
י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי-גז חיש ונעפה:
יא מי-יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
ימינו כן הודע ונבא לבב חכמת: יג שובה יהוה
עד-מתי והנחם על-עבדיך: יד שבענו בבקר
חסדך ונרגנה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמחנו
כימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל-
עבדיך פעלך והדרך על-בניהם: יז ויהי | נעם

תקון הכללי

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עָלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קֹדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתָּיו
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צוּה לְאַלְפֵי
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֲתֵן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהִיזְתֶּם מִתִּי מִסֶּפֶר כְּמַעַט וְגָרִים בָּהּ:
יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְנַבִּיאִי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְּהַ-לֶּחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵד רָגְלוּ בְּרוּל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּוּ מִשְׁלַל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשְׁלַל בְּכָל-קַנְיָנוּ: כב לְאַסֵּר שָׁרְיוֹ בְּנִפְשׁוֹ

תקוין הכללי

וְזָקְנָיו יַחֲבֹם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ:
מִצְרַיִם: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדֵי-יוֹ:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בוֹ: כז שָׁמוּ
בָּם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
הַשֶּׁדֶד וַיַּחֲשֹׁד וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם
עָפְרָדַעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב
כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם כְּרֹד אִישׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרֶבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיָאם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשֹׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בַּעֲצָתָם כִּי-נִפְל פַּחְדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּ וַאִישׁ לְהֹאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עִזּוֹר
וַיִּזּוּבוּ מֵיָם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשֵׁשׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בְּעַבּוֹר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקוין הפללי

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
ירושלם תשבת מיני: ו תדבק לשוני | לחכי
אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלם על
ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
ירושלם האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחז ונפיץ את-
עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב:
ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:

ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם

מרשעים ויושיעם כפי חסו בו: